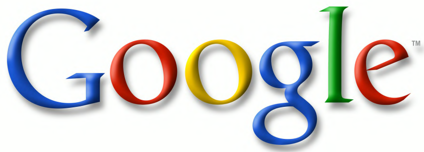






HERODOTI
HISTORIARUM LIBRI IX.

GRAECE ET LATINE.

TOMUS VI.

Adnotationes ad lib. V — IX.

ARGENTORATI

TYPIS PHILIPPI IACOBI DANNBACH.

HERODOTI
MUSAE
SIVE
HISTORIARUM LIBRI IX.

AD VETERUM CODICUM FIDEM
DENUO RECENSUIT
LECTIONIS VARIETATE
CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA
ADNOTATIONIBUS
WESSELINGII ET VALCKENARII
ALIORUMQUE ET SUIS
ILLUSTRAVIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER
IN ACAD. ARGENT. ET SEM. PROT. LITERAR. GRAEC. PROF.
ACADEMIAE REG. INSCRIPT. ET HUM. LITERAR. ADSCR.

TOMUS SEXTUS.

ARGENTORATI ET PARISIIS
APUD TREUTTEL ET WÜRTZ, BIBLIOPOLAS.
MDCCCXVI.

SPC 1989

HERODOTI HISTORIAR.

T. VI. P. I.

ADNOTATIONES

AD LIB. V — VII. c. 171.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM QUINTUM.

CAP. I. 5. Οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος) Mera haec nonnemini stribiligo: locum enim misere esse lacunosum, cui sarciendo nullum nunc remedium. Mihi alia mens. Quid illud tandem, unde lacunae suspicio? Uberior-ne de *Paeonibus* conmemoratio? At illa conmodiore loco et tempore cap. 12. sequetur; quam hic si deposuisset, longius ab instituto de *Perinthiis* sermone aberrasset. Verum abstineo me in re cuivis apertissima. WESS.

17. νῦν ἡμέτερον τὸ ἔργον) Docte *Valckenarius* hanc illustravit dictionem ad Tragici Phoeniss. vs. 447. Eustathianum παιανίσασι [*lin.* 18.] Codices aversantur, non malum alioqui, et cum vulgato, scribarum arbitrio, multifariam conmutatum apud Cl. *Dukerum* ad *Thucydid.* lib. I. 50. et *Diodorum* XIII. 16. Forte tamen *Eustath.* παιωνίσασι voluit, in quo et Παίονες liquidior παρήχησις, ab eo notata, quam quidem altero. Statim πολλῶν τε *Arch.* non absurdum ob consequens ὀλίγους, nisi in Musis πολλὸν sedem creberrime occuparet. WESS.

18. παιωνίσασι ἐπιχειρέουσι οἱ Παίονες) In his observata παρήχησις *Eustathio* in Iliad. β'. pag. 272, 22. est illa certe fortuita, qualem alibi dixit οὐ σπουδασθεῖσαν ἴσως, ἀλλ' εἰκῇ καὶ οὐκ ἐκ περιέργου παραπεσοῦσαν, in Od. ι. p. 366, 18. Studiose quaesitas recentioribus, commodum oblatas allitterationes non prorsus evitarunt veteres: praeter ceteros *Reiskius* apta quaedam eam in rem collegit in Miscell. Lips. Nov. VI. p. 113. Quod sequitur, πολλὸν ἐκράτησαν, Herodoteum est, ut πολλὸν ἑσσώθησαν V. 102. Usitatius πολλῷ ἐκράτησαν est et apud *Herod.* V. 77. forsan et hic olim

lectum: πολλῶν exhibet Cod. *Arch.* In talibus autem πολλῷ saepe male transiit in πολλῶν. Ingenio *Marklandi* digna venusta est correctio, [Ev. Matth. x, 31.] πολλῷ στρουθίων διαφέρετε. VALCK.

CAP. III. 1 *seqq.* Θρηΐκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι *etc.*) *Unius si Thraces imperio concordes regerentur, Herodoto iudice*, ἄμαχόν τ' ἂν εἴη καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων. Huic sententiae suam, nisi fallor, opposuit *Thucydides* lib. II. cap. 97., dum ἡ βασιλεία (inquit, de *Thracibus* loquens:) μεγίστη ἐγένετο χρημάτων προσόδῳ καὶ τῇ ἄλλῃ εὐδαιμονίᾳ· ἰσχύϊ δὲ μάχης καὶ στρατοῦ πλήθει πολὺ δευτέρα μετὰ τὴν Σκυθῶν: nullam addit gentem esse nec in Europa neque in Asia, quae posset Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι. Sunt apud *Thucydidem* multa, quibus suum ab historiae patre dissensum aemulus non noluerit significatum: vere *Aristides* T. III. p. 650., ὅτι δ' ἔνεστι φρόνημα τῷ Θουκυδίδῃ εὕροις ἂν καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς: neque tantum φρόνημα, sed et *Hellanici*, *Hecataei*, similiumque, quin ipsius etiam *Herodoti*, καταφρόνημα. Nostri locus obversabatur *Pausaniae*, lib. I. [cap. 9.] p. 22. scribenti: Θρακῶν τῶν πάντων οὐδένες πλείους εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι μὴ Κελτοὶ, πρὸς ἄλλο ἔθνος ἓν ἀντεξετάζοντι. Optime *Gronov.* in his [*lin.* 2.] φρονέοι pro φρονέοιτο: sed quod in proximis posuit, [*lin.* 5.] ἓν γίνηται, si Graecum esset in tali phrasi, hic certe sensum non admitteret tolerabilem. Redibit, opinor, scriptio vera: ἀλλὰ γὰρ τοῦτο ἄπορόν σφι καὶ ἀμήχανον μήκοτε ἐγγίνηται: *nullo modo contingere poterit* τοῦτο, τὸ ὑπ' ἑνὸς ἄρχεσθαι, ἢ φρονέειν κατὰ τωὐτό. VALCK.

2. εἰ δὲ ὑπ' ἑνὸς ἄρχοιτο) Allubescit Ionicum ἀρχοίατο ex *Vind.* et *Arch.*; ac paene, ut ἢ φρονέοιεν fuisse olim opiner, adigit. Praecedens ἔθνος non moratur, ut nec similia. Tale lib. III. 113. τὸ δὲ ἕτερον γένος τῶν οἴων - - - φορέουσι. Inmanem *Thracum multitudinem Pausan.* I. 9. silentio non pressit. Quam autem caussam, cur inexpugnabiles non sint, Noster in medium ponit, eadem in numerosissima Scytharum gente apud *Thucydidem* lib. II. 97., cui in Cod. *Cassel.* adscriptum, περὶ Σκυθῶν τοῦτο καὶ Ἡρόδοτος λέγει, vero conveniet, ubi περὶ Θρακῶν corrigetur. WESS.

9. Κρηστωναίων) *Stephani* Κρηστώνη, Thracum urbs, ex *Herodoto*, nusquam in Musis. Κρηστωναίους, Κρηστωναίην ex

schedis *Med.*, Κρηστωνικὴν lib. VII. 124. 127. et VIII. 116. videbimus. Γρηστωνίαν καὶ Βισαλτίαν (eidem enim regi, uti posteriore loco innuitur, parebat) *Thucydides* lib. II. 99. iungit; ubi doctissimus *Wasse* multa, oblitus Attici scriptoris τὸ Βισαλτικὸν καὶ Κρηστωνικὸν lib. IV. 109., quo Γρηστωνία nonnihil debilitatur. WESS. — Conf. lib. I. cap. 57, 3. et ibi notata. Apud *Steph. Byz.* vero forsitan sic scriptum oportebat: Κρηστώνη, πόλις Θρᾴκης. ἔοικε δὲ εἶναι ἡ Κρήστων παρ' Ἡροδότῳ: quod inde etiam fit probabile, quod pro altera forma Κρηστώνη testimonium invocatur Lycophronis. *S.*

CAP. IV. 4. κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογιν.) Istam consuetudinem, ut huius vitae malis congruam, laudaverat *Euripides* in Cresphonte: *Nam nos decebat coetus celebrantes domum Lugere, ubi esset aliquis in lucem editus, Humanae vitae varia reputantes mala. At, qui labores morte finisset graves, Hunc omni amicos laude et laetitia exsequi.* Haec ubi leguntur in *Ciceron.* Tusc. I. c. 48., Graeca dedit accuratius scripta *Io. Davis.* quam fecerant *Grot.* in *Stob.* p. 495., aut *Gataker.* Advers. Misc. cap. x. Τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακά, non τὸν ζῶντα, praebent *Aeschin. Socr.* in Axiocho pag. 142. *Plut.* T. II. p. 36. E. *Dion. Chrys.* pag. 276. D. et *Aristid.* T. III. pag. 326. *Lugebant infantem natum Trausi*, secundum *Herodotum*, [*lin.* 7.] ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήϊα πάντα πάθεα: istam scripturam satis adfirmavit Diss. *Herod.* p. 84.; alterâ, ἀνοιγεόμενοι, non Graecâ, sicut multis mendosis, abusus est *Wetsten.* in *Lucae* Ev. XXIV, 45. Qui Herodotea quoque transscripsit *Stobaeus*, haec e *Nicolao* dederat *Damasc.* p. 603. Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γενομένους θρηνοῦσι, τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσι. Huius populi nomen *Zenobio* Cent. V. Prov. p. 123, 2. restituendum putat *Davisius*; ex *Herodoto Trausorum* nomen Ampl. *Bouhier.* in *Ciceron.* Tusc. p. 88. VALCK.

7. ἀνηγεόμενοι) Expuli ineptum illud ἀνοιγεόμενοι, dignissimum obscurissimi inventoris tenebris. Credo operas vocabulo sordes adspersisse, minime a *Galeo* et aliis detersas. De *Trausis*, et, qui eorum morem illustrant, *Euripidis* cultissimis e *Cresphonte* versibus, praestat tacere. Uberrime *Bouhierius* et *Davisius* ad *Ciceronis* Disput. Tuscul. lib. I. cap. 48. et, eorum vestigia premens, *Uptonus*

in *Arrian.* pag. 250. [ad Epicteti Dissert. lib. IV. cap. 5.] WESS.

8. γῇ κρύπτουσι) Obsequor schedis et scriptori, cui crebrum: mox cap. 8. ἢ ἄλλως γῇ κρύψαντες: et lib. I. 140. τὸν νέκυν Πέρσαι γῇ κρύπτουσι: tum IV. 103. Quae quidem abunde videntur. WESS.

CAP. V. 2. ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλάς) Eadem de Paeonibus c. 16. Vere itaque de Thracia, ἵν' ἐν μέρει λέχος Δίδωσι πολλαῖς εἷς ἀνὴρ κοινούμενος *Euripides* Androm. vs. 215. Vere *Strabo*, ἐξ ἱστορίας in *Menandri* fabula Getam fari, Γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδὲ εἷς εἰ μὴ δέκ', ἢ ἕνδεκα γυναῖκας, δώδεκά τε, πλείους τινές. Lib. VII. pag. 455. c. [p. 297. ed. Cas.] Quod polygamiae studium, Graecorum plerisque odiosum, in barbaris nunc et olim celebrabatur. WESS.

5. ἥ τις αὐτέων ἐφιλέετο μάλιστα) Dorum Aeolumve ἐφίλετο valeat, ubi poterit: quod reduxi, commatis Ionici. Getarum legem, τὸ ἐπισφάζειν τὴν γυναῖκα τῷ ἀνδρὶ, *Stephan. Byz.* attigit in Γετία, de certamine silens, quale in Indis receptissimum nostra et superiore aetate in *Diodori* lib. XIX. 34., ubi vide, et quae nuperrime Cl. *P. Burmannus Secund.* ad Antholog. lib. I. p. 185. WESS.

Ibid. ἐφιλέετο) Hoc ex *Aldi* potuerat Ed. revocari: quod in alias irrepserat ἐφίλετο, verbum nobis in *Porti* Lexicon introduxit velut Ionicum φίλημι, et φίλημαι. Auctor idoneus *Heraclides* docet Dorica fuisse Φίλημι, Πόθημι: Aeolica, Φίλειμμι, Πόθεμμι. Hunc etiam tangens *Herodoti* locum, *Stobaeus*, pag. 614., ex *Nicolao Damasc.* Indorum uxores memorat, hoc certamine Threissis magis nobilitatas. *Cicero* Tusc. V. 27. *Cum est cuius earum vir mortuus, in certamen iudiciumque veniunt, quam plurimum ille dilexerit: - - - quae est victrix, ea laeta, prosequentibus suis, una cum viro in rogum imponitur; victae moestae discedunt.* Ibi plura *Davis.* p. 402, et ad *Aeliani* Var. Hist. VII. 18. notant *Scheffer* et *Perizon.* Tale certamen inter duas Indas mulieres in Eumenis exercitu narrat *Diodorus Sic.* XIX. c. 33. et 34. Multo magis mirabile, quod de tribus eiusdem familiae Graecis mulieribus memoriae tradidit *Pausanias* lib. IV. [cap. 2.] p. 284., quae πᾶσαι τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτὰς ἐπικατέσφαξαν. VALCK.

CAP. VI. 7. καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς) *Artemi-*

dorus Onirocr. I. 9. στίζονται παρὰ Θραξὶν οἱ εὐγενεῖς παῖδες, bene quidem, quamquam non soli. Thracum τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας στιγμάτων μεστὰς, καὶ τοσούτῳ πλείονα ἐχούσας στίγματα καὶ ποικιλώτερα, ὅσῳ ἂν βελτίους καὶ ἐκ βελτιόνων δοκοῦσι, ex visu *Dio Chrysost.* proponit Or. XIV. p. 235. D. Caussam vero et originem eorum stigmatum, sed fabulosam, *Phanocles* in *Stob.* Serm. LXII. p. 400. Verum de his locupletissime *Io. Rhodius* in *Scribonii Largi* Conposit. Med. 231. p. 310. Quod his cohaeret, [*lin.* 8.] ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον, in priscorum etiam Germanorum moribus apud *Tacitum* de Mor. Germ. c. 14. WESS.

8. ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον) Quando γῆς ἐργάτην opponit, ipsisque τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου itidem κάλλιστον habitum scribit, primam *Herodotus* vocis respiciens significandi dotem, qua notat ἀργὸς *ab opere rustico vacantem, honestius* intelligit *otium*, quodque homines bellicosos non dedeceret. ἀργὸν εἶναι, et πολεμικὸν, in talibus tantundem paene valent. Talem ἀργίαν ἀδελφὴν τῆς ἐλευθερίας dixerat *Socrates*, si dicti legitimum nobis patrem tradidit *Aelian.* Var. Hist. X. 14, Ostendere voluit *Maximus Tyr.* Diss. XXIX. ὅτι λυσιτελέστεροι τῇ πόλει οἱ προπολεμοῦντες ἢ οἱ γεωργοῦντες. Ad perficiendum civitatis corpus optimi rectores utrumque genus aeque censuerunt necessarium. *Hippodamus* sive Thurius seu Milesius in libro de Rep. tres civitatis partes constituit ap. *Stobaeum* p. 248., τὸ βουλευτικὸν, quod velut *optimum* deberet ἄρχειν: τὸ βάναυσον, quod ut deterius deberet ἄρχεσθαι: τὸ ἐπίκουρον, velut μέσον: hanc partem conficiunt bellatores; secundam, agricolae, artifices, et mercatores. Artibus abstinentes sellulariis agroque colendo, atque adeo ἀργοὶ, apud plerasque gentes amantiores libertatis habebantur honoratiores: vide *Herod.* II. cap. 167. Quod vero *Socrati* tribuit *Aelianus*, dixerit-ne suavissimus agriculturae laudator addubito: certe dixit in *Xenoph.* Oeconom. p. 482, 25., Regem Persarum, ἐν τοῖς καλλίστοις τε καὶ ἀναγκαιοτάτοις ἡγούμενον εἶναι ἐπιμελήμασι γεωργίαν τε καὶ τὴν πολεμικὴν τέχνην, τούτων ἀμφοτέρων ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι. De sellulariis opificiis minus ille iudicabat honorifice. VALCK.

CAP. VIII. 4. θάπτουσι κατακαύσαντες) Igne sepeliunt, θάπτουσι πυρί, ut in *Aeliano* de Nat. Anim. X. 22.

Diodoro Siculo, atque aliis. Humationem certe ab illa ignium sepultura nitide distinguit. WESS.

CAP. IX. 6. τοῖσι οὔνομα εἶναι Σιγύννας) Perperam sibilantem litteram nationis titulo *Med.* abstulit. Σίγυννοι *Apollonio Rhod.* IV. 320. *Straboni* Σίγιννοι, sed in Asia, qui ἱππαρίοις δὲ χρῶνται μικροῖς δασέσιν - - τέθριππα δὲ ἡνιοχοῦσι, prorsus ut hi Europaei, bene *Casaubono* adnotante, lib. XI. p. 790. B. [p. 520. B. ed. Cas.] Quod autem olim hariolabar, *Zosimum* hac narratione deceptum de Hunnis vulgasse, εἴτε οὓς Ἡρόδοτός φησι παροικεῖν τὸν Ἴστρον, σιμοὺς ἀσθενίας ἀνθρώπους, lib. IV. c. 20. necdum abiicio. Audiit de *Sigunnis*, inque illis *Hunnos* latere censuit, his erronee tribuens, quod *Sigunnarum* equis conveniebat. Equidem in Musis nihil scrutando inveni, unde *Novae Historiae* scriptor dicta excusare queat. WESS.

15. γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ) *Sophocles* in Aiac. dixerat vs. 655. Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος Φύει τ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται. Κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν. Proxima Σιγύνας δ' ὦν καλέουσι - - - τὰ δόρατα, merito tanquam adulterina Criticis hinc furcillis deturbanda censuit vir summus in Diss. *Herod.* p. 55. Ponitur in his articulus usitato Grammaticis more; qui, iam traditus ab *Henr. Stephano* App. de Dial. Att. p. 221. ignoratus tamen homines saepe decepit rerum antiquarum peritissimos; hoc in loco turpissimum in errorem induxerat interpretes *Herodoti*, quod monuit Erud. Auctor *des Essais de Critique sur les Traductions d'Herodote* p. 157. VALCK.

15 *seqq.* Σιγύννας δ' ὦν - - - τὰ δόρατα) Non videntur Herodotea, sed iusto officiosioris Scholiastae. Turbant certe orationis seriem, indigna Patre historiarum. Qui quaeso illi οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλίης Λίγυες, aut, ut *Laurentius* habuit, Λίβυες, *Poeni?* Somnia grammatici. Σιγύννους δὲ καλοῦσιν οἱ Κύπριοι τὰ ἀκόντια interpretes *Apollonii Rh.* II. 99. *Suidas*, Σιγύνη καὶ Σιγύνους, τὰ δόρατα παρὰ Μακεδόσιν. Sic hoc de genere solent, non *Herodotus*. WESS. — Vetus admodum fuerit oportet adsumentum, quod libri omnes, qui diversis ex familiis ad nos pervenerunt agnoscunt. Equidem, cur *Herodoto* indigna ista iudicarem, nullam vel vidi vel exputare caussam potui. *S.*

CAP. X. 3. καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι etc.) Nihil ve-

rius. Fabulabantur apum examina trans Istrum agminatim volare, aditumque hominum inpedire. Similis fabella in fusis pennis, visu transituque prohibentibus: οὐκ οἷά τε εἶναι ἔτι προσωτέρω οὔτε ὁρᾶν, οὔτε διεξιέναι, ὑπὸ πτερῶν κεχυμένων lib. IV. 7. Quod adnectitur, apes esse ζῶα δύσριγα, a veritate quidem haud deflectit, non aptum tamen ad apes septemtrionis regionibus eiiciendas. Secus habet, nec reticuit *Aelianus* Hist. Anim. II. 53. Nostro ἀκοὴν ᾄδειν exprobans. WESS. — De *Aeliano*, ista respiciente, et contraria *Herodoteis* narrante monuit etiam *Valck. S.*

CAP. XI. 7. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν) Dixit *Aeschylus* Ἠδωνίδα αἶαν in Pers. vs. 495. adprobans quodammodo τὴν Ἠδωνίδα *Arch.* et *Vind.* At receptum c. 124. redibit. Hoc *Tzetzae* vide Chil. III. vs. 508. Ἥ τις Μυρκῖνος Ἠδωνὸς πρότερον ἐκαλεῖτο, ubi res Ἠδωνῶν requireret, nisi eodem modulo iteraretur versus Chil. IX. 221. Et talia tamen ex *Herodoto.* Ecce tibi aliud. Schol. in *Thucydid.* II. 99. Ἠδωνοὶ καὶ μετασχηματισμῷ Ἠδῶνες καὶ Ἠδῶναι· οὕτως Ἡρόδοτος. Atqui is Ἠδωνοὺς semper. Scripserat Criticus Ἡρωδιανός, quemadmodum et *Cassel.* in schedis, monente Cl. *Dukero.* WESS.

Ibid. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν) *Myrcinum Edonidem, Valla*: concinit *Arch.*; τὴν Ἠδωνίδα recipiet, opinor, *Herod.* Hinc *Berkelii* firmatur coniectura in *Steph. Byz.* Ἠδωνίδ' αἶαν dixerat *Aeschylus* in Pers. vs. 495.; quaeque sacris operabantur Bacchi, sunt e Latinis etiam Poëtis *Edonides* notissimae. Μύρκινος, Ἠδωνικὴ πόλις audit *Thucydidi*, IV. 107. Ἠδωνικὸν πολισμάτιον, *Diodoro* XII. 68. Darius apud *Io. Tzetzen* Chil. III. vs. 503. Τὸν Κώην (non κώμην) μὲν τῆς συμβουλῆς ἕνεκα τῆς προτέρας Ἐξ ἰδιώτου τύραννον ποιήσας Μιτυλήνης Τῷ Ἱστιαίῳ δίδωσι κτίζειν δὲ τὴν Μυρκῖνον. VALCK.

CAP. XII. 4. Ἦν Πίγρης καὶ Μαντύης ἄνδρες Παίονες) Si vel in optimis libris scriberetur ἦσαν - - - ἄνδρες Παίονες, ego tamen inusitatius ἦν a novatore [*Herodoto*] veterumque Poëtarum imitatore positum censerem. Τοιοῦτον καὶ παρ' Ἡσιόδῳ τὸ, Τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί· καὶ παρ' Ἐπιχάρμῳ, Ἦν δ' ἱερωδιοὶ μακροκαμπυλαύχενες, (καὶ, Ἦν δὲ νάρκαι, - - - ἦν δὲ ζύγαιναι·) Τέτρακές τε σπερματολόγοι, κἄγλααὶ συκαλλίδες, *Eustath.* in Iliad. ρ'. p. 1148, 41. Integros *Epicharmi* duo trochaicos *Athenaei* praebuit Epitome: vide II. p. 65. E. Interiecta petita sunt ex alio eiusdem comoediae loco, quem

habet *Athen.* VII. p. 286. c. conf. p. 278. A. Lacon in *Aristoph.* Lys. vs. 1263. Ἧν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι. In epigrammate apud *Aeschin.* contr. Ctes. vulgatur p. 80. Ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι: ubi scribi debuerat Ἦ ἄρα. Non reperietur illud ἦν, pro ἦσαν, apud alios historicos veteres sic adhibitum: neque tamen ignoro Herodoteum usum ab Epicharmeis esse diversum; sed illinc multo magis distant, quae prima facie forsan alicui videri possent simillima, qualia multa dedit in doctis suis ad *Charitonem* collectaneis Clar. *D'Orvillius.* VALCK.

11. ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν) Ad ista tria vel de suo quartum adiecit *Aelianus*, aut, quod verius arbitror, alium in his sequutus est auctorem, de Nat. An. VII. 12. Paeonides enim feminae secundum *Aelian.* τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν, - - - ἐξαρτήσασαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη, καὶ - - - ἵππον εἰς ἀρδείαν ἄγουσι, καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λῖνον. Ubi *Herod.* dicit κλώθουσαν λῖνον, [*lin.* 12.] *Med.* Cod. habebat κλῶσαν: nota sunt ἐρίου κλώσματα, quae levi pollice deducebant αἱ κατάκτριαι. De sorore Pigretis et Mantyis sic agit *Io. Tzetzes* Chil. X. 200. etc. ut solum sequi videatur *Herodotum;* atque eidem alter fratrum dicitur Μαντύης, ut in *Med.* Herodoteae vel eamdem vel simillimam narrat historiam, sed quam evenisse scribit sub Alyatte, *Nicolaus Damasc. Valesii*, p. 497. VALCK.

12. κλώθουσαν λῖνον) *Euripidis* κλωστὴρ λίνου apud *Polluc.* VII. 31. et alia in re *Aeschyli* Choëph. vs. 505. congruunt. *Nic. Damascenus* simili in historia νήθουσαν ἐκ τῆς ἠλακάτης τὸν ἄτρακτον. In *Med.* et *Ask.* κλῶσαν aut κλώσασαν [quae quo pertinerent ignorare se professus *Gron.* erat] nullum mysterium; prius ex κλάω, posterius ex κλόω formarunt, natalibus τοῦ κλώθω et κλώσκω indicatis. Quod deinceps [*lin.* 13.] *Suidas* ἐπιμέλειον τῷ Δαρείῳ, in menda cubat, hinc, quod *Portum* et *Kuster.* haud fugit, deterenda. WESS.

21. φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς) *Nic. Damascenus*, quod significavi, eandem de muliere Mysa ex Thracia narrationem in *Constantini* Porphyrog. proposuit lib. I. de Themat. c. 3. quae Alyattis, Lydorum regis, aetate contigerit. *Gronovii* vero ex Marmorib. Oxoniens. p. 127. picturam et interpretationem multo risu *Lacrozius*, *Fabricius* et *Wolfius* exploserunt in Thesauro Epistol. Lacroziano T. II. p. 97. WESS.

Ibid. φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφ.) *Nicolao* dicitur *Damasc.* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς βαστάζουσα στάμνον. Ubi paulo ante legebatur, ἦρσε τὸν ἵππον, [*lin.* 19.] invenisse videtur *Eustath.* ἦρδε, quod interpretatur ἐπότιζε in Iliad. θ'. p. 591, 36. et in ista sede vulgato non est deterius. Ἄρδειν, hîc *Aeliano* εἰς ἀρδείαν ἄγειν, *potum agere*, multo est usitatius quam ἄρσαι. In historia Herodotea scribi debuit a *Io. Tzetze* Chiliad. X. vs. 207. Ἡ δὲ ποτοῦ κορέσασα τὸν ἵππον, ὅνπερ εἶπον: non, quod vulgatur, κεράσασα. VALCK.

CAP. XIII. 4. οὐκὶ πρόσω σκοπιὴν *etc.*) Expressit, *Porto* monitore, Homericum Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, Odyss. θ'. 302. Reduxi οὐκὶ, in οὐ κῃ olim etiam conversum lib. IV. 155. [At non solum percommodus hic locus alteri scripturae οὐ κῃ πρόσω, *in vicinia alicubi:* sed et per se parum commodus isti οὐκὶ, quae vocis forma negationi vim addit, ut sit *nequaquam, neutiquam;* quod est ab hoc loco alienum, ubi satis omnino erat, *haud procul.*] Iocus autem in *Galeum* Celeb. Editoris ob Λυδικὰ et πόταμοι abesse debuerat, aut certe civilior; siquidem in posteriore manifesta operarum aberratio, prius, nisi scribae Λυδιακὰ voluerint, tueri, sicubi necessarium foret auxilium, Λυδικὴ λίθος *Hesychii* possit. Verum ab his abstineo manum. WESS.

10 *seq.* ἡ Παιονίη --- πεπολισμένη) Omnia ex vero si *Appianus* scripserit, οὐ πόλεις ᾤκουν οἱ Παίονες, ἀλλ' ἀγροὺς ἢ κώμας κατὰ συγγένειαν, Illyr. p. 12. Ed. Hoesch. [cap. 22. nostrae edit. T. II. p. 859.] Sed illi Panonii Dravum inter Savumque et Danubium: his ad Strymonem Paeonibus suas fuisse urbes, deinceps clare adfirmatur. *Paeonia*, πεπολισμένη, *urbibus instructa et distincta. Strabonis* χώραν πολίζειν huc pertinet, erudite a *Casaubono* explicitum, lib. VIII. p. 560. [p. 364. D. ed. Cas.] WESS.

CAP. XIV. 7. λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς Θρηίκης) ἡγεμόνα *Valla* legit vertitque, *sumpto e Thracia duce. Duces* isti Gallos interpretes deceperunt, ignorantes *Herodoto* quoque *ducem itineris* dictum ἡγεμόνα, VIII. 35. quales plene dixerat ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ, VIII. 31. et forsan V. 100. ubi hoc praebent margo *Steph.* et *Valla*. Sic vulgo loquuntur recentiores: *Iuncus* apud *Stobaeum* p. 593, 43., οὐχ ἡγεμόνος ὁδοῦ τυγχάνων, --- οὐ στίγης (male vulgatur ὥστε γῆς)

εὐπορῶν, οὐ τροφῆς: est tamen et apud *Thucyd.* ἡγεμὼν τῶν ὁδῶν, III. 98. Alibi *Thucydidi* talis simpliciter dicitur ἡγεμὼν, sicut *Sophocli* Oed. in Col. vs. 1538. *Eurip.* Phoen. 1610. *Aristoph.* Πλουτ. 1162. sed nemini frequentius quam *Xenophonti*. *Zonaras* in Lex. et *Suidas*: Ἡγεμὼν, ὁ τῆς ὁδοῦ ἡγούμενος. Ξενοφῶν· (Κυρ. Ἀν. lib. IV. p. 189, 3.) καὶ τὸν ἡγεμόνα δήσαντες παραδιδόασιν αὐτοῖς. VALCK.

CAP. XV. 13. Σιροπαίονες) Sic utcunque bene; melius Σιριοπαίονες ex *Steph. Byz.* in Σίρις et *Holstenii* suspicione. Oppidum Σίρις ἡ Παιονίη lib. VIII. 115. consulto ita positum, sicuti et Σίρις ἡ ἐν Ἰταλίῃ eiusdem libri c. 62. WESS.

CAP. XVI. 1 *seqq.* Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον *etc.*) Fuit qui ad istum modum sequentia, οἱ δὲ περὶ - - - καὶ Δόβηρες καὶ Ἀγριᾶνες καὶ Ὀδόμαντες, καὶ - - - Πρασιάδα ἔχοντες, οὐκ *etc.* corrigebat, omnes extra Paeoniae fines semovens; nimium, ut censeo, caute. *Paeones* enim olim cis et uls Strymonem latissime coluerunt, plures nationes conplexi apud *Plinium* lib. IV. 10. Adhaerent arte illis *Doberes* et *Paeoplae* c. 113. Polymniae, haud aliter atque hic. Δόβηρος quoque Παιονικὴ *Thucydidis* lib. II. 98. originem et situm testatur. WESS.

16. τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ) Convenit, non neglectum a *Berglero*, istud *Heliodori* Aeth. lib. I. p. 11. ἕρπειν δὲ ὀρεγόμενον (τὸ παιδίον) εἰ αἴσθοιτο, ἱμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας, ὅσον ἐπ' ἄκρῳ τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς ἐπιβαίνειν ἐπιτρέψει. Cetera non describo, haud dissimile praedonum in Aegypti Bucoliis vitae institutum, quale *Prasiadem paludem habitantium*, enarrantia. Ceterum insolens minime iumentis pabulum pisces. *Athenaeus* de Thraciae quadam parte lib. VIII. p. 345. E. οἶδα καὶ τοὺς περὶ Μόσυνον τῆς Θρᾴκης βοῦς, οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι, παραβαλλομένους αὐτοῖς εἰς τὰς φάτνας: in quibus ego *Mosynum* Thraciae non novi, nisi si ligneas Prasiadis paludis domos scriptor indicarit. Μόσυνοι, μόσσυνοι, μόσυνες, Thracum et vicinorum erant sermone ξύλινοι οἶκοι in Schol. *Apollon. Rh.* II. 379. Ut ut illud ceciderit, *pisces iumentis* saepe *esui* in frigidis et maritimis Europae tractibus esse, multi inque his *Thorm. Torffaeus* Hist. Norveg. Part. I. lib. II. 24. prodiderunt. *Aeliani* Παιονίδα λίμνην, eiusdemque pisces, victui bubus, de An. XVII. 30. recte cum Prasiade lacu contulit *A. Ortelius*. WESS.

Ibid. δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ) Horum, ut puto, meminerat *Heliodorus*, vitam enarrans in Aegypti paludibus degentium lib. I. p. 11. παιδίον ἕρπειν ὀρεγόμενον εἰ αἴσθοιτο, ἱμάντα τῶν σφυρῶν ἐξάψας ὅσον ἐπ' ἄκρον τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλιᾶς προβαίνειν ἐπέτρεψε, καινόν τινα χειραγωγὸν αὐτῷ τὸν δεσμὸν τοῦ ποδὸς ἐπιστήσας. In vicinia [*lin.* 15. *et* 20.] θύρης meminit *Herodotus* καταπακτῆς, διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φερούσης ἐς τὴν λίμνην. Miror non intelligere, qui quidem legerit πυκινὰς θύρας, et πύλας εὖ ἀραρυίας. Invenerat ille θύραν ἐπιῤῥακτὴν in *Plutarchi* T. II. p. 781. D. sed nusquam θύραν καταῤῥακτήν: tantum ὁ καταῤῥάκτης fuisse videtur receptum, sed hic quem tandem usum habuisset *cataracta?* VALCK.

20. τὴν θύρην τὴν καταπακτήν) Ex hariolatione Cl. Reiskii τὴν καταῤῥακτὴν, et supra θύρης καταῤῥακτῆς, *ianuae demissilis*, sive, *quae attolli et demitti posset.* Ansam καταπακτῇ dedit, nusquam obvia et in Thes. *Stephani* sine pari, quae tamen eadem ac καταπηκτή. Accessit fortasse θύρην ἀνακλίνῃ, in *Vallae* Latinis *ianuam resupinaverit*, at pravis: siquidem ἀνακλίνειν ac ἀνακλίνεσθαι de *foribus*, cum *aperiuntur*, quod alias indicare ex *Homero* et *Procopio* memini, reversurum Vitae *Homeri* c. 33. Habet praeterea καταῤῥάκτης semper sibi sociatam vim et inpetum, uti porta καταῤῥάκταις ὀχυρά, quibus subito demissis occludi poterat, apud *Plutarch.* T. II. p. 705. et pontes (καταῤῥάκται) superne in naves hostium deiecti *Appiani* Bell. Civil. V. p. 1141. [cap. 82.] Qua quidem violentia in ianuis patefaciendis uti vulgo non solent. Sane si schedae veteres καταπηκτὴν obtulissent, quae tandem querelae caussa? Pertinent ad sequentia δισσαὶ σχοινοτενεῖς σπυρίδες inter piscatorum instrumenta Anthol. lib. VI. 3. p. 548. [Anal. Brunck. T. II. p. 218.] WESS.

CAP. XVII. 6. σύντομος κάρτα) Malunt σύντομον, ob συντομώτατον VII. 121. et σύντομα τῆς ὁδοῦ lib. I. 185. Sed consimiliter *Aristoteles* Gener. Anim. IV. 4. μὴ κύκλῳ περιϊέναι παρέντα τὴν σύντομον. *Metalla*, *unde* Alexandro, Amyntae F., tam *copiosa argenti* vis, forte eadem quae Philippus, Alexandri M. pater, ingenti deinceps lucro exercuit apud *Appian.* Civil. IV. p. 1040. [cap. 106.] quamquam et aliae isthic auri atque argenti fodinae in Nostri VI. 46. et VII. 112. Fuit sane prisco tempore, fortasse et nunc,

Polybius lib. I. 7. πάλαι - - - τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως ὀφθαλμιῶντες, *felicitati oppidi oculos cupiditatis adiecerant*, bene *Casaub.* nec discordat in Exc. Legat. p. 1319. [Polyb. XXXII. 2.] nedum *Aelian.* de Anim. I. 12. etc. WESS.

CAP. XIX. 6. πρὸς Ἀμύντεα) Etsi Ἀμύντην saepe dederint scribae, optima haec productio et Ionici saporis, uti Ἀρισταγόρεα, Κανδαύλεα, Μιλτιάδεα, conpluresque apud *Portum*. Quod deinceps prudens, sed meticulosus, pater filio, [*lin.* 12.] σχεδὸν γάρ σευ ἀναχαιομένου, *Valla*, uti in *Arch.* ἀναγομένου, *hinc me summoventis*, etiam postrema in Edit., per sane inconmode. Latina nunc Graecis respondent. WESS.

15. ἵνα μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας) Talia *Euripidis* Hippol. vs. 607. Ὦ πρός σε γονάτων, μηδαμῶς μ' ἐξεργάσῃ, *ne me perdas quaeso*. Helen. vs. 1104. Κούρη Διώνης Κύπρι, μή μ' ἐξεργάσῃ. WESS.

Ibid. ἀνέχειν ὀρέων τὰ ποιεύμενα) Hic recte cepit *Valla;* ista lib. I. c. 206. ἡμέας ἀνέχειν ὀρέων ἄρχοντας τῶν περ ἄρχομεν, perperam interpretatus, *nos sine finium quorum sumus principes esse:* οὔρων, *finium*, esse credidit participium ion. ὁρέων. Istà solet, ut aliis, (vid. ad *Eurip.* Phoen. vs. 550.) *Herodoto* quoque verbum adhiberi structurâ: lib. I. c. 80, οὐκ ἀνέχεται οὔτε τὴν ἰδέην αὐτῆς ὁρέων, οὔτε τὴν ὀδμὴν ὀσφραινόμενος. II. 37. κυάμους οἱ ἱρέες οὐδὲ ὁρέοντες ἀνέχονται: sic et V. 48. VIII. 26. VALCK.

CAP. XX. 12. ἐσθῆτι σκευάσας) Non indigemus conposito διασκευάσας, quantumvis in *Plut.* Anton. p. 926. A. γυναῖκες εἰς Βάκχας, ἄνδρες καὶ παῖδες εἰς Σατύρους καὶ Πᾶνας διεσκευασμένοι. Nostri prius est: Ταύτην τὴν γυναῖκα σκευάσαντες πανοπλίῃ lib. I. 60. et cap. 12. huius Musae. Statim [*lin.* 13.] παρῆγε reduxi, non oblitus τὸν δὲ Κῦρον ἦγον ἔσω lib. I. 116. namque repetitione eiusdem verbi Scriptor delectatur saepenumero. WESS.

19. ἐπιδαψιλευόμεθα) Nollem *Medic.* scripturae primas datas: disconveniunt enim ποιεύμενα, ποιεῦνται, similiaque. De verbo post accuratissimam *Hemsterhusii* nostri operam ad *Luciani* Dial. Mort. XXX. p. 452. adiungo nihil: praeclara isthic omnia. Qui in vulgatis deinceps [*lin.* 22.] ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδὼν ὕπαρχος, verius Μακεδόνων, sicuti Αἰγυπτίων et τῆς Αἰγύπτου ὕπαρχος lib. IV. 166. et Σαρδίων ὕπαρ-

χος infra c. 25. Λημνίων ὕπαρχος c. 27. Diversa sunt Ἀμύντης ὁ Μακεδὼν et Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν, et bene habent. WESS.

19. ἐπιδαψιλευόμεθα ὑμῖν) Verbi vim hoc etiam in loco more suo Vir summus explicuit ad *Lucian.* p. 452. Absurdissimum illud quod sequitur, [*lin.* 22.] ἀνὴρ Ἕλλην Μακεδὼν ὕπαρχος mirum videri posset in *Herodoto* tamdiu ab illis etiam relictum, qui Μακεδόνων genuinum in codicibus invenerant flexum, nisi constaret, quantum superstitionis esset imperium in hoc quoque liberrimo literarum genere. VALCK.

24. ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ) *Quos feminas esse aiebat*; *Valla.* Nemo tam parum Graece doctus est, qui non illud sentiat indignum *Herodoto.* Alexander imberbes iuvenes Macedonas adsidere iussit singulis Persis singulos, *tanquam mulieres videlicet.* Saepius adhibitum *Herodoto* τῷ λόγῳ significat id, *quod primo videatur adspectu.* Ὡς γυναῖκα δὴ poni potuerat et hic in eumdem sensum: ut apud *Plutarch.* T. II. p. 247. c. muliebrem in modum vestitos viros οἱ φύλακες παρῆκαν ὡς δὴ γυναῖκας. Narrant Herodoteae simillimas historias antiquiores, *Pausan.* in Messen. p. 288., *Polyaen.* L. xx, 2.; recentiorem, quae Thebis evenit, *Xenophon.* Ἑλλ. V. p. 331, 28. ubi, qui temulentos amatores contrucidarent, viros Phyllidas ὡς γυναῖκας ἐστολισμένους cum introduceret in conclave, εἰσήγαγεν, inquit *Xenoph.* τὰς ἑταιρίδας δὴ, καὶ ἐκάθιζε παρ' ἑκάστῳ. *H. Steph.* corrigens ἑταιρίδια, *quem enim*, ait, *locum particula* δὴ *habere hic potest?* Suum habet in ironia aptissimum locum: τὰς ἑταιρίδας δὴ, *meretriculas scilicet!* Apud eumdem pro ἤδη scribendum p. 359, 42. ἢ δὴ γὰρ ἡγήσεσθε κατὰ θάλασσαν; *vos, scilicet! mari duces eritis?* *Thucyd.* p. 173, 77. ἡμεῖς δὲ αὐτόνομοι δὴ ὄντες, καὶ ἐλεύθεροι τῷ ὀνόματι. *Demosth.* p. 52, 37. ἵνα δὴ αὐτόνομοι ὦσιν. Ut in re minuta, saepissime fuit in hac vocula peccatum, velut apud *Euseb.* c. Hierocl. p. 445. f. qui se Deum dixerat, strenue dicitur Iarchas bibisse, οἷα δὴ θεὸς, *tanquam Deus videlicet!* *Olearius* ista contextu censebat eiicienda. Ceterum ad Herodotea *Brissonius* de R. Pers. II. p. 275. comparavit egregium locum eadem narrantis *Iustini* lib. VII. c. 3. Laudatur ob illud facinus Alexander in Epist. *Socrat.* 28. p. 28. sed Xerxi tribuitur, quod fecerat Darius. VALCK.

CAP. XXI. 5. ἅμα πᾶσι κείνοισι) Rediit, quod expulsum citra gravem caussam fuit. Putares *Libanium* T. II. p. 490. c. *Megabazum* ipsum fuisse peremtum opinari; sic enim, οὐδὲ γὰρ οἱ τοὺς περὶ Μεγάβαζον ἀποκτείναντας ἐν Μακεδονίᾳ, μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκφερομένους εἰς Ἀφροδίτην ἄδικον ὑπὸ τῆς μέθης: h. e., *Morello* vertente, *neque enim qui Megabazum interfecerant in Macedonia* etc. Recte, ita si scripserit. Liber ab errore Rhetor erit, modo τοὺς παρὰ Μεγαβάζου pingatur, intelliganturque, *missi* eius *legati*. Περὶ et παρὰ ab amanuensibus misceri, norunt omnes. ὁ παρὰ τῆς Ἀμφιτρύωνος γυναικὸς, *Alcmenes nuncius*, in *Luciani* Dial. Deor. X. 1. WESS.

9. δεῦς δὲ ταῦτα κατέλαβε) A *Suidae* interpretatione, ἐπέλαβεν, ἐπίσχε τῆς ὁρμῆς, non abhorreo, uti neque *Abreschius* Dil. Thucyd. p. 509. Ordo autem horum Herodoteo more confusior. Potuisset, ἀνδρὶ Πέρσῃ τῷ διζημένῳ τοὺς etc. ex *Reiskii* divinatione; cui equidem praepono, in msstorum hoc silentio, *Valckenarii* elegantem sententiam. *Gygaeam*, Alexandri sororem, lib. VIII. 136. praeteriit minime. WESS.

10. τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους τῶν στρατηγῶν) Ut suum Noster recuperet, spero equidem in Codicibus inventum iri τῷ στρατηγῷ. *Bubares*, cui dedit et pecuniam et sororem suam Gygaeam Alexander in matrimonium, *dux fuit eorum, qui missi fuerant ad inquirendos Persas interfectos*, a patre Megabazo illuc missus, lib. VII. cap. 22. Historiae tamen obscurata veritate *Iustinus* VII. 3., *Interfectis omnibus, ignarus rei Megabazus, cum legati non redirent, mittit eo cum exercitus parte Bubarem, ut in bellum facile et mediocre. - - - Sed Bubares, amore filiae Amyntae captus, omisso bello nuptias facit, depositisque hostilibus animis in adfinitatis iura succedit.* Aut vocem non legit, aut lectam *Valla* non immerito censuit interpretatu difficilem: quod posuit vir clar. *uni ex inquisitoribus interfectorum ducum*, tolerari non potest: nam primum nusquam in tota narratione missi septem a Megabazo legati *duces* dicuntur, aut etiam dici poterant; qui suo singuli duntaxat venerant servitio comitati: deinde non nobiles isti tantum Persae perierant, verum διεφθάρησαν αὐτοὶ καὶ ἡ θεραπηίη αὐτέων. Ceterum suo iterum more turbavit ordinem vocabulorum *Herodotus*,

qui fuisset naturalis, si sic legerentur collocata: κατέλαβε δὲ (repressit eorum impetum: vid. Cl. *Abresch* Diluc. *Thuc.* pag. 509.) Ἀλέξανδρος, δοὺς ταῦτα (pecuniam et sororem) Βουβάρῃ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῷ στρατηγῷ τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους. VALCK.

CAP. XXII. 4. καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ) Omitti negligique subinde ante urbium ac regionum nomina praepositionem, dictum aliàs ad lib. II. 53. *Herodotus* ἐν Ὀλυμπίῃ solet lib. II. 160. VIII. 134. *Hellenodicas* et eorum collegium *Scaliger*, *P. Faber*, *Valesius*, *Perizonius* ad *Aeliani* Var. tali in luce collocarunt, ut tenebricosi nihil duret. Hic eorum tamen nomen ex scholio venisse codices testantur. WESS.

4. *et seqq.* οἱ τὸν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα *etc.*) Τὸν Ὀλυμπίῳ ἀγῶνα *Pindarum* decet: ne Poëtarum quidem imitator *Herod.* voculam ἐν omittere poterat, a Florentini Codicis scriptore praetermissam. Aliunde recipietur, opinor, οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ διέποντες ἀγῶνα Ἑλλήνων, reiecta voce Ἑλληνοδίκαι, interpretamenti loco posità. *Alexandrum* [*lin.* 7 *seq.*] οἱ ἀντιθευσόμενοι ἐξεῖργον, φάμενοι οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλήνων: sic scribendum arbitror e marg. *Steph.* pro ἀγωνιστίον. Macedoniae Principem antagonistae ἐξεῖργον. Hieronem Themistocles ἥκοντα εἰς Ὀλύμπια quamobrem εἶρξε τῆς ἀγωνίας, tradit *Aelianus Var. Hist.* IX. 5. sed tanta Themistoclis fuit auctoritas, ut venienti totius Graeciae coetus in Olympicis ludis adsurrexerit, teste *Pausania* VIII. pag. 701. In *Herodoto* non significat ἐξεῖργον *arcebant*, sed *arcere nitebantur*; irritum enim fuisse conatum sequentia manifestant, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ. In his addubito num forte scribi praestet, καὶ, ἀγωνισόμενος στάδιον, συνεξ. *et stadio decertaturi nomen una cum primo nomine sorte excidebat*: hoc mihi significare videtur verbum, alia in re magis usitatum: *primum sorte nomen excidit*, legitur apud *Livium* XXIII. cap. 3. *ut primam ipsius et antagonistae sortem exiisse optimus auctor significet*; quae verba sunt haec Herodotea tractantis *P. Fabri* Agonist. III. cap. 12. extr. qui tamen aliam etiam ponit interpretandi rationem. Ab Hellanodicis Alexander ἐκρίθη εἶναι Ἕλλην, atque adeo, qui ante Ὀλυμπιάσιν ἐκινδύνευσεν ἐκκριθῆναι, cete-

ris etiam ornatus candidatorum dotibus, ἐνεκρίθη τὸ στάδιον: quae duo hac in re propria habent in eadem narratione *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 300, 15. et *Plutarch.* T. I. p. 603. B. vid. *Philo Iud.* de Nom. Mutat. pag. 1061. c. *Is. Casaub.* in *Athen.* VI. c. 12. [Animadv. in Athen. T. III. nostrae edit. p. 453.] et *Io. Kühnius* in *Diog. Laërt.* VIII. 47. *Habitus* autem *est Alexander* a severissimis iudicibus *Graecus*, non Macedo, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, [*lin.* 9.] postquam Perdiccam, a quo genus ducebat, originis esse demonstrasset Argivae et Heraclidem: vid. *Herod.* VIII. 137. *Demosthenes* quidem Graecam Macedoniae Regibus denegat originem, Philippum ut barbarum Macedonem traducens, cuius mentionem facit in Philipp. III. p. 69, 36. [p. 119. ed. Reisk.] tanquam οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνος ὄντος, οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' - - - ὀλέθρου Μακεδόνος. Sed concionatoris ista sunt Attici atque osoris Philippi; modestius orator umbraticus *Isocrates* barbaros quidem Macedonas esse fatetur, Macedoniae vero Reges agnoscit origine Graecos, et reges legitimos, quippe qui non in Graecos at barbaros exercerent imperium, in Suasoria ad Philippum, laudis artificiose dispensatae plena, pag. 103. et 104. *Sibyllae* dicuntur Αὐχοῦντες βασιλεῦσι Μακηδόνες Ἀργεάδῃσιν, apud *Pausan.* VII. p. 543. *Thucydidi* Regum maiores Τημενίδαι, τὸ ἀρχαῖον ὄντες ἐξ Ἄργους, lib. II. c. 99. et V. 80. vid. *Isocrat.* p. 88. D. Epist. *Socrat.* XXVIII. et *Maxim. Tyr.* XX. 8. Apud *Livium* XXVII. 30. *Argos venit* (Philippus, Persei pater:) *et curatio Heraeorum Nemeorumque suffragiis populi* dicitur *ad eum delata*, *quia se Macedonum Reges ex ea civitate oriundos referunt*: ipsos etiam istius aetatis Argivos *ab se oriundos* credidisse, docet aliunde ad istum locum *Dukerus.* VALCK.

8. οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι) Detersi sordes, orationem turpantes. Nunc ea Graeca est, non prius. Graecis autem solis, non utique peregrinis, hoc est, aliunde quam e Graecia mera et antiqua oriundis, aditum ad Olympicum agonem patuisse, optime hinc colligit eruditissimus *P. Faber* Agonist. lib. III. c. 12., illud etiam συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ ad *conmissionem, sortito fieri solitam*, recte adplicans, ut *prima Alexandri et antagonistae sors exiisse* significetur. De Argiva ex Heraclidis Alexandri origine accurate *Noster* lib. VIII. c. 137. WESS.

CAP. XXIII. 4. ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν φυλακῆς) Inferius c. 124. Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν - - - παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβὼν Histiaeus; quod et hic abunde fuisset. Nunc vocum sede mutata, ἔτυχε δωρεὴν, μισθὸν φυλακῆς, viri docti *Pavius* ac *Reiskius* praeoptant. [At traiectio verborum est usitata Nostro.] Convenit nonnihil hoc *Metrodori* ex Epigram., *Diophanti* Arithmetic. lib. V. pag. 269. addito, Πιστοτάτους δμώεσσιν ἐλευθερίην καὶ ἄποινα, Μισθὸν ὑπηρεσίης. Plenius, sed copulâ interpositâ, Antigoni dictum, Ἀλλ' ἐγὼ, ὦ μειράκιον, ἀνδραγαθίας οὐ πατραγαθίας μισθὸν καὶ δωρεὰς δίδωμι, in *Stob.* Serm. LXXXV. p. 497. WESS.

10. ἐγκτίσασθαι πόλιν) Memini, ἔγκτησιν, sive *ius possessionum adquirendarum*, saepe in foederum tabulis obviam: in Thes. Muratorii p. MXLIX, 1. ΥΠΑΡΧΕΙΝ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΓΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΣ ΕΓΚΤΗΣΙΝ, sic oportuit: eadem formula in *Demosthen.* Or. de Coron. p. 151. [p. 265, 7. ed. Reisk.] neque multum diversa apud *Xenophont.* Rer. Graec. lib. V. pag. 555. D. Vulgatum-ne vero, an ἐγκτήσασθαι scribarum peccatum sit, manet in dubio. Receptum simile habet in ἐνστρατοπεδεύεσθαι, ἐμμαχίσασθαι, ἐμβόσκεσθαι, aliisque pluribus. Elegans et hoc *Taciti* Ann. XI. 19. *ac ne iussa exuerent, praesidium* immunivit. WESS.

Ibid. δοὺς ἐγκτίσασθαι πόλιν ἐν Θρηΐκῃ) Neque κτίσασθαι alibi memini me legere, neque ἐγκτίσασθαι, hinc in *Porti* Lex. receptum. Variant in talibus scripti Codices, et hic forte dabunt ἐγκτήσασθαι, veram, ut autumo, lectionem. Quam a Dario petierat Mileti tyrannus Histiaeus in Edonide regionem, Μύρκινον dictam, impetravit, V. 11., βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι: in urbe condenda deprehendit occupatum Megabazus, et, simulatque Sardes venisset, docet ille Regem minus fecisse prudenter, qui permiserit hominem Graecum in Thracia ἐγκτήσασθαι πόλιν, *urbem sibi possidendam acquisivisse.* Frequenter occurrit in monumentis etiam lapideis ἔγκτησις: quo sensu docebit ὁ πάνυ *Ti. Hemsterh.* ad *Hesych.* in voc. Ἐμπάμων, occasione vocis Ἐμπάσεις, ad quam vid. Clar. *Alberti. Quidquid agrorum* seu *aedium quis in terra* sibi *patria* comparatum *possidebat*, voce κτήματος significabatur; ἔγκτημα *possessio* dicebatur *in regione peregrina; ἔγκτησις, ius istiusmodi sibi possessionis acquirendae.* Κτήματα sic et Ἐγκτήματα distinguit *Demosth.* p. 63. §. 49.

[Or. de Halonn. p. 87. ed. Reisk.] et *Ulpian.* Hinc *Ammonium*, ut in Addendis notatum, emendavit *H. Vales.* Emend. IV. c. 9. Ἐγκτήματα talia memorantur *Numeror.* xxxi, 9. vocum collectoribus praetermissa. Scripsisse videtur *Andocides* de Pace p. 25, 20. Χεῤῥόνησον καὶ τὰς ἀποικίας καὶ τὰ ἐγκτήματα (vulg. ἐγκλημ.) ἵνα ἀπολάβωμεν. [ἐγκτήματα recepit *Reisk.* p. 96.] Talia sunt quae *Xenophon* vocat Ἀπομν. II. [cap. 8, 1.] p. 441, 19., τὰ ἐν τῇ ὑπερορίᾳ κτήματα, opposita τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ, sive τοῖς ἐγγαίοις. Verbum legitur *Genes.* xxxiv, 10., ubi Emmor ad filios Iacobi, ἡ γῆ, inquit, πλατεῖα, ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ. *Demosth.* c. Polyclem p. 667, 13. [pag. 1208. ed. Reisk.] meminit τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων: hi sunt qui in demis non suis praedia vel agros possidebant. VALCK.

12. πολλοὶ κωπέες) *Remiges* audiunt *Vallae*, *Porto*, aliis: error est, tolerabilis ille quidem, non tamen propagandus: cur enim, obsecro, *multi remiges* in Edonide Myrcino fuissent, et quamobrem hic illi commemorarentur? Imo *multum* illic fuit *ligni ad remos faciendos apti*: abietes ad naves fabricandas, ἴδη dicuntur ναυπηγήσιμος: succedunt κωπέες, *ligna in remos.* In *Aristidis* Themistocle T. III. pag. 336. τὰ νῆϊα, σχοινία *Scholiastes* mstus [editus etiam in *Photii* Biblioth. p. 698. ed. Hoesch.] interpretatur, Κωπέας δὲ, τὰ ξύλα τὰ πρὸς τὰς κώπας ἐπιτήδεια: *remos* male *Canterus.* *Hesychius*: Κώπεις, [Κωπεῖς oportebat,] τὰ εἰς κώπας εὔθετα ξύλα. *Andocides* Or. II. p. 21, 11. [p. 80. ed. Reisk.] εἰσήγαγον εἰς στρατιὰν ὑμῶν οὖσαν ἐν Σάμῳ κωπέας. *Aristoph.* Acharn. vs. 551., Τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων: πλαγγουμένων forte scripserat: [vulgatum *Brunckius* tuetur:] non erat *navale plenum remigibus*, quod absurdum cogitatu, sed *lignis ad remos fabricandos aptis*; ut bene *Bergler.* sequutus *Scholiasten.* Frequentius in his quoque fuit erratum. VALCK. — Et mihi quoque, iam tunc licet meliora in commentariolos meos relata habenti, tamen quum in hoc convertendo loco versarer dormitanti, accidit, ut *remiges* hic ponerem, pro quibus *ligna conficiendis remis idonea* reponet prudentior Lector. *S.*

CAP. XXIV. 3. μετὰ δὲ ἄγγελον πέμψας) Corrigitur *Lipsiae* μετὰ δὲ ἀγγέλων vel ἀγγέλου: cohaerere enim cum ἔλεγε: *nuntiavit ipsi per nuntios.* Atqui μετὰ δὲ loco

μετὰ δὲ ταῦτα, *post*, *deinde*, Ἰακὸν est, sicuti μετὰ sine additamento, teste *Galeno* in *Hippocr.* de Rat. Vict. pag. 84., et sexcenties in Musis. Crebra quoque de nunciis et litteris, πέμψας Δαρεῖος ἱππέα - - - ἔλεγε τάδε, lib. IV. 126., et Tomyris πέμψασα κήρυκα ἔλεγε τάδε, I. 206. WESS.

16. καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικέσθαι) Bonum foret, modo schedae faverent, ἐς λόγους σοι ἀπικ. At reluctantur cunctae, regiae auctoritatis et eminentiae specimen ostentantes. Quod de possessione veri amici rex, si fraus et simulatio afuisset, praeclarum, et de Cyri sententia apud *Xenophont.* Κυρ. Παιδ. lib. VIII. p. 235. E. WESS.

CAP. XXV. 2. Ἀρταφέρνεα) Mssti Ἀρταφρένεα, eiusdemque filium Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος παῖδα nuncupant lib. VI. 94. et VII. 74. Eadem nominis scriptura in *Aeschyli* Pers. vs. 21. et, ceu Graeca esset origine, vs. 769. Φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρέφουν. Clarius ibidem Critici, Ἀρταφρένης ἐξ ἐτυμολογίας λέγεται ὁ τὰς φρένας ἔχων ἀρτίας καὶ ἀκεραίας. Male, ut opinor, in Persico hominis titulo; cui similis Ἰνταφρένης in schedis lib. III. 70. At Μεγαφέρνης, Τισσαφέρνης, et Persica plura, eorum scriptionem sollicitandam negant. Placuit καταστήσας, sicuti lib. VII. 105. καὶ ὕπαρχον ἐν τῷ Δορίσκῳ τοῦτον καταστήσας, et huius Musae cap. 94. Nam καταστησάμενοι τύραννον c. 92, 1. usu discrepat. WESS. — Forsan utroque fere modo Persicum nomen pronuntiare indigenae adsueverant, *Artaphernes* et *Artaphrenes*. Sed credibilius est, Graecos, graecas quodammodo formas externis nominibus induere solitos, idem in hoc nomine fecisse, adeoque *Artaphernen* suo arbitrio in *Artaphrenen* mutasse. Similiter *Artaxerxis* nomen, cui cum vocabulo ἄρτος cognationem quamdam intercedere putarunt, in *Artoxerxem* frequentes mutarunt. *S.*

5. τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν) Absentia ἀνδρῶν ex manu exaratis ingrata non foret, nisi iterum στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων lib. VII. 135. Illud [*lin.* 7.] ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε, in iudice Sandoce, pecunia corrupto, redibit VII. 194.; nec longe abit ἐπὶ κέρδεϊ χρήματι lib. III. 38. Belle quoque *Eustathius* ἀνθρωπηίην [*lin.* 8.] exemplis ταυρείης, λεοντείης, αἰγείης, videlicet δορᾶς, contra insultus munivit. WESS.

8. ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπηίην) Talia *Herodoto* pe-

culiaria non debuerant a *Porto* praetermitti. Multa colligens, in quibus δορὰ supprimitur, *Eustathius* in Iliad. γ'. p. 283, 36., παρ' Ἡροδότῳ, ait, κεῖται καὶ Ἀνθρωπῆ, ἡ τοῦ ἀνθρώπου δορὰ ἐν τῷ· σφάξας *etc.* Attigit et in Od. κ'. p. 379, 40. Latet illud apud *Athenaeum* alicubi. [Fieri potest: sed nec nunc memini equidem, nec adnotavi.] Crudele supplicium, quo vivis hominibus cutis detrahebatur, Persis in usu fuisse *Brissonius* docet de Regn. Pers. II. p. 330. conf. clar. *Wesseling.* in *Diodori* XV. 10. Ex *Herodoto Valerius Max.* VI. c. 3. ext. 3., *Cambyses*, inquit, *mali cuiusdam iudicis ex corpore pellem detractam sellae intendi, in eaque filium eius iudicaturum considere iussit.* Quod sequitur [*lin.* 9.] σπαδίξας, probae notae est, et in *Glossar.* redditum ἐκδείρας: quid sit σπάδιξ, ibidem traditur atque alibi. VALCK.

9. σπαδίξας δὲ) Rarissimum vocabulum explanat Scholiastes, Σπαδίξας, ἐκδείρας. Σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον. Male fortasse ἐκδείρας, *pellem detrahens*: cetera ad verbi originem proba. Σπάδιξ, *avulsus e palma termes cum fructu*, apud *Gellium* Noct. Attic. II. 26., ῥυτῆς σπάδιξ, *diffractus eius ramus*, πηγάνου κλάδος, in *Nicandri* Alexiph. vs. 528., neque a vero alienum, quod Glossator de cortice radicis ilignae discerpto. Ea omnia σπαδίζειν, ex σπάω progenitum, *scindendi* potestate instruunt, *lancinatam*que et *dissectam* Sisamnis proponunt *cutem*. Non nescio eruditos aliorum conatus; neque tango; *Stephanum, Portum, Salmasium*que ad *Solin.* p. 291. secutus. Addo obiter *Agathiam Schol.* lib. IV. p. 93. huiuscemodi supplicii auctorem haud consulto Saporem regem perhibuisse, ac male de eodem addubitasse *Ammianum* lib. XXIII. 6. Melius *Diodorus* lib. XV. 10., cuius rationem non neglexit *Valesius*, uti nec Nostri. WESS.

CAP. XXVII. 6 *et seqq.* Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε *etc.*) *Lycaretum* haec si tangunt, quae plerorumque opinio, sequentia violentae eius mortis caussam explicabunt: tum ἄνεως κακῶν ἦν [*CAP. XXVIII.* 1.] necessario mutationem subibit, daturam aut αἰνῶς κακώθη, *dira perpessus est*, ex *Pavii* hariolatione, aut ἀνάπλεως κακῶν ἦν, *malis coopertus est*, ex mea olim, aut ἄνευ κακῶν, ut *Portus*, aut aliud quidpiam consimile: neque enim id, quod legitur, ad necem ducit truculentam. At de Lycareto mollissime Scri-

ptor τελευτᾷ, nulla flagitii adspersa macula, neque, ut alioqui solet, κακῶς τὸν βίον τελευτᾷ. Lemno praeterea is praeerat, orae maritimae nequaquam, sed *Otanes*, [cap. 26, 1 seq.] τότε διάδοχος γενόμενος τῆς στρατηγίης Megabazi; qui quidem Persa origine, et memor paterni supplicii, *alios neglectae in Scythas militiae, nonnullos ob diversatos* post infaustam expeditionem *Persas* arcessere potuit, ad opprimendos certe hoc colore uti. Bene de illo τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγήσας, *haec in praefectura designavit.* Ex his consequens est, ut ἄνεως κακῶν ἦν de *Otane* dicatur. *Hesychius* Ἄνεῳ, ἄφωνοι, ἥσυχοι; ex Poëta Iliad. γ'. 84. ubi Schol. ἥσυχοι, ἄνευ ἰωῆς, τουτέστι, φωνῆς καὶ θορύβου. Addit Cl. *Alberti*, dictum Nostri elegans esse, atque ab aliis non intellectum. Mihi de prima voce dubitatio nulla: qui utramque coniunxerit, nullum novi. Id constat, multa *Herodotum* sibi priva habere, et florente Ionismo vigere potuisse quae ob desuetudinem nobis molestiam creant. Utcunque fuerit, in constantissimo Codicum consensu acquiescam, donec melior et hilarior adfulserit lux. Clar. *Reiskii* suspicio ἄνεσις κακῶν ἦν laude non caret. WESS.

Ibid. Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε *etc.*) Cum vicinis ista, me iudice, non satis apte cohaerent. Quae sequuntur, πάντας ἠνδραποδίζετο usque ad στρατηγήσας, illa non Lycaretum, sed spectant Otanen, τὸν τῶν παραθαλασσίων στρατηγόν, qui Megabazo successerat: forte versus aliquot hic interciderunt. [*CAP. XXVIII.* 1.] Ἄνεως κακῶν non videtur *Eustathio* lectum, Homeream vocem ἄνεω saepe tractanti, quam poëticam censet λέξιν, καὶ ἀσύμβολον εἰς λόγον πεζόν. *Reiskio* quod venit in mentem, ἄνεσις κακῶν mihi quidem non displicet. VALCK. — Mihi vero, unice hoc verum esse, persuasum erat, etiamque nunc est. *Hesychius*: Ἄνεσις, ἀνάπαυσις. *Fuit* igitur *Ionibus*, maritimam oram incolentibus, (cap. 25, 5.) *brevis* quaedam *malorum intermissio.* Caeterum vide *Var. Lect.* in *Cap.* XXVII, 6. et XXVIII, 1. *S.*

CAP. XXVIII. 6. καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα) *Ornamentum*, sive, uti *Thomas M.* et *Triclin.* ad Soph. Elect. vs. 683., καλλώπισμα. Tale *Strabonis* lib. X. p. 691. B. [p. 450. c. ed. Cas.] τὸ δὲ παλαιὸν πρόσχημα τῆς Ἑλλάδος ἦν ταῦτα τὰ πολίσματα: et lib. XI. pag. 786. [pag. 516. D. ed. Cas.] ex *Apollodoro Adramytteno*, τῆς συμπάσης Ἀριανῆς πρό-

σχημα εἶναι τὴν Βακτριανήν. Talia *Plutarchi*, *Aristidis*, *Appiani*, atque aliorum, quae exscribere non vacat. WESS. — Quod in nostro exemplo καὶ Ἰωνίης legitur absque articulo, id typothetae lapsu factum, voculam τῆς temere praetermittentis; qui error diligentiam Correctoris effugit. *S.*

8. Πάριοι κατήρτισαν) Hoc malui ex scriptis, quemadmodum cap. 29. οὕτω Μιλησίους κατήρτισαν, et *Musonius* in *Stob.* Serm. I. pag. 20. φίλους διαφερομένους καταρτίζοιμι. WESS.

Ibid. κατηρτίσαντο) Syllabam delerem male geminatam, ut legatur κατήρτισαν, quod praebet margo *Steph.* quodque paulo post recurrit, οὕτω Μιλησίους κατήρτισαν Parii; quos sibi dissidentes Milesii *pacis* sumserant *reconciliatores*, καταρτιστῆρας, qualis Cyrenaeis fuerat Demonax Mantinensis, IV. 161. Φίλους διαφερομένους καταρτίζειν legitur apud *Stobaeum* pag. 20, 46. et alibi. Propriam verbi vim *in scissis resarciendis* sitam propius respicit *Herod.* V. 106. ἵνα τοι κεῖνα πάντα καταρτίσω ἐς τωὐτό, prouti legitur in msto, et recte scribit *Wetsten.* in *Matth.* IV, 21. VALCK.

CAP. XXIX. 6. ὅκως τινὰ ἴδοιεν ἀνεστηκυίῃ *etc.*) Adstipulor *Reiskio* et *Abreschio*, ἐν ἀνεστηκυίῃ primitus fuisse arbitratis, praepositionemque a praeeunte verbo absorptam: neque inprobo ἀνεστηκυῖαν χώρην de *neglecta* et *desolata* regione, etsi apud *Themistium*, quem *Abreschius* subministravit, Or. XXII. p. 280. τόπος ὑψηλός τε καὶ ἀνεστηκώς. Clarum est, χώρην ἀνάστατον hic indicari. *Acclivis regio* debetur *Gronovio*, neglexerat *Valla.* WESS. — Mihi hoc innuere visus erat Scriptor, in planitie, in vicinia urbis, agrorum culturam fuisse neglectam, in *superiore* vero *regione* diligentes nonnullos prudentesque cultores fuisse repertos. ἀναστήματα γῆς sunt *edita loca.* Βουνώδη ἀναστήματα τόπων γεωργήσιμα, de alia quidem regione agens, memorat *Diodorus Sic.* V. 40. E *superiore* dein regione in urbem rursus κατέβησαν (*descenderunt*) arbitri. *S.*

12. καὶ τῶν δημοσίων οὕτω *etc.*) Probabilis ratio, qua et *Aeschines* in Timarch. p. 22. pr. conficit, ὅν τινα τρόπον (ὁ κρινόμενος) διοικεῖ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, ὡς παραπλησίως αὐτὸν καὶ τὰ τῆς πόλεως διοικήσοντα: et Icti Romani, *tutorem suspectum ex eo, quod in alia male versatus sit*, lib. III. 8. Digest. de

Sasp. Tutor. Non addo in re, usu saepe cognita, *Luciani* Epigr. apud *Stob.* Serm. XV. p. 152. WESS.

CAP. XXX. 2. ἄνδρες τῶν παχίων) Saepe παχεῖς in Musis *ditiores*, quorum ὄλβος ἄγαν παχυνθείς, *opulentia valde crassescens*, uti graviter *Aeschylus* VII. contr. Theb. vs. 777. Contra aliorum usu οἱ παχεῖς, quorum mens (sive, ex Sacris Litteris, καρδία) ἐπαχύνθη, stolidi crassoque sub aëre nati. Culte de his omnibus Cl. *Schultensius* in *Salomon.* Prov. c. XIV, 24. WESS.

11. δύναμίν τινα) *Aliquantum copiarum; Valla.* Fac tantillum petiisse copiarum, qui noverant, ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι, unde tandem pendebunt sequentia καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωϋτῶν? an ab ἐδέοντο? Non opinor: voculam τινα mutemus in ἵνα: ut exules Naxii rogarint Aristagoram, εἴ κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμιν, ἵνα κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωϋτῶν, *vellet-ne sibi copias dare, ut in patriam possent restitui:* voce depravata, καὶ necessario debebat interseri. Saepissime, quando praecedit εἰ, subiectum ἵνα iungitur optativo: necesse non arbitror ut in eam rem exempla congeram. Ut hoc tempore plebis iniuriâ Naxiorum optimates per seditionem e patria fuere fugati, similis seditio quinquaginta circiter annis ante Naxum agitaverat, quam ex *Aristotelis* Rep. Naxiorum narrat *Athen.* VIII. p. 348. B. VALCK. — Speciosa utique viri doctissimi coniectura; quae tamen, quum nullum in libris patrocinium inveniat, quumque locum tueri vulgata scriptura possit, in contextum ab Editore recipi non debuit. *S.*

22. τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ) Ultima prudenter et circumspecte addita. Dederat orae maritimae praefectum Otanem cap. 25., eius praefectura eopse tempore fungentem: verum in Thracia illa, atque ἐν τῇ Εὐρώπῃ. Hic Artaphernes Asiam, in Aegaeum porrectam mare, procuravit. Duo, florentibus Persarum rebus, orae maritimae videntur praepositi fuisse, Europaeae et Asiaticae: hanc Hydarnes, regnante Xerxe, sibi iniunctam habuit, lib. VII. 135. *Thucydidi* στρατηγὸς τῶν κάτω audire solet, qualis Tissaphernes in eius lib. VIII. 5. WESS.

CAP. XXXI. 2. ὡς Νάξος εἴη νῆσος) Laudare non debeo codices e quibus νῆσος exulat. Persae cum Cycladum insularum nullam tenerent ditione, qui potuit Ari-

stagoras, nisi inprudenter, *Naxum*, tacita illius positura et indole, Persae occupandam propinare? De *Cycladibus* *Eustath.* in Perieg. vs. 525. et eo prior *Strabo* lib. X. pag. 743. B. [p. 485. ed. Cas.] WESS.

4. χρήματα δ' ἔνι πολλά) Quandoquidem *Eustath.* et tot membranae, χρήματα δὲ ἔχει dilucide ostendunt, eo in dissensu electionis arbitrium est. Accedo *Gronovio*, editumque amplector. Sic lib. I. 181. ἄγαλμα δ' οὐκ ἔνι οὐδὲν αὐτόθι ἐνιδρύμενον: et cap. 183. ἔνθα ἄγαλμα μέγα τοῦ Διὸς ἔνι κατήμενον χρύσεον. Plura se ultro offerent, collecta a *Raphelio* in *S. Paulli* Epist. ad Galat. III, 28. WESS.

9. ταῦτα μὲν γὰρ δίκαιον) Nolo, rixosus ne videar, hoc proscribere, probe gnarus, ab *Aldo* si δίκαιον venisset, et *Florentiae* δίκαια maluissent, primas fuisse ablaturum. Olim certe ita loquebantur. Noster lib. VIII. 111. οὕτω τέ σφι κάρτα δοτέα εἶναι τὰ χρήματα: et IX. 22. οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι. *Thucydides* VIII. 106. καὶ ἐνόμισαν σφίσιν ἔτι δυνατὰ εἶναι τὰ πράγματα --- περιγενέσθαι, ubi doctissime *Dukerus*. Alia consulto negligo. Post nonnulla [*lin.* 15.] αἱρεθῆναι *Arch.* glossam olet. Conf. cap. 97. WESS.

17. Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος) Fluxit ex Orientis more, quo οἶκον βασιλῆος *regnum regiamque familiam* describebant. Tale Hebraeorum בית המלך, οἶκος βασιλέως, et saepissime iteratum בית יהודה, tum בית ישראל. Sic lib. VI. 9. νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν βασιλῆος οἶκον: et lib. IX. 106. Rex quoque *Artaxerxes* in litteris, modo genuinae fuerint, ad *Hippocratem*, φίλον οἴκῳ βασιλέως τίθεσο, μὴ φειδόμενος ὄλβου. Quo super titulo nonnulla *Casaubonus* Exercit. ad *Baron.* XIII. p. 214. WESS.

CAP. XXXII. 10. εἰ δὴ ἀληθής γε ὁ λόγος) Non reluctabor, ubi ex scriptis γέ ἐστι accesserit. Hinc autem dilucide patet, *Herodoto*, haec cum commentaretur, cognitam non fuisse *Pausaniae*, qua Xerxis filiam sibi procatur, epistolam apud *Thucydidem* lib. I. 128. quem *Diodorus* et *Cornelius Nepos* auctorem habent. Liquet insuper, ἡρμόσατο non ultra desiderium porrigi oportere. WESS. — Similiter cap. 47, 2-4. Philippus quidam memoratur ἁρμοσάμενος quidem Τήλυος θυγατέρα, ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου. *S.*

CAP. XXXIII. 4. ἐς Καύκασα) Si *Casus* Chio fo-

vel vicinior, ex ea Καύκασον formatum putares, uti in his *Aristidis* T. I. p. 546. ed. *Iebb*: καὶ νῦν Κάρπαθον μὲν καὶ Καύκασον, καὶ ἄλλας νήσους, οἰκουμένας ἐστὶν ἰδεῖν. Rhetor enim καὶ Κάσον dederat. Verum situs et ventus Boreas *Casum* excludunt. *Caucasus*, an *Caucasa*, portus is, seu navium statio, vero nomine fuerit, non finio. Tacent veteres, *Delphinium*, *Phanas*, et Γερόντων λιμένα insulae tribuentes: posterior est in Hist. An. *Aeliani* lib. XII. 30. WESS.

12. διελόντας) Nonne ad sententiam διελῶντας accommodatius? Διελῶντας - - κατὰ τοῦτο, *ad hunc modum per navis foramen traiicientes, ut caput* etc. Simili confusione ἐξελόντα Πεισιστρατίδας et ἐξελῶντα membranae lib. V. 63. Vulgatum, ex *Hesychio* διαμερίσαντας, διατεμόντας, indicabit. WESS. — Et recte quidem διελόντας habere videtur; nam, quum caput foras spectaret, corpus vero introrsum, erat adeo homo ille quasi *divisus*, et per foramen illud *medius interceptus*; qua notione simile huic verbum διαλαμβάνω, quum alibi, tum lib. IV. 68, 9. positum vidimus. Iam vero κατὰ τοῦτο non significabit *hoc modo*, sed *eam ob caussam*, ut frequenter aliàs, V. 3, 6. 37, 2. VI. 1, 6. 44, 19. etc. Itaque delendum *comma* fuerit, quod post δῆσαι parum commode a nobis interpositum est: connexa enim sunt δῆσαι κατὰ τοῦτο. *S.*

16. παραιτέετο τὸν Πέρσην) *Persam exorare nitebatur poenam deprecando.* Huc spectans *Schol.* in *Aristoph.* Vesp. vs. 1249. Παρῃτεῖτο, ἀντὶ τοῦ ἐλιπάρει, παρεκάλει, παρ' Ἡροδότῳ: verba tum excitat quae hic leguntur; eademque dedit *Suidas*. Plene *Xenophon*, Ἀπομν. II. [c. 2, 14.] p. 433, 10. τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι, εἴ τι παρημέληκας τῆς μητρός. *Zonaras* in Lex. msto: Παραιτοῦμαί σε, καὶ παρῃτήσατο τὸ πρᾶγμα, καὶ παρῃτήσατο αὐτὸν, οὐ δεῖ λέγειν· ἀλλ' οἷον, ὅτι παραιτοῦμαί σε συγγνώμην ἔχειν, καὶ, παραιτοῦμαί σε μὴ χαλεπαίνειν. Ξενοφῶν, τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι. Ista non dedit *Suidas*, qui multa descripsit ex Zonarae Lexico, quod ex *Io. Sambuci* Bibliotheca *Fr. Sylburgius* habuit utendum: ad Xenophontem spectantia *Io. Leunclavius* illinc excerpserat: haec excerpta ad *H. Stephanum* missa non recepisse se queritur *Leunclav.* in Append. *Xenoph.* p. 1142. Pervenerunt ad *Is. Vossium*, hinc in Bibliothecam Leidensem. VALCK.

18. ἐσπέρχετο) *Succensuit Aristagorae;* nam lene nimis, *vituperavit.* In *Apollonio Rh.* III. 516. Τελαμῶνι δὲ θυμὸς ὀρίνθη σπερχόμενος δ' ἀνόρουσε θοῶς. *Pindarus* Nem. Od. I. 59. Ἀλλὰ θεῶν βασίλεια σπερχθεῖσα θυμῷ, ubi praeter alia Critici, ὑπερζέουσα τῷ θυμῷ. Quod post pauca [*lin.* 20.] ἐμέο πείθεσθαι, tanquam singulare et rarum lib. I. 126. examinavimus. Utrumque auctoritatem codicibus, qui superius c. 29. τούτων ἔταξαν πείθεσθαι, addit; atque, in talibus caute procedendum, neque falcem criticam temere sumendam, conmonefacit. WESS.

19. Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί ἐστι;) *Vallas quid tibi, inquit, est cum istis negotiis?* Noverat vir Doctissimus, non sic loqui solere Romanos; sed, *quid isthic tibi negotii est;* et, *quid tibi cum istis est negotii.* Non aliter Graeci solent. Videor mihi suum Herodoto restituisse corrigendo: Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι πρῆγμα τί ἐστι; οὐ σὲ ἀπέστειλε etc. *Quid vero tibi cum his est negotii? an non te misit* etc. Iam primum vide mihi quaeso quantilla sit mutatio; ex τούτοισι male repetitum, ut millies evenit, τοῖσι delevi: deinde πρῆγμα in talibus est ex more recepto; saepius tamen omitti solet ut apud Latinos. Quod apud *Terentium, Quid tibi rei mecum est?* apud *Plautum* dicitur, *Quid mecum est tibi?* Stichi II. 2, 9. Eadem ellipsi *Livius* VIII. 25. *Lucani atque Apuli, quibus gentibus nihil ad eam diem cum Romano populo fuerat, in fidem venerunt.* Bene loquitur *Herodot.* V. 84. οἱ δὲ Αἰγινῆται ἔφασαν, σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα: qui locus vel solus, ut puto, correctionem satis adfirmaret. *Demosthenes*, qui c. Aphob. p. 517, 48. scripserat, τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ; plene dixit pro Cor. p. 186. διομνύμενος μηδὲν εἶναί σοι καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα. Comicus *Nicomachus* apud *Athen.* VII. p. 291. B.

Ἔστω· γεωμετρικῇ δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί;

Variat structuram *Plutarch.* T. II. p. 52. c. In eundem sensum *Comicus* apud *Stobaeum* p. 501, 4. Τίς γὰρ κατόπτρῳ καὶ τυφλῷ κοινωνία; *Philostr.* p. 662. Σοὶ δὲ τί καὶ Πρωτεσίλεῳ κοινόν; hoc in talibus multo frequentius tandundem valet ac in *Herod.* πρῆγμα. VALCK. — Velles in uno saltem vetere libro vel levissimum vestigium emendationis Viri doctissimi exstaret. Potuit atque adsuevit Scriptor noster variare formas orationis. Sed, verum si quaeris, nihil omnino

habet vulgata scriptura, cur mutatam malles. τί ἐστι utique idem valet ac τί πρῆγμα ἐστί; At quidni, ut sexcenties aliàs, atque in illo *Demosthenis* τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ; et in notissimo illo τί ἐμοὶ καὶ σοί; sic et h. l. omitti vocab. πρῆγμα potuerit, cuius ingrata futura fuisset repetitio. Denique planissima verbis sententia ineat: *Hae res quid ad te pertinent? S.*

CAP. XXXIV. 5. καὶ τεῖχος ἐσάξαντο) Duo verba καὶ τεῖχος, ex anterioribus, ut hariolor, huc migrantia, si deforent, neutiquam reducerem. Turbant orationis habitum ac iuncturam, sive ἐσάξαντο cum *Valla* et *Porto* ex σάξασθαι, *farcire*, seu ab ἐσάξασθαι derivaveris. Prius insolitum mihi quid praefert, respuitque σῖτα καὶ ποτὰ, non profecto ita farcienda sarciendaque, ac τὸ τεῖχος fortasse; posterius, ista si exulent, aut ἐς τεῖχος, quae Cl. *Reiskii* suspicio, scribatur, vero non disconveniet. Ipsemet scriptor viam emunit lib. I. 190. ubi Babylonii προεσάξαντο σιτία ἐτέων κάρτα πολλῶν, *ante plurium annorum conmeatum inportarant*: et VIII. 20. οὔτ' ἐξεκομίσαντο οὐδὲν, οὔτε προεσάξαντο Euboeenses. WESS.

Ibid. καὶ τεῖχος ἐσάξαντο) Non miror in forma verbi, Grammaticis haud animadversa, *Vallam, Portum* similesque haesisse literatores; ille *murorum refectionem*, quam ἐπισκευὴν vocant, significari credidit: *Portus* reddidit *muros muniverant*, retulitque ad Σάττειν. Verum vidissent, si similia comparassent *Herodoti* I. 190. Babylonii κατειλήθησαν ἐς τὸ ἄστυ, in urbem autem, obsidione praevisa, προεσάξαντο σιτία ἐτέων κάρτα πολλῶν, *iam ante comportaverant permultorum annorum commeatus*: id ipsum *Portus* etiam adnotavit, intellexitque VIII. 20. οὔτε ἐξεκομίσαντο οὐδὲν οὔτε προεσάξαντο. Non facile reperietur, qui praeter *Herodotum* adhibuerit ἄξασθαι, ἐσάξασθαι, προεσάξασθαι. Quae habet ἧκται et ἐσῆκται, illa reperiuntur et apud alios istius etiam aetatis. Iam vero καὶ τεῖχος ab imperito positum suspicor, et ab *Herodoto* scriptum, *ad oppugnationem autem tolerandam sese paraverant*, καὶ σιτία καὶ ποτὰ τὸ τεῖχος ἐσάξαντο, id est ἐς τὸ τεῖχος ἤξαντο, *et esculenta potulentaque curaverant intra urbem importari*. Primum ἐσηνείκαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος: *ex agris omnia comportaverant in urbem*, quae quidem essent mobilia; pro more degentium in istiusmodi regio-

nibus, in quibus una praesertim urbs tantum esset muro munita. De Naxiis locupletibus scribit *Aristot.* in Rep. Naxiorum apud *Athen.* VIII. p. 348. A. τῶν παρὰ Ναξίοις εὐπόρων οἱ μὲν πολλοὶ τὸ ἄστυ ᾤκουν, οἱ δὲ ἄλλοι διεσπαρμένοι κατὰ κώμας. Eadem ratio fuit in Attica; saepius itaque leguntur, in historia quoque recentiori, tempore Philippi et Alexandri, (*Demosth.* p. 140, 68. *Diodor. Sic.* T. II. p. 162.) omnia mobilia e pagis in Athenas Attici comportasse; inprimis bello Peloponnesiaco: praeter *Thucyd.* testis est *Aristoph.* Ἱπ. vs. 789. et 802. Ἀχ. vs. 72. Εἰρ. 631. ubi *Schol.* διὰ τὰς συνεχεῖς τῶν πολεμίων εἰσβολὰς ἐσκευαγωγήσαντο εἰς τὴν πόλιν οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν. VALCK.

13. ἀπαλλάσσοντο) Male *Mediceo* eveniat, cuius imperio Graecis inauditum ἀπαλλάσσαντο sermonis ornatum foedavit. Sexcenties illibatam sedem, quod restituimus, tuetur, et inconsulto unius iussu novam induere speciem debuit? WESS.

CAP. XXXV. 2. ἐκπληρῶσαι) ἐκτελέσαι *Arch.* acceptum glossae fero. WESS.

5. ἀπαιρήσεσθαι) ἀπαιρεθήσεσθαι instauratum a *Gronlaudibus* fert *D'Orvillius* ad *Chariton.* lib. I. 12. p. 127. Ego ἀπαιρήσεσθαι non adspernor: tritum enim olim, cui passivum recentiorum acumen substituit crebro. Dederat *Aldus* πολλὸν ἐλασσώσεσθαι: maluerunt ἐλασσωθήσεσθαι lib. VI. 11. Talium copiam post *Küsterum* et *Dukerum* conduxit *Hemsterhusius* ad *Thomae* Τιμήσεται et *Piersonius* in *Moerid.* p. 367. WESS. — Sic c. 34, 4. πολιορκησόμενοι, ubi πολιορκηθησόμενοι exspectasses. *S.*

7. τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν) „*Aeneas in Poliorcetico et Polyaenus l.* 1. *idem tradunt.*“ *GALEUS.* Quae *Gellio* vocatur *Noct. Att.* XVII. c. 9. *inopinabilis latebra barbarico astu excogitata*, sic ipsi denarratur, ut alium sequutus videatur auctorem, qui fraudem magis fecerit verisimilem. Ex *Herod.* rem enarrat *Tzetzes* Chil. III. vs. 512. et IX. vs. 228. etc. Sic autem *Aeneas* in Poliorcet. c. 31. ut ipsa retinuerit pleraque omnia *Herodoti* verba: Ἱστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρᾳ σημῆναι (excidit ἀποστῆναι·) ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχεν ἀσφαλῶς δηλῶσαι, ἅτε φυλασσομένων τῶν ὁδῶν, καὶ οὐκ εὔπορον (ὂν addendum:) γράμματα λαθεῖν φέροντα· — tandem τὰ δὲ στίγματα, inquit, ἐσήμαινεν ἃ δεῖ ποιεῖν: secundum He-

τοῦ. ἀπόστασιν. Auctore *Polyaeno* I. 24. capiti hae literarum inerant notae: Ἱστιαῖος Ἀρισταγόρᾳ. Ἰωνίαν ἀπόστησον. VALCK.

CAP. XXXVI. 7. ὁ λογοποιός) Idem *Hecataeo* titulus lib. II. 143. V. 125.; etiam Aesopo lib. II. 134. sed diversa ratione; hic fabulator, ille historicus, ex iusta *Vossii* de Histor. Gr. lib. IV. 3. opinione. Bene *Harpocratio*, Λογοποιός, ὁ ὑφ' ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος, ex *Isocrate* et Nostro, ubi docte *Maussacus* et *Valesius*. Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς *Arriano* Ἀναβ. II. 16. Λογοποιοὶ, *historiarum scriptores*, *Xenophonti* Κυρ. παιδ. VIII. p. 229. D. aliisque. WESS. — Pari ratione ipse etiam *Herodotus* noster, quum aliis, tum *Arriano* Ἀναβ. III. 30. λογοποιὸς nominatur. *S.*

11. ναυκράτεες τῆς θαλάσσης) Una voce θαλασσοκράτορες *Thucydidi* lib. VIII. c. 83. dicuntur Chii Milesiique; qua forma *Herodoto* VI. 9. sunt ναυκράτορες: hanc ego vocem *Thucydidi* libenter restituerem p. 391, 98. [lib. VI. c. 18.] ubi vulgatur in Alcibiadis oratione: καὶ ἀπελθεῖν αἱ νῆες παρέξουσιν· αὐτοκράτορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν. Athenarum quidem civitas ratum erat habitura quidquid egissent Alcibiades et collegae, imperatores αὐτοκράτορες constituti: sed hic vocem non convenire sensit et *Schol.* Corrigo primum παρέξουσι· ναυτοκράτορες γὰρ, *navium enim copia praestabimus omnibus Siciliensibus*: sed scripsisse puto *Thucydidem* ναυκράτορες: ubi vulgatur alterum, ναυκρατόρων praebent optimi Codd. p. 370, 84. p. 373, 91. In *Herod.* si vel codex daret ναυκράτορες, alterum satis adfirmaret nomen usitatissimum Ναυκράτης. VALCK.

20. ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων) Non dissentio a msstis. Alibi ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων, lib. VII. 93. uti et *Strabo* lib. XV. p. 1011. B. [p. 690. A. ed. Cas.] Τὰ vero ἐν Βραγχίδῃσι *Croesi donaria* lib. I. 92. annumeravit; quae ex *Hecataei* saniore suasu Aristagoras in usum si vertisset, multo fuisset contra Persas instructior, ac Xerxi ea intervertendi atque auferendi praecidisset occasionem. Geographum vide lib. XIV. p. 941. B. [p. 634. C.] WESS.

CAP. XXXVII. 4. Τερμερέα) Auspiciis utor Schedarum, quibuscum *Steph. Byz.* Τέρμερα, πόλις Λυκίας, ἀπὸ Τερμέρου. ὁ πολίτης Τερμερεύς. Fuit in Cariae Lyciaeque finibus. Cariae Τερμέριον et χωρίον Τέρμερον agnoscit *Strabo*

lib. XIV. p. 971. A. [p. 657. B. ed. Cas.] cui Cariae in situ *Herodotus* lib. VII. 98. congruit. WESS.

9. ἰσονομίην ἐποίησε τῇ Μιλήτῳ) Laurentius *statum reipublicae Mileti constituit*, haud plene. Ἰσονομίη et Τυραννὶς contra se ponuntur; estque illa *iuris quaedam inter cives aequabilitas*, qualis populari in statu. Maeandrius post Polycratis, tyranni Samii, fata dilucide, ἐγὼ δὲ ἐς μέσον τὴν ἀρχὴν τιθεὶς, ἰσονομίην ὑμῖν προσαγορεύω, lib. III. 142. Vise ibid. c. 80. WESS.

CAP. XXXVIII. 4. οἱ πλεῦνες ἀπίεσαν) Expunxi [αὐτῶν] pronomen, ex praegressis inculcatum temere. Tyranni abierunt quidem, sed civium voluntate dimissi; Histiaeus, Tymnae filius, in castris deinceps Xerxis fuit lib. VII. 98. Atque ea expedita satis: molestissima, quae consequuntur, [*lin.* 9.] ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης --- ἐξευρεθῆναι: ultimum si nusquam foret, leni flueret oratio tractu: cum mordicus tamen scripti retineant libri, *Pauli* molimen ἔδεε -- συμμαχίη τινός οἱ μεγάλη ἐξευρεθῆναι reformat; *Reiskii*, συμμαχίην τινά οἱ μεγάλην ἐξευρεθῆναι. Utri adplaudam, haesito, ob Herodoteae abundantiae morem. WESS. — Structura orationis in hunc modum fuerit concipienda: ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός μεγάλης (ὥστε) ἐξευρεθῆναί οἱ: *opus enim fuit magna quapiam armorum societate, quae illi erat exquirenda, invenienda.* Similem structuram habes in *Euripidis* Med. vs. 1396. ubi vide quae *Porsonus* adnotavit. *S.*

4. οἱ πλεῦνες αὐτῶν ἀπίεσαν) Ionice *Herodoto* ἀπίεσαν significat *dimittebant*: hic itaque scribendum ἀπήϊσαν, id est ἀπηλλάσσοντο, quod huius etiam vice reponendum est ex Codd. p. 425, 18. [VII. 142, 2. Immo vero ἀπίεσαν (*dimittebant, dimiserunt*) recte h. l. tenent libri omnes.] In istis, [*lin.* 9.] ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός οἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι, postremum non sane delendum, ut ille putabat; superfluum adiicitur more Herodoteo: sic ἀνιεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι, p. 102, 7. [II. 36, 5.] atque alibi similia reperiuntur. VALCK. — At longe diversa utriusque loci ratio. In illa ῥήσει, II. 36, 5. Αἰγύπτιοι --- ἀνιεῖσι τὰς τρίχας αὔξεσθαι, legitime omnia procedunt, nec poterat verbum αὔξεσθαι abesse: hic contra, si abesset verbum ἐξευρεθῆναι, reliquo sermoni per se sententiaeque ratio constaret; ipsumque verbum adiectum videri poterat structuram orationis turbare. *S.*

CAP. XXXIX. 4. Ἀναξανδρίδῃ γὰρ ἔχοντι γυναῖκα etc.) De *Anaxandride* eiusque duabus uxoribus narrata contraxit in pauciora verba *Pausan.* in Lacon. p. 211. [lib. III. c. 3.] Apud hunc Anaxandrides Lacedaemoniorum μόνος γυναῖκάς τε δύο ἅμα ἔσχεν, καὶ οἰκίας δύο ἅμα ᾤκησε. *Herodotus* [c. 40, 10.] γυναῖκας, ait, ἔχων δύο, διξὰς ἱστίας οἴκεε, ποιέων οὐδαμᾶ Σπαρτιητικά: quinimo nec in universum Ἑλληνικά. Nam, quidquid nonnulli nobis narrent, nusquam in Graecia florente licuit duas simul uxores habere, nisi certas interdum ob rationes, permissu magistratuum vel populi; praesertim διὰ σπάνιν ἀνθρώπων, quod semel Athenis accidisse legitur. Est in his, *cap.* 40. [*lin.* 7.] rara vox ἐξίστιος de *repudio* posita, quam enotatam *Eustathio* supra iam fuit observatum ad lib. III. c. 148. VALCK.

8. Εἴ τοι σύ γε σεωϋτοῦ) Placuit scriptura, priore commodior. Per autem egregie *Med.* pluresque alii, γενὸς τὸ Εὐρυσθένεος γενέσθαι ἐξίτηλον. Vulgatum enim antea, optimo *Gronov.* iudice, absurdissimum. *Procopius*, sollers priscorum aemulus, Bell. Pers. lib. I. 5. ὅτι μὴ ἐξιτήλου παντάπασι γένους τοῦ βασιλείου (*Persarum*) ὄντος: et lib. II. 22. WESS.

12. ἐπεί τε τοι οὐ τίκτει ἐκ σέο, ἄλλην δὲ γῆμον) In ambiguo animus fuit, retinendum-ne *Aldi* ἄπις, an furcillis eiiciendum: tot tandem conspirans Codicum imperium hanc in partem inpulit. Videntur (quae Celeb. etiam *Gronovii* sententia) consulto infaustum vocabulum silentio Ephori pressisse, eaque solum subiecisse, quae divortium innuebant clarissime. *Pausanias*, eodem in negotio occupatus, τὴν γάρ οἱ (Anaxandridae) πρότερον συνοικοῦσαν, ἀρίστην τὰ ἄλλα οὖσαν, συνέβαινεν οὐ τίκτειν, ubi ἀρίστην vere *Steph. Berglerus*, quo καταθυμίαν doctissimus scriptor et Nostri sectator industrius explicuit, Laconic. c. 3. p. 211. WESS. — Ut supra scriptum, οὐ τίκτει ἐκ σέο, ἄλλην δὲ γῆμον, sic edidit *Wess.* et sic in msstis, qui ad nos venerunt, legitur cunctis. Qua in scriptura primum illud observandum, post ἐπεί τε τοι οὐ τίκτει, (*quoniam tibi non parit*) non modo supervacaneum esse quod adiicitur ἐκ σέο, sed prorsus etiam incongruum. Tum vero, ante ἄλλην δὲ γῆμον desiderari aliud verbum in imperativo positum, cum *Valla* (qui, *ea repudiata aliam ducito*, in latinis posuit), pulcre vir doctus viderat qui *Aldinam* curavit editionem;

ideoque ex coniectura verbum ἄπεις adiecit, quod alii omnes tenuerunt editores, donec a *Wesselingio* eiectum est, qui luxatam claudicantemque repraesentare orationem maluit, quam verbum admittere contra consentientium librorum auctoritatem insertum. Quod nemo viderat, id *Schaeferi* non effugit perspicaciam: nempe in importuno illo ἐκ σίο latebat, immo tantum non planissime inerat, illud ipsum quod desiderabatur verbum ἔξιε, *dimitte*, imperativus mediae formae verbi ἐξίημι: unde nomen ἔξεσις, (*dimissio*, *divortium*) derivatur, quo idem Scriptor noster paullo post (cap. 40, 7.) eadem in narratione utitur. Literam Ξ antiquitus duabus literis ΧΣ exprimi solitam fuisse, e vestustis inscriptionibus docuit *Montfaucon* Palaeogr. p. 131. et 139 seq. Facile credas, multos etiam scribas ΚΣ pro Ξ posuisse; quod vulgo Aeolibus in usu fuisse veteres Grammatici adnotarunt. Vide *Gregor. Corinth.* de Dial. Aeol. §. 39. et Grammaticum Meermannianum in *Bastii* editione Gregorii p. 661. §. 14. *S.*

CAP. XL. 7. τῆς ἐξέσιος) *Eustath.* ἀπόπεμψιν γυναικὸς ἤτοι διαζύγιον verissime exponit, Homericum ξύνεσις τε δύω ποταμῶν illuminans. Quo de genere in *Aristotelis* Eth. Nicom. II. 7. ὁ μὲν γὰρ ἄσωτος ἐν μὲν προέσει, *abiiciendis opibus*, ὑπερβάλλει: et apud *Clement. Alex.* Paedag. II. 10. p. 223. εἰς δὲ τὴν πρόεσιν αὐτοῦ (σπέρματος) ἀνδρωσάσῃ. Merum itaque interpretamentum, quod *Ask.* offert, ἐξώσιος. Sequens ποιέων οὐδαμῶς Σπαρτιητικὰ [*lin.* 11.] perite *N. Cragius* lib. III. Rep. Lacedaemon. p. 234. *Clementi* obiecit *Alex.*, Spartae ἐπιτίμιον μονογαμίου, *monogamiae poenam*, sancitam olim prodenti, Stromat. II. p. 505. Κακογαμίου poenam isthic Lycurgi statuerant leges, fortasse (quae doctissimi viri elegans divinatio) *Clementi* restituendam. WESS.

CAP. XLI. 3. ἔφεδρον βασιλέα) *Camerarii* ac *Porti* haud repudio *successorem*. Putes Clearchi illud apud *Xenophontem* Ἀναβ. II. p. 159. ed. *Hutch.* πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον ἔφεδρον ἀγωνιζοίμεθα esse geminum, sed discrepat: *vindex* est, quod *Budaeum* non latuit. Alias vocabuli notiones, ab ill. *Spanhemio* ad *Callimachum* atque *Aristophanem* explanatas cum maxime haud moror, nedum [*lin.* 5.] ἔχουσαν δὲ αὐτὴν ἀληθέϊ λόγῳ, sive communiore dictione σχοῦσαν ἐν γαστρὶ *Pausaniae*: quod iterum iterumque succedit [*lin.* 11.] ἰθέως ἴσχει, lucem praecedenti adspergit. WESS.

[5. συντυχίῃ ταύτῃ χρησαμένη) Idem hoc valet ac κατὰ δαίμονα, qua de formula et similibus disseruit *Valck.* ad III. 153, 6. ubi p. 154, 10. nostrae huius editionis, pro *Herod.* I. 3. oportebat *Herod.* I. 111, 4. *S.*]

CAP. XLII. [2. ἀκρομανής τι) *Admodum furens* reddidit *Gronov.* idque tenuit *Wess.* Similiter *Portus*: „ἀκρομανής, *summe insanus, supra modum insanus*," suffragante *Schneidero* in Lexico crit. At profecto in colloquio cum Aristagora (cap. 49-51.) non admodum insanum aut furiosum se praestitit hic Cleomenes. Et progressu quidem temporis *incidisse* eum *in furorem* (ὑπέλαβε αὐτὸν μανίη νοῦσος) ipse *Herodotus* VI. 75. tradit; antea vero nonnisi ὑπομαργότερον fuisse, id est, *hebetiore ingenio, haud satis compotem mentis*, ibidem ait. Itaque commodius mihi visum est id quod *Valla* hic posuerat, *mentis inops*; et *fere furiosus* in Latinis nostris posui: poteram *semifuriosus*, aut *subinsanus*. Nempe, quod praeeunte doctissimo Viro *Corayo* ad *Athen.* III. 119. a. (Animadv. T. II. p. 331.) et ad *Athen.* IX. 385. b. (Animadv. T. V. p. 116.) monui, vocab. ἄκρος aliis nominibus adiectivis praepositum minuit nonnihil et temperat vocabuli significationem, fere ut in latino sermone particulae *sub* aut *semi* nominibus praepositae. Caeterum vile et triviale (εὐτελέστερον) vocabulum ἀκρομανὴς iudicavit *Pollux* VI. 125. *S.*]

8 *et* 9. αἰτήσας ληόν) Tralaticium est ac leve, nec tacendum: novum enim specimen audaciae amanuensium. Ecquis in animum inducet, modo λαόν, modo λεῷ II. 129. hic ληόν, nulla praesertim variandi necessitudine, scribere decrevisse? Ἄγον (posthabito, qui Ionum mos, augmento) et ἄγε *Aldus* et Codices nonnulli dederunt I. 70. 166. 170. II. 125. etc. Mutatur ἦγον et ἦγε ex reliquorum consuetudine Graecorum. Mihi institutum non placet. WESS. — Teneri utique ionicum ἄγε debuit. Sed, ad ληόν quod spectat, unde, quaeso, hanc vocabuli formam, qua quidem et alios nonnullos auctores, sed eos paucos admodum, usos esse constat, (vide mox Adnotat. *Valck.*) arripuisse putabimus librarios, nisi vetustis in libris eam reperissent? Varietatem non in rebus modo exponendis, sed in ipsis etiam vocabulorum formis amare *Nostrum*, iam saepenumero observavimus. Et quidni hanc veniam

concedemus luculentissimo Scriptori, qui natione quidem Doriensis, ionico tamen maxime idiomate *Musas* conscripsit suas, caeterum in Attica colonia maiorem fere vitae partem transegit, ac diversissimis et temporibus et locis *Historias* hasce, quibus nobis licitum est frui, composuit? *S.*

Ibid. αἰτήσας ληὸν Σπαρτιήτας ἦγε ἐς ἀποικίην) *Pausan.* III. [cap. 3 extr.] p. 211. Δωριεὺς (οὐ γὰρ ἠνείχετο ὑπακούειν Κλεομένει μένων ἐν Λακεδαίμονι) ἐς ἀποικίαν στέλλεται. Vulgabatur in *Herod.* αἰτήσας λαὸν Σπαρτιήτας, ἄγε. ληὸν Σπ. ἦγε dedit Vir Cl. ex *Med.* et utramque mutationem vocat *perelegantem.* Vellem parcius ista talia viris egregiis exciderent: cur ἦγε censeretur elegantius Homerico et Herodoteo ἄγε? Ληὸν nusquam alibi praebet *Herod.* neque etiam *Portus* aut *Maittairius* invenerunt: hoc tamen facile commendant νηός, *Hesychius*, et *Heraclidis* auctoritas. *Eustath.* in Od. β'. p. 93, 32. [p. 1443. ed. Rom.] Ληός, ὁ λαός, οὗ μέμνηται Ἡρακλείδης, καθ' ὁμοιότητα τοῦ Νηός, ναός, καὶ παός, πηός, ὁ ἐξ ἀγχιστείας προσγενής (lege πρὸς γένους) οὔπω δὲ ἦν ἐπὶ Ὁμήρου ἐν χρήσει τὸ Ληός. Apud *Hom.* πηὸς frequentatur. Ubi παῶν habet *Nicand.* Ther. vs. 3. ibi *Schol.* ἐν ἐνίοις, ait, δωρίζει. VALCK.

13. ἄνδρες Θηραῖοι) Iure ita *Med. Valla* et alii. *Eustathii* ἀποικία δέ ἐστιν ἡ Κυρήνη νησιωτῶν Θηβαίων, ad Perieg. vs. 213. simillima in macula erat, bene a *T. Fabro* lib. I. Ep. 9. erasa. Κάλλιστον Libyae *tractum*, χῶρον, quem colonis *Dorieus* occupavit, ad amnem Cinypem, lib. IV. 175. et 198. offert. Haud vero scio, praestet-ne ex schedis οἴκισε. Favet opinanti γῆν κτίσων, superius [*lin.* 10.] positum, quo colonia designatur manifesto. Haec autem continuo nexa et sequentia, [*lin.* 15.] *expulsum Dorieum esse* ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων, procederent inductâ copulâ melius. Omnes *Afri*, Λίβυες: eorum natio. cuius advenae in agris consederant, *Macae.* Carthaginienses optime disiunguntur, quippe originis altus, nec veri Λίβυες. Quas etiam in partes Cl. *Pauw* discessit. WESS.

15. ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων) Distinguuntur quidem interdum Φοίνικες sive Καρχηδόνιοι, et Λίβυες, sive veteres indigenae: sed Μάκας et *Libyas* quis alius ista ratione distinxit? Μάκαι, Λιβυκὸν ἔθνος, memorantur *Herodoto* IV. 175.

et aliis. Ex *Scylacis* p. 112. licet aestimare, cur hi potissimum illinc expulerint Spartiatas. Secundum *Herod.* Macarum Gindanes fuere vicini, horum Lotophagi: Λωτοφάγων δὲ (IV. 178.,) τὸ παρὰ θάλασσαν ἔχονται Μάχλυες. Fortasse Μαχλύων, aut alterius Africani populi nomen, non Λιβύων scripserat *Herodotus.* VALCK. — Possis καὶ Λιβύων intelligere tamquam esset καὶ ἄλλων Λιβύων. Sed ne opus quidem est ut eo confugiamus. Ad Herodoti morem loquendi attentus lector iam frequenter observaverit, ita solere illum subinde τε καὶ inter duo nomina interserere, ut non distinguatur alterum ab altero, sed ut (quemadmodum fere in *adpositione* quam vocant Grammatici) alterum altero declaretur. Sic iam haud procul a principio operis, lib. I. c. 2, 9. ἐς Αἶάν τε τὴν Κολχίδα, ait, καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν. I. 16, 4. Κυαξάρῃ τε - - ἐπολέμησε καὶ Μήδοισι. I. 27, 9. ἐς Σάρδις τε καὶ ἐπὶ σέ: et similia alia multa. Pro ἐξελαθεὶς, quod *lin.* 14. cum aliis editoribus tenuimus, potuerat perinde asperior forma ἐξελασθεὶς probatis e codicibus recipi. *S.*

CAP. XLIII. 2. ἀνὴρ Ἐλεώνιος) Eiusdem Cl. *Pavii* Ἑλικώνιος coniectura est, quandoquidem nulla in Peloponneso urbs *Eleon*, notissima *Helice*, cuius gentile Ἑλικώνιος lib. I. 148. Esto: unde *Anticharem* domo Peloponnesium fuisse discimus? an, quod eam in regionem reduci Dorieo consilii rationem proposuerit? Non opinor. Ἐλεῶνα Poëta memorat Iliad. β'. 500. et *Strabo* prope Tanagram [in Boeotia] lib. IX. p. 622. [p. 405. ed. Cas.] Hinc Ἐλεώνιος apud Ethnicographum in Νεών. *Erycem* quod attinet, et *Herculem, sibi posterisque certa lege Erycinam regionem adquirentem*, ad *Diodori* lib. IV. 23. expositum satis puto. WESS.

3. ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν) Quibus veteres innotuerant fatidici, his equidem crediderim hoc in loco *Laïum* saepe fuisse suspectum; quo nomine vatem oracula edidisse non alibi, credo, legerant. In *Luciani* T. III. p. 241, 23. *Solanus: Quis, ait: unquam fando audivit Telephum inter vates habitum?* Sed cui non innotuit Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο? huius nomen illic non dubitanter ponendum pro Τήλεφος. Hic vellem aeque commode τῷ Λαΐῳ verum nomen a me posset substitui: longum Grae-

corum χρησμολόγων catalogum erudite contexuit *Clemens Alex.* Strom. I. p. 398 *seq.* Nullus inter istos Λαΐου literas proximum accedit Ἰάμου nomen. *Iamus* notissimus, a quo genus ducebat πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας γένος Ἰαμιδᾶν, *Pindaro* celebratum Ol. VI. 120. sed neque Iami memorantur oracula. Forsan usitatius hic latet nomen Βάκιδος, ex eodem agri Tanagraei pago nati, unde fuit hic Herodoteus Antichares, ἀνὴρ Ἐλεώνιος dictus, ut certe fuit unus Bacidum ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας, *Schol.* in *Aristoph.* Εἰρ. vs. 1071. vid. *Scheffer.* et *Iac. Perizon.* in *Aeliani* Var. Hist. XII. c. 35. Hoc Spartiatae consilium dedit Eleonius Antichares, Heracleam conderet in Sicilia, ἐκ τῶν Λαΐου (vel cuiuscunque tandem) χρησμῶν φάς, Ἔρυκος χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακλειδέων. Doriea ceterosque in Siciliam colonos profectos scribit *Pausan.* III. p. 247. τὴν Ἐρυκινὴν χώραν νομίζοντας τῶν ἀπογόνων τῶν Ἡρακλέους εἶναι, καὶ οὐ βαρβάρων τῶν ἐχόντων. Quem sequenti *CAP. XLIV.* [*lin.* 3.] memorat *Sybaritarum Regem* Τῆλυν, is primum fuisse videtur δημαγωγός, ut dicitur *Diodoro* XII. c. 9. ubi notat *Wess.* VALCK. — Quidni vero τοὺς Λαΐου χρησμοὺς intelligeremus *oracula Laio data?* Sic quidem percommode *Larcher* accepit, ut sit Λαΐου *genitivus obiecti* quem Grammatici vocant, quemadmodum in illo *Sophoclis* Oed. Tyr. vs. 907. Λαΐου παλαιὰ θέσφατα: et Electr. 343. ubi τἀμὰ νουθετήματα, non sunt *consilia a me data*, sed *mihi data.* Plura eiusdem generis exempla *Aug. Matthiae* collegit in uberiore Grammat. Graec. §. 313. quibus, si quis id agat, alia ex *Herodoto* adiici poterunt. *S.*

CAP. XLIV. 3. καὶ Τῆλυν) Tyrannidem occupaverat, eadem prius deiectus quam Sybaritas inter et Crotoniatas bellum exardesceret, ni *Heraclides Ponticus*, quod arbitror, fallat in *Athenaei* XII. 4. p. 521. [cap. 21. nuperae edit.] Potior *Herodoti*, illi propioris tempori, auctoritas; cui *Diodorus* lib. XII. 9. paria facit, δημαγωγὸν adpellans, quippe blanda vulgus oratione ad ditiores exilio multandos, unde belli, Pythagorae aetate gesti, origo, concitantem. Consimili δημαγωγοῦ titulo Cypselum, Corinthiorum tyrannum, *Aristoteles* ornat Polit. lib. V. cap. ult. WESS.

11. τῶν Ἰαμιδέων μάντιν) Laurentii *Amadeorum* vel *Iamideorum vaticinum* castigavit *Faber* lib. I. Ep. 19. qui de

Iamo et Iamidis plura; et Pet. Victorius lib. XIII. Var. c. 15. Adsolebat τὸ πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας (verba sunt Pindari) γένος, Ἰαμιδᾶν inter vaticinandum, Criticis testibus ad Olymp. Od. VI., τῇ διὰ τῶν ἱερείων μαντείᾳ uti, quorum observationi Pausanias adstipulatur lib. VI. 2. Atque illa sunt Nostri ἱρὰ [lin. 18.] τά οἱ προεχώρεε χρηστὰ θυομένῳ Calliae: neque enim in dubitationem venit, quin Cl. Gronov. praeclare ex schedis instauraverit. Peperit, quod ante legebatur, crebra in προσχωρεῖν et προχωρεῖν confusio lib. VIII. cap. 108. Thucyd. II. 5. atque apud alios. Mox [lin. 14.] ταῦτα δὲ οὐκ οὗτοι λέγουσι integrae sanitatis forent, modo infitians vocula, a Valla non versa, exularet. Vulgato succurritur, ταῦτα δὲ ὡς οὗτοι λέγουσι a Pavio, ταῦτα δέ κου οὕτω a Reiskio. Mihi ineptissimum οὐκ exilio in tenebras damnandum censetur. WESS. — Vide Var. Lect. S.

CAP. XLV. 3. παρὰ τὸν ξηρὸν Κράστιν) Laurentianum prope Crastin, lapidum maceriam, unde processerit, non exputo. Ortelius, Pinedo, et Galeus ob Κράστου Arch. comparant Stephani Κράστον, πόλιν Σικελίας τῶν Σικανῶν, longe aberrantes. Haec Siciliae urbs; Κράστις amnis Italiae. De Sicula Crasto bene Ph. Cluverius Sicil. Antiq. II. p. 391. Crastin (tametsi de Sybari et eius positura diligenter) ne verbulo tangens, Ital. Antiq. III. p. 1265. Equidem, quod olim [in Diss. Herod. p. 184.] professus sum, Κρᾶθιν et Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραθίῃ scripsisse Herodotum, non muto. Sybaris sita erat ἀνὰ μέσον δυοῖν ποταμῶν, τοῦ τε Συβάριος καὶ Κράθιος in Diodori XI. 90. et XII. 9. De Crasti silentium. Porro ubi de Aegis Achaiae Noster I. 145. ἐν τῇ Κρᾶθις ποταμὸς αἰέναός ἐστι, ἀπὸ τοῦ ὁ ἐν Ἰταλίῃ ποταμὸς τὸ οὔνομα ἔσχε, alludente et eadem imitante Pausania VII. 25. Cur illum quaeso Achaiae perennem amnem, ἀέναον ποταμὸν, vocat, si idem Italico conveniret? Παρὰ τὸν ξηρὸν Κρᾶθιν ubi hic valuerit, discriminis in aperto caussa. Torrens hieme Crathis fluebat, aestatis tempore saepe ξηρὸς, siccus: par indoles sicco Tanagro in Virgilii Georg. III. 151. ubi Servii ex vero adnotatio, Sicci ad tempus aestatis relatum est: est enim hieme torrens. Bene in Glossis: Ξηροπόταμος, torrens. WESS. — Quantumvis probabilem emendationem nihilo magis tamen, quam ipse Vir praestantissimus, in contextum recipere ausus sum. Fieri potest, ut idem

κατήκοντα πρήγματα, *res sunt urgentes* et *praesentes*. περὶ τῶν κατηκόντων λέγοντες, *de praesenti rerum statu colloquentes*, lib. I. 97. et ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα εἶναι, lib. VIII. 19. *Portus* eadem animadvertit. Stoicorum τὸ καθῆκον ex *Cicerone* Offic. I. 3. et *Diogene* VII. 108. atque aliis cognitissimum. WESS.

17. τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα) *Gronovius* ad haec bene. *Valla*, *Brissonius*, *Stanleius*, breves hinc arcus et breve spiculum sumentes, βραχέα numero multitudinis videntur intellexisse, eaque structura, qua II. 132. τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυσωμένα. Hic βραχέα, loco βραχέη. Tetigit hanc quoque rem *Hutchinson* ad *Xenoph.* Κυρ. Ἀναβ. III. p. 239. *Gronovii*, eadem docentis, oblitus. WESS.

23. τὰ θυμῷ βουλόμενοι) Non illaudabili opera θυμῷ βαλλόμενοι vir eruditus [*Reisk.*], modo animi deliberationem exprimat. Sic lib. I. 84. ἐφράσθη καὶ ἐς θυμὸν ἐβάλετο. Sic *Menander* Eclog. Leg. p. 95. ἐν νῷ βαλέσθαι τὸν πόλεμον, οὕτως ἄδηλον πρᾶγμα, *bellum, rem adeo ancipitem, animo agitare*: etiam *Iosephus* Belli Iud. VII. 8. p. 430. ταῦτα τίς ἐν νῷ βαλλόμενος, ἡμῶν καρτερήσει τὸν ἥλιον ὁρᾶν; Poëtarum, *Apollonii Rh.*, *Aeschyli*, *Sophoclis* ἐν θυμῷ βαλέσθαι et θυμῷ βάλλειν congruunt Latino *in pectus demittere*, alienaque sunt. Quid multis? In vulgato, cui omnes assurgunt Codices, licet acquiescere: θυμῷ βουλόμενοι, *ubi animo volente fueritis*, ἢν θυμὸς ὑμῖν ἐστι, ut Noster aliàs. His autem quae artissime adhaerescunt, iucundissimam Scriptoris γλυκύτητα manifestant. WESS. — Post τὰ leviter incisam volebam orationem: τὰ, θυμῷ βουλόμενοι, αὐτοὶ ἂν ἐχ. S.

Ibid. τὰ θυμῷ βουλόμ. etc.) *Quibus vos, si potiri libuerit, potiemini*, recte vertit *Valla*. Quod viro Doctiss. venit in mentem, θυμῷ βαλλόμενοι significaret *animo considerantes*. Hic narratis congruit θυμῷ βουλόμενοι, *cupide volentes*, vel *animose desiderantes*, ἐπιθυμητικῶς πρὸς ταῦτα διακείμενοι. Idem fuisset: τά, εἰ τῶνδε ὑμῖν ἂν ᾖν θυμός, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. VALCK.

36. Κιλίκων δὲ τῶνδε ἔχοντ' Ἀρμένιοι) Evitat scilicet! vocalium concursum *Herod.* atque idcirco diphthongos etiam elidit. Per omnes Edd. illud ἔχοντ' Ἀρμ. propagari non debuerat, et absque Codicibus scribi ἔχονται Ἀρμένιοι οἵδε. Critico facile patet erroris origo. Dum scribit *Eustath.* in

Dionys. vs. 694., Ἡρόδοτος τοὺς Ἀρμενίους Φρυγῶν ἀποίκους φησὶ, λέγων καὶ ὅτι πολυπρόβατοί εἰσι, duo respicit *Herodoti* loca; hic enim tantum *pecoris divites*; Φρυγῶν ἄποικοι, quod nihil huc faciebat, suo loco dicuntur infra VII. 73. Secundum *Eudoxum*, Armenii τῇ φωνῇ πολλὰ φρυγίζουσι, apud *Steph. Byz.* voc. Ἀρμενία. VALCK.

39. τόνδε Χοάσπην) Patrius casus Χοάσπεω I. 188. tueretur τὸν Χοάσπεα, si ex membranis fluxisset. At illae restitutum probant, quod et in cap. 52. De *ingentibus Persarum* divitiis, et *thesauris*, *Susis adservatis*, *Strabo* XV. p. 1059. A. [p. 728. ed. Cas.] et nuper praeclare *H. Venema* ad *Danielis* Vatic. pag. 214. WESS. — In Χοάσπην h. l. cum aliis omnibus codicibus haud dubie etiam consentit *Med.* sed scripturam hanc ex illo enotare neglexerat *Gronovius*: itaque mendosum Χοάσπια, quod erat in superioribus editis, tacite ita correxit, ut Χοάσπεα ederet. *S.*

42. τῷ Διὶ πλούτου πέρι ἐρίζετε) *Cum Iove divitiis certare poteritis.* Attigit illud *Eustathius* in *Dionys.* vs. 1073. De incredibili pecuniae summa huc in thesauros regios congestae *Brisson.* egit de Regn. Pers. I. pag. 158. qui p. 60. iam dederat Herodotea. In talibus facile concessa fingendi licentia regalem etiam Iovis in coelo domum humanae cupiditatis opplevit irritamentis: hinc venusta *Herodoti* loquendi forma, Poëtis usitata, qua *certandi* verbum ponitur in comparatione de similitudine. Lib. IV. cap. 152. divitiis cum Aegineta Sostrato οὐκ οἷά τέ ἐστι ἐρίσαι ἄλλον: postea temporis cum illo populares certare potuissent Lampis et Charops. *Theocritus* Eid. IV. vs. ult. τό τοι γένος ἢ σκτυρίσκοις Ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίσδει. Apud *Athen.* III. p. 75. E. *Lynceus Samius*: τὰ ἐρινεὰ τοῖς Λακωνικοῖς ὥστε συκάμινα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν: id est nullo posse modo inter se comparari. Eleganter *Callistratus* p. 894., Indi χαίτην dixit ἐκ τῶν ἄκρων πρὸς κόχλον Τυρίας ἄνθος ἐρίζουσαν. Nativa venustate *Horatius* Epoda II. 20. *ut gaudet insitiva decerpens pyra, Certantem et uvam purpurae!* Plura collegit *Lambin.* ad II. Carm. VI, 15., ubi *viridi* - - *certat Bacca Venafro*. VALCK.

[45. μαίχης ἀναβάλλεσθαι) De hac dictione vide quae in *Var. Lect.* ad hunc locum disseruimus. *S.*]

que adeo ad focum se contulit; id ἱκετεύων ἵζω ἅτε ἱκετεύων: tum Cleomenem, semotis arbitris ablegataque filia, *ut auscultet rogat*. Quae sanequam planissima. *Stephani* praeterea παρεστήκει, *assistebat*, loco προεστήκει, non equidem, si praesidium haberet, repudiarem. WESS. — Nobis commodiorem scripturam libri nostri dederunt. Vide *Var. Lect. S.*

13. διαφθερέει σε) Cleomenis Gorgo apud *Plut.* in dictis Laconic. p. 240. D. καταφθερεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς, eleganter, nec sine convicio in Aristagorae staturam, sed alio ex fonte. Διαφθερέει Codicis *Passion.* Ionismum sapit, legiturque lib. IX. c. 41. WESS.

Ibid. Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος) Ut Attice plerosque *Xenophon*, Ionice Laconas *Herodotus* semper facit loquentes: multa *Plutarchus* Laconum dicta Dorice effert; hoc etiam suavissimum *Gorgûs*, partim saltem, T. II. p. 240. D. Καταφθαρεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς; Legit-ne apud *Herod.* ἀποστήσῃς? sed scripserat noster, prout vulgatur, ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς. Apud *Hesych.* vulgatissima vox Ἀποστάς auctoritate legitur *Aeschyli* munita, quae pertinet ad glossam praecedentem. Dixisse videtur Gorgo καταφθαρεῖ, et ξενύλλιον. Dorice Φθαίρειν dicebatur, ut κταίνειν: *Etymol.* p. 269, 50. et *Eustath.* in Od. κ'. p. 382, 29. [p. 1649. ed. Rom.] Non patrio sibi more vestitum Milesium Spartiatae filiola ξενύλλιον vocabat, more Graecis usitato, hac forma suum illa contemptum indicans: ἱππύλλιον et κρεΰλλιον similiter adhibentur; et ob eamdem rationem ἀνδρίον, ἀνδράριον, et ἀνθρώπιον. *Theocrit.* Eid. V. vs. 40. φθονερὸν τὺ καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον. *Aristoph.* Ἀχαρ. vs. 516. ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα. Φύσει κίναδος ἀνθρώπιον, *Demostheni* dicitur Aeschines pag. 180. Venuste Menelaon, ἀνθρώπιον λῷστον dicebat *Silenus* in *Eurip.* Cycl. vs. 184. Ionium Aristagoram luxuriose vestitum Spartam venisse monstrat proverbium, Οἴκοι τὰ Μιλήσια: prout eius originem explicant *Zenobius* Cent. V. Prov. 57., quique dicitur *Plutarchus*, c. 55. p. 306. et *Suidas*. VALCK.

CAP. LII. 1. Σταθμοί τε πανταχῇ εἰσι) Haec, si numeris ratio constaret, forent egregia, docerentque modulum et proportionem inter σταθμοὺς et παρασάγγας. In Xe-

nophontis Ἀναβ. IV. pag. 297. *ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα*: iterum p. 299. *ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, διὰ πεδίου, παρασάγγας πεντεκαίδεκα*. His [illegible] ferme *Nostri τρεῖς εἰσι σταθμοί, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ*. Qui tamen modulus haud perpetuus. *Herodoti* enim *σταθμοὶ* plerumque quaternos parasangas aut paullo amplius aequiparant: nec in *Xenophonte* eadem ubique proportio. Nam p. 240. *τρεῖς σταθμοὺς παρασάγγας [illegible]*, et [illegible] I. p. 17. *σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσιν* comparat, ubi doctissimus *Hutchinson* nonnulla super ista re; quae, nisi [illegible] rima Attici scriptoris loca [illegible], non [illegible]. Possent et auxilio [illegible] haec *Procopii*; si quidem [illegible] viae modum explicarent, Hist. Arc. c. 30. [illegible] *[illegible]* *via, quam expeditus viator diurno itinere conficit, octonas ferme mutationes, alicubi pauciores, infra quinque tamen nusquam* Persae posuere. Sed ea discrepant. *Procopii* cursus est vehicularis: hinc plures *mansiones* et ad iumenta mutanda *mutationes* illa in via: *Herodoti* pedestre iter, ubi singulis in dies tot mansionibus non opus. WESS. — De Itinerario, quod hoc capite continetur, praeter Geographos, consulendus est Parisiensis Academicus *De la Barre*, cuius est commentatio huc spectans, Tomo VIII. Actorum Acad. Inscript. inserta; et *Heeren* in *Ideen über die Politik etc.* T. I. p. 829. et seqq. *S.*

6 *seq.* Ἄλας *ποταμός ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι*) *Portas*, [illegible], fossis aquae coërcendae, et, si usus requirebat, emittendae causa adpositas, habemus lib. III. 117. Quo e genere [illegible] *λαι ποταμῶν*, שערי הנהרות, quibus laxatis urbi Nino e Tigride inundatio in Prophetae *Nahumi* cap. 2, 6. Hae [illegible] ponte fluvii Halyos fuerunt, nec *Bochartum* fugerunt Phal. IV. 19. *[illegible]*, quod sequitur, *φυλακτήριον*, *[illegible]* regionis tutelam, omnes ex *Aeschine*, *Aristotele*, [illegible] norunt, *Morello* excepto, in *Libanii* T. II. p. 138. c. [illegible] miter lapso. WESS. — Popularis sui *De la Barre* [illegible], qui *πύλας* h. l. *angustias inter montium praecipitia* intelligit, notavit *Larcher*. Illa notione paullo post idem vocab. ponitur; quamvis et ibi fortasse veris portis vel claustris praecludi [illegible] *S.*

[10. μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων) Usque ad Ciliciae fines. Montes Ciliciae intelligit Heeren p. 831. quos si designare Herodotus voluisset, οὐρέων erat scripturus. S.]

22. Τίγρης) Quum in Aldi Camerariique exemplis et Pastis duobus Πίγρης scribatur, debuerat pars ista Salmasianae disputationis ad Solin. p. 489. sine culpa relinqui. Mihi Πίγρης non placet, dubio Τίγρης an Τίγρις potior sit. Τίγρις, uti hic scripti quidam et Eustathius, sic lib. I. c. 189. et 193. II. 150.; Τίγρης VI. 20. [Equidem cum Schaeferio priorem teneas scripturam, non idcirco alteram improbo.] Hunc autem perhibet ex Armeniis fluere, nec discordant scriptorum alii. Secundi fontes et scaturigo in Matienis: ὁ δὲ ὕστερον [lin. 25.] alter vertitur a Valla. Unde igitur tertium labitur flumen? Hoc praeter exspectationem tacetur. Pinge itaque cum Cl. Pauw, ὁ δὲ ὕστερον ἐκ Ματιηνῶν, et secundi ac tertii patescet origo. Certe in Matienis scaturiebat Gyndes, de quo lib. I. 189. WESS. — Ille, ὁ μὲν πρότερος, Viro docto Tigris est; unde in sequentibus turbae exsistunt, quae nullae sunt, si cum Larchero et aliis priorem illum et alterum intelligamus duos illos cognominis, quorum nomina minus nota silentio praeterit Scriptor. Esse autem illos maiorem minoremque Zabatum vel Zabatem, cum Larchero probabiliter statuit Heeren. S.

28. ἐσβάλλοντος) Arch. ἐσβάλλοντι, ob consequens ἐκδιδόντι, ego primas darem. In Pausania nihil hac frequentius structura. Sed usus editum, monente Galeo, cum non spernat, servatum illud est: nam ἐσβάλλοντος quo tibicine fulciatur, Gronovius docere noluit, nedum quo nectantur modo σταθμοί εἰσι τέσσερες, quae aliud utique participii casum sibi desiderant. Hic vero manifesta se prodit lacuna; desunt parasangarum notae et numeri, difficulter ex dubia inter mansiones et parasangas proportione restituendi. WESS. — Tum in Addendis IDEM VIR doctus haec addit: „Si defectus expleretur, quae Kluitii coniectura, σταθμοὶ εἰσι τέσσερες καὶ τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ ἑπτὰ καὶ τριήκοντα καὶ ἑκατόν, stathmorum et parasangarum numerus rotundaretur. Aliquid hic deesse certum arbitror.“ — Eodem modo eisdemque verbis, diu ante Kluitium, explendam videri lacunam docuerat De la Barre, T. VIII. Actor. Academ. Inscr. p. 543. At

ea ratione ultra modum promoveri *Matienae* fines, et absque meliorum codicum praesidio nihil hic definiri posse censuit *Larcher*, Adnot. 108. ad hunc Herodoti librum, p. 230. cui hactenus adsentiuntur *Heeren* (pag. 988.) et *Mannert* Geogr. Graec. et Rom. T. V. P. II. p. 206. ut nullam ne coniecturam quidem conati sint proponere. *S.*

33. οἱ πάντες σταθμοί εἰσι ἕνδεκα καὶ ἑκατὸν) Ratio non constat. *Mansiones* sive σταθμοὶ in praecedentibus duntaxat LXXXI. Neque convenit parasangarum summa: numerantur tantum CCCXIII. Quia tamen *parasangis quadringentis et quinquaginta*, quot se posuisse significat, accurate stadiorum collectio congruit, bene illi habent. Vitia in mansionum et parasangarum numeris, suis olim locis iuste signatis, inflicta haerent, aliorum fortasse mstorum auxilio eluenda; nostri enim in eodem sunt luto. WESS. — Nec nostri meliora dedere. *S.*

CAP. LIII. [5. τὰ βασιλήϊα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα) Conf. c. 54, 8. Adde *Strab.* lib. XV. p. 728. et *Steph. Byz.* voc. Σοῦσα, eiusque Interpretes. *S.*]

9. ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐνενήκοντα) Critici ad Comici Plut. vs. 388. Κέχρηται αὐτῷ (ἀπαρτὶ) Ἡρόδοτος λέγων, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτί: quod scholion *Suidas* in Ἀπαρτὶ describens, pro στάδια δύο praebet στάδιοι ό sive ἑβδομήκοντα. Unde *Aristophanis* interpres ea acceperit, an memoriae vitio haec spectarit, quis certo decreverit? In *Herodoto* hactenus invenit nemo, et sunt profecto nusquam. Vide *Hemsterhusium* ad *Plutum* et *Alberti* in *Hesychii* Ἀπαρτί. WESS. — Vide II. 158, 20 seq. ibique Var. Lect. et Adnot. *S.*

CAP. LV. 7. ἐτυραννεύοντο - - - οὐδὲν ἧσσον) Neque enim *Harmodius et Aristogiton*, sed, *Herodoto* iudice, verius *Alcmaeonidae* Athenas ἐλευθέρωσαν, lib. VI. c. 123.; et fuit *Hippias*, exacerbatus fraterna caede, [V. 62, 5.] patre fratreque longe τυραννικώτερος. Aristogiton et sodalis non habebantur tantum, ut erant, tyrannicidae; sed vulgo laudabantur Athenis, tanquam qui sublata tyrannide suam patriae reddidissent libertatem. In hanc etiam Atticae plebis opinionem inveteratam dici poterat *Dioni Chrys.* pag. 190. E. τὸ πιστεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίων οὐδὲν ἔστιν ἰσχυρόν. Sed sapientiores etiam nonnunquam minus loquuntur considerate: praeter ceteros *Io. Meursio* ci-

tatos in Pisistrato, et ad *Aeliani* Var. Hist. XI. 8., nobilissimos istos iuvenes primum *Hieronymus* [*Rhodius*] statuit exemplum, alia quoque commemorans, quibus demonstret, *ὅτι τὸ τῶν νέων πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὸν συμφρονῆσαν πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε*, apud *Athen.* XIII. p. 602. A.; sequitur Peripateticus *Aristotelis*, quin et *Platonis* iudicium in Symposio. Culpat *Platonem Iac. Perizon.* ad *Aelian.* pag. 692., velut hac in re dissentientem a se ipso in Hipparcho: sed si suspicionem, quam solus forte movit *Aelianus* Var. VIII. 2., ad examen vir Eruditissimus revocasset, illam forsan agnovisset legitimam, atque in Hipparcho multa reperiri, quae faciem praebeant ab illa *Platonis* diversissimam. Neque magni mihi videtur momenti criminatio *Dionis Chrys. Perizonio* memorata, culpantis Athenienses, quod Harmodium et Aristogitonem *πάντων μάλιστα τιμῶσιν ὡς ἐλευθερώσαντας τὴν πόλιν, καὶ ἀνελόντας τὸν τύραννον*, Or. XI. p. 191. Hipparchum certe sustulerunt; quodque recuperandae libertatis gratia facere sibi proposuerant, imperfecto licet opere, fecisse tamen ab acerrimis tyrannorum osoribus censebantur, ob incoeptum illud opus digni habiti qui cumularentur omni honorum genere. Solum etiam occidendi tyranni conatum Athenienses factum existimabant pulcherrimum; quod luculento demonstrari potest documento. Post eiectos xxx. tyrannos psephisma condiderunt, ab auctore sententiae *Demophanti* dictum, servatum nobis ab *Andocide* de Myst. pag. 13. secundum quod iurare cogebantur Athenienses: *tyrannidis auctorem vel fautorem ἐάν τις κτείνων ἀποθάνῃ, ἢ ἐπιχειρῶν, si quis aut occidens moriatur, aut immoriatur incoepto* (sive *tantum opus adgressus*; id enim est *ἐπιχειρῶν*, nempe *κτείνειν*·) *εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν.* Hoc respicit decretum *Demosth.* contr. Leptin. pag. 312., dum meminit *τῆς Δημοφάντου στήλης*, cui insculptum iusiurandum: *ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, τὰς αὐτὰς δώσειν δωρεὰς, ὥσπερ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι*: vulgato nomini *Διοφάντου* alterum ex Codd. debuerat substitui: vid. *Lycurgus* pag. 165, 43. Longe recentius et diversissimi generis *Διοφάντου* fuit *ψήφισμα*. Oratio c. Leptinen, docte nuper atque eleganter Gallice conversa a *God. le Cointe*, eadem opera potuerat

aliquoties expoliri, ut Graeca quoque legerentur emendatius. VALCK.

7. ἐπ' ἔτεα τέσσερα) *Thucydides* VI. 59. Hippiae post fratris necem tyrannidem *tribus annis* terminat, totidem *Plato* in Hipparcho p. 229. B., nihil admodum *Herodoti quatuor annis* officientes, modo cum *H. Dodwello* Annal. Thucyd. p. 42. tres integri et quartus inchoatus Hippiae tyranno post Hipparchi violentam mortem relinquantur. Quod Criticus autem ad *Aristophan.* Lysistr. vs. 619. κατέσχε δὲ ἡ τυραννὶς ἐπὶ ἔτη γ'. οἱ δὲ, δ'., Ἡρόδοτος δὲ στ'. errore non vacat, et mutata verborum sede tolli potest. Nam sex eum *annos* hic reperisse, non credo. WESS.

CAP. LVI. 5. Τλῆθι λέων etc.) In versibus, Hipparcho fatalem exitum praesagientibus, nihil innovo. Vir doctus [*Reisk.*] Τλῆθι δ' ἰών, *i ergo, tolera,* et οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀλιτῶν fingebat, longe a *Brodaei* ad Anthol. iudicio recedens. WESS.

7. ὑπερτιθέμενος ὀνειροπόλοισι) Eadem τοῦ δεισιδαίμονος religio eleganter in *Theophrasti* Char. c. 16. expicta: ad quam ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν etiam [*lin.* 8.] pertinere opinor, neque adeo *spretam visionem*, sed eius expiationem et ἀποτροπιασμὸν innui. Vide *Casaubonum* ad *Theophrast.* et *Spanhemium* in Comici Ran. vs. 1379. WESS.

CAP. LVII. 1. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι etc.) *Gephyraeos, necis Hipparchi auctores, Bochartus* Canan. lib. I. 21. et *Meursius* Att. Lect. V. 31. tali diligentia et eruditione illustrarunt, ut aliis otium fecerint. *Plutarchum* neglexerunt, malignitatis crimine, cuius *Herodotum* postulat T. II. p. 860. E., haud inmunem. Ea-ne malignitas, gentis veram et peregrinam originem vestigare et declarare? Sed doctus scriptor dum rodit, sui obliviscitur. WESS.

Ibid. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι etc.) Ubi in *Aristidis* Panathen. T. I. p. 190., velut ab Atheniensibus recepti praeter ceteros dicuntur Ταναγραίων οἱ μεταστάντες, Δωριέων Πελοποννήσου κρατησάντων, ὑπὸ τῶν ἐξελαθέντων ἀναστάντες: *Scholiasta* matus hic *Herodoto* narrata respicit: τούτους, ait, τοὺς Ταναγραίους, μὴ βουλομένους αὐτῶν ὑπακοῦσαι, οἱ Θηβαῖοι ἐξέβαλον· οἱ δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐλθόντες ᾤκησαν· μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος, Γεφυραίους τοὺς Ταναγραίους καλῶν. [Attigit etiam *Suidas*, et

Zonaras in Lexic. voc. Γεφυρίς.] De his egerunt Gephyraeis *Io. Meurs.* Att. Lect. V. 31., et *Sa. Bochart.* Geogr. Sacr. II. 1. cap. 21. *Gephyraeos* istos non *Eretrienses* origine, sed *Phoenices* videri *Herodoto*, atque illinc ortum *Aristogitonem* dici, id vero permoleste tulit *Plutarch.* de *Herod.* Mal. pag. 830. E. Ἀριστογείτονα --- ἄντικρυς διὰ πυλῶν εἰς Φοινίκην ἐξελαύνει, Γεφυραῖον γεγονέναι λέγων ἀνέκαθεν· τοὺς δὲ Γεφυραίους --- Φοίνικας εἶναι φησὶν, αὐτὸς οὕτω πεπεισμένος. VALCK.

CAP. LVIII. 3. ἐσήγαγον διδασκάλια) *Iob. Ludolfum*, Virum Clar. διδασκαλίας emendantem Comment. Hist. Aeth. p. 208. non sequor. *Suidas*: Διδασκάλιον, αὐτὸ τὸ μάθημα. Sic *Basilius M.* Homil. III. in Hexaëm. p. 28. c. καταλείψον μεθ' ἡμῶν τὸ διδασκάλιον: et Homil. V. pag. 43. E. ἵνα πρῶτον ἐκεῖνο πρόσταγμα διδασκάλιον τῇ φύσει γένηται, subministrante Cl. *Abreschio.* Iam ὡς ἐμοὶ δοκέειν [*lin.* 5.] relinquo, *Herodoti de litterarum prima inter Graecos origine* professionem continens. Non defuisse, qui Pelasgis litterarum primordia ante Cadmi in Graeciam transitum vindicarent, ad *Diodori* III. 66. disputatum fuit. WESS.

5. πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες *etc.*) Obscuriorem orationis seriem explanant ista *Arch.*, πρῶτα μὲν τούτοισι ἐχρέωντο, κατάπερ καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες: *et primo quidem iisdem utebantur, sicuti omnes utuntur Phoenices.* Gephyraei nempe primis temporibus non alias usurpabant litteras, quam quarum apud Phoenices usus erat. Merae itaque tum Phoeniciae fuerunt, sicuti et sermo; quo deinceps paullatim inmutato, μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων, [*lin.* 7 *seq.*] itidem *litterarum modum, figuram et scriptionis seriem* novarunt. Quam in rem praeclara Cl. *Salmasii* ad Inscript. Herod. p. 34. opera exstat. Esse memini, qui τὸν ῥυσμὸν τῶν γραμμάτων hic praeferunt, prorsus oblitos *Aristotelis* Θαυμασ. p. 578. *Ed. Erasm.*, ubi in Apollinis Ismenii apud Thebanos templo ἀναθήματά τινα ὁμοίους ἔχοντα τοὺς ῥυθμοὺς τῶν γραμμάτων ἀρχαῖα, seu ἀρχαίων potius. Quae philosophi, sive cuiusvis alius, ad hanc rem accommodatissima, etiam propter *Ismenium*, quod statim [cap. 59, 3.] consequetur. Pertinet huc docta disputatio Benedictinae familiae eruditorum in T. I. Hist. Nov. Diplom. p. 587. WESS.

14. καὶ τὰς βίβλους διφθέρας καλέουσι) Bene *Vallae*

Latina ex *P. Leopardi* praescripto Em. VII. 19. correcta sunt, quibus male in postrema editione *penuria biblorum Aegypti et Syriae* accessit: nihil enim utraque de regione Scriptor. Certissimus autem *pellium rasarum*, sive διφθερῶν, variis olim in nationibus ad rerum memoriam prodendam usus. Persarum διφθέρας βασιλικὰς habet *Diodorus* II. 33. et *Agathias Schol.* II. pag. 66. A., aliorum alii. Contra ea ab errore inmunis haud est *Varronis* de papyro, Alexandri demum Magni aetate reperta, opinio apud *Plinium* Hist. Nat. lib. XIII. xi.; melior Nostri et *Cassii Heminae* cap. xiii. eiusdem Pliniani libri. Βύβλους potius et βύβλων, ex prisco more, *Passion.*; namque ita potius, quam βίβλους scriptitasse, ad *Hom. Eustathius* p. 1913, 39. [ad Od. pag. 765, 38. ed. Bas.] auctor est. Hinc βυβλίνων ὅπλων mentio et scriptura lib. VII. 36. WESS.

Ibid. τὰς βίβλους διφθέρας καλέουσι) *Vallam* fefellit articulus; errorem iam correxit *P. Leopard.* Em. VII. c. 19. eumdem tamen errarunt et alii; quod monitum ab Auctore *des Essais de Crit.* pag. 161. Adpellationis suo quoque tempore, quin et recentiori, satis usitatae rationem repetit ab antiquissimo more *Herodotus*, barbaris etiam isthac aetate noto. Vellus aureum fuisse βιβλίον ἐν δέρματι γεγραμμένον videbatur incerto scriptori περὶ Ἀπίστων, c. 3. conf. ad *Palaeph.* cap. 31. *Galeus.* Persica sua se *Ctesias* hausisse scribebat ἐκ τῶν βασιλικῶν διφθερῶν, teste *Diodoro Sic.* II. cap. 32. ubi vid. Clar. *Wess.* et *Ti. Hemsterh.* ad *Poll.* X. 57. cuius libro VII. 211. haec prostant *Herodoti*, loco quem *Leopard.* excitavit. Ὑπομνήματα βασιλικὰ vocat et *Diodor.* III. 38.; *commentarios regios*, *Livius* XXXIII. 11. Philippi Macedonis Μακεδονικὰ τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήματα, *Lucian.* Demosth. Encom. §. 26. Arcturus qui Prologum agit in *Plauti* Rud. vs. 15., (*Malorum*) *referimus nomina exscripta ad Iovem*: vs. 21., *Bonos in aliis tabulis exscriptos habet.* Istas Iovis tabulas διφθέρας dicebant: *Diogenian.* III. Prov. 2., ἡ διφθέρα, ait, ἐν ᾗ δοκεῖ ὁ Ζεὺς ἀπογράφεσθαι τὰ γινόμενα, παμπάλαιος. Quae praeter *Diogenian.* IV. 95., *Zenobius* habet Cent. IV. Prov. 11., senarium efficiunt, e veteri quodam dramate propter elegantiam custoditum: Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας. Vanissimus *Auctor* Philopatr. inter *Lucianea* T. III. pag. 603., πολλούς γε γραφέας φὴς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. VALCK.

rivus, ille praesertim Italicus, promiscue utrolibet nomine, *Crastis* et *Crathis*, fuerit adpellatus. *S.*

14. πολλαπλήσια) Iustum hoc. Sic VII. 48. τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα φαίνεται πολλαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου: tum VIII. 140, 1. ἄλλη παρέσται πολλαπλησίη: et c. 143. WESS.

CAP. XLVI. 1. Συνέπλεον δὲ Δωριέϊ etc.) Praeter populares Spartiatas nullos e veteri saltem Graecia habuit Dorieus συγκτίστας: non certe *Atheniensem*, qualem nobis interpres praebet *Pausaniae* p. 247. ubi Ἀθήναιος, *Athenaeus*, proprium fuit Spartiatae nomen, uni τῶν ἐμοῦ Δωριεῖ -- σταλέντων ἐς Σικελίαν: quale nomen hic apud *Herod.* inter συγκτίστας est Θέσσαλος. Memorantur in historia Graeca Atheniensis Λακεδαιμόνιος, Lacon autem cui nomen fuerit Ἀθήναιος: hoc vero nomine insignes fuerunt plurimi. Talia frequenter sunt ab interpretibus obscurata. De *Dorieo*, qui *perierit in Sicilia* ab Egestaeis interfectus, iterum *Herod.* VII. 158. et 205. Una cum illo hic *CAP. XLVII.* periisse traditur *Philippus Crotoniata*, cuius Olympionicae, ob formae praestantiam ut herois ab Egestaeis culti, meminit ex *Herod. Eustath.* in Iliad. γ'. p. 290, 35. [p. 383. ed. Rom.] VALCK.

5. Ἐγεσταίων) Variare in urbis *Egestae* scriptura Codicum exaratores locuples testis Cl. *Wasse* ad *Thucydid.* VI. 6. est. ΕΓΕΣΤΑΙΩΝ numi apud *Parutam* id postulant, quod exstat. Idem in *Thucydide*, *Diodoro*, (non tamen sine discordia lib. IV. 23.) *Pausania*, *Stephano*; etiam infra VII. 158. in *Arch.* aliisque. [ubi vide *Var. Lect.*] Legendus est doctissimus *Sylburgius* ad *Dionys. Halicarn.* lib. I. Ant. Rom. p. 42. WESS.

[6. περιεγένετο τούτου τοῦ πάθεος) Requirebam ἐκ τούτου: sed praepositionem ignorant libri omnes, quae adeo subintelligenda fuerit. *S.*]

10. Πειθαγόρεω) Numero msstorum Πυθαγόρεω nomen vincit. Dubia tamen in re pati possum, suum cuique ut sit arbitrium. [Nec vero mirum est, nomini minus noto vicinum omnibus notissimum praetulisse librarios.] Oppressos Doriei ab Egestanis comites non praeteriit *Pausan.* lib. III. 16. De Carthaginiensibus et belli in hos colonos ambitioso colore *Diodor.* IV. 23. Vide Musam VII. 205. Iam τυραννίδα ἐπιχείρησε *Arch.* [*lin.* 11.] non sine exemplo:

quale τοὺς ἐπιχειρέειν huius libri princ. et πάντα ἐπιχειρεῖ *Clem. Alex.* III. Paedag. p. 264. Plura *Perizonius* ad *Aeliani* Var. VII. 13. et *Reiskius* Animadv. in *Dion. Chrysostom.* p. 14. WESS. — Hisce praeeuntibus auctoribus *Schaeferus* structuram verbi paullo rariorem, quam cod. *Arch.* offerebat, vulgatae praetulit scripturae. Quod uti non improbo factum, sic de exemplo ex Musis petito, ad quod *Wesselingius* provocavit, monere debeo, admodum illud quidem dubium esse: nam quod V. 1, 8. legitur, τοὺς δὲ ἐπιχειρέειν, aut valde equidem fallor, aut τοὺς non ad *Perinthios* refertur, sed ad *Paeones*, qui iubentur illos adgredi, subintelligitur autem dativus αὐτοῖς, nempe Περινθίοις. *S.*

[13. ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμόν) De Iove ἀγοραίῳ vide *Taylor* ad Lys. p. 191. pag. 70 seq. ed. Reisk. *S.*]

CAP. XLVII. 4. οἴχετο πλέων) Mendam agnoverunt docti homines, *Pavius*, *D'Orvillius*, *Reiskius*, *Abreschius*, a *Stephani* operarum peccato ortam et propagatam. Prudentior *Aldus*, quem insuper habitum miror. Mox τὸ ἑωυτοῦ κάλλος [*lin.* 8.] non oportere in κλέος abire, *Eustathii* indicio constat; qui etiam rectissime αὐτὸν ἱλάσκοντο, ut *Arch.* et *Vind.*, postulante sermonis serie omni. Designatur, quid fieri solebat Egestae. WESS. — At, cur potissimum ἱλάσκοντο praeferendum praesenti ἱλάσκονται iudicaremus, non magis equidem, quam *Schaeferus*, exputare potui. *Eustathii* quidem testimonium pro scriptura ista invocari non debuit: rem ille ex *Herodoto* refert, non ipsa Scriptoris verba repraesentat. *S.*

CAP. XLIX. 4. χάλκεον πίνακα) *Aeneam laminam*, *tabulam* vocat *Geographicam*, in qua γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο. Ad opulenti iuvenis superbiam deprimendam ubi dicitur Alcibiadi monstrasse Socrates, quantillum in orbis tabula spatium occuparet Attica, πινάκιον vocat *Aelianus* ἔχον γῆς περίοδον, Var. III. 28. Notant ibi *Kühn.* et *Perizon.* Pleraque huc spectantia iam dederat *Marsil. Cagnatus* Var. Obs. IV. c. 5. Omiserunt ex *Theophrasti* testamento locum, quo iubet ἀναθεῖναι τοὺς πίνακας, ἐν οἷς αἱ τῆς γῆς περίοδοί εἰσιν, εἰς τὴν κάτω στοάν, apud *Diog. Laërt.* V. 51. VALCK.

8. τὰ κατήκοντα) Laurentii ex Stoae forulis, *officia enim sunt talia*, merito recusavit *Reiskius*. Τὰ κατήκοντα, et τὰ

κατήκοντα πρήγματα, res sunt *urgentes* et *praesentes*. περὶ τῶν κατηκόντων λέγοντες, *de praesenti rerum statu colloquentes*, lib. I. 97. et ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε πωπτία εἶναι, lib. VIII. 19. *Portus* eadem animadvertit. Stoicorum τὸ καθῆκον ex *Cicerone* Offic. I. 3. et *Diogene* VII. 108. atque aliis cognitissimum. WESS.

17. τόξα καὶ αἰχμὴ βραχία) *Gronovius* ad haec bene. *Valla*, *Brissonius*, *Stanleius*, breves hinc arcus et breve spiculum sumentes, βραχία numero multitudinis videntur intellexisse, eaque structura, qua Il. 132. τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυσωμένα. Hic βραχία, loco βραχίη. Tetigit hanc quoque rem *Hutchinson* ad *Xenoph.* Κυρ. 'Αναβ. III. p. 239. *Gronovii*, eadem docentis, oblitus. WESS.

23. τὰ θυμῷ βουλόμενοι) Non illaudabili opera θυμῷ βαλόμενοι vir eruditus [*Reisk.*], modo animi deliberationem exprimat. Sic lib. I. 84. ἐφράσθη καὶ ἐς θυμὸν ἐβάλετο. Sic *Menander* Eclog. Leg. p. 95. ἐν νῷ βαλέσθαι τὸν πόλεμον, οὕτως ἄδηλον πρᾶγμα, *bellum, rem adeo ancipitem, animo agitare:* etiam *Iosephus* Belli Iud. VII. 8. p. 430. ταῦτα τίς ἐν νῷ βαλόμενος, ἡμῶν καρτερήσει τὸν ἥλιον ὁρᾷν; Poëtarum, *Apollonii Rh.*, *Aeschyli*, *Sophoclis* ἐν θυμῷ βαλέσθαι et θυμῷ βάλλειν congruunt Latino *in pectus demittere*, alienaque sunt. Quid multis? In vulgato, cui omnes assurgunt Codices, licet acquiescere: θυμῷ βουλόμενοι, *ubi animo volente fueritis*, ἢν θυμὸς ὑμῖν ἐστι, ut Noster aliàs. His autem quae artissime adhaerescunt, iucundissimam Scriptoris γλυκύτητα manifestant. WESS. — Post τὰ leviter incisam volebam orationem: τὰ, θυμῷ βουλόμενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχ. *S.*

Ibid. τὰ θυμῷ βουλόμ. etc.) *Quibus vos, si potiri libuerit, potiemini*, recte vertit *Valla*. Quod viro Doctiss. venit in mentem, θυμῷ βαλόμενοι significaret *animo considerantes*. Hic narratis congruit θυμῷ βουλόμενοι, *cupide volentes*, vel *animose desiderantes*, ἐπιθυμητικῶς πρὸς ταῦτα διακείμενοι. Idem fuisset: τὰ, εἰ τῶνδε ὑμῖν ἂν ἦν θυμὸς, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. VALCK.

36. Κιλίκων δὲ τῶνδε ἔχοντ' 'Αρμένιοι) Evitat scilicet! vocalium concursum *Herod.* atque idcirco diphthongos etiam elidit. Per omnes Edd. illud ἔχοντ' 'Αρμ. propagari non debuerat, et absque Codicibus scribi ἔχονται 'Αρμένιοι οἵδε. Critico facile patet erroris origo. Dum scribit *Eustath.* in

Dionys. vs. 694., Ἡρόδοτος τοὺς Ἀρμενίους Φρυγῶν ἀποίκους φησὶ, λέγων καὶ ὅτι πολυπρόβατοί εἰσι, duo respicit *Herodoti* loca; hic enim tantum *pecoris divites*; Φρυγῶν ἄποικοι, quod nihil huc faciebat, suo loco dicuntur infra VII. 73. Secundum *Eudoxum*, Armenii τῇ φωνῇ πολλὰ Φρυγίζουσι, apud *Steph. Byz.* voc. Ἀρμενία. VALCK.

39. τόνδε Χοάσπην) Patrius casus Χοάσπεω I. 188. tueretur τὸν Χοάσπεα, si ex membranis fluxisset. At illae restitutum probant, quod et in cap. 52. De *ingentibus Persarum* divitiis, et *thesauris*, *Susis adservatis*, *Strabo* XV. p. 1059. A. [p. 728. ed. Cas.] et nuper praeclare *H. Venema* ad *Danielis* Vatic. pag. 214. WESS. — In Χοάσπην h. l. cum aliis omnibus codicibus haud dubie etiam consentit *Med.* sed scripturam hanc ex illo enotare neglexerat *Gronovius*: itaque mendosum Χοάσπια, quod erat in superioribus editis, tacite ita correxit, ut Χοάσπεα ederet. *S.*

42. τῷ Διῒ πλούτου πέρι ἐρίζετε) *Cum Iove divitiis certare poteritis.* Attigit illud *Eustathius* in *Dionys.* vs. 1073. De incredibili pecuniae summa huc in thesauros regios congestae *Brisson.* egit de Regn. Pers. I. pag. 158. qui p. 60. iam dederat Herodotea. In talibus facile concessa fingendi licentia regalem etiam Iovis in coelo domum humanae cupiditatis opplevit irritamentis: hinc venusta *Herodoti* loquendi forma, Poëtis usitata, qua *certandi* verbum ponitur in comparatione de similitudine. Lib. IV. cap. 152. divitiis cum Aegineta Sostrato οὐκ οἷά τέ ἐστι ἐρίσαι ἄλλον: postea temporis cum illo populares certare potuissent Lampis et Charops. *Theocritus* Eid. IV. vs. ult. τό τοι γένος ἢ σατυρίσκοις Ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίσδει. Apud *Athen.* III. p. 75. E. *Lynceus Samius*: τὰ ἐρινεὰ τοῖς Λακωνικοῖς ὥστε συκάμινα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν: id est nullo posse modo inter se comparari. Eleganter *Callistratus* p. 894., Indi χαίτην dixit ἐκ τῶν ἄκρων πρὸς κόχλου Τυρίας ἄνθος ἐρίζουσαν. Nativa venustate *Horatius* Epoda II. 20. *ut gaudet insitiva decerpens pyra, Certantem et uvam purpurae!* Plura collegit *Lambin.* ad II. Carm. VI, 15., ubi *viridi - - certat Bacca Venafro.* VALCK.

[45. μάχης ἀναβάλλεσθαι) De hac dictione vide quae in *Var. Lect.* ad hunc locum disseruimus. *S.*]

que adeo ad focum se contulit; id ἐσελθὼν ἔσω ἅτε ἱκετεύων: tum Cleomenem, semotis arbitris ablegataque filia, *ut auscultet rogat*. Quae sanequam planissima. *Stephani* praeterea παρεστήκει, *assistebat*, loco προεστήκει, non equidem, si praesidium haberet, repudiarem. WESS. — Nobis commodiorem scripturam libri nostri dederunt. Vide *Var. Lect.* *S.*

13. διαφθερέει σε) Cleomenis Gorgo apud *Plut.* in dictis Laconic. p. 240. D. καταφθαρεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς, eleganter, nec sine convicio in Aristagorae staturam, sed alio ex fonte. Διαφθορέει Codicis *Passion.* Ionismum sapit, legiturque lib. IX. c. 41. WESS.

Ibid. Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος) Ut Attice plerosque *Xenophon*, Ionice Lacenas *Herodotus* semper facit loquentes: multa *Plutarchus* Laconum dicta Dorice effert; hoc etiam suavissimum *Gorgûs*, partim saltem, T. II. p. 240. D. Καταφθαρεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς; Legit-ne apud *Herod.* ἀποστήσῃς? sed scripserat noster, prout vulgatur, ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς. Apud *Hesych.* vulgatissima vox Ἀποστὰς auctoritate legitur *Aeschyli* munita, quae pertinet ad glossam praecedentem. Dixisse videtur Gorgo καταφθαρεῖ, et ξενύλλιον. Dorice Φθαίρειν dicebatur, ut κταίνειν: *Etymol.* p. 269, 50. et *Eustath.* in Od. κ'. p. 382, 29. [p. 1649. ed. Rom.] Non patrio sibi more vestitum Milesium Spartiatae filiola ξενύλλιον vocabat, more Graecis usitato, hac forma suum illa contemptum indicans: ἱππύλλιον et κρεΰλλιον similiter adhibentur; et ob eamdem rationem ἀνδρίον, ἀνδράριον, et ἀνθρώπιον. *Theocrit.* Eid. V. vs. 40. Φθονερὸν τὺ καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον. *Aristoph.* Ἀχαρν. vs. 516. ἀνδράρια μοχθηρά, παρακεκομμένα. Φύσει κίναδος ἀνθρώπιον, *Demostheni* dicitur Aeschines pag. 180. Venuste Μενέλεων, ἀνθρώπιον λῷστον dicebat *Silenus* in *Eurip.* Cycl. vs. 184. Ionium Aristagoram luxuriose vestitum Spartam venisse monstrat proverbium, Οἴκοι τὰ Μιλήσια: prout eius originem explicant *Zenobius* Cent. V. Prov. 57., quique dicitur *Plutarchus*, c. 55. p. 306. et *Suidas*. VALCK.

CAP. LII. 1. Σταθμοί τε πανταχῆ εἰσι) Haec, si numeris ratio constaret, forent egregia, docerentque modulum et proportionem inter σταθμοὺς et παρασάγγας. In Xe-

nophontis Ἀναβ. IV. pag. 297. ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα: iterum p. 299. ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, διὰ πεδίου, παρασάγγας πεντεκαίδεκα. His paullo ferme Nostri τρεῖς εἰσι σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. Qui tamen modulus haud perpetuus. Herodoti enim σταθμοὶ plerumque quaternos parasangas aut paullo amplius aequiparant: nec in Xenophonte eadem ubique proportio. Nam p. 240. τρεῖς σταθμοὺς παρασάγγας δέκα, et lib. I. p. 17. σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσιν comparat, uti doctissimus Hutchinson nonnulla super ista re; quae, nisi plurima Attici scriptoris loca dixeris mendosa, non procedunt. Possent et auxilio esse haec Procopii, si quidem eundem viae modum explicarent, Hist. Arc. c. 30. Ἐς ἡμέρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ σταθμοὺς κατεστήσατο, πῆ μὲν ὀκτώ, πῆ δὲ ἐλάσσους, οὐ μέν τοι ἧσσον ἐν τοῦ ἑνὸς πέντε ἢ κατὰ αὐτό. In via, quam expeditus viator diurno itinere conficit, octonas ferme mutationes, alicubi pauciores, infra quinque tamen nusquam Persae posuere. Sed ea discrepant. Procopii cursus est vehicularis: hinc plures mansiones et ad iumenta mutanda mutationes illa in via: Herodoti pedestre iter, ubi singulis in dies tot mansionibus non opus. WESS. — De Itinerario, quod hoc capite continetur, praeter Geographos consulendus est Parisiensis Academicus De la Barre, cuius est commentatio huc spectans, Tomo VIII. Actorum Acad. Inscript. inserta; et Heeren in Ideen über die Politik etc. T. I. p. 829. et seqq. S.

6 seq. Ἄλυς ποταμός ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι) Portas, ostia, fossis aquae coërcendae, et, si usus requireret, emittendae caussa adpositas, habemus lib. III. 117. Quo e genere πύλαι ποταμῶν, שַׁעֲרֵי הַנְּהָרוֹת, quibus laxatis urbi Nino ex Tigride inundatio in Prophetae Nahumi cap. 2, 6. Hae in ponte fluvii Halyos fuerunt, nec Bochartum fugerunt Phal. IV. 19. Μέγα, quod sequitur, φυλακτήριον, munimentum regionis tutelam, omnes ex Aeschine, Aristotele, Isocrate norunt, Morello excepto, in Libanii T. II. p. 135. enormiter lapso. WESS. — Popularis sui De la Barre sententiam, qui πύλας h. l. angustias inter montium praecipitia intelligit, mutavit Larcher. Illa notione paullo post idem vocab. ponitur; quamvis et ibi fortasse veris portis vel claustris praecludi transitus potuerit. S.

[10. μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων) *Usque ad Ciliciae fines.* *Montes Ciliciae* intelligit *Heeren* p. 831. quos si designare *Herodotus* voluisset, οὐρέων erat scripturus. *S.*]

22. Τίγρης) Quam in *Aldi Camerarii*que exemplis et mastis duobus Πίγρης scribatur, debuerat pars ista Salmasianae disputationis ad *Solin.* p. 489. sine culpa relinqui. Mihi Πίγρης non placet, dubio Τίγρης an Τίγρις potior sit. Τίγρις, uti hic scripti quidam et *Eustathius*, sic lib. I. c. 189. et 193. II. 150.; Τίγρης VI. 20. [Equidem cum *Schaefero* priorem teneas scripturam, non idcirco alteram improbo.] Hunc autem perhibet ex Armeniis fluere, nec discordant scriptorum alii. Secundi fontes et scaturigo in Matienis: ὁ δὲ ὕστερον [*lin.* 25.] *alter* vertitur a *Valla.* Unde igitur tertium labitur flumen? Hoc praeter exspectationem tacetur. Pinge itaque cum Cl. *Pauw*, ὁ δὲ ὕστερον ἐκ Ματιηνῶν, et secundi ac tertii patescet origo. Certe in Matienis scaturiebat Gyndes, de quo lib. I. 189. WESS. — Ille, ὁ μὲν πρότερος, Viro docto *Tigris* est; unde in sequentibus turbae exsistunt, quae nullae sunt, si cum *Larchero* et aliis *priorem* illum et *alterum* intelligamus duos illos cognomines, quorum nomina minus nota silentio praeterit Scriptor. Esse autem illos *maiorem minoremque Zabatum* vel *Zabatem*, cum *Larchero* probabiliter statuit *Heeren.* *S.*

28. ἐσβάλλοντος) *Arch.* ἐσβάλλοντι, ob consequens μεταβαίνοντι, ego primas darem. In *Pausania* nihil hac frequentius structura. Sed usus editum, monente *Galeo*, cum non spernat, servatum illud est: nam ἐσβάλλοντες quo tibicine fulciatur, *Gronovius* docere noluit, nedum quo nectantur modo σταθμοί εἰσι τέσσερες, quae alium utique participii casum sibi desiderant. Hic vero *manifesta se prodit lacuna;* desunt parasangarum notae et numeri, difficulter ex dubia inter mansiones et parasangas proportione restituendi. WESS. — Tum in *Addendis* IDEM Vir doctus haec addidit: „Si defectus expleretur, quae *Kluitii* „coniectura, σταθμοί εἰσι τέσσερες καὶ τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ ἑπτὰ καὶ τριήκοντα καὶ ἑκατὸν, stathmorum et parasangarum numerus rotundaretur. Aliquid „hic deesse certum arbitror.“ — Eodem modo eisdemque verbis, diu ante *Kluitium*, explendam videri lacunam docuerat *De la Barre*, T. VIII. Actor. Acad. Inscr. p. 343. At

ea ratione ultra modum promoveri *Matienae* fines, et absque meliorum codicum praesidio nihil hic definiri posse censuit *Larcher*, Adnot. 108. ad hunc Herodoti librum, p. 230. cui hactenus adsentiuntur *Heeren* (pag. 988.) et *Mannert* Geogr. Graec. et Rom. T. V. P. II. p. 206. ut nullam ne coniecturam quidem conati sint proponere. *S.*

33. οἱ πάντες σταθμοί εἰσι ἕνδεκα καὶ ἑκατὸν) Ratio non constat. *Mansiones* sive σταθμοὶ in praecedentibus duntaxat LXXXI. Neque convenit parasangarum summa: numerantur tantum CCCXIII. Quia tamen *parasangis quadringentis et quinquaginta*, quot se posuisse significat, accurate stadiorum collectio congruit, bene illi habent. Vitia in mansionum et parasangarum numeris, suis olim locis iuste signatis, inflicta haerent, aliorum fortasse mastorum auxilio eluenda; nostri enim in eodem sunt luto. WESS. — Nec nostri meliora dedere. *S.*

CAP. LIII. [5. τὰ βασιλήϊα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα) Conf. c. 54, 8. Adde *Strab.* lib. XV. p. 728. et *Steph. Byz.* voc. Σοῦσα, eiusque Interpretes. *S.*]

9. ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐνενήκοντα) Critici ad Comici Plut. vs. 388. Κέχρηται αὐτῷ (ἀπαρτὶ) Ἡρόδοτος λέγων, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτί: quod scholion *Suidas* in Ἀπαρτὶ describens, pro στάδια δύο praebet στάδιοι ο' sive ἑβδομήκοντα. Unde *Aristophanis* interpres ea acceperit, an memoriae vitio haec spectarit, quis certo decreverit? In *Herodoto* hactenus invenit nemo, et sunt profecto nusquam. Vide *Hemsterhusium* ad *Plutum* et *Alberti* in *Hesychii* Ἀπαρτί. WESS. — Vide II. 158, 20 seq. ibique Var. Lect. et Adnot. *S.*

CAP. LV. 7. ἐτυραννεύοντο - - - οὐδὲν ἧσσον) Neque enim *Harmodius et Aristogiton*, sed, *Herodoto* iudice, verius *Alcmaeonidae* Athenas ἠλευθέρωσαν, lib. VI. c. 123.; et fuit *Hippias*, exacerbatus fraterna caede, [V. 62, 5.] patre fratreque longe τυραννικώτερος. Aristogiton et sodalis non habebantur tantum, ut erant, tyrannicidae; sed vulgo laudabantur Athenis, tanquam qui sublata tyrannide suam patriae reddidissent libertatem. In hanc etiam Atticae plebis opinionem inveteratam dici poterat *Dioni Chrys.* pag. 190. E. τὸ πιστεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίων οὐδέν ἐστιν ἰσχυρόν. Sed sapientiores etiam nonnunquam minus loquuntur considerate: praeter ceteros *Io. Meursio* ci-

tatos in Pisistrato, et ad *Aeliani* Var. Hist. XI. 8., nobilissimos istos iuvenes primum *Hieronymus* [*Rhodius*] statuit exemplum, alia quoque commemorans, quibus demonstret, ὅτι τὸ τῶν νέων πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὸν συμφρονῆσαν πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε, apud *Athen.* XIII. p. 602. A.; sequitur Peripateticus *Aristotelis*, quin et *Platonis* iudicium in Symposio. Culpat *Platonem Iac. Perizon.* ad *Aelian.* pag. 692., velut hac in re dissentientem a se ipso in Hipparcho: sed si suspicionem, quam solus forte movit *Aelianus* Var. VIII. 2., ad examen vir Eruditissimus revocasset, illam forsan agnovisset legitimam, atque in Hipparcho multa reperiri, quae faciem praebeant ab illa *Platonis* diversissimam. Neque magni mihi videtur momenti criminatio *Dionis Chrys. Perizonio* memorata, culpantis Athenienses, quod Harmodium et Aristogitonem πάντων μάλιστα τιμῶσιν ὡς ἐλευθερώσαντας τὴν πόλιν, καὶ ἀνελόντας τὸν τύραννον, Or. XI. p. 191. Hipparchum certe sustulerunt; quodque recuperandae libertatis gratia facere sibi proposuerant, imperfecto licet opere, fecisse tamen ab acerrimis tyrannorum osoribus censebantur, ob incoeptum illud opus digni habiti qui cumularentur omni honorum genere. Solum etiam occidendi tyranni conatum Athenienses factum existimabant pulcherrimum; quod luculento demonstrari potest documento. Post eiectos xxx. tyrannos psephisma condiderunt, ab auctore sententiae *Demophanti* dictum, servatum nobis ab *Andocide* de Myst. pag. 13. secundum quod iurare cogebantur Athenienses: *tyrannidis auctorem vel fautorem* ἐάν τις κτείνων ἀποθάνῃ, ἢ ἐπιχειρῶν, *si quis aut occidens moriatur, aut immoriatur incoepto* (sive *tantum opus adgressus*; id enim est ἐπιχειρῶν, nempe κτείνειν·) εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν. Hoc respicit decretum *Demosth.* contr. Leptin. pag. 312., dum meminit τῆς Δημοφάντου στήλης, cui insculptum iusiurandum: ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, τὰς αὐτὰς δώσειν δωρεὰς, ὥσπερ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι: vulgato nomini Διοφάντου alterum ex Codd. debuerat substitui: vid. *Lycurgus* pag. 165, 43. Longe recentius et diversissimi generis Διοφάντου fuit ψήφισμα. Oratio c. Leptinen, docte nuper atque eleganter Gallice conversa a *God. le Cointe*, eadem opera potuerat

aliquoties expoliri, ut Graeca quoque legerentur emendatius. VALCK.

7. *ἐπ' ἔτεα τέσσερα*) *Thucydides* VI. 59. Hippiae post fratris necem tyrannidem *tribus annis* terminat, totidem *Plato* in Hipparcho p. 229. B., nihil admodum *Herodoti quatuor annis* officientes, modo cum *H. Dodwello* Annal. Thucyd. p. 42. tres integri et quartus inchoatus Hippiae tyranno post Hipparchi violentam mortem relinquantur. Quod Criticus autem ad *Aristophan.* Lysistr. vs. 619. *κατέσχε δὲ ἡ τυραννὶς ἐπὶ ἔτη γ'. οἱ δὲ, δ'., Ἡρόδοτος δὲ στ'.* errore non vacat, et mutata verborum sede tolli potest. Nam per eum *annos* hic reperisse, non credo. WESS.

CAP. LVI. 5. *Τλῆθι λέων etc.*) In versibus, *Hipparcho* fatalem exitum praesagientibus, nihil innove. Vir doctus [*Reisk.*] Τλῆθι δ' ἴων, *i ergo, tolera*, et *οὐδεὶς ἀνθρώπων ἀδικῶν* fingebat, longe a *Brodaei* ad Anthol. iudicio recedens. WESS.

7. *ὑπεριτιθέμενος ὀνειροπόλοισι*) Eadem *τοῦ δεισιδαίμονος* religio eleganter in *Theophrasti* Char. c. 16. expicta: ad quam *ἀποπεμπόμενος τὴν ὄψιν* etiam [*lin.* 8.] pertinere opinor, neque adeo *spretam visionem*, sed eius expiationem et *ἀποτροπιασμὸν* innui. Vide *Casaubonum* ad *Theophrast.* et *Spanhemium* in Comici Ran. vs. 1379. WESS.

CAP. LVII. 1. *Οἱ δὲ Γεφυραῖοι etc.*) *Gephyraeos, necis Hipparchi auctores, Bochartus* Canan. lib. I. 21. et *Meursius* Att. Lect. V. 31. tali diligentia et eruditione illustrarunt, ut aliis otium fecerint. *Plutarchum* neglexerunt, malignitatis crimine, cuius *Herodotum* postulat T. II. p. 860. E., haud inmunem. Ea-ne malignitas, gentis veram et peregrinam originem vestigare et declarare? Sed doctus scriptor dum rodit, sui obliviscitur. WESS.

Ibid. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι etc.) Ubi in *Aristidis* Panathen. T. I. p. 190., velut ab Atheniensibus recepti praeter ceteros dicuntur *Ταναγραίων οἱ μεταστάντες, Δωριέων Πελοποννήσου κρατησάντων, ὑπὸ τῶν εἰξάντων ἀναστάντες*: *Scholiasta* metus hic *Herodoto* narrata respicit: *τούτους*, ait, *τοὺς Ταναγραίους, μὴ βουλομένους αὐτῶν ὑπακοῦσαι, οἱ Θηβαῖοι ἐξέβαλον· οἱ δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐλθόντες ᾤκησαν· μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος, Γεφυραίους τοὺς Ταναγραίους καλῶν.* [Attigit etiam *Suidas*, et

Zonaras in Lexic. voc. Γεφυρεῖς.] De his egerunt Gephyraeis *Io. Meurs.* Att. Lect. V. 31., et *Sa. Bochart.* Geogr. Sacr. II. 1. cap. 21. *Gephyraeos* istos non *Eretrienses* origine, sed *Phoenices* videri *Herodoto*, atque illinc ortum *Aristogitonem* dici, id vero permoleste tulit *Plutarch.* de Herod. Mal. pag. 830. E. Ἀριστογείτονα --- ἄντικρυς διὰ πυλῶν εἰς Φοινίκην ἐξελαύνει, Γεφυραῖον γεγονέναι λέγων ἀνέκαθεν· τοὺς δὲ Γεφυραίους --- Φοίνικας εἶναί φησιν, αὐτὸς οὕτω πεπεισμένος. VALCK.

CAP. LVIII. 3. ἐσήγαγον διδασκάλια) *Iob. Ludolfum*, Virum Clar. διδασκαλίας emendantem Comment. Hist. Aeth. p. 208. non sequor. *Suidas*: Διδασκάλιον, αὐτὸ τὸ μάθημα. Sic *Basilius M.* Homil. III. in Hexaëm. p. 28. c. κατάθεζον μεθ' ἡμῶν τὸ διδασκάλιον: et Homil. V. pag. 43. E. ἵνα πρῶτον ἐκεῖνο πρόσταγμα διδασκάλιον τῇ φύσει γίνηται, subministrante Cl. *Abreschio*. Iam ὡς ἐμοὶ δοκέειν [*lin.* 5.] relinquo, *Herodoti* de *litterarum prima inter Graecos origine* professionem continens. Non defuisse, qui Pelasgis litterarum primordia ante Cadmi in Graeciam transitum vindicarent, ad *Diodori* III. 66. disputatum fuit. WESS.

5. πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες *etc.*) Obscuriorem orationis seriem explanant ista *Arch.*, πρῶτα μὲν τούτοισι ἐχρέωντο, καταπερ καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες: *et primo quidem iisdem utebantur, sicuti omnes utuntur Phoenices.* Gephyraei nempe primis temporibus non alias usurpabant litteras, quam quarum apud Phoenices usus erat. Merae itaque tum Phoeniciae fuerunt, sicuti et sermo; quo deinceps paullatim inmutato, μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων, [*lin.* 7 *seq.*] itidem *litterarum modum, figuram et scriptionis seriem* novarunt. Quam in rem praeclara Cl. *Salmasii* ad Inscript. Herod. p. 34. opera exstat. Esse memini, qui τὸν ῥυσμὸν τῶν γραμμάτων hic praeferunt, prorsus oblitos *Aristotelis* Θαυμασ. p. 578. *Ed. Erasm.*, ubi in Apollinis Ismenii apud Thebanos templo ἀναθήματά τινα ὁμοίους ἔχοντα τοὺς ῥυθμοὺς τῶν γραμμάτων ἀρχαῖα, seu ἀρχαίων potius. Quae philosophi, sive cuiusvis alius, ad hanc rem accommodatissima, etiam propter *Ismenium*, quod statim [cap. 59, 3.] consequetur. Pertinet huc docta disputatio Benedictinae familiae eruditorum in T. I. Hist. Nov. Diplom. p. 587. WESS.

14. καὶ τὰς βίβλους διφθέρας καλέουσι) Bene *Vallae*

Latina ex *P. Leopardi* praescripto Em. VII. 19. correcta sunt, quibus male in postrema editione *penuria bibliorum* *Aegypti et Syriae* accessit: nihil enim utraque de regione Scriptor. Certissimus autem *pellium rasarum*, sive διφθερῶν, variis olim in nationibus ad rerum memoriam prodendam usus. Persarum διφθέρας βασιλικὰς habet *Diodorus* II. 33. et *Agathias Schol.* II. pag. 66. A., aliorum alii. Contra ea ab errore inmunis haud est *Varronis* de papyro, Alexandri demum Magni aetate reperta, opinio apud *Plinium* Hist. Nat. lib. XIII. XI.; melior Nostri et *Cassii Heminae* cap. XIII. eiusdem Pliniani libri. Βύβλους porro et βύβλων, ex prisco more, *Passion.*; namque ita potius, quam βίβλους scriptitasse, ad *Hom. Eustathius* p. 1913, 39. [ad Od. pag. 765, 38. ed. Bas.] auctor est. Hinc βυβλίνων ὅπλων mentio et scriptura lib. VII. 36. WESS.

Ibid. τὰς βίβλους διφθέρας καλέουσιν) *Vallam* fefellit articulus; errorem iam correxit *P. Leopard.* Em. VII. c. 19. eumdem tamen erraruant et alii; quod monitum ab Auctore *des Essais de Crit.* pag. 161. Adpellationis suo quoque tempore, quin et recentiori, satis usitatae rationem repetit ab antiquissimo more *Herodotus*, barbaris etiam isthac aetate noto. Vellus aureum fuisse βιβλίον ἐν δέρμασι γεγραμμένον videbatur incerto scriptori περὶ Ἀπίστων, c. 3. conf. ad *Palaeph.* cap. 31. *Galeus.* Persica sua se *Ctesias* hausisse scribebat ἐκ τῶν βασιλικῶν διφθερῶν, teste *Diodoro Sic.* II. cap. 32. ubi vid. Clar. *Wess.* et *Ti. Hemsterh.* ad *Poll.* X. 57. cuius libro VII. 211. haec prostant *Herodoti*, loco quem *Leopard.* excitavit. Ὑπομνήματα βασιλικὰ vocat et *Diodor.* III. 38.; *commentarios regios*, *Livius* XXXIII. 11. Philippi Macedonis Μακεδονικὰ τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήματα, *Lucian.* Demosth. Encom. §. 26. Arcturus qui Prologum agit in *Plauti* Rud. vs. 15., (*Malorum*) *referimus nomina exscripta ad Iovem*: vs. 21., *Bonos in aliis tabulis exscriptos habet.* Istas Iovis tabulas διφθέρας dicebant: *Diogenian.* III. Prov. 2., ἡ διφθέρα, ait, ἐν ᾗ δοκεῖ ὁ Ζεὺς ἀπογράφεσθαι τὰ γινόμενα, παμπάλαιος. Quae praeter *Diogenian.* IV. 95., *Zenobius* habet Cent. IV. Prov. 11., senarium efficiunt, e veteri quodam dramate propter elegantiam custoditum: Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας. Vanissimus *Auctor* Philopatr. inter *Lucianea* T. III. pag. 603., πολλούς γε γραφέας φὴς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι. VALCK.

CAP. LIX. [2 seq. ἐν τῷ ἱρῷ τοῦ Ἀπολλ. τοῦ Ἰσμηνίου) Conf. Wesselingio ad cap. 58, 5. notata. S.]

5. ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων) Sollemne fuit in Ismenii Apollinis fano tripodas dedicare; quorum ἐπιφανὴς μάλιστα ἐπί τε ἀρχαιότητι καὶ τοῦ ἀναθέντος τῇ δόξῃ τρίπους, ἐστὶν Ἀμφιτρύωνος ἀνάθημα, in Pausaniae Boeot. cap. 10. p. 730., non alius fortasse atque hic descriptus: congruunt certe ambo, tum antiquitate, tum Amphitryonis illustri titulo. De inscriptis litteris in Pausania silentium, quas Herodotus magnam partem Ionicis similes, Cadmeas tamen fuisse conmemorat. Hinc consequens videtur, ut ἐπὶ τὰ λαιά, uti alibi Pausanias, ἐκ δεξιῶν, a dextera in sinistram processerint, quemadmodum Phoeniciae: et ut quinque caruerint litteris, quarum posterius inventum, Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω. Non sum nescius, inconparabiles viros, Scaligerum ad Euseb. et Salmasium in Inscript. Herod. p. 64. in diversiora tendere; sed Herodotea sententiae ab Ampl. Bouherio (Ep. ad ill. Maffeium Antiq. Gall. pag. 168.) adprobatae, favent. Eiusdem, credo, moduli ac figurae characteres tabellae erant, repertae apud Haliartios in Alcmenes tumulo: γράμματα θαυμαστά, ὡς παμπάλαια Plutarcho de Socrat. Gen. pag. 577. E.; namque additum ibidem, ἴδιός τις τύπος καὶ βαρβαρικὸς τῶν χαρακτήρων, ἐμφερέστατος Αἰγυπτίοις, ex docti scriptoris suspicione fluxit, parum utique, ubi Alcmenae et Amphitryonis aevum, scribendique tum temporis mos, in consilium venerint, probabili. WESS.

7. Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν, ἐὼν ἀπὸ Τηλεβοάων) Correxeram olim, Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκ', ἀνιὼν ἀπὸ Τηλεβοάων: cum huc rediisset a Telebois victis: simplex ἐὼν forte praeferetur, e Bergleri coniectura indicata in Diss. Herod. pag. 167. Quidquid a Scaligero super literis his Cadmeis dissidet Salmas. ad Inscript. Herodis Att. pag. 32. et seqq., consentiunt, opinor, in Graeciam illatas primum duntaxat XVI.; atque illud egregie docuit Salmasius, sedecim istas postea, reliquis iam inter Ionas in usum introductis, dictas Ἀττικὰ γράμματα. De literis Cadmeis Plutarchus T. II. p. 738. E. illas, ait, τετράκις ἢ τετρὰς γενομένη παρέσχε: eidem p. 1009. E. οἱ παλαιοὶ dicuntur διὰ τῶν ἑκκαίδεκα στοιχείων φράζοντες ἀποχρώντως καὶ γράφοντες. Mirifice scribuntur haec epigrammata viro summo ad Euseb. p. 121. In primo versu

legi debuit ad mentem *Salmasii* MANETHEKEN EON. Unica litera adiecta sensum daret diversum, neque absurdum: ἰόντ' ἀπὸ Τηλ. ut se tripus diceret *dedicatum de victis Telebois*. In istiusmodi rebus dedicatis ἀπὸ hoc sensu frequenter legitur apud *Pausaniam;* qui nonnunquam prisca quoque commemorat epigrammata, literis antiquis Atticis scripta, veluti VI. [c. 19.] p. 498. ult. ἐπίγραμμα ἀρχαίοις Ἀττικοῖς γράμμασιν: IV. [c. 17.] p. 420, 30, γράμμασι τοῖς ἀρχαίοις γεγραμμένα: V. [c. 22.] pag. 435., ἐλεγεῖον γράμμασίν ἐστιν ἀρχαῖον (lege ἀρχαίοις) ὑπὸ Διὸς τοῖς ποσί: et VIII. [c. 25.] p. 648. VALCK.

Ibid. ἰὼν ἀπὸ Τηλεβ.) Nisi ἔων ex prisco ἔω *eundi* notione, quae *Reiskii* opinio, censeatur, mallem ἰὼν cum *Slado* et *Berglero*. *Amphitryon*, parta de *Telebois* victoria, qua de *Apollodorus* lib. II. 4. et *Plautus* Amphitr. I. 1. 51., Thebas redux tripodem consecravit. Vidimus ἰὼν et ἐὼν conmutari lib. I. 157., nec monere *Eustathius* neglexit ad Iliad. Υ. vs. 277. [Mireris vero, simplicissimam restituendae verae scripturae rationem (μ' ἀνέθηκε νέων ἐκ Τελ.) doctissimorum virorum acumen praeteriisse.] Illa vero [*lin.* 8.] ἡλικίην ἂν εἴη κατὰ Λαΐον sincera sunt. Amphitryonem Laio, Herculem Oedipodi aetatem egisse aequalem, generationum in *Apollodori* Bibliotheca series dilucide patefacit. WESS.

CAP. LX. 6. τὠῦτὸ οὔνομα ἔχων τοῦ Ἱππ.) Vel ex margine *Steph.* recipi debuerat τῷ Ἱπποκόωντος: in Latinis autem a correctoribus poni, *idem Hippocoontis filio nomen habens:* non, *Hippocoontis filii:* isthoc modo Graecismum saepius expresserunt usitatissimum Romani. Non requiritur in his articulus, neque adeo τῷ τοῦ, quod *Reiskio* placebat: *filius Hippocoontis* paulo dicitur ante ὁ Ἱπποκόωντος: et Λαΐος ὁ Λαβδάκου, τοῦ Πολυδώρου, τοῦ Κάδμου. VALCK. — *Bene* τῷ Ἱπποκόωντος dedere codd. msti. Animadversio *Herodoti* iusta est. *Scaeus*, *Hippocoontis* si fuerit *filius*, vixit *Oedipodis* tempore, quippe una cum patre ab Hercule peremtus. Est autem *Scaeus* iste in *Apollodoro* lib. II. 10. p. 200. WESS. — Conf. *Heyne* ad *Apollod.* II, 7, 3. S.

CAP. LXI. 7. ἐς τοὺς Ἐγχέλεας) Illos vocat Ἐγχέλεας, eosdem memorat IX. 42. oraculum, quo Persas designari putabat Mardonius, [illegible]

Ἐγχέλεων στρατὸν πεποιημένον. VALCK. — *Pausanias* lib. IX. 5. *Laodamantem*, ab Argivis victum, ἐς Ἰλλυριοὺς abiisse scribit; de *Cadmo* antea, ἐς Ἰλλυριοὺς καὶ Ἰλλυριῶν τοὺς καλουμένους Ἐγχελέας: vere, sicuti ex *Apollonio Rh.* IV. 519. constat. Sequentia [*lin.* 7.] οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες, *Gephyraei autem cum in suspicionem venissent*, verterat *Valla*: hinc quid ille legerit, quaestio. *H. Stephano* placuit ὑποπτευθέντες, *L. Bos* ὑποληφθέντες, quae melior opinatio, cum ὑπολειφθέντες et ὑποληφθέντες toties convertantur. At in errore Laurentius fuit ex schedarum consensione; loci sententiam Cl. *Gronovius* optime perspexit. WESS — ὑπολειφθέντες tenens *Gronovius*, ῥῆσιν istam latine sic convertit: *Gephyraei autem* d e r e l i c t i *postea ab Boeotis recedunt Athenas*. In *Notis* autem idem *Gronov.* monuit, non post ὑπὸ Βοιωτῶν, ut in ipsius contextu et in superioribus editionibus factum, sed post ὑπολειφθέντες *comma* debuisse interseri. *Wesselingius*, in Graecis neutro loco incidens orationem, versionem *Gronovii* ita tenuit, ut *comma* post *derelicti* poneret. Atqui *ab Boeotis recedunt* graece non sonat ὑπὸ Βοιώτων, sed ἀ π ὸ vel ἐκ Βοιωτῶν. Praepositio ὑπὸ, quam tenent h. l. libri omnes, genitivo iuncta *caussam* significat; ut in frequenti formula ὑπὸ δέους, et similibus: conf. V. 10, 3. IV. 7, 16. Intelligendum igitur, *prae Boeotis*, *propter Boeotos secessisse illos*, id est, *metu Boeotorum*, sive *a Boeotis coactos*; quam in sententiam commode L a r c h e r, *les Boeotiens les obligèrent par la suite à se retirer à Athènes*. Sic φεύγειν ὑπό τινος, *in exsilium mitti ab aliquo*, *ad fugiendum cogi*. Si quid obscuri verbis inesset, sententiam suam ipse Scriptor cap. [illegible] perspicue declaraverat, ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναστάντες. Verbum ὑπολειφθέντες vero, nec *derelicti* verti debuit a Gronovio, neque a Larchero his gallicis verbis reddi, on *les laissa alors tranquilles*. Ὑπολειφθέντες simpliciter sunt *relicti*, qui *in sedibus suis manserant*, nec ab *Argivis erant eiecti*. *S.*

[illegible]. Ἀχαιίης Δήμητρος [illegible]) *Cereris* Ἀχαιίης, quae et Gephyraeis, templum et sacra praeterea. Cupidis abunde labor [illegible] Att. V. [illegible] et S. Bocharti lib. I. Canaan. cap. [illegible] 6.

[illegible]. ἐπὶ Λειψυδρίῳ. Sic scribitur apud Hesychium [illegible], et apud Suidam in Ἐπὶ Λειψυδρίῳ: item in Scholiis apud [illegible] IV [illegible] et apud Etymolo-

gum p. 361, 31. et 34. et p. 563, 8. denique apud *Eustathium* loco mox citando: quibuscum quum nostrae membr. F. consentiant, non negligere debui hanc scripturam, caeterum ne alteram quidem (Λιψύδριον) utique damnans. *S.*]

12. τὸ ὑπὲρ Παιονίης) Menda his se turpis insinuavit: quid enim cum Atticae locis conmune *Paeoniae*, longissime in Macedoniam remotae? *Eustath.* ad Hom. p. 461, 20. [p. 351, 13. ed. Bas.] ὑπὲρ τῆς Σπάρτης Lipsydrion locans, eadem inquinatus est macula, vero tamen propiore. *Hesychius* et *Suidas* ὑπὲρ Πάρνηθος, *supra Parnethem*, idque certissimum. Πάρνης Atticae mons erat, supra quem *Lipsydrium* Alcmaeonidae exsules munierunt. Proinde τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος iure hoc refinxit loco *L. Küsterus*, ad *Suidae* Ἐπὶ Λειψυδρίῳ. Ipsum autem illud Grammatici testimonio est, Alcmaeonidis ad Lipsydrium rem pessime cessisse, adfirmatque elegans cantilena in *Athenaei* lib. XV. p. 695. F.; *Io. Meursius* in Pisist. c. 16. plura. WESS.

Ibid. Λιψύδριον τὸ ὑπὲρ Παιονίης) Πάρνηθος, si mei res esset arbitrii, recuperaret *Herodotus*; et vera *L. Küsteri*, Cl. *Wesselingio* probata, coniectura Diss. *Herod.* p. 110.; omnibus hic anteponeretur Codicibus. Cui eadem erant ad manum, quae *Küstero*, *Io. Meursius* in Pisistr. c. 16.; *Eustathio* legitimum quidem restituit Attici montis nomen; in *Herodoto* aut veram non vidit lectionem, aut illum a veteris librarii per omnes deinceps Codices propagato errore corrigendo deterruit quae multos insidet religio, non illa minus fortasse damnanda quam aliorum est inconsiderata temeritas. Locum *Etymologi* prout recte corrigit Clar. *D. Ruhnken.* in *Tim.* Lex. p. 150. [pag. 2[illegible] ed. sec.] codex exhibet mstus. Nihil impedit quo minus hic suum Iovi restituatur cognomen, cui in Parnethe monte sacratum altare, Βωμὸς Σημαλέου Διὸς dicitur apud *Pausan.* p. 78. f. [lib. I. c. 32.] Hinc *Semaleus* Iupiter *Gyraldo*, *Meursio*, aliisque innotuit: auferatur primum litera male repetita: ἡμαλέου facile dabit genuinum, ut arbitror, Ἰκμαλέου *pluvii* Iovis nomen, in Attica saepe siticulosa solemni precum formula evocati, quam *M. Antoninus* nobis servavit V. 7. Idem paene nomen turpius deformatum latet apud *Clement. Alex.* Strom. VI. p. 753; 27.

ubi sacra fecisse legitur in insula Ceo Aristaeus Ἰσθμίῳ Διί: sed nullus fuit Iupiter *Isthmius*: hic sine ulla controversia emendandum Ἰκμαίῳ Διί. *Probus* in *Virgil.* Georg. I. vs. 14. *Aristaeus*, ait, *aram Iovi Iemaeo* (*Icmaeo*) *constituit*, etc. -- *Traditur haec historia de Aristaeo in Corpore* (an *opere?*) *Argonauticorum a Varrone Atacino*: nobis superest, quem *Varro* interpretabatur, *Apollonius Rhod.* cuius Aristaeus II. 524. βωμὸν ποίησε μέγαν Διὸς Ἰκμαίοιο. VALCK. — Virorum doctorum emendationem ὑπὲρ Πάρνηθος, a *Schaefero* in contextum receptam, tenuit etiam *Iacobs*, hanc Historiarum *Herodoti* partem *Atticis* suis inserens, p. 333. ed. sec. At constantem librorum omnium Herodoteorum scripturam, ὑπὲρ Παιονίης, defendens *Larcherus*, ex *Harpocratione* voc. Παιανιεῖς καὶ Παιονίδαι coll. cum *Pausan.* II. 18. p. 151 seq. eodemque *Pausan.* I. 2. p. 7. et cap. 34. pag. 83. et 84. et *Plutarch.* (sive quisquis fuerit auctor Vitae X. Oratorum) pag. 842. E. opportune docuit, fuisse Atticae pagum, cui Παιονία sive Παιωνία fuerit nomen. Situs fortasse hic pagus erat in radice *Parnethis* montis, eamque ob caussam auctor ille, e quo Grammatici a Viris doctis citati sua hauserunt, *Lipsydrium* ὑπὲρ τῆς Πάρνηθος situm dixit; nisi is fortasse scripserat ὑπὲρ Παιονίας ἐπὶ τῆς Πάρνηθος. *S.*

14. τὸν νηὸν - - - τὸν νῦν ἐόντα) Eadem lib. II. 180., unde et, prius templum fortuito casu in cineres abiisse, discimus: culpa incendii tamen in Pisistratidas fuit, testibus Criticis ad *Pindari* Pyth. Od. VII., collata: qui quidem cum Olymp. LXIII. 2. patri successerint, illo ipso anno templum Delphicum deflagrasse, *Dodwellus* Annal. Thucyd. pag. 41. constituit. At officit vehementer illi temporum definitioni mors Amasidis, isti anno coniuncta; quippe quem, dum superesset, Delphis ad aedis instaurationem, uti lib. II. 180. proditur, liberaliter conferentis; validissima vero *Pausaniae* doctrina de templo Delphico Olymp. LVIII. 1. exusto, in Phocic. cap. 5. Quae de *Pisistratidis* narrant *Pindari* Scholiastae, modo tamen veritati concinant, familiam indicabunt atque ipsum complectentur Pisistratum, quo modo *Pisistratidae* depromuntur saepius. Vide ad Comici Vesp. vs. 500. WESS.

18. παρέντος λίθου) In *Iungermanni* exemplo Παρίου ope-

rarum est peccatum, cui ipse medelam adhibitam in *Polluc.* VII. 123. voluit. Isto de lapide docti Onomastici interpretes, et Cl. *Taylor* Lect. Lysiac. p. 619. [pag. 264. ed. *Reisk.*] WESS. — Vide *Tayloro* laudatum *Plinium*, Hist. Nat. lib. XXXVI. cap. xvii. sect. 28. et, quem ibi *Harduinus* citavit, *Theophrastum* περὶ λίθων pag. 392. ed. Dan. Heinsii. *S.*

CAP. LXIII. [1. Ὡς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι) Λακεδαιμόνιοι requirebam, ubi nunc in Ἀθηναῖοι consentiunt libri. Sane non *Athenienses*, sed *Lacedaemonii* videri debent id crimen *Alcmaeonidis* impegisse. conf. cap. 90. huius libri. Mox *lin.* 4. pro χρηστόμενοι, praeter necessitatem, χρησάμενοι invitis libris omnibus edidit *Iacobs* l. c. p. 334. *S.*]

2. *et seq.* ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι *etc.*) *Herodotum* sequutus *Schol.* mstus in *Aristid.* Panathen. Ἱππίας, ait, ὠμῶς ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων· μὴ φέροντες τούτου τὴν βίαν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ἐξῆλθον ἐκ τῆς Ἀττικῆς, ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ Κλεισθένης, ὅς τὴν Πυθίαν, τουτέστιν ἀδελφοῖς (in margine Codicis *Burm.* corrigitur ἐν Δελφοῖς: recte; modo scribatur τουτέστι τὴν ἐν Δελφοῖς) ἱέρειαν παρεκάλει ἐπὶ τὸ χρῆσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις βοηθῆσαι ταῖς Ἀθήναις. Accepto oraculo, misisse dicuntur Lacedaemonii [*lin.* 6.] κατὰ τῶν Πεισιστρατιδῶν Ἀγχιμόλιον μετὰ στρατιᾶς, ὅς ἐτελεύτησεν ἐν τῷ πολέμῳ. Non unam ob rationem Herodotea criminatur *Plutarchus*, (T. II. p. 860. D.) oraculorum patriaeque superstitionis defensor ingeniosissimus; sed idcirco praesertim, quod ille Pythiam vatem pecunia corruptam non dubitavit ut ψευδόμαντιν traducere. Noster fraudem etiam a Lacedaemoniis agnitam fatetur atque adeo publicatam c. 90. Libro VI. c. 66. Cleomeni conciliatus Delphus Cobon Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι λέγειν: fraude patefacta Cobon Delphis aufugit mulierque fatidica ἐπαύσθη τῆς τιμῆς. Secundum *Pausan.* etiam III. [cap. 4.] p. 212. Cleomenes ἐν Δελφοῖς πρόμαντιν ὠνήσατο. Quin iam olim a Lycurgo legislatore pecunia commota Pythia semper eius leges ut utiles civitati commendabat: ἡ προφῆτις χρήμασι πεπεισμένη ἀεὶ συμφέρειν (τὸν νόμον) ἔχρα, *Polyaen.* lib. I. c. 16, 1. Donis corruptae, nec mirum in hac fraudum opificina, recentior historia Graeca plura praebet documenta: vid. *Anton.* van

Dale de Orac. Orig. c. 16. Paulo post [*lin.* 9.] apud *Herod.* iussui divino, ut quidem putabant, postponentes Lacedaemonii humanae hospitalitatis iura, τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν. Ad iudices suos Socrates *Platonis* in Apolog. p. 29. c. ἐγὼ ὑμᾶς, ait, ὦ ἄνδρες Ἀθ. ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ, πείσομαι δὲ θεῷ μᾶλλον ἢ ὑμῖν: quae commodum admota sunt *Lucae Act. Ap.* v, 29. In hoc cardine *Sophoclis* versatur Antigones cum Creonte certamen vs. 460. et seqq. VALCK.

4. προφέρειν σφι) Sugillantur a *Plut.* de Malig. p. 860. D., ac si καλλίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ liberandarum Athenarum ἔργῳ sceleris atque inpietatis calumniam Noster affricuerit; ultro oblitus, Themistoclem (quem propterea laudibus in Vit. magni viri fert p. 116. F.) consimiliter Pythiam, ut ad animi sui sententiam et circumscribendos Athenienses vaticinaretur, perpulisse, usosque tali fraude, quam quidem *piam* vocant, Graecorum plures. Qui mox [*lin.* 8.] ξείνιοι τὰ μάλιστα, eosdem *Pisistratidas* vulgatiore dictione ξείνους τὰ μάλιστα c. 90. et 91. nuncupat. WESS.

[11. προσσχών) Vide *Var. Lect.* I. 2, 5. *S.*]

17. ἄνδρα Κονιαῖον) Nullam in Thessalia eiusque vicinia urbem recordor tali nomine. Cogitaveram de *Gono* sive *Gonno* in Perraebis, atque adeo Thessaliae. Sed discrepat scriptura, et gentile urbis vocabulum. Eruant itaque, qui poterunt. WESS. — Nec vero necessitas ulla urget, ut patriam huius regis Thessalorum in *Thessalia* quaeramus: quin potius ipsa formula qua utitur Scriptor, ἄνδρα Κονιαῖον dicens, indicare videtur extra Thessaliam fuisse natum. Itaque nihil impedire videtur quo minus cum *Larchero* Κονιαῖον ἄνδρα intelligamus *Conio* oriundum Phrygiae oppido, *Plinio* lib. XXXVI. c. XXXII. sect. 40. (ubi conf. *Harduini* Emend. num. XCV.) et *Hierocli* in Synecd. p. 666. memorato; neque enim incredibile esse, cognationem quandam Thessalis intercessisse cum Phrygibus, idem doctissimus *Herodoti* interpres ostendit. *S.*

23. ἐς τὰς νέας κατέρξαν) Laurentii *ad naves repulit*, desiderat κατήραξαν, quod forte olim hic fuit. *Dio Cass.* lib. XLVII. pag. 396. καὶ ἐκείνους εἰς τὸ τεῖχος κατήραξαν: et lib. XLVIII. p. 416. καὶ τοὺς πεζοὺς εἰς τὸ τεῖχος καταράξαντες. Noster V. 106. καὶ ἐπαράξαντές σφεας ἐς τὰς νέας.

Equidem relinquo, quod schedae magno consensu volunt, etsi pro praelii ratione et devictorum lenius. *Pausanias* de apibus lib. I. c. 32. οὐδὲ σφᾶς ἐς σίμβλους κατείρξαντες ἔχουσιν, *nullis eas alvearibus coërcentes*. WESS. — Conf. *Nostrum* VI. 102, 2. ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελ. τείχεϊ habes cap. 64, 12. *S.*

24 *seq.* Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ) *Unius Anchimolii* εἰσὶ ταφαὶ numero plurali? Non opinor; sed illud potius suspicor, Lacedaemoniorum qui ceciderant hic olim etiam factam fuisse mentionem. Fac scribi potuisse: (τῶν δὲ Λακεδαιμονίων, vel τῶν δὲ ἄλλων) καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακλήου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ. De isto Herculis fano *Meursius* egit in Athen. Att. lib. II. c. 2. Ex hoc *Herodoti* loco situs Attici pagi poterit constitui, si conferantur initium Axiochi *Aeschinis Socrat.* et orator *Aeschines* contr. Timocr. p. 14, 11. VALCK. — *Sepulcrum* graece proprie τάφος est; ταφή, *sepultura*, ut apud Nostrum I. 24, 12. 112, 16. Videndum igitur, ne eidem Nostro αἱ ταφαὶ (plur. num.) idem valeant ac ὁ τάφος in singulari. Id si minus placet, nullo certe incommodo αἱ Ἀγχιμολίου ταφαί, nullo etiam alio verbo adiecto, intelligi posse videntur *Anchimolii et eorum qui cum illo ceciderunt sepulcra. S.*

CAP. LXIV. 6. ἡ τῶν Θεσσαλίων ἵππος *etc.*) Huc pertinere puto quod, *Polyaeno* praetermissum, *Frontinus* narrat Stratag. II. cap. 2, 9.; nam per equitatum, quo praevalebat Hippias, *Thessali* videntur *equites* intelligendi. VALCK.

9. ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης) Praeferrem ἰθὺ ἐπὶ Θεσσαλίης, sicuti ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης *Plutarchum* apud *Nostrum* lib. II. 119. invenisse, Cl. *Valckenarius* docuit. Ἰθὺς tamen τῆς ἀρχῆς τῆς Τομύριος ἐλᾶς lib. I. 207. et Poëta Iliad. ν'. 601. ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο Ἤϊε, tum *Callinus*, ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω apud Stob. Serm. XLIX. pag. 356. Stragem equitatus Tessalici sociorumque Hippiae explicat in Lysistr. vs. 1154. Comicus. WESS.

CAP. LXV. 1. Καὶ οὐδέν τι πάντως) Haud opinor οὐδέν τι μᾶλλον πάντως fuisse olim, in eo mastorum silentio: superius cap. 34. οὐδὲν πάντως προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον τοῦτον ὁρμήσεσθαι: et clarissime lib. VI. 3. Nihil quidque in brevi secuturis, [*lin.* 7.] ἡ αὐτὴ αὕτη συμφορὴ, quid-

quam novo: ad loci sententiam aliena non sunt ex lib. IV. 129. τὸ δὲ τοῖσι Πέρσησί τε ἦν σύμμαχον, καὶ τοῖσι Σκύθῃσι ἀντίξοον. Verum eo in genere, ubi multa saepe coniectantibus blandiuntur, integrum suum cuique iudicium. Ceterum τεῖχος Πελασγικὸν, *quo conclusi tenebantur Pisistratidae*, [*CAP. LXIV.* 12.] malo ipsis omini fuit, quippe iam olim diris devotum apud *Thucydid.* lib. II. 17., situm eius prope arcem urbis designantem, Nostro lib. VI. 137. nihil dissentiente. WESS.

7. ὑπεκτιθέμενοι - - - ἥλωσαν) Non illi *capti sunt* ὑπεκτεθέντες, quem sensum hic quaerebat Vir doctus; sed, *dum furtim ex Attica emitterentur* alicubi occultandi. More tamen minus usitato tum ponitur τὸ ὑπεκτιθέμενοι: nam qui liberos vel uxores, obsidionem toleraturi, alio transferunt, veteribus dicuntur παῖδας ὑπεκθέσθαι, *Thucyd.* I. 89. *Lycurg.* contr. Leocr. p. 154, 32. τοὺς υἱοὺς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι. *Demosth.* de Falsa Legat. pag. 242., οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ὑπεξέθεντο τὰς θυγατέρας παιδία οὔσας εἰς Ὄλυνθον. Ubi iubet *Aeneas* Poliorcet. c. 9. ζεύγη ἢ ἀνδράποδα ὑπεκτίθεσθαι εἰς τοὺς προσοίκους, morem antiquum et verbum illud declaravit *Casaubonus.* Quae de *Pisistratidis* paulo post dicuntur, [ἄρξαντες μὲν Ἀθηναίων ἐπ' ἔτεα etc. *lin.* 13 *seq.*] de patre filiisque intelligenda docuerunt *Periz.* ad *Aeliani* Var. Hist. III. 21. et *Bouhier* Diss. sur l'Hist. d'*Herod.* cap. 14. VALCK.

12 *seqq.* ἐς Σίγειον *etc.*) Vide Terpsichores c. 94. et *Thucydid.* VI. 59. Annos *Pisistratidarum* tyrannidis *Aristoteles* Polit. V. 12. xxxv. numerat, *Noster* xxxvi., levi discrepantia, fortasse ex annis inchoatis aut diversa Pisistrati computatione exiliorum nata. *Io.* autem *Meursii*, annos inter Hipparcho et Hippiae, patris ratione non ducta, tribuentis in Pisistr. cap. 5. manifesta aberratio est, reprehensa a *Bouherio* Diss. Herod. c. 14. et *Ed. Corsino* Fast. Attic. T. III. p. 96., oblitis tamen calcare se viam, dudum sollertissima *H. Valesii* cura ad *Diodori* Excerpta T. II. pag. 6 sq. [illegible]. WESS.

CAP. LXVI. 4. ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει) Potuisset ὥσπερ δὴ λόγος ἔχει, quomodo lib. VII. 6. ἵνα λόγος σε ἔχῃ. Euripid. Med. vs. 419. οὐκέτι δυσκέλαδος φάμα γυναῖκας ἕξει. Virum elegans ea linguae copia et varietate. ἔχει δὲ τινα

φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης posuit IX. 83., at τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει VII. 3. Plura Cl. *Abreschius* Dilucid. Thucyd. p. 247. WESS. — De *corrupta Pythia* vide paulo ante, cap. 63. *S.*

5 *seq.* ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν *etc.*) Hic paulo forsan acerbior est iocus, quam decebat historicum; neque iniuria hinc saltem κακοηθείας exemplum petens *Plutarch.* II. p. 860. c. Ὡς εἰώθει, ait, παραμιγνὺς πίστεως ἕνεκα τοῖς ψόγοις ἐπαίνους τινάς· Ἰσαγόρας δὲ, φησὶν, ὁ Τισ. οἰκίης μὲν ἦν δοκίμου, θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διὶ Καρίῳ. εὔρυθμός τε καὶ πολιτικὸς ὁ μυκτὴρ τοῦ συγγραφέως, εἰς Κᾶρας, ὥσπερ εἰς κόρακας, ἀποδιοπομπουμένου τὸν Ἰσαγόραν. Cives Attici veluti Deos habebant Penates Apollinem πατρῷον, et Iovem ἑρκεῖον: Herodotei Isagorae συγγενέες, ut originis vilissimae homines, atque e comoedia Cariones, ἔθυον Διὶ Καρίῳ. Praeter cetera memorat *Strabo* XIV. p. 974. A. [p. 659. B. ed. Cas.] ἱερὸν τοῦ Καρίου Διὸς, κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, οὗ μέτεστι καὶ Λυδοῖς καὶ Μυσοῖς, ὡς ἀδελφοῖς. Ex his gentibus servi veniebant in Graeciam. Vim dicti intelligunt, quibus notum proverbium, ἐν Καρὸς αἴσῃ. Non cepit *Flor. Christian.* illud in *Eurip.* Cyclope vs. 650. ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν. *Aristides* T. III. pag. 256., οὐδ' ἐν Καρῶν σχήματι καὶ μοίρᾳ θρέψεσθαι. *Cicero* pro Flacco, c. 27. *Si quid cum periculo experiri velis, in Care id potissimum esse faciendum.* Eximia dedit Clar. *Ti. Hemsterh.* ad argum. Pluti *Aristoph.* VALCK. — *Iovem Carium*, cuius in *familia Isagorae* mentionem et cultum malignitati Scriptoris tanto posterior, saepissimeque iratior quam oportebat, *Plutarchus* contribuit, vidimus lib. I. c. 171. WESS.

9. τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε.) Huc respicit *Herodotum* citans *Pausan.* I. [c. 5.] p. 12. Secundum *Aristotelem*, Politic. III. p. 62, 25. Clisthenes eiectis tyrannis πολλοὺς ἐφυλέτευσε ξένους καὶ δούλους μετοίκους: scripsisse potius videtur δούλους, καὶ ξένους μετοίκους. *Aristoph.* Eq. vs. 346. εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ κατὰ ξένου μετοίκου. Cur *tribus quatuor* in *decem* distraxerit, veram rationem pandit idem *Aristot.* Politic. VI. c. 4. conf. *Casaubon.* in *Aeneae* Poliorcet. p. 1734. In *Aristid.* Panathen. T. I. p. 336. *Schol.* ineditus: Τεσσάρων οὐσῶν φυλῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις Καλλισθένης ὁ Ἀλκμαιωνίδης (Κλεισθένης ὁ Ἀλκμ.) δεδιὼς μὴ ἔν τινι καιρῷ μία τῶν Δ'. φυλῶν βουληθεῖσα τυραννῆσαι προσποιήσῃ ἑαυτῇ τὴν ἄλλην

(τῶν ἄλλων) μίαν, καὶ ἐκ τούτου κρατήσῃ τῶν ἄλλων δύο Φυλῶν, λαβὼν Ρ'. ἡρώων ὀνόματα ἦλθεν εἰς Πυθίαν, μαθεῖν βουλόμενος ἐκ ποίων ὀνομάτων καλέσει τὰς Φυλὰς ἃς μέλλει κτίζειν. λαβὼν τὸν χρησμὸν, καὶ ἐλθὼν Ἀθήνησι ἐποίησε δέκα Φυλὰς, ἵνα καὶ, ἐὰν βούληται μία τῶν δέκα τυραννῆσαι, μὴ δύνηται πεῖσαι τὰς λοιπάς. In his heroum numerus centenarius, Ρ'. in Ι'. mutato, facile posset in denarium converti; sed secundum *Schol.* Clisthenes Pythiae facit eligendi de multis potestatem. In proximis [*lin.* 10.] Γελέοντος nomen adfirmavit *Wess.* in Diss. Herod. p. 164., ut ea lis decisa videatur. VALCK.

10. Γελέοντος) Hoc in editis ante *Gronov.* omnibus, plerisque etiam schedis. *Valla* in prima versionis editione *Ionis filiorum Leontis*, unde eum legisse suspicio est, παίδων γε Λέοντος. De *Medic.* silentium, in tituli mutata scriptura utique mirabile. Puto tamen Τελέοντος ex *Ask.* et *Pass.* consensu habuisse. [Vide *Var. Lect.*] Apud alios par discordia. *Stephani Byz.* vetera exempla et scripta Τελέοντες in Αἰγικόρεως. [vide ibi *Holsten.*] In *Plutarchi* Solon. p. 91. olim Γεδέοντες, quod ob vicinam Λ. et Δ. idem. *Euripidis* in extrema Ione verba, et *Pollucis* VIII. 109., in controversiam venerunt. *Guil. Canterus* utraque ad *Nostri* praescriptum conformat, Nov. Lect. V. 19., contra venit prohibetque *Is. Casaubonus* ad *Strab.* VIII. p. 588. [ad pag. 383. suae editionis,] Τελέοντας defendens, qua quoque sunt opinione docti *Pollucis* interpretes; neque plausibili instituti ratione deficiuntur illi. Quod si enim quatuor hae populi Attici partes, non ab Ionis filiis, ut *Euripides* et *Herodotus* censuerunt, sed a vitae genere, quod uni cuique parti fuit assignatum, cognomina inpetrarunt ex *Strabonis* et *Plutarchi* doctrina, conmodissime Τελέοντες explicabuntur γεωργοὶ, *rustici*, ab opere et collationibus in rem publicam. Verum omnes has opinationes *Marmor* dissipat *Cyzicenum*, luci ab ill. comite *Caylus* expositum in *Recueil d'Antiquit.* T. II. pag. 207., ubi clarissime iisdem titulis et serie fere eadem ΓΕΛΕΟΝΤΕΣ, ΑΡΓΑΔΕΙΣ, ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ, ΟΠΛΗΤΕΣ, tribus Cyzicenae quatuor; haud dubie ex metropoli Mileto derivatae, atque ad hanc ab Atheniensibus, Milesiae coloniae auctoribus, sicuti praeclare generosus Comes conmonstravit. Est quidem Τελέων virile inter Atticos nomen apud *Apollon. Rhod.* I. 96., quod, ut hic valeat,

necesse non est. Αἰγίκορις et Ἀργάδης in marium propriis nominibus, quantum recordor, non sunt, neque Γελέων. Aptissime, sicuti Ὅπλητες, *milites*, vitae studia in *capris* alendis et *agris* colendis illustrant; unde Γελέοντες, principe loco Athenis et Cyzici habiti, haud alii ac εὐπατρίδαι sive λαμπροὶ, *illustres*, *splendidique*. Γελεῖν, teste *Hesychio*, idem ac λάμπειν, ἀνθεῖν, aut αἴθειν. Γελᾷν, cuius in *risu* sedes, olim in *splendendo* ac *renidendo*, uti *Eustath.* ad Hom. pag. 159, 26. [Iliad. p. 120, 31.] significat, terebatur usu. Hinc Γέλων, Syracusanus rex, hinc Γελέοντες Attici non absurde propagantur: cuius ego originationis auctorem et suasorem laetus *Ti. Hemsterhusium* produco. [Conf. *Lennepii*, ex *Hemsterhusii* schola progressi, Etymolog. Ling. Graec. P. I. p. 210.] De *decem* φυλαῖς, earumque titulis et iusto ordine docte post *Meursium* nuper *Ed. Corsin.* Fast. Attic. T. I. p. 119. WESS.

[14. καὶ σύμμαχον ξεῖνον ἐόντα) Post σύμμαχον leviter incidi debuerat oratio; et latinam versionem in eam sententiam, quam *Valla* iam expresserat, reformatam velim: *hunc vero, etsi peregrinum, tamen ut vicinum et socium, adiecit. S.*]

CAP. LXVII. 3. Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον) Aequalem hic habuit Solonem, eius belli dux, quo Amphictyones ulti Cirrhaeos sunt, in Apollinem Pythium ingratos et contumeliosos apud *Pausan.* lib. X. 37. et II. 8., ubi pater illius Aristonymus, avus Pyrrho, cuncti fortasse ex Orthagorae familia, quae centum annis Sicyonem tyrannide pressit, *Aristotele* Polit. lib. V. 12. teste. WESS.

5. τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα) Significatum voluit, quod scribit *Chamaeleon* apud *Athen.* XIV. p. 620., μελῳδηθῆναι οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου, καὶ Ἀρχιλόχου, aliorumque poëmata. *Rhapsodos* autem *Homeristas* primus Athenis Demetrius Phalereus ibidem dicitur εἰς τὰ θέατρα παραγαγεῖν: ex *Athenaeo* sua hausit *Eustath.* in Iliad. Ω'. pag. 1497. Sed dudum tamen ante Rhapsodos istos, odiosum hominum genus, etiam Athenis doctis fuisse molestos aestimari potest ex Ione praesertim *Platonis* I. p. 530-542. et Socraticis *Xenophontis* p. 462. et 513. [Vide *Memorab.* IV. 2, 10. ibique *Ernest.* et *Zeun.*] De *Homero*, *Hesiodo*, ceterisque poëtis, in Lyceo verba facientes Sophistae

dicuntur *Isocrati* Panathen. pag. 236., οὐδὲν μὲν παρ' αὐτῶν λέγοντες, τὰ δ' ἐκείνων ῥαψῳδοῦντες: idem in antiquitatis studiosos iactant οἱ εὑρετικοί. VALCK. — Etiam hunc Scriptoris nostri locum minus recte a me administratum esse intelligo. Primum in Graecis *post* ἀγωνίζεσθαι debebat *comma* interseri: quod quum vulgo abesset, imprudens ego verba τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα, quae ad ἔπαυσε ῥαψῳδοὺς pertinent, ad ἀγωνίζεσθαι retuli. Nunc latina sic rescripta velim: *Rhapsodos Sicyone vetuit carminibus decertare*, (sive *carmina publice canere*,) *propter Homericos versus*, etc. *S.*

6. τὰ πολλὰ πάντων ὑμνέαται) Ex *Herodoto* vicina enarrans *Eustathius*, habet διότι Ἀργεῖοι καὶ Ἄργος τὰ πολλὰ ἐν αὐτοῖς ὑμνοῦνται, ad Iliad. β'. pag. 218, 35. Posuit ἐν αὐτοῖς, quod sensum commodum dabat; sed lectum πάντων forte minus intellexit. Voculam in talibus *Herodoto* paene peculiarem, quam ellipsium venatores omitti non potuisse fatebuntur, restituendam hic censeo, ut legatur τὰ πολλὰ διὰ πάντων ὑμνέαται, *prae omnibus*. Lib. VI. c. 63. ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασιλήων. VII. 83. κόσμον πλεῖστον παρείχοντο διὰ πάντων Πέρσαι. VIII. 69. Artemisiae τετιμημένῃ διὰ πάντων τῶν συμμάχων: conf. lib. I. c. 25. et VIII. 142. Talia praetermitti non debuerant *Porto*. Recte tuetur illud *Reisk*. in *Dionis Chrys*. Corinth. p. 458. ult. VALCK. — Immo unice verum erat τὰ πολλὰ πάντα, quod praeeuntibus probatis codicibus, quibus et noster *F.* accedit, merito *Schaeferus* recepit. Vide ad lib. I. 203, 7. notata. Ob eamdem, quae hic significatur, caussam divinis honoribus *Homerum* prosecuti sunt *Argivi*; quia *universam* quidem carminibus suis illustravit Graeciam, ἔξοχα δ' Ἀργείους, ut est in Epigr. CDXCVII. T. III. Analect. Brunck. p. 256. *S.*

12. ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα) *Dio Chrys*. Pythiae istud responsum alludens Or. III. de Regn. p. 43. B. πολὺ δὲ μᾶλλον τύραννον καὶ λῃστῆρα, ὅ ποτε προσεῖπεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Σικυώνιον τύραννον: unde *Casaubon*. λῃστῆρα *praedonem* hoc reponit loco; quem quidem sequi, etsi cupido adest, haud possum. Λευστὴρ *Suidae* in voce, ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος, *dignus qui lapidibus obruatur*; qualis profecto Sicyonius iste Clisthenes: paullo diversior, neque alienus tamen, *Aeschyli* λευστηρ μόρος, [*lapidationis supplicium*,] VII. c. Theb. vs. 205. At quidni λευστὴρ, *tyrannus*, φονεύς, *cives lapidibus quasi cooperiens*,

uti in *Hesychio?* [ubi videndus *Alberti.*] Tale certe *Aeliani* apud *Suid.* ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι. Alibi crudelissimum Apollodorum, τὸν Κασσανδρέων λευστῆρα dabit idem *Aelian.* Hist. An. V. 15. WESS. — Et ipsa nominis forma activum postulare significatum videtur. *S.*

Ibid. ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα) Primum ponam quae huc pertinent, notata *Casaubono*, Diatribe in *Dionis. Chrys.* p. 43. „*Cum ita scribit,* οὐκ ἂν εἴποιμι τὸν τοιοῦτον ἄρχοντα ἢ „αὐτοκράτορα ἢ βασιλέα· πολὺ δὲ μᾶλλον τύραννον καὶ λῃστῆρα, „ὅ ποτε προσεῖπεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Σικυώνιον τύραννον: *respicit oraculum a Pythia olim Clistheni redditum, Sicyoniorum tyran-* „*no. Herodotus* Terpsichore: - - - - ἐκεῖνον δὲ λῃστῆρα. *Edi-* „*tiones Herodoti praeferunt* λευστῆρα, *mendose.*" Sicut *Reiskio*, mihi quoque *Casauboni* placuit olim coniectura: apta *Regem* inter et *Latronem* videbatur oppositio: de se et Annibale Alexander apud *Lucian.* [Dial. Mort. XII. 5.] T. I. p. 386. οἷος μὲν ἐγὼ βασιλεύς, οἷος δὲ οὗτος λῃστὴς ἐγένετο: ubi τοῦ - - - λῃστοῦ τῶν Ἑλλήνων e *Demosth.* (p. m. 81, 50.) mentionem fecit ὁ πάνυ. Nunc in *Herodoto* λῃστῆρα quidem legisse videtur *Dion;* sed alterum invenisse suspicor in suo Codice *Aelianum*, qui de Nat. An. V. 15. crudelissimum Cassandrensium tyrannum Apollodorum vocat τὸν Κασανδρέων λευστῆρα: et, ne hic quoque de vocis dubitemus sinceritate, faciunt ista *Suidae:* Λευστήρ, ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος, τουτέστι λιθοβοληθῆναι. καὶ Αἰλιανός, ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι. *Digni qui in barathrum coniicerentur*, βάραθροι dicti sunt Atticis, vocem inprimis ὄλεθρος frequentantibus in istius modi sensum, aliasque nonnullas. Rarissima sunt πίδων, pro πιδῶν ἄξιος, et Τύμβε, pro ταφῆναι ἄξιε, quorum hoc in *Aristoph.* est Lys. vs. 372., illud habet *Eustath.* in Iliad. Θ'. p. 616, 43. [p. 725. ed. Rom.] qui in Od. Κ'. p. 391, 33. [p. 1654. ed. Rom.] Dorienses scribit τοὺς ἰκονιδέστους vocasse Φόνους, quasi dicerent ἄξια φόνου δεδρακότας. Tandem Λευστὴρ proprie idem est ac λιθοβόλος: atqui hoc ipsum, sive λαβόλος, in eumdem alicubi sensum fuit a Grammaticis inventum; nam ista prostant apud *Hesych.* Λῃβόλε, λιθοβόλε, ἄξιε λιθασθῆναι. Haec, ni fallor, etiam adversus *Casaubonum* tueri poterunt vulgatam in *Herodoto* lectionem; quam solus forsan interpretum Anglus, plerumque tamen Latina *Vallae* sequutus, optime hic

expressit, minus recte notatus Auctori *des Essais de Critique* p. 165. VALCK.

16. Μελάνιππον τὸν Ἀστακοῦ) Quid moverit amanuenses ad τὸν Ὀστακοῦ pingendum, non reminiscor, neque exputo: aliis omnibus Melanippi pater *Astacus. Astacides Menalippus*, sive, ex legitima *Barthii* coniectura, *Melanippus*, apud *Statium* Theb. VIII. 718. et *Ovid.* in Ibi vs. 517., ubi *Salvagn.* et *Burmannus;* adde *Valckenar.* ad Tragici Phoeniss. p. 784 seq. WESS. — In adpellativo nomine, pro ἀστακός, quod *cancri* quoddam genus est, vulgo Atticos vocali α cum ο permutatâ ὀστακὸς dixisse docet *Athenaeus* III. 105. b. Idem in proprio nomine fecit is qui primus Ὀστακοῦ h. l. pro Ἀστακοῦ scripsit. *S.*

22 *seq.* Μηκιστέα --- Τυδέα) *Herodotum* more suo sequitur *Pausan.* IX. p. 745. *Mecistem* qui scripserunt, nihil erat adeo cur viro docto notarentur; non certe reprehenderet Ἀχιλλέα, Ὀδυσσέα, Περσέα, latine scribentes *Achillem, Ulyssem, Persen.* Forma nominum fuit Aeolica, Πέρσης, Ὀδύσσης, Ἀχίλλης: observante *Ios. Scaligero* ad *Propert.* p. 289. Duplici forma dicebatur Μενέσθης et Μενεσθεύς· Ἀντιφάτης et Ἀντιφατεύς. VALCK.

30. τραγικοῖσι χοροῖσι) Vero bene si concinat, Sicyonios *tragoediam invenisse* primos, Athenienses *consummasse:* (*Themistius* Or. XXVII. p. 337. B. Τραγῳδίας εὑρεταὶ μὲν Σικυώνιοι, τελεσιουργοὶ δὲ Ἀττικοὶ ποιηταί:) certa, inquam, ea si sint, *choris tragicis* ante Thespim Adrastus Sicyone honorari potuit. Ceteroqui Thespis, tragoediam Athenis docens Olymp. LXI. una generatione Clisthene tyranno iunior est. Dici posset, ante eam Olympiadem, qua *Alcestin* fabulam produxit, alias recitasse, ex *Plutarcho* et *Diogene Laërtio*: difficile tamen ad credendum, *tragicos choros*, quorum in Adrasti cultu vetus ante tyrannum usus, ex iuvenis poëtae rudi invento Sicyonem migrasse tam cito. Immo vero, si fallit *Themistii* fides, citra prolepsin quandam salvi non manebunt hi *chori;* quorsum inclinat *R. Bentleii* in Dissert. Phalar. Ep. p. 293. erudita explicatio. WESS.

CAP. LXVIII. 5. αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε) Quod αὐτὰ τὰ τελευταῖα intelligere se negat *Reisk.* atque idcirco miris modis sollicitat, retractatum intellexisset, *ipsam nominum terminationem* significari in -άται: ex vocibus enim

ὑός τε καὶ ὄνου (καὶ χοίρου) prodierunt Ὑᾶται, Ὀνεᾶται et Χοιρεᾶται. VALCK. — Nimia docti viri hariolatio, μετατιθεὶς αὐτοῖς ὀνόματα τὰ γελοιότατα ἐπέθηκε. Sincera est et durabit oratio, modo αὐτὰ, i. e. μόνα, τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, solas et non nisi terminationes addidit, explanetur, ut fine vocabulorum, ne audirent ὗες, ὄνοι, χοῖροι, differrent. Sic mecum sentiens *Abreschius*. WESS. — Potuerat *lin.* 4. καὶ χοίρου adiicere Scriptor, si libuisset; nec vero adiecto hoc vocabulo utique erat opus: quare quum ignorent illud libri omnes, non obtrudi debuit Scriptori ab Editore. *S.*

11 *seqq.* μετέπειτα μέντοι etc.) Quae de *mutatis* post Clisthenis excessum contumeliosis *titulis*, et revocatis Doriensium tribuum nominibus, lucem ex *Steph. Byz.* in Δυμᾶν et notatis *Hemsterhusii* ad Comici Plut. vs. 385. mutuantur. WESS.

12 *seqq.* ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφ. etc.) Nomina Sicyonii, quibus innotuerant ante Clisthenem, vetera revocarunt, Doriensium tribubus imposita. Apud *Steph. Byz.* voc. Δυμᾶν memorantur Ὑλλεῖς καὶ Πάμφυλοι καὶ Δυμᾶνες: de quibus egerunt *Ti. Hemsterh.* ad *Schol.* in *Arist.* Plut. p. 114. et *Henr. Vales.* Emend. I. c. 32. Ad ista tria quartum nomen adiecerunt, secundum *Herodotum*, ab Adrasti filio ductum, Αἰγιαλέας. Sed, ipsam Sicyona dictam olim Αἰγιαλὸν vel Αἰγιαλοὺς, testis est *Strabo* VIII. p. 587. A. [p. 382. D. ed. Cas.] et *Pausanias* II. [c. 6.] p. 125. Ἀπὸ τούτου - - - ἡ γῆ Σικυωνία, καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιάλης ἡ πόλις ὠνομάσθη. Altera pars Peloponnesi maritima, ὅσα πρὸς θαλάσσῃ τῆς Ἀργείας, *Pausan.* II. p. 146., Ἀκτὴ dicebatur: vid. *Wess.* ad *Diodori* T. I. p. 507. T. II. p. 226.; incolae, οἱ τὴν Ἀργολίδα ἀκτὴν οἰκοῦντες. In parte septemtrionali ad maris litus (αἰγιαλὸν) habitantes Achaei praesertim, ut erant, dicebantur Αἰγιαλεῖς, sive Αἰγιαλῆες. Nonnulla dedit ill. *Ez. Spanh.* ad *Callim.* hymn. in Del. vs. 73. Accommodum heroico versui nomen apud Poëtas latius patuit: *Theocrit.* Eid. XXV. vs. 174. Ἔλπομαι οὐχ ἕτερον τόδε τλήμεναι Αἰγιαλήων. Ista prostant in *Etymolog. M.* p. 189, 5. Βασιλεύτωρ· - - - Ἀντίμαχος ἐν πρώτῳ Θηβαΐδος· - - - οἵ οἱ ἔσαν βασιλεύτορες αἰπαλήων: ubi postremum nomen, omissum in Cod. Leid. msto, frustra tentabat *Sylburg.* Corrigi debet Αἰγιαλήων. VALCK.

CAP. LXIX. 6 *seq.* πρότερον ἀπωσμένον, τότε πάντα

etc.) Varie haec sollicitantur: mihi iuncturam sententiamque absolvunt schedae. Alioqui ordine vocum inmutato ἀπωσμένον πάντων, τότε *etc.* arripi potuerat; ut *omnibus liberae civitatis iuribus depulsus* innueretur *populus.* [Probabilem hanc emendationem in contextum recepisse *Schaeferum* in Var. Lect. monui.] Maior difficultas in δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς φυλάς: [*lin.* 10 *seq.*], *atque etiam decem demos distribuit in tribus*, ut *Valla.* Ergone decem duntaxat Athenis δῆμοι? et, si plures, quid factum illis? Longe autem eos denarium excessisse numerum, indices τῶν δήμων a *Meursio* collecti, et *Sponii Corsinique* diligentia egregie aucti, manifestant. Proinde δέκα *decem* non sibi τοὺς δήμους *populos*, sed φυλὰς nectit. Clisthenes Athenienses δεκαφύλους fecit, et in *decem has tribus* omnes Atticos *populos* divisit. Vidit loci hanc sententiam *Ed. Corsinus*, Fastor. Att. T. III. p. 128. WESS. — Nempe naturalis verborum ordo talis concipiendus: καὶ κατένεμε τοὺς δήμους ἐς τὰς δέκα φυλάς. Studiosum *Herodoti* lectorem talia non admodum debent morari: quo magis miratus sum, etiam doctissimum *Valckenarium* in his haesisse; cuius vide Adnotationem proxime sequentem. *S.*

11. ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος) Quae *Galeo* sincera videbatur, non absurda certe lectio codicis *Arch.* ἦν τε, τῷ δήμῳ προσθέμενος, πολλῷ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων, converti poterat: *eratque, cum populi se partibus adiunxisset, multo superior contrariae factionis fautoribus.* Hoc sensu frequentatur προσθέσθαι τινί: ego tamen et hic vulgatam praefero. Dum favebat optimatibus inprimis Isagoras, adversarius in administranda republica Clisthenes restituit plebis auctoritatem; quam, in imperio populari constitutam a Solone, Pisistratus filiique labefactaverant. Supra c. 66. Clisthenes τὸν δῆμον προσεταιρίζεται: in eamdem sententiam scribi potuit τὸν δῆμον προστίθεται, vel προσάγεται, vel προσποιεῖται: atque adeo hoc loco dici, τὸν δῆμον προσθέμενος, *cum plebem suam fecisset*, adversariis multo fuisse superior. Hoc idcirco genuinum iudico quia Herodoteum est; προσθέσθαι autem τινὶ apud Nostrum tantum dicuntur, qui alterius adstipulantur sententiae. *Amicos sibi conciliare* vel *adiungere* φίλους προστίθεσθαι dicitur I. 53. idem est cap. 56. προσκτήσασθαι φίλους: ista duo permutantur etiam lib. III. c. 74.

In *Thucyd.* VI. 18. προστιθέμεθα αὐτοὺς recte *Schol.* explicat. In iis, quae proxima praecedunt, insunt non sane pervulgata, quale hoc videtur: [*lin.* 10.] δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς Φυλάς: an in singulas tribus decem demos contribuit? sed, qui ex decem huius temporis tribubus esse censerentur, demi nostris in libris memorantur circiter cxx. Conferenda certe sunt quae ex *Aristotelis* Repub. Athen. de Clisthene tradit *Schol.* in *Aristoph.* Nub. vs. 37. VALCK. — Vide proxime praecedentem Adnot. *S.*

CAP. LXX. 2. ἐπικαλέεται Κλεομένεα) *Pausaniae* III. [c. 4.] p. 212. Cleomenes στρατεύσας ἐπ' Ἀθήνας primâ quidem expeditione, *Herodoto* supra narratâ, laudem sibi dicitur civibusque suis peperisse; ὕστερον δὲ Ἀθηναίου χάριτι ἀνδρὸς Ἰσαγόρου, τυραννίδα οἱ συγκατεργασάμενος Ἀθηνῶν: ubi praestiterit συγκατεργασάμενος. Haec vero *tertia*, secundum Herodotum, *Cleomenis* fuit *expeditio.* [conf. ad c. 74, 6. et 76, 1. not.] Quod vero mox ait, τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη Φοιτᾷν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα: hoc *Plutarchus* intactum non dimisit T. II. p. 860. D. Quod primum fecisse dicitur misso nuncio Cleomenes, ἐξέβαλε Κλεισθένεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, id respicit *Thucyd.* [I. 126.] p. 82, 96. hinc explicandus. VALCK. — Quam *tertiam Cleomenis expeditionem* adversus Athenas susceptam *Valckenarius* dicit, eam *Herodotus* cap. 74. et seq. exponit: sed, ut tertia illa, sic iam et secunda, de qua c. 72. agitur, in *Aristagorae* gratiam suscepta est. *S.*

7. ἐξέβαλε) *Expellendi conatum* et voluntatem indicat, ut saepe numero. Vide I. 68. III. 53. [Praecone misso Clisthenem multosque cum eo alios *urbe excedere iussit: sed tunc quidem unus Clisthenes* paruit mandato, reliqui in urbe manserunt. cf. c. 72, 1-5.] Τοὺς ἐναγέας [*lin.* 8.] et Κυλώνειον ἄγος, cuius Alcmaeonidae accusabantur, post *Herodotum* explicuit *Thucydides* lib. I. 126. accuratissime, ibique Cl. *Dukerus.* WESS.

CAP. LXXI. 2. ἦν Κύλων *etc.*) Quae huc spectant aliunde pleraque sunt notissima. Perpaucis *Herodoto* narrata *Thucydides* explicatius exsequitur, eleganter etiam et perspicue; sic ut hac in parte historici Principes a suo quisque more secessisse videantur: est enim passim noster ille *dulcis et fusus, densus et brevis Thucydides*; illius σύνθε-

σις ἡδεῖα καὶ καλή, huius αὐστηρά. *Thucydides*, iudice *Hermogene* p. 511. εἶπον καὶ γλυκύτητα ἔχει, μάλιστα μὲν ὥσπερ ἀλλότριόν τι τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκφαίνεται τὸ μέρος ἐκεῖνο. Sophista *Theon* in Progymn. p. 22. τὸ Κυλώνειον, inquit, ἄγος μᾶλλον τοῦ Ἡροδότου (καὶ Εὐφρονος) ἐξείργασται Θουκυδίδῃ. Si vulgaretur κατ' Εὐφρόνιον, ignotus nos non cruciaret historicus, cuius nomini substituendum adverbium suspicor, quod sensui conveniat. Sed hoc certe non dubitanter statuo, errasse Virum egregium, [*Dukerum* in Annot. ad Schol. Thucyd.] dum ipsi *Leo* in Scholiis ad *Thucyd.* esse videbatur *Leo Alabandensis vel alius*. Ad *Thucydideam* nempe de *Cylone* narrationem lib. I. c. 126. tres diversorum adnotatiunculas *Scholia* praebent in vs. 56. quarum postrema nugatoris est Graeculi, minime digna quae viros exerceret eruditissimos; secunda, ut est captus Grammaticorum, ista non inelegans: Ὅτι τοῦ διηγήματος τοῦ κατὰ τὸν Κύλωνα τὴν σαφήνειαν τινὲς θαυμάσαντες εἶπον, ὅτι Λέων ἐγέλασεν ἐνθαῦτα, λέγοντες περὶ Θουκυδίδου. Postrema virum clar. in his minus attentum revocasse debuerant ab errore: horridus *Thucydides* ob torvam, veluti structurae faciem magistris istis *Leo* dicebatur, qui, dum in his facilis videretur et iucundus ὁ λέων, aiebant, ἐγέλασεν ἐνθαῦτα. Iudex idoneus *Dionysius Halic.* in Epist. ad Pomp. p. 210, 3. Καλαὶ μὲν αἱ ποιήσεις ἀμφότεραι· - - - διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἱλαρόν ἐστι, φοβερὸν δὲ τὸ Θουκυδίδου. VALCK.

7. τῶν Ναυκράρων) Laurentii *Naucratiorum* mendosum et forte operarum peccatum est: sunt enim hoc de genere quam plurima in versionis editione principe. Nobiliss. *Palmerii* Ναυκραρίων spernunt *Aristoteles*, *Harpocratio*, et *Suidas*. Quinam Athenis olim Ναύκραροι fuerint, praeclare *P. Leopardus* Emend. lib. VII. c. 19. et post deinde *Maussacus* in *Harpocrat.* Ναυκραρικὰ conmonstrarunt. Cur autem ὄνομα placuerit, adscripta lib. I. 59. docebunt. WESS.

Ibid. οἱ πρυτάνις τῶν Ναυκράρων) Ut *Magistratus* antiquitus Ναυκράρους dictos doceat, citat hunc locum *Harpocration*. Apud *Thucyd.* [I. 126.] p. 81, 88. dicuntur Cylonem et sodales ἀναστῆσαι οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακήν: custodiendos autem commiserant τοῖς ἐννέα Ἄρχουσι· τότε δὲ, addit, τὰ πολλὰ τῶν πολιτικῶν οἱ ἐννέα Ἄρχοντες ἔπρασσον. Haec

non satis perspicio quo modo cum Grammaticorum possint observatis conciliari περὶ Ναυκράρων, quae prae ceteris diligenter collegit *Leopard.* Em. VII. 19. nisi statuatur, in his etiam ab *Herodoto* diversum auctorem sequutum *Thucydidem*. *Pausaniae* VII. [c. 25.] p. 588. οἱ ἔχοντες τὰς ἀρχὰς διέφθειραν τῆς Ἀθηνᾶς ἱκέτας τῶν Κύλωνι ὁμοῦ τὴν ἀκρόπολιν κατειληφότων. VALCK.

7 *seq.* ὑπεγγύους πλὴν θανάτου) Non male *Valla*; quem *Portus* haud circumspecte deseruit, vertendo, *qui Athenas, suae potestati subiectas, incolebant, excepta capitis poena.* Namque ὑπεγγύους non ad Ἀθήνας referendum, sed τούτους ἀνιστᾶσι, pingendaque ὑποστιγμὴ post Ἀθήνας, Cylonei diu fame pressi ex arce *accepta fide incolumitatis* descenderunt, ita tamen ut iudicio se sisterent, sive ἐπὶ δίκῃ, quemadmodum *Plutarchus* in Solone. Pactum illud de incolumitate, πίστιν τῆς σωτηρίας ἐχέγγυον alia in re *Dio Cassius*, memorat clarissime *Thucydides* lib. I. 126. ἀναστήσαντες δὲ αὐτοὺς - - ἐφ' ᾧ μηδὲν κακὸν ποιήσουσι: *quum induxissent eos, ut descenderent, hac conditione, nullo se eos malo adfecturos*: atque haec supplicum privilegia olim. Ἀλλ' ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον Ῥύου με κἀκφύλασσε, propterea *Oedipus Colon.* in *Sophoclis* fabula vs. 275. Verum haec uberius, *Herodoti* mentem optime assecutus, Cl. *Dukerus* ad *Thucyd.* dictum locum. WESS.

CAP. LXXII. 17. πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι) *Priusquam intraret.* [potius, *priusquam intrasset.*] *Aeschylus* Choëph. vs. 569. Εἰ δ' οὖν ἀμείψω βηλὸν ἑρκείου [ἕρκειον] πυλῶν: *Si limen transiero.* Cultum et *Theophylacti* Epist. VII. τὸν ἀδελφιδοῦν ὑπερορίας θύραν ἐκ θύρας ἀμείβοντα. Haec tamen convertentur, ubi in aedibus agens facessere et exire iubetur. *Sophocl.* Philoct. 1256. Ἔξελθ' ἀμείψας τάσδε πετρήρεις στέγας. *Euripides* Elect. 750. ἄμειψον δώματα, *exi*. Ceterum quae superius φήμη, ea mox κληηδών, [*lin.* 21.] sive, ut lib. IX. 9. κληδών: differunt enim nihil, itaque de *admonitu* non bene *Valla.* Vid. *Odyss.* Υ'. 100. WESS.

22. ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδ.) Huc spectat *Aristophan.* Lysistr. vs. 273. οὐδὲ Κλεομένης, ὅς αὐτὴν (τὴν ἀκρόπολιν) κατέσχε πρῶτος, Ἀπῆλθεν ἀψάλακτος· ἀλλ', ὅμως Λακωνικὸν πνέων, Ὤιχετ' ὅπλα παραδοὺς ἐμοί. VALCK. — Ἐξέπιπτε *Valla*, *a proposito decidit*: *excidit*, *Gronov*. Possis, *pulsus*, *eiectus est*;

certe, *excedere coactus est.* (conf. supra *lin.* 12.) Sic VIII. 141, 4. ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου ὑπὸ Μήδων. Mox κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, scil. δέσιν: conf. ad I. 109, 2. notata. *S.*

24. Τιμησίθεον τὸν ἀδελφεόν) Ne quis in posterum *Isagorae*, vel alterius, in Timesitheo *fratrem*, quaerat, spero equidem Τιμησίθεον τὸν Δελφὸν *Herodoto* restitutum iri ex veraci *Palmerii* coniectura, a Clar. *Wess.* firmata in Diss. *Herod.* p. 165. Δελφοὶ et ἀδελφοὶ alibi quoque male inter se permutantur. VALCK. — *Fratrem eius* Laurentius ex coniectura; nam αὐτοῦ, quod nullis in codicibus, legisse, non opinor. Macula τὸν ἀδελφεὸν foedavit turpis, vixque mihi tempero, quin ea detrita τὸν Δελφὸν ex Nob. *Palmerii* admonitu, siquidem nihil certius, refingam. Rem constituet *Pausanias*, Τιμασίθεον τὸν Δελφὸν, Isagorae amicum, in occupanda arce Attica adiutorem, et capite propterea poenas dantem, clarissime describens lib. VI. 8. Vitii origo in scribarum socordia, ἀδελφὸν et Δελφὸν confundentium, veluti in *Plutarchi* T. II. p. 825. B. et *Photii* Bibl. p. 481, 30. Veritatem utrobique *Xylander* et *H. Steph.* perspexerunt, quos simili in re duces habeo. WESS.

25. καὶ λήματος) Semper ita veteres de *fiducia animique praesentia.* Λῆμμα, *captura* illis, et *lucrum*; quod scriptionis affinitate saepe prius incrustavit. Testantur editi et scripti libri passim. Herodotei mssti omnibus locis perbene. *Gronovius* tamen, quoniam Florentiae auspicium negabatur, novare ausus non fuit lib. VII. 99. errorem agnoscens, quae et *Porti* doctrina. Confer ad *Diodor.* II. 58. et in primis *Graevium* in *Luciani* Soloecist. c. 5. *Valckenar.* ad *Ammon.* lib. II. c. 15. et *Pierson.* in *Moerid.* p. 246. WESS.

CAP. LXXIII. [5. γάρ σφι Λακεδαιμονίους --- ἐκπεπολεμῶσθαι) De praepositione πρὸς, ante Λακεδ. perperam vulgo interserta, a nobisque abiecta, vide quae in *Var. Lect.* monuimus. Quisquis et Herodoti et aliorum Scriptorum loca consideraverit, quae vel ibi a nobis, vel a *Wesselingio* ad III. 66, 11. vel a *Valck.* ad *Ammon.* lib. I. c. 18. vel ab aliis viris doctis ad *Moeridem* p. 305. et ad *Thomam Mag.* p. 703. citata sunt, non dubitaverit, puto, temere vulgo invectam illam voculam fuisse. *S.*]

10. ἀπεκορύφου) *Suidas* προφανῶς ἔλεγεν explicat *Hesychius* εἰς κορυφὴν (τὸ τέλος) ἦγεν: ubi Cl. viri *Küsterus* et *Al-*

berti. Verius erit, *summatim dixit.* Κορυφούμενος εἰς ἓν ἀριθμὸς, unam qui in summam cogitur, in Epigr. *Alcaei*, Anthol. lib. III. p. 331. [Analect. Brunck. T. I. p. 492. num. XXI.] συγκορυφῶσαι τὴν διήγησιν, summatim absolvere, *Dionys. Halicarn.* T. II. p. 140. At in *Polybio* notione diversa de Arare et Rhodano, insulam suo concursu fastigantibus, ἀποκορυφοῦσι αὐτῆς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους σύμπτωσιν, lib. III. 49. Habet nonnulla ad *Theophrasti* Charact. c. 2. *Duportus*, non mala, sed ex *Aem. Porti* Lexico. WESS.

CAP. LXXIV. 6. ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα) Hoc fecisse secundum alios credebatur Cleomenes, dum ex Athenarum arce, quam ceperat, eiectus, et dimissus ὑπόσπονδος, in Peloponnesum rediret: vid. *Pausan.* III. p. 212. In *Scholio* veteri in *Aristoph.* Lys. vs. 273. qui τὴν ἀκρόπολιν κατέσχε, Cleomenes, πολιορκηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἀφεθεὶς ὑπόσπονδος, ἀπιὼν οἴκαδε πάλιν Ἐλευσῖνα κατέσχε: tum facinoris istius cum Cleomene socii cives Attici dicuntur a libertatis statoribus poenis subiecti, quibus patriae solebant affici proditores; aeneam columnam cui illorum inessent nomina, ἔστησαν ἐν πόλει παρὰ τὸν ἀρχαῖον νεών: ubi per πόλιν *arx* est intelligenda: sic *Thucydidi* lib. VI. p. 412, 33. memoratur ἡ στήλη περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει σταθεῖσα: alibi apud eumdem legitur στήλας στῆσαι - - - ἐν πόλει παρ' Ἀθηνᾷ. vid. Celeb. *Hemsterh.* in *Aristoph.* Plut. p. 261. VALCK. — Nullam equidem alios inter auctores et *Herodotum* ea in re, de qua hic agitur, video dissensionem. Superiorem *Cleomenis* adversus Athenas expeditionem, qua mox arce occupata eiectus domum rediit, l. c. prorsus silentio praeteriit *Pausanias*. (conf. ad c. 70, 2. et ad 76, 1. notata:) *Scholiastes* vero *Thucydidis*, non (ut *Valck.* ait) *dum - - - in Peloponnesum rediret;* sed, *postquam in Peloponnesum rediisset Cleomenes*, denuo Atticam invasisse eum tradit, cum *Herodoto* planissime consentiens. *S.*

8. Ὑσιάς) *Harpocrationi*, *Steph. Byz.*, *Suidae* Ὑσίαι πόλις Βοιωτίας: [apud *Steph.* quidem etiam Ὑσία, sing. numero:] a quibus non abit *Pausanias*, Ὑσιῶν καὶ Ἐλευθερῶν, urbium olim Boeotorum, ἐρείπια ad Cithaeronem describens IX. 2. Qui quidem quin has *Hysias* in animo habuerit, dubium nullum: nam *Herodoti* Hysiae non longe ab Eleutheris

iuxta Cithaeronem lib. VI. 108. et IX. 15. et 25. etiam in *Plutarchi* Aristide, ut alias ostendetur. An *Hysiae*, Boeotorum finibus proximae, conditionem mutarunt, et lapsu temporis Atticae esse desierunt? Ita videtur: *Herodoti* aetate in Atticis populis censebantur. Vide quoque *Wasseum* ad *Thucydid.* lib. III. c. 24. WESS.

Ibid. Οἰνόην αἱρέουσι καὶ Ὑσιάς) Ὑσιάς qui demum dixerit Attices, neminem habuit *Meursius*, praeter *Herodotum*: ego ne *Herodotum* quidem dixisse suspicor. *Oenoë* pagus Attices, qui hic venit in censum, Eleutheris erat, adeoque Boeotiae, conterminus, δῆμος ἔσχατος τῆς Ἀττικῆς. Huius pagi situm definiverunt viri summi *T. Hemst.* ad *Lucian.* p. 438. et *P. Wess.* ad *Diodor.* I. p. 305. Inter Oenoën et Hysias, praeter Eleutheras, mons Cithaeron interiacebat. Plataeis Thebas abeuntibus ad dextram erant Hysiae et Erythrae, quas omnes Boeotiae contribuunt, etiam aetate *Herodoto* proximi: ipse quin etiam *Herod.* VI. 108. et IX. 15., ubi Mardonius παρῆκε τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων, (non Ἐρυθραίων, *Erythraeis*; sed *Erythris*;) κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν: et cap. 25. ἤϊσαν διὰ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος περὶ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν. Apud *Thucyd.* III. 24. Plataeenses primum viam ingressi, quae recta Thebas ducebat, illinc deinde, divertentes ad dextram, iter Cithaeronem versus flectebant ἐς Ἐρυθρὰς καὶ Ὑσιάς, tandem monte superato venerunt in Atticam. Ferri nequit quod legitur in eadem historia apud *Polyaen.* VI. c. 19, 3. οἱ Πλαταιεῖς, ἐκ τῆς Θηβαΐκῆς ἐκκλίναντες, ἐπανῆλθον ἐς τὰς Θήβας κἀκεῖθεν Ἀθήναζε διεσώθησαν: corrigendum puto ἐπανῆλθον ἐς Ὑσιάς. Ad *Thucyd.* plura dedit de Hysiis *Wasseus*, alterum etiam *Herodoti* locum; omisit quem minus forsan emendate scriptum legerat, *Eurip.* in Bacch. vs. 750. ad Asopum collocantis Ὑσιάς τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας Νέρθεν κατῳκήκασιν. Ex *Harpocr.* constat *Boeotiae* Ὑσιῶν *Euripidem* etiam mentionem fecisse in Antiope, quae geminos, ut notum, in monte Cithaerone pepererat. Haec si benigno vultu fuerit ab hominibus eruditis excepta dubitatio, coniecturam periclitabor super Attices pago, qui hic commemorari potuerit. VALCK. — Suam super eo pago coniecturam, quam hic silentio pressit Vir doctus, an alibi aperuerit, compertum non habeo. *Larcherus* in Adnot. ad h. l. Φυλὴν

ae pro 'Υσιὰς maluisse professus est: at ea quidem nimis violenta novatio foret. *S.*

CAP. LXXV. 2 *seqq.* Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι --- μετεβάλλοντο) Ob unius ego Codicis dissensum non sollicitassem olim vulgatum μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσοντο: id est μεταβαλόντες (vel μεταβουλευσάμενοι) ἀπηλλάσσοντο: praesertim cum veteribus et *Herodoto* Μεταβάλλειν, ut Latinis *mutare*, pro *mutari* et μεταβάλλεσθαι, frequenter adhibeatur: vid. *Gataker.* in *M. Antonini* V. 13. Hic *Herodoto* tradita multis enarrans *Schol.* mstus in *Aristid.* οἱ Κορίνθιοι, inquit, ἅτε δὴ εὐσεβεῖς ἤρξαντο ἀναβαλέσθαι τὴν συμμαχίαν, φάσκοντες μηδὲν ἀδικῆσθαι ὑπ' Ἀθηναίων. Lector *Herodoti* diligens de Corinthiis scribit *Dio Chrys.* in Corinthiaca p. 459. A. quod *Casaub.* veretur *ne sit* ἀνιστόρητον, *et e librarii menda, non auctoris mente:* mihi facili nominis Isagorae transpositione cum historia *Dion* in concordiam videtur posse redigi, si dicantur Corinthii, τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν τυράννων ἐλευθερώσαντες, πρότερον μὲν ἀπὸ Ἱππίου, ὕστερον δὲ ἀπὸ Κλεομένους καὶ Ἰσαγόρου· καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς αὐτοὶ πρᾶγμα ποιεῖν ἐπεχείρουν Ἱππίου (Λακεδαιμόνιοι· hic nomen Ἱππίου idem valet ac τυράννου·) καὶ τυραννίδα τῆς Ἑλλάδος καθίστασθαι, πρῶτοι μὲν αἰσθόμενοι, μάλιστα δὲ ἀλγήσαντες, ἡγεμόνες τοῖς ἄλλοις τῆς ἐλευθερίας καταστάντες. Ex his tribus postremum spectat non sane tempora recentiora, quibus a Lysandro captas Athenas cum Thebanis Corinthii *delendas esse* censebant; sed *Herodoto* narrata c. 91. et 93. Secundum ad hanc pertinet expeditionem. Primum non commemorat *Herod.* c. 64. in Corinthios interdum magis, quam decebat historicum, iniurius: Cleomenis tamen in exigendo Hippia Corinthios etiam adiutores fuisse verisimillimum faciunt in sequentibus narrata. VALCK.

11. παραλυομένου δὲ τουτέων τοῦ ἑτέρου) Manifesta haec altero de *rege*, soluto lege et necessitate expeditionis. Alia omnia Cl. *Gronovius*, cui equidem calculum non addo. In *altero Tyndaridarum, domi relicto*, magna obscuritas. Nob. *Palmerius* Exercit. p. 26. *Tyndareos* vel *Tyndaridas* hic [*lin.* 12.] dici suspicatur, *non quod de stirpe Tyndarei nati forent, sed quod Castoris et Pollucis Tyndaridarum, in numerum divorum relatorum, erant sacerdotes et* ὑποφηταί; dubitans tamen, neque inmerito: nullus enim hariolationi auctor, color nullus. Haec vide: *Tyndaridae* semper Casto-

res sunt, lib. IX. 72. quos Spartani auxilium flagitantibus non nunquam, ut suppetias ferrent, dederunt. Locri certe Epizephyrii, cum bellum Crotoniatarum horrerent, ἔπεμψαν, verba sunt *Zenobii* Cent. II. 17. εἰς Λακεδαίμονα συμμαχίας δεόμενοι. Responsum legatis fuit, non se copias daturos, τοὺς δὲ Διοσκούρους sive *Castores* missuros: quibus consona *Eustath.* in *Hom.* p. 268, 6. Spartae itaque *Castor et Pollux* rei militari auspicia dabant. Iam duo cum essent, sicuti totidem reges civitatis, aequum videbatur, ut regum altero domi manente, alter dumtaxat Tyndaridarum in expeditionem assumeretur: accedebat fortasse forma et habitus signi, quo indigetabantur apud *Plutarch.* περὶ Φιλαδελ. pr. Τὰ παλαιὰ τῶν Διοσκούρων ἀφιδρύματα οἱ Σπαρτιᾶται ΔΟΚΑΝΑ καλοῦσι: additur, fuisse δύο ξύλα παράλληλα δυσὶ πλαγίοις ἐπεζευγμένα, *duo ligna aequaliter distantia, duobusque transversius iuncta.* Quae quidem in castra si fuerint portata, uno Tyndaridarum cum rege in bellum pergente, disiungi necesse fuit. Atque haec, ubi probabuntur, obscura dispellent. WESS.

12. τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον) *Palmerium* miror, *ignorare se prorsus*, fatentem, *qui fuerint isti Tyndarei;* Castores enim *Palmerius*, sive Therapnaeos *Tyndaridas*, si quis alius, habebat certe notissimos. Fratres isti, eximia Spartae religione culti, in sermone quoque quotidiano dicti τὼ Σιώ, quia concordes regnaverant, a Regibus ad bellum simul exeuntibus, ut arbitror, boni ominis gratia, et *velut auxiliatores* solenniter *evocati*, binos Imperatores comitari credebantur: Σωτῆρες (ὄντες,) κἀγαθοὶ παραστάται, a nescio quo Tragico dicti apud *Aelian.* Var. Hist. I. 30. Πρότερον γὰρ δή, inquit *Herodotus*, καὶ οὗτοι ἀμφότεροι ἐπίκλητοί σφι ἐόντες εἵποντο. Regum imperatorum concordiâ Demarati secessione violatâ, hanc tulerunt *legem* Spartiatae, *ut in posterum alter tantum Regum educeret exercitum; alteri* autem *Regi, qui domi maneret, Tyndaridarum etiam alter veluti custos relinqueretur et tutelaris.* Alteram legis partem *Cragius* hinc attigit de Rep. Lac. lib. IV. c. 4. Tyndaridas *Cragius* et *Meursius* suo loco reliquerunt. Ut alibi, sic Spartanis etiam Castores dimicantibus adfuisse credebantur salutares: *adfuturos proeliantibus persuasit* Archidamus, *Frontin.* I. c. XI, 9. *Polyaen.* I. c. 41, 1. ὡς οἱ Διόσκουροι συμμαχήσοντες

ἥκοιεν. Apud eumdem II. c. 31, 4. Lacedaemonii sibi persuadent, Διοσκούρων ἐπιφάνειαν γεγονέναι: vicina corrigit *Hemsterh.* in illa luculenta de Castoribus adnotatione ad *Lucian* [Deor. Dial. XXVI. 1.] p. 284. Apud *Herod.* V. 80. auxiliares petentibus Thebanis suos heroas Aeginetae ἐπικουρίην τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν, quorum auxilium imbecillum experti Thebani τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν; τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο: ad istum locum, *Iustini* quaedam excitat Clar. *Gronov.* ex lib. XXII. c. 2. quae huc vel in primis pertinent. VALCK.

CAP. LXXVI. [1. *seqq.* Τέταρτον δὴ τοῦτο *etc.*) Poterat πέμπτον dici: nam, singula si reputes, *quinta* haec fuit expeditio. De prima, quae *Codro* regnante accidit, quam uno solum verbo tangit Scriptor noster, videndus praeter alios *Pausanias* lib. I. c. 39. p. 95. *Secundam*, duce Anchimolio parum felici successu susceptam, exposuit Noster cap. 63. *Tertiam*, quae prima fuit *Cleomenis* in Atticam expeditio, qua ex Attica profugere coacti sunt *Pisistratidae*, exposuit idem cap. 64. et seq. Iam quarta numerari expeditio poterat ea, quae secunda *Cleomenis* fuit; qua arcem Athenarum Cleomenes occupavit: (cap. 72.) sed quoniam exiguam admodum manum (c. 72, 3.) tunc secum Cleomenes habuit, et paucos post dies excedere Attica coactus est; illius nunc expeditionis *Herodotus* (quemadmodum etiam *Pausanias*, loco in Adnot. ad c. 70, 2. citato) rationem non habet: et *quartam Doriensium expeditionem in Atticam susceptam*, illam numerat quae c. 74. et 75. exposita est. *S.*]

CAP. LXXVII. 4. τοὺς Βοιωτοὺς) τοὺς βοηθοὺς parum abest quin probem. Vitabitur ita toties iterata Βοιωτῶν mentio, auribus minime iucunda. Atticas autem has contra Boeotos et Chalcidenses expeditiones ad *Herodoti* exemplum floride ornavit *Himerius* Eclog. p. 44. ed. *Steph.* Rhetoris locum adscripserat *St. Berglerus.* WESS.

11 *seq.* ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ) Optime *Plutarch.* in Camillo p. 164. F. Χαλκιδέων δὲ τοὺς ἱπποβότας λεγομένους, πλούτῳ καὶ δόξῃ διαφέροντας, ἐξέβαλεν *Pericles*; cui cum congruat *Strabo* X. p. 685. C. [p. 447. B. ed. Cas.] et *Aelian.* Var. VI. 1. laudo instauratum eorum ex msstis titulum. Fuerunt iidem haud dubie et ἱπποβάται, sed plus priore

indicatur. *Scholiast.* ad *Eurip.* Orest. 1001. Ἀτρέως ἱπποβότα, ἵππους τρέφοντος, καὶ ἵππους ἐπιβαίνοντος: qui mihi tali glossa significat, in aliis Tragici exemplis Ἀτρέως ἱπποβάτα fuisse, sicuti *Sophocl.* Aiac. vs. 620. οἰοβότας, et Philoct. 217. ἀγροβότας variabatur olim. Dices, disputatis haud parum nocere ἱπποβοτέων Chalcidensium conmemorationem lib. VI. 100. sed aliter habet res, ex Codicibus promulganda: neque ergo male Cl. *Abr. Gronov.* ad *Aelianum.* Restat τῶν κληρούχων numerus, longe in *Aeliano* minor. Δισχιλίους ex scriptis viri celeb. *Perizonius* et *Iac. Gronovius* Praef. ad T. IV. Thes. Ant. Graec. expulso vetere τεσσαράκοντα, probant et urgent, opinati insuper satis eum amplum videri, *Herodoti*que τετρακισχιλίους (sic *Gronovius*) partim in *Hippobotarum* agros, partim aliorsum conmigrasse: quam recte, non indico. *Aeliani*, sedulo ut dicam, τεσσαράκοντα, ubi nota numerali pingantur, ex *quatuor* Nostri *millibus* progigni facili potuerunt partu. WESS.

12. οἱ δ' ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ παχέες) Equidem non opinor sic ab *Herodoto* potuisse scribi; sed, articulo omisso, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων: quod supra iam indicavi in lib. I. c. 180. Forma nominis ista, ἱπποβόται hic erat in *Flor.* Cod. [quam recepit quidem, sed] cuius tamen bonitatem vir clar. non [diserte in Notis] commendavit; memor, ut puto, alterius loci VI. 100. ubi ad vulgatum, τῶν ἱπποβοτέων Χαλκιδέων, nihil ex *Med.* repperiebat enotatum. Ad *Aelian.* Var. Hist. VI. 1. incerti fluctuant, utrum opulentiores inter Chalcidenses ἱπποβόται dicti sint, an ἱπποβάται. Sequor iudicium utriusque *Gronovii*, suffragantium *Casaubono*; pauca quidem attulit is ad *Strabon.* sed quibus mea saltem opinione planissime demonstravit dictos ἱπποβότας. Ne *equites* quidem commode dici potuisse putem ἱπποβάτας: sed, ut οἰοβότης, αἰγιβότης, sic *qui equos aleret*, erat ἱπποβότης. *Quorum* autem *census equis alendis sufficeret*, atque adeo *opulenti*, vocabantur apud Chalcidenses ἱπποβόται. Comparari quodammodo possunt οἰκίαι τεθριπποτρόφοι: [*Herod.* VI. 35, 3. et 125, 26.] Rarius illud *Antigoni Carystii* de patre Polemonis apud *Diogen. Laërt.* IV. 17. illum τῶν πρώτων τε εἶναι πολιτῶν καὶ ἁρματοτροφῆσαι: nam sic ista scribenda sunt. Qui Athenis olim opibus eminebant γεωμόροι, qui Syracusis et alibi, γαμόροι di-

cebantur: non sane *rusticos* ista vox notat aut *aratores*, sed *agrorum possessores*; quales hodiedum in Frisia nostra rempublicam gerunt. In Thessalia T. Quintius Flamininus *potentiorem eam partem civitatum fecit, cui salva tranquillaque omnia magis esse expediebat:* haec ubi scribit non protrita *Livius* XXXIV. 51. tacent commentatores. VALCK.

15. ἐς πέδας δήσαντες) Herodoteum ἐμπεδήσαντες monstrat non esse deterius ἐν πέδαις δήσαντες, quod hic habet *Arch.* Istas πέδας in arce dedicatas memorat hinc *Schol.* mstus in *Aristid.* Panathen.; historiam ex *Herod.* lib. 5., quem citat, enarrans. Athenienses ibi Boeotos vicisse dicuntur καὶ Χαλκιδέας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· ἀνέθησάν τε τοὺς παῖδας (τὰς πέδας leg.) ἐν ἀκροπόλει, αἷς τοὺς αἰχμαλώτους ἔδησαν, καὶ χαλκοῦς τεθρίππου (leg. χαλκοῦν τέθριππον) ἀπότισιν τῶν λύτρων. Istae πέδαι ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ, inquit *Herod.* [*lin.* 18.] ἦσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων. Multa notat ad postremum illud *Portus:* sincera scriptio videtur περιπεφλοισμένων πυρὶ, a περιφλοίζειν: περιπεφλογισμένων forte legit *Valla.* In ista forma loquendi alibi habet σῶον: ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν σῶον, II. 181. IV. 124. VIII. 39. Ut hic, [sic fere] lib. I. c. 66. αἱ πέδαι, ἐν τῇσιν ἐδεδέατο, ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν σῶαι ἐν Τεγέῃ, περὶ τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης κρεμάμεναι. VALCK.

15. χρόνῳ δὲ ἔλυσαν) Eliminavi ὕστερον, obsecutus codicibus; neque sane necessaria eius hic praesentia. WESS.

16. διμνέως ἀποτιμησάμενοι) *Pollux* δίμνως legit, sicuti εἰκοσίμνως de viginti minis apud *Lysiam.* Vide *Kühnium* et *Iungermann.* [Conf. *Var. Lect.* h. l.] Erant autem *binae minae* sollemne in singulos captivos redemtionis pretium apud Graecorum multos. vide lib. VI. c. 79. Porro [*lin.* 19.] τειχέων περιπεφλυσμένων malebat Cor. *de Pauw*, ob Comici, suspicor, τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει, Nub. vs. 395. Rectius *Portus:* φλέω, φλύω, φλεύω, quo fonte alia manarunt plura, auxilio advocavit. WESS.

27. δεσμῷ ἐν ἀχλυοέντι) Docta *Gronovii* cura lucem et auctoritatem *Medic.* ἀχνυνθέντι quaesivit, nato fortasse errantis calami ductu ex vulgato, ut *Hesychii* ἀχλυθείσης ex ἀχλυοέσσης. Sequentia [*ibid.*] dicto *Heracliti*, Ὕβριν χρὴ σβεννύειν μᾶλλον ἢ πυρκαϊήν, apud *Diogen.* IX. 2. firmantur; et *currus aereus* ex decimis Chalcidensium et Boeotorum *Pausan.* I. 28. WESS.

CAP. LXXIX. 3. ἐς πολύφημον) *Concionem* sive *coetum*, recte *Pauw* et *Reiskius*. Poëta Odyss. B'. 150. Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἵκοντο: ad quae *Hesychius*, πολύφημον, πολύφωνον, ἐπιθετικῶς· ἢ ἐκκλησία, [fors. ἤγουν ἐκκλησίαν,] ἐν ᾗ πολλαὶ φῆμαι καὶ κληδόνες εἰσίν. Pythia more suo ambigue respondet. WESS. — *Homereum* illud consultoribus non fuit obscurum, oraculum usitato more referentibus *ad populum*: oraculum οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, *Herod.* VII. 142. Hoc alibi *Nostro* dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον: *Thucydidi*, ἀνενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον. VALCK.

CAP. LXXX. 3. τὸ μαντήϊον) Sic praestat; idem lib. II. 152. Opportune Critici in *Pindari* Nem. Od. IV. 30. Θήβη γὰρ καὶ Αἴγινα, Ἀσωπίδες· καί φασι Θηβαίοις πολεμοῦσιν Ἀθηναίοις ἐκπεσεῖν λόγιον, τοὺς συγγενεῖς ἑλέσθαι συμμάχους· δι' οὗ τοὺς Αἰγινήτας ἑλέσθαι, hac forte ex narratione. WESS.

10. τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν) Etsi haec priscae superstitionis pars in densa sit caligine, συμπείθειν *Med.* et *Ask.*, docte a celeb. Viro expositum, recepto non antepono. Spartanorum Locrensibus responsum apud *Zenobium*, de quo superius, [Adn. ad c. 75, 12.] τοὺς δὲ Διοσκούρους αὐτοῖς ἐπιπέμψουσιν, stat contra istos Codices: tum, quod continuo subsequitur, τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπιδιδόασι, eosdem, quo tandem cunque modo, accepisse innuit Thebanos. Accedat *Philostrati* illud, Heroic. lib. XIX. p. 743. ἐπειδὴ ναῦς ἐς Σαλαμῖνα ἐξ Αἰγίνης ἔπλευσεν, ἄγουσα ἐπὶ συμμαχίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸν τῶν Αἰακιδῶν οἶκον. Advexit itaque ea navis suppetias Graecis *Aeacidas*. Atque hoc est, quod lib. VIII. 64. perscribitur, missam tum fuisse navem ἐπὶ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας in Aeginam, quam reducem dabit c. 84. Hoc amplius; Locri Italiotae Aiacem, Oilei F., inpetrarunt ab Opuntiis apud *Pausaniam* lib. III. 19. simili consilio; cui quidem cum in instructa acie χώρην κενὴν, *vacuum locum*, Locri reliquerint, teste *Conone* Narrat. XVIII. utique probabile accidit, arcessitos hos supplicationibus Heroas fuisse et in speciem abductos, ut omen praelio et spem praesidii praeberent. *Plutarchus* certe pugna Salaminia Aeacidas παρακεκλημένους εὐχαῖς πρὸ τῆς μάχης ἐπὶ τὴν βοήθειαν in Themist. p. 119. E. perhibet, propositis auctoritatem concilians. Hinc ἐπεκαλέοντο Αἴαντα τὸν Τελαμῶνα; lib. VIII. 64. et ἐπίκλητοι Tyndaridae supra c. 75. h. e. σύμμαχοι, *Hesychio* interprete. WESS.

CAP. LXXXI. 6. ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους) Hoc fastidire non debui. Talia lib. VI. 2. ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα: et cap. 19. τὸ μὲν νυν ἐς αὐτοὺς Ἀργείους ἔχον *oraculum:* denique VIII. 144. τὴν προνοίην, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν. Sic schedae: prius erat, hoc ut loco, τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν. WESS.

Ibid. ἐούσης πρὸς Ἀθηναίους) Ex duobus minimum Codicibus enotata lectio, ἔχθρης -- ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους Herodotea videtur, ἔχειν ἐς saepius in aliis locutionibus frequentantis. Hic illa ἔχθρη c. 82. dicitur προσοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους: infra VI. 65. ἔχθρη memoratur Leotychidae ἡ ἐς τὸν Δημάρητον. τὴν ἔχθραν ἐς τοὺς Ἀργείους dixit *Thucyd.* p. 142, 9. quem scripsisse suspicor p. 103, 94. οὕτως ὀργῆς εἶχον οἱ πλείους ἐς τοὺς Ἀθηναίους: ὀργῆς ibi *Reiskio* venit etiam in mentem: *Sophocleum* est, ὡς ὀργῆς ἔχω: dicitur quidem ὀργῇ λέγειν, κελεύειν, κολάζειν: sed vereor ut dicatur ὀργῇ ἔχειν Ἀθηναίους. Quod hic vulgatur, absque codicibus certe nemini suspectum esset. VALCK.

11. Ἀθηναίους ἐσινέοντο) Mutationi Florentinae recte diffidit *Gronovius*; unde ἐξικνέοντο fingere si velis, verbi in Musis usus refragabitur. Forma est insolentior, qualis ferme in ἀσινέοντες *Eusebii* apud *Stob.* S. XLIV. p. 310. sed obvia in msstis: οἱ δὲ εἶχον οὐδὲν σινέεσθαι lib. IV. 123. *Arch.*, et ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν IX. 48., σινεόμενος c. 85. eiusdem libri. Quae libuit coacervare. WESS.

Ibid. ἐσινέοντο) Neque Ionice dicitur σινέεσθαι. Nisi forte quis Codex daret ἐδηλέοντο, scriberem ἐσινέατο: hoc Ionicum pro ἐσίνοντο: ex utraque forma conflatum ἐσινέοντο. Deterior lectio Cod. Med. ἐσικνέοντο: quodque paulo post legebatur, οὐδένα καρπὸν ἀπεδίδου, vel ἀνεδίδου, praestat eiusdem libri scripturae. VALCK. — In ἐσινέοντο consentiunt h. l. libri omnes: nam, et codicem *Med.* hoc debuisse, ipsa eius aberratio in ἐσικνέοντο demonstrat: quo minus aspernanda Editori illa verbi forma fuit. Observavimus autem passim alia verba in εω a Scriptore nostro formata, quae vulgo in nudum ω exeunt: in his συμβαλλέομενος, I. 68, 16. VI. 63, 8. alibique. Et fuisse olim plura talia, ostendunt futura in ησω exeuntia (veluti μελλήσω, βουλήσομεν) in verbis quorum tempus praesens, quale vulgo in usu est, vocalem ε ante terminationem non agnoscit. *S.*

CAP. LXXIX. 3. ἐς πολύφημον) *Concionem* sive *coetum*, recte *Pauw* et *Reiskius*. Poëta Odyss. Β'. 150. Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην: ad quae *Hesychius*, πολύφημον, πολύφωνον, ἐπιθετικῶς· ἢ ἐκκλησία, [fors. ἤγουν ἐκκλησίαν,] ἐν ᾗ πολλαὶ φῆμαι καὶ κληδόνες εἰσίν. Pythia more suo ambigue respondet. WESS. — *Homereum* illud consultoribus non fuit obscurum, oraculum usitato more referentibus *ad populum*: oraculum οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, *Herod.* VII. 142. Hoc alibi *Nostro* dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον: *Thucydidi*, ἀνενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον. VALCK.

CAP. LXXX. 3. τὸ μαντήϊον) Sic praestat; idem lib. II. 152. Opportune Critici in *Pindari* Nem. Od. IV. 30. Θήβη γὰρ καὶ Αἴγινα, Ἀσωπίδες· καὶ φασὶ Θηβαίοις πολεμοῦσιν Ἀθηναίοις ἐκπεσεῖν λόγιον, τοὺς συγγενεῖς ἑλέσθαι συμμάχους· δι' οὗ τοὺς Αἰγινήτας ἑλέσθαι, hac forte ex narratione. WESS.

10. τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν) Etsi haec priscae superstitionis pars in densa sit caligine, συμπείθειν *Med.* et *Ask.*, docte a celeb. Viro expositum, recepto non antepono. Spartanorum Locrensibus responsum apud *Zenobium*, de quo superius, [Adn. ad c. 75, 12.] τοὺς δὲ Διοσκούρους αὐτοῖς ἐπιπέμψουσιν, stat contra istos Codices: tum, quod continuo subsequitur, τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπιδίδοσαν, eosdem, quo tandem cunque modo, accepisse innuit Thebanos. Accedat *Philostrati* illud, Heroic. lib. XIX. p. 743. ἐπειδὴ ναῦς ἐς Σαλαμῖνα ἐξ Αἰγίνης ἔπλευσεν, ἄγουσα ἐπὶ συμμαχίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸν τῶν Αἰακιδῶν οἶκον. Advexit itaque ea navis suppetias Graecis *Aeacidas*. Atque hoc est, quod lib. VIII. 64. perscribitur, missam tum fuisse navem ἐπὶ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας in Aeginam, quam reducem dabit c. 84. Hoc amplius; Locri Italiotae Aiacem, Oilei F., inpetrarunt ab Opuntiis apud *Pausaniam* lib. III. 19. simili consilio; cui quidem cum in instructa acie χώρην κενήν, *vacuum locum*, Locri reliquerint, teste *Conone* Narrat. XVIII. utique probabile accidit, arcessitos hos supplicationibus Heroas fuisse et in speciem abductos, ut omen praelio et spem praesidii praeberent. *Plutarchus* certe pugna Salaminia Aeacidas παρακεκλημένους εὐχαῖς πρὸ τῆς μάχης ἐπὶ τὴν βοήθειαν in Themist. p. 119. E. perhibet, propositis auctoritatem concilians. Hinc ἐπεκαλέοντο Αἴαντα τὸν Τελαμῶνα; lib. VIII. 64. et ἐπίκλητοι Tyndaridae supra c. 75. h. e. σύμμαχοι, *Hesychio* interprete. WESS.

CAP. LXXXI. 6. ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους) Hoc fastidire non debui. Talia lib. VI. 2. ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα: et cap. 19. τὸ μὲν νυν ἐς αὐτοὺς Ἀργείους ἔχον *oraculum:* denique VIII. 144. τὴν προνοίην, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν. Sic schedae: prius erat, hoc ut loco, τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν. WESS.

Ibid. ἐούσης πρὸς Ἀθηναίους) Ex duobus minimum Codicibus enotata lectio, ἔχθρης - - ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους Herodotea videtur, ἔχειν ἐς saepius in aliis locutionibus frequentantis. Hic illa ἔχθρη c. 82. dicitur προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους: infra VI. 65. ἔχθρη memoratur Leotychidae ἡ ἐς τὸν Δημάρητον. τὴν ἔχθραν ἐς τοὺς Ἀργείους dixit *Thucyd.* p. 142, 9. quem scripsisse suspicor p. 103, 94. οὕτως ὀργῆς εἶχον οἱ πλείους ἐς τοὺς Ἀθηναίους: ὀργῆς ibi *Reiskio* venit etiam in mentem: *Sophocleum* est, ὡς ὀργῆς ἔχω: dicitur quidem ὀργῇ λέγειν, κελεύειν, κολάζειν: sed vereor ut dicatur ὀργῇ ἔχειν Ἀθηναίους. Quod hic vulgatur, absque codicibus certe nemini suspectum esset. VALCK.

11. Ἀθηναίους ἐσινέοντο) Mutationi Florentinae recte diffidit *Gronovius*; unde ἐξικνέοντο fingere si velis, verbi in Musis usus refragabitur. Forma est insolentior, qualis ferme in ἀσινέοντες *Eusebii* apud *Stob.* S. XLIV. p. 310. sed obvia in msstis: οἱ δὲ εἶχον οὐδὲν σινέεσθαι lib. IV. 123. *Arch.*, et ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν IX. 48., σινεόμενος c. 85. eiusdem libri. Quae libuit coacervare. WESS.

Ibid. ἐσινέοντο) Neque Ionice dicitur σινέεσθαι. Nisi forte quis Codex daret ἐδηλέοντο, scriberem ἐσινέατο: hoc Ionicum pro ἐσίνοντο: ex utraque forma conflatum ἐσινέοντο. Deterior lectio Cod. Med. ἐσικνέοντο: quodque paulo post legebatur, οὐδένα καρπὸν ἀπεδίδου, vel ἀνεδίδου, praestat eiusdem libri scripturae. VALCK. — In ἐσινέοντο consentiunt h. l. libri omnes: nam, et codicem *Med.* hoc debuisse, ipsa eius aberratio in ἐσικνέοντο demonstrat: quo minus aspernanda Editori illa verbi forma fuit. Observavimus autem passim alia verba in εω a Scriptore nostro formata, quae vulgo in nudum ω exeunt: in his συμβαλλέομενος, I. 68, 16. VI. 63, 8. alibique. Et fuisse olim plura talia, ostendunt futura in ησω exeuntia (veluti μελλήσω, βουλήσομεν) in verbis quorum tempus praesens, quale vulgo in usu est, vocalem ε ante terminationem non agnoscit. *S.*

CAP. LXXXII. 1. ἔχθρη ἡ προοφειλομένη) Pristina inimicitia, quae Aeginetas et Athenienses collidebat, consideratur ut vetus *debitum*: προοφειλόμενος φόρος, lib. VI. 60. Quae tamen cum increverit isto tempore, orsique Aeginetae sint πόλεμον ἀκήρυκτον, haud scio, praestet-ne προσοφειλομένη, *adaucta?* Iuvat non nihil *Vindobon.* scriptura. Certum mihi est, τοιῆσδε sollicitari non oportuisse. Vide c. 88. WESS.

5. Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης) Utriusque apud *Pausan.* memoria; et *Auxesiae*, Αὐξησίης, in *Themistii* Or. IV. p. 54. c. ubi *Petavius* Romanorum *Damiam*, sive *bonam Deam*, ex *Festo* optime contendit, et eiusdem sacra, opertanea cum ταῖς ἀῤῥήτοις ἱερουργίαις apud Epidaurios c. 83. Paria *Reiskius* in Miscell. Lipsiensibus. WESS.

Ibid. Δαμίης τε καὶ Αὐξ.) Mihi quidem sincerum videtur Δαμίης nomen: facile tamen alicui in mentem veniat Θαλλίης, cui notae fuerint Θαλλὼ et Αὐξώ: de quibus agens ad *Poll. Kühnius* VIII. 106. τὴν Αὐξὼ apud *Herod.* dictam scribit Αὐξησίην. Binis in locis Deas ex *Herod.* commemoravit *Pausanias*, cuius editum exemplar utrobique Λαμίαν nobis offert et Αὐξησίαν, lib. II. [c. 30. et 32.] p. 186. f. et 181. m. Cur alteram scriptionem praeferendam censeat, tacet ibi *Kühnius*. Ταμίαν bis nuncupat, sive Ταμίην, *Scholiast. Aristid.* ined. in codice Clar. *Burm.* primum in Panathen. T. I. pag. 268. ad Αἰγινητῶν. Τὴν μάχην, inquit, αἰνίττεται τὴν περὶ τῶν ἀγαλμάτων. Ἐπιδαυρίοις γὰρ λιμώττουσιν ἔχρησεν ὁ θεὸς ἀγάλματα ποιήσασθαι Ταμίης καὶ Αὐξησίης, δαιμόνων τινῶν ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς τῶν ἐν ἀκροπόλει. In eodem Cod. scholion est hanc in rem memorabile in *Aristid.* Themist. T. III. p. 309. (ad verba τὸν πρὸς Αἰγινήτας) Ἐπιδαύριοι λιμῷ διεφθείροντο· ἔχρησεν αὐτοῖς ἡ Πυθία, ἐκ τῶν ἐλαιῶν τῆς Ἀθηνᾶς τῶν ἱερῶν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἀγάλματα ἱδρύσασθαι Δήμητρος καὶ Κόρης, Ταμίας καὶ Αὐξησίας. Hinc discimus, sub istis fuisse nominibus *Cererem* et *Proserpinam* cultas, sive *Matrem* et *Liberam*: τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ, est ap. *Herod.* VIII. 65, cuius haec ipsa narratio idem facile persuasisset attendenti; nam quum terra fruges non daret Epidauriis, iussi sunt divinitus istarum signa Dearum dedicare, veluti θεῶν Καρποφόρων, qua adpellatione Tegeatae Cererem colebant et Proserpinam, teste *Pausan.* VIII. p. 707. f. Sed rem

plane adfirmat *Pausan.* II. p. 181., τά ἐς Αὐξησίαν καὶ Δαμίαν -- εἰπόντος Ἡροδότου -- οὔ μοι γράφειν κατὰ γνώμην ἦν εὖ προειρημένα· πλὴν τοσοῦτό γε, ὅτι εἶδόν τε τὰ ἀγάλματα, καὶ ἔθυσά σφισι κατὰ (κατὰ τὰ) αὐτὰ, καθὰ ἤδη καὶ Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν. Eodem ritu Deabus istis, veluti θεαῖς μεγάλαις, variis in locis sacra fiebant. [Caeterum] Cereri non disconvenit nomen Δαμίης: quae Epidauriorum populo, τῷ δάμῳ, sive δήμῳ, fruges daret, et Αὐξησίη, *alimentaque mitia terris. Festi* verba e voc. *Damium* valde adposita huc commodum attulit *Reiskius.* Bona Dea *Damia* dicebatur: apud *Macrob.* Saturn. I. c. 12. p. 245. *Auctor est Cornelius Labeo, eamdem esse bonam Deam et terram; --- bonam, quod omnium nobis ad victum bonorum causa est.* VALCK.

7. κότερα χαλκοῦ ποιέονται;) Scriberem ποιέωνται, quia αἰεὶ τὰ ἀπορίαν ἐμφαίνοντα ὑποτακτικοῖς συντάσσονται, ut monuit *Schol.* in *Eurip.* Hec. vs. 85. In *Thucyd.* p. 426, 55. pro ἢ μένομεν, poni quoque malim, ἢ μένωμεν, ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν; *Xenoph.* Ἀπομν. I. pag. 418, 29., πότερον βίαν φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν εἶναι; Ubi mox Atheniensium oleae habitae dicuntur sacratissimae, quae praeterea leguntur: [*lin.* 11 *seqq.*] Λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν (ἦσαν) ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἢ Ἀθήνῃσι, vel ἐν Ἀθήναις: illa, si abessent, a nemine certe requirerentur. De his etiam cognoscere desidero quid sentiat ὁ πάνυ, qui alia hominum ineptorum emblemata, Herodoteis inculcata, proscribere non dubitavit. VALCK. — Vide mox quae ad *lin.* 11. a *Wess.* notantur, ubi nullam νοθείας suspicionem vir praestantissimus significat. *S.*

9. ξύλου ἡμέρης ἐλαίης) *Kluitii* coniectura, ξύλου ἱρῆς ἐλαίης, ob proxime sequentia et Scholiastae Aristidis verba, ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς, ingeniosa est; dubito an necessaria. WESSELING. in *Addendis.*

11. λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι etc.) Falsa res est, nec fugere potuit Scriptorem. Iactantiam Atheniensium et saepe inculcatam sibi gloriationem tangit. Ecce ex *Sophoclis* Oed. Col. vs. 691. Ἔστιν δ' οἷον ἐγὼ γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω, Οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ -- φύτευμα --- Ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ Γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας. Hoc sufficit. Statim Ἀθήνῃσι, pro quo saepe ἐν Ἀθήνῃσι lib. VI. 85. VIII. 79., facile se tuebitur. WESS.

14. Ἀθηναίῃ τε τῇ Πολιάδι) Non *urbicam*, neque *urbanam*, sed interpretari debuerant *praesidem arcis*: sic *Livio* τὴν Πολιοῦχον vocari (XLV. 28.) monuerunt *Vales.* ad *Harpocr.* p. 133. et *Hemsterh.* in *Arist.* Plut. vs. 772. Praeter ceteros, *Gyraldo* memoratos, Ἀθηνᾶν Πολιάδα coluerunt Megalopolitani, Erythraei Iones; quin et Gortynii Cretenses, qui iurare tenebantur et Ἀθαναίαν Πολιάδα, secundum foederis formulam, quam ex marmore Cretensi *Gruterus* exhibet Thes. Inscr. p. 505.; emendatius scriptam *Edm. Chishull* in Antiq. Asiat. p. 133. Hoc istius est formulae initium: Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν ΑΟΡΑΤΡΙΟΝ καὶ Ζῆνα Δικταῖον. Auctor Indicis in *Gruteri* Thes. vir illustr. [*Ios. Scaliger*] *Aoratrium* in Deos retulit; me iudice, cum Dea *Epagesima*, coelo deturbandum: in vacua sede *Cretensem* poterimus *Iovem* collocare. Suspicor in lapide sculptum fuisse, non Ῥάτριον, sed Πάτριον: atque adeo, Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν Πάτριον Ζῆνα Δικταῖον. En aliud e Creta iusiurandum *Reinesio* vulgatum Inscr. Class. VII, n. 26. et in Antiq. Asiat. pag. 136. Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν, καὶ τὸν Ζῆνα τὸν Κρηταγενέα. Doctis si coniectura probari poterit, ne hic quidem alieno censebitur loco proposita. VALCK.

CAP. LXXXIII. 3 *seq.* καὶ δίκας - - - ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων) Primum duas voculas restituendas censeo, ut legatur: Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ δίκας etc. Sic scribere solet *Herod.* saepenumero: καὶ vulgatur alicubi, ubi καὶ δὴ καὶ praebent Codices. Velut in subditos Aeginetas Epidaurii *iuris* etiam illis Epidauri *dicendi potestatem* exercebant: καὶ δίκας διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων Αἰγινῆται. Athenienses opibus et maritima praesertim potentià superbi, quos *socios* adpellantes miseros vexabant insulanos, cogebant πλεῖν ἐπὶ δίκας Ἀθήναζε, *Xenoph.* p. 404, 20. *Aristoph.* Avib. vs. 1422, 1455. Orationem *Antiphontis* XIV. dixit Athenis Mitylenaeus caedis accusatus. In talibus δίκας δοῦναι καὶ λαβεῖν solemnis erat loquendi formula. *Demosth.* contr. Aristocr. p. 413, 102. de Halon. p. 59, 16., ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας ληψομένους. Attigit *H. Vales.* in not. *Mauss.* p. 333. *Xenophon* p. 404, 31., τὸν δῆμον κολακεύει τῶν Ἀθηναίων εἷς ἕκαστος τῶν συμμάχων, γιγνώσκων ὅτι δεῖ μὲν ἀφικόμενον Ἀθήναζε δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν. *Harpocrat.* in

voc. Σύμβολα habet διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια: et *Aristid.* T. II. p. 129., δοῦναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια περὶ τῶν διαφορῶν. Hinc multum distabat, quod foederum formulis nitebatur, *commercium iuris praebendi repetendique.* VALCK.

7. ἅτε δὴ ἐόντες διάφοροι) *Reiskii* ἅτε δὲ stabilitur suffragio *Arch.*; estque in particula mutiplex variatio. Διάφοροι in Latinis *potentiores;* cur non *inimici discordes*que? Sic οὐκ ἐὼν διάφορος cap. 75. et lib. VI. 23. ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι. Vide *Abreschium* Diluc. *Thucydid.* p. 567. Statim [*lin.* 10.] ἐκόμισάν τε καὶ, quod Codd. offerunt, non prorsus abiicio. Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν c. 98. et ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθοῦντα cap. 114. etc. WESS. — Pro eo, quod cum *Schaef.* recepi, ἐκόμισάν τε καὶ, rescriptum ἐκομίσαντο καὶ aut ἐκομίσαντό τε καὶ malim: quoniam *suam in terram* transportarunt. Sic quidem ἀνακομίσωνται cap. 85, 6. medià verbi formà. *S.*

[18. ἄῤῥητοι ἱρουργίαι) Conf. *Wess.* ad c. 82, 5. *S.*]

CAP. LXXXIV. 2. τὰ συνέθεντο) Talem in huiusmodi conpositis scriptionem, non ξὺν, Atticis frequens, amplectitur: itaque *Ask.* pro Ionum more. Eiusdem quoque ἐμήνιον et aliorum toti negotio concinit. Missis enim legatis indignationem testati Epidauriis sunt. Ita μηνίσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ lib. VII. 229. et IX. 7. Vitii fons in affinitate scripturae, qualis lib. VII. 169. in ms. *Arch.* Proinde vera Cl. *Reiskii* emendatio. WESS. — Ne a *Ionum* quidem usu alienum fuisse, ξὺν pro σὺν dicere scribereque, monuit *Fischerus* ad *Weller.* Specim. I. pag. 199. laudatus *Schaefero* ad *Gregor.* p. 5. Apud *Hippocratem* quidem (ut hoc utar) in libello de Aqua etc. vel una eademque pagina 40. editionis adcuratissimi *Coray* offert ξυνῆκται, ξυμμίμικται, ξυνιστήκῃ, ξυστραφῇ, et ξυστραφέν. Apud *Herodotum* quidem in primoribus libris constanter codices tantum non omnes (cf. Var. Lect. I. 32, 22.) in συν consentiunt: sed inde a sexta et septima Musa membranae nostrae *F.* cum aliis nonnullis codicibus frequentius scripturam ξὺν usurpant. *S.*

CAP. LXXXV. 3. τῶν ἀστῶν τούτους etc.) *Reiskii* ταχτοὺς firmo caret tibicine; τούτους tamen urgebit morbus, nisi eos putes, qui publice missi prius fuerant in Aeginam simulacra repetitum: sic τουτέων ex Codicibus non

futile; Ionicum enim idemque docens: sic ἐπειρῶντο, mea quidem opinione extra novationis periculum. Confer *Gronovium*, cuius observatio vereor, ut sententiae tenebras dissipet. WESS. — Vide Adnot. proxime sequentem. *S.*

5. ἐπειρῶντο) *Gronovio* iure merito placuit πειρᾶν ex *Med.* codice. Hoc *Vallam* legisse monstrat ipsius versio, qualis exstat nondum interpolata, *qui - - - conatos esse.* Neque tamen illud more suo vir clar. in contextum intulit, sentiens, ut opinor, fulcrum requiri, quo illud inniteretur: hoc commodum mihi reperisse videbar, hanc e duabus efformando lectionem, ἐπεὶ πειρᾶν, *quum tentarent.* Illud Herodoteum esse, *Porti* docebit Diction. in voce Ἀπαρέμφατα ἀντὶ τῶν παρατατικῶν. Sed, quae praecedunt, neque illa sic videntur ab auctoris manu profecta: cur enim dixisset missos τῶν ἀστῶν τούτους, οἱ ἀποπεμφθέντες. Parum prodest [τουτίων, quae est] lectio *Arch. Valla* dedit *triremem - - - cum civibus quibusdam:* postremum ille forsan subaudiendum credidit. Optime, ni fallor, omnia cohaererent, si sic scripta legerentur in veteri codice: ἀποστεῖλαι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν, (nempe τινάς·) τούτους, ἐπεὶ πεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα - - - πειρᾶν ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν. Ut hic ἀποστεῖλαι τῶν ἀστῶν nempe τινάς, sic alibi saepius, et apud *Thucyd.* IV. c. 80., τῶν Εἱλώτων - - - ἐκπέμψαι. VALCK. — Istam Viri docti coniecturam praepropere in contextum recepit *Borh.* At post τούτους, ἐπεὶ - - - πειρᾶν, requirebatur aliud verbum ad τούτους relatum, quod nullibi compareret; nam ἀποσπᾶν quidem, quod sequitur, a πειρᾶν pendet. Quod τουτίων praeferunt codices nonnulli, id incogitantià librariorum accidit, casum huius pronominis casui praecedentis nominis τῶν ἀστῶν aptantium. Ad hoc τῶν ἀστῶν, si opus esset, intelligi τινάς posset: atque ita intellexerunt hi, qui (ut noster cod. F.) post τῶν ἀστῶν comma posuerunt; quasi τούτους ad sequentia pertineret. Et haec ipsa quidem ratio percommoda foret, si sic legeretur, τούτους ἀποπεμφθέντας - - - καὶ ἀπικομένους - - - - πειρᾶσθαι etc. Πειρᾶσθαι dico: nam πειρᾶν, activà formà, non memini ea notione, quae huius loci est, apud Nostrum aut apud alium probatum legere auctorem. At tenent omnes libri nominativos casus ἀποπεμφθέντες et ἀπικόμενοι: omnes-

que item (uno *Pb.* excepto) οἱ ἀποπιμφθ. tenent. Quibus rebus omnibus perpensis, videtur mihi πειρᾷν h. l. ex παραδιορθώσει natum, et ab homine invectum, qui, quum pronomen τούτους ad sequentia, non ad antecedentia, referret, nec vero infinitivum ad hoc τούτους relatum reperisset, temere atque imperite verbum finitum ἐπειρῶντο in πειρᾷν mutaverit. *S.*

10. ὑπὸ τουτίων ἀλλοφρονῆσαι) ὑπὸ an ἀπὸ τουτίων scripserit, vix discerni poterit. Mihi posterius placeret, significans *propterea.* ἀπὸ τούτου et ἀπὸ τουτίων habet et *Herod.* II. 175. IX. 72. sic et ἀπὸ τουτίων *Artemisiam* μάλιστα εὐδοκιμῆσαι, VIII. 88. Illinc enim diversum μέμηνεν ὑπὸ σεῦ, *opera tua furit;* quaeque dantur similia. VALCK. — At ὑπὸ τούτων pariter, et quidem proprie, caussam significat. conf. ad c. 61, 7. notata. *S.* — Ἀλλοφρονῆσαι *Eustathius* [loco in *Var. Lect.* citato] μανῆναι ἀλλοιωθέντας τὴν Φρόνησιν recte explanat. In *Homeri* Iliad. ψ'. 698. κὰδ δὲ ἀλλοφρονέοντα, Scholiastes οὐκ ἐν αὐτῷ ὄντα. Infra lib. VII. 205. et *Theocriti* Idyll. XXII. 129. diversior illi notio. WESS.

CAP. LXXXVI. 6. καὶ οὐ ναυμαχῆσαι) Laudare διαναυμαχῆσαι debeo, cuius clara etiam in *Passion.* vestigia: opportunum enim. Sic lib. VIII. 63. ταύτην δὲ αἱρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχέειν. *Diodorus* XX. 61. καὶ καταστάντες εἰς ἐμβολὴν διεναυμάχουν τοῖς βαρβάροις. Restituere nolui, ne nimium novator haberer. WESS.

16. ἐς γούνατα) Ex dialecto, uti lib. II. 81. IV. 152. De fabella cautissime Scriptor, neque graviter minus *Strabo* in conniventibus Palladis simulacris lib. VI. pag. 405. Quid illis facies, qui, sacra professi meliora, Neapoli, Bononiae, multisque aliis locis consimilia Christi matrisque virginis et sanctorum signis usu venisse, confidenter asseverant? *Tantum religio potuit suadere* etc. WESS. — At haud aegre equidem credam, fractis dum trahebantur cruribus ligneas statuas visas esse in genua procumbere. *S.*

21. ἐς τὴν Αἰγιναίην) Videlicet νῆσον. Alibi ἐπ' Αἴγιναν, ἐς Αἴγιναν III. 131. Venit inde Αἰγιναῖος, Αἰγιναίη, cui iustum formae habitum *Gronovius* saepe reddidit, VII. 179. VIII. 90. Eadem laus *Sylburgio* debetur ad *Pausaniam* lib.

III. 14. Παρεῖναι, quod expulsum est, [et cum ἥκειν permutatum,] ferri utique potuerat. WESS.

CAP. LXXXVII. 6. τοῦ δαιμονίου) Adsciscendum ex praegressis διαφθείραντος τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον: quo haud observato, semet in errorem *Valla* et *Galeus* induerunt. Suspectum autem in πυθομένας δὲ τὰς γυναῖκας [*lin.* 8.] participium, a bonae fidei Codicibus aut neglectum aut obelo notatum. Tollatur, pingaturque τὰς δὲ γυναῖκας, et cursus sermonis procedet sine inpedimento. Facinus Atticarum mulierum memoravit *Duris Samius*, εἷς δὲ, scribens apud Scholiast. *Eurip.* Hecub. vs. 933. ὑπέστρεψεν ἄγγελος, ὃν περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι, ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἡγησάμενοι τὸ πραχθὲν, περιεῖλον τῶν γυναικῶν τὰς περόνας. Quae hinc derivata, ni de Spartanis accessissent quaedam, diceres cuncta. WESS.

12. κεντεύσας τῇσι περόνῃσι) Hanc Historiam aliter narraverat *Duris* in opere de Finibus Samiorum: [immo, in *Annalibus Samiorum:* conf. Animadverss. nostras ad *Athen.* T. II. pag. 645 - 648.] illinc certe tradit *Scholiast.* in *Eurip.* Hecub. vs. 933., Athenienses, ὑπὸ Αἰγινητῶν πειραπονουμένους, στρατιὰν adversus Aeginetas misisse; hos ἅμα Σπαρτιάταις (*Argivos* habet *Herod.*) uno excepto omnes occidisse; quem unum in Atticam redeuntem περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες, καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν. Hoc irritatos facinore fibulas, quibus abusae fuerant, abstulisse mulieribus Athenienses. Postrema concinunt Herodoteis: τὴν ἐσθῆτα, inquit, μετέβαλον αὐτῶν ἐς τὴν Ἰάδα: et ἐσθῆτα Δωρίδα mutatam voluerunt ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ut ne fibulis uti necesse haberent. Quid diceretur Δωριάζειν, praeter alios ibidem tradit *Schol. Eurip.* Et *Aelius Dionys.* apud *Eustath.* in Iliad. ξ. p. 963, 17., αἱ κατὰ Πελοπόννησον, φησὶ, κόραι διημέρευον ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες, ἱμάτιον μόνον ἐπὶ θάτερα ἐπιπεπορπημέναι. *Pythaenetus* apud *Athen.* XIII. p. 589. F. Periandrum scribit, cum videret Melissam Epidauriam Πελοποννησιακῶς ἠσθημένην, (ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις) ἐρασθέντα γῆμαι. Doricum tale fibulis adstrictum muliebre vestimentum περονατρὶς et καταπτυχὶς ἐμπερόναμα dicitur *Theocrito* Eid. XV. vs. 21. et 34. vid. *Aeliani* Var.

Hist. I. 18. et *Spanhem.* in *Callim.* hymn. in Apoll. vs. 32. Mulieres apud *Theocritum* loquuntur Syracusanae, Dorica superbientes origine vs. 91. Κορίνθιαι εἰμὲς ἄνωθεν - - Πελοποννασιστὶ λαλεῦμες. De civibus suis Hermocrates *Thucydidis* pag. 426, 51. [lib. VI. c. 77.] οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν, - - - ἀλλὰ Δωριεῖς ἐλεύθεροι, ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. VALCK. — Conf. mox *Wess.* ad. *l.* 19. notata. *S.*

16. ἄλλῳ μὲν δὴ *etc.*) Scribi potuerat ἄλλο μὲν δὴ, et fuit, cui arridebat, me non adstipulante. Congruit seriei ζημιώσωσι, nec non ἐσθῆτα μεταβαλέειν, ex *Pavii* et *Reiskii* iudicio. Sunt tamen, quod neutrum fugiebat, hoc in auctore variantes structurae consimiles. WESS. — Inter ζημιώσωσι et ζημιώσουσι, in codicum dissensu, libera cuique optio. Non item inter ἄλλῳ et ἄλλο. Percommode ἄλλῳ tenent veteres libri omnes; idque in nostro exemplo repositum velim. Praeter necessitatem ἄλλο correxerat *Schaef.* eumque secutus *Borheck*; quorum editiones ob oculos habens, in Var. Lect. adnotavi, ἄλλῳ scribi in membr. F. neque animadverteram eodem modo scribi in *ed. Wess.* et superioribus, consentientibus msstis cunctis. *S.*

19. τῇ Κορινθίῃ) Quod hic, idem in Αἰγυπτίῃ, Βαβυλωνίῃ, Λακεδαιμονίῃ, aliisque designarunt librarii. *Machon* in *Athen.* lib. XIII. p. 582. D. de scortillo Glycerio, Κορίνθιον παράπηχυ καινὸν λήδιον Ἔδωκεν εἰς γναφεῖον. Athenienses, sublato in muliebri mundo fibularum usu, reliquerunt sexui λίνεον κιθῶνα, *tunicam lineam*, sed χειριδωτὸν, *manicis instructam*, defectamque propterea fibulis. Doricae matronae olim erant ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες. Vestem amictui supra humerum fibulâ, ne plane nudas se darent, nectebant, teste *Aeliano* Var. I. 18. Hoc Δωριάζειν in Schol. *Eurip.*, seu Δωρίζειν. Contra ea, Ionicae et Atticae tunica manicata amiciebantur, quod tali in negotio Ἰωνίζειν. Ista discimus e scholio, quod *Clementi Alex.* Paedag. II. 10. p. 238. adpositum a *Sylburgio*, per hic erit acconmodatum: Ἐλέγοντο αἱ ταύτῃ χρώμεναι τῇ στολῇ ἀχειριδώτῳ, δωρίζειν· ἐπεὶ καὶ Δωριεῖς οἱ Λάκωνες· ὥσπερ ἀπ' ἐναντίου αἱ χειριδωτοῖς χρώμεναι, ἰωνίζειν· ἦσαν δὲ αὐταὶ, αἱ Ἀθηναῖαι· διότι Ἴωνες οἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τοῦ Ἰωνίαν ἀποικίσαι, ἐκαλοῦντο. Adsunt ibidem conplura, aeque proficua, quae relinquo. WESS.

CAP. LXXIX. 3. ἐς πολύφημον) *Concionem* sive *coetum*, recte *Pauw* et *Reiskius*. Poëta Odyss. Β'. 150. Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην: ad quae *Hesychius*, πολύφημον, πολύφωνον, ἐπιθετικῶς· ἢ ἐκκλησία, [fors. ἤγουν ἐκκλησίαν,] ἐν ᾗ πολλαὶ φῆμαι καὶ κληδόνες εἰσίν. Pythia more suo ambigue respondet. WESS. — *Homereum* illud consultoribus non fuit obscurum, oraculum usitato more referentibus *ad populum*: oraculum οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, *Herod.* VII. 142. Hoc alibi *Nostro* dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον: *Thucydidi*, ἀνενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον. VALCK.

CAP. LXXX. 3. τὸ μαντήϊον) Sic praestat; idem lib. II. 152. Opportune Critici in *Pindari* Nem. Od. IV. 30. Θήβη γὰρ καὶ Αἴγινα, Ἀσωπίδες· καὶ φασὶ Θηβαίοις πολεμοῦσιν Ἀθηναίοις ἐκπεσεῖν λόγιον, τοὺς συγγενεῖς ἑλέσθαι συμμάχους· δι' οὗ τοὺς Αἰγινήτας ἑλέσθαι, hac forte ex narratione. WESS.

10. τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν) Etsi haec priscae superstitionis pars in densa sit caligine, συμπείθειν *Med.* et *Ask.*, docte a celeb. Viro expositum, recepto non antepono. Spartanorum Locrensibus responsum apud *Zenobium*, de quo superius, [Adn. ad c. 75, 12.] τοὺς δὲ Διοσκούρους αὐτοῖς ἐπιπέμψουσιν, stat contra istos Codices: tum, quod continuo subsequitur, τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπιδίδοσαν, eosdem, quo tandem cunque modo, accepisse innuit Thebanos. Accedat *Philostrati* illud, Heroic. lib. XIX. p. 743. ἐπειδὴ ναῦς ἐς Σαλαμῖνα ἐξ Αἰγίνης ἔπλευσεν, ἄγουσα ἐπὶ συμμαχίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸν τῶν Αἰακιδῶν οἶκον. Advexit itaque ea navis suppetias Graecis *Aeacidas*. Atque hoc est, quod lib. VIII. 64. perscribitur, missam tum fuisse navem ἐπὶ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας in Aeginam, quam reducem dabit c. 84. Hoc amplius; Locri Italiotae Aiacem, Oilei F., inpetrarunt ab Opuntiis apud *Pausaniam* lib. III. 19. simili consilio; cui quidem cum in instructa acie χώρην κενὴν, *vacuum locum*, Locri reliquerint, teste *Conone* Narrat. XVIII. utique probabile accidit, arcessitos hos supplicationibus Heroas fuisse et in speciem abductos, ut omen praelio et spem praesidii praeberent. *Plutarchus* certe pugna Salaminia Aeacidas παρακεκλημένους εὐχαῖς πρὸ τῆς μάχης ἐπὶ τὴν βοήθειαν in Themist. p. 119. E. perhibet, propositis auctoritatem concilians. Hinc ἐπεκαλέοντο Αἴαντα τὸν Τελαμῶνα; lib. VIII. 64. et ἐπίκλητοι Tyndaridae supra c. 75. h. e. σύμμαχοι, *Hesychio* interprete. WESS.

CAP. LXXXI. 6. ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους) Hoc fastidire non debui. Talia lib. VI. 2. ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα: et cap. 19. τὸ μὲν νυν ἐς αὐτοὺς Ἀργείους ἔχον *oraculum*: denique VIII. 144. τὴν προνοίην, τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν. Sic schedae: prius erat, hoc ut loco, τὴν πρὸς ἡμέας ἐοῦσαν. WESS.

Ibid. ἐούσης πρὸς Ἀθηναίους) Ex duobus minimum Codicibus enotata lectio, ἔχθρης - - ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους Herodotea videtur, ἔχειν ἐς saepius in aliis locutionibus frequentantis. Hic illa ἔχθρη c. 82. dicitur προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους: infra VI. 65. ἔχθρη memoratur Leotychidae ἡ ἐς τὸν Δημάρητον. τὴν ἔχθραν ἐς τοὺς Ἀργείους dixit *Thucyd.* p. 142, 9. quem scripsisse suspicor p. 103, 94. οὕτως ὀργῆς εἶχον οἱ πλείους ἐς τοὺς Ἀθηναίους: ὀργῆς ibi *Reiskio* venit etiam in mentem: *Sophocleum* est, ὡς ὀργῆς ἔχω: dicitur quidem ὀργῇ λέγειν, κελεύειν, κολάζειν: sed vereor ut dicatur ὀργῇ ἔχειν Ἀθηναίους. Quod hic vulgatur, absque codicibus certe nemini suspectum esset. VALCK.

11. Ἀθηναίους ἐσινέοντο) Mutationi Florentinae recte diffidit *Gronovius*; unde ἐξικνέοντο fingere si velis, verbi in Musis usus refragabitur. Forma est insolentior, qualis ferme in ἀσινέοντες *Eusebii* apud *Stob.* S. XLIV. p. 310. sed obvia in msstis: οἱ δὲ εἶχον οὐδὲν σινέεσθαι lib. IV. 123. *Arch.*, et ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν IX. 48., σινεόμενος c. 85. eiusdem libri. Quae libuit coacervare. WESS.

Ibid. ἐσινέοντο) Neque Ionice dicitur σινέεσθαι. Nisi forte quis Codex daret ἐδηλέοντο, scriberem ἐσινέατο: hoc Ionicum pro ἐσίνοντο: ex utraque forma conflatum ἐσινέοντο. Deterior lectio Cod. Med. ἐσικνέοντο: quodque paulo post legebatur, οὐδένα καρπὸν ἀπεδίδου, vel ἀνεδίδου, praestat eiusdem libri scripturae. VALCK. — In ἐσινέοντο consentiunt h. l. libri omnes: nam, et codicem *Med.* hoc debuisse, ipsa eius aberratio in ἐσικνέοντο demonstrat: quo minus aspernanda Editori illa verbi forma fuit. Observavimus autem passim alia verba in εω a Scriptore nostro formata, quae vulgo in nudum ω exeunt: in his συμβαλλέομενος, I. 68, 16. VI. 63, 8. alibique. Et fuisse olim plura talia, ostendunt futura in ησω exeuntia (veluti μελλήσω, βουλήσομεν) in verbis quorum tempus praesens, quale vulgo in usu est, vocalem ε ante terminationem non agnoscit. *S.*

CAP. LXXXII. 1. ἔχθρη ἡ προοφειλομένη) Pristina inimicitia, quae Aeginetas et Athenienses collidebat, consideratur ut vetus *debitum*: προοφειλόμενος φόρος, lib. VI. 60. Quae tamen cum increverit isto tempore, orsique Aeginetae sint πόλεμον ἀκήρυκτον, haud scio, praestet-ne προσοφειλομένη, *adaucta?* Iuvat non nihil *Vindobon.* scriptura. Certum mihi est, τοιῆσδε sollicitari non oportuisse. Vide c. 88. WESS.

5. Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης) Utriusque apud *Pausan.* memoria; et *Auxesiae*, Αὐξησίης, in *Themistii* Or. IV. p. 54. c. ubi *Petavius* Romanorum *Damiam*, sive *bonam Deam*, ex *Festo* optime contendit, et eiusdem sacra, opertanea cum ταῖς ἀῤῥήτοις ἱερουργίαις apud Epidaurios c. 83. Paria *Reiskius* in Miscell. Lipsiensibus. WESS.

Ibid. Δαμίης τε καὶ Αὐξ.) Mihi quidem sincerum videtur Δαμίης nomen: facile tamen alicui in mentem veniat Θαλλίης, cui notae fuerint Θαλλὼ et Αὐξώ: de quibus agens ad *Poll. Kühnius* VIII. 106. τὴν Αὐξὼ apud *Herod.* dictam scribit Αὐξησίην. Binis in locis Deas ex *Herod.* commemoravit *Pausanias*, cuius editum exemplar utrobique Λαμίαν nobis offert et Αὐξησίαν, lib. II. [c. 30. et 32.] p. 186. f. et 181. m. Cur alteram scriptionem praeferendam censeat, tacet ibi *Kühnius*. Ταμίαν bis nuncupat, sive Ταμίην, *Scholiast. Aristid.* ined. in codice Clar. *Burm.* primum in Panathen. T. I. pag. 268. ad Αἰγινητῶν. Τὴν μάχην, inquit, αἰνίττεται τὴν περὶ τῶν ἀγαλμάτων. Ἐπιδαυρίοις γὰρ λιμώττουσιν ἔχρησεν ὁ θεὸς ἀγάλματα ποιήσασθαι Ταμίης καὶ Αὐξησίης, δαιμόνων τινῶν ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς τῶν ἐν ἀκροπόλει. In eodem Cod. scholion est hanc in rem memorabile in *Aristid.* Themist. T. III. p. 309. (ad verba τὸν πρὸς Αἰγινήτας) Ἐπιδαύριοι λιμῷ διεφθείροντο· ἔχρησεν αὐτοῖς ἡ Πυθία, ἐκ τῶν ἐλαιῶν τῆς Ἀθηνᾶς τῶν ἱερῶν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἀγάλματα ἱδρύσασθαι Δήμητρος καὶ Κόρης, Ταμίας καὶ Αὐξησίας. Hinc discimus, sub istis fuisse nominibus *Cererem* et *Proserpinam* cultas, sive *Matrem* et *Liberam*: τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ, est ap. *Herod.* VIII. 65, cuius haec ipsa narratio idem facile persuasisset attendenti; nam quum terra fruges non daret Epidauriis, iussi sunt divinitus istarum signa Dearum dedicare, veluti θεῶν Καρποφόρων, qua adpellatione Tegeatae Cererem colebant et Proserpinam, teste *Pausan.* VIII. p. 707. f. Sed rem

plane adfirmat *Pausan.* II. p. 181., τὰ ἐς Αὐξησίαν καὶ Δαμίαν -- εἰπόντος Ἡροδότου -- οὔ μοι γράφειν κατὰ γνώμην ἦν εὖ προειρημένα· πλὴν τοσοῦτό γε, ὅτι εἶδόν τι τὰ ἀγάλματα, καὶ ἔθυσά σφισι κατὰ (κατὰ τὰ) αὐτὰ, καθὰ ἤδη καὶ Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν. Eodem ritu Deabus istis, veluti θεαῖς μεγάλαις, variis in locis sacra fiebant. [Caeterum] Cereri non disconvenit nomen Δαμίης: quae Epidauriorum populo, τῷ δάμῳ, sive δήμῳ, fruges daret, et Αὐξησίη, *alimentaque mitia terris.* *Festi* verba e voc. *Damium* valde adposita huc commodum attulit *Reiskius.* Bona Dea *Damia* dicebatur: apud *Macrob.* Saturn. I. c. 12. p. 245. *Auctor est Cornelius Labeo, eamdem esse bonam Deam et terram; --- bonam, quod omnium nobis ad victum bonorum causa est.* VALCK.

7. κότερα χαλκοῦ ποιέονται;) Scriberem ποιέωνται, quia αἰεὶ τὰ ἀπορίαν ἐμφαίνοντα ὑποτακτικοῖς συντάσσονται, ut monuit *Schol.* in *Eurip.* Hec. vs. 85. In *Thucyd.* p. 426, 55. pro ἢ μένομεν, poni quoque malim, ἢ μένωμεν, ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν; *Xenoph.* Ἀπομν. I. pag. 418, 29., πότερον βίαν φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν εἶναι; Ubi mox Atheniensium oleae habitae dicuntur sacratissimae, quae praeterea leguntur: [*lin.* 11 *seqq.*] Λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν (ἦσαν) ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἢ Ἀθήνῃσι, vel ἐν Ἀθήναις: illa, si abessent, a nemine certe requirerentur. De his etiam cognoscere desidero quid sentiat ὁ πάνυ, qui alia hominum ineptorum emblemata, Herodoteis inculcata, proscribere non dubitavit. VALCK. — Vide mox quae ad *lin.* 11. a *Wess.* notantur, ubi nullam νοθείας suspicionem vir praestantissimus significat. *S.*

9. ξύλου ἡμέρης ἐλαίης) *Kluitii* coniectura, ξύλου ἱρῆς ἐλαίης, ob proxime sequentia et Scholiastae Aristidis verba, ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς, ingeniosa est; dubito an necessaria. WESSELING. in *Addendis.*

11. λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι etc.) Falsa res est, nec fugere potuit Scriptorem. Iactantiam Atheniensium et saepe inculcatam sibi gloriationem tangit. Ecce ex *Sophoclis* Oed. Col. vs. 691. Ἔστιν δ᾽ οἷον ἐγὼ γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω, Οὐδ᾽ ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ -- φύτευμα --- Ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ Γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας. Hoc sufficit. Statim Ἀθήνῃσι, pro quo saepe ἐν Ἀθήνῃσι lib. VI. 85. VIII. 79., facile se tuebitur. WESS.

14. Ἀθηναίῃ τε τῇ Πολιάδι) Non *urbicam*, neque *urbanam*, sed interpretari debuerant *praesidem arcis*: sic *Livio* τὴν Πολιοῦχον vocari (XLV. 28.) monuerunt *Vales.* ad *Harpocr.* p. 133. et *Hemsterh.* in *Arist.* Plut. vs. 772. Praeter ceteros, *Gyraldo* memoratos, Ἀθηνᾶν Πολιάδα coluerunt Megalopolitani, Erythraei Iones; quin et Gortynii Cretenses, qui iurare tenebantur et Ἀθαναίαν Πολιάδα, secundum foederis formulam, quam ex marmore Cretensi *Gruterus* exhibet Thes. Inscr. p. 505.; emendatius scriptam *Edm. Chishull* in Antiq. Asiat. p. 133. Hoc istius est formulae initium: Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν ΑΟΡΑΤΡΙΟΝ καὶ Ζῆνα Δικταῖον. Auctor Indicis in *Gruteri* Thes. vir illustr. [*Ios. Scaliger*] *Aoratrium* in Deos retulit; me iudice, cum Dea *Epagesima*, coelo deturbandum: in vacua sede *Cretensem* poterimus *Iovem* collocare. Suspicor in lapide sculptum fuisse, non Ῥάτριον, sed Πάτριον: atque adeo, Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν Πάτριον Ζῆνα Δικταῖον. En aliud e Creta iusiurandum *Reinesio* vulgatum Inscr. Class. VII, n. 26. et in Antiq. Asiat. pag. 136. Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν, καὶ τὸν Ζῆνα τὸν Κρηταγενέα. Doctis si coniectura probari poterit, ne hic quidem alieno censebitur loco proposita. VALCK.

CAP. LXXXIII. 3 *seq.* καὶ δίκας - - - ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων) Primum duas voculas restituendas censeo, ut legatur: Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ δίκας etc. Sic scribere solet *Herod.* saepenumero: καὶ vulgatur alicubi, ubi καὶ δὴ καὶ praebent Codices. Velut in subditos Aeginetas Epidaurii *iuris* etiam illis Epidauri *dicendi potestatem* exercebant: καὶ δίκας διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ' ἀλλήλων Αἰγινῆται. Athenienses opibus et maritima praesertim potentià superbi, quos *socios* adpellantes miseros vexabant insulanos, cogebant πλεῖν ἐπὶ δίκας Ἀθήναζε, *Xenoph.* p. 404, 20. *Aristoph.* Avib. vs. 1422, 1455. Orationem *Antiphontis* XIV. dixit Athenis Mitylenaeus caedis accusatus. In talibus δίκας δοῦναι καὶ λαβεῖν solemnis erat loquendi formula. *Demosth.* contr. Aristocr. p. 413, 102. de Halon. p. 59, 16., ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας ληψομένους. Attigit *H. Vales.* in not. *Mauss.* p. 333. *Xenophon* p. 404, 31., τὸν δῆμον κολακεύει τῶν Ἀθηναίων εἷς ἕκαστος τῶν συμμάχων, γιγνώσκων ὅτι δεῖ μὲν ἀφικόμενον Ἀθήναζε δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν. *Harpocrat.* in

voc. Σύμβολα habet διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια: et *Aristid.* T. II. p. 129., δοῦναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια περὶ τῶν διαφορῶν. Hinc multum distabat, quod foederum formulis nitebatur, *commercium iuris praebendi repetendique.* VALCK.

7. ἅτε δὴ ἐόντες διάφοροι) *Reiskii* ἅτε δὲ stabilitur suffragio *Arch.*; estque in particula mutiplex variatio. Διάφοροι in Latinis *potentiores;* cur non *inimici discordes*que? Sic οὐκ ἐὼν διάφορος cap. 75. et lib. VI. 23. ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι. Vide *Abreschium* Diluc. *Thucydid.* p. 567. Statim [*lin.* 10.] ἐκόμισάν τε καὶ, quod Codd. offerunt, non prorsus abiicio. Λέσβιοι δὲ ἐς Δορίσκον ἐκόμισαν c. 98. et ἐκόμισαν ἐς Ἀμαθοῦντα cap. 114. etc. WESS. — Pro eo, quod cum *Schaef.* recepi, ἐκόμισάν τε καὶ, rescriptum ἐκομίσαντο καὶ aut ἐκομίσαντό τε καὶ malim: quoniam *suam in terram* transportarunt. Sic quidem ἀνακομίσωνται cap. 85, 6. mediâ verbi formâ. *S.*

[18. ἄῤῥητοι ἱρουργίαι) Conf. *Wess.* ad c. 82, 5. *S.*]

CAP. LXXXIV. 2. τὰ συνέθεντο) Talem in huiusmodi conpositis scriptionem, non ξὺν, Atticis frequens, amplectitur: itaque *Ask.* pro Ionum more. Eiusdem quoque ἐμήνιον et aliorum toti negotio concinit. Missis enim legatis indignationem testati Epidauriis sunt. Ita μηνίσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ lib. VII. 229. et IX. 7. Vitii fons in affinitate scripturae, qualis lib. VII. 169. in ms. *Arch.* Proinde vera Cl. *Reiskii* emendatio. WESS. — Ne a *Ionum* quidem usu alienum fuisse, ξὺν pro σὺν dicere scribereque, monuit *Fischerus* ad *Weller.* Specim. I. pag. 199. laudatus *Schaefero* ad *Gregor.* p. 5. Apud *Hippocratem* quidem (ut hoc utar) in libello de Aqua etc. vel una eademque pagina 40. editionis adcuratissimi *Coray* offert ξυνῆκται, ξυμμίμικται, ξυνεστήκῃ, ξυγγραφῇ, et ξυγγραφήν. Apud *Herodotum* quidem in primoribus libris constanter codices tantum non omnes (cf. Var. Lect. I. 32, 22.) in συν consentiunt: sed inde a sexta et septima Musa membranae nostrae *F.* cum aliis nonnullis codicibus frequentius scripturam ξὺν usurpant. *S.*

CAP. LXXXV. 3. τῶν ἀστῶν τούτους etc.) *Reiskii* ταχτοὺς firmo caret tibicine; τούτους tamen urgebit morbus, nisi eos putes, qui publice missi prius fuerant in Aeginam simulacra repetitum: sic τουτέων ex Codicibus non

futile; Ionicum enim idemque docens: sic ἐπειρῶντο, mea quidem opinione extra novationis periculum. Confer *Gronovium*, cuius observatio vereor, ut sententiae tenebras dissipet. WESS. — Vide Adnot. proxime sequentem. *S.*

5. ἐπειρῶντο) *Gronovio* iure merito placuit πειρᾶν ex *Med.* codice. Hoc *Vallam* legisse monstrat ipsius versio, qualis exstat nondum interpolata, *qui --- conatos esse.* Neque tamen illud more suo vir clar. in contextum intulit, sentiens, ut opinor, fulcrum requiri, quo illud inniteretur: hoc commodum mihi reperisse videbar, hanc e duabus efformando lectionem, ἐπεὶ πειρᾶν, *quum tentarent.* Illud Herodoteum esse, *Porti* docebit Diction. in voce Ἀπαρέμφατα ἀντὶ τῶν παρατατικῶν. Sed, quae praecedunt, neque illa sic videntur ab auctoris manu profecta: cur enim dixisset missos τῶν ἀστῶν τούτους, οἳ ἀποπεμφθέντες. Parum prodest [τουτέων, quae est] lectio *Arch.* *Valla* dedit *triremem --- cum civibus quibusdam*: postremum ille forsan subaudiendum credidit. Optime, ni fallor, omnia cohaererent, si sic scripta legerentur in veteri codice: ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν, (nempe τινάς·) τούτους, ἐπεὶ πεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα --- πειρᾶν ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν. Ut hic ἀποσταλῆναι τῶν ἀστῶν nempe τινὰς, sic alibi saepius, et apud *Thucyd.* IV. c. 80., τῶν Εἱλώτων --- ἐκπέμψαι. VALCK. — Istam Viri docti coniecturam praepropere in contextum recepit *Borh.* At post τούτους, ἐπεὶ --- πειρᾶν, requirebatur aliud verbum ad τούτους relatum, quod nullibi comparet; nam ἀποσπᾶν quidem, quod sequitur, a πειρᾶν pendet. Quod τουτέων praeferunt codices nonnulli, id incogitantiâ librariorum accidit, casum huius pronominis casui praecedentis nominis τῶν ἀστῶν aptantium. Ad hoc τῶν ἀστῶν, si opus esset, intelligi τινὰς posset: atque ita intellexerunt hi, qui (ut noster cod. F.) post τῶν ἀστῶν comma posuerunt; quasi τούτους ad sequentia pertineret. Et haec ipsa quidem ratio percommoda foret, si sic legeretur, τούτους ἀποπεμφθέντας --- καὶ ἀπικομένους ---- πειρᾶσθαι etc. Πειρᾶσθαι dico: nam πειρᾶν, activâ formâ, non memini ea notione, quae huius loci est, apud Nostrum aut apud alium probatum legere auctorem. At tenent omnes libri nominativos casus ἀποπεμφθέντες et ἀπικόμενοι: omnes-

que item (uno *Pb.* excepto) οἱ ἀποτιμφθ. tenent. Quibus rebus omnibus perpensis, videtur mihi πειρᾷν h. l. ex παραδιορθώσει natum, et ab homine invectum, qui, quum pronomen τούτους ad sequentia, non ad antecedentia, referret, nec vero infinitivum ad hoc τούτους relatum reperisset, temere atque imperite verbum finitum ἐπειρῶντο in πειρᾷν mutaverit. *S.*

10. ὑπὸ τουτέων ἀλλοφρονῆσαι) ὑπὸ an ἀπὸ τουτέων scripserit, vix discerni poterit. Mihi posterius placeret, significans *propterea.* ἀπὸ τούτου et ἀπὸ τουτέων habet et *Herod.* II. 175. IX. 72. sic et ἀπὸ τουτέων *Artemisiam* μάλιστα εὐδοκιμῆσαι, VIII. 88. Illinc enim diversum μέμηνεν ὑπὸ σοῦ, *opera tua furit;* quaeque dantur similia. VALCK. — At ὑπὸ τούτων pariter, et quidem proprie, caussam significat. conf. ad c. 61, 7. notata. *S.* — Ἀλλοφρονῆσαι *Eustathius* [loco in *Var. Lect.* citato] μανῆναι ἀλλοιωθέντας τὴν φρόνησιν recte explanat. In *Homeri* Iliad. ψ'. 698. κὰδ δὲ ἀλλοφρονέοντα, Scholiastes οὐκ ἐν αὐτῷ ὄντα. Infra lib. VII. 205. et *Theocriti* Idyll. XXII. 129. diversior illi notio. WESS.

CAP. LXXXVI. 6. καὶ οὐ ναυμαχῆσαι) Laudare διαναυμαχῆσαι debeo, cuius clara etiam in *Passion.* vestigia: opportunum enim. Sic lib. VIII. 63. ταύτην δὲ αἱρέεται τὴν γνώμην, αὐτοῦ μένοντας διαναυμαχέειν. *Diodorus* XX. 61. καὶ καταστάντες εἰς ἐμβολὴν διεναυμάχουν τοῖς βαρβάροις. Restituere nolui, ne nimium novator haberer. WESS.

16. ἐς γούνατα) Ex dialecto, uti lib. II. 81. IV. 152. De fabella cautissime Scriptor, neque graviter minus *Strabo* in conniventibus Palladis simulacris lib. VI. pag. 405. Quid illis facies, qui, sacra professi meliora, Neapoli, Bononiae, multisque aliis locis consimilia Christi matrisque virginis et sanctorum signis usu venisse, confidenter asseverant? *Tantum religio potuit suadere* etc. WESS. — At haud aegre equidem credam, fractis dum trahebantur cruribus ligneas statuas visas esse in genua procumbere. *S.*

21. ἐς τὴν Αἰγιναίην) Videlicet νῆσον. Alibi ἐπ' Αἴγιναν, ἐς Αἴγιναν III. 131. Venit inde Αἰγιναῖος & Αἰγιναίη, cui iustum formae habitum *Gronovius* saepe reddidit, VII. 179. VIII. 90. Eadem laus *Sylburgio* debetur ad *Pausaniam* lib.

III. 14. Παρεῖναι, quod expulsum est, [et cum ἥκειν permutatum,] ferri utique potuerat. WESS.

CAP. LXXXVII. 6. τοῦ δαιμονίου) Adsciscendum ex praegressis διαφθείραντος τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον: quo haud observato, semet in errorem *Valla* et *Galeus* induerunt. Suspectum autem in πυθομένας δὲ τὰς γυναῖκας [*lin.* 8.] participium, a bonae fidei Codicibus aut neglectum aut obelo notatum. Tollatur, pingaturque τὰς δὲ γυναῖκας, et cursus sermonis procedet sine inpedimento. Facinus Atticarum mulierum memoravit *Duris Samius*, εἷς δὲ, scribens apud Scholiast. *Eurip.* Hecub. vs. 933. ὑπέστρεψεν ἄγγελος, ὃν περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι, ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, δεινὸν ἡγησάμενοι τὸ πραχθὲν, περιεῖλον τῶν γυναικῶν τὰς περόνας. Quae hinc derivata, ni de Spartanis accessissent quaedam, diceres cuncta. WESS.

12. κεντεύσας τῇσι περόνῃσι) Hanc Historiam aliter narraverat *Duris* in opere de Finibus Samiorum: [immo, in *Annalibus Samiorum*: conf. Animadverss. nostras ad *Athen.* T. II. pag. 645 - 648.] illinc certe tradit *Scholiast.* in *Eurip.* Hecub. vs. 933., Athenienses, ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατευομένους, στρατιὰν adversus Aeginetas misisse; hos ἅμα Σπαρτιάταις (*Argivos* habet *Herod.*) uno excepto omnes occidisse; quem unum in Atticam redeuntem περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες, καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν. Hoc irritatos facinore fibulas, quibus abusae fuerant, abstulisse mulieribus Athenienses. Postrema concinunt Herodoteis: τὴν ἐσθῆτα, inquit, μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα: et ἐσθῆτα Δωρίδα mutatam voluerunt ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ut ne fibulis uti necesse haberent. Quid diceretur Δωριάζειν, praeter alios ibidem tradit *Schol. Eurip.* Et *Aelius Dionys.* apud *Eustath.* in Iliad. ξ. p. 963, 17., αἱ κατὰ Πελοπόννησον, φησὶ, κόραι διημέρευον ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες, ἱμάτιον μόνον ἐπὶ θάτερα ἐπιπεπορπημέναι. *Pythaenetus* apud *Athen.* XIII. p. 589. F. Periandrum scribit, cum videret Melissam Epidauriam Πελοποννησιακῶς ἠσθημένην, (ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις) ἐρασθέντα γῆμαι. Doricum tale fibulis adstrictum muliebre vestimentum περονατρὶς et καταπτυχὶς ἐμπερόναμα dicitur *Theocrito* Eid. XV. vs. 21. et 34. vid. *Aeliani* Var.

Hist. I. 18. et *Spanhem.* in *Callim.* hymn. in Apoll. vs. 32. Mulieres apud *Theocritum* loquuntur Syracusanae, Dorica superbientes origine vs. 91. Κορίνθιαι εἰμὲς ἄνωθεν - - Πελοποννασιστὶ λαλεῦμες. De civibus suis Hermocrates *Thucydidis* pag. 426, 51. [lib. VI. c. 77.] οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν, - - - ἀλλὰ Δωριεῖς ἐλεύθεροι, ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. VALCK. — Conf. mox *Wess.* ad. *l.* 19. notata. *S.*

16. ἄλλῳ μὲν δὴ *etc.*) Scribi potuerat ἄλλο μὲν δὴ, et fuit, cui arridebat, me non adstipulante. Congruit seriei ζημιώσωσι, nec non ἐσθῆτα μεταβαλέειν, ex *Pavii* et *Reiskii* iudicio. Sunt tamen, quod neutrum fugiebat, hoc in auctore variantes structurae consimiles. WESS. — Inter ζημιώσωσι et ζημιώσουσι, in codicum dissensu, libera cuique optio. Non item inter ἄλλῳ et ἄλλο. Percommode ἄλλῳ tenent veteres libri omnes; idque in nostro exemplo repositum velim. Praeter necessitatem ἄλλο correxerat *Schaef.* eumque secutus *Borheck*; quorum editiones ob oculos habens, in Var. Lect. adnotavi, ἄλλῳ scribi in membr. F. neque animadverteram eodem modo scribi in *ed. Wess.* et superioribus, consentientibus msstis cunctis. *S.*

19. τῇ Κορινθίῃ) Quod hîc, idem in Αἰγυπτίῃ, Βαβυλωνίῃ, Λακεδαιμονίῃ, aliisque designarunt librarii. *Machon* in *Athen.* lib. XIII. p. 582. D. de scortillo Glycerio, Κορίνθιον παράπηχυ καινὸν λήδιον Ἔδωκεν εἰς γναφεῖον. Athenienses, sublato in muliebri mundo fibularum usu, reliquerunt sexui λίνεον κιθῶνα, *tunicam lineam*, sed χειριδωτὸν, *manicis instructam*, defectamque propterea fibulis. Doricae matronae olim erant ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες. Vestem amictui supra humerum fibulâ, ne plane nudas se darent, nectebant, teste *Aeliano* Var. I. 18. Hoc Δωριάζειν in Schol. *Eurip.*, seu Δωρίζειν. Contra ea, Ionicae et Atticae tunica manicata amiciebantur, quod tali in negotio Ἰωνίζειν. Ista discimus e scholio, quod *Clementi Alex.* Paedag. II. 10. p. 238. adpositum a *Sylburgio*, per hic erit acconmodatum: Ἐλέγοντο αἱ ταύτῃ χρώμεναι τῇ στολῇ ἀχειριδώτῳ, δωρίζειν· ἐπεὶ καὶ Δωριεῖς οἱ Λάκωνες· ὥσπερ ἀπ' ἐναντίου αἱ χειριδωτοῖς χρώμεναι, ἰωνίζειν· ἦσαν δὲ αὗται, αἱ Ἀθηναῖαι· διότι Ἴωνες οἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τοῦ Ἰωνίαν ἀποικίσαι, ἐκαλοῦντο. Adsunt ibidem conplura, aeque proficua, quae relinquo. WESS.

CAP. LXXXVIII. 6. Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο *etc.*) Ubi recensentur apud *Athen.* pocula, legebantur olim in sua serie Χυτρίδες, lib. XI. pag. 502., quod ex Epitome docuit *Casaub.* Anim. XI. c. 14. Illuc praeter *Alexidis* locum haec etiam *Athenaeus* retulit *Herodoti*: Ἡρόδοτος, ait, ἐν τῇ ἑ. τῶν ἱστοριῶν νόμον φησὶ θέσθαι Ἀργείους καὶ Αἰγινήτας, Ἀττικὸν μηδὲν προσφέρειν πρὸς τὰς θυσίας, μηδὲ κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων *etc.* Sequentia hinc supplevit *P. Leopard.* Em. VI. c. 20., emendato quoque *Polluce* VI. 100. [Ut nos cum *Casaubono* verba ab *Athenaeo* lib. XI. p. 502. c. relata T. IV. nostrae ed. pag. 367. edidimus, sic eadem in vetustissimis membranis, quarum ad exemplum omnes alii qui supersunt *Athenaei* codices descripti sunt, leguntur, neque supplemento ullo fuit opus.] *Quintiliano* quae dicitur Inst. Or. II. c. 17. *E luto vasa ducendi ars*, Atticum illa quoque censebatur inventum. *Critias* apud *Athen.* I. pag. 28. c. Τὸν δὲ τροχοῦ, γαίης τε, καμίνου τ' ἔκγονον εὗρε, Κλεινότατον κέραμον. Laudat Ἀττικὸν κέραμον *Matro* parodus apud eumdem IV. pag. 156. F. Et XI. p. 480. c. fuisse dicuntur ἐπίσημοι Κύλικες (κεράμεα ποτήρια) αἵτε Ἀργεῖαι καὶ αἱ Ἀττικαί. Vel ex hoc quoque liquet *Herodoti* loco, Diis veteres pro simplicitate prisca vasis libasse fictilibus. *Macrobius* Saturnal. V. 21., *Eratosthenes*, ait, *in Epistola ad Hagetorem Lacedaemonium*, Κρατῆρα γὰρ ἵστησαν τοῖς θεοῖς, οὐκ ἀργύρεον, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς Κωλιάδος. Apud *Athenaeum*, unde ista de poculis omnia desumsisse videtur *Macrobius*, quod vulgatur XI. p. 482. B. τῆς Κωλιάδος γῆς est ex interpretamento: promontorium Atticum, ob templum Veneris terramque figulinam nobilitatum, simpliciter dicebatur Κωλίας: vide *Harpocr.* in voc. et *Demosth.* contr. Neaer. pag. 751. adde *Meurs.* de Pop. Att. in Ἀνάφλυστος. VALCK. — At *crater*, quem apud *Athenaeum* *Eratosthenes* dicit, non *ex Coliade promontorio*, sed *ex Coliade terra*, *ex Coliade argilla*, τῆς (i. e. ἐκ τῆς) Κωλιάδος γῆς, erat confectus. De *materia* enim ibi agitur, e qua confectus crater; eaque Κωλιὰς γῆ dicitur, quemadmodum alia γῆ κεραμικὴ vel κεραμῖτις, alia γῆ σμηκτρὶς, alia σιδηρῖτις, σημαντρὶς, etc. Similiter a regionibus apud Medicos nominantur *terra Eretria, terra Samia*, etc. Itaque tantum abest ut vocab. γῆς apud *Athen.* ex interpretamento adiectum putari debeat, ut e contrario aut

adiiciendum sit apud *Macrobium*, aut ibi ἀλλὰ γῆς Κωλιάδος legendum. *S.*

CAP. LXXXIX. 1. πρὸς Αἰγινήτας Ἀθηναίοισι) Olim ita, et vere. Ubi vero ἐξ Ἀθηναίων iussu *Med.* ac scriptorum aliorum codicum valuerit, inimicitiae auctores erunt Athenienses, contra ac liquido perscriptum c. 82. fuit. WESS.

5. ἰδρύειν τῆς Ἀττικῆς *etc.*) Cum in Musis ἐδικαίευ, δικαιεῦν, et huius moduli plura, sese offerant, placuit msstorum praeiudicio ἰδρύειν. Egregium porro [*lin.* 8.] ἀπὸ τοῦ Αἰγινητέων ἀδικίου Cel. *Gronovius* iure revocavit optimo. Est autem *iniuria* ac *noxa*, quam Aeginetae fecerant Atheniensibus. Quare oraculi haec est sententia: *ab eo tempore, quo Aeginetae iniusta arma in Atticum agrum inferre coeperant, totis xxx. annis a vindicta abstinendum esse.* Non hoc Cl. *Reiskium* latuit. WESS.

15. τέμενος ἀπέδεξαν) Praecedens τέμενος ἀποδέξαντας [*lin.* 9.] instauratum constabilit, et c. 67. τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανηΐῳ. Simile conmissum lib. VII. 178. Statim πρὸς Αἰγινητέων [*lin.* 17.] scriptor amat, quippe lib. III. 74. ὅτι τε ἐπεπόνθεε πρὸς Καμβύσεω ἀνάρσια. *Portus* plura. WESS.

CAP. XC. 14. τοὺς ἔκτηντο) Mutari non fuerat necesse. Χρησμοὶ in *Atticae arcis sacrario* recte conponuntur cum fatalibus Romanorum libris in cella Capitolii, gemella arte excogitatis. Neque dubito, quin inter ea oracula versus fuerint *Musaei*, ab Onomacrito Hipparchi Pisistratidae tempore manifesta fraude aucti, mutilati, corruptique, lib. VII. 6. WESS.

CAP. XCI. 3. νόῳ λαβόντες, ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν *etc.*) Veram hic pandit Historicus causam, quae Lacedaemonios moveret: praecedenti capite narrata nihil erant aliud nisi species, quam suae praetexebant dominandi libidini velut causam honestiorem; hanc itaque solam in sociorum conventu commemorant. Non debuerat itaque *Plutarchus* T. II. p. 860. F. hinc etiam occasionem captasse *Herodotum* criminandi; qui scilicet dicentes fecisset, [*lin.* 13. *seqq.*] ὅτι κιβδήλοισι μαντηΐοισιν ἐπαρθέντες ἄνδρας ξείνους ἐόντας αὐτοῖσι, καὶ ὑποσχομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, ἐξηλάσαν, (τοὺς τυράννους· has voces e scholio natas atque eiiciendas arbitror:) καὶ δήμῳ ἀχαρίστῳ παρέδωκαν τὴν πόλιν. In

his Codices forte dabunt Herod. δήμῳ ἀχαρίτῳ: ut habent ἀχαριτώτατον VII. c. 156. Quales autem hic nobis expingit Herodotus *Lacedaemonios*, tales certe fuerunt rebus Graecorum florentibus. Graeciae principes, quam oderant domi tyrannidem, in liberis civitatibus ubique conabantur adfirmare; subditis erant superbi domini; vicinis, quos vexabant, ab antiquissimis temporibus graves, Messeniis, Arcasin, Argivis, ceterisque; in bellis et societatibus ineundis utile plerumque honestis anteponebant. Thebanis auxilium ferebant, ut scribit *Diodor. Sic.* XI. 81., νομίζοντες τὰς Θήβας, ἐὰν αὐξήσωσιν, ἔσεσθαι τῇ τῶν Ἀθηναίων ὥσπερ ἀντίπολίν τινα. Secundum *Herod.* cogitabant, [*lin.* 4 *seqq.*] *populum Atheniensem*, quem sibi certe nolebant ἀντίῤῥοπον, *oppressum a tyranno*, futurum ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἕτοιμον, *imbecillum, ac talem quem sibi facile dicto haberent audientem.* VALCK.

5. κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυραννίδος) Tum illi ἐθελοκάκεον, ὡς δεσπότῃ ἐργαζόμενοι, uti cultissime in c. 78. Hic *Arch.* ὑπό του τυραννίδι pergenti manum iniicit. Non sunt ignota ὑπό του δαιμόνων βεβλάφθαι *Appiani* Bel. Civil. IV. p. 1022., νῦν δ' ἐκ θεῶν του *Sophoclis* Oed. Colon. vs. 384., conpluraque firmandae lectioni, cui tamen non fido. Mox πειθαρχέειν ex frequentato usu [voluit *Reiskius*] vir doctus. *Portus* mediae verborum formae haud male acceptum tulit, *Abreschio* consentiente. At illa vide, [*lin.* 8.] ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πεισιστρατίδαι, *quorsum confugiunt Pisistratidae.* Atqui ad Sigeum dudum illi se contulerant exules. Voluit-ne, solitos eo fuga se recipere? Sic utcunque placebunt; quamquam, ut suspicionem ne premam, grammatici conmento ex cap. 65. et c. 94. assuto congruunt perfecte. WESS. — Vide *Var. Lect.* Adsuevit autem ipse *Herodotus* talia in mentem revocare Lectoribus. *S.*

19. δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται) Varie exponunt. Laurentius, *inflatusque superbe, famam auget.* Stephanus, *atque adeo superbe inflatus, suam potentiam auget.* Post eos Portus, *superbiam spirans, crescit*, non inconcinne. Quibus omnibus φύσας per syncopen vice φυσήσας. Quid si pictum olim φῦσας fuerit, deletaque superne ducta linea, vulgatum manserit? Μεγάλα φυσῶντες, *maiores spiritus sumentes* in Io. Chrysostomo T. V. p. 344. A., πολιτικὸν φύσημα

φυσῶντες *Plato* Alcib. II. pag. 145. E., φυσῶν ἑαυτὸν *Alciphr.* lib. I. Ep. 37., ubi *Berglerus* plura. Et illa quidem suam sibi elegantiam praeferunt, neque Scriptori tamen, poëtas saepe aemulanti, quidquam praescribunt. Considera Sophocleum ex Electra vs. 1490. [1463. ed. *Brunck.*] μηδὲ πρὸς βίαν Ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὼν, φύσῃ φρένας, *neque violentum me vindicem nactus, spiritus augeat:* et Oed. Colon. vs. 838. [804. *Br.*] Ὦ δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανῇ φρένας ποτέ. Utrumque appositum et Herodoteo simile. Iunge *D'Orvillium*, cui Sophoclea ista usui esse potuerant, ad *Chariton.* lib. VIII. p. 761. WESS.

Ibid. δόξαν δὲ φύσας) Hanc nobis dum aliunde syncopen adfirment, qua φύσας pro φυσήσας poneretur secundum *Portum* in Δόξαν, suspicabor scriptum olim, δόξαν δὲ φυσῶν (vel φυσιῶν) αὐξάνεται, *crescit* (*Virtutis expers*) *verbis iactans gloriam:* ut hic δόξα *vana* dicatur *gloria*, opposita τῇ εὐκλείᾳ et ἀρετῇ, in opinione tantum superborum sita, et nihil minus quam vera. Ut opponuntur δοκεῖν, *videri*, et εἶναι, *esse;* τὸ δοκοῦν et τὸ ὄν: sic et apud Philosophos δόξα et ἀλήθεια. Unum ponam *Euripidis* ex Androm. vs. 319. locum, paulo quam vulgatur emendatius scriptum: Ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν Οὐδὲν γεγῶσι βίοτον ὤγκωσας μέγα. Εὔκλεια δ' οἷς μὲν ἔστ' ἀληθείας ἄπο, Εὐδαιμονίζω. *Inanem gloriam spirare*, vel *iactare*, atque adeo *inflatum vana opinione superbire*, hic diceretur δόξαν φυσᾷν. Ἀνδρῶν πολιτικὸν φύσημα φυσώντων meminit *Plato* II. Alcib. p. 145. E. *Antiphanes* apud *Athen.* XV. p. 681. c. Οὐκ ἐφύσων οἱ Λάκωνες ὡς ἀπόρθητοι ποτέ; Dictum, quo *Demadem* repressit inflatum *Hyperides*, *Leopardus* explicuit IX. Emend. pag. 248. VALCK.

[Nec φύσας per syncopen ex φυσήσας formatum statuere opus est, nec in φυσῶν mutare. Recte vero cum hoc *Herodoti* loco conferuntur duo illi *Sophoclei* a *Wesselingio* citati; quamquam in his φρένας φύειν non, ut idem Vir doctissimus reddidit, *spiritus augere* aut *spiritus sibi sumere* significat. Sed, ut apud *Sophoclem* φρένας φύειν est *mentem* (i. e. *prudentiam*) *nancisci*, *sapere;* sic apud *Nostrum* δόξαν φύσας αὐξάνεται est *famam nactus augescit.* Sive δόξαν hic malueris cum plerisque Interpretibus *inanem gloriam, gloriationem, superbiam* intelligere, prodibit eadem fere di-

etionis δόξαν φύειν sententia, quam illi voluere, scil. *vanam iactans gloriam, magnos sibi spiritus sumens.* Tum, quod adiicitur verbum αὐξάνεται, id aut in eam poterit sententiam accipi, quam nos in Latinis nostris expressimus, *maiores quotidie sibi spiritus sumit;* aut (id si minus placet) cum aliis, quibus lubens accedo, intelligetur, *magnos sibi spiritus sumens augescit, incrementum capit, potentiam suam auget. S.*]

23. ἅμα ὑμῖν ἀκεόμενοι) Cultius hoc pro captu scribarum, quibus suum ἀπικόμενοι, alioqui tolerabile, redonavi. *Homerus* Iliad. ν'. 115. Ἀλλ' ἀκεώμεθα θᾶσσον, *sed medeamur ocyus huic malo.* Ipse lib. III. 40. τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο: et plenius lib. I. 167. βουλόμενοι ἀκέσασθαι τὴν ἁμαρτάδα. [Similiter h. l. intelligitur ἀκεόμενοι τὰ ἡμάρτομεν.] *Hemsterhusio* idem in opinionem venerat, eleganter in *Aeschinis* Dial. III. 15. μόνοις δὲ ἀκεῖται τοῖς δυναμένοις corrigenti, loco inepti ἀρκεῖται. Revertit insuper [*lin.* 28.] ἀπελόμεθα, quod auctius ex *Med.* accesserat. Vide tamen lib. VIII. 3. WESS.

CAP. XCII. 3. Κορίνθιος δὲ Σωσικλέης) Σωκλέης in Codd. scribitur, et in edito *Plutarcho* II. p. 860. F. Σωκλέους διελθόντος. [Nunc quidem et apud *Plutarch.* Σωσικλέους editur, et mendose Σοσικλέους olim in ed. Francf. 1620. Vide ed. *Hutten.* T. XII. p. 304.] Talia solebant etiam a librariis contrahi. Veluti diversa nomina usu distinguebantur *Socrates* et *Sosicrates; Sophanes* et *Sosiphanes*; neque contrahebantur a Graecis nomina Σωσίθεος, Σωσίβιος, Σωσιγένης, et similia. Σωσίπατρος vocatur in Ep. ad Rom. xvi, 21., qui Act. Ap. xx, 4. est Σώπατρος, ubi quidem in aliquot Codd. legitur Σωσίπατρος: in uno vellem alterove sic ibidem sequentia scriberentur: Θεσσ. δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος καὶ Γαΐος, Δερβαῖος δὲ Τιμόθεος: ut corrigendum viderunt *H. V.* et *Adr. Heringa.* VALCK.

Ibid. Ἦ δὴ ὅ, τε οὐρανὸς) Auscultavi *Eustathio*, *H. Stephano*, *Porto.* Quid enim turbatissima perseverarent, praesertim cum subsequens ὅτι ferre alterum nequeat? Recte *H. Steph.* adscripsit Ovidianum, *Omnia naturae praepostera legibus ibunt, Parsque suum mundi nulla tenebit iter. Omnia iam fient* etc. WESS. — Vide nostram Var. Lect. *S.*

3. *et seqq.* Prima *Corinthii Sosiclis* oratio: Ἦ δὴ ὅ, τε οὐ-

φανὸς ἔσται ἔνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, *etc.* locutionibus illa constat proverbialibus apud utriusque linguae Scriptores frequentatis. Non Euripidea tantum e Med. vs. 410., sed *Ovidius* simul respexit eiusdem e Syleo Herculis dictum: πρόσθε γὰρ κάτω Γῆς εἶσιν ἄστρα, γῆ τ' ἄνεισ' ἐς αἰθέρα: servatum a *Philone Iud.* cum vicinis pag. 537. 869. 880. Theseus in *Eurip.* Suppl. vs. 520. ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι Τὰ πράγματ', οὕτως εἰ 'πιταξόμεσθα δή. Mox *Herodoti* Sosicles [*lin.* 7.] unius vel paucorum imperio opponit *imperium populare*, designatum ἰσοκρατίας rariori voce. Τῇ ἀνίσῳ πολιτείᾳ Atticam opponit τὴν ἴσην καὶ ἔννομον, *Aeschines* contr. Tim. p. 1, 25. *Demosth.* contr. Mid. p. 336, 121. τῶν ἴσων καὶ τῶν δικαίων ἕκαστος ἡγεῖται ἑαυτῷ μετεῖναι ἐν δημοκρατίᾳ. Laudat *Isocrates* in Areopag. p. 152. A. τὰς ἰσότητας, καὶ τὰς δημοκρατίας, οὐ πάσας, ἀλλὰ τὰς καλῶς καθεστηκυίας. Saepius ἰσονομίας specioso nomine viri Principes sunt abusi. VALCK.

19. καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι) Adi *Diodorum* T. II. p. 635. et quae adnotata isti sunt. Quotannis ex *Bacchiadis* legebatur πρύτανις, ὃς βασιλέως εἶχε τάξιν. Quare mox in Apollinis responso ἄνδρες illi μούναρχοι, quippe civitatem stato tempore soli administrantes. WESS. — Articulo potius inserto legendum, οὗτοι οἱ Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν: post τοὺς Ἀλητιάδας, primum Regum titulo: postea, velut annui magistratus, πρυτάνων nomine, *Pausan.* II. p. 120. conf. *Diodor.* T. II. p. 635. VALCK. — Bene habet οὗτοι Βακχιάδαι non inserto articulo, quem inserturus fortasse Herodotus erat, si *Bacchiadarum* iam ante facta esset mentio. Nunc verba Βακχιάδαι καλεόμενοι velut in parenthesi posita intelligi debent; et commode sic incidi poterat oratio: καὶ οὗτοι, Βακχιάδαι καλεόμενοι, ἔνεμον τὴν πόλιν: οὗτοι vero, ex praecedentibus verbis ἦν ὀλιγαρχίη, intelliguntur οἱ ὀλίγαρχοι. *S.*

20. ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων) In formula connubii tritius est ἐκδιδόναι. Sic II. 47. οὐδέ σφι ἐκδίδοσθαι θυγατέρα οὐδεὶς ἐθέλει, οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ αὐτέων. Ita *Thucydides*, *Plato*, *Aristides*, quos antestatus est *Abreschius* Dilucid. *Thucyd.* p. 314. Noster tamen lib. IX. 111. ἀλλά τοι --- δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν: iterumque οὔτε γὰρ ἄν τοι δώην θυγατέρα. WESS. — In istis ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων, quae duplex obtinet ellipsis, non est illa pervulgata.

De plebe in Samo rerum domina *Thucydides* eleganter, suo tamen more, VIII. c. 21. *τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενὸς, οὔτε ἐκδοῦναι οὔτε ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων, οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν.* *Plato* de Legib. VI. p. 771. E. *ignorare non oportet, παρ' ὧν τέ τις ἄγεται, καὶ ἃ καὶ οἷς ἐκδίδωσι.* Dicebatur plena locutione, *διδόναι τε τέκνα καὶ λαμβάνειν παρ' ἀλλήλων*: ut et *ἐκδιδόναι καὶ λαμβάνειν γυναῖκας παρ' ἀλλήλων*: quarum haec est *Xenophontis* p. 3, 2. illa *Dionis Chrys.* p. 163. D. VALCK. — Conf. Nostrum I. 107, 9. et 10. *S.*

22. *γίνεται θυγάτηρ χωλή*) Ex Helladio *Photius* Biblioth. p. 1583. *τοῦ βασιλέως Κορινθίου ἡ μήτηρ, γυνὴ δὲ Ἀμφίονος,* --- *Λάβδα ἐκαλεῖτο*: ubi, nisi *θυγάτηρ* fuerit, error certissimus, a *St. Berglero* notatus. *Ptolemaeus* vero *Hephaest.* in catalogo propriorum nominum ex literarum elementis, *Cypseli*, inquit, *mater*, *χωλὴ οὖσα, Λάμβδα ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Πυθίου*: oraculum, quod sequetur, spectans, eiusdem Biblioth. p. 487., sed temere titulum augens. *Λάβδα* idem olim ac *Λάμβδα* ex dicterio *Aristophanis*, quo uti recuso. WESS.

24. *Ἠετίων ὁ Ἐχεκράτεος*) Codicis *Ask.* *Ἐχεκράτευς* Doribus debetur. *Eetion* inter maiores numeravit Antasi filium Melanem, qui una cum Alete Corinthum occupavit apud *Pausan.* II. 4. *Lapithes* et *Caenides*, ut hic adfirmatur, si fuerit, consequens est, ut Antasus patrem aut avum agnoverit Caeneum, Perithoi in praelio adversus Centauros adiutorem, in *Pausan.* lib. V. 10. Aetas et tempus non obstant. WESS.

[26. *ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο*) Commodius delebuntur *commata* post *γυναικὸς* et post *ἄλλης* interserta; ne contrarium eius, quod voluit Scriptor, dixisse videatur. Nam quod aliàs usu receptum in graeco sermone est, ut frequenter cumulentur negativae particulae ubi nil opus esse videri poterat, eius hic contrarium obtinet: pro eo quod apertius dici poterat, *ἐκ δέ οἱ οὐδὲ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο*, omissa est priori loco negans particula. Sic in *Euripid.* Troad. vs. 481. (quod exemplum in *Matthiae* Gramm. Graec. pag. 888. adfertur) habes *οὓς Τρῳὰς, οὐδ' Ἑλληνὶς* *etc.* pro *οὓς οὐδὲ Τρῳὰς, οὐδ' Ἑλληνίς.* Similiter in *Aristoph.* Avib. 696.

γῆ δ', οὐδ' ἀὴρ, οὐδ' οὐρανὸς ἦν: pro οὐδὲ γῆ, οὐδ' ἀὴρ *etc.* *S.*]

31. τέξει δὲ ὀλοίτροχον) *Oenomai* τέξει δ' ὀλοοίτροχον [conf. *Var. Lect.*] non absurdum. Infra, lib. VIII. 52. ὀλοιτρόχους plerique Codd. et *Suidas*; quas quidem vocabuli discrepans originatio apud *Etymologum* in Voc. turbelas peperit. WESS. — Literà scribendum transpositâ, [immo adiecta,] Λάβδα κύει, τέξει δ' ὀλοοίτροχον: sic vulgatur in excerptis *Eusebii* ex *Oenomao*, Praepar. Ev. lib. V. pag. 224. vel ὀλοοίτροχον. Utro modo pronunciandum esset non convenit inter Grammaticos: qui nonnullos memorat, etiam minus notos, Auctor *Scholii* nondum editi in *Hom.* Iliad. ν'. vs. 137. [deinde vero a *Villoisono* in *Scholiis Venetis* publici iuris facti] totum illud hic forte legisse non poenitebit: Ὀλοοίτροχος, ὁ ἐν τῷ τρέχειν ὀλοὸς, ἐπεὶ καταφερόμενος πᾶν τὸ ἐμπίπτον βλάπτει. Δημήτριος γοῦν ὁ Γονυπεὺς [ὁ Γενύπεσος ed. *Vill.*] δασύνει, ἵν' ᾖ ὀλοτροχοειδὴς καὶ κατὰ πᾶν μέρος ἀστήρικτος· οὕτω δὲ καὶ Ἑρμασίας, [Ἑρμαππίας *Vill.*] καὶ Νικίας, καὶ Ἀριστέας, καὶ Ἀριστόνικος. Κομανὸς δὲ καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης ψιλοῦσι καὶ παροξύνοντες, τὸ ἐπὶ τὸ (ἐν τῷ) τρέχειν [τὸν ἐπὶ τὸ τρέχειν *Vill.*] ὀλοὸν καὶ δεινόν. ἐπενθετικὸν δὲ τὸ ι περιττόν· καὶ γὰρ χωρὶς αὐτοῦ σώζεται τὸ μέτρον· καὶ δεῖ αὐτοὺς ἀναλογίσαι τὸ (ἀναλογίσασθαι τὸ, Od. Α'. 52.) [καὶ ἔδει αὐτὸ ἀναλογῆσαι τῷ,] Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος. Δημόκριτος δὲ τὸ κυλινδρικὸν σχῆμα ὀλοοίτροχον καλεῖ. Est illud scholion ex msto Cod. *Basil.*, quem a Clar. *I. I. Wetstenio* habui utendum, Scholia complectente in Iliada, atque Iliadis Homereae Paraphrasin utilissimam. Pauca quaedam ex isto Scholio dederunt *Etymologus* et *Eustath.* in Iliad. Ν'. p. 893., excitans et Herodotea ex lib. VIII. c. 52., ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν, minus illic emendate scripta, quam vulgantur apud *Suidam*; ubi quae sequuntur velut *Herodoti* in Herodoteis non puto reperiri; quam exhibet in *Xenophonteis* (Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 189, 11.) lectionem confirmat Cod. Ms. Paris. VALCK.

32. δικαιώσει) Oraculi ultima, δικαιώσει δὲ Κόρινθον, in *Vallae* Latinis [*emendabitque Corinthum*] iusto leniora sunt. *Poenae*, quibus Corinthus a Cypselidis mulctanda, praesagiuntur, seu, quod sequens conplectitur responsum, [*lin.* 38.] πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει. Vidimus lib. I. 100. κατ' ἀξίην ἑκάστου ἀδικήματος ἐδικαίευ: et geminum II'. 29. Plurima ex aliis *P. Leopardus* Emend. V. 9. WESS.

40. ὀφρυόεντα) Egregia ad hanc vocem porrigitur *Fr. Nansii* industria in *Nonni* Paraphr. *Ioannis* cap. XXI, 59. *Acrocorinthus*, ubi fons *Pirene*, signatur. *Strabo* tamen ad asperum clivosumque urbis situm refert, ἀφ' οὗ πάντες ὀφρυόεντα Κόρινθον εἰρήκασι, lib. VIII. p. 586. [p. 382. B. ed. Cas.] WESS.

42. τότε δὲ τῷ Ἠετίωνι γενόμενον) Ut paulo post legitur, ἐὸν συνῳδὸν τῷ Ἠετίωνος, nempe χρηστηρίῳ: ad eamdem normam hic scribendum puto, τότε δὲ, τὸ Ἠετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύθοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν. VALCK.

54 seq. τὸ παιδίον προσουδίσαι) Inmane consilium; crudelius facinus, quod Clytemnestra Agamemnoni exprobrat in Tragici Iphig. Aulid. vs. 1151. Βρέφος τε τοὐμὸν σῷ προσουδίσας πάλῳ. Sic eleganter, loco προσουρίσαι, ill. *Scaliger*. Tale apud *Suid.* ὁ δὲ ἄρας μετέωρον, προσουδίζει τε καὶ ἀποκτείνει. Qua in crudelitate Hebraei רטש 2. *Reg.* VIII, 12. et נפץ אל הסלע *Psalm.* CXXXVII, 9. frequentare consueverunt. WESS. — Quod dicitur, τὸ παιδίον προσουδίσαι, dixerat et *Eurip.*, si vera est *Scaligeri* coniectura, in Iphig. Aul. 1151. ζῶα προσουδίζεται *Porphyr.* apud *Euseb.* Praep. Ev. lib. IV. p. 174. c. Doricum ἐποτούδιζεν *Hesychius* interpretatur κατέβαλεν ἐπὶ γῆν. VALCK.

56. τὸν λαβόντα - - - προσεγέλασε τὸ παιδίον) Respicit haec *Plutarchus* in Conviv. VII. Sapient. p. 163. F. Κύψελον οἱ πεμφθέντες ἀνελεῖν νεογνὸν ὄντα, προσομιλήσαντα αὐτοῖς, ἀπετράποντο: ubi forte scripserat προσμειδήσαντα vel προσμειδιάσαντα, quae viri docti est suspicio. VALCK. — *Eustathius*, τῷ λαβόντι, sententia pari. *Dulce rideat ad patrem*, in carmine *Catulli* ad Manlium; ubi *Scaliger*, Virgilianum Eclog. IV., *Lacerda* probante, *Incipe parve puer, qui non risere parentes*, idem ait ac *ad parentes*, οὐ προσγελάσαντες τοὺς τεκέας. At propius huc facit *Plutarchi* in Sap. Sympos. p. 163. F. ὃν οἱ πεμφθέντες ἀνελεῖν νεογνὸν ὄντα, *Cypselum*, προσομιλήσαντα αὐτοῖς ἀπετράποντο: quod nuper vir doctus ad *Nostri* narrationem dextre προσγελάσαντα aut προσμειδιάσαντα reformavit. Ego vero haud scio, an προσομιλεῖν *blanditias* tenelli *infantis* et *semihiante labello arridentis* excludat. Vide *Plutarchi* Consol. p. 117. WESS.

70. φέρουσα κατακρύπτει) Expuli insolentissimum κατακρύβει. Talia veterum scriptis sine fulcro, sine auctori-

tate inculcare, equidem inprobo. Idem evenit [*lin.* 72.] *Med.* ἀπικνέοιντο: namque addita stabiliendo caussa, sufficiens non est, et aeque in vulgatum quadrat. Verius mox [*lin.* 73.] ex parte *Aldi* et Msstorum τὰ δὴ καὶ ἐγένετο. WESS. — Vide *Var. Lect.* *S.*

70 *seq.* καταχρύβει --- ἐς κυψέλην) Verbi formam nobis ex *Med.* reduxit vir Clar., illam olim quidem usitatam; sed hic vitiosam, quia monumentis est literarum antiquior: καταχρύπτει procul dubio revocabitur. *Cista* Corinthiis dicta κυψέλη, in qua mater infantem occultaverat, postea fuisse traditur in Iunonis templo Olympiae dedicata: sed potius crediderim, ut rei memoriam custodirent, Cypselidas, non ad exemplar veteris istius factam, *arcam* artificiosissimam illam dedicasse, in cuius quinque lateribus enarrandis accurata *Pausaniae* versatur eruditio lib. V. [cap. 17-19.] a p. 420. ad p. 427. Τῆς μὲν δὴ σωτηρίας εἵνεκα τοῦ Κυψέλου τὸ ἀπ' αὐτοῦ γένος οἱ ὀνομαζόμενοι Κυψελίδαι τὴν Λάρνακα ἐς Ὀλυμπίαν ἀνέθεσαν, ut scribit *Pausan.* p. 419. VALCK.

79. ἀπὸ τῆς κυψέλης) *Pausanias* τὰς δὲ λάρνακας οἱ τότε ἐκάλουν Κορίνθιοι κυψέλας, tum consona prorsus de *Cypseli* cognomine, et multa de arca ista, in Olympia dedicata a Cypselidis, lib. V. c. 17. cuius insculptas figuras *Dio Chrysost.* Or. XI. p. 163. B. eleganter expingit. Iam κρυπτομένῳ [pro μαντευομένῳ, *lin.* 80.] *latitanti* seu *semet occultanti*, quomodo tres *Codices*, adsentire possum. Cypselo, cui a teneris Bacchiadae insidias struxerant, prudentia, ut latebras sectaretur, auctor erat. Habet praeterea vocabulum, quod ex glossa difficulter derivabitur: nulli tamen obtrudo. Quaeramus de oraculo, quod hîc [*lin.* 81.] ἀμφιδέξιον χρηστήριον, et in *Vallae* Latinis *anceps*, invito Cl. *de Pauw;* cui ἀμφιδέξιον, *auspicatum*, quoniam Cypselus, τῷ πίσυνος, *eo fretus* tyrannidem invasit, *liquidum*que videtur. Sequor *Laurentium*, tum quod responsum omni ambiguitate liberum non sit, tum *Luciani* consensu, oraculum Croeso datum lib. I. 53. ἀμφιδέξιον ἔπος adpellantis Iov. Tragoed. c. 43. p. 692. WESS. — Istud κρυπτομένῳ, quod pro μαντευομένῳ veteres nonnulli codices praeferunt, haud dubie glossae marginali, quae κύψελον interpretabatur κρυπτόμενον, imperite in contextum invectae, originem debet. *S.*

84. Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ) Principio oraculi, Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, Pythia advenientem Hesiodum salutavit, si non fallit auctor *Certaminis Hesiodi et Homeri*; etiam Theseum, in responso, a *Gronovio* ex schedis Mediceis publicato ad lib. I. c. 65. WESS. — Oraculi illud responsum, quod in ima ora codicis Medicei ad Herod. I. 65. adscriptum *Gronovius* reperit, huiusmodi est: Χρησμὸς ἐν τοῖς Θησέως βίοις ἀναφερόμενος·

> Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς νῦν κατὰ λάϊνον οὐδὸν
> Φοίβου Ἀπόλλωνος χρηστήριον εἰσαναβαίνει.
> Ἤλυθεν εὐνομίην διζήμενος· αὐτὰρ ἐγώ σοι
> δώσω, ἣν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίων πόλις ἕξει.

In libello qui inscribitur Ἀγὼν Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου, his verbis Hesiodus a Pythia salutatus perhibetur:

> Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς ἐμὸν δόμον ἀμφιπολεύει
> Ἡσίοδος, Μούσῃσι τετίμενος ἀθανάτῃσι· etc.

Vide Barnesianam *Homeri* editionem T. I. p. XXVI. *S.*

84. ὅς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει) Non spernerem si codices agnoscerent *Dionis* lectionem, Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαφικάνει: quod Delphico templo longe mihi videtur convenientius, quam, quod *Herodoti* nobis praebent exemplaria, ἐσκαταβαίνει. Trophonius, rarius ille tamen in antro loquutus, dixisse potuit, ὅς ἐμὸν μυχὸν (vel σπέος) ἐσκαταβαίνει: erat enim in templo Iovis Trophonii *os specus, per quod oraculo utentes sciscitatum Deos descendunt*, ut scribit *Livius* XLV. 27. et usitata dicebatur loquendi forma ἐς Τροφωνίου καταβῆναι. Deus vero Delphicus dicere debuisse videtur, ὅς ἐμὸν δόμον εἰσαναβαίνει, [ut est in responso, paulo ante adposito, quod Theseus accepit.] vel εἰσαφικάνει: nisi tanquam *adyti* forte loquatur *incola Pythius*; (sic in *Horatio* legebat noster ille *Tib. Hemst.*) et Cypselus in intimum Pythiae descenderit penetrale, (εἰς) πολυστεφῆ μυχὸν, *Aeschylo* dictum Eumen. vs. 39. VALCK.

85. Κύψελος Ἠετίδης) *Oenomai* Αἰακίδης vitium olet. *Cypseli* pater *Eetion*; cuius patronymicum Ἠετίδης, uti Deucalionis Δευκαλίδης, egregie ad Plutum *Aristoph.* p. 206. *Hemsterhusio* ostendente. WESS. — Κύψελος Αἰακίδης, quod praebet *Oenomaus Euseb.* p. 233. vitiosum illud, tenue tamen, exhibet antiquae lectionis vestigium: parum enim dubito, quin fuerit sincera scriptio Κύψελος Αἰετί-

δης, Aeetides. Patri nomen fuit ab ἀετὸς dictum Ἠετίων: sicut ab ἄμαθος fluxerunt Ἠμαθία et Ἠμαθίων, *Emathion*; ab ἄνεμος, ἠνεμόεις: etc. Nusquam inveniuntur ἤνεμος, ἤμαθος, ἠετός. Ionice quoque, et passim poëtis, *aquila* dicitur Αἰετός. Non itaque patronymicum Ἠετίδης, sed ab Αἰετὸς formari debuit Αἰετίδης. Accedit ad haec, in oraculo primum edito [supra, *l.* 37.] legi, Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα: edito secundo oraculo, non difficulter intellexerunt Bacchiadae, Αἰετὸν esse τὸν Ἠετίωνα. Ab Αἰετὸς autem Αἰετίδης ortum patronymicum, ut ab altera forma nominis Ἠετίων nasci potuit Ἠετιωνίδης. Docte *Eustath.* atque ad Alexandrini fortasse *Heraclidae* ductum, in Iliad. β'. p. 218, 13. [p. 288. ed. Rom.] Ἔοικε, inquit, διώνυμος εἶναι ὁ Ταλαός· --- Ταλαὸς, ἐξ οὗ Ταλαΐδης· καὶ Ταλαίων, ὅθεν Ταλαϊονίδης. Vidit et *Etymologus* p. 109, 8. aeque ab Ἄνθεμος formatum Ἀνθεμίδης, atque ab Ἀνθεμίων Ἀνθεμιωνίδης. In talibus absurdas plerumque συγκοπὰς Grammatici comminiscuntur, quas egregia iam satis refutabant observata τοῦ πάνυ ad *Schol.* in *Aristoph.* Plut. p. 207. VALCK.

Ibid. βασιλεὺς κλεινοῖο Κορίνθου) Ex *Wesselingii* Diss. Herod. [p. 110.] discimus, κλειτοῖο, quod altero multo minus tritum est, adfirmari codicis auctoritate. VALCK. — Minimi referet, eligatur-ne κλεινοῖο Κορίνθου, an κλειτοῖο, in quibus scribendis variarunt librarii itidem VII. 228. WESS. — Posteriori loco κλειτοῖο offerunt codd. *Arch.* et *Vind.* Hoc loco ex eisdem nullus a vulgata scriptura adnotatus dissensus, sed κλειτοῖο adfertur ex ora *Steph. Pass. Ask.* et *Dione;* quibuscum non modo noster *Pb.* facit, quem in Var. Lect. nominavi, sed et membr. *F.* in quibus nunc demum eamdem animadverti scripturam. *S.*

86. παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες) Oraculi verba haec postrema, omissa *Dioni*, tentata *Bouhierio*, enodavit *Wesseling.* in Diss. Herod. p. 111 et seq. VALCK. — *Cypselidarum* tyrannis μέχρι τριγονίας, sive in tertium successorem, continuatur a *Strabone* VIII. p. 580. [p. 378. c. ed. Cas.] ea in re *Aristotelem*, quod *Casaubonum* non fugit, secuto Polit. lib. V. c. 12. Cypselum excepit Periander; hunc Psammetichus, Gordii seu Gorgiae filius, Cypseli nepos. Quae si ex vero tradidit Philosophus, uti verissima videntur, labat fides Apollinis. Ne tamen mendax haberetur,

machinam versui admovit Ampl. *Bouherius* Diss. Herodot. p. 169. fingendo παίδων γε μὲν εἰσέτι παῖδες. Quae mihi quidem violenta videtur: εἰσέτι certe ex praesente tempore trahit aliquid, oraculi haud respondens indoli. Apollinis veracitas stet cadat-ve, nihil ad rem. Quod cecinit, ἀμφιδέξιον est, et pro more *ambiguum*; huc, ut opinor, tendens: „Cypselum regnaturum, filios quoque Periandrum „et Gorgiam:“ (namque hunc in partem dominationis fraternae venisse, ex *Plut*. Sap. Conviv. p. 160. recte colligitur. Bene ergo verbis, καὶ παῖδες *Dio Chrysost*. explicandi caussa, ὧν εἷς οὗτος ὁ Περίανδρος, adposuit:) „tum Cypselum „et Lycophronem, Periandri filios, quippe morte ante „patrem obita in tyrannidis successione haud futuros: „unum tantum modo Psammetichum, Gorgiae fil. Cypseli „I. Nep. nec ullos praeterea, regno sive tyrannide in Co„rinthiorum civitate usurum.“ Atque hoc erit παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες. Quae callide si conieci, manet versui sua scriptura; sin, fallax Apollo est, nec mea refert. WESS.

91. διαπλέξαντος τὸν βίον) Ionum sermo pro vetere διαπλεύσαντος postulabat διαπλώσαντος, quod utrum hic scriptum primitus fuerit, prorsus in ambiguo fluctuat. *Platonis* in Phaedro p. 85. D. ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα διαπλεῦσαι τὸν βίον iucundum quidem est et poëtis rhetoribusque probatum. Πλόον vitae cursum dixit *Pindarus* Olymp. Od. VI. extr. ubi Graecus enarrator διανήξασθαι τὸν βίον alià figurà. At, quod in tot schedis διαπλέξαντος τὸν βίον, haud minus venustum. Citavit *Stobaeus* ex Musa VII. 46. ὁ θεὸς, γλυκὺν πλέξας τὸν αἰῶνα: quod quoniam in verbis istis varius est *Ioannes*, nunc non premo. Iambum ex *Athenaeo* lib. XI. p. 458. B. hunc habe: Ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διάπλεκε: et de Pheretima, οὐδὲ εὖ τὴν ζοὴν κατέπλεξε, in fine Melpomenes; aliaque, a Cl. *Abreschio* indicata ad *Ph. Cattieri* Method. p. 71. Etsi autem utrumque sua non deficiatur venere, alterutrum haud dubie ex interpretamento, emersit. *H. Stephanus* [in Prolegom.] de *Herodoti* Vocib. διαπλέξαντος audaci criticae mutationi acceptum fert, *Valckenarius* ad *Euripid*. Phoeniss. p. 448. διαπλεύσαντος, cuius sententiae calculum cupide adpono. WESS.

Ibid. διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ) Impius in Deos atque in homines iniurius Dionysius *in suo lectulo mortuus* - - *eam pole-*

statem, *quam ipse per scelus erat nactus*, *quasi iustam et legitimam haereditatis loco filio tradidit*, ut auctor est *Cicero* de N. D. III. c. 35. Istiusmodo dictis sapienter respondet *Athenagoras* in libello περὶ Ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν. Quae de *Cypselo* tradit Noster, partim firmantur illa narratis *Polyaeno* V. 31. et *Suidae* in Κυψελιδῶν ἀνάθημα: ubi ad *Theophrasti* verba praeceptor illius comparari poterit *Aristoteles* Polit. V. p. 159, 21. et Oeconom. II. p. 246, 3. Fraudum ille suarum fructu facile potitus, per annos imperium exercuit triginta, tandemque ἐν τυραννίδι τὸν βίον ἐτελεύτησε, *placide vitam exspiravit*: hoc Herodotea dicitur phrasi, διέπλεξε τὸν βίον εὖ: neque enim mea sententia dubitari potest, quin genuinum sit atque ex Msstis *Herodoto* restituendum διαπλέξαντος. Non hic quaeritur, recte-ne quis dicatur διαπλεῦσαι τὸν βίον, quod cadere nequit in dubitationem; sed quid scripserit *Herodotus*. Scripsisse διαπλέξαντος demonstrant quatuor minimum scripti Codices: quis enim illud imputaret librariis? firmat usus *Herodoti*, cuius crudelis Pheretime vermibus erosa lib. IV. cap. ult. οὐκ εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε, *male vitam finivit*: eodem hic sensu capiendum διαπλέκειν: apud alios διαπλέκειν τὸν βίον significat *vitam agere*. VALCK. — Διαπλέκειν τὸν βίον *Herodotus* dixit, ut latine dicimus *pertexere vitam*, quasi *vitae telam*. *S.*

98. καταστησάμενος τῶν πρηγμάτων) Inpeditior structura *Pavio* et *Reiskio* extorsit τὰ πρήγματα, uti sermonis genius efflagitabat. Prior tamen animadvertit, necti iungique posse ὅν τινα ἂν τρόπον τῶν πρηγμάτων ἀσφαλέστερον καταστησάμενος: neque adeo ὅν τινα τρόπον collocatum quo modo plerumque, vice κατ' ὅν τινα τρόπον. Idem in *Abreschii* coniecturam venit. WESS. — At res ipsa loquebatur; neque adeo sagace opus fuerat coniectore. *S.*

102. ἀναποδίζων τὸν κήρυκα) Persimile *Aeschinis* in Ctesiph. p. 81. καὶ πολλάκις ἀνεπόδιζον τὸν γραμματέα, optimeque cum hoc conpositum a *G. Budaeo* Conment. p. 418. belle vertente, *percunctans identidem et revocans caduceatorem*. Illud autem [*lin.* 103.] ἐκόλουε - - τινὰ - τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα imitatur *Philostratus* Vit. Apoll. lib. V. 36. μὴ τέμνε τῶν ἀσταχύων τοὺς ὑψηλούς τε καὶ ὑπεραίροντας, magis tamen ex *Aristotele* Polit. V. 10. aliam in his narrandis viam ingresso, sicuti *Aldrobandin.* et *Casaubon.* ad *Diogen.* I. 100.

docuerunt. Non adstruo facti Thrasybuli expressam imaginem in *Eurip.* Suppl. vs. 448. WESS.

104. τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα· κολούων) Ad Epistolam velut a Thrasybulo scriptam ad Periandrum, quam vel ex hac liquet historia ab otioso fuisse confictam, apud *Diogen. Laërt.* I. 100. multa notarunt viri docti; *Menagius* etiam attigit *Philostrati* locum de Vit. Apoll. lib. V. c. 36. ubi Romano dat Imperatori libenter audienti multo prudentius utiliusque consilium impostor Apollonius, quam Regibus veteres isti dederant sophi. Recte Theseus *Euripidis*, Suppl. vs. 448. *Quomodo tandem*, γένοιτ' ἂν ἰσχυρὰ πόλις, Ὅταν τις, ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν, Τόλμας ἀφαιρῇ, κἀπολωτίζῃ νέους; Prava poëtae displicebat philosopho suorum civium, Atticae certe multitudinis, consuetudo, qua virtutis eminentis aestimatores invidi viros Principes ad certum tempus expellebant civitate. In re nota verbum adhibet *Aristoteles Herodoti*, Politic III. c. 9. Ὁ γὰρ ὀστρακισμὸς, inquit, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τρόπον τινὰ τῷ κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας: quod [ibi] sequitur καὶ φυγαδεύειν, ab *Aristotele* non videtur adiectum: conf. Polit. V. 10. *Aristides* T. III. p. 398. ἦν οὗτος ὁ νόμος· ἐκόλουον τοὺς ὑπερέχοντας, μεθιστάντες ἔτη δέκα. In lege quidem de Ostracismo, cuius ignoramus verba, decennium fuit definitum; sed quam illinc nobis efformavit legem *Sam. Petitus* p. 456. Ἐξοστρακίζεσθαι τοὺς ὑπερέχοντας τὰ δέκα ἔτη: istis si fuisset verbis concepta, lex meo quidem iudicio foret absurdissima; dignique Legis fuissent conditores poenâ, qua suos cives mulctandos censuit *Heraclitus*, cum amicum Hermodorum expellentes civitate dixisse viderentur, ἡμέων μηδὲ εἷς ὀνήϊστος ἔστω, [*Laërt.* IX. 2.] *de nobis nemo unus excellat.* Athenis etiam Homericum illud pueris occentabant, Αἰὲν ἀριστεύειν. Non itaque talem legem promulgassent Athenienses, qualem ne tyranni quidem; apud quos *nobilitas pro crimine*, *et ob virtutes certissimum exitium*; quique, ut scribit *Isocrat.* in Epist. VI. p. 422. A. nihil aliud σκοποῦσι, πλὴν ὅπως - - - τῶν πολιτῶν τοὺς βελτίστους καὶ φρονιμωτάτους λυμανοῦνται καὶ δασμολογήσουσι: verbo, quod vulgatur, ἀμυνοῦνται, substitui λυμανοῦνται, veram, ut arbitror, lectionem: in eam sententiam plura dederunt *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 285, 286. et *I. Wasse* ad *Sall.* Bell. Cat. c. 7. VALCK.

120. ἐς Θεσπρωτοὺς --- ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον) Secundum nonnullos Orpheus, Eurydice mortua, ἐπὶ τὸ Ἄορνον δὲ αὐτὴν τὸ ἐν τῇ Θεσπρωτίδι ἀφίκετο· εἶναι γὰρ πάλαι νεκυομαντεῖον αὐτόθι, *Pausan.* IX. p. 769. Hic animas eliciebant sua sede, rite facto Diis inferis sacrificio, quos *Comicus* propterea quis *Deos* dixit Μολοττικούς. *Hesychius*: Θεοὶ Μολοττικοί· --- ὅτι ψυχοπομπεῖόν ἐστιν ἐν Μολοσσοῖς. VALCK.

121. ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον) Ex prisca superstitione, ab Aegypto ad Hebraeos, etsi severissima sanctione *Deuteron.* c. XVIII, 11. prohibita, cum multis aliis propagata, I. *Samuel.* XXVIII. Eadem, quid enim prava religione fertilius? eadem variis utriusque Graeciae regionibus cupide recepta, et crebro usitata. *Eustathium* inspice, his usum ad *Homer.* p. 1667, 61. [Od. p. 410, 37. ed. Bas.] et *Plutarch.* T. II. p. 1104. D. ubi querelae rigentis Melissae. WESS.

130. ὃς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη) Nefarium et foedum *Periandri* facinus ex *Nic. Damasceno* excerpsit *Suid.* in Περίανδρος. Neque neglexit, ut opinor, *Seneca* II. de Ira c. 36. *Omnes denique*, inquiens, *alios affectus* ira *sibi subiicit: amorem ardentissimum vincit. Transfoderunt itaque amata corpora, et in eorum, quos occiderant, iacuere conplexibus*: quibus in verbis si *et in earum quas occiderant* fingatur, nihil apertius. Periander certe Melissam suam, inmani abreptus ira, occiderat, in Thaliae cap. 50. WESS.

Ibid. νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ) Ut sensus nasceretur, quem lectioni *Med.* tribuit vir clar. [*Gronov.*] scribi debuerat νεκρῷ Μελίσσης ἐμίγη: qua ratione scripsit II. 89. λαμφθῆναί τινα (ταριχευτὴν) φασὶ μισγόμενον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός: *deprehensum qui rem haberet cum recente mulieris cadavere.* Fidem non inveniet quod legitur apud *Hermogenem* p. 95. ἐμίχθη τις τεταριχευμένῳ σώματι: apud *Herod.* ἐμίχθη τις νεκρῷ ταριχευθησομένῳ. Hunc in locum prior erit lectio revocanda νεκρᾷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη: quibus Periandro non obscurum explicat *Herodotus* imaginis Melissae dictum: ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Περ. τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. Mirifica narrat *Athen.* XIII. p. 605. F. et 606. A. Quae his proxima traduntur, *Is. Casaub.* ad Epistolam contulit *Periandri* apud *Diog. Laërt.* I. 100. qua dicitur in honorem Melissae Periander κατακαύσας καὶ τὰ πασᾶν Κορινθιᾶν εἵματα. Paulo ante se dixerat mortua Melissa ῥιγοῦν τε καὶ εἶναι γυμνή: tractavit

ista *Des. Heraldus* ad *Martial.* X. Epigr. 50. VALCK. — *Gronovius*, loco olim vulgati νεκρᾷ suo e cod. *Med.* νεκρῷ adsciscens, hancque vocem pro substantivo nomine accipiens, μῖξιν istam sic convertit, *cum Melissa iam cadavere coierat.* Multo commodius *Valla: cum Melissa quamvis defuncta coierat.* Quam interpretationem merito probans *Valckenarius*, revocandam priorem lectionem νεκρᾷ censuit. Non compertum erat Viro doctissimo, istud νεκρῷ non uni codici *Med.* deberi, sed esse constantem veterum codicum omnium scripturam, νεκρᾷ vero aut operarum errore in *Aldinam* editionem irrepsisse aut temere ab editore obtrusum *Herodoto* esse. Ad haec vocab. νεκρὸς, adiective sumtum, eadem terminatione perinde et de muliere et de viro dici posse videtur. Foemininam certe formationem νεκρὰ neque umquam legere me memini, nec ab ullo vetere Grammatico adnotatam equidem reperi: nam quod in recentioribus nonnullis Lexicis legitur, νεκρὸς, ὰ, ὸν, *mortuus;* foeminina illa terminatio aut gratuito ficta est, aut unius huius loci, qualis olim temere editus erat, nititur auctoritate. *S.*

139 *seq.* Τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς *etc.*) Quod additur, καὶ τοιοῦτον ἔργον, hic tamdiu haerere non debuerat intactum. *Vallae* lectio Codicisque *Arch.* καὶ τοιούτων ἔργων, neque illa valde placet. Forsan ad τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς diversam quis adscripserat Codicis lectionem (καὶ τοιούτων) ἔργων. Aliis sic ista exprimeretur sententia: τοιαῦτα μέν ἐστιν ὑμῖν τὰ τῆς τυραννίδος, ὦ Λακεδαιμόνιοι. In proximis *Herodoti* dixisse videtur Sosicles: ἡμέας δὲ αὐτοὺς τότε αὐτίκα θῶϋμα μέγα εἶχε: atque aliquis adscripsisse ad ἡμέας αὐτοὺς) τοὺς Κορινθίους. Istiusmodi primum in margine Codicum posita interpretamenta nonnunquam perperam in *Thucydidis* suspicor irrepsisse contextum, atque illius dixisse Periclem p. 96. 97. [lib. I. c. 144.] non μὴ σφίσι τοῖς Λακεδαιμονίοις, verum μὴ σφίσιν ἐπιτηδείως αὐτονομεῖσθαι: mecum sentit scriptor Scholii in Cod. *Basil.* p. 32. οἶμαι τὸ, τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἁμάρτημα τοῦ γραφέως, ἐνθέντος τῷ κειμένῳ ὅπερ ἦν ἑρμήνεια τοῦ Σφίσι. Et huius ipsius vocis tales saepe praebent interpretationes *Thucydidi* subiecta Scholia p. 355, 29. Σφίσι) τοῖς Λακεδαιμονίοις: similiter p. 344, 63. p. 236, 86. Ponam locum ex p. 532, 25. [lib. VIII. c. 46.] uncis includens quae suspicor adiecta: οὐκ εἰκὸς εἶναι Λακεδαιμονίους ἀπὸ

μὲν σφῶν (τῶν Ἑλλήνων) ἐλευθεροῦν νῦν τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ δὲ ἐκείνων (τῶν βαρβάρων) - - - μὴ ἐλευθερῶσαι. VALCK.

140. καὶ τοιούτων ἔργων) Ita ni dederit, δὶς ταυτόν. Sosicles, quid negotii tyrannis, et quae ex ea, tanquam fonte, facinora scaturiant, supra recensuit. Hic iusta sermonis clausula. Malui praeterea [*lin.* 142.] ὅτε, quippe ad narrationem multo quam ὅτι utilius. WESS.

CAP. XCIII. 9. εἴπαντος ἐλευθερῶσαι, πᾶς τις) Nolo huic molestiam creare: verum tamen si amamus, ἐλευθέρως ἅπας τις αὐτέων, potuerat relinqui. Sosiclem ubi graviter orantem audierant, libere sociorum quivis elocutus est. Sic lib. VII. 46. ὃς τοπρῶτον γνώμην ἀπεδέξατο ἐλευθέρως, *qui primo libere sententiam protulerat.* Ceterum pro ἐπεμαρτυρέοντο [*l.* 11.] ex superioribus ἐπεμαρτύροντο mavult *Reiskius.* Ἑλλάδα vero πόλιν [*lin.* 12.] *Gronovius* exemplis adfirmavit, [ex VII. 22, 15. et VII. 115, 3 et 6.] quibus Ἑλλὰς στολὴ ex *Sophoclis* Philoct. vs. 223. pluraque accedere possunt. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad *lin.* 9. Istud εἴπαντος ἐλευθερῶσαι *Gron.* interpretatus est, *dicentis* (statuentis, iubentis) *liberare*: ubi *liberare* intelligi debebit *pati ut liberae maneant Athenae.* Nisi planissime alii codices ἐλευθέρως, et πᾶς τις dedissent, suspicari poteras loco ἐλευθερῶσαι πᾶς τις oportuisse ἐλευθέρως, καὶ πᾶς τις etc. *S.*

CAP. XCIV. 8. ὃς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε) Hic etiam vir doctus [nescio quis] hallucinabatur, dum Hippiam a patre Sigeum accepisse putabat: illuc se quidem Athenis eiectus cum suis Hippias receperat c. 65.; illinc evocatus a Lacedaemoniis c. 91. ἀνεχώρεε ὀπίσω ἐς Σίγειον, c. 94. Sed *Sigeum, vi atque armis a se captum,* velut peculium, *Pisistratus filio notho dederat Hegesistrato.* Sigeum a patre traditum tenuit *Hegesistratus* οὐκ ἀμαχητὶ, quippe quod, ut suum, armis saepe repeterent Mitylenaei. VALCK. — Nempe, quae de contentionibus Atheniensium et Mitylenaeorum subiiciuntur, ea ante hoc tempus, de quo nunc agitur, gesta erant. *S.*

Ibid. τά περ ἔλαβε) Auctoritatem *Arch.* amplector. *Achilleum* non longe *Sigeo* aberat. *Stephanus Byz.* Ἔστι πόλις ἐν τῷ Σιγείῳ Ἀχίλλειον: quod *Berkelio* displicere non debuerat. Oppidi situm et nominis caussam, fuisseque olim in Mitylenaeorum ditione, *Strabo* XIII. p. 896. a. [p. 600. ed.

Cas.] indicavit. WESS. — Quod doctissimo Viro placuit, τά περ ἔλαβε, id minime equidem sperno; et nonnisi in uno licet cod. *Arch.* repertum, in locum alterius scripturae, τὰ παρέλαβε; quam ex reliquis codicibus revocavi, repositum malim: nec enim composito verbo παρέλαβε opportunus admodum hic locus esse videtur *S.*

9 *et seqq.* ἐπολέμεον γάρ, ἔκ τε Ἀχιλληίου *etc.*) Quae deinceps narrat, non evenerunt illa, dum imperaret Hegesistratus Sigeo. More suo, facta Sigei mentione, *bellum* Herodotus in transcursu commemorat *de Sigeo inter Athenienses olim et Mitylenaeos gestum;* forsan ut occasionem sibi pararet *Alcaei* carminibus decantatum facinus narrandi. [Simillimo certe consilio multa passim episodia suis illum Historiis inseruisse novimus.] Duces ille non nominat, neque fraudem, qua Phrynonem circumvenit Atheniensem Pittacus: hanc aliunde notissimam fraudem Mitylenaei ducis, μέγιστον τῶν πεπραγμένων τῷ ἀνδρὶ, καὶ κάλλιστον ἐν ταῖς πράξεσι γενόμενον scribens, dum maligne praetermissam *Herodoto* calumniatur, magis Pittaci memoriam dehonestare videtur *Plutarchus* T. II. p. 858. A. Post illud bellum lectus arbiter Periander Cypselides Atheniensibus Sigeum adiudicavit. Mortuo Periandro Sigeum recuperasse videntur *Mitylenaei;* quibus illud armis abstulit deditque regendum *Hegesistrato Pisistratus.* Haec istâ si ratione digerantur, evanescunt pleraeque difficultates, quae viros eruditos exercuerunt et Ampl. *Bouhierium Diss. sur Herod.* p. 165. *Herodoto* tribuentem et *Straboni*, quae mihi neuter dixisse videtur: nihil de Hegesistrato *Strabo*; nec sane bellum, quo Hegesistratum agitarunt Mitylenaei, a Periandro compositum scribit *Herodotus.* Prius illud bellum. ducibus Pittaco et Phrynone gestum, fuisse dicitur plerisque περὶ Σιγείου, etiam *Schol.* in *Aesch.* Eumen. vs. 401. περὶ τῆς Ἀχιλλείτιδος χώρας *Diogeni Laërt.* I. 74. In isto loco vicino castellum exstruxerant Mitylenaei, Ἀχίλλειον dictum, *Sigeum* tenentibus Atheniensibus oppositum. *Demetrius Scepsius* τὸ Ἀχίλλειον scribit ἐπιτειχισθῆναι ὑπὸ τῶν Μιτυληναίων τῷ Σιγείῳ, apud *Strabon.* XIII. p. 896. A. [p. 600. B. ed. Cas.] hoc illis erat ὁρμητήριον: vid. *Casaub.* in *Polyb.* p. 168. [conf. Lexicon nostrum Polybianum, voce ὁρμητήριον.] Hinc *Herodotus* nostro capite 94. ἐπολέμεον,

inquit, ἔκ τε Ἀχιλληίου πόλιος ὁρμεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναιοί τε καὶ Ἀθηναῖοι. Hi Sigeum, Achilleum Mitylenaei, belli sedem habebant et receptaculum. Quae huc spectant veterum loca dederant *Casaub.* ad Strabonem, ad *Aesch. Stanley*, *Menagius* ad *Diogen. Laërt.* et *Simson* in Chron. ad A. M. 3398. VALCK. — In Latinis nostris p. 502. lin. 7. pro *decertarunt*, commodius *decertaverant* scribetur. *S.*

15. συνεπρήξαντο) Nemo hoc recusabit. In Musae VII. 169. ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεπρήξαντο αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον, ὑμεῖς δὲ κείνοισι τὴν ἐκ Σπάρτης ἁρπαχθεῖσαν - - - γυναῖκα: quibus neglecta ultio necis Minois et sumta ob abductam Helenam vindicta tangitur. Apertum inde, συνεπρήξατο nihil esse aliud atque *ulti una cum Menelao raptum Helenae fuerunt.* Latina *Vallae* ambiguitate laborant. WESS. — Cum codice *Pass.* συνεπρήξαντο dare nostrum F. monui in *Var. Lect.* De codd. *Paris.* vero tacere ibi debueram: quum enim illi cum ed. *Wess.* fuerint collati, hoc ipso, quod nihil ex eis h. l. notatum est, intelligitur tenere illos scripturam olim vulgatam. *S.*

CAP. XCV. 2. παντοῖα καὶ ἄλλα) πολλὰ codicum imperio, et quoniam ordo erat in editis turbatior, eliminavi. WESS.

6 *et seqq.* πρὸς τὸ Ἀθήναιον *etc.*) Psephisma Sigeorum Antiq. Asiat. *Ed. Chishull* p. 50. ΕΝ ΤΩΙ ΙΕΡΩΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΝ ΤΗΙ ΣΙΓΕΙΩΝ ΠΟΛΕΙ. *Alcaeus* apud *Strabonem* XIII. p. 895. c. [p. 600. A. ed. Cas.] ἐς Γλαυκωπὸν seu Γλαυκωποῦ ἱερόν. En ipsa poëtae mendosissima verba: Ἀλκαῖος σῶος ἄροι ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. In quis ἀλεκτορὶν, *galeam* intelligens, Vir magnus reponit, cetera vix tangens. Equidem illa ipsa puto, quae *Herodotus* innuebat, fortasse olim posita: Ἀλκαῖος σῶος, ἄρ οἱ ἔντεα δ' οὐχ. (*Salvus est Alcaeus, non item arma eius*: haec enim abiecerat fugiens.) αὐτὸν τὸν ἀλκετῆρα ἐς Γλαυκωποῦ ἱρὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. *Clypeum ipsum in Caesiae Minervae templo Athenienses suspenderunt:* sive, quae Nostri verba, [*lin.* 5.] τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι καί σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον. In *Alcaei* dicto ἀλκετῆρα ex Pindarico usu, alia quidem ibi notione; quae ad *clypeum*, *periculi propulsorem*, transire potuit. Si qui ἀλεκτορὶν *Casauboni*

praetulerint, fruantur arbitrio. Suspensa ego manu et haesitans in lacero sum fragmento. Certius est, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, *in Mitylenen reposuit*, perperam a Laurentio verti. *Strabo* melius, κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ. *Misit Alcaeus* carmen Mitylenen amico Melanippo. *Damascius* apud *Suid.* καὶ δὴ γραψάμενος ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐν Καρίᾳ δύο Φιλοσόφους ἐπιτίθησιν. Redi ad lib. III. c. 43. et Cl. *Reiskium* Misc. Lips. T. VIII. p. 307. cuius indicio addi *Athen.* XI. p. 465. D. et *Anna Comnena* Alex. p. 39. B. poterunt. WESS.

Ibid. ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας *etc.*) *Ista lamentatus ad lyram Alcaeus, carmen Mitylenen mittit* (ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτ. vid. dicta in lib. III. c. 43.) *ad sodalem Melanippum, quo suam ille fugam evulgabat.* Sic interpretor Herodotea. Quo respicit Noster, ex *Alcaei* carmine verba quaedam depravata prostant apud *Strabon.* XIII. p. 895. c. cui dicitur κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ,· Ἀλκαῖος σῶος ἄροι ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν *etc.* Sensus his inesset commodus, si sic scripta legerentur: Ἀλκαῖος σῶος ἄρ' εἴη 'νθάδ'. οὐκ αὐτόν, τὸ δ' ἀλεξητήριον (*corporis munimentum*, τὴν ἀσπίδα:) ἐς Γλαυκωποῦ ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. Atque ad haec accurate respondent Herodotea de *Alcaeo*: αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καί σφε ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. Quod cuivis accidat, sibi *clypeum reliquisse* dedecori non futurum credidit Poëta, vir aliàs strenuus et bellicosus, μᾶλλον τοῦ δέοντος πολεμικὸς γενόμενος, teste *Athen.* XIV. p. 627. A. Idem bellicae laudis cupidissimo evenit *Archilocho*: οὐ δὲ ᾔδειμεν ἂν εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ μαθόντες, - - - ὅτι τὴν ἀσπίδα ἀπέβαλεν, *Aelian.* Var. Hist. X. 13. *Archilochi* tetrastichon concinnavit G. *Olear.* in *Philostr.* Vit. Apoll. II. 7. VALCK.

9. κατήλλαξε Περίανδρος) Neque hoc *Strabo* silentio pressit. Mirum autem maxime accidit, nullam hic pugnae retiariae, qua Pittacus Phrynonem, Atheniensium eo bello ducem, irretivit et vicit, mentionem fieri, cum optima adesset narrandi caussa. Taciturnitatis rationem non exputo. *Plutarchus* ex malignitate arcessit, Malign. p. 858. ut Scriptorem macula adspergeret. WESS.

CAP. XCVI. 7. οὐκ ἐῶντας) Frequentissimum de legatis. Nec aspernabilis propterea οὐκ ἐῶντες Codicum lectio. Respice ex hoc libro c. 108. κήρυκας διέπεμπε ἐς τὴν

'Ιωνίαν, ἐπικαλεύμενός σφεας: et Cel. *Gronovium* lib. IV. 145. WESS. — Ad IV. 145, 9. similia exempla *Gronovius* congessit ex III. 13. V. 92. et VI. 97. *S.*

9. σόοι εἶναι) Cur σόοι, quam σῶοι, maluerim, dictum ad lib. II. 181. WESS.

CAP. XCVII. 15. διαβαλέειν) Aristagorae *fallendi* studium non aliud [nisi hoc, aut certe διαβάλλειν, non μεταβαλέειν,] desiderabat: praecedentia ostendunt, et supra c. 50. WESS.

16. τρεῖς δὲ μυριάδας 'Αθηναίων) *Civium Atticorum numerus*, qui hic ad XXX. *millia*, magnà ab aliis concordià aut circiter XX. millium aut paullo amplior proditur. Saepe a Grammaticis ex *Demosthenis* Or. I. in Aristogit. advocatur, εἰσὶν ὁμοῦ δισμύριοι πάντες 'Αθηναῖοι: ad quae Oratoris testimonia *Aristophanis*, *Platonis* et aliorum adscripsit Cl. *Taylor* p. 520., non neglectà differentiae illius caussà, quae mihi quidem praecipua in florente civitatis ante Persicum et Peloponnesiacum bellum statu videtur. WESS.

Ibid. τρεῖς δὲ μυριάδας 'Αθ.) In historicis antiquis saepe *numerum* vellemus imminutum, in quo augendo modum nobis, humane loquentibus, videntur excedere: sed, librariorum si tantum errores corrigendi sunt, non scriptorum velanda peccata, in talibus ego quidem scalpellum criticum non adhibuerim; in nullius scriptis segnius quam *Herodoti*, in *numeris* saepius immoderati. In historia Romana peccantem hac parte *Valerium Antiatem* frequenter corrigit hominisque refutat intemperantiam *Livius.* Hic *Herod.* ad viginti millia decem forte millia supra adiecit; nam solos cives Atticos sibi persuadendos habebat Aristagoras quibus ius esset ἐκκλησιάζειν. Cives Attici diversis temporum articulis, aetate Cecropis, Platonis, Demosthenis, Phalerei Demetrii, semper fuisse traduntur *circiciter* XX. *millia hominum*, ὁμοῦ (id est ἐγγύς, *prope, circiter*) δισμύριοι. Eam in rem quae dici possent protulerunt *I. Meurs.* Att. Lect. I. c. 1. et de Fort. Att. c. 4. *S. Petit.* in Legg. Att. p. 188. et *P. Wesseling.* in Diodori T. II. p. 271. Qui *Meursio* dicitur incertus auctor apud *Hesychium*, est *Demosthenes*; cuius adhibent locum Grammatici ad istam vim vocis ὁμοῦ firmandam. De *numero civium Atticorum* agentes haec *Herodoti* suo loco reliquerunt intacta, quibus

ancilla forsan e comoedia advocabitur patrona: in *Aristoph.* Ἐκκλ. vs. 1124. ista leguntur: Τίς γὰρ γένοιτ' ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος, Ὅστις, πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων Ὄντων τὸ πλῆθος, οὐ δεδείπνηκας μόνος. VALCK.

19. Μιλάνθιον) Optime ita *Vindobonae.* [conf. Var. Lect.] Non obliviscor μηλάνθης, at virile Μηλάνθιον nomen quaero. Codri pater Μίλανθος, Bacchus Μελανθίδης in celebritate versantur, neque ignotus Μελάνθιος est, quem Eurypylus obtruncat Iliad. Ζ'. 63. WESS.

20. ἀρχὴ κακῶν) Robur numero isti singulari ex *Eustathio* accedit et acuto *Isocratis* verbo, τὴν ἀρχὴν τῇ πόλει ἀρχὴν εἶναι τῶν κακῶν in *Aristotel.* Rhetor. III. p. 137. Si qui tamen liber ἀρχέκακοι ἐγένοντο praeferret, quod *Plutarchus* Malign. p. 861. A. invenit, praecipuum profecto in censum veniret ob *Homeri*, Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐίσας Ἀρχεκάκους, Iliad. Ε'. 63. Luculenta profecto est imitatio. WESS. — Singularis numerus ἀρχὴ quo pacto suspectus cuipiam h. l. esse potuerit, non video. Nec ex eo quod in hac re Homerico vocabulo ἀρχέκακοι usus est *Plutarchus*, continuo consequitur reperisse illum h. l. id vocab. apud *Herodotum*, cuius ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο minime quidem cum ἀρχέκακοι permutatum vellem. *S.*

Ibid. Αὗται οἱ νῆες ἀρχὴ κακῶν *etc.*) Ut *Med.* sic et legerunt h. l. *Eustath.* et *Valla. Eustathius* in Ἰλ. έ. p. 395, 19. Φησὶν Ἡρόδοτος Ἀττικάς τινας νῆας, αἳ, τοῖς Ἴωσι πεμφθεῖσαι εἰς βοήθειαν, ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι. Nemo facile malevolentiam in his deprehendisset praeter *Plutarchum*, quem hic etiam coecavit obtrectandi cupiditas: malevolus audit *Plutarcho* Noster p. 861. A. ὡς Ἀθηναῖοι ναῦς ἐξέπεμψαν Ἴωσι τιμωροὺς ἀποστᾶσι βασιλέως ἀρχεκάκους τολμήσας προσειπεῖν, ὅτι τοσαύτας πόλεις καὶ τηλικαύτας Ἑλληνίδας ἐλευθεροῦν ἐπεχείρησαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων. Est ista prorsus indigna philosopho criminatio: non dixit simpliciter ἀρχεκάκους, sed ἀρχεκάκους (vel ἀρχὴν κακῶν) Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι: id est, *Graecis Persisque* ἀρχὴν τῶν πολέμων παρασχούσας. Alexandri quidem naves dixit *Homerus* Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο: sed et illae ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ Τρώεσσι, his πᾶσι, illorum πολλοῖς. Dies, quo primum alicui obveniunt commoda, dicitur illi ἀρχὴ πολλῶν κἀγαθῶν: sic qui primus malorum caussa fuit, ἀρχὴ κακῶν. *Thucydidea* ex

lib. II. c. 12. adhibet *Aristid.* T. II. p. 322. Hae naves viginti, nam Athenienses εἴκοσι τριήρεσιν ἔπλευσαν ἐπικουρήσοντες τοῖς Ἴωσιν, ut scribit et *Charon Lampsacenus* apud *Plut.*, hae naves Ionibus auxilio missae Darium exacerbarunt, et speciosum inferendo Graecis bello praebuerunt praetextum causamque proximam: veram tradit *Aristides* T. I. p. 209. Velut remotae caussae considerari quoque possunt superbum Atossae desiderium et medicus Democedes. Quod uxori Darii etiam *Herod.* III. c. 134. id ipsum Xerxis coniugi tribuit *Maxim. Tyr.* XXIX. c. 6. ἐπιθυμεῖ ἡ Ξέρξου γυνὴ θεραπαινίδων Λακωνίδων καὶ Ἀττίδων καὶ Ἀργειάδων· καὶ δι' ἐπιθυμίαν γυναικὸς - - - ἡ Ἀσία ἐξοικίζεται: mihi scripsisse videtur Λακωνικῶν et Ἀργολίδων. Ἀργολίδας rectius dixisset *Aelianus*, quam Ἰάδας, de Nat. An. XI. c. 27. VALCK.

CAP. XCVIII. 3. ὠφελείη) Certa haec scriptura, aut, uti ego malui, ὠφελίη ex nationis consuetudine ad lib. II. 18. WESS.

23. τοῖσι Παίοσι) Ultimum *Laurentii* et *Arch.* schedae neglexerunt. crebra vocabuli repetitione fortasse offensae: per me licebit, ut eius consilii laudatores inpetrent. [Nisi vero αὐτοῖσι pro τοῖσι legatur, non video quo pacto abesse vocab. Παίοσι possit.] Ferre tamen non possum toties ἀπικίατο a librariis ad communiorem sermonis morem formari. Ipse *Med.* ab hac se temeritate [*lin.* 19.] non continuit. Tu *Portum*, talium exemplorum promum condum, consule. WESS.

CAP. XCIX. 2. Ἐρετριέων πέντε τριήρεας) Hoc etiam indignatur *Plutarchus* T. II. p. 861. B. *Herodotum* in transcursu tantum *Eretriensium* fecisse mentionem, illorum παρασιωπήσαντα μέγα κατόρθωμα καὶ ἀοίδιμον. His proxima *Plutarchi* hunc in modum partim ex Codd. sananda sunt, ut legatur: ἤδη γὰρ, ὥσπερεὶ τῆς Ἰωνίας συγκεχυμένης, καὶ στόλου βασιλικοῦ προσπλέοντος, ἀπαντήσαντες ἔξω Κυπρίους ἐν τῷ Παμφυλίῳ πελάγει κατεναυμάχησαν. Hinc illi dicuntur, Sardium acropoli incluso Artapherne, τὴν Μιλήτου λῦσαι πολιορκίαν: atque ista praeter ceteros narrasse traditur *Lysanias* Mallotes. Miletum hoc articulo temporis a Persis obsidione cinctam, ab Eretriensibus liberatam quod scribit, fides sit penes auctorem. Secundum *Herodotum* etiam Eretrienses in Asiam militatum veniebant in gratiam Milesiorum,

qui opem ipsis tulerant in bello contra Chalcidenses: hoc Eretrienses inter et Chalcidenses bellum intelligit *Thucyd.* I. 15. quo, quod ante vix evenerat, καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ἐς ξυμμαχίαν ἑκατέρων διέστη: horum sensum Latinus interpres perspexit, non Graecus. Super *Lelanto*, fertilissimo campo, aquis etiam saluberrimis nobili, saepius illi bella gesserant atque ab antiquissimis temporibus: vid. ill. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* Hymn. in Del. vs. 289. Chalcidensis Amphidamas, teste *Plut.* in Conviv. VII. Sap. p. 153. E. πολλὰ πράγματα παρασχὼν Ἐρετριεῦσιν ἐν ταῖς περὶ Ληλάντου μάχαις ἔπεσεν: errat interpres: πεδίον Ληλάντιον dicebatur, et ὁ Λήλαντος. Nobilius forsan illud bellum respicit *Theognis* vs. 888. Οἴμοι ἀναλκείης· ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε, Ληλάντου δ' ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον: minus ista vulgantur emendate. VALCK. — *Theognidis* versiculos emendatos edidit *Brunck.* num. 871 seq. *S.*

6. πόλεμον συνδιένεικαν) Nulli rei hoc quidem loco est συνήνεικαν. *Herodotus* I. 18. Χίοισι τὸν πρὸς Ἐρυθραίους πόλεμον συνδιήνεικαν, addita αὐξήσει, qua et hic vocabulum *Vindob.* instruxit. Dabit *Iosephus* Bell. Iud. I. XIV. 4. στρατείας, --- ἃς κατ' Αἴγυπτον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκε. *Philo Iud.* de Agricult. p. 209. C. συνδιαφέρεσθαι τὰ τοῦ πολέμου. Adde supra c. 79. et *Procopium* Bell. Goth. I. 5. et *Suidam* in Συνδιαφέρειν. WESS.

CAP. C. 2. ἐν Κορήσσῳ) Mons Κόρησσος aut Κορησσὸς (variatur enim in tono) altissime erigebatur stadiis ab urbe Epheso XL. Illi oppidum naviumque statio accubabat eiusdem nominis, cuius in scriptura, uti ante hic, etiam alibi erratur. Verior ex msstis revertit. Dixi ad *Diodorum* lib. XIV. 99. WESS.

[5 *seq.* ἐπεί τε --- ἀπίκοντο, αἱρέουσι Σάρδις) Idem est ac si dixisset ἐπεί τε --- Σάρδις ἀπίκοντο, αἱρέουσι αὐτὰς vel τὴν πόλιν. *S.*]

6 *seq.* αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος) Hoc solis tribuit Atheniensibus *Charon* Lampsacenus apud *Plutarch.* T. II. p. 861. D. Ἀθηναῖοι --- εἷλον τὰ περὶ Σάρδεις ἅπαντα, χωρὶς τοῦ τείχους τοῦ βασιληΐου: sic *arcem* vocasse monuit *Ti. Hemsterh.* in luculenta de Sardium acropoli nota ad *Luciani* Contempl. p. 502. *Tzetzes* Chil. I. vs. 853. Ὁ δὲ Ἡρόδοτός φησιν, ὡς ὑπ' Ἀρισταγόρου Τὰς Σάρδεις ἐξεπόρθησαν πεισθέντες Ἀθηναῖοι. Ere-

triensibus urbis captae honorem contribuisse videtur Lysanias. Ad mentem ferme *Herodoti Aristides* de Atheniensibus T. I. p. 209. ἀναβάντες, ait, εἰς Σάρδεις στρατιᾷ κοινῇ (una cum Ionibus atque Eretriensibus:) πορθήσαντες ᾤχοντο: verius tamen ἑλόντες scripsisset quam πορθήσαντες. VALCK.

8. ἐῤῥύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης) Tot codicum ἐῤῥύατο progressum moratur. Productio verbi Ionica est in multitudinis numero, qualem ἱδρύατο habet lib. II. 182. At hîc de uno Artapherne. Mox quidem se dabit παρηγορέατο *Onesilus* c. 104. contra tabulas, in quis παρηγορέετο. *Gronovius* expressit ex *Med.* VIII. 113. *Themistocles* ἐκτέατο, ubi ἐκτέετο aut ἠτέετο alii libri. In eiusdem Uraniae c. 35. *Arch.* et *Vind.* πάντα δ' ἐπιστέατο *Xerxes*, reluctantibus pluribus atque ἠπίστατο offerentibus. Sunt cuncta proinde illa fidei fallacis et auctoritatis. Tamen ὡρμέατο singularem numerum adsereret VI. 215. nisi nexa isthic omnia ad hunc forent modum: ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὡρμέατο δὲ *etc.* Hydarnes nempe et illi quibus praeerat, profecti sunt. Et haec propter ἐῤῥύατο, quod Ionica magis specie, quam veritate, splendet. WESS.

CAP. CI. 1 *seq.* Τὸ δὲ μὴ ληϊλατῆσαι ἑλόντας σφεας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε) In his probarem si qui Codices darent, τοῦ δὲ μὴ ληϊλατῆσαι ἑλ. σφέας τ. π. ἔσχε τόδε: qua structura utitur *Aristoph.* Αυσ. vs. 380. Sic apud *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 313, 40. *Dercyllidas* τούτους, τοιαῦτα λέγων, ἔσχε τοῦ μὴ ἐκπεπλῆχθαι. Scribi tamen etiam potuit: τόδε δὲ μὴ ληϊλατῆσαι ἑλόντας σφεας τὴν πόλιν ἔσχε· τότε ἔσαν ἐν τῇσι Σαρδ. Sic loquitur in re simillima *Thucyd.* I. c. 73. ὅπερ ἔσχε μὴ κατὰ πόλεις αὐτὸν ἐπιπλέοντα τὴν Πελοπόννησον πορθεῖν: quin ipse *Herod.* I. c. 158. *Aristodicus*, inquit, ἔσχε μὴ ποιῆσαι ταῦτα Κυμαίους. Dissimilia, ni fallor, erunt, quae multa poterunt obmoveri: nam non nescio *Sophocleum* Philoct. vs. 1235. ἔστιν ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾶν: quaeque huius sunt classis plura. VALCK. — In vulgatam huius loci scripturam consentiunt libri, quam nec opus erat sollicitare. *S.*

9. τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς) Scriptura τὰ ἔσχατα περινεμομένου habet quo commendetur. Sed περιέσχατα lib. I. 87. sicuti τὰ περὶ τὰ ἔσχατα eiusdem Musae c. 191. Quod subsequitur autem, οὐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν, *Laurentius* accepit, ac si παρέχοντος esset; neque inprovide, si quidem ἔχειν

ea apud *Thucydidem* potestate veteres Enarratores semel iterumque explicarunt. Si tamen ex codicibus ἔχοντες erueretur, spernendum cum *Pavio* et aliis haud censerem. WESS.

12. διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς) *Pactolum* διὰ μέσων ἀφικνούμενον Σαρδίων ἕτοιμα χρήματα κομίζειν hinc *Dio Chrysost.* Orat. LXXXIII. p. 659. A. et scriptorum conplures. De amne *Hermo* [*lin.* 13.] iuxta Phocaeam in mare se mergente lib. I. 80. WESS.

CAP. CII. 2. Κυβήβης) Favet *Galeo*, Κυβέλης emendanti, verum iniuriâ, *Valla*. Vulgato patroni veniunt *Hesychius*, *Eustathius*, *Suidas*, et quos plures advocavit doctissimus *Gudius* ad *Phaedri* lib. III. Fab. 20. Haec est inclamantis Chori, Ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ, Μᾶτερ αὐτοῦ Διός, Ἃ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις, *Sophoclis* Philoct. vs. 390. Eadem in *Maecenatis* Epigr. *Ades huc*, *ades Cybebe*, *fera montium dea*, h. e. ὀρεστέρα *Sophoclis*; cuius ego suffragio eam Latini versus apud *Diomedem* et *Fortunatianum* scriptionem praeoptarem. Multa nuper et docta de *Cybebe* et *Maecenatis* Epigr. Cl. *Pet. Burmannus Secund.* Anthol. Latin. lib. I. p. 30. Porro *incendii templorum in Graecia obtentus*, quem [*lin.* 3.] Persis scriptor tribuit, arcessitus erat: verior caussa, quod deos parietibus includi negarent, templa inprobantes. Conf. *Brisson.* Reg. Pers. II. 31. etc. WESS. — Pro eo quod in *Vallae* Latinis erat, *templum Cybeles*, graecam nominis deae formam *Cybebes* cum *Gron.* tenuit *Wess. S.*

3. ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά.) Hic insano tantum furori fuit praetextus: neque Persarum res sacras, nedum Asiatica templa violaverant Aegyptii, quum teste *Diodoro* I. 46. Cambyses ἐνέπρησε τὰ κατ' Αἴγυπτον ἱερά. De Graeciae templis a Persis vel incensis vel violatis veterum loca collegerat *B. Brisson.* de R. Pers. II. pag. 218. et seqq. Haud protrita dedit vir Magnus ad *Diodori Sic.* XI. 29. ubi in eam propendere videtur suspicionem, quam *Theopompus* certe verisimillimam movit, formulam illam iuris iurandi, quam Graecos ad Plataeas iurasse perhibent, ab Atheniensibus esse confictam. Theopompi praeceptori *Isocrati* pag. 73. B. soli dicuntur Iones illis diras imprecati, qui templa Deorum instaurarent igne Persarum violata, tanquam mo-

numenta posteris relinquenda barbarorum impietatis: *τῶν ἐμπρησθέντων ἱερῶν ἐπηράσαντο εἴ τινες* (legerim, *εἴ τι τινὲς*) *οἰκοδομήσαιεν*. Qui Persis apud Plataeas se obiecerunt Graeciae populi, plerique fuerunt Peloponnesii, in universum secundum *Herod.* ferme viginti: praeter Atheniensium, ceterorum utique templa non incenderant Persae, neque videri poterant facturi. Phocensium si qui forte transfugae pugnae interfuerunt nobilissimae, in Phocide unum memorat *Herod.* VIII. 38. Abis Apollini sacratum templum quod *συλήσαντες ἐνέπρησαν*. Huc adde templa quaedam Attica et *τοὺς ἐν τῇ Ἁλιαρτίᾳ ναοὺς* ex *Pausan.* Phocicis pag. 887., praeterea nullum equidem commemoratum legere me memini templum, quod in veteri Graecia Persae incenderint. Sed Ionum templa recensens *Pausanias*, ad quae cetera Graecorum magnificentià non poterant aequiparari, duo scribit de nobilissimis *ὑπὸ Περσῶν κατακαυθῆναι: τόν τε ἐν Σάμῳ τῆς Ἥρας* (*ναὸν*,) *καὶ ἐν Φωκαίᾳ τῆς Ἀθηνᾶς· θαῦμα δὲ ὅμως ἦσαν καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς λελυμασμένοι*, VII. p. 533. Pro ingenio suo Persarum hanc etiam impietatem amplificarunt Athenienses. VALCK.

11. *Εὐαλκίδεα*) Quidquid in hominis nomine Codices varient, de recepto nihil demuto. *Εὔαλκις*, quo titulo victorem Olympiae *Pausanias* lib. VI. 16. memorat, *Εὐαλκίδην* et *Εὐαλκίδεια* recte format. WESS.

CAP. CIII. 2. *ἐπικαλεομένου σφέας πολλὰ δι' ἀγγέλων Ἀρισταγόρεω*) Sic recte *Passion.* et *Ask.* sicuti cap. 108. Onesilus *κήρυκας διέπεμπε -- ἐπικαλεύμενός σφεας*, activa verbi notione; quam recte etiam *Gronov.* h. l. in latinis expressit, in graecis quidem scripturam tenens olim vulgatam *ἐπικαλεομένους*. WESS.

6 *seq.* *πολέμον ἐσκευάζοντο*) Prudenter *Reiskius* priorem abdicavit coniecturam. Simplex verbum conpositi vicem obit, ut VI. 100. *προδοσίην ἐσκευάζοντο*. Mox [*lin.* 9.] *ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον* in structura geminum habebit c. 104. *φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ*. Alii maluissent, *ἐκπλώσαντες ἔξω τοῦ Ἑλλ.* aut *ἐκπλώσαντες τοῦ Ἑλλησπόντου*, qualia in *Demosthene*, *Philostrato*, atque aliis obvia. Hoc amplius, *καὶ γὰρ τὴν Καῦνον etc.* expeditum dedimus ad lib. II. 106. WESS. — Vide ad II. 106, 1. notata, et quem ibi citavi locum I. 86, 38 seq. *S.*

CAP. CIV. 5. Εὐέλθοντος) Notissimus ex Pheretimae historia lib. IV. 162., et, temporis ratio si subducatur, conpetet aetas. Cur autem [*lin.* 6.] παρηγορέετο ex scriptis Codd. praetulerim, non repeto dicta. [Vide Adn. ad c. 100, 8.] *Portus*, vulgato praesidium paraturus, novum exorsus est conmentum. WESS.

11. στασιώτῃσι) Erunt fortasse, qui de *militibus* (στρατιώτῃσι) cogitabunt; quibus, tametsi prospiciam quid pro illis dici queat, non accedo. Notissima utriusque vocabuli in Codd. conmutatio diversitati occasionem, (uti lib. I. 13. III. 144. IX. 2.) dedit, in *Strabone* etiam lib. XIV. p. 992. B. [p. 674. D. ed. Cas.] ubi Athenodorus ἐπεχείρει λόγῳ μετάγειν κἀκεῖνον, *Boëthum*, καὶ τοὺς συστρατιώτας: atqui illi poëtae nulli milites, nulli conmilitones veri, sed συστασιῶται, [quod ibi etiam codd. nonnulli nupero Editori *Strabonis* offerebant; quos ille laudavit quidem, nec tamen secutus est.] unde mox τῆς στάσεως ibidem mentio. Συστασιῶται non ignoti *Herodoto*. WESS. — Pro scriptura στρατ. in *Wesselingii* Var. Lect. testis advocatus est cod. *Ask.* errore operarum, qui *Arch.* debuerant. *S.*

15. ἐπολιόρκεε προσκατήμενος) *Assidebat oppugnabatque oppidum*, *Gellius Noct. Att.* VII. c. 1. De *obsidione*, ut *adsidere Livio*, Graecis adhibetur πόλει vel πόλιν προσκαθῆσθαι. Attigit clar. *Wess.* ad *Diod.* I. p. 502. Herodoteum illud bis terve dedit *Pausan.* I. pag. 30. Συρακούσαις πολιορκοῦντες προσεκάθηντο: scribi debet libro VII. p. 558. Ἡράκλειαν δὲ προσεκάθηντο πολιορκοῦντες: et VIII. p. 681, 2. ἐπολιόρκουν προσκαθεζόμενοι, ubi vulgatur προκαθεζόμενοι. πολιορκίᾳ προσκαθεζόμενοι *Thucydidis* est, lib. I. c. 11. VALCK.

CAP. CV. 7. ὡς οὗτοί γε οὐ καταπροΐξονται) In *Vallae* Latinis erat, *non fuisse illos prae contemtu sui rebellaturos*, non bene. Rex non inpune rebellionem ablaturos innuebat, quam eius mentem *H. Steph.* et *Portus* non praetervidserunt. Glossator mstus adscripsit ea, quae *Aristophanis* offerunt enarratores ad Equit. vs. 433., reddenda loco conmodiore. Redi ad Cl. *Valcken.* observationem lib. III. 37. [Adnot. ad III. 36, 33.] WESS. — Non teneri hic a *Gronovio* debuisse *Vallae* interpretationem, *Valckenarius* etiam h. l. monuit. *S.*

9. ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν) Cur inprobatum hoc fuerit, nul-

lam, nisi in *Mediceo*, caussam animadverti. [Accedunt illi tamen et alii codices, πρὸς pro ἐς scribentes.] In *Eustathio* εὔξατο ἀνθρώπῳ ἐς οὐρανὸν ἀφεὶς τὸν ὀϊστόν, ridicule: ἄνω si suprapositam habeat lineam, imo etiam ubi absit, in scriptis Codd. saepe loco ἀνθρώπῳ ponitur: id exscriptorem fefellit, *H. Stephanum* minime, Dialect. pag. 49. de formula Ὦ Ζεῦ γενέσθαι, quomodo *Eustath.*, disputantem. Dubium autem quo doctissimi viri animus distrahebatur, nunc cessat: testes infinitae formae mssti conplures; tantum in verbi indole, simplici an conposita, discordes. Mihi nulla hic novandi libido. Adi ad *Gronovium.* WESS. — Ad ἐκγενέσθαι *lin.* 11. monuerat *Gronov.* verbum εὔχομαι intelligi. *S.*

11. Ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι) Digna lectio Codicis erat *Med.* ἐκγενέσθαι, pro ἐκγενέσθω iure recepta, quam uno alterove exemplo communiret *Gronovius*, ut alibi fecerat vir clar. in alterius usus infinitivo commendando. Legitur incerti *Tragici* senarius apud *Etymol.* pag. 346, 43. Ὦ Ζεῦ, γενέσθαι τῆσδέ μ' ἐξάντης νόσου: quem alibi lectum non recordor. *Aeschyl.* Sept. contr. Theb. vs. 259. Θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν. Adde *Eurip.* Suppl. 3. *Aristoph.* Ran. 914. Quid in istiusmodi sit votis subaudiendum, docere poterit *Xenophontis* Abradates Κυρ. Παιδ. VI. p. 100, 42, qui ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεύξατο, ἀλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρί: vel eiusdem Cyrus p. 97, 42. Ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, λαβεῖν μοι αὐτὸν γένοιτο ὡς βούλομαι. Horum prius probavit *H. Steph.* in App. de Dial. Att. pag. 49., sequutus *Eustathium.* Hic nostra quoque proferens *Herodotea*, Florentinam adfirmat lectionem in Iliad. β'. p. 188., 29., ἔστι καὶ παρὰ Ἡροδότῳ σχῆμά τε ὅμοιον εὐχῆς, καὶ ἱστορία τοιαύτη· Δαρεῖος εὔξατο, ἄνω εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς οἶστὸν, καὶ τὸν αἰέρα βαλὼν, Ὦ Ζεῦ γενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι. Ut apud *Herod.* IV. 18., si me non fallit suspicio, ἄνω mutatum erat in ἄνοι, vel ἄνθρωποι: sic in his, pro ἄνω εἰς οὐρανὸν, ed. *Rom.* dabat ἀθρώπῳ εἰς οὐρανόν. Absurdam lectionem correxerat et *H. Steph.* l. c. quam ex ἄνω πρὸς ortam perperam putat *Al. Politus*, in cuius Ed. p. 474. vulgari non debuerat: ἄνω πρὸς εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς οἶστόν. Scripsisse mihi videtur *Herod.* ὀϊστὸν ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι. In his ἥλιον legisse videri possent de quibus *Diogen. Laërt.* in Prooem.

§. 9., καταγινώσκουσιν Ἡροδότου οἱ τὰ περὶ Μάγων γράψαντες· μὴ γὰρ ἂν (ἄνω perperam Ed. *Meibom.*) εἰς τὸν Ἥλιον βέλη Ξέρξην ἀκοντίσαι, μηδ' εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι, θεοὺς ὑπὸ τῶν Μάγων παραδιδομένους: aut certe *Solem* intellexerunt. *Philo Bybl.* apud *Euseb.* Praep. Ev. p. 34. c. τὰς χεῖρας ὀρέγειν εἰς τοὺς οὐρανοὺς πρὸς τὸν ἥλιον. Non ignem tantum et aquam, *Solem* et *Mare* colebant Persae; sed et *coelum* adorabant, ut Graeci *Iovem*. Persae *Herodoto* dicuntur lib. I. c. 131. τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες: *hoc sublime candens, quem vocant omnes Iovem.* VALCK.

CAP. CVI. 11. τοιοῦτόν τι ἐπρήχθη) *Quorum quidnam*, olim a *Valla* positum, eamdem monstrat lectionem, quam a *Steph.* repertam ex duobus Codd. Angl. enotavit *Galeus*, quamque restituendam censerem: κῶς δ' ἄνευ τῶν σῶν βουλευμάτων τούτων τί ἂν ἐπρήχθη: *horum quidnam tandem esset sine tuis consiliis factum?* Histiaei responso, [*lin.* 15 *seq.*] τί δ' ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι ταῦτα; τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσαπερ σοί: congruit Magorum ad Astyagen *Herodot.* I. 120., sed Creontis inprimis ad Oedipum oratio in *Soph.* Oed. Tyr. vs. 600 et seqq. Νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω. Πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν Ἀρχῆς ἀλύπου; Πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ', ἀφεὶς τάδε; et ad iratum Thesea Hippolyti *Eurip.* vs. 1012. Μάταιος ἆρ' ἦν κοὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν. Ἀλλ', ὡς τυραννεῖν ἡδύ; τοῖσι σώφροσιν Ἥκιστά γ'. ut locum eleganter emaculavit nuper *Ier. Marklandus.* VALCK.

16. πάντα ὅσαπερ σοί) Multo hoc amplius, quam ὅσα Πέρσῃσι ex *Arch.* Repetit et gratus agnoscit regis promissa, ἔχε τά περ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος, supra c. 24. WESS.

29. πάντα καταρτίσω ἐς τὠυτό) Vulgatum καταρτήσω *Portus* ex καταρτάω deducit, unde χρῆμα κατηρτημένον lib. III. 80. de *apta* re. Mihi dux et auctor est *Arch.*, atque usus verbi in sarciendo instaurandoque frequentissimus, etiam in N. Test. tabulis. Redi ad c. 28. *Sophoclis* Oed. Col. vs. 71. καταρτύσων, h. e. εὐτρεπίσων, eodem vergit. WESS.

34. Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην) Malunt νήσων τὴν μεγ., non absurde, modo schedae iuberent. *Noster* principio lib. VI. ὃς Σαρδὼ νῆσον τὴν μεγίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, de eodem Histiaeo. Plures olim *Sardiniam* inter insulas

maris mediterranei maximam perhibebant. *Scylax* Peripli fine, μεγίστη Σαρδὼ, δευτέρα Σικελία, τρίτη Κρήτη, errans profecto. Sed vide *Ph. Cluverium* Sardiniae c. 1. pag. 479. WESS.

Ibid. Σαρδῶ νῆσον *etc.*) Similiter scripsit VI. 2. Hic Dario nonnihil aptius fuisset movendo, si Sardiniam *insularum maximam* vocasset Histiaeus, νήσων τὴν μεγίστην: ut supra lib. I. c. 170. Ionibus auctor fuisse dicitur Bias πλέειν ἐς Σαρδῶ, νήσων ἁπασέων μεγίστην: quod utilissimum suum consilium, ut ab omnibus intelligeretur, carmine Philosophus explicuisse videtur: vid. *Diog. Laërt.* I. 85. Ante Biantis aetatem idem illud consilium suis Messeniis, tyrannide Lacedaemoniorum oppressis, dederat Manticlus: *Pausan.* IV. [cap. 23.] p. 336., Μάντικλος ἐκέλευε - - - πλεύσαντας ἐς Σαρδὼ κτήσασθαι μεγίστην τε νῆσον καὶ εὐδαιμονίᾳ πρώτην. Idem X. p. 836., ἡ Σαρδὼ, inquit, μέγεθος καὶ εὐδαιμονίαν ἐστὶν ὁμοία (sic *T. Hemsterh.*) ταῖς μάλιστα ἐπαινουμέναις: conf. *Diodor. Sic.* I. p. 341. et 343. *Wess.* et *Cluver.* Sard. Ant. p. 479. VALCK.

CAP. CVIII. 6. στρατιὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν) Talis confusio sive σύγχυσις nec inconcinna neque insolens. Exemplorum affatim *D'Orvillius* conduxit ad *Chariton.* lib. III. 7. pag. 320. Mox ἄνδρα Πέρσην δόκιμον [pro προσδόκιμον] scribentes et nectentes *Arch.* et *Valla* aberrant, turbantque orationis seriem. Satis ad redarguendos ex lib. VI. 6. ἐπὶ δὲ Μίλητον - - ἦν στρατὸς προσδόκιμος. WESS.

11. ἐς τὴν Κύπρον) Ista verba, more historicorum in medio posita, aeque pertinent ad sequentia, καὶ οἱ Πέρσαι, atque ad ea quae praecedunt. Tantilla res non animadversa deceperat interpretes. *Cum e Cilicia Persae navibus in oram Cypri Ciliciae traiecissent oppositam*, ἤϊσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ, *illinc, relictis navibus, itinere terrestri ibant versus Salamina*, in altera insulae parte sitam, Syriae obiectam. Seleucià nave profecti Paulus et Barnabas in Cyprum primum venere Salamina, Act. Ap. XIII, 5. mox dicuntur διελθόντες τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου. Quando Paphus in ipso fuit Orientali latere Cypri, atque hinc in Pamphyliam traiecerunt Apostoli, quod spectatissimi Codices offerunt, διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον, causae nihil est cur sperneremus. VALCK.

14. αἱ καλεῦνται Κληΐδες) Bene Mssti; in Κλῇδες tamen Atticorum recentiorum, de quibus Cl. *Valckenarius* ad Phoeniss. *Euripid.* vs. 268., morem temere sectati. Isto de promontorio et insulis adiacentibus, Κληΐδες πόντου καὶ ἐσχατιαὶ Σαλαμῖνος in vetere Epigr. Anthol. lib. III. pag. 366., ubi *Brodaeus* docte, et *Io. Meursius* Cypri lib. I. 27. WESS.

CAP. CIX. 8. ἀνταγωνιευμένους) Sermonis genius restituto favet: ἀποστευόμενος, ἐπιστιτευόμενοι, pluraque hoc de genere in Musis. Conf. lib. IV. c. 154. et 203. Parvi autem referet, ἐμβαίνειν an ἐσβαίνειν eligatur: manet eadem sententia, et verborum frequens conmutatio est, sicuti lib. VII. 128. etc. WESS.

11. τὸ κατ' ὑμέας) Ordo rei hoc praeferendum suadet. *Eligite*, inquiunt Cyprii Ionibus, *ut*, *quantum in vobis est*, *Ionia et Cyprus liberae perseverent*: quam quidem optionem τὸ κατ' ἡμέας infringit et iugulat manifesto. Τὰ κοινὰ, [*lin.* 13.] a *Galeo* probata, flocci ego facio. Οἱ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, *a conmuni Atticae civitatis legati* c. 85. τὸ κοινὸν τῶν Σαμίων lib. VI. 14., ΚΟΙΝΟΝ ΙΩΝΩΝ, *CONMUNE ASIAE* in numis, et alia, obvia passim, vulgatum constabiliunt. Φυλάξαντας qui volent, utantur arbitrio. WESS.

CAP. CX. 5. καὶ Σολίων ἀπολέξαντες τὸ ἄριστον) Nulla hic *Arch.* neque aliorum Codd. haberi ratio debuit. Σόλιοι in Cypro, Σολεῖς Ciliciae. Auctor Vitae Arati, a *Petavio* publicatus: εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλιοι καλοῦνται· οἱ δὲ Κιλίκιοι, Σολεῖς. Quibus concinuit *Diogenis Laërt.* lib. I. 32. observatio. Pravum etiam ἀποδέξαντες, hoc certe loco, ex levi scriptionis vitio ortum. Dedit lib. III. 14. καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας, *aliasque virgines seligens*: et τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος στρατοῦ *Mardonius*, sibi xxx. illa millia secernens, lib. VIII. 101. Talia in *Thucydide*, *Xenophonte*, et *Procopio* in primis, conplura. WESS.

CAP. CXI. 4. ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κάρ) Una litera perperam posita (Κάρ in καὶ transierat) latens his vulnus inflixerat: ex nullius forsan exspectandam ingenio *Gronovius* opem attulit, a *Med.* Cod. subministratam. Confusae librariis literae P. et I. centena Graecis scriptoribus inflixerunt vitia: ex *Hesychio* nonnulla tollere coepit,

quem nobis ademptum lugemus, claro iuvenis ingenio, *Io. Pierson.* in Praef. ad *Moer.* p. 21. Fuit armiger Onesili τὸ μὲν γένος Κάρ, τὰ δὲ πολέμια κάρτα δόκιμος, καὶ ἄλλως λή-ματος πλέος. Ubique vocem λήματος apud *Herod.* onerat μ male duplicatum; tollendum iam monuerat *Graevius.* Apte quadrant Herodotea in famulum e Caria; in cap. seq. [c. 112, 11.] forsan et in aliis Codd. pro Κάρ, vera lectione, reperietur ὀπάων, ut legit *Valla* et *Arch.* et erat ille Car Onesili *pedissequus*; ὀπάων vel ὀπέων, id est ὀπη-δὸς et ἐπάμων: hoc ipso cap. mox legitur, εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ. Cares, mercede conducti, militantes καθ' ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, teste *Strabone* XIV. p. 978. A. [pag. 662. D. ed. Cas.] Singuli quoque passim apud Graecos servitutem serviebant; illinc vulgo *Cariones* dicti. *Aristoph.* Av. vs. 765., Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι καὶ Κάρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης. VALCK.

Ibid. γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ πολέμια *etc.*) Egregie ex *Mediceo* Cl. *Gronovius.* Πολέμια, sive πολεμήϊα ἔργα, quomodo *Arch.* et *Vind.* lib. VII. 9. iterum, Homericum redolent εἴς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα Iliad. B'. 338. et N'. 727. Iam λήματος πλέος cur integraverim, non itero monita ad cap. 72. WESS.

17. μέγα τοι γίνεται) Malebat *D'Orvillius*, si codices addicerent, μέγα τι, ad *Chariton.* lib. VII. 2. p. 595. At illi reluctantur; sententia Caris bona est, qui quidem cum mox ait ἡμίσεα συμφορή, priscorum opinionem probat, vinci et sterni a viro egregio et forti laudantem. Nobile Virgilianum, *Aeneae magni dextra cadis*, Aen. X. 830. Adi ad *Ciofanium* in *Ovidii* Metamorph. V. 191. WESS

CAP. CXII. [2. ἄκροι γενόμενοι ταύτην τὴν ἡμέρην) *Benedictus* in Notis criticis ad *Herodoti* Historias, vulgatam olim lib. I. c. 73, 18. scripturam defendens, et ὀργὴν οὐκ ἄκρος haud dubie *irae non temperans* significare contendens, hac nititur ratione: „quia ἄκρος saepe, ut *Herod.* V. 112. „indicat *superior*, *victor.*" Non viderat vir doctus, verbis supra scriptis nullam aliam nisi eam subiectam esse sententiam, quam his Latinis commodissime *Valla* reddiderat, *eo die strenue* (potuerat perinde *acriter* dicere) *pugnantes. S.*]

CAP. CXIII. 6. πολεμιστήρια ἅρματα) Explicant

Critici ad *Aristoph.* Nub. vs. 28. Πολεμιστήρια καλοῦνται καὶ τὰ πολεμικὰ ἅρματα, ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπιβέβηκεν ἅμα τῷ παραβάτῃ. Melius et aptiore nomine ἡνίοχος καὶ παραβάτης sive παραιβάτης alii. Mansit itaque Salaminiis priscus ex curribus pugnandi mos, sicuti diutissime Thebanis in Boeotia, de quibus, et gemina sectatis, ad *Diodori* XII. 70, pag. 527. WESS.

11 *seqq.* Φιλοκύπρου δὲ τούτου *etc.*) *Plutarchus* consentit in Solon. pag. 93. A., hoc amplius, *Solonem* tradens regi auctorem fuisse, ut novam urbem, ob asperum et inconmodum prioris *Aepeae* situm, conderet, quae a Solone deinceps Σόλοι. Non illis dissimilia Auctor Vit. Arati, nisi quod regem Κυπράνορα adpellet. *Io. Meursium* haec non fugerunt, Cypri lib. I. 7. WESS.

12. ἀπικόμενος ἐς Κύπρον) Et aliunde noveramus *in Cypro* saepius et satis diu *Solonem fuisse commoratum:* primo tamen adspectu nihil admodum ista hic ad rem facere videntur; et facile quis in eam veniret suspicionem, post ista voces aliquot intercidisse. Sed tradere voluit, ut opinor, *Herodotus*, dum moraretur apud Philocyprum, *Solonem* in ipsa insula Cypro carmina condidisse, quibus amicum istum suum collaudarit: atque id manifestum est ex parte Elegiae, qua Regem istum alloquebatur Solon, *Plutarcho* conservata in Solone p. 93., Νῦν δὲ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσων Τήν τε πόλιν ναίοις καὶ γένος ὑμέτερον. Αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηῒ θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου Ἀσκηθῆ (*Hesych.* ἀβλαβῆ) πέμποι Κύπρις ἰοστέφανος: *detque illa mihi* νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην. In Solone suo, nec mirum, solito negligentior *Io. Meursius* carminum Solonis omisit reliquias; senarios etiam, quibus suam ipse πολιτείαν, quam constituit Athenis, descripserat elegantissimos, ex *Aristide*, *Plutarcho*, aliisque inter se collatis partim certe concinnandos. VALCK. — *Solonis* quotquot Fragmenta supersunt, diligenter collecta, *Brunckius* edidit in Gnomicis Poëtis Graecis p. 73-84. ubi versus isti in *Philocyprum*, pag. 81 seq. *S.*

CAP. CXIV. 7. ἐμαντεύθη σφι) Ad eum modum superius cap. 45. τὰ μεμαντευμένα, et *Heliodori* τὰ ἐκ νεκυίας μεμαντευμένα Aethiop. VII. princ., quibus nunc non adiungo λουτρὰ τοῖς τετρωμένοις μαντευτά, et Philocteten μαντευ-

τὸν τοῖς Ἀχαιοῖς ex *Philostrati* Heroic. II. 18. et V. 1.; hoc tamen, S. *Bochartum* mellificantes in Onesili calva apes recte admovisse ad *Iudic.* c. XIV, 9. illuminandum *Hieroz.* P. II. lib. IV. 10. p. 505. WESS.

CAP. CXVI. 3. Ὑμέης) Dedi hanc scripturam Codicum consensui, redituram c. 122. Ὑμαίης si cui placebit, caussa ex prisco Persarum sermone, quem ignoro, pendebit. Τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους [*lin.* 5.] nec hîc, neque c. 122. ob *Arch.* et *Vindob.* repudiavi. Bene *Gronovius.* WESS. — Veterem scripturam ἐς Σάρδις in contextu tenuit *Gronov.*, in Notis alteram praeferendam censuit. *S.*

CAP. CXVII. 3. Περκώτην) Puro fonte si manarunt in Ethnicographo Περκώτη, πάλαι Περκώπη, haud spreverim ex schedis Περκώπην. In *Strabone* [lib. XIII. pag. 590. B. ed. Cas.] nunc quidem, καὶ ὅτι πάλαι Περκώτη μετωνομάσθη ὁ τόπος: unde si *Stephanus* sua depromserit, uti credibile, Περκώπη ibidem fuit. Poëtae modo Περκώτη, alibi Περκώπη *Iliad.* Λ'. 229., ubi *Eustath.*, ἡ δὲ Περκώπη αὕτη, ἑτέρα ἐστὶ παρὰ τὴν διὰ τοῦ τ, nescio quo iure. Eadem enim urbs ad Hellespontum, cuius in nomine *Homeri* Codices olim aeque variarunt ac *Herodotei.* WESS. — Apud *Strab.* l. c. *Tzschuckius* T. V. pag. 293. praeeuntibus Msstis una voce ἡ Παλαιπερκώτη edens, *Politum* laudavit ad *Eustath.* in Homer. T. II. pag. 771. De eadem urbe conferri possunt quae a *Casaub.* et a nobis ad *Athenaeum* notata sunt, Animadvers. T. I. p. 223. et praesertim p. 499. *S.*

CAP. CXVIII. 5. ἐκ τῆς Ἰδριάδος) Regionis nomen instauravi, expugnatus *Stephani* verbis, Ἰδριὰς πόλις τῆς Καρίας: quae quidem antea *Chrysaoris* et *Hecatesia* cum diceretur, ab ipso, ubi posita erat, tractu cognomen duxit. In Πιξωδάρου titulo [*lin.* 7.] nihil novatur, numis et *Diodoro* XVI. 74. ΠΙΞΩΔΑΡΟΣ: nihil quoque in Κινδυέος, [*lin.* 8.] cui suo periculo Κνιδιέος: a *Cnido* Cariae, Nob. *Palmerius* substituit, oblitus *Cnidum* gentile Κνίδιον formare: *Berglerus* malebat Ἀλινδέος, ex *Alindis* Cariae ap. *Arrianum* Ἀναβ. I. 24. Equidem nihil demuto, siquidem Κινδύς, Κινδύη, et Diana Κινδυὰς in Cariae finibus apud *Polybium* [XVI. 12, 3.] et *Strabonem* lib. XIV. p. 972. [pag. 658. B. ed. Cas.] cum *Casauboni* observatione. *Caricum* autem hoc *bellum*

Demon in Schol. ad Plut. *Aristoph.* vs. 1003., egregia *Hemsterhusii* opera adiutus, indicaverat. WESS.

[8. τοῦ Κιλίκων βασιλῆος Συεννέσιος) Conf. VII. 98, 4. et *Wesseling.* ad I. 74, 16. *S.*]

CAP. CXIX. 7. ἐς Λάβρανδα) Superstitiosa membranae *Medic.* veneratio (vere *Hemsterhusius*) Λάβραυνδα *Herodoto* inculcavit. Urbis nomen amanuensium alii Λάβρανδα, nonnulli pingebant Λάβρυνδα, quam utramque scriptionem Florentiae atque alibi conbinarunt. Λαβρὺν olim Lydi et Cares securim adpellabant, teste *Plut.* Quaest. Gr. p. 302. A., hinc Λάβρυνδα. *Straboni* et numis Λάβρανδα, Iupiterque Λαβρανδηνός, qui frequentius Λαβρανδεύς, lib. XIV. pag. 973. Quid de *Aeliano* dicam, cui ex λάβρῳ καὶ πολλῷ ὕειν Iupiter iste? Errat insuper, Κάριον et Στράτιον confundens Iovem lib. XII. de Anim. c. 30. Cautior *Strabo*, de quo antea ad *Herod.* I. 171. WESS.

Ibid. κατειλήθησαν ἐς Λάβρανδα) Enarrat Herodotea, et cum *Demonis* fragmento comparat *Ti. Hemsterh.* ad *Schol.* in *Aristoph.* Plut. pag. 355. ex cuius eruditissima coniectura scripserit *Demon*: τῶν Καρῶν περὶ τοῦ πολέμου πρὸς τῷ τοῦ Λαβρανδέως ἄλσει βουλευσαμένων. *Herodotus* ἱρὸν μέγα τι fuisse scribit καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων: cui et alibi permutantur voces ἱρὸν et ἄλσος, ut VI. c. 78. et 79. τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου: τὸ ἱρὸν, et τὸ τέμενος: ubi mox ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος. In hoc *Labrandensis Iovis luco* sacellum probabiliter fuit, in quo staret *Iupiter* Στράτιος manu gestans *securim*. Exquirit in Quaest. Gr. *Plutarch.* p. 301. F. cur *manu teneret* τοῦ Λαβρανδέως Διὸς ἐν Καρίᾳ τὸ ἄγαλμα πέλεκυν ἠρμένον? Iupiter Στράτιος aevo recentiori colebatur et alibi terrarum, *Herodoti* forsan aetate nusquam nisi in Caria, vel saltem a Caribus solis. Istis interiectis de Iove Stratio, vocula sibi usitata redorditur orationem *Herodotus*: [*lin.* 10.] Κατειληθέντες ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίης: his ex libro Med. voculam δὲ inseruit *Gronov.* quam omissam mallem: in eumdem sensum scribi quoque potuerat, κατειληθέντες δὴ οὗτοι, *hi, inquam, huc in unum coacti de rei summa deliberabant*: ut aliis δὴ, sic etiam Nostro frequentatur: vid. *Ti. Hemsterh.* ad *Lucian.* pag. 322. et in Obs. Miscell. III. p. 419. VALCK.

CAP. CXX. 7. πεσόντων δὲ πολλῶν) Si confirmare-

tur aliunde, non esset absurda lectio, quam margo praebet Ed. *Steph.* πεσόντων δὲ τῶν πάντων πολλῶν, Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν: *quum in universum multi cecidissent in praelio, Milesii tamen maximam prae ceteris cladem acceperunt.* *Demon* in *Schol.* ad *Arist.* Plut. p. 357., οἱ Μιλήσιοι -- πανδημεὶ τοῖς Καρσὶ βοηθήσαντες, καὶ τοῖς Πέρσαις μετ' ἐκείνων συμβαλόντες, σχεδὸν πάντες ἀπέθανον. Quod in Herodoteis est πληγέντες, ubi eodem modo ponitur a *Thucydide* III. 18., recte explicatur a *Schol.* μεγάλως νικηθέντες. Πληγὴ γὰρ, inquit, κατὰ πόλεμον, καὶ τραῦμα, ἡ ἰσχυρὰ ἧττα. *Herodotus* aoristos primos pass. adhibet prae secundis; non hic tamen scripsisset πληχθέντες, [aut ἐπλήχθησαν,] quod et inusitatum recentioribus: in *Schol.* ad *Aristoph.* Av. vs. 1402., πληχθεὶς mutandum videtur in παταχθεὶς: ne hoc quidem apud veteres Atticos invenietur, neque etiam παταγεὶς, quod viri docti putabant restituendum *Lysiae* p. 15., ubi pro ποδηγὴς legendum sine controversia πληγείς. Actor attice dicitur πατάξαι: qui patitur, πληγῆναι. Ad minuta talia homines eruditi saepe non satis attenderunt. VALCK.

CAP. CXXI. 1. Μετὰ δὲ, τοῦτο τὸ τρῶμα *etc.*) Verior talis distinctio. [Vide *Var. Lect.*] Debent, quae sequuntur verba, [ἀνέλαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο,] suum sibi ex more habere. [Scilicet pro ἀνεμάχ. male ἐμαχέσαντο est in *Arch.* et *Vind.* quod in Var. Lect. adnotare neglexi.] Praeit scriptor lib. VII. 231. ὁ μὲν (*Aristides*) ἀνέλαβε πᾶσαν ἐπενεχθεῖσαν οἱ αἰτίην: tum VIII. 109. νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαβεῖν τὴν προτέρην κακότητα. Neque *Diodorus* aliter XVI. 19. ἀναμαχέσασθαι καὶ ἀναλαβεῖν βουλόμενος τὴν ἧτταν, saepeque aliàs ἀναμάχεσθαι τὸ γεγονὸς ἐλάττωμα. Nam τρῶμα Herodoteo sermone tantumdem ac ἧτταν sive ἐλάττωμα valere, in dubio non est. WESS.

4. ἐλόχησαν) Debetur scriptis libris. Ἐλόχησαν --- τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας lib. VI. 138. et saepiuscule. Foedior in connexis macula atque ad tollendum difficilis. Aldinum ἐπὶ Δάσῳ nullo commendatur merito: si ΕΠΙΔΑΣΩΙ scribatur, una aberit littera ab ἐν Πιδάσῳ, cui *Gronovius* primas dedit. At ea Cariae urbs Πήδασα *Polybio*, *Straboni*, *Stephano*, et *Eustathio*, Homericam *Pedasum* dudum eviluisse docenti ad Poëtam p. 623, 23. [ad Iliad. Ζ'. p. 476, 21. ed. Bas.] Ubi vero ἐπὶ Πηδάσοισι pingetur,

res procedet, sed Codicum patrocinio defecta. *Vallae* Latina, *in via quae in Mylasa fert*, ex Graecis τὴν ἐπὶ Μυλάσοισι ὁδὸν, magis sunt, sive *Mylasorum* in Caria situs consideretur, seu insidiarum architectus Heraclides, domo Mylassensis, acconmodata. Accedit ἐπὶ Λασοῖσι, mutilate scriptum in *Arch.* et *Vind.*, neque sibilans neglecta obest, qualis in multis ΜΥΛΑΣΕΩΝ numis. Equidem *Vallae* praeiudicio paene abripior, et vix mihi tempero. Maneat tamen ἐν Πηδάσῳ, donec aliunde *Mylasis* tutela; succurratque Πήδασος [sive Πήδασον] in Caricae Stratoniciae vicinia apud *Strabon.* lib. XII. p. 909. D. [p. 611. c. ed. Cas.] WESS.

Ibid. τὴν ἐν Πιδάσῳ ὁδὸν) ἐν Πηδάσῳ posuit in marg. *Stephanus*: illinc fluxit quod ante *Gronov.* vulgabatur ἐπὶ Δάσῳ. Eodem errore vulgatur in Allegor. Homer. *Heracliti* p. 420., ἡ ἐπὶ δυάδι μάχη: ubi corrigi debet ἡ ἐν πεδιάδι μάχη, aut, si quis illud malit ut usitatius, ἡ ἐπὶ πεδιάδι μάχη. Pro diversis lectionibus, ἐπὶ Δάσῳ, ἐν Πιδάσῳ, ἐν Πηδάσῳ, duo Codices offerunt in Diss. *Herod.* τὴν ἐπὶ Λασοῖσι ὁδόν. Suspicor ad vocem Πηδάσῳ olim correctionem adscriptam δασεῦσι, quae facile degenerarit in Λάσοισι. Quid *Valla* legerit incertum est; nam *Mylassensis* Heraclides in vicinis memoratus menti scribentis offerre potuit Cariae *Mylassa*. Mihi maxime fit verisimile scriptum ab *Herod.* τὴν ἐν Πηδασεῦσιν ὁδόν. Urbem ille Πήδασα, quantum recordor, non nominat; sed incolae istius tractus ipsi dicuntur aliquoties Πηδασέες, I. 175. VIII. 104. et 105. VI. 20., τὰ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι ἐκτῆσθαι. Diceretur autem ἡ ἐν Πηδασεῦσιν ὁδός, ut *via* dicebatur *in Phocide* ἡ ἐν Φωκεῦσιν ὁδός. Saepe memorant τὰς ἐν Φωκεῦσι πόλεις: τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεῦσι, *Demosth.* p. 210. *Philostratus* p. 842. dixit τὴν εὐθὺ Φωκίων τε καὶ Δελφῶν ὁδόν. *Xenoph.* Ἑλλ. VII. 362, 17. ἐν ταῖς συμβολαῖς τῆς τε ἐπ' Εὐτρησίων καὶ τῆς ἐπὶ Μιδίας ὁδοῦ: ad hoc exemplum hic quoque scribi potuit τὴν ἐπὶ Πηδάσων vel Πηδασίων ὁδόν, *viam quae duceret in regionem Pedasensium*, vel *Pedasa*. VALCK.

CAP. CXXII. 7. Αἰολέας πάντας ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται) *Galei* miror iudicium, veram lectionem esse scribentis Αἰολίδα. Virum doctissimum deceperat, ut puto, locus lib. VI. c. 8. ubi mentio fit Αἰολέων ὅσοι τὴν Αἰολίδα

γῆν νέμονται: ista hinc illuc male translata suspicor, ubi Λέσβον exhibent Codices et *Valla*. Hic autem scripserat, opinor, *Herodotus* Αἰολίας π. ὅσοι γῆν Ἰλιάδα, vel τὴν Ἰλιάδα γῆν νέμονται: quam hic lectionem vicina satis adfirmant et dux Persarum mortuus ἐν τῇ Τρωάδι. Supra c. 94. cum ab Atheniensibus occupatam ut suam urbem, Mitylenaei Sigeum repeterent, contendebant Athenienses, οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, καὶ τοῖσι ἄλλοισι. Oram maritimam ab Abydo Cumam usque quia tenebant olim omnem propemodum *Aeoles*, totum istum tractum Αἰολίδα dixerat *Ephorus*, teste *Strabone* XIII. p. 896. B. [p. 600. c. ed. Cas.] Quos cepit *Gergithios* sive Γέργιθας, [*lin.* 8.] *Teucrorum veterum reliquias*, quo Troadis loco sitam urbem incoluerint discere licet ex *Herod.* VII. c. 43. VALCK.

7. τὴν Ἰλιάδα) Ἑλιάδα *Arch.* pravum est, neque cum *Galeo* Αἰολίδα scribendum. Persarum in *Aeolidem* post pauca sequetur expeditio, ante quam *Aeolenses*, Iliadem oram incolentes, eorumdem vincentium iugum subierunt. Dabit tales Aeolenses cap. 94. huius Musae, et lib. I. 151. Vidit et Cl. *Pavius*. WESS.

CAP. CXXIV. 2. ψυχὴν οὐκ ἄκρος) Laurentius *mentis non compos*, male de Aristagora; quippe, quod rerum series declarat, mentis nequaquam alienatae. Animi constantiam metus illi excusserat. Ἄκροι τὰ πολέμια, *acres in bello* VII. 111., νηυσὶ ἄκροι γενόμενοι Iones in praelio navali strenui cap. 112. superius; [Nollem ibi νηυσὶ cum ἄκροι a viro doctissimo iunctum: νηυσὶ ibi ad ὑπερεβάλοντο refertur, *classe superarunt.*] alibi ἄκρη ἀρετὴν, et ἄκρος ὀργὴν, de quo lib. I. 73. *Pindari* ἀκρόσοφος Od. Olymp. XI. extrema et ψυχὴν ἄκρος non longe distant, etsi *animi* audacem *constantiam* posterius magis exprimat. Consequens ὃς [*ead. lin.*] *Reiskius* inductum, *Pavius* οἱ ταράξας, *sibi et in rem suam turbans*, mutatum mavult: ego eius possessionem non turbo. WESS.

9. ἄγοι ἐς ἀποικίην) Hoc praetuli. Verba sunt consulentis et interrogantis Aristagorae. Qui vero ἄγειν ex pristino ἄγει finxerunt docti homines, illud insuper habuerunt. ἐπείχετε [*lin.* 10.] ex iisdem schedis non laudo. Conatus Histiaei significatur, ut c. 23. WESS.

CAP. CXXVI. 8. πόλιν περικατήμενος) Ἐνίια ὁδοὺς,

Novem vias, in quarum vicinia deinde *Amphipolis* ab Atheniensibus condita, et XXXII. quidem annis post Aristagorae cladem, egregio auctore *Thucydide* lib. IV. 102. Atticae coloniae tempus in Olymp. LXXVII. aut sequentis initium incurrit, hinc Aristagorae et comitum strages in Olymp. LXX. Confer *Diodor.* XII. 68. et *Ed. Corsinum* Fast. pag. 184. *Tomi* III. Quod accedet, *Laurentii Vallae* meritis locabitur. Accusatur [*Valla* ab *H. Stephano*] ob *Miletum* in virile nomen conversam: mihi criminatio anceps. Ecce tibi eius Latina ex principe editione: *cuius sententia praecipue erat abeundi in Myrcinum, demandata Mileto Pythagorae viro inter populares probato procuratore Mileti.* Aufer inde duo postrema, quae *Vallae* non videntur, quis color accusationi? Immo vero ut isthic leguntur, liquidone declarant insimulantium actionem? WESS.

ADNOTATIONES
AD
HERODOTI LIBRUM SEXTUM.

CAP. I. 2. μεμετιμένος ὑπὸ Δαρείου) Nihil haberet, cur in contemtum μετιμένος veniret ex Fragm. *Regio*, Ionum consuetudine idem ac vulgare μεθειμένος: immo vero lites praecideret, quibus receptum μεμετιμένος vexatur. Obstat posterioris in his libris iteratio V. 108. VII. 229., mirae quidem αὐξήσεως, sed Herodoteae apud *Portum*. WESS. — Nempe quasi simplex verbum esset μετίω, idem valens ac μεθίημι, dimitto. *S.*

10. τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔῤῥαψας μὲν σύ) Dictum proverbiale, quo scitissime usus *Gregorius* est *Naz.*, ut culpam tot regionum, in Mesopotamia Persis cessarum, a Ioviano Imp. in Iulianum verteret, Stelit. II. p. 118. c. καὶ τὸ τοῦ Ἡροδότου περὶ τῆς Σαμίων τυραννίδος καιρὸς εἰπεῖν, ὅτι τοῦτο τὸ ὑπόδημα ἔῤῥαψε μὲν Ἱστιαῖος, ὑπεδύσατο (ὑπεδήσατο) δὲ Ἀρισταγόρας. Hinc hausit *Nicephorus*, [Hist. Eccl. lib. X. c. 38.] quem antestatus *Gronovius* est. Quod autem haec proxime antevertit οὕτω τοι Ἱστιαῖε, mutari οὗ κω τοι Ἱστιαῖε [quod *Reiskio* visum erat,] non debuerat. Artaphernes voluit, *Ita, Histiaee, quod ad haec negotia attinet, sese habet.* WESS.

Ibid. τοῦτο τὸ ὑπόδημα *etc.*) Explicat *Tzetzes* Chil. III. vs. 324. et IX. vs. 240. τὴν ὑπόθεσιν δίδωκεν Ἱστιαῖος, Ἐς τέλος δ' ἐξεπέρανεν αὐτὴν Ἀρισταγόρας: sed ipsi fraudis architecto Histiaeo dixit ista satrapa, non Dario. Proverbii vim obtinuisse Herodotea liquet ex *Diogeniani* Cent. VIII. Prov. 49. Cleonem τὸν βυρσοδέψην, decebant ista in *Aristoph.* Eq. vs. 314., Οἶδ' ἐγὼ τὸ πρᾶγμα τοῦθ' ὅθεν πάλαι καττύεται. VALCK.

CAP. II. [6. ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων τὴν ἡγεμονίην τοῦ πρὸς Δαρεῖον πολέμου) *Herodotea* verborum traiectio, quorum na-

turalis series haec erat: ὑπέδυνε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πολέμου τῶν Ἰώνων πρὸς Δαρεῖον. *S.*]

CAP. III. 4. τὴν μὲν γενομένην *etc.*) Videri potest ab absurditate longe abesse priscorum Codicum τὴν μέν νυν ἐν αὐτοῖσι *etc. veram apud ipsos caussam non aperuit.* Vicinum admodum lib. III. 65. τοῦτο ἐς ὑμέας ἐκφῆναι. Nec recipio tamen. Ordo, ut saepiuscule, turbatior consulto; iuncta valuit οὐ μάλα ἐξέφαινε αὐτοῖσι. Histiaei autem de Ionum μετοικισμῷ conmentum, ad perterrefaciendos satis erat adpositum, siquidem et Assyriorum et Persarum institutis respondens. Quid enim illi Hierosolymitanis testati fuerint olim, tanquam re minime dubia, docemur II. *Regum* c. XVIII, 32. Persarum mos superiore tangitur libro c. 14. et post pauca cap. 9. De Philippo Macedone *Iustinus* culte, VIII. 5. *Reversus in regnum, ut pecora pastores nunc in hibernos, nunc in aestivos saltus traiiciunt, sic ille populos et urbes, ut illi vel replenda vel derelinquenda quaedam loca videbantur, ad libidinem suam transfert.* Mitto Romanos. WESS.

8. οὐδέν τι πάντως) In coniecturam *Abreschii*, longe certissimam, hoc inciderat. Redi modo ad lib. V. 65. WESS.

CAP. IV. 1. δι' ἀγγέλου ποιεύμενος Ἑρμίππου) Docto viro [*Reiskio*] placere δι' ἀγγέλου ποιεύμενος non potuit, proptereaque διάγγελον ποιεύμενος, nexis vocibus, instauranti. Erant utique priscorum in castris διάγγελοι ad mandata ultro citroque transferenda; quales *optiones* et *tesserarii* Latinorum, διάγγελοι καὶ διοπτῆρες, ex *Plutarchi* versione in Galb. p. 1063. F., qui Sympos. p. 678. D. quoque, δεῖ γὰρ οὐχ, ὥσπερ ἐν στρατοπέδῳ, διαγγέλοις -- χρῆσθαι. *Noster* autem, quantum recordor, vocabulo usus nunquam fuit: immo vero sicubi usurpasset, non obtruderem huic loco. Satis videbitur ex lib. VIII. 134. ὁ Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιεύμενος, quippe dictionem dubitatione et correctione liberans. Gentile Ἀταρνείτης Cl. *Valckenarius* lib. I. 160. illustravit. WESS.

CAP. V. 8. ἀπωστὸς τῆς ἑωυτοῦ γίνεται) Acquiesco in *Gronovii* iudicio: certe necessaria non est praepositio. *Sophocles* Aiac. 1044. Τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀποῤῥιφθήσομαι: et Oedip. Tyr. vs. 649. ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος ἢ κτεῖναι λαβών. Pluribus nihil opus erit. WESS.

CAP. VII. 3. ἔπεμπον προβούλους) Docuit ex Philosopho (Polit. IV. 14.) *Budaeus*, προβούλους in Graeciae civitatibus fuisse, *qui ante sedulo consultarent, quam ad populum deliberanda referrentur;* atque inde Athenis προβουλεύειν, προβουλεύματα, apud Oratores, *Demosthenem*, *Aeschinem*, *Lysiam*, quibus atque *Harpocrationi* molestus non sum. Πρόβουλοι hic sunt *legati, ad conmune Ionum de gentis salute consultum missi*, uti lib. I. 170. Tales πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, simili caussa ad Isthmum missi lib. VII. 172. indice *Porto*. WESS.

Ibid. ἔπεμπον προβούλους - - ἐς Πανιώνιον) De XII. Ioniae civitatibus foederatis octo tantum ad illud commune gentis concilium suos hoc tempore misisse videntur legatos, de re summa consultaturos; totidem enim tantum memorantur cap. seq. quae pro suis quaeque viribus naves adversus Persas instruxerint. Praeter istas in Πανιώνιον convenire sueverant Ephesii, Colophonii, Lebedii, et Clazomenii. Recenset istas duodecim civitates *Herod.* lib. I. cap. 142., quae de gentis nomine templum Πανιώνιον dictum condiderint, cuius sui generis alios nullos voluerint esse participes: vide Clar. *Wesseling.* ad *Diodori* lib. XV. cap. 49. Praeter ceteros τοῦ Πανιωνίου meminerunt *Diogen. Laërt.* I. 40. *Pausan.* VII. [cap. 3. et 4.] p. 529. 532. *Max. Tyr.* XXVII. 2. vid. Append. *Vatic.* Prov. II. 43. et IV. 11. VALCK.

9. ἐς Λάδην) Insulam *Ladam*, e regione Mileti iacentem, *Gronov.* ad *Arrian.* Ἀναβ. lib. I. 19. docte declaravit. WESS.

CAP. VIII. 3. Αἰολέων οἱ Λέσβον νέμονται) Possessionem tandem reciperavit, quod vi deiectum fuerat. Ferri non possunt Αἰολεῖς, ὅσοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμονται. Cui enim bono talis Aeolensium designatio? et cur nulli nominatim Aeolenses in sociorum catalogo? Contra ea Φωκαιέων δὲ εἴχοντο Λέσβιοι νηυσὶ ἑβδομήκοντα: quibus inconmoda utique statio, ni reductum valeat. *Aeolicae civitates* aliae in continente, insulares aliae, et inter has *Lesbus*, lib. I. 151. *Steph. Byz.* in Αἰολία verissime, λέγονται καὶ οἱ τὴν Λέσβον οἰκοῦντες Αἰολεῖς. Cl. *de Pauw*, cuius par opinio, fuisse olim quibusdam in schedis, ὅσοι vel οἱ τὴν Λεσβίδα γῆν νέμονται, atque inde corruptae scripturae natales arbitratur. WESS.

6. καὶ Μυούσιοι) Etsi ex *Arch.* lectione numerus navium rotundetur, prava est; peior *Vallae.* Recurritur ad διττογραφίαν, quam admittentes vulgatae merito primas tribuunt. Facinus ego librarii censeo, corruptis Μυησίων vocabulis offensi. WESS.

CAP. IX. 8. ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες) Lene hoc; asperrimum atque aures stridule radens ἐπιλεγόμενοι ἔλεξαν συλλέξαντες. Cur retinebimus illud insititium, quod suam in secuturis [*lin.* 13.] sedem occupat? Exterminetur proinde Codicum imperio, qui continuo [*lin.* 10.] ad doctorum suspicionem iustissime ἀρχίων. Simile mendum in *Aldo* lib. I. 192. Rem supra exposuit lib. V. 37. WESS.

10. καταλυθέντες τῶν ἀρχαίων) Τῶν ἀρχίων vel absque Codicibus, sed certe recipi debuisset ab *Arch.* oblatum et a *Valla.* Infra c. 13. Aeaces ab Aristagora ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατάπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης τύραννοι: frequenter τυραννίδος et ἀρχῆς κατάλυσις memorantur. Perperam posita distinctio locum obscuravit *Xenophontis* Ἑλλ. V. p. 331, 7. sic ista vulgari debuerant: τοὺς - - βουληθέντας Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν δουλεύειν, ὥστε αὐτοὶ τυραννεῖν, τὴν τούτων ἀρχὴν ἑπτὰ μόνον τῶν Φυγόντων ἤρκεσαν καταλῦσαι. Similis accusativus non intellectus lib. VI. pag. 347, 17., peperit nobis additamentum, ni fallor, Xenophonteis interiectum ibid. vs. 26-29. quo sine iactura careremus. VALCK.

14. τοὺς γὰρ ἑωϋτοῦ ἕκαστος) Pulcre ita pro scriptoris consuetudine: iterum cap. 10. ἕκαστος ἐς τοὺς ἑωϋτοῦ ἐξαγγελλόμενος, saepeque aliàs. [Vide vero Var. Lect.] Quamquam autem ἐμπρήσεται, quod deinceps, [*lin.* 18.] de minantium sententia nihil deminuit; moveor praestantium Msstorum praeiudicio, ut ἐμπεπρήσεται contemtui ne sit: sive enim secuturam brevi templorum conflagrationem velis, seu ea Atticorum sumas forma, qua πεπράσεται, monitoribus Grammaticis, *Thoma M., Moeride,* aliisque, vicem πραθήσεται obit, minis acconmodatum manebit. Vide lib. V. 105. WESS.

18. οὔτε τὰ ἱρὰ οὔτε τὰ ἴδια ἐμπρήσεται) Hoc an ἐμπεπρήσεται ex *Med.* praeferendum sit, vix poterit constitui, quum utrumque sit ad normam veterum; quos imitatus *Pausan.* IV. p. 297., scripsit συνῄσεσθαι δέ σφισι καὶ τὰ ἱερὰ καὶ τὰς πατρίδας ἐμπεπρῆσθαι. Alterius generis apud *Ari-*

stophanem inveniuntur πεπράξεται, ἀποκεκόψονται, κεκλαύσεται, πεπλήξεται, ἐγγεγράψεται, κεκλήσομαι, λελήψεται: postremum restituendum est in Nubib. vs. 1310. et forsan in *Eurip.* Herc. Fur. vs. 729. pro γενήσεται, nisi praeferendum sit δεδήσεται. Hoc ubi *Moeris* adnotavit, plura dedit Cl. *Pierson.* p. 123 seq. *Herodotus* τὰ ἱρὰ et τὰ ἴδια similiter opponit c. 13. et lib. VIII. 109. ait, *Persa* τά ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποιέετο, ἐμπιπρὰς etc. *Deorum templa* designans per τὰ ἱρά, per τὰ ἴδια non privatorum tantum aedes, sed *quaevis*, templis aliisque locis sacris exceptis, *aedificia* civitatum praesertim *publica*, qualia veteribus τοῖς ἱεροῖς opposita ὅσια dicuntur. Plerumque quidem per ἱερὰ et ὅσια, *sacra* et *profana*, intelliguntur apud veteres χρήματα: nonnunquam vero designantur et οἰκοδομήματα. Haeret in *Isocratis* Areopag. turpis menda p. 153. B. τὴν δημοκρατίαν οὕτω κοσμήσασαν τὴν πόλιν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ ταῖς θυσίαις: *urbem* vertit *Wolf. exornatam templis et sacrificiis*: emendandum esse καὶ τοῖς ὁσίοις, demonstrant haec *Harpocrationis* in Ὅσιον: Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ, Καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς ὁσίοις: istum locum *H. Steph.* ceterique dimiserant intactum. Eosdem quos *Isocrates*, saepe laudat *Demosthenes*, qui Athenarum urbem templis exornaverant aliisque publicis aedificiis, velut in Olynth. III. p. 15., δημόσια μὲν τοίνυν οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσαῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν et pag. 101, 46. contr. Androtion. p. 386, 24. quae loca *Ciceroni* obversabantur I. in Verr. c. 21. et *Sallustio* Bel. Cat. c. XII. ubi notat *Ios. Wasse.* VALCK.

21. λέγετε ἐπηρεάζοντες) Laurentii, *haec eis damna dicite eventura*, iure *Pavius* explodit. Persae, *minis* uti *defungerentur*, volebant. Idem *Raphelius* ad *Matth.* c. v, 44. perspexit, scholiaste *Thucydidis* advocato, ad quem lib. I. 27. praeclara Cl. *Wasse*, tum quoque *Des. Heraldus* erudita disputatione contra *Salmasium*, Animadvers. ad Ius Attic. et Rom. lib. II. 15. WESS.

CAP. XI. 4. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς) Ad *Homeri* exemplum, quod *Stephanus* ostendit, Iliad. K'. 173. πάντεσσιν ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς: pro quo *Synes.* de Regn. p. 21. B. νῦν γὰρ πάντες ἐπὶ ξυροῦ ἵστανται ἀκμῆς. Itaque τῆς articulum, Poëtae, *Longino*, codicibusque invisum, delevi. Iunge *P. Burmann.* in *Phaedri* lib. V. 8, 1. WESS.

Ibid. ἐπὶ ξυροῦ γὰρ τῆς ἀκμῆς) Phocaeensis ista Dionysii *Longinus* in exemplum advocat hyperbati, sect. XXII, 4. monetque, ὡς μὴ δοκεῖν ἐσκεμμένα λέγειν, ἀλλ' ἠναγκασμένα, *Herodotum* invertisse dicendorum ordinem, quae naturali suo situ sic secundum *Longinum* fuissent collocanda: Ὦ ἄνδρες Ἴωνες, νῦν καιρός ἐστιν ὑμῖν πόνους ἐπιδέχεσθαι· ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ὑμῖν τὰ πράγματα. Homericum illud expresserunt *Theognis* vs. 557. κίνδυνός τοι ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς: et *auctor* Epigramm. Ἀκμᾶς ἑστακυῖαν ἐπὶ ξυροῦ Ἑλλάδα πᾶσαν, apud *Plutarch.* et *Aristid.* T. III. p. 648. [Vide Analect. *Brunkii* T. I. p. 133.] Sed haec Herodoti, quaeque sequuntur, ἢ εἶναι ἐλευθέροισι ἢ δούλοισι, *Aristides* imitatur in Themistocle T. III. p. 303. ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ξυροῦ τῆς ἀκμῆς ἑστηκότος, (ἢ) εἶναι τὴν Ἑλλάδα ἢ μή: id est σωθῆναι ἢ ἀπολέσθαι, ut recte *Schol.* explanat. Herodotei quoque Dionysii forte meminerat *Livius* dum ista Locrensem legatum Romae dicentem faciebat, lib. XXIX. 17. *In discrimine est nunc humanum genus, utrum vos, an Carthaginienses, principes orbis terrarum videat.* Frequentatur in talibus ἀκμή. *Demosth.* p. 37, 56. ταῦτα - - - πρότερον μὲν ἐνῆν ποιεῖν, νῦν δὲ ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν. *Eurip.* Phoen. vs. 1088. Ἀκμὴν γ' ἐπ' αὐτὴν (ἦλθον.) Ionas suos docere voluit Dionysius, *in novacula* stantem occasionem esse prehendendam, cuius opportunitatem frustra quaererent amissam; atque adeo, ὡς ὁ καιρὸς οὐχὶ μέλλειν, Ἀλλ' ἔστ' ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀκμῆς, *Aristoph.* Plut. vs. 255. VALCK.

7. ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι) Amplius hoc, quam receptum ex *Medic.* ταλαιπωρίην δέκεσθαι. Post pauca τετρυμένοι ταλαιπωρίῃσι, explicatque *Longinus* πόνους ἐπιδέχεσθαι, nullo propterea merito vapulans. Quod eius autem in schedis ταλαιπωρίαις ἐνδέχεσθαι, id leviter aberrat, nec mutari in prima editione ταλαιπωρίαις ἐνέχεσθαι debuerat, super quo *Zach. Pearce* ad elegantissimum scriptorem. WESS.

Ibid. ἢν μὲν βούλησθε ταλαιπωρίην δέκεσθαι). *Mediceae* vulgatam olim lectionem praeferrem, ταλαιπωρίας ἐνδέκεσθαι: hoc Herodoteum est: paulo post Iones τετρυμένοι dicuntur ταλαιπωρίῃσι. ἐνδέκεσθαι Codices etiam adfirmant *Longini*, cuius quod prima praefert Ed. ταλαιπωρίαις ἐνέχεσθαι, probari non debebat ut genuinum *Za. Pearcio*. Sententia dicti satis est perspicua: *molestias si velitis subire, labore vobis libertatem*

parabitis; ut optima quaevis et iucundissima non nisi primum *impensa opera* comparari solent: *labor* enim *voluptasque, dissimillima naturâ, societate quadam inter se naturali sunt iuncta,* ut vere scribit *Livius* V. 2. Cyrus *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. I. p. 15. πόνον τοῦ ζῆν ἡδέως ἡγεμόνα νομίζετε: sic ista legit *Longin.* xxviii, 4. *Dionys. Halic.* T. II. p. 317, 23. οὐδὲν τῶν μεγάλων μικρῶν ἐστι πόνων ὤνιον. Forte non alibi lectum *Musonii* dictum nobis egregium servavit *Gellius* Noct. Att. XVI. 1. Ἄν τι πράξῃς καλὸν μετὰ πόνου, ὁ μὲν πόνος οἴχεται, τὸ δὲ καλὸν μένει: apte quadrant ista Herodoteis. VALCK.

13. θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων) Recurret simili in negotio c. 109. Diversius abit de officiorum iustis vicibus hoc Alcibiadis τὰ ἴσα νέμων, τὰ ὅμοια ἀνταξιούτω, *Thucyd.* VI. 16. Porro πολλὸν ἑλασσώσεσθαι [*lin.* 15.] nihil pravi habere, indicatum ad lib. V. 35. WESS.

15. ἑλασσωθήσεσθαι) Nisi Codices etiam alii concinerent *Med.* revocarem ἑλασσώσεσθαι. Mos veterum, quibus praeivit *Herodotus,* pro passivis interdum adhibentium futura media, et ab aliis fuit adfirmatus, et luculentis exemplis a *Io. Piersono* ad *Moer.* [p. 13. et 367.] VALCK.

CAP. XII. 3. Quod hic legitur, ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας (ut et cap. 14.) τὰς νέας, id est, ἀλλήλαις ἀκολουθούσας: id *Thucydidi* semper, ut puto, dicitur et *Xenophonti* ἐπὶ κέρως. Apud illum πλεῦσαι naves dicuntur ἐπὶ κέρως, lib. VI. c. 32. et 50. VIII. 104. Ἀναχθέντας ἐπὶ κέρως habet *Xenoph.* Ἑλλ. I. p. 264, 44. et huius *Herodoti* simillimo loco VI. p. 343, 34. ubi Dionysii providentiam aemulatus Iphicrates exercendi gratia ἐπὶ κέρως ἦγε. [et opponuntur ibi ἐπὶ κέρως ἄγειν (τὰς νῆας,) et ἐπὶ φάλαγγος ἄγειν.] Vid. *Grammius* ad *Schol.* in *Thucyd.* p. 653. et *Davis.* ad *Max. Tyr.* [Dissert. XII. sect. 3.] p. 540. VALCK. — De formulà ἐπὶ κέρως, quae *Herodoto* ἐπὶ κέρας est, conferri possunt quae ad *Athen.* XIII. 568. e. notavimus. Quae autem continua longa serie, alia *post* aliam, incedunt naves; eaedem levi facta conversione eodem longo ordine stant alia *iuxta* aliam; ut apud Thucyd. VIII. 104. Atque ita apud *Athen.* XIII. 568. e. et f. et p. 569. b. *puellae* ἐφεξῆς ἐπὶ κέρως τεταγμέναι sunt *longa serie alia iuxta aliam stantes.* Qui apud Nostrum (mox c. 14, 2.) ἀντανῆγον τὰς νέας ἐπὶ κέρας, eos

mox navibus leviter conversis ex adverso navium hostilium stetisse intelligitur. Hoc loco, in quo versamur, Dionysius, ἀνάγων ἐπὶ κέρας τὰς νέας, binis longis ordinibus eduxisse naves videtur; quae, postquam in altum sunt evectae, levi facta utrimque conversione frontem fronti oppositam habebant: quo facto remiges in illo decursionis nauticae genere, qui διέκπλους vocatur, exercebantur; de quo consuli possunt Schol. ad *Thucyd.* I. 49. et quae ex *Ernesti* Indice graecitatis Polybianae in nostrum Lexicon Polyb. p. 158. transtulimus. Apud *Xenophontem* Ἑλλην. I. 6, 22. Athenienses ad Arginusas aciem ita instruxerunt ut plures navium ordines alius post alium starent, (nempe non ἐπὶ κέρως, sed quod idem *Xenoph.* lib. VI. c. 2, 18. ἐπὶ φάλαγγος dicit,) ne τῷ διέκπλῳ hostium daretur locus. *S.*

7. δι' ἡμέρης) Reddi hoc non debebat *quotidie; sed per totum diem*, pro δι' ἡμέρης ὅλης. *Herodoto* quoque scribitur δι' ἡμέρης, I. 97. II. 173. et VII. 210. Semel tantum recte cepit *Valla*. Apud *Athen.* IV. p. 168. c. ait *Amphis*, Πίνουσ' ἑκάστης ἡμέρας δι' ἡμέρας. Apud eumdem lib. X. p. 417. c. *Eubulus*, ἀνδρῶν ἀρίστων ἐσθίειν δι' ἡμέρας: et lib. XI. p. 463. B. *Ion Chius*, ἴτω διὰ νυκτὸς ἀοιδή. Similiter adhibentur διὰ βίου, δι' ἐνιαυτοῦ, δι' ἔτους. *Hesych.* Δι' ἔτους, δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Attigit hunc usum *Casaubon.* in *Athen.* VII. c. 1. [Animadvers. T. IV. nuperae edit. p. 12.] VALCK. — Quod [*lin.* 5.] ait καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὁπλίσαι, commode *Schneiderus* in Lexic crit. ὁπλίζειν h. l. intelligit *exercere in armis*. *S.*

9. τετρυμένοι) Multum ab huius efficacia τετριμμένοι *Arch.* abest. Vide I. 22. II. 129. *Appianus* Bell. Civ. II. [c. 30.] p. 735. καὶ ἰσχυρίζοντο - - τὴν στρατιὰν τοῦ Καίσαρος τετρυμένην τε πόνῳ καὶ χρόνῳ: in quo tamen et *Polybio* saepiuscule τετρυμμένος et τετριμμένος, ubi non oportuerat. [Loca vide in Lexico nostro *Polybiano* et in Indice Graecitatis *Appianeae* indicata.] Iam Τίνα δαιμόνων παραβάντες [*lin.* 11.] ex poëta, *Quo numine laeso*, recte *Portus;* convenitque *Heliodori* extr. lib. VII. Aeth. ἐμοὶ μελήσει ταῦτα καὶ ὅρκοις καὶ θεοῖς, τοῖς παραβαθεῖσι. WESS.

11. τάδε ἀναπίμπλαμεν) Imitatus *Pausan.* ἐν ᾅδου, inquit, κακὰ ἀναπίμπλησιν, lib. X. [c. 28.] p. 867. Mox, ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νέου, [*lin.* 12.] supra fuit illustratum ad

III. c. 155. In seqq. ἐπιτρέψαντες ἡμέας ἑωϋτοὺς ἔχομεν, [*lin.* 14.] *Vallae* non intellectum, ponitur pro ἐπιτρέψαμεν ἡμέας: ut I. 28. τοὺς σὺ δουλώσας ἔχεις: I. 37. ἀποκληίσας ἔχεις: et aliquoties alibi. Similem usum attigi ad III. 87. VALCK.

CAP. XIII. 2 *seqq.* παρ' Αἰάκεος τοῦ Συλοσῶντος *etc.*) Nullum hic desideramus supplementum, ubi aptissime singula ad se invicem respondent: παρ' Αἰάκεος -- κείνους --- ἐδέκοντο τοὺς λόγους: his ad evitandam obscuritatem more suo quaedam interiecit. [Ante κείνους *l.* 3. rectius delebitur *comma*, quod e superioribus editt. adhaesit.] Quod sequitur κατεφαίνετο, [*lin.* 7.] alibi neminem offenderet; sed, si variant Codices, scribi commode poterit: ἅμα δὲ καὶ ἐφαίνετό (vel καὶ κατεφαίνετό) σφι εἶναι ἀδύνατα, τὰ βασιλῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι: sicuti scripsit de Aristagora V. 124. πρός δέ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι. Pro ἀδύνατον, ἀδύνατα ponere solent *Herod.* et *Thucyd.* atque hoc nostro quoque cap. praebet margo *Steph.* [et codd. nonnulli.] Tum Samii praeterea dicuntur [*lin.* 9 *seq.*] εὖ ἐπιστάμενοι, ὡς εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τὸν Δαρεῖον, ἄλλό σφι παρέσται πενταπλήσιον: in his leniter corrigendum censeo τοῦ Δαρείου: opponuntur τὸ παρεὸν τοῦ Δαρείου ναυτικὸν, et τὸ παρεσόμενον: infelix prostat viri docti tentamen. Intelligebant facile perspicaciores, si forte nunc de Persis victoriam reportarent, *illam non finem*, *sed causam maioris belli fore*, quod suos postea docuit Themistocles apud *Iustin.* II. 12. [τοῦ Δαρείου tenui, a *Schaefero* et *Borh.* ex *Reiskii* et *Valck.* coniect. adscitum. Poterat et τὸ Δαρείου scribi. In *Var. Lect.* monere debueram, τὸν Δαρεῖον legi in superioribus edd. omnibus et msstis, quoad quidem novimus. *Vallae* tamen latina *praesentem Darii classem* habent.] *Samii* tandem, *videntes Ionas* [*lin.* 12 *seq.*] ἀρνευμένους εἶναι χρηστούς, ἐν κέρδεϊ ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τά τε ἱρὰ τὰ σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. Miror cur τὰ ἱρὰ τὰ σφέτερα potius scripserit, quam τὰ σφέτερα ἴδια: bis alibi dixit τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ἴδια. [At percommode τὰ σφετ. tam ad τὰ ἱρὰ quam ad τὰ ἴδια refertur.] Ex codd. restituetur ἀρνευμένους: vid. *Wess.* Diss. Herod. p. 187. Ne illud quidem spreverim, quod, *Vallae* lectum, margo praebet *Steph.* ὁ δὲ Αἰάκης, παρ' οὗ τοὺς λόγους ἐδέκοντο [*lin.* 15.] οἱ Σάμιοι, παῖς μὲν ἦν Συλοσῶν-

τος τοῦ Αἰάκεος. De illo vid. ad lib. III. c. 139. VALCK.

5. οἱ Σάμιοι) Haec duo si nusquam essent, uti post pauca [*lin.* 15.] in quibusdam Codicibus nimia liberalitate [immo vero satis opportune] sunt addita, scriberеturque ὁρέοντες ὦν ἅμα μὲν *etc.* tum ἐδέκοντο, ἅμα δὲ κατεφ., scabrum omne orationi deficeret. Ego tamen contra tabulas nihil innovo: inserta οἱ Σάμιοι ὦν cursum sermonis turbarunt nonnihil, desideraruntque deinceps τοὺς λόγους. Hinc ἀνακόλουθον quoddam. [ab *Herodoti* quidem stylo non abhorrens.] Mox quoque [*lin.* 7. *et* 9.] κατεφαίνετό σφι, et εὖ τε ἐπιστάμενοι, structuram dant haud omnibus communem, Nostro non insolitam. Vide supra, I. 19. WESS.

9 *seq.* εἰ καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τὸν Δαρεῖον) Arbitror τὸν Δαρεῖον hinc amoliendum, adscitum fortasse ex lib. V. 124. ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι: aliorsum certe si ierit, nihil amplius inpediti: idem ut *Pavius* consequeretur, ὑπερβάλοιτο τὸν Δαρεῖον scripsit, praesentem Graecorum classem, Darium superaturam, intelligens: at πενταπλήσιον, continuo succedens, *Persicam* sibi *classem* postulat, *quintuplo maiorem*, si qua Graeci victores abiissent, adfuturam. Lenior *Reiskii* ναυτικὸν ὑπερβαλοίατο τοῦ Δαρείου medicina. WESS. — Confer superiorem *Valckenarii* adnotationem. *S.*

12. ἀρνευμένους εἶναι χρηστούς) Frequens οὐ βουλομένους vim legitimo fecit, cui vindicias non negavi. Ἀρνεῖσθαι et οὐ βούλεσθαι saepe tantundem valere, nemo ignorat: inde glossae origo. Ἀπαρνεύμενον ποιέειν offerent schedae lib. VI. 69. *Euripides*que, καὶ νῦν γε φημὶ, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τέκνον Electr. vs. 1057. Alia, olim producta, nunc non moror, consensione Cl. *Wassei* Indic. *Thucydid.* voce Κέρδος contentus. De *Aeace* et *Sylosonte* [*lin.* 15.] vide lib. III. 139. WESS.

CAP. XIV. [2. ἀνῆγον -- τὰς νέας ἐπὶ κέρας) Vide ad cap. 12, 3. notata. *S.*]

9. πλὴν ἕνδεκα νεῶν) Fallunt libri δέκα exhibentes, arguunturque *Pausaniae* verbis lib. VII. 10. ἐπὶ μέν γε Δαρείου --- Σαμίων, πλὴν ἑνός τε καὶ δέκα ἀνδρῶν, τῶν ἄλλων τριηράρχων τὸ ναυτικὸν τῶν Ἰώνων προδόντων. Undecim enim viri, [quos dicit *Pausan.*] totidem sunt navium praefecti. Quod deinceps in codicibus ἐδόκει, [pro ἔδωκε, *lin.* 11.] si καί σφεας

τῷ κοινῷ τῶν Σαμ. ἐδόκει legeretur et alia novam induerent formam, arripi posset: quam equidem novandi audaciam aversor. WESS.

CAP. XV. 8. μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι) Tale *Thucydidis* μονωθεὶς μετ' ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων lib. VI. 101. nec *Iosephi* diversum in Histor. Vitae c. 18., nequaquam ab *Abreschio* neglectum, quem ad *Aeschyli* Pers. vs. 736. inspice. WESS.

CAP. XVI. 7. ἐόντων τῇσι γυναιξὶ αὐτ. Θεσμοφορίων) Varias enumerans gentes *Io. Meursius*, quibus hoc festum fuerit muliebre, Ephesios omisit et Agrigentinos. Vide *Polyaen.* V. 1, 1. In proximis, [*lin.* 9.] quam elisit vicina, vox οὐδὲν ex *Arch.* et *Valla* potuerat revocari: οὔτε προακηκοότες ὅκως εἶχε περὶ τῶν Χίων οὐδὲν, ἰδόντες τε *etc.* VALCK. — Qui ex *Arch.* περὶ τῶν Χίων οὐδὲν malunt, fidem *Th. Galei* sequuntur, sed fallacem: nam οὐδὲν schedae istae ignorant. Bene vero [*lin.* 8.] ὡς εἶχε Cl. *Gronov.* ad *Arriani* Exp. Alex. lib. I. 14. dudum tuitus est. WESS.

CAP. XVII. 5. γαύλους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας) Non displiceret καταλύσας, si naves exsolutas et dimissas indicare posset: commoda tum acceptae pecuniae mentio. Verum καταλύσας scribarum lapsui debetur, qualis illis in verbis saepe obvius, atque ad *Diodorum* XIV. 49. notatus. Dionysius Phocaeensis sive navigia illa merserit, seu fregerit et exarmarit, (utrumque enim καταδύειν ambitu suo complectitur, indice *Suida* ex Scholiis ad *Thucydid.* I. 54.) neutrum absolvisse videtur, nisi egesta prius pecunia et interversa. Aliud qui hic venantur, nimium suspicaces sunt. WESS. — Nempe καταρτύσας corrigendum *Reiskius* censuerat. *S.*

Ibid. γαύλους - - καταδύσας) Vitiosa codicis est *Arch.* lectio καταλύσας: qualis obtinet et apud *Diodor. Sic.* T. I. p. 426, 53. emendata a Clar. *Wesseling.* Recte apud eundem legitur p. 480, 80. πολλὰς μὲν τῶν νεῶν κατέδυσεν: conf. p. 511, 30. 549, 60. et 550, 80. ubi distinguuntur ista duo, τριήρεις κατέδυσαν, et ἀχρήστους ἐποίησαν: prius eidem dicitur καταβυθίσαι T. II. p. 29, 50. Καταδῦσαι νῆας praeter ceteros frequentat *Herodotus*, γαύλους Φοινικηίους etiam alibi commemorans; vid. Clar. *Alberti* ad *Hesych.* in voc. Γαῦλοι. VALCK.

CAP. XVIII [4. κατ' ἄκρης) Nota formula, Homero etiam et Thucydidi frequentata. Proprie, *inde a summo vertice*, *a capite*, *ab arce*; de urbe penitus omni ex parte capta et expugnata: „cum enim caput et summitas „oppidi occupata est, (sic perspecte *Sylburg*. ad Etymolog. p. 494, 36.) de ceteris parum laboratur.“ Ista formulae origo manifeste respicitur apud Nostrum VI. 82, 14. Imperitorum Grammaticorum inventum est, κατ' ἄκρης vel κατ' ἄκρας idem ac κατὰ κράτος sonare. Conf. *Heynii* Observ. ad Iliad. N'. 772. Mox *lin.* 6. ὥστε συμπεσέειν τὸ πάθος *etc.* proprie, *ut, quod accidit urbi, coinciderit, congruerit cum oraculi responso, in illam edito.* S.]

CAP. XIX. 4. τὴν δὲ παρενθήκην) Male in *Arch.* divellitur. *Phrynichus*, Ἐνθήκη· τὸ μὲν παρενθήκη, ὅπως ὑπὸ Ἡροδότου εἴρηται, ὕστερον ὀψόμεθα: cuius promissi in Eclogis nulla nunc, nisi aberravi, vestigia. Est in Musa I. 186. VII. 5. et 171. et *Plutarcho* ex imitatione, ὁ δὲ παρενθήκην λόγου τὸ βλασφημεῖν --- ποιούμενος. Prave παραθήκην editur Malign. p. 855. D. Rectius *Aristides* T. II. p. 124. eiusque Scholiastes *Oraculum Argivis editum* infra refertur c. 77. WESS.

11. νηοῦ δ' ἡμετέρου Διδύμοις) Pinxi Διδύμοις, [maiusculâ literâ initio vocis] uti par erat: nomen enim proprium, et loco ἐν Διδύμοις, sicuti brevi post. *Sophocles* τὸν Ἄβαισι ναὸν, Oed. Tyr. vs. 919. ad eundem posuit modum. Interpretis, *erit aliis delubri cura gemellis*, mutata sunt. De Persis *crinitis* [κομήταις, *lin.* 10. et 14.] post *Brisson.* docte *Sam. Bochartus*, Hieroz. Part. I. lib. III. 9. p. 816. WESS.

15. ἱερόν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι ὁ νηός τε) Sic aliquoties apud *Herod.* ἱρὸν et νηὸς distinguuntur. *Thucyd.* V. c. 18. τὸ δ' ἱερὸν καὶ τὸν νεὼν τὸν ἐν Δελφοῖς. In talibus veluti pars totius templi, τοῦ ἱεροῦ, consideratur ὁ ναὸς, et *cella* sive *Dei sedes* per τὸν ναὸν est intelligenda, atque id ipsum, quod vocant σηκόν. Huc pertinet minus intellecta, quam tradit *Ammonius*, [p. 96.] vocum ναὸς et σηκὸς differentia, Poëtis certe non observata. *Pollux* excitat e tragoedia deperdita, ἁγνὸν εἰς σηκὸν θεοῦ: ubi locus ἔνθα καθιδρύομεν (τοὺς θεοὺς) Σηκὸς dicitur: *Eurip.* Rhes. vs. 501. εἰς Ἀθάνας σηκὸν ἔννυχος μολὼν Κλέψας ἄγαλμα. *Lucian.* in Amor. T. II. p. 412. Δόξαν οὖν ὅλην τὴν θεὸν ἰδεῖν, εἰς τὸ κατόπιν τοῦ σηκοῦ περιῄλθομεν: ante

dixerat, εἴσω τοῦ νεὼ παρήϊμεν. In Excerptis ex *Diodoro* T. II. p. 568. τὸ περὶ Δωδώνην μαντεῖον συλήσας, ἐνέπρησε τὸ ἱερὸν πλὴν τοῦ σηκοῦ: dici quoque potuisset πλὴν τοῦ ναοῦ. *Idem* dixit T. I. p. 18. ἱδρύσασθαι ἱερὸν - - καὶ ναοὺς χρυσοῦς δύο: aureas istas aediculas templum, ni fallor, complectebatur. *Lesbonax* in Protrept. p. 170, 37. ἱερὰ - - κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι. Similiter apud *Herod.* IV. c. 108. ἱρὰ memorantur κατεσκευασμένα ἀγάλμασί τε καὶ βωμοῖσι καὶ νηοῖσι: et legitur lib. II. c. 170. ἐν τῷ ἱρῷ τῆς Ἀθηναίης, ὄπισθε τοῦ νηοῦ. Nonnulla dedit Clar. *Duker.* ad *Thucyd.* p. 291, Miror adeo quod legitur apud *Philostr.* Vit. Apoll. II. 20. νεὼν πρὸ τοῦ τείχους ἰδεῖν φασιν, - - - καὶ κατεσκευάσθαι τι ἱερὸν ἐν αὐτῷ. VALCK. — Ἱερὸν, latiore sensu, (sicut τέμενος) *tota* intelligitur *area deo consecrata simul cum aedibus sacris* in illa exstructis. Ναὸς est *aedes deo sacrata*: a qua quum h. l. distinguatur *oraculum*, (exserte enim dicit ὁ νηός τε καὶ τὸ χρηστήριον,) intelligendum χρηστήριον fuerit *interior aedis pars, cella et dei sedes*, ubi responsa deus edebat. *S.*

16. συληθέντα ἐνεπίμπρατο) Variis locis *Strabo* a Xerxe incensum spoliatumque, Branchidis adiutoribus, oraculum perhibet; *Callisthenem*, opinor, in Gestis Alexandri rebus secutus, Geogr. lib. XVII. p. 1168. et XIV. p. 941. [p. 814. et 634. ed. Cas.] *Curtii* eodem tendit narratio lib. VII. 5. et *Aeliani* apud *Suid.* in Βραγχίδαι. Quid illis fiet, verax si auctor *Herodotus*? WESS.

17. πολλάκις μνήμην - - - ἐποιησάμην) Lib. I. c. 92. II. 159. Ceterum causam excidii Milesiorum Histiaeo soli *Pausanias* imputat lib. X. p. 882. ἐς τελέαν ἀπώλειαν ὤλισθον - - - Μιλήσιοι, διὰ τὸ ἐς τὰς ἐπιθυμίας Ἑστιαίου πρόχειρον, καὶ ἔρωτα ἄλλοτε μὲν τῆς ἐν Ἠδωνοῖς πόλεως, τότε δὲ εἶναι Δαρείου σύμβουλον, ἄλλοτε δὲ ἐπανήκειν ἐς Ἰωνίαν: quae, sic distinguenda, non bene cepit interpres. Rectius dixisset *Pausanias* διὰ τὴν Ἑστιαίου ἀπόστασιν, sive, ut *Tzetzes* Chil. VII. vs. 992. Δι' Ἱστιαῖον Μίλητον ἐπόρθησαν οἱ Πέρσαι. VALCK.

CAP. XX. 4. ἐν Ἄμπῃ πόλι) De urbe Ἄμπη, quam ad sinum Persicum sitam Milesiis Darius dedit incolendam, sit-ne eadem quae dicitur Ὦπις lib. I. c. 189. nec-ne, docebit ὁ πάνυ. VALCK. — Conspirant prorsus egregie Codd. in urbis nomine: *Apostolius* tamen Cent. XV. 59. περί τινα πόλιν Ἄμβην. Quam autem comparandam *Gronovius* ex

lib. I. 189. monet Ὦπιν, ea in maculae suspicione nulla: sedem illa habuit ad Tigrim, in Persicum sinum semet mersurum, apud *Strabon.* XVI. p. 1074. [p. 739. ed. Cas.] *Arrian.* Exp. Alex. VII. 8. Audiatur *Noster*, ὁ δὲ *Tigris* παρὰ Ὦπιν πόλιν ῥέων ἐς τὴν Ἐρυθρὴν θάλασσαν ἐκδιδοῖ: quibus eadem ferme, quae hic de *Ampe*, nec omnino tamen. *Ampe* locatur ad sinum eiusque primordia, *Opis* nusquam. Tigris, si haec in dextra eius ripa, illa in sinistra fuerit, aut contra, potuit utramque praeterlabi atque ita in mare se Rubrum infundere. *Ampen* memini ab aliis silentio premi, quod tantae Msstorum consensioni non officit. *Berkelio* vero lapsum ad *Stephani* Ἄμπη condono. WESS.

[*Ibid.* Τίγρης. Alibi Τίγρις scripsi cum *Schaef.*: vide Adnot. ad V. 52, 22. Hic ex eiusdem *Schaeferi* ed. 1. et 2. altera adhaesit scriptura, quam et alii omnes et editi et scripti (quod quidem sciam) libri h. l. tenent. *S.*]

7. τὰ δὲ Ὑπεράκρια) Attigit *Eustath.* in Od. ί. p. 365, 50. Ἡρόδοτος τὰς ἄκριας Ἄκρια οὐδετέρως φησὶν ἐν τῷ, οἱ μὲν εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδίον, τὰ δ' ὑπεράκρια ἵδοσαν Καρσί. Attici *Herodoto* quoque Ὑπεράκριοι lib. I. c. 59. qui plerisque dicuntur Διάκριοι, oppositi τοῖς Πεδιαίοις et τοῖς Παραλίοις. Errorem *Diog. Laërt.* I. 58. (ubi scribi quoque debebat Πεδιαίων) *Marshamus* iam correxit. Vid. *Meursii* Pisistr. c. 3. VALCK.

CAP. XXI. 2. οἱ Λάον τε καὶ Σκίδρον οἴκεον) *Laum* Lucaniae, Sybaritarum coloniam, signavit *Strabo* lib. VI. p. 388.; cui *Scidrus* vicina fortasse fuit, *Stephano Byz.* nota, ignota aliis: utramque *Alex. Symm. Mazochius* Collectaneo I. ad Tab. Heracleenses p. 503. examinavit. Ἀπεστερημένοι Sybaritas, urbis possessione privatos, spectat, ut quisque animadvertit: ἀπεστερημένοις non indigemus. Ἡβηδὸν quod deinceps, optime *Tan. Faber, Hemsterhusius, Lamb. Bos*, Viri praeclari, declaraverunt ad *Luciani* Timon. c. 37. WESS.

7. ἀλλήλῃσι ἐξεινώθησαν) Amicitiae et mutui hospitii originem *Athenaeus* lib. XII. p. 519. c. hanc ex *Timaeo* descripsit: Ἐφόρουν δ' οἱ Συβαρῖται καὶ ἱμάτια Μιλησίων ἐρίων πεποιημένα· ἀφ' ὧν δὴ καὶ φιλίαι ταῖς πόλεσιν ἐγίνοντο, ὡς ὁ Τίμαιος ἱστορεῖ. Ex lanae itaque Milesiae usu et eius commercio illa hospitalis familiaritas Sybaritis Milesiisque; quae quidem *Timaei* significatio memoriam refricat legis Zaleuci, ἱμάτιον ἰσομιλήσιον maribus honestis prohibentis, et

animadversionis Bentleianae, vocabulum istud proscribentis, inque sophistas fraudatores ablegantis, Diss. de Epist. Phalar. p. 350., me paene in partes abducto ad *Diodori* lib. XII. 21. ubi ea lex. Verum *Herodoto* et *Timaeo* si sua fides, pars eius observationis corruet. Potuit profecto Zaleucus, sive aetate Pythagoram brevi anteverterit, quo superstite Sybaris a Crotoniatis pessum data fuit, luxu dudum perdita, seu eius fuerit discipulus, potuit, inquam, de Sybaritarum mollitie vestibusque ex lana Milesia inaudire, et Locrensibus, non longe remotis, ἱμάτια Μιλήσια, quippe hominum effeminatorum, prohibere. Alia in *Bentleium* nuper *W. Warburton* Legat. Mosaicae lib. II. sect. 3. WESS.

11. ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θέητρον) Gloria instauratae lectionis debetur *Gronovio* ex schedis *Medic.*, quibus plures adstipulantur. Eadem olim in *Longino* sect. 24., nec latuit *Tollium*, quamquam menda in eo pertinax, monente *Zach. Pearce.* Mulctam *Phrynicho* Athenis irrogatam, eiusdemque Μιλήτου ἅλωσιν viri doctissimi ad *Aelian.* Var. XIII. 17. illustrarunt, praeterque ceteros *R. Bentleius* de Epist. Phalar. p. 256. etc. WESS. — *Longini* codices tametsi diversissimam hinc lectionem exhibeant, mihi quoque Herodotea scripsisse videtur *Longinus* prout vulgavit ex *Med. Gronovius.* Satis istam adfirmat lectionem exemplum vicinum ex *Demosthene* (p. 136, 29.) petitum, ἡ Πελοπόννησος ἅπασα διειστήκει. Quid Athenis evenerit *Phrynicho*, qui praeter *Herod.* tradiderint, advocantur ad *Aeliani* Var. XIII. 17. VALCK.

CAP. XXII. 1. Σαμίων δὲ τοῖσί τι ἔχουσι) Hoc saltem opinor liquere, quales *plebi* passim opponuntur, Samiorum *ditiores* designari. *Divites* saepe quidem, Tragicis praesertim dicuntur ἔχοντες: aliis plene τὰ χρήματα, vel τὰς οὐσίας ἔχοντες, vel τὰ κτήματα. *Diodorus Synop.* apud *Athen.* VI. p. 239. E. τοὺς ἐκ δυναστῶν γεγονότας Ἔχοντας οὐσίας: quibus mendose [olim] scriptis abusi sunt *S. Petit.* et ill. *Ez. Spanhem.* Mantinensium οἱ ἔχοντες τὰς οὐσίας memorantur *Xenophonti* Ἑλλ. V. p. 323, 27. Apud *Pausan.* III. p. 223. Xenias Eleus ἐπανίστη τῷ δήμῳ σὺν τοῖς τὰ χρήματα ἔχουσι. Tales ἐχεκτέανοι sunt *Rhiano Stobaei* p. 54, 11. κτηματικοὶ *Polybio*, *Diodoro*, aliisque. Sed hoc sensu nusquam

alibi legere me memini τὶ ἔχοντας: nusquam etiam, quantum recordor, *Herodoto divites* vocantur ἔχοντες. Suspicor itaque vocem hic latere Herodoteam, et, pro τοῖσί τι ἔχουσι, scribendum τοῖσι παχέσι. Samiorum adeoque dicerentur οἱ παχέες, ut lib. V. c. 30. ἐξ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου: V. 77. οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων: VI. 91. Αἰγινητέων οἱ παχέες: et VII. 56. Attigerunt usum *Herodoti Pollux* III. 109. *Portus, Des. Herald.* ad *Martial.* IX. ep. 33. *Küster.* ad *Aristoph.* Eq. 1136. et *G. Raphel.* in Psalm. XXII, 30. Per *Atticos* si plebem Atticam significari voluit *Suidas* [voc. Παχεῖς], hos equidem crediderim τοὺς πλουσίους dixisse παχεῖς, non elegantiores Atticos; nam praeterquam in comoedia vix invenietur apud Atticos hoc sensu παχύς. *Aristoph.* et alibi et in Pace vs. 638. Τῶν δὲ συμμάχων ἔσειον τοὺς παχεῖς καὶ πλουσίους. Samiorum autem οἱ παχέες propria velut adpellatione dicebantur Γαμόροι, sive Γεωμόροι, *divites et agrorum possessores. Plutarch.* in Quaest. Gr. p. 303. E. de Samiis agens, τῶν γεωμόρων, inquit, ἐχόντων τὴν πολιτείαν: ap. *Thucyd.* VIII. c. 21. Samiorum ὁ δῆμος *remp. gerebat,* καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν - - - οὐδενός. conf. c. 73. et *Xenoph.* Ἑλλ. II. p. 269, 10. Notiores Syracusanorum sunt Γαμόροι ex ipso quoque *Herod.* VII. 155. *Hesychio* interprete, οἱ ἀπὸ τῶν ἐγγείων τιμημάτων τὰ κοινὰ διέποντες, *ab agrorum censu rempublicam administrantes.* De his Syracusanorum optimatibus erudite notavit *H. Vales.* in Excerpta ex *Diod. Sic.* p. 549. VALCK. — Quod si τοῖσι τὶ ἔχουσι minus placebat, coniectare licuerat nude τοῖσι ἔχουσι scripsisse auctorem, (collatis quae ad Matth. XIII. 12. quum ab aliis, tum a *Wetstenio* congesta sunt;) voculam τι autem e scholio accessisse. *S.*

11. πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης;) Cl. *de Pauw* τῆς Ἰταλίης, in qua utique Tyrrhenia. Ut nunc Latina habent, consideranda verba, τῆς δὲ Σικελίης πρὸς Τυρ. τετραμμένη. *Calactam* Siciliae *Diodorus* XII. 8. descripsit. WESS. — τετραμμένης corrigebat *Reiskius.* Nam „e vulgata, inquit, exiret, Tyrrheniam esse partem Siciliae." Ambigua quodammodo videri utique poterat vulgata scriptura: verumtamen *Tyrrheniam* nemo in *Sicilia* erat quaesiturus. Quod paulo ante dixerat, ἔστι μὲν Σικελῶν, id ambiguum erat: potuit enim *Siculorum* esse ea ora,

nec tamen *in* ipsa *Sicilia* esse: itaque, postquam dixit, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένην (ἀκτὴ), adiicit τῆς Σικελίης, quo declaretur esse *ipsius Siciliae* oram. *S.*

CAP. XXIII. 2. ἐγένοντο ἐν Λοκροῖσι) Non erat, cur a Codd. dissentirem. [vide Var. Lect.] *Scythae*, *Zanclaeorum monarchi*, [*lin.* 4.] memorabile nomen in *Aeliano* Var. VIII, 17. ubi cel. *Perizonius* non alium arbitratur ac Scythen, Coorum tyrannum; cuius filius Cadmus, posita hereditaria tyrannide, socium se Samiis addidit, Zanclam occupantibus; quae mihi quidem observatio videtur speciosior, quam verior. Obstat enim rei et temporis ordo. Conf. lib. VII. 163. etc. WESS.

6. τότε ἐὼν διάφορος) Pristinum ὅστε clar. *Reiskius* ἅτε esse voluit; bene, ni Msstorum potior esset scriptura. *Iram Anaxilai in Zanclaeos* etiam *Pausanias* memoravit lib. IV. 23. in tyranni Regini aetate insignite aberrans, sicuti post *Ph. Cluverium* Sicil. Ant. lib. I. p. 85. copiosius *Ez. Spanhemius* Diss. VIII. de Num. Praest. p. 554. commonstravit. WESS.

CAP. XXIV. 2. ἐκ τῆς Ἴνυκος) Omissae sunt in *Med.* Cod. voces ἐκ τῆς. Aut in suo codice mendose legit *Aelianus* Ἰνυκῖνος, aut erravit, quod suspicatur *Perizonius*, praecedentium immemor, Var. Hist. VIII. cap. 17. quo de Scythe hîc tradita denarravit verbis etiam *Herodoti* plerisque servatis. In *Herod.* legisse videtur *Steph. Byz.* [c. 23, 18.] ἐς Ἴνυκα πόλιν et [h. l.] ἐκ τῆς Ἴνυκος: ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ. Ἴνυκον dixerunt alii: *Cluverio* Sic. Antiq. I. p. 230. omissa miror *Platonis* ex Hippia Mai. loca: p. 282. E. gloriatur Hippias, quantum brevi tempore confecerit pecuniae ἐξ ἑνός γε χωρίου πάνυ σμικροῦ Ἰνυκοῦ. ἐν Ἰνυκῷ legitur ibid. p. 284. B. Ridens Sophistae stultitiam Socrates p. 283. C. τοὺς μὲν Ἰνυκινοὺς, inquit, οὐκ οἷός τε ἦσθα ἀμείνους ποιῆσαι. *Philostrat.* in Hippia p. 495. παρῆλθε καὶ εἰς τὴν Ἴνυκον ὑπὲρ χρημάτων, τὸ δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελικόν: proxime ibi sequentibus vitium inest, quod ex Hippia forte tolli poterit *Platonis*. VALCK. — In *Var. Lect.* monere oblitus sum, in ed. *Wess.* quidem et superioribus, ut et plerisque in msstis, Ἴνυκος hîc legi; codicem *Arch.* vero et *Vallam* Ἰνύκου praeferre, quos nos cum *Schaef.* et *Borh.* sumus secuti *S.*

Ibid. ἐκ τῆς Ἴνυκος) Mihi certum videtur codicis *Arch.*

et *Vallae* ἐκ τῆς Ἰνύκου: ita supra: [c. 23, 18. ubi in ἐς Ἴνυκον consentiunt omnes:] ita *Plato* Hipp. Maior. p. 282. et *Philostratus* Vit. Sophist. I. p. 495. in quo. τὸ δὲ πολίχνιον τοῦτο Σικελοί εἰσι, οὓς ὁ Πλάτων *etc.* scripserim: quemadmodum Epist. 33. p. 627. ἡ δὲ Ῥάβεννα Ἰταλοί. Neque hic obliviscor *Steph. Byz.*, Ἡρόδοτος δὲ, scribentis in Ἴνυκτον, Ἴνυκτος αὐτήν φησι, ἀπὸ τοῦ Ἴνυξ. Voluit Ἴνυκος, quod additum Ἴνυξ postulat. Iungitur porro, ἔοικε δὲ ἐσφάλθαι, *error autem videtur*, scripturae videlicet in Codice, quo utebatur, *Herodoti*. Trahuntur aliorsum ea, nullà (quae et Cl. *de Pauw* opinio) necessitate. Bonum proin ἀπὸ τῆς Ἰνύκου, si τῆς Ἴνυκος erroneum. Illud autem *Arch.* ἐκ ταύτης πὲρ ἦν, etsi illaudabile, silentio non est praetermittendum, siquidem suo id in libro *Aelianus* invenisse videtur: neque enim aliunde, cum reliqua hinc sumpserit, Σκύθης eius ὁ Ἰνυκῖνος venit Var. VIII. 17. Alia cel. *Iac. Perizonius.* WESS.

10. ἀπονητὶ - - - περιεβαλέατο) Servo hoc, non spreturus περιεβεβλέατο, modo sic schedae scriptitassent. [Vide *Var. Lect.*] Atque ita quidem *Samii Zanclam* Siciliae, sive Messenen, *sine gravi labore sibi occuparunt*, in breve tamen tempus. Anaxilaus enim eosdem οὐ πολλῷ ὕστερον urbis possessione evertit, *Thucydide* lib. VI. 5. teste. WESS.

CAP. XXV. [6. τῶν ἐν τῇ ναυμαχίῃ. Nil mutant libri: malim vero cum *Reiskio* τὴν ἐν τῇ ναυμ. sc. ἔκλειψιν. *S.*]

8. τὰς μὲν ἐθελοντὴν) Requiri vocula videtur, quae connectat ista cum praecedentibus, a syllaba forte praecedenti absorpta: καὶ τὰς μὲν ἐθελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγάγοντο. In his optime vir Clar. vocem restituit Herodoteam ἐθελοντὴν, quam, si per librarios licuisset, saepius forsan legeremus, et V. 104. ubi variant Codd. Errat *Galeus* ad lib. I. c. 3. neque enim Graecis ἐθελοντὸς magis fuit in usu quam ἀκοντός. Apud *Suidam* in Ἐθελοντὴν, tertio *Polybii* loco, ἐπέλεξε τοῦ στρατεύματος ἐθελοντὴν τοὺς ἀρίστους, accuratissimo *Thucydidis* more scribi quoque potuisset ἐθελοντηδόν. VALCK.

CAP. XXVI. 10. ἐκ πολίχνης τῆς Χίων) Arbitror Πολίχνης oppidi proprium esse titulum in Chiorum insula. Tales Πολίχναι Troadis et Cretae apud Ethnicographum, et Πολίχνα Siciliae in *Diodori* XIII. 7. WESS.

CAP. XXVII. [1. Φιλέει δὲ προσημαίνειν) Potest impersonaliter positum intelligi verbum προσημαίνειν: possis vero etiam ὁ θεὸς coll. *l.* 9. subintelligere. In bello σημαίνει, scil. ἡ σάλπιγξ, *signum datur tubâ. S.*]

2. ἢ πόλι ἢ ἔθνεϊ multorum praesidio protegitur, iniuriâ eiecta prior particula. Mox ὑπολαβὼν [*lin.* 6.] belle *Gronov.* non dissentiente *D'Orvillio* ad *Charit.* lib. III. 3. p. 269. [cf. *Nostrum*, mox *l.* 11. tum IV. 179, 6. VII. 170, 10. VIII. 118, 7.] Infra tamen lib. VIII. c. 115. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν - - - ἔφθειρε, modo bene illud habeat. WESS. — Sic vero etiam frequenter sedulus Herodotei styli aemulator *Appianus*, cuius loca huc spectantia in Indice Graecitatis Appianeae olim indicavimus. *S.*

12. ἐς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε) Non discrepat *Appiani* de Masinissa, τὴν Καρχηδονίων δύναμιν ἐς γόνυ βαλὼν, Punic. p. 94. [c. 94. T. I. p. 434. nostrae ed.] deque Caesare ἄγρια ἔθνη - - ἐς γόνυ βαλὼν, Bell. Civ. II. p. 846. [c. 146. T. II. p. 378.] pro quo ἐς γόνυ ἔρριψε III. p. 876. [c. 20 extr.] et κλίνας ἐς γόνυ p. 885. [c. 30. p. 435, 2.] Neque sine cultu *Basilius Seleuc.* Miracul. S. Theclae lib. II. 12. p. 168. καὶ εἰς γόνυ κεκλίκασι μὲν αἱ ἐκκλησίαι, κεκλίκασι δὲ πόλεις καὶ ἀγροὶ καὶ κῶμαι καὶ οἶκοι. Possem adstruere *Basilium M.* Epist. 301. p. 437. c. et praeter ceteros *Aeschylum* Pers. vs. 933. sed exitus non foret. Praestat verbo monere, ἐποιήσατο in secuturis [*lin.* 14.] unius *Med.* ductu inprudenter mutari. WESS.

12. ἐς γόνυ *etc.*) Auctor *Etymol. M.* in voc. Πρηνὴς p. 687, 30. Ἡρόδοτος, ait, μεταφορικῶς χρησάμενος, εἶπε τὴν πόλιν εἰς γόνυ πεσεῖν, τοῦτο δηλῶν, ὡς εἰς δουλείαν αὐτὴν ἐπήγαγεν. Monstrat interpretatio, hîc quoque primum scriptum ἔβαλε: alterum πεσεῖν fluxit ex vicinis; in eumdem enim sensum urbs dicitur ἐς γόνυ πεσεῖν. Nihil erat cur a Grammatico reprehenderetur *Euphorion*, qui de Baccho dixerit, ἐπρήνιξε τὴν Εὐρυμέδοντος πόλιν: id est κατέβαλε, vel ἐπὶ στόμα ἔβαλε. Utrumque fuit in usu, et ἐπὶ στόμα πεσεῖν, et ἐς γόνυ. Venuste *Aelian.* Var. III. 17. *Aristoteles*, inquit, *urbem patriam*, οὐ, τὸ λεγόμενον δὴ τοῦτο, εἰς γόνυ πεσοῦσαν, ἀλλ' ἐπὶ στόμα, ἀνέστησεν αὖθις: ubi notat *Kühnius*, memor etiam loci *Herodoti*. *S. Iohann. Chrys.* in Epist. ad Innocentium T. III. p. 522. A. ὁ παρὼν ὑμῖν ἀγὼν πρόκειται ὑπὲρ ἐκκλησιῶν εἰς γόνυ κατενεχθεισῶν. VALCK.

CAP. XXVIII. 7. λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς) Licet conspirent in vitiosa lectione Codices, pro δειμαινούσης restituerem λιμαινούσης, feliciter detectum a *Reiskio* et *Heringa*: hoc vicina postulant, alterum ferri nequit. VALCK. — Novandi de coniectura *Herodoti* orationem metus saepe in superioribus conantem conpescuit, iusto fortasse gravior: at eo sum ingenio. Hic confidentior contra omnes libros verissimam doctissimorum virorum, *Reiskii* et *Heringae*, correctionem recepi. In Lesbo nulla sane *formido* copias percellebat Histiaei: *fames* urgebat, quam pulsuri milites in continentem transeunt, messuri frumentum. Pariliter lib. VII. 25. ἵνα μὴ λιμήνειε ἡ στρατιή. Confer *Adr. Heringae* Observ. Critic. c. 31. p. 277. WESS. — Simillimam mendam in *Appiani* Bell. Civil. lib. II. c. 61. olim correximus. *S.*

CAP. XXIX. 2. ἐν τῇ Μαλήνῃ) Sit-ne Μαλίνῃ, an Μεγαλήνῃ vero congruentius, an in vulgata acquiescendum, neutiquam perspicio. Malo doctiorum hoc curis integrum relinquere; a Ματιηνῇ tamen, uti repositum memini, alienior: ea Mediae regio lib. V. 52. Propius, situm si spectes, abest Καρίνη, [VII. 42.] sive, ut apud *Plinium* [V. xxx. 32.] et *Stephan. Byz.*, Καρήνη. WESS. — Mox, pro Ἀταρνείτιδος, rectius Ἀταρνεΐτιδος diducta diphthongo scribetur, ut *Borh.* edidit. Sic sane gentile Ἀταρνεΐτης c. 4, 2. huius libri. *S.*

CAP. XXX. 2. ἄχθη ἀγόμενος) *Melotus*, Vir Cl. coniecerat in marginem sui libri ἀπίχθη ἀγόμενος, credo ob sequentia ἀπίκετο ἀγόμενος: quae boni quidem commatos, sed edito et constanter probato non praeiudicant. *Nostri* sunt ἰόντες ἤισαν c. 34. Φεύγων ἐκφεύγει lib. V. 95. οἴχεσθαι οἰχομένους VII. 220. etc. WESS.

3. οὔτ' ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν) Ista nititur Historici suspicio ingenio clementi Darii Regis, beneficiorum semper memoris, et lege Persarum humanissima, cuius ille fuisse videtur observantissimus. Grave censeri poterat Histiaei delictum, sed hoc facile redemisset ingenti benefacto, quo Regem olim et Persas e Scythia profugos mactaverat: more suo gratus Darius lib. V. c. 11. beneficii meminerat in se collati: tandemque mortui honorificam quoque fecit mentionem, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑωϋτῷ τε καὶ Πέρσῃσι εὐεργέτεω. Egre-

giam Persarum legem merito collaudat *Herod.* I. 137. τὸ μὴ μιῆς αἰτίης ἕνεκα μήτε αὐτὸν τὸν βασιλέα μηδένα φονεύειν etc. *sed tum demum*, λογισάμενος ἢν εὑρίσκῃ πλέω τε καὶ μέζω τὰ ἀδικήματα ἐόντα τῶν ὑπουργημάτων. Secundum hanc, ut puto, legem Teribazum absolverunt Persae iudices apud *Diod. Sic.* XV. 11. atque ob eamdem rationem, eiusdem *Diodori*, sive *Ctesiae* potius, Arbaces τῶν κινδύνων ἀπέλυσε τὸν Βέλεσυν, --- φήσας μείζονας εἶναι τὰς ἐξ αὐτοῦ προγεγενημένας εὐεργεσίας τῶν ὕστερον ἀδικημάτων, lib. II. c. 28. Patriae plus malorum attulisse, quam commodi, Lysandrum statuit *Pausanias* IX. p. 776. Πέρσαις τε ἑπόμενος, καὶ δικάζων νόμῳ γε τῷ ἐκείνων: id est, utrorumque instituta iusta comparatione. Copiose Persicam legem explanat *Aristides* in Apolog. pro IV. viris, T. III. p. 419. Solitum autem Darium animo grato Graecorum etiam in se collata beneficia recordari documento sunt Democedes, Syloson, Coës, Histiaeus, aliique. In Asiam traductos, quibus valde fuerat iratus, Eretrienses clementissime tractavit et Milesios: *Herod.* VI. 119. et 20. Sed magni animi documentum praebet egregium, undecunque tandem petitum, *Aelianus* Var. Hist. VI. 14. VALCK.

13. λούσαντάς τε καὶ περιστείλαντας εὖ) Hoc si plures exhibebunt Codices, mihi quoque placeret prae altero, forsan interpretamento: neque εὖ nec εὐπρεπῶς legisse videtur *Valla*: εὖ περιστεῖλαι et καλῶς in talibus adhibentur. Hippias iudicabat *Platonis*, T. III. pag. 291. D. κάλλιστον εἶναι ἀνδρὶ πλουτοῦντι, *parentes suos vita functos* καλῶς περιστείλαντι, ὑπὸ τῶν αὐτοῦ ἐκγόνων καλῶς καὶ μεγαλοπρεπῶς ταφῆναι. Erit forsan qui hic utrumque putet Herodoteum, περιστείλαντας εὖ, εὐπρεπῶς ἐνετείλατο θάψαι, atque a *Io. Tzetze* hoc quoque lectum; qui hic narrata sequutus, ad illa sua quaedam adiecit additamenta, Chil. III. vs. 535-543. Τέλος, λακρύτας περισσὰ τὴν κεφαλὴν ἐκείνην, Τοῖς Πέρσαις λέγει λούσαντας ἐντίμως καταθάψαι, Ὡς εὐεργέτου τῶν Περσῶν μεγάλως ὑπηργμένου· Ὁ Ξύλου παῖς Ἡρόδοτος γράφει τὴν ἱστορίαν. Male interpres ibi dedit *Oxyli*: Ὁ Ξύλου scribendum, vel [potius] Ὁ Λύξου. VALCK.

CAP. XXXI. 6. σαγηνεύουσι) Vide Cl. *Valckenarium* ad lib. III. 149. *Nostri* et *Platonis* studio frequens verbi eius apud oratores *Libanium*, *Polemonem*, *Himerium*, atque

alios est usus: amavit et *Philo Iud.* III. Vit. Mos. p. 690.; et in re Christiana, captisque Evangelii doctrina gentibus, *Gregorius Naz.*, *Io. Chrysost.*, *Proclus*, ad cuius Orat. xx. pag. 550. pauca *Vincent. Riccardus.* Ego vero ἐπὶ τὴν νοτίην διήκουσι, [*lin.* 8.] schedis et sententia iubentibus, reduxi: aliena enim viri Cel. monita. Persae ab insulae littore, quod maris Aegaei partem septemtrionalem spectabat, iunctis consertisque manibus progressi fuerunt ad australe, cuncta incingentes, tum deinde omnia *venantes* et *capientes*, *velut in sagena pisces.* WESS.

CAP. XXXII. 2. τὰς ἐπηπειλήσαντο) Postremam syllabam ex sequenti τοῖσι natam arbitror, et restituendum ante vulgatum ἐπηπείλησαν: alteram formam ut legitimam crederemus, exempla debuerant simillima proferri. In istis contra, [*lin.* 5.] vulgatis ex *Med.* ἐποίευν ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους, vocula debebat interponi, quam constans requirit Graecorum usus, ut legatur ἐποίευν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας εὐνούχους: hoc vel unicus docere poterat *Herodoti* locus VII. 170., ἀντὶ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἠπειρώτας (γενέσθαι.) [At vide et ad h. l. et ad VII. 170, 15. *Var. Lect.*] Ut nostro loco vulgabatur ἀντὶ ἐνόρχων, illic scribi quoque potuerat ἀντὶ νησιωτῶν: qua forma loquendi *Euripides* usus est, Androm. vs. 457., σὲ --- Ναύτην ἔθηκεν ἀντὶ χερσαίου: et *Theocrit.* V. 150. γενοίμαν --- Μελάνθιος ἀντὶ Κομάτα. Verum alterum illud rarius requirit articulum, ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχιας, εὐνούχους. Sic *Thucyd.* VII. 28., τῶν τε πάντων ὁμοίως ἐπακτῶν ἐδεῖτο ἡ πόλις, καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι Φρούριον κατέστη. Supra dederat eodem sensu *Herod.* c. 9. τοὺς παῖδας ἐκτομίας ποιήσομεν: haeret et illic articulus in sua sede. *Aeschyl.* Suppl. vs. 305., Βοῦν τὴν γυναῖκ' ἔθηκεν Ἀργεία θεός. *Aristoph.* Θεσμ. 740., Ἀσκὸς ἐγένεθ' ἡ κόρη. *Herod.* I. c. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Ab *Herodoto* scribi non potuit, quod legit in suo Cod. *Theon.* Soph. vid. pag. 49. Progymn. VALCK.

5. ἀντὶ εἶναι ἐνόρχιας) Accedo *Gronovio*, haesitans non nihil ob ἐνόρχας *Arch.*, non utique malos. Redibit similis discordia lib. VIII. 105., ubi tamen τῶν ἐνορχίων *Pass.* et *Ask.* [vide ibi *Var. Lect.*] Statim καλλίστους in *Ask.* ex scholio. [ni potius ex scribae socordia.] Vide lib. IV. 180. WESS.

9. ὑπὸ Λυδῶν, δὶς δὲ ἐπεξῆς) Posterius, redditum lib.

IV. 196., vim pati non debuerat: priora optime habent; namque error *Arch.* et *Vallae* ex lib. I. 169. manifestissimus. WESS.

CAP. XXXIII. 2. ἐπ' ἀριστερὰ) Male schedae *Arch.* ἐπαριστερὰ iunctim, sicuti ἐπιδέξια pleraeque. Non nescio in talibus variari, monueruntque praeclari viri *Duker.* ad *Thucyd.* I. 24. et *Hemsterh.* in Epistola *Dukeri* Praefationi inserta. Noster (*Homerico* Iliad. M'. 229. et N'. 675. more) lib. I. 51. ὁ μὲν -- ἐκέετο ἐπὶ δεξιὰ ἐσιόντι, ὁ δὲ -- ἐπ' ἀριστερά: et III. 90. ἀπὸ δὲ Ἑλλησποντίων τῶν ἐπὶ δεξιὰ ἐσπλέοντι: tum lib. VII. 39. Apte ergo *Ask.*, modo tonus vertatur; nam quae ad lib. II. 39., alius sunt formae. WESS. — Conf. quae ad *Appiani* Praefat. cap. 2. lin. 37. olim notavimus. *S.*

6. πόλιες συχναὶ) Nolui tot Codicibus refragari; quamquam πολέες [quod pro συχναὶ habent alii,] ex prisco usu, in Musis citra ius demutato lib. II. 107. Cessaret, si quid in vocum adfini sono ingrati, ubi πόλις πολίες Ionum scriberetur more. Mox [*lin.* 7.] Σηλυβρίη origini apud *Strabon.* lib. VII. p. 491. c. [p. 319. B. ed. Cas.] propior et antiquior est. Lege *Diodoro* adpostita lib. XIII. 65. et *Leonclavium Hutchinsonumque* ad Κυρ. Ἀναβ. *Xenophontis* lib. VII. p. 538. WESS.

10. οἴχοντο ἀπολιπόντες) Optime *Gronov.*; mox τὴν σφετέρην *Eustathius* itidem vidit. Statim Μεσαμβρίην οἴκισαν dat ed. Genev. 1618. de coniectura, neque ea absurda. Vid. lib. II. 154.; *Eustathius* vulgati patronus est. WESS.

12. τὰς καταλεχθείσας) Delectatur isto scriptor. Δυσχείμερος δὲ αὕτη ἡ καταλεχθεῖσα πᾶσα χώρη, lib. IV. 28. In *Porti* penu plura. Itaque iure pristinam sedem recuperavit. Scripsi praeterea [*lin.* 13.] Προκόννησον, originatione vocis apud Criticos ad *Apollon. Rh.* lib. II. 279. motus et Nostri consuetudine lib. IV. 14.; quae deinceps [*lin.* 20.] Δασκυλείῳ desiderabat, quomodo III. 120. et 126. WESS.

CAP. XXXIV. 4. τὴν Χερσόνησον ταύτην) Quod olim legebatur τὴν ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου ταύτην, non pulcra specie est, formatum ferme ex praecedentibus: ταύτης certe, uti cap. 40., oportuerat, voluitque *Reiskius.* Rectius mssti, quos duces optavi. *Miltiaden Cypseli* fil., Chersonesi con-

ditorem, erudita disputatione *Ian. Rutgersius* illuminavit Var. Lect. I. 9. *Marcellinus* vero in Thucydidis vita, Θρᾶκες καὶ Δόλοπες ἐπολέμουν πρὸς Ἀψινθίους, hac eadem in re, errans aut corruptus. *Dolopes* Thessalis fuere adfines; *Dolonci* Thraces, ut vere viri docti. WESS.

Ibid. εἶχον Δόλογκοι Θρ. τὴν ἀρχὴν τῆς Χερσονήσου ταύτην) Prouti legit *Valla*, εἶχον Δόλ. Θρ. τὴν Χερσόνησον ταύτην, sic scripsisse videtur *Herod.* Quae de *Doloncis* sequuntur, Apsinthiis tribuit *Scholiastes* in *Aristidis* Miltiadem T, III. pag. 278. Historiam veterem qui tradiderit, quando praeter *Herod.* et *Marcellinum* in vita *Thucyd.* forte neminem habemus, ineditum Scholion ex Cod. Msto clar. *Petri Burmanni Sec.* non pigebit descripsisse: Δόλογκοι καὶ Ἀψίνθιοι ἔθνη ὅμορα περὶ τὸν Ἑλλήσποντον· οἱ δὲ Δόλογκοι κατεπολέμουν τοὺς Ἀψινθίους. ἐρωτῶσιν οὖν Ἀψινθίοις τὸν θεὸν, πῶς ἂν ἀπαλλαγῶσι τῶν κακῶν, ἔχρησεν αὐτοῖς, ὅτι τὸν πρῶτον ὑποδεχόμενον ὑμᾶς Ἀθήνησιν αὐτὸν ἐκεῖνον στήσατε τύραννον. ἀκούσαντες τοῦτο οἱ Ἀψίνθιοι ἤρξαντο περινοστεῖν τὰς πόλεις, καὶ τέλος ἐλθόντας αὐτοὺς εἰς Ἀθήνας ὑπεδέξατο ὁ Μιλτιάδης· ἐκ τούτου οὖν ἔγνωσαν ὅτι ὁ χρησμὸς τοῦτον δηλοῖ. εἶτα διελέχθησαν αὐτῷ περὶ τούτου· ὁ δ' οὐκ ἐβουλήθη, ἀλλὰ λέγει Ἀψινθίοις, ὅτι (ἔτι) πέμψαντες εἰς Πυθίαν μάθετε ἀκριβέστερον, εἰ περὶ ἐμοῦ λέγει ὁ χρησμός. πεμψάντων οὖν αὐτῶν λέγει, ὅτι ναὶ περὶ αὐτοῦ λέγει. ἀκούσας τοῦ χρησμοῦ πάλιν Ἀψινθίοις λέγει ὁ Μιλτιάδης, ὅτι ἐὰν κελεύσῃ ἡ πόλις γίνομαι· κελευσάσης οὖν τῆς πόλεως, ἐγένετο τύραννος. VALCK.

10. τὴν ἱρὴν ὁδὸν) Celeberrima *sacra via*, quae Athenis Eleusinem ducebat, in *Pausan.* I. 36. et *Athen.* XIII. pag. 594. F. Haec ea fortasse, qua Athenienses sacra et Pythicam pompam Delphos mittebant, memorata a *Strabone* IX. p. 646. c. [p. 422. c. ed. Cas.] WESS.

CAP. XXXV. 5. Φιλαίου τοῦ Αἴαντος) *Marcellino* Φιλαίας ὁ Αἴαντος prave. Sine mendo in *Plutarchi* Solon. pag. 83. D. Φίλαιος καὶ Εὐρυσάκης, Aiantis filii, Attica civitate donati. Non equidem nescio, Φίλαιον τὸν Εὐρυσάκους atque adeo Aiantis nepotem perhiberi a *Pausania* I. 35., et *Kühnium* Φύλαιον malle: at illi obviam eunt, quos appellavi omnes; huic ΦΙΛΑΙΔΑΙ ex marmoribus, *Plutarcho*, *Stephano*que inter Atticae *demos*. WESS.

7. κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι) Apud *Marcellin.* in vita *Thucyd.* pag. 2, 18. Dolonci Delphis ἐπανιόντες περιέτυχον τῷ

Μιλτιάδῃ πρὸ τῶν ὅρων καθεζομένῳ τῆς Ἀττικῆς: ex *Herod.* corrigendum censuit *I. Rutgers.* Var. Lect. I. c. 9. p. 32. πρὸ τῶν θυρῶν καθεζομένῳ τῆς αὐτοῦ οἰκίας. Sed ab *Herodoto* diversum *Marcellinus* iste sequutus est in his narrandis auctorem; neque adeo videtur absurda lectio vulgata; quum a finibus Attices non longe Miltiadis abfuerit villa, ἐν Λακιάδαις sita. VALCK.

CAP. XXXVI. 4. πάντα τὸν βουλόμενον μετίχειν) Non defuit Pisistrati consensus, cupide potentem et gratiosum virum amolientis, praetereaque copias et necessaria suppeditantis; quod narrantibus apud *Marcellinum* accredo. Absurde mox [*lin.* 5.] καὶ ἔσχε τὴν χώρην. Ionibus ἔσκε non aliud atque *erat*, lib. VI. 133. VII. 119. Rediit ἔσχε, et redibit c. 47., ubi eadem macula. WESS.

7. ἀπετείχισε τὸν ἰσθμὸν) Nonnunquam ἐπιτειχίζειν eadem est potestate ac τειχίζειν, saepe diversiore; quam admirabiliter Iuci *Hemsterhusius* exposuit ad *Luciani* Nigrin. c. 23. Hic inculcatum ferri nequit. *Miltiades, ducto* a Cardia ad Pactyam *muro, Apsinthios Chersonesi introitu prohibuit.* Id ἀποτειχίζειν, sive ut *Diodorus* διατειχίζειν, h. e. οἰκοδομέειν διὰ τοῦ ἰσθμοῦ τεῖχος, Nostri dictione lib. VIII. 71. Opportune *Xenophon* ex ore Chersonitarum, εἰ δ' ἀποτειχισθείη ἐκ θαλάττης ἐς θάλατταν, de hoc isthmi iugo, Hist. Gr. lib. III. p. 487. D. *ed. Steph.* Addit elegantissimus scriptor, ἀποτειχισμὸν sive murum a Dercyllida Spartano fuisse absolutum et Thraces aditu ad Chersonesum exclusos, sequente *Diodoro* XIV. 38. Consimiliter ἀποτειχίζειν in isthmo Pallenes muro intersepto *Thucydides* lib. I. 64., ab *Harpocratione* advocatus. WESS. — Denique apud *Nostrum* mox c. 37, 1. in ἀποτειχίσας consentiunt libri omnes. *S.*

Ibid. ἐπετείχισε τὸν ἰσθμὸν) Paulo ante positis haec proxima subdit *Scholiastes Aristid.* mstus: καὶ ποταμοῦ ὄντος τοῦ διορίζοντος τοὺς Δολόγκους καὶ τοὺς Ἀψινθίους ἐτείχισεν αὐτὸν, ὅπως ἂν μὴ βλάπτοιντο οἱ Ἀψίνθιοι παρὰ τῶν Δολόγκων: imo contra, secundum *Herod.* ἵνα μὴ ἔχοιεν σφέας (*Doloncos*) οἱ Ἀψίνθιοι δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες ἐς τὴν χώρην. VALCK.

10. στάδιοι ἕξ τε καὶ τριήκοντα) Iugi eius latitudo in *Xenophonte* stadiorum XXXVII., in *Scylace* et *Strabone* Epit. lib. VII. fin. stadiorum XL. Longitudo vero a Cardia in Elaeuntem, ubi longissima, stadiorum CD *Scylaci*: quae in mensuris differentia utique non ampla. WESS.

CAP. XXXVII. 5. Quid sibi velit, ἦν δὲ ὁ Μαρ. Κροίσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονώς, mihi minus liquet. VALCK. — Quidni vero ἐν γνώμῃ γεγονὼς idem fuerit ac γνώριμος, *notus* et *familiaris*? *S.*

8. πίτυος τρόπον) *Diogenianus*, *Suidas*, atque alii, πεύκης τρόπον, parili sententia. Docte disputatur, eadem-ne πίτυς et πεύκη? hanc *pinum*, illam *piceam* Latinorum esse, *Bod. a Stapel* ad *Theophrastum* lib. III. 10. vehementer urget. Verior Cl. *Salmasii* sententia, πίτυν et *pinum* non discrepare: nonnunquam quoque arborum eas voces, sicuti in Homeri Vita, quae *Herodoto* tribuitur, c. 20. clarissime, et in dicto, quod prae manibus est, conmutari, Homonym. Hyl. latr. c. 65. Quaestio alia, an sola arborum pinus, sicubi excisa fuerit, non regerminet? *A. Gellius* et *Eustath.* eam negari, viderunt aegrius. *Theophrastus* de sua *pinu*, πεύκῃ, adustis eam radicibus οὐκ ἀναβλαστάνειν, τὴν πίτυν δέ φασί τινες ἀναβλαστάνειν. Quomodocunque hoc Croesi verbum et *Herodoti* professio accipiantur, de intentata minis *occidione* constat. Videndi viri doctissimi *Kühnius* et *Perizonius* ad *Aelian.* Var. VI. 13. Porro τὸ θίλει [*lin.* 10.] si cui adblandiatur, similia succurrent lib. I. 78. II. 13. IV. 131. WESS.

13. ὅτι πίτυς μούνη δενδρέων) *Unam solamque pinum arborum omnium caesam nunquam denuo ex iisdem radicibus pullulare*, parum vere dictum *Herodoto Gellius* docuerat Noct. Att. VIII. 4. Cum Herodoteis ista iam comparavit *Io. Kühn* ad *Aeliani* Var. VI. 13. Hinc verba quaedam excitat miraturque *Eustath.* in Iliad. Α'. p. 32, 16. VALCK.

14. πανώλεθρος) Elegantius hoc et tritius, consensioneque *Eustathii* munitum. *Sophocl.* Elect. vs. 1012. πρὶν πανωλέθρους τὸ πᾶν Ἡμᾶς τ' ὀλέσθαι. *Aeschyl.* VII. contr. Theb. vs. 71. μή μοι πόλιν γε πρυμνόθεν πανώλεθρον Ἐκθαμνίσητε. Talium apud Tragicos uberrima messis. WESS.

CAP. XXXVIII. 5. ὡς ὁ νόμος, οἰκιστῇ) Ista non debuerant ad mentem *Vallae* a se invicem divelli, sic, ut puto, coniungenda: καὶ οἱ τελευτήσαντι - - θύουσι, ὡς νόμος οἰκιστῇ, nempe θύειν. Idem esset, ὡς νόμος ἥρωϊ θύειν: *vita functo sacra faciebant, ut mos est facere heroi.* Scribi quoque potuit unico verbo, in talibus proprio: καὶ οἱ τελευτήσαντι ἐναγίζουσι, vel ἐντέμνουσι. Eodem Brasidam honore dignati

Amphipolitani apud *Thucyd.* V. cap. XI. ὡς ἥρωΐ τε ἐντέμνουσι, καὶ τιμὰς δεδώκασιν ἀγῶνας καὶ ἐτησίους θυσίας. Conf. ibi citatus ill. *Ez. Spanhem.* et Celeberr. *Wesseling.* ad *Diodori* T. I. p. 148. *Pausanias* II. p. 137. τῷ μὲν ὡς ἥρωΐ μετὰ ἥλιον δύσαντα ἐναγίζουσιν, Εὐαμερίωνι δὲ ὡς θεῷ θύουσιν. VALCK.

10. ὑποθερμοτέρου) θερμουργοῦ, vocabulo *Aeschyli* Eum. vs. 563., quo de critici ad VII. contr. Theb. vs. 609. Alibi in Musis ὑπομαργότερος, III. 29. 145. Propius adpropinquat *Prisci*, Excerpt. Legat. *Hoeschelii* p. 36., de Hunnis in iram accensis, καὶ κατὰ μικρὸν ὑποθερμαινόμενοι ἐχαλέπαινον. WESS.

CAP. XXXIX. 7. ἐν ἄλλῳ λόγῳ) Hoc ipso libro c. 103. Firmantur ergo disputata de λόγοισι Λιβυκοῖσι lib. II. 161. Nefariam autem *Cimonis caedem* non multum ab obitu patris architectati fuerunt Pisistratidae: unde minime mirum, Athenienses, multimodis tyrannos gravantes ac exosos, Miltiadae abituro favisse. WESS.

8. εἶχε κατ' οἶκον) Revocarem ante *Gronovium* vulgatam lectionem, *Vallae* quoque repertam, εἶχε κατ' οἴκους, *domi sese continebat.* Proxima [*lin.* 9.], τὸν ἀδελφεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων, interpretatur *Valla, in honorem videlicet Stesagorae fratris.* Sententia satis esset commoda, si verbo constaret ista significandi dos: mihi non violenta fore videretur correctio, si pro ἐπιτιμέων scriberetur ἔτι πενθέων: *domi se continebat velut adhuc lugens fratrem Stesagoram;* more scilicet antiquitus etiam recepto, quo *in luctu recenti publico abstinebant.* Ἔχειν, interdum idem ac μένειν, saepius adhibetur pro εἶναι. Κατὰ πόλιν notat in *urbe:* κατ' οἶκον, *domi*, apud *Sophoclem* Ai. vs. 1040. Trach. 540. Philoct. 470. In eiusdem dramatis vs. 22. σήμαιν', εἴτ' ἔχει χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδε γ', εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ. Plene *Herod.* III. 79. κατ' οἴκους ἑωυτοὺς οἱ μάγοι ἔχουσι τὴν ἡμέρην ταύτην. VALCK.

9. δηλαδὴ ἐπιτιμέων) In *Vallae* olim Latinis *in honorem videlicet fratris*, sive ἐπὶ τιμέων disiunctim legentis, sive ἐπιτιμέων, ex conmuni ἐπιτιμᾶν, Ionum more: illi sane vocabulo *amplioris honoris* potestas adest apud *Demosthen.* in Leptin. p. 292., certe in msstis et Scholiis. *Sophoclis* ἐπιτίμια Elect. vs. 917. *Suidas* τὰ ἐπὶ τιμῇ τινος γινόμενα explicavit. Paria etiam *Reiskius.* Quae quidem si probamus, concinna reliqua. Miltiades mortuum fratrem honoris,

sed simulati, caussa *servabat* domi; quo audito Chersonesitae frequentes convolant in consortione luctus novo principi gratificaturi. Placere tamen talia *H. Stephano* haud potuerunt, opinato, si ἐπιτιμέων extra labis culpam maneat, tantundem valere atque *ulciscens*, sive ultionem moliens. A *Gronovio* venit *puniens*. Neutrum admittit ὡς συλλυπηθησόμενοι, [*lin.* 12.] manifesto quidpiam *honori aut luctui conveniens* in praegressis desiderans. Memini δηλαδὴ ἐπιτύμβιον, *videlicet iam iam contumulandum* reponere, cui ὡς συλλυπηθησόμενοι recte aptatur. At sit in coniecturà. WESS. — Tum IDEM, in *Addendis*: „Elegans *Gisb. Koenii* coniecta„tio sic verba ordinat et refingit, εἶχε κατ' οἴκους, τὸν ἀδελ„φεὸν Στησαγόρεα δηλαδὴ ἔτι τιμέων: *domi se continuit*, „*quasi fratrem Stesagoram adhuc honorans*. Iungit ex lib. „IX. 24. οἱ μέν νυν βάρβαροι -- ἀποθανόντα ἐτίμων Μασίστιον: „quod tamen geminum planeque adsimile non est."

12. ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι) Nempe πενθέοντι, lugenti, luctum certe simulanti, *suum quoque verbis moerorem testificaturi*, sive πενθέοντα παραμυθησόμενοι. Olim etiam ad Reges, viros principes, vel civitates, eum in finem publicitus legati mittebantur. *Aeschines* contr. Ctes. p. 88, 22. ὑπέμεινας πρεσβευτὴς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονεῖσθαι, συναχθεσθησόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου τελευτῇ. Funebris conf. Alexandri laudatio in *Aristid.* T. I. p. 142. *Dion Chrys.* Or. XII. pag. 198. B. οὐδὲ πρεσβείαν ἐπρέσβευον συμμαχικὴν, ἥτινα εὔφημον (εὔσχημον legerim:) τῶν ἀπὸ γλώττης μόνον συναχθομένων, *speciosam legationem aegritudinem non veram verbis saltem significantium*: non cepit ista *Morellus*. Vid. *Livius* XXIII. 5. Idem in talibus significabant verba συνάχθεσθαι, συναλγεῖν, συμπενθῆσαι, συμπάσχειν, et συλλυπεῖσθαι. Contra, vel ob victoriam reportatam, vel in alia re laeta, legationes mittebantur quae civitatum gaudium, sive verum seu fictum, nunciarent, συνησθησόμενοι vel συγχαρησόμενοι τῇ νίκῃ, apud *Diodor. Sic.* XVII. c. 48. et 113. aliosque. VALCK.

CAP. XL. 3. ἄλλα τῶν κατεχόντων πρηγμάτων χαλεπώτερα) *H. Stephani* καταλαβόντων nusquam reperi, neque vulgato praestat. Τὰ κατέχοντα πρήγματα, *quae instant et praesentia urgent*: qualia in Miltiadeae tyrannidis principio rerum ordinatio, captura Chersonesitarum, auxiliatorum

dilectus, tum expeditio una cum Dario contra Scythas. Additum τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων protectum verbis erit c. 46. δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων, modo cetera, quod valde dubito, defendi queant. Calculis hic et consideratione nexus rerum utendum est. Miltiades, interfecto a Pisistrati filiis patre Cimone, in Chersonesum Athenis demigravit, c. 103. Itaque sub annum Per. Iul. 4196., aut paullo citius, siquidem Hipparchus Olymp. LXVI., Per. Iul. 4198. interemtus occubuit. Hippias tyrannidem reliquit invitus Olymp. LXVII., Per. Iul. 4202., Dario Babylonem eopse tempore obsidente; qua post XX. menses expugnata rex sequente Olympiade in Scythas movet comite Miltiade, reversusque Sardibus agit Per. Iul. anno 4206., in lib. V. 24. Scythae Nomades post illam Darii expeditionem irritati in Chersonesum excurrunt, coguntque Miltiaden aliorsum fugere. Haec si vero non dissident, quid illis fiet νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε, cum ante hos decem annos in Chersoneso tyrannum Miltiades egerit? quid τρίτῳ μὲν γὰρ ἔτεϊ τουτέων? Vide quae consequuntur statim, ταῦτα μὲν δὴ τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον. Ea si signant tres notatos annos, exitum non habent: si Miltiadae reditum Doloncorum auxilio, exilium tyranni producunt longissime, neque congruunt bene cum praefectura maritima Otanis lib. V. 25. Quomodo demum cunque intelligantur τὰ τότε μιν κατέχοντα, alia esse nequeunt, quam quae continuo succedunt. At hoc tum vide: Miletus a Persis funditus pessumdata est Olymp. LXXI., Per. Iul. 4218.; altero post urbis eam calamitatem anno Persica classis insulas Chium, Lesbum et Tenedum occupavit, c. 30. huius Musae: apud Tenedum Phoenices (horum autem classis Persica) agere ut accepit Miltiades, convasatis quae in promtu erant, et in naves inpositis, aufugit. Haeccine τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων dici recte possunt evenisse? Animadverto in omni illa temporum notatione maculas, quas equidem detergere sine membranarum adiumento neque audeo, neque volo. WESS.

[Fortasse vero haud ita magno molimine tolli huius loci difficultates, omniaque ad liquidum poterunt deduci. Nempe τὰ κατέχοντα πρήγματα, ἃ τότε μιν κατελάμβανε, (*lin.* 2 *seq.* et *lin.* 11.) *res praesentes quae tunc eum occupabant,*

(aut *ei acciderunt*) haud dubie eae res intelliguntur, de quibus Scriptor noster cap. 33., priusquam hanc digressionem de superiore Miltiade, primo Chersonesi tyranno, instituit, loqui coeperat, quas mox deinde cap. 41. exponere pergit. Quod *lin.* 4. ait, τρίτῳ ἔτεϊ τουτέων, id quidem, per se positum, poterat *tertio post anno* significare, sicut δευτέρῳ ἔτεϊ τουτέων cap. 46, 1. sed ex adiunctis h. l. facile adparet, *tertio ante anno* intelligi: quod ipsum quoque mox in fine huius cap. diserte declaratur, τρίτῳ ἔτεϊ πρότερον τῶν τότε μιν κατεχόντων. Quae ei tertio ante anno acciderunt, ea χαλεπώτερα fuerant, *graviora*, *duriora*, quam quae nunc. Nunc enim (ut cap. seq. narratur) Athenas cum omnibus suis opibus, per otium quinque triremibus impositis, ultro Athenas repetens, unam quidem navem amisit a Phoenicibus cum filio suo captam; sed nihil mali accidit filio, quem admodum etiam liberaliter rex Persarum excepit: tertio vero ante anno, Scythis Chersonesum invadentibus, fuga se proripere coactus erat, et in exsilio vitam agere. Σκύθας ἐκφεύγει vulgo editur; quae si vera scriptura, verbum ἐκφεύγειν non consuetà alioqui notione, ut cap. 38, 1. accipi debebit; (nec enim hoc *admodum grave* erat, quod *Scythas effugit*:) sed ἐκφεύγει h. l. idem atque simplex φεύγει sonabit, *ad Scytharum adventum e Chersoneso profugit, fuga salutem petere coactus est.* Sed hac notione rectius, ut mihi videtur, ἔφευγε scribunt codd. *Arch.* et *Vind.* quod etiam *Valla* suo in cod. reperisse videtur: atque eodem modo mox libri omnes, *Herodoteo* more, id verbum (*lin.* 8.) repetunt, τούτους ἐπιόντας - - - ἔφευγε. Supersunt primora huius cap. verba consideranda, Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτ. νεωστὶ μὲν ἐληλύθεε ἐς τὴν Χερσ. quae partim ad proxime praecedentem referuntur narrationem, partim ad sequentia transitum parant. Ibi δὲ particula, ut saepe apud Nostrum, idem fere ac δὴ aut οὖν valet, et hoc dicit Scriptor: *Hic igitur Miltiades, Cimonis filius, novissimus* vel *postremus* (ex Miltiadis τοῦ Κυψέλου familia) *in Chersonesum venerat*; estque adeo hic illo posterior, nec cum superiore confundendus. *S.*

6. συνεστράφησαν καὶ ἤλασαν) *Quum se in unum conglobassent* Scythae Nomades, *ad hanc usque Chersonesum processerunt.* Pro κατεστράφησαν lib. I. c. 130. ex Codd. merito

receptum κατεστράφθησαν: hic forte solemnem sibi posuerat formam συνεστράφθησαν, et lib. II. c. 121. ἐπιτραφθέντων: quod placuit Clar. *Abresch.* Dil. Thuc. p. 209. Ubi vulgatur τραφθέντες, huius Ed. p. 286, 6. [IV. 12, 13. ubi vide Var. Lect. et Adnot.] huius generis prostant nonnulla; qualia habet et *Thucyd.* semper tamen scribens ξυστραφῆναι et καταστραφῆναι. VALCK. — Utralibet verbi forma uti licuerat Herodoto, et in vulgatam h. l. consentiunt libri; quorum spreto praescripto, συνεστράφθησαν ex *Valck.* coniect. edidit *Borh. S.*

CAP. XLI. 8. τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖλον) Si genuinum est κατεῖλον, pro simplici novator illud posuerit εἷλον, *ceperunt.* Fortasse tamen scripserat τὴν δέ οἱ πέμπτην τῶν νεῶν κατεῖχον διώκοντες οἱ Φοίνικες: sive potius κατῆγον: eo nempe sensu, quem tradit *Harpocrat.* in Κατάγων τὰ πλοῖα, quemque *H. Vales.* explicuit p. 104. et 105. Sic Miltiadis istam navem insequuti Phoenices, non quidem mercibus sed onustam pecunia, in suum quendam portum averterint; quacum captum Miltiadis filium Metiochum ἀνήγαγον παρὰ Βασιλέα, δοκέοντες χάριτα μεγάλην καταθήσεσθαι: postremum hoc, exemplis undique conductis, tractavit *I. I. Wetsten.* in *Lucae* Act. Apost. xxiv, 27. conf. *D'Orvill.* in *Charit.* p. 409. VALCK. — Iterum refragantibus libris omnibus unam ex *Valck.* coniecturis arripuit *Borh.* Verbum καταιρεῖν *capiendi, corripiendi* notione supra positum vidimus c. 29, 9. Possis etiam *auferendi,* et *abstrahendi* notione accipere, ut V. 36, 14. *S.*

19. ἐποίησε κακὸν μὲν οὐδὲν Μητίοχον) De uno Metiocho *Herodotus.* At *Marcellinus* in Vit. Thucydidis liberos Miltiadae eadem navi intercepta in hostium venisse potestatem adfirmat; inprudenter subiungens, ἀφίενται δ' ὑπὸ βασιλέως, εἴ γε μὴ ψεύδεται Ἡρόδοτος. Quae, malum, haec suspicio, cui nullus in scriptore fundus? WESS. — Ea tribuit *Herodoto Marcellinus* in vita *Thucyd.* quae nusquam ille tradidit; nam primum navem captam scribit, in qua liberi fuerint Miltiadis; deinde, ἀφίενται δὲ, inquit, ὑπὸ βασιλέως, εἴ γε μὴ Ἡρόδοτος ψεύδεται. De uno tantum loquitur *Herod.* liberorum Miltiadis natu maximo Metiocho; hunc tradit variis commodis ornatum in Perside remansisse, atque ibi, uxore ducta, liberos procreasse: τέκνα,

inquit, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέαται: [*lin.* 22.] *liberos*, *Valla*, *qui inter Persas censentur*: scribi quoque potuisset, τὰ ἐς Πέρσας τετάχαται. Κοσμεῖν apud veteres significabat etiam τάσσειν, et ἡ τάξις Κόσμος dicebatur: quibus curae iuventutis erat εὐταξία, non Σωφρονισταὶ tantum, sed et Κοσμηταὶ vocabantur. *Ioh. Meursium* in Att. Lect. II. c. 5. sequitur, ut saepe, non nominatum *S. Petitus* in Leg. Att. p. 385. Eâdem qua hic structurâ *Herod.* III. c. 91. ἐς τὸν Αἰγύπτιον νομὸν αὗται (Cyrene et Barce) ἐκεκοσμέατο: id est τεταγμέναι ἦσαν. VALCK.

CAP. XLII. 1. οὐδὲν ἔτι πλέον) Non obliviscor formulae ἐπὶ πλέον et ἐπὶ πλεῖον in N. Test. tabulis atque alibi saepe obviae, et curam *Perizonii* ad *Aeliani* Var. I. 30. meritae: hîc ex *Med.* inculcatur nullâ caussâ. *Noster* lib. IX. 106. οὐδὲν ἔτι πλέον ἐγίνετο τουτέων: et cap. 120. WESS. — Duo loca, quae respexit Vir doctissimus, sunt IX. 107, 20. et cap. 121, 5. ubi in ἔτι πλέον conspirant quidem, quod sciam, hodie libri omnes, ac ferri id ipsum quoque poterat: sed, ut de formula ἐπὶ πλέον aliorum taceam usum auctorum, (quos *Werferus* testatus est, in Var. Lect. a nobis laudatus,) collatis *Nostri* locis II. 171, 3. V. 51, 16. 120, 6. et IX. 41, 1. intelligitur sperni non debuisse scripturam a probatis codicibus h. l. oblatam; fitque verisimile, in reliquis etiam duobus locis IX. 107. et 121. ἐπὶ πλέον debuisse librarios. *S.*

2. ἐς νεῖκος φέρον) ἐς νῖκος φέρον *Sladus*, διαφθορὰν ex *Hesychio* interpretatus, maluit: frustra. *Homerus* saepe: etiam de *bello* infra, lib. VII. 158. WESS. — ἐς νεῖκος φέρον, *ad inimicitias pertinens*, *ad bellum spectans*. Opponuntur τὰ εἰρηναῖα, in fine cap. *S.*

5. ἐκ τῶν πολίων) Egregie sic *Palmerius Gronoviusque*. Haud praeter librariorum indolem confusio πολίων et πολεμίων. Dedi exempla ad *Diodori* lib. XIV. 50., quibus accedat ex *Polyaeno* lib. V. c. 44, 1. *Memnon* βουλόμενος καταμαθεῖν τὰ μεγέθη τῶν πολεμίων καὶ τὰ πλήθη τῶν ἐνοικούντων: nam, τῶν πολίων fuisse primitus, vacat dubio. Scripsi [*lin.* 6.] ἵνα δωσίδικοι εἶεν, flagitante usu et probante *H. Steph.* Thes. T. I. p. 987. Habet *Polybius* lib. IV. 4. vocem et *Suidas* ex eo. WESS. — Vide *Var. Lect.* et quae ad *Polyb.* IV. 4, 3. olim notavimus. Ut δόσις per ο breve, quidni itidem δοσίδικος recte scribatur? *S.*

CAP. XLIII. 5. πολλὸν δὲ ναυτικὸν) Vir summus *Is. Casaubonus* στρατὸν hunc ναυτικὸν recte interpretatur *aptum ad conscendendas naves*, ad *Strabon.* lib. I. p. 82. [pag. 47. ed. Cas.] sequente *Stanleio* in *Aeschyli* Pers. vs. 54. Neque enim naves una cum nautis Mardonius ex Perside in Ciliciam ducere valuit. Refer huc cap. 95. prodita. Genus *Mardonii* ac inter Persas auctoritatem non praeteriit *Diodorus* lib. XI. 1. WESS.

11. παραπλέων τὴν Ἀσίην) Fuit, cui hoc valde ineptum: esse enim Ioniam Asiae partem, nec posse illum, qui ad Ioniam adpellit, dici παραπεπλευκέναι τὴν Ἀσίην, uti scriptum hic: praestare propterea τὴν Καρίην, quippe Ioniae vicinam et ex Cilicia naviganti obeundam. At hoc nimis est sapere. Ex Cilicia in Ioniam tramittenti praeternavigatur Pamphylia Lyciaque, quae utraque cur coniectanti negligitur. Verbo, *Herodotus* τὰ κάτω τῆς Ἀσίης, in quibus Cares et Lycii lib. I. 177., spectavit. WESS.

15. τοὺς γὰρ τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας) τῆς τυραννίδος nempe, vel τῆς ἀρχῆς. Sed, si forte variant Codices, illud, an καταλύσας, posuerit, vix constitui poterit: prius plerumque plene dicitur *Herodoto*, καταπαῦσαι τῆς ἀρχῆς Μήδους· καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς βασιληΐης· ἀρχῆς Κῦρον καταπαύειν. Dum Persa Mardonius in Ionia δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλιας, videri debuit Graecis ea res secundum *Herodotum* vix credibilis; quia Reges atque imperio regali adsueti popularem regiminis formam in civitatibus libertate usis sic plerumque voluerunt mutatam, ut saltem penes paucos esset imperium, quos dicto facilius haberent obedientes. Paulo post [*lin.* 18.] restituetur συνελέχθη μὲν χρῆμα πολλὸν νεῶν. VALCK. — Vide *Var. Lect. S.*

CAP. LXIV. 7. τὰ γὰρ ἐντὸς Μακεδόνων) Littera mutata τὰ γὰρ ἐκτὸς Μακ. vir eruditus; namque progredienti e Graecia *intra Macedoniam* (ἐντὸς Μακεδ.) Thessalos esse, *extra* vero Thraces et Getas: vere quidem: sed, quid si Bosporum Thracium aut Hellespontum transfretaveris, erunt-ne ἐκτὸς Μακεδόνων Thraces plerique omnes? Id nemo adfirmaverit. Oram autem Propontidis Europaeam ipsamque Thraciam Dario paruisse, ex superioris libri c. 25. et lib. VII. 106. compertum. WESS.

13. πρὸς τὸν Ἄθων) Iterum πρὸς τὸν Ἄθων VII. 21. quam-

quam τὸν Ἄθω quidam ibi Codd. ut paullo superius *Vindobonae*. Non profecto nescio, *Diodorum* aliosque sic maluisse, quibus suum non invideo. Τὸν Ἄθων *Servius* Atticis tribuens, ad Aen. XII. 701. *Quod autem Herodotus*, scribit, *hunc Athon, hunc Apollon dicit, Atticae declinationis est*. De monte recte; τὸν Ἀπόλλων non novi. Statim κατὰ τριηκοσίας *Valla* expressit; et recipi, ut numerus quodammodo indefinitus maneat, poterit. Ita c. 117. κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακοσίους, et crebro. Ceterum *Boreas* μέγας τε καὶ ἄπορος, [*lin.* 11 *seq.*] idem qui *Strymonias* μέγας τε καὶ κυματίης lib. VIII. 118. Hic ἄπορος, *arcens transitu*, de *Gronovii* sententia; forte verius, πρὸς ὃν οὐδένα πόρον εὑρεῖν ἐστι, sicuti Ἀπορώτατον *Isaei* explicuit *Harpocratio*. Immo vero haud scio, respexerit-ne Grammaticus et Nostri ἄπορον. Nam, quae sequenti Ἀποσάξαντα subiiciuntur, Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, optime accedent prioribus, loco suo mota; siquidem ἀποσάττειν in hac Musa nusquam, et *Suidas*, exscribens *Harpocrationis* ἀποσάξαντα, *Dinarcho* vindicat, *Herodoti* mentione neglecta. Atque haec nunc blandiuntur. Vide tamen c. 125. [ubi παρέσαξε.] WESS.

[18 *seq.* οἱ δὲ αὐτέων - - οἱ δὲ, ῥίγεϊ) Commode Reiskius: „οἳ cum gravi: *qui natare nesciebant, illi propter hoc ipsum* „(vel *solum*) - - - *fluctibus hauriebantur*: οἳ δὲ, scil. ἠπί-„σταντο, *qui autem nare sciebant, illi tamen frigore exstinguebantur*.“ *S.*]

CAP. XLV. 3. Βρύγοι Θρήϊκες) Quando lib. VII. c. 73. Φρύγες secundum Macedonas olim dicti traduntur Βρύγες vel Βρίγες, (vid. *Holsten.* ad *Steph.* in Βρίγες) pendet ista scribendi diversitas a dialecto. *Macedones* οὐδέποτε κατ' ἀρχὰς λέξεων τῷ Φ χρῶνται, ἀλλὰ τῷ Β, teste *Heraclide* ap. *Eust.* Od. κ'. p. 391, 16. Habet *Etymolog.* p. 179, 17. ut Macedonica, Βίλιππον, Βρύγας, et Βαλακρόν. Βάλακρον τὸν Νικάνορος, (*Vales.* in Excerpta pag. 76.) *Diodor.* T. II. p. 275, 93. qui Κεβαλῖνον forte dederat p. 351, 16. sicut p. 221, 26. Βαλλήνην et Βαλληνικὸν *Eustath.* in Od. ι. p. 340, 21. In vicinis [*lin.* 5.] more suo scripserat forsan *Herod.* οὐ μέντοι οὐδὲ αὐτοί γε δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων: qua forma loquendi lib. III. c. 19. Καρχηδόνιοι, inquit, οὕτω δουλοσύνην διέφυγον πρὸς Περσέων: VII. 154. *nulla istarum civitatum* πέφευγε δουλοσύνην πρὸς Ἱπποκράτεος: I. 159. φεύγων θάνατον βίαιον πρὸς

Περσίων. Passivorum loco saepe verba neutra, nonnunquam etiam nomina adhibita, sequuntur illorum structuram; in istis, *violenta morte affici*, atque *in servitutem abduci*, vocibus θανάτου βιαίου et δουλοσύνης significantur. Huc pertinent *Thucydidea*, ὧν ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, et ὑπὸ τῶν ἀστῶν, p. 84, 75. p. 387, 66. [I. 130. VI. 15.] *Euripid.* Phoen. vs. 365. μή τις δόλος με πρὸς κασιγνήτου κτάνῃ, *ne a fratre dolose occidar;* quaeque pauca dantur similia. VALCK.

CAP. XLVI. 1. Δευτέρῳ δὲ ἔτεϊ τουτέων) Rerum earum, quas descripsit. Est autem annus Olymp. LXXII. secundus, quo et Thasii in ordinem coacti et legati aquam et terram petitum missi abierunt: namque μετὰ δὲ τοῦτο c. 48. huc referendum. Insequens annus pugna celeberrimus est Marathonia, decimus ante Salaminiam victoriam apud *Thucydid.* I. 18. WESS.

9. ἔκ τε τῆς ἠπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων) *Vallae* Latina, *ex continenti et metallis*, neque hic, nec deinceps Cl. *de Pauw* se probare valuerunt: *ex terra et metallis* illi praestabilius; ἠπείρου voce, ut in *Etymol. Suida* et aliis, pro *terra* posita. Quam ego quidem notionem illi non detraho; de *Herodoto*, cuius in Musis frequentissimum vocabulum, addubitans. Certum est, *Thasios* in Thraciae adversa ora metalli fodinas exercuisse, agrosque arasse, ex *Thucyd.* I. 100. Liquet insuper, insulam fuisse εὔκαρπον, *Dionysii* vs. 528. indicio. [ubi Θάσος, Δημήτερος ἀκτή.] Mox [*lin.* 10.] ἐν Σκαπτησύλῃ *Arch.* accuratissime observationi *Steph. Byz.* congruit, et *Lambino* opitulatur, *Scaptesylam* restituenti *Lucretio*, reiecta *Scaptensula*, cuius post *Festum* vindex *Gifanius*. At Σκαπτὴν ὕλην priscorum plerique disiunctim maluerunt, quorum exempla ad *Stephan.* stipavit *Holstenius*, inmemor occupata fuisse a *Paul. Leopardo*, Emend. lib. VIII. 20. *Vallam* in his explicandis lapsum leniter (uti in more habet) corrigente. WESS.

13. ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι) *Si forent tributorum inmunes* olim *Laurentius*, ac si φόρων ἀτελέσι ob oculos habuisset; sicuti *Appianus* Λυκίους φόρων ἀτελεῖς Bell. Civil. lib. V. [c. 7.] p. 1077. Ego vero nusquam in schedis animadverti, haud recusaturus, si vel in unis reperiretur. Laudato *de Pauw* ἀτελὴς *inperfectus*, et καρπῶν ἀτελέες *fructuum defecti copia* intelliguntur. In *Hesychio* Ἀτελεῖς, ἐλλιπεῖς, cuiusmo-

di spadones aut alia parte manci: καρπῶν ἀτελέες eodem posse modo dici, nondum, ut credam, adducor. In lib. I. 192. τῶν ἄλλων ἐοῦσαι ἀτελέες, de vicis, *a tributorum pensione*, nisi quod canibus cibum praeberent, *liberis*. An ergo καρπῶν ἀτελέσι, *quod ad fructuum proventus attinet, a tributo immunibus?* Quod et *Abreschio* placuisse, animadverto. WESS.

Ibid. ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι) *Valla: si Thasii forent immunes tributorum*: in tributi vicem terrae proventum, *fruges*, sed *vinum* in primis generosissimum Persae videntur *a Thasiis* accepisse; qui propterea, ut ἀτελεῖς φόρων alii, sic dici potuerunt καρπῶν ἀτελέες. Thasiorum *aurifodinas* ex *Herod.* memorat *Eustath.* ad *Dionys.* vs. 517. Meminerunt earumdem *Thucyd.* I. 100. *Marcellin.* in vita *Thuc.* p. 3. et *Zenob.* Cent. IV. Prov. 34. Neque agrorum fertilitate motus, neque insulae divitiis, *Archilochus* Thasum in suis saepe carminibus habuit despicatui, quod e diversis liquet illorum fragmentis apud *Athen.* XII. p. 523. D. *Eustath.* in Iliad. θ'. p. 616, 46. *Plutarch.* de Exil. p. 604. B. qui, Ἀρχίλοχος, inquit, τῆς Θάσου τὰ καρποφόρα καὶ οἰνόπεδα παρορῶν, διὰ τὸ τραχὺ καὶ ἀνώμαλον διέβαλε τὴν νῆσον. VALCK. — Et frumenti copià abundabat *Thasus*, et vinum quoque in primis celebre Thasium erat. Sed videntur et fertiles Thasiorum agri et vineta in opposita *continente* (ἐν ἠπείρῳ) maxime fuisse; nempe in Thraciae ora, quae *Thasiorum* fuit: qui quum fructuum nomine ex ea regione perceptorum nec Thracum regibus nec Persis *vectigal* ullum aut *tributum* penderent, ἐοῦσι καρπῶν ἀτελέσι, ad reditus, quos *ex metallis* percipiebant, insignis quotannis cumulus ex agrorum istorum vinetorumque proventu illis accedebat. *S.*

CAP. XLVII. 4. ἐπὶ τοῦ Θάσου τούτου) Ex more scriptoris, stabilito diligentia Cel. *Gronovii* ad lib. IV. 45. [ubi frequens obtinet ille usus praepositionis ἐπὶ, praetereaque ad IV. 107, 2. 184, 17. VII. 58, 15. 61, 17. et 74, 2. provocavit *Gronov.*] De *Phoenicibus* et *Thaso* nonnulla lib. II. 44. Poterunt autem τὰ μέταλλα Φοινικά, [*lin.* 5. ubi cf. *Var. Lect.*] si quae necessitas, et Φοινικικὰ pingi, uti saepe in *Strabone* πόλεις Φοινικικαὶ, apud *Athen.* γαῦλος Φοινικικός, qui tamen XII. p. 538. D. πορφυρᾶ καὶ Φοινικᾶ χρυ-

σοῦφία iunxit. [Sed ibi φοινικὰ de colore, non de populo.] ἐν πέλεκει Φοινικῷ *Polemo* Or. II. p. 16. ed. *H. Steph.* παιδείᾳ Φοινικῇ *Dio Cass.* Ecl. XLVI. Accedat Συρία Φοινίκη *Diodori* lib. XIX. 93. et *Punicum* bellum. WESS.

CAP. XLVIII. 8. νέας τε μακρὰς, καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα) Hic quidem ad *Ammonii* mentem distinguit νέας, *longas naves*, et τὰ στρογγύλα πλοῖα. Sunt enim hic νέες sive νῆες, στρατιώτιδες et ὁπλιταγωγοί: πλοῖα vero, *quae equos veherent.* Lib. VII. c. 1. iussi sunt parare νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα: haec scilicet εἰς ἵππους καὶ σῖτον: atque adeo νέας τε, καὶ πλοῖα ἱππαγωγὰ καὶ σιτηγά. Neque sane bellicas et longas naves πλοῖα dixit; sed *hippagogas*, etiam ἱππαγωγοὺς νέας, (vid. *Gronov.* ad init. libri VII.) et onerarias cum commeatu ἐς σῖτα νέας, VII. c. 21. [In eamdem sententiam disputaverat *Gronov.* l. c.] Haec firmant *Dukeri* sententiam ad *Thucyd.* VI. 43. Apud *Ammon.* in *Aristotelis* loco Alexander Molossus (*accitus ab Tarentinis in Italiam, Livio* VIII. 24.] ἐξέπλευσε ναυσὶ μὲν πεντεκαίδεκα, πλοίοις δὲ συχνοῖς ἱππαγωγοῖς καὶ στρατηγικοῖς: postremum, procul dubio mendosum, tentavit Clar. *D'Orvill.* in *Charit.* p. 674. sed a vulgata nimium abit vox σιταγωγοῖς: mihi restituendum videtur, ἱππαγωγοῖς καὶ φορτηγικοῖς: *naves onerarias*, φορτηγικὰ πλοῖα dixerunt *Thucyd.* p. 434, 60. [VI. 88.] *Xenoph.* V. Ἑλλ. p. 320, 37. aliique. VALCK.

CAP. XLIX. 7. ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας) Confer dicta lib. I. 80. [At ibi diversior verbi ἐπέχειν usus.] Aeginetae maris hoc tempore erant domini, ἐθαλασσοκράτουν, *Eusebio* et *Syncello* testibus. Id praeter alia ussit Athenienses, ansamque dedit augendae, quae toti deinceps praesidio fuit Graeciae, classi, consentientibus *Herodoto* VII. 144. et *Thucydide* I. 14. WESS.

Ibid. ἐπὶ σφίσι ἐπέχοντας) Quod olim vulgabatur, id dedisse videtur *Herodotus*, ἐπὶ σφίσι ἔχοντας, lectum *Eustathio* in Od. τ'. p. 683, 21. ubi Homericum Τί μοι ἐπέχεις; interpretatus, τί κατ' ἐμοῦ ἔχεις, Ἡρόδοτος δὲ, inquit, διαλελυμένως φησὶν, ἐπὶ σφίσιν ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας: alia dedit in Iliad. χ'. p. 1355, 46. *Eustathium* sequitur *H. Steph.* in Prolegom. p. 736. [de Herod. voc. et loq. form.] Sunt et Herodoteae tmeses, μετὰ δὴ βουλεύσαι, p. 387, 5. [VII. 12, 7.] ἀπὸ πάντα τὰ χρήματα ἄγων, p. 434, 41. [VII. 164, 16.] etc.

VALCK. — Equidem, ἐπέχοντας ex scholio irrepsisse suspicatus, adeoque ἔχοντας revocans, nullam hic *tmesin* vidi, sed simplex verbum suo nomine legitime positum iudicavi ea notione, ut, quemadmodum ἔχειν ἐς τὶ vel ἐς τινὰ *ad aliquid* vel *ad aliquem spectare, pertinere, tendere*, frequenter apud *Nostrum* significat, sic ἔχειν ἐπὶ τινὶ, *adversus aliquem tendere* intelligatur. *S.*

CAP. L. 2 *seqq.* Κλεομένης *etc.*) Quae de *Spartanorum rege, Aeginetas adgresso*, eadem *Pausanias* lib. III. c. 4. WESS. — In insulam *Aeginam* venisse quidem dicitur *Cleomenes*: sed a *Crio* aliisque impeditus facere [quod voluerat] non potuit; quod iam nunc, Demarato nondum eiecto, fecisse dicitur *Pausaniae* lib. III. p. 212. VALCK.

11. ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου) Erat in Latinis *ex epistola.* Maluerunt *de mandato* alii, *Portus* et ante eum *Stephanus*; qui quidem dissensus in re longe hinc remota momenti non magni: his tamen calculum adposui lib. IV. 10. WESS.

12. εἴρετο τὸν Κριὸν, ὅ τι οἱ εἴη τὸ οὔνομα) Suspicor Aeginetam istum *Crium* luctatorem fuisse, quem *Simonides* carmine memoraverit. Ad *Aristoph.* Nub. vs. 1359. ᾄσαι Σιμωνίδου μέλος, τὸν κριὸν ὡς ἐπέχθη, ista leguntur in *Schol.* τοῦτο τὸ μέλος Σιμωνίδου καὶ Ἐπινίκου, Ἐπέξαθ' ὁ κριὸς - - ἦν δὲ παλαιστὴς Αἰγινήτης: forte scribendum, Σιμωνίδου ἐξ ἐπινικίου: ut verba, Ἐπέξαθ' ὁ Κριὸς οὐκ ἀεικέως, ἐλθὼν εἰς δένδρον ἀγλαὸν (f. ἐς ἀγλαόδενδρον) Διὸς τέμενος, ut ista verba fuerint in *Crium* Aeginetam *Simonidis*, alludentis ad arietem πεκτούμενον. Acerbo ioco *Herodoti* Cleomenes, cum Aegineta sibi nomen esse dixisset Κριοῦ, ἤδη νῦν, aiebat, καταχάλκου, ὦ κριὲ, τὰ κέρεα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κακῷ. *Iam nunc tu*, velut *vir gregis*, *aerata tua fac cornua*, *quibus possis luctari adversus magnum malum*, *quod tibi imminet.* Paulo inconsideratius negaverat Aegineta, Cleomenem οὐδένα ἄξειν χαίροντα Αἰγινητέων: dictum indignatus, ex Κριοῦ nomine captat hominis irridendi Rex Spartanus occasionem; atque ea dicit, quae in veri nominis *arietem* petulantiorem, κριὸν ἀσελγόκερων, dici poterant, cuius protervia brevi refutaretur. Ne *Cicero* quidem abstinere se potuit, quin C. Verri, homini sane pessimo, ex ipso nomine *verris* crearet interdum invidiam, II. in Verr. c. 78. *Videtis*

Verrutium? videtis primas literas integras? videtis extremam partem nominis, caudam illam Verris tanquam in luto demersam esse in litura? Sic IV. in Verr. c. 25. *ut hic nomen suum* (verris) *comprobavit, sic ille cognomen* (frugi.) Siculos dicentes facit c. 43. *in labores Herculis non minus hunc immanissimum verrem, quam illum aprum Erymanthium referri oportere.* Multo minus patienter legi poterunt frigidi *Plautini* ioci, Bacchid. II. 3. vs. 50. Menaechm. II. 2. vs. 38. Trucul. I. 1. vs. 58. quem reiicit versum tanquam spurium *G. Canter.* Nov. Lect. VII. 10. nisi sit in scena prolatus, quid sibi vellet Comicus, a plebe non potuit intelligi. *Cicero* Philipp. XI. c. 6. *C. Annium Cimbrum, Lysidici filium, Lysidicum ipsum Graeco verbo, quoniam omnia iura dissolvit.* Unicum licet de hoc genere, mirabar tamen in *Livio*, quod Scipionem facit dicentem, *Atrium Umbrium semilixam nominis etiam abominandi ducem*, lib. XXVIII. c. 28. Apud recentiores inprimis Graeculos huius generis reperiuntur plurima. VALCK. — De accentu, quo nomen Aeginetae illius hominis notavimus, in *Var. Lect.* dictum est. *S.*

CAP. LII. 1. ὁμολογέοντες οὐδενὶ ποιητῇ) Quem innuat, Tyrtaeum-ne an alium, haud memini. Cum poëta isto plerique Graecorum faciunt: *Xenophon* tamen in Agesil. p. 72. ed. *Hutch.* eumque secutus *Plutarchus*, domum, quam Aristodemus Spartae erexerit, habent. WESS. — At non *unum* aliquem *ex poëtis* hic innuit *Herodotus*: sed *nullum ex poëtis* ea in re, de qua hic agitur, *adsentiri* ait *Lacedaemoniis*; adeoque famae apud Spartanos vulgatae opponit veterum Poëtarum auctoritatem, quorum nempe carminibus alioqui memoria rerum superioribus temporibus gestarum certissimà ratione ad posteros propagari existimatur. *S.*

3. τοῦ Κλεοδαίου) τοῦ Κλεοδήμου dum hic scribendum putabat *Meurs.* de Regno Lac. c. 6. non recordabatur, apud ipsum *Herod.* constanter scribi Κλεοδαίου, VII. 204. VIII. 131. Sequi potius debuerat *Fr. Sylburgii* iudicium, *Aeliano* quoque nomen restituentis Κλεοδαίου, ad *Pausan.* Lacon. p. 246. Inde facile fluxerunt formae minus sincerae Κλεοδάμου, et Κλεοδάτου. Spartani Μενεδαίου nomen male in Μενεδάτου transierat apud *Thucyd.* p. 228, 56. alterum satis commendat notissimum μενεδήϊος: eamdem habent vim no-

mina Laconica Κλεινόμαχος et Κλεοδαῖος. Non *filios* tantum, sed *patrem* quoque *Aristodemum* Spartam tenuisse statuit et qui dicitur *Xenophon* in Encom. Agesil. p. 72. *θεάσθω τὰς τὰς θύρας αὐτοῦ· εἰκάσειε γὰρ ἄν τις ἔτι ταύτας ἐκείνας εἶναι, ἅσπερ Ἀριστόδημος ὁ Ἡρακλέους ὅτε κατῆλθε λαβὼν ἐπεστήσατο*: ubi notat *Hutchins*. VALCK.

6. Ἀργείην) Errorem excusare ab hac scriptura discrepantes nequeunt: stabilitur matronae nomen omnium consensu: quin fuerunt, qui *Pindaro* Ἀργείδας inculcabant Isth. Od. VII. 21. *μητρόθεν* appellatos, *διὰ τὸ Ἀργείαν ὀνομάζεσθαι τὴν Ἀριστοδήμου γυναῖκα*, quamquam frustra illi. Addita hic maiorum series sororem ostendit Therae, quem *πρόδικον*, ut Spartae dicebant, sive tutorem pupillorum Eurysthenis et Proclis vidimus lib. IV. c. 147. WESS.

13. *ἴσων ἐόντων*) In horum medio positum *ἀμφοτέρων*, tantopere damnatum, neque utile, expunxi. Nexa quae adhaerent, varie tentata fuerunt, praecipue *ἢ καὶ πρὸ τούτου*. [*lin.* 14.] Puto indicari, *nihilo magis quam antea* potuisse, uter natu prior esset, discernere, et *μᾶλλον* ad sententiam adsciscendum. Convenit ex lib. VII. c. 189. *ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐθύοντο*: quodque in c. 139. eiusdem Polymniae; nam *πρὸ τοῦ* non differt. Malunt porro docti viri [*lin.* 16.] *οὐ βουλομένην δὲ*, restituta negante particula; quibus si adiutrices adessent schedae, fortasse adsentirer: nunc intercedo. WESS. — Vide quae paullo post notamus. *S.*

14. *ἢ καὶ πρὸ τούτου*) Hac saltem in sede voces istae, si sunt Herodoteae, commodam vix admittunt interpretationem: aptius forsan haerere viderentur istis, quae paulo leguntur superius, sic intersertae: *ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, (ἢ καὶ πρὸ τούτου,) νούσῳ τελευτᾷν*. Est et in proximis [*lin.* 16 *seq.*] structura minus expedita: mea sententia lenius ista fluerent hunc in modum scripta: *εἰδυῖαν μὲν (καὶ τὸ κάρτα λέγουσαν ταῦτα,) βουλομένην δὲ εἴκως ἀμφότεροι γενοίατο βασιλῆες*: *scientem quidem, tametsi valide negaret* geminos se internoscere: *λέγουσαν ταῦτα*, nempe *οὐδὲ αὐτὴν διαγινώσκειν*. VALCK.

[Ad *ἢ καὶ πρὸ τούτου* nec h. l. nec VII. 189, 9. aut VII. 139, 16. adsciscendae ad sententiam cum *Wesselingio* particulae *μᾶλλον* locus est. Nec tam incommode, quam *Val-*

skenario visum erat, hac in sede locatae istae voces mihi videntur. Praecedentia verba satis indicant, missos fuisse probatos nonnullos viros, qui inspicerent pueros, viderentque uter illorum natu esset maior. Hi igitur, postquam illos inspexerunt, nec per se dignoscere natu maiorem potuerunt, quum ambo inter se similes et aequales (eàdem corporis specie, robore et staturà) reperissent; tum vero, *aut iam antea etiam*, matrem interrogarunt. Nec vero etiam, cur sequentia sollicitarentur verba, satis caussae erat. Ista, *εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα*, in latina quidem versione eamdem in sententiam reddidi, quam *Gronovius* his verbis expresserat, *etsi optime nosset illa aperire*, quasi infinitivus λέγειν ab εἰδυῖαν penderet. Rectius vero λέγειν ταῦτα ad superiora, οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν, referetur: *hoc illam* (nempe, *nec se internoscere natu maiorem*) *dixisse, quum quidem vel maxime nosset, sed cuperet* etc. τὸ κάρτα, abundante τὸ articulo, *vel maxime, quam maxime*, ut I. 71, 6. III. 104, 15. VII. 16, 26. *S.*]

21. τὸν γεραίτερον) Praestantia *Med.* Cod. et conspirantium meritis fertur laudibus; quae tamen saepe modum excedunt. Πρεσβύτερον eorum scholion est, defensione indignum. An, quaeso, γεραίτερος postulabit, *uni adfuisse prae altero* γέρας? Quid fiet ergo tot *Xenophontis* aliorumque dictis, in quis γεραίτερος *aetate senior* et amplius nihil? WESS.

41. τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης ἀλλήλοισι) Αὐτέων, in schedis repertum nullis, cur retinerem? Rixarum et discordiae, animos fratrum disiungentis, *Pausanias* testis accedit, δίδυμοι δὲ ὄντες, διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν, Lacon. c. 1. p. 205. Sunt quoque *Eurysthenidarum* et *Proclidarum* dissensionis in Musis et aliorum commentariis sempiterna monumenta. WESS.

42. τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους ὡσαύτως) Non repugnat quod scribit *Livius* XL. 8. *sociabilem consortionem inter binos Lacedaemoniorum Reges salutarem per multa secula ipsis fuisse patriaeque.* Nam, privatim saepius adversarii duo Reges Lacedaemoniorum, unanimes conspirabant in publicae rei commodis iuvandis; aut etiam inter se laudabiliter certabant περὶ τοῦ ὁκότερος πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται, ut Aristides loquitur *Herodoti* VIII. 79. Neque noluit Lycur-

mina Laconica Κλεινόμαχος et Κλεοδαῖος. Non *filios* tantum, sed *patrem* quoque *Aristodemum* Spartam tenuisse statuit et qui dicitur *Xenophon* in Encom. Agesil. p. 72. θεάσθω τὰς θύρας αὐτοῦ· εἰκάσειε γὰρ ἄν τις ἔτι ταύτας ἐκείνας εἶναι, ἅσπερ Ἀριστόδημος ὁ Ἡρακλέους ὅτε κατῆλθε λαβὼν ἐπεστήσατο: ubi notat *Hutchins*. VALCK.

6. Ἀργείην) Errorem excusare ab hac scriptura discrepantes nequeunt: stabilitur matronae nomen omnium consensu: quin fuerunt, qui *Pindaro* Ἀργείδας inculcabant Isth. Od. VII. 21. μητρόθεν appellatos, διὰ τὸ Ἀργείαν ὀνομάζεσθαι τὴν Ἀριστοδήμου γυναῖκα, quamquam frustra illi. Addita hic maiorum series sororem ostendit Therae, quem πρόδικον, ut Spartae dicebant, sive tutorem pupillorum Eurysthenis et Proclis vidimus lib. IV. c. 147. WESS.

13. ἴσων ἐόντων) In horum medio positum ἀμφοτέρων, tantopere damnatum, neque utile, expunxi. Nexa quae adhaerent, varie tentata fuerunt, praecipue ἢ καὶ πρὸ τούτου. [*lin.* 14.] Puto indicari, *nihilo magis quam antea* potuisse, uter natu prior esset, discernere, et μᾶλλον ad sententiam adsciscendum. Convenit ex lib. VII. c. 189. ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἢ καὶ πρὸ τούτου, ἐθύοντο: quodque in c. 139. eiusdem Polymniae; nam πρὸ τοῦ non differt. Malunt porro docti viri [*lin.* 16.] οὐ βουλομένην δὲ, restituta negante particula; quibus si adiutrices adessent schedae, fortasse adsentirer: nunc intercedo. WESS. — Vide quae paullo post notamus. *S.*

14. ἢ καὶ πρὸ τούτου) Hac saltem in sede voces istae, si sunt Herodoteae, commodam vix admittunt interpretationem: aptius forsan haerere viderentur istis, quae paulo leguntur superius, sic intersertae: ἐπιδόντα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, (ἢ καὶ πρὸ τούτου,) νούσῳ τελευτᾶν. Est et in proximis [*lin.* 16 *seq.*] structura minus expedita: mea sententia lenius ista fluerent hunc in modum scripta: εἰδυῖαν μὲν (καὶ τὸ κάρτα λέγουσαν ταῦτα,) βουλομένην δὲ εἴκως ἀμφότεροι γενοίατο βασιλῆες: *scientem quidem, tametsi valide negaret* geminos se internoscere: λέγουσαν ταῦτα, nempe οὐδὲ αὐτὴν διαγινώσκειν. VALCK.

[Ad ἢ καὶ πρὸ τούτου nec h. l. nec VII. 189, 9. aut VII. 139, 16. adsciscendae ad sententiam cum *Wesselingio* particulae μᾶλλον locus est. Nec tam incommode, quam *Val-*

ekenario visum erat, hac in sede locatae istae voces mihi videntur. Praecedentia verba satis indicant, missos fuisse probatos nonnullos viros, qui inspicerent pueros, viderentque uter illorum natu esset maior. Hi igitur, postquam illos inspexerunt, nec per se dignoscere natu maiorem potuerunt, quum ambo inter se similes et aequales (eàdem corporis specie, robore et staturà) reperissent; tum vero, *aut iam antea etiam*, matrem interrogarunt. Nec vero etiam, cur sequentia sollicitarentur verba, satis caussae erat. Ista, εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάρτα λέγειν ταῦτα, in latina quidem versione eamdem in sententiam reddidi, quam *Gronovius* his verbis expresserat, *etsi optime nosset illa aperire*, quasi infinitivus λέγειν ab εἰδυῖαν penderet. Rectius vero λέγειν ταῦτα ad superiora, οὐδὲ αὐτὴν φάναι διαγινώσκειν, referetur: *hoc illam* (nempe, *nec se internoscere natu maiorem*) *dixisse, quum quidem vel maxime nosset, sed cuperet* etc. τὸ κάρτα, abundante τὸ articulo, *vel maxime*, *quam maxime*, ut I. 71, 6. III. 104, 15. VII. 16, 26. *S.*]

21. τὸν γεραίτερον) Praestantia *Med.* Cod. et conspirantium meritis fertur laudibus; quae tamen saepe modum excedunt. Πρεσβύτερον eorum scholion est, defensione indignum. An, quaeso, γεραίτερος postulabit, *uni adfuisse prae altero* γέρας? Quid fiet ergo tot *Xenophontis* aliorumque dictis, in quis γεραίτερος *aetate senior* et amplius nihil? WESS.

41. τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης ἀλλήλοισι) Αὐτέων, in schedis repertum nullis, cur retinerem? Rixarum et discordiae, animos fratrum disiungentis, *Pausanias* testis accedit, δίδυμοι δὲ ὄντες, διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν, Lacon. c. 1. p. 205. Sunt quoque *Eurysthenidarum* et *Proclidarum* dissensionis in Musis et aliorum commentariis sempiterna monumenta. WESS.

42. τοὺς ἀπὸ τούτων γενομένους ὡσαύτως) Non repugnat quod scribit *Livius* XL. 8. *sociabilem consortionem inter binos Lacedaemoniorum Reges salutarem per multa secula ipsis* fuisse *patriaeque*. Nam, privatim saepius adversarii duo Reges Lacedaemoniorum, unanimes conspirabant in publicae rei commodis iuvandis; aut etiam inter se laudabiliter certabant περὶ τοῦ ὁκότερος πλέω ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται, ut Aristides loquitur *Herodoti* VIII. 79. Neque noluit Lycur-

gus concordem talem discordiam in civitate sua locum habere. *Plutarch.* T. I. p. 598. c. Ἔοικεν ὁ Λακωνικὸς νομοθέτης ὑπέκκαυμα τῆς ἀρετῆς ἐμβαλεῖν εἰς τὴν πολιτείαν τὸ φιλότιμον καὶ φιλόνεικον. Conf. T. II. pag. 232. c. 813. B. et Melanthii dictum de civitate Attica p. 20. c. VALCK.

CAP. LIII. 2. τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα etc.) *Gronovius* bene, cui rescribi nihil debuisse, ultima huius capitis verba clamant. Est quoque periculosior sequentibus admota manus. Equidem addidi ex scriptis γὰρ δή, cetera bonae notae arbitratus. Pendet sermo ex ἐγὼ γράφω, quae, si repetantur in ὡς εἰσὶ Ἕλληνες, nescio quid iure desideretur: nam θεοῦ ἀπεόντος a *Valla* versum a *Deo genitum* non laudo. Patrem mortalem Perseo Scriptor negat; μέχρι Περσέος, *usque ad Perseum*, non altius, adscendens, ut ait. Vere ergo τοῦ θεοῦ ἀπεόντος, *Deo in seriem non relato.* WESS. — Peropportune vero κατὰ ταῦτὰ λεγομ. dedit noster cod. F. *Superiora*, ait Herodotus, *soli Lacedaemonii dicunt:* (conf. c. 52, 1. ibique notata:) *nunc ea referam*, inquit, *quae eodem modo Graeci dicunt*, id est, in quibus reliqui Graeci Lacedaemoniis adsentiuntur. Quod autem verba illa [*lin.* 6.] ὡς εἰσι Ἕλληνες ab illis ἐγὼ γράφω pendere ait Vir doctissimus, id mihi secus videtur. Arcte profecto cohaerent ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσι Ἕλληνες. Itaque participia καταλεγομένους et ἀποδεικνυμένους tamquam graeco more pro infinitivis posita cum *Valla* et *Gron.* equidem accepi. *S.*

12. εἴρηταί μοι) Sic melius. Εἰρέαται multitudinis est, sicuti lib. VII. 96. *Persei origo Aegyptia* tangitur lib. II. 91., a qua suggillanda cavere sibi noluit *Plutarchus*. At unde *Danaus* et *Lynceus*, si non ex Aegypto? Ceteros consulto tacitos habuit. WESS.

Ibid. ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀκρισίου) Haec et sequentia quaedam, alio quam invenerat ordine collocata, *Plutarch.* exhibet, de *Herod.* Malign. p. 857. E. Οἱ δὲ Δωριέων, φησίν, ἡγεμόνες φαίνοιντ' ἂν Αἰγύπτιοι ἰθαγενέες ἐόντες καταλέγοντες (leg. καταλέγοντι) τοὺς ἄνω Δανάης καὶ Ἀκρισίου πατέρας: quae prorsus obscuravit interpres. Ad Herodotea *Plutarchus*, τὸν Ἔπαφον, inquit, καὶ τὴν Ἰώ, καὶ τὸν Ἴασον, καὶ τὸν Ἄργον ὅλως ἀφῆκεν. Epaphum in Aegypto natum omittere potuerat; Ionem, Iasum, et Argum Herodoteae narrationi me-

rito opposuit; neque enim hos Aegyptios origine dixerunt Graeci, qui posteros Epaphi, atque adeo maiores Acrisii, fatentur Aegyptios esse ἰθαγενέας, Libyen, Belum, Danaum et Aegyptum, Lyncea. Sed vituperare potius debuit *Plutarch.* quos habuit *Herodotus* auctores, non quid ipse sentiat, sed tradens quid Graeci de his fabulari sueverint: hoc non in fine tantum capitis, sed et initio, significavit; ubi, Τάδε δὲ, inquit, κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων ἐγὼ γράφω, vel γράψω: ut I. c. 95. κατὰ ταῦτα γράψω. Quid sibi velit τοῦ θεοῦ ἀπεόντος [*lin.* 5.] mihi quidem non liquet. VALCK.

CAP. LIV. 4. Περσέϊ οὐδὲν) De Persarum sententia si venerint quae libro VII. 61. scribit, *Perseum* videlicet Danaës et Iovis fuisse filium, creasseque ex Andromeda Persen, unde Persicae genti nomen; in matre patreque Graecos inter et Persas fuerit concordia, de avo lis et progenitoribus; quos una cum Acrisio a consanguinitate Persei si secluserint Persae, Danaë Assyriae aut Persicae erit stirpis. WESS.

CAP. LV. 2. καὶ ὅ, τι ἀποδεξάμενοι) *Reiskius* ὅτι optime disparavit. In regni successione διαδέχεσθαι et ἐκδέχεσθαι sedem habent: ἀποδέχεσθαι, in rerum *actu.* Οἱ μέν νυν Κᾶρες οὐδὲν λαμπρὸν ἔργον ἀποδεξάμενοι lib. I. 174. saepissimeque aliàs. WESS.

CAP. LVI. 2. Διός τε Λακεδαίμονος) Saepe quidem *Lacedaemonis*, Iovis filii, sed huius *Iovis*, Λακεδαίμονος dicti, nusquam alibi factam invenit *Meursius* mentionem; et sane mirum est, si *Iovem* coluerint Λακεδαίμονα, hunc non ut Deum ἀρχαγέταν habitum saepiusque commemoratum. Coluisse Lacedaemonios Ἀγαμέμνονα Δία variorum contra constat testimoniis docuitque *Meurs.* Misc. Lacon. I. c. 4. Suspicabatur *Casaub.* in *Athen.* III. cap. 21. [Animadv. T. II. nuperae edit. p. 175 *seq.*] dictum Iovem Ἀγαμέμνονα Spartanis, ut ἀρίσταρχον a *Simonide;* Agamemnone certe nomen antiquius ἐπιθετικῶς de Deorum rege potuit usurpari, et vera adpellationis ratio *Lycophronem* ceterosque latere. *Athen.* III. p. 99. B. Σιμωνίδης ὁ ποιητὴς ἀρίσταρχον εἶπε τὸν Δία, καὶ Αἰσχύλος τὸν ᾅδην ἀγησίλαον. Dedit ibi plura *Casaubonus.* Ἀγεσίλαν, *inferum Iovem*, attigit *Bentley* ad *Callim.* in Lav. Pall. vs. 130. Ubi vulgatur in *Hesych.* Ἀρίστ' ἀρχὰ μία, Simonideum forte dederat Ἀρίσταρχον, Δία.

Asopii vocabant Aesculapium Φιλόλαον, teste *Pausan.* III. p. 267. Ἄλεξιν, τὸν Ἡρακλέα, Coi, *Aristid.* I. p. 62. Τηλέμαχος, ἢ Ἄρτιμος dicitur in *Luciani* Lexiph. II. p. 335. Habet istius generis nonnulla *Aristoph.* Ἱπ. vs. 164. Θεσμ. vs. 811. Λυσ. vs. 554. VALCK.

5. αὐτὸν ἐν τῷ ἄγεϊ ἐνέχεσθαι) Omissa saepius, additur in legibus interdum Atticis praepositio; velut apud *Demosth.* contr. Aristocr. p. 408, 54. apud *Andocid.* p. 12, 36. τὸν βουλεύσαντα ἐν τῷ αὐτῷ ἐνέχεσθαι καὶ τὸν τῇ χειρὶ ἐργασάμενον. Unde corrigendus *Antiphon* p. 143, 19. ut, pro μήτε χειρὶ ἀράμενον, scribatur μήτε χειρὶ ἐργασάμενον. conf. *Lysias* pag. 18. et *Markland.* VALCK. — De formula εἰ δὲ μὴ (*ibid.* ubi εἰ δὲ absque negatione exspectasset aliquis) vide *Vigeri* Idiot. VIII. vi, 9. ibique *Zeun.* Scilicet, ubi in praecedente membro nulla est negatio, ibi εἰ δὲ μὴ *sin minus* significat; si in praec. membro negatio est, εἰ δὲ μὴ positive intelligitur, *sin, si quis id fecerit.* Sic in Evang. *Matth.* ix, 17. Confer Indicem nostrum Graecitatis *Epicteteae* pag. 301. *S.*

7. ἑκατὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατιῆς) In delectorum virorum numero conspiratur in schedis. Trecentos alii regi stipatores custodesque circumponunt: Agidem sane οἱ τριακόσιοι ἱππῆς καλούμενοι stipabant in praelio apud *Thucyd.* V. 72., suntque iidem τριηκόσιοι Σπαρτιητέων λογάδες, οἵπερ ἱππέες καλέονται, Themistoclem honoris caussa deducentes infr. lib. VIII. 124. An ex trecentis *centeni* regum praecipui in castris satellites, in acie cuncti? Conf. *N. Cragium*, Reip. Spart. lib. IV. 4. Iam ἐπὶ στρατηΐης, *in expeditione*, fingebat Cl. *Reiskius*, non utique praeter consuetudinem, siquidem ea in voce creberrime peccatum. Tuetur vulgatum *Xenoph.* Laced. Reip. p. 685. F. [pag. 542. med. ed. Bas. 1569.] πάντων τούτων καὶ ἐπὶ στρατιᾶς οἱ Λακεδαιμόνιοι εὐποροῦσι, *eorum omnium copiam Lacedaemonii etiam in castris*, sive *in exercitu*, *habent.* Similiter p. 688. A. [p. 544, *l.* 16. ed. Bas.] etc. WESS.

8. ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι) Κοιναὶ ἔξοδοι *expeditiones* conmuniter susceptae lib. IX. 26., etiam in Comici Nub. vs. 579., cuius loco ἐξόδιον Ionibus *Portus* asseruit, vetere motus lectione. Cl. *Gronovio* adsentior. Ἐξοδείας ποιούμενοι Samnites apud *Strabon.* lib. V. p. 382. A. [p. 249. B. ed. Cas.] Quod

ex Msstis revocatur ὁκόσοισι ἂν ὦν, [*lin.* 9.] scriptor suum agnoscet. WESS. — Vocabulo ἐξοδία de *bellica expeditione* saepius utitur *Polybius:* vide Lexic. Polyb. p. 230. *S.*

CAP. LVII. 2. ἣν θυσίην τις δημοτελῆ) Verissime Codices. Τὰ ἱερὰ τὰ δημοτελῆ *Demosth.* in Neaer. p. 739. esse ait τὰ ἱερὰ τὰ τῆς πόλεως. *Philoni* Leg. ad Cai. pag. 1031. D. ἑορταὶ δημοτελεῖς, festi nationis Iudaicae dies. Iunge elegans matronae Pythagoreae dictum in *Stobaei* Serm. LXXII. p. 445. et *Hesych.* Δημοτελῆ cum Clar. *Alberti* adnotatione. WESS. — Cum ista vero notione θυσίας δημοτελοῦς minus convenire videri poterat quod ait ἣν θυσίην τις δημ. ποιέηται, *si quis* etc. quod ad privatum hominem referri videtur: fortasse igitur intelligi debebit magistratus ille, ad cuius munus curamque id pertinebat. Sed poterit etiam θυσίη δημοτελὴς intelligi sacrificium a privato homine ita institutum, ut populares ille suos vel curiales ad convivium vocet. *S.*

4. διπλήσια νέμοντας) Vetus mos, *Homero* descriptus docteque abs *Eustath.* explanatus pag. 72, 20. et p. 682, 50. [pag. 54, 32. et p. 557, 22. ed. Bas.] Super eo prudentissime *Xenophon* extr. Rep. Laced. καὶ διμοιρίᾳ γε ἐπὶ τῷ δείπνῳ ἐτίμησεν *Lycurgus*, οὐχ ἵνα διπλάσια καταφάγοιεν, ἀλλ' ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦδε τιμῆσαι ἔχοιεν εἴ τινα βούλοιντο. Ceterum πρόβατα [*lin.* 6.] *non solas* esse *oves*, indicatum aliàs, neque eas utique Spartani duntaxat inmolarunt. *Vallae* propterea Latina, ovibus expulsis, integrata sunt. WESS. — In νέμοντας ad superius τὶς relato est familiaris *Nostro* transitus a singulari numero ad pluralem. *S.*

11. προξείνους ἀποδεικνύναι τούτοισι προκεῖσθαι) Si vel in plerisque hoc legeretur Codicibus, restitui tamen deberet προσκεῖσθαι vel προσκέεσθαι, de *honore attributo* adhibitum etiam *Herodoto* I. 118. 119. et II. 83. Τὸ προσκεῖσθαι hoc in loco per γέρας εἶναι recte interpretatur *Eustath.* Iliad. γ'. p. 307, 17. [p. 405. ed. Rom.] *Proxenos* memorat Spartanos *Xenophon*, Clearchum, πρόξενον ὄντα Βυζαντίων, ab Agide illuc missum, Ἑλλ. I. p. 253, 40. et IV. p. 308, 31. Pharacem Boeotorum πρόξενον. Fuerunt isti vel quales *Herod.* designari voluit, vel quales fuisse dubitabat *Cragius* de Rep. Lac. II. c. 10. Sed sicut Athenienses aliique, suos etiam habuerunt Lacedaemonii, in aliis civitatibus a se

publicitus constitutos προξένους. Apud *Pausan.* III. p. 223., Eleus Xenias fuisse dicitur Agidi ἰδίᾳ ξένος, καὶ Λακεδαιμονίων τοῦ κοινοῦ πρόξενος: ut Chius Hermesilaus privatim *Sophocli* ξένος, et πρόξενος Atheniensium, teste *Ione Chio* apud *Athenaeum* XIII. p. 603. F. Publicitus etiam Alciphron Argivus, secundum *Thucyd.* V. 59. fuit πρόξενος Λακεδαιμονίων, et Plataeënsis Λάκων ὁ Ἀειμνήστου, III. 52. Distinguuntur a talibus ἰδίᾳ πρόξενοι et ἐθελοπρόξενοι dicti; quales fuerint fortasse Lacedaemoniorum Athenis Cimon, et Callias. VALCK.

12. τούτοισι προσκεῖσθαι) *Eustathius* γέρας εἶναι τοῖς βασιλεῦσι ἐν Σπάρτῃ vere explicuit: id enim est προσκεῖσθαι, iniuriâ mutatum. Sic lib. VII. 35. τοῖσι προσεκέετο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή. *Portus* plura. Πυθίους [*lin.* 13.] hinc *Timaeus* in Lexicon intulit, ad quem bene Cl. *Ruhnkenius*. De iisdem *Eustath.* ad Iliad. Α'. p. 55, 44. [pag. 42, 7. ed. Bas.] ἦν δὲ καὶ τάγμα τι θεῖον ἐν Δελφοῖς, οἱ θεοπρόποι· οἳ καθ' Ἡρόδοτον ἐσιτοῦντο μετὰ τῶν βασιλέων τὰ δημόσια, labantis memoriae vitio aberrans. *Cicero* vero praeter *Pythios* dedisse *regibus suis augurem adsessorem* Lacedaemonios, memorat lib. I. de Divinat. c. 43. WESS.

23. ἣν μή περ ὁ πατὴρ etc.) *Vallam* fefellit litera, μήπερ in μήτηρ convertentem: neque *Etonensis* codicis aberratio discrepat. Matris olim sane ad filiarum sponsalia nulla auctoritas. Vere Hermione Spartana, Νυμφευμάτων γὰρ τῶν ἐμῶν πατὴρ ἐμὸς Μέριμναν ἕξει, in *Euripidis* Androm. vs. 987. Πατρούχου παρθένου πέρι [*lin.* 22.] hoc ex loco *Timaeus* Lex. p. 151., ubi docta *Ruhnkenii* observatio. WESS.

Ibid. ἣν μή περ ὁ πατὴρ αὐτὴν) Qualem *Valla* sequutus est, Codicis *Eton.* lectio, ἣν ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ, correctoris illa videtur indocti: non mater filiam dicitur ἐγγυῆσαι, sed pater; aut, si illuc abiisset, puellam frater, vel avus paternus. *Orbae* nuptias, necdum a patre desponsatae, si plures sibi vindicarent, fieretque ἡ ἐπίκληρος, ut Athenis loquebantur, ἐπίδικος, Spartae lis ista dirimebatur a Regibus solis; quos *Herod.* scribit [*lin.* 21 *seqq.*] δικάζειν μούνους πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν, ἢν μήπερ ὁ πατὴρ ἐγγυήσῃ. Herodoteam vocem πατροῦχος *Hesychio* restituit *Hemsterh.* voc. Ἐμπάμονι, πατρούχῳ. conf. *Timaei* Lex. *Platon.* in Πατρούχου παρθένου, et *Ruhnken.* Ut

ἐμπάμων, sic ἡ ἐπίκληρος dicitur ἔγκληρος in *Euripid.* Iphig. Taur. vs. 682. VALCK.

28. δύο ψήφους τιθεμένους) *Thucydidem*, gravissimum Scriptorem, lib. I. 20. tacito *Herodoti* nomine haec falsi arguisse, *Meursii* Reg. Lacon. c. 23. et *Palmerii* animadversio est. Equidem duo singulis regibus suffragia non largior, valdeque vereor, ut verba δύο ψήφους τιθεμένους illis contribuant. Regum absentium vicem maxime propinquos obiisse et duo posuisse calculos scribitur, tertiumque suum: totidem ergo ferebant suffragia, quot usi ambo reges fuissent, modo-ne consessu abstinuissent seniorum; tulissent autem praesentes duo, singuli suum. Haud itaque bina singulis suffragia hac in descriptione. Sed rem non urgeo: falli possum. WESS.

Ibid. δύο ψήφους τιθεμένους) Denegat hanc Lacedaemoniorum regibus praerogativam *Thucyd.* I. 20., quem Herodotea sibi sumsisse refutanda vere monuit ante *Palmer. Io. Meurs.* de Regn. Lac. c. 23. de senatorum agens et numero et dignitate, Misc. Lac. II. c. 4. Plura dederat *N. Cragius* lib. II. cap. 3. Civitatem memorat Indicam *Diodor.* XVII. 104., cuius forma regiminis Spartanae fuerit similis quod ad Senatus auctoritatem binosque Reges e duabus semper familiis, τῶν κατὰ πόλεμον πραττομένων ἡγουμένους. Ne Regum potestas in tyrannidem degeneraret, Lycurgus, secundum *Platonem* Epist. VIII. p. 354. B., Φάρμακον ἐπήνεγκε τὴν τῶν γερόντων ἀρχὴν, καὶ τὸν τῶν Ἐφόρων δεσμὸν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον. Insignis eiusdem locus est T. II. pag. 692. A. Curia τῶν γερόντων ceterorumque annuorum magistratuum tribunalia ubi fuerint Spartae tradit *Pausan.* III. p. 231., τῆς τε Γερουσίας βουλευτήριον, καὶ τῶν Ἐφόρων καὶ Νομοφυλάκων καὶ καλουμένων Βιδιαίων ἀρχεῖά ἐστιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς: in quibus corrigendum arbitror, καὶ Νομοφυλάκων καλουμένων Βιδιαίων. Hi annui magistratus, Ephori et Bidiaei, sive Νομοφύλακες, erant πέντε ἀριθμὸν ἑκάτεροι secundum *Pausaniam*: contra οἱ Γέροντες, numero XXVIII, διὰ βίου ταύτην ἔχουσι τὴν τιμὴν, *Plutarch.* T. I. pag. 597. E. Hinc intelligi poterit *Xenoph.* Ἑλλ. III. pag. 289, 20., ubi numerare iussus ὁπόσοι εἶεν Σπαρτιάται ἐν τῇ ἀγορᾷ, dicitur ἀριθμήσας βασιλέα τε καὶ Ἐφόρους καὶ Γέροντας καὶ ἄλλους ὡς τετταράκοντα. VALCK.

CAP. LVIII. 5. λέβητα κροτέουσι) Necesse non videtur, ut unum omnes lebetem pulsarint; neque requirunt opportune scripta Scholiastae *Theocriti* Idyl. II. 36. καὶ παρὰ Λάκωσι βασιλέως ἀποθανόντος εἰώθασι κρούειν λέβητα, ubi *Meursius* λέβητας, quemadmodum in *Herodoti* schedis pluribus. Magnas autem turbas movit καταμιαίνεσθαι, [*lin.* 7.] variisque coniecturis, quibus non utor, ansam dedit. Possunt utique μιαίνεσθαι dici, quorum caput aut corpus luto alia-ve re turpatur, ut χρῶτα μιαινόμενος *Nicand.* Alexiph. vs. 253., et quidni καταμιαίνεσθαι, praesertim cum talia in luctu frequentarentur? WESS. — Nota Romanorum formula, *luctu squalere, in luctu et squalore esse.* Nescio an eodem pertineant οἱ μιασμοὶ, quibus in privatorum hominum obitu abstinere Spartani, ex Lycurgi legibus, debuerunt, referente *Plutarch.* in Institut. Lacon. p. 238. D. *S.*

13 *seqq.* ἐκ πάσης δεῖ Λακεδαίμονος *etc.*) Recepta Codicum lectione, τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς, sic ista capienda iudico: *necesse est ut, praeter Spartiatas, funus vel inviti comitentur ceterarum urbium Laconicarum incolae certo numero.* De περιοίκοις forsan alibi dicetur. Voces χωρὶς Σπαρτιητέων recte ceperunt *N. Cragius* de Rep. Lac. II. p. 107. et *L'Auteur des Essais de Critique* pag. 179. [nempe *praeter Spartanos, iuxta cum Spartanis;* (conf. I. 106, 5.) non, *exceptis Spartanis*, ut *H. Steph.* cum *Camerar.* aut *absque Spartanis*, ut imperite *Gronov.* posuerat.] Ἀριθμῷ, hic frustra tentatum, significat *certo numero*, vel *definito. Lucian.* T. III. p. 302., τὸ μὲν ἀργύριον μηδὲ ἀριθμῷ ἄγειν αὐτὸν, ἀλλὰ μεδίμνῳ. T. I. pag. 750, 57. *Thucyd.* II. 72. VALCK. — Ubi ait *Herod.* ἐκ πάσης Λακεδαίμονος, *Lacedaemonem* patet hic τὴν Λακωνικὴν, *Laconicam terram* intelligi, quemadmodum VII. 234, 10. *S.*

14 *seq.* τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς) Ex vulgata ὀνομαστοὺς formavit Cl. *de Pauw*, honoratiores ac nobiliores explanans; quales fortasse inter Spartanorum περιοίκους exiguo numero, homines quippe contemtissimae et paene servilis conditionis, meritoque ab *Isocrate* deploratae, Paneg. pag. 67. E. et uberius Panath. pag. 270. c. ed. *Steph.* Quod autem schedae offerunt, id longe melius, stabilitumque *Aeliani* auctoritate, Var. VI. 1., ubi de Spartano-

rum in Messenios, itidem περιοίκους, acerbitate, τὰς ἐλευθέρας [γυναῖκας] εἰς τὰ πένθη βαδίζειν ἠνάγκαζον, καὶ τοὺς ἀλλοτρίους καὶ μηδὲν σφισι προσήκοντας νεκροὺς κλαίειν. Nihil certe acconmodatius. At gravis tria ista [*lin.* 16.] καὶ αὐτίων Σπαρτιητέων urget suspicio, tum quoniam ex duobus, illisque bonae notae, exsulant codicibus, tum maxime, quod turbae plangentium Spartanos eximant praecedentia χωρὶς Σπαρτιητέων: [at de his verbis vide paullo ante notata.] quippe genuinos cives ac Spartanae urbis incolas lib. VII. 234., quibus Lycurgi decretum τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetabat, Instit. Lacon. *Plutarchi* p. 238. D. Atque haec efficere possunt, pro alienis ut putentur. WESS. — Verba ista, καὶ αὐτίων Σπαρτιητέων, nisi temere prorsus et casu omissa sunt in codicibus nonnullis, consulto abiecta primum fuere ab homine, qui ista, χωρὶς Σπαρτιητέων, (*l.* 14.) in eamdem partem acceperat, quae *Wesselingio* et *Gronovio* placuit. Quod vero de Lycurgo, τὰ πένθη καὶ ὀδυρμοὺς vetante, ex *Plutarcho* refert Vir doctissimus, id ad privatorum hominum, non ad regum, obitum spectare, recte *Larcherus* monuit. Nam, regum quidem obitum ipsos quoque in urbe Spartanos ingenti luctu prosequi debuisse, et superiora, et quae his mox subiiciuntur, abunde declarant. *S.*

20 *seqq. Regis in proelio mortui effigiem* ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένῃ dicuntur ἐκφέρειν, si nempe cadaver commode Spartam non posset deportari. Peregre mortuus Agesipolis ἐν μέλιτι τεθεὶς καὶ κομισθεὶς οἴκαδε ἔτυχε τῆς βασιλικῆς ταφῆς. *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 330, 3. VALCK.

22. ἐπεὰν δὲ θάψωσι) Eradicata haec tria verba voluit vir Celeber. ob *Medicei* negligentiam, addita disputatione, quam considera. [nempe: et videbis quam sit absurda.] Mihi turpe est, concordiae scriptorum Codicum obluctari, praesertim in facillima et plana verborum sententia. *Iustitium*, functo Persarum rege, quot fuerit dierum *Brissonii* quaesivit exemplo *Io. Alb. Fabric.* ad *Sextum* Philosoph. lib. II. adv. Gramm. p. 296. WESS.

CAP. LIX. 1 *seq.* ἐπεὰν --- ἄλλος ἐνίστηται βασ.) Hic scribi non potuit ἀνίστηται, neque supra dederat βασιλία ἀνεστεῶτα III. 66. ubi in sequenti cap. coniecturam, ἐνιστάμενος, Codices firmarunt. Quod sequitur [*lin.* 3.] ὁ

ἰσιῶν, ἐς τὴν ἀρχὴν videlicet, vel τὴν βασιληίην, eodem sensu ponitur, quo saepe dicuntur εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσιόντες, *qui magistratum ineunt*. VALCK.

CAP. LX. 3. ἐκδέκονται τὰς πατρῴας τέχνας) Ex lege Sesostridis, qua sancitum μηδένα καταλιπεῖν τὴν πατρῴαν τέχνην, *Dicaearcho* teste in Schol. ad *Apollon.* Rh. IV. 273. Confer *Diodorum* lib. I. 74. Mox [*lin.* 5.] καὶ οὐ κατὰ λαμπ. clar. *Reiskius* coniiciebat. WESS.

CAP. LXI. 4. φθόνῳ καὶ ἄγῃ) *Valckenario* Nostro Dissert. de Scholiis *Hom.* ineditis p. 120. sanitatem vocabulum debet. *Suidas* Ἄγη - - παρ' Ἡροδότῳ βασκανία: gemina *Etymologus*; nec longe ab instaurato recedit ἄγει duorum Codicum. *Pindari* de fraudulento et δολίῳ cive, Pyth. Od. II. 151. ὅμως μὰν σαίνων ποτὶ πάντας ἄγαν πάγχυ διαπλέκει, huc adplicuit Cl. *Reiskius*; verti enim debere *invidiam*, non *valde*, ut vulgo solet. WESS.

Ibid. φθόνῳ καὶ ἄτῃ χρεώμενος) Dudum indicatum ἄγῃ recuperabit *Herodotus*, hic forsan etiam *Vallae* lectum, vertenti, *invidia et odio*. Non de *nimio* tantum *admirationis adfectu*, sed et illinc orta *invidia*, *Homerum* aliosque Poëtas verbum frequentasse Ἀγάασθαι vel Ἀγάζεσθαι, in *Hesychio* servata monstrant praeter Ἀγᾶσθαι, et Ἀγάσσατο· Ἀγάσασθαι· Ἀγάσησθε· Ἀγασσάμενοι· Ἀγαιόμενον· Ἠγάσατο. Illuc referenda sunt ex eodem Ἄγασις, φθόνος: Ἀγαστής, βάσκανος: et forsan, quod habet ex *Aeschyli* Thressis, Ἀγαῖς, ζηλώτεσιν. Secundum *Eustath.* in Od. ί. p. 212, 51., τὸ Ἀγάασθαι φασὶν οἱ παλαιοὶ τρία σημαίνειν· τὸ θαυμάζειν, τὸ φθονεῖν, τὸ μισεῖν. Idem in Iliad. ώ. p. 1501, 1. scripsit ἀγαιομένους, καὶ ὡς ἂν Ἡρόδοτος εἴποι φθονοῦντας: *Herodoti* respiciens locum VIII. 69., quo dicuntur Persae ἀγαιόμενοί τε καὶ φθονέοντες τῇ Ἀρτεμισίῃ. Nostro loco genuinam legerunt vocem ἄγῃ *Suidas* et *Etymologus*, [p. 9. lin. 1.] sed huius in Edd. *Herodoteo* nomen *Herodiani* male fuerat substitutum. In his permutandis saepissime fuisse peccatum docuit Clar. *Wesseling.* in Diss. *Herod.* In *Scholiis* ineditis ad Iliada *Homeri*, quae ex Codice descripsi Clar. *I. I. Wetstenii*, ubi scribi debuerat Ἡρωδιανός, saepe scribebatur Ἡρόδοτος: velut ad Iliad β. vs. 8., Ἡρόδοτος μὲν τὸ Ἴθι ἐνεστῶτος φησὶν εἶναι: ad Ἰλ. δ'. 66., ἐν τοῖς ἐπιμερισμοῖς λέγει Ἡρόδοτος ὅτι μετοχή ἐστι (τὸ Ὑπερκύδαντας:) similiter ad κ'. 67. et ό. 10. VALCK. —

In Scholiis Venetis a *Villoisono* editis, quae, ut iam aliàs monui, eadem fere sunt cum Basileensibus, locis a *Valck.* citatis recte Ἡρωδιανὸς legitur. *S.*

13. καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη) De eadem *Pausan.* III. [cap. 7.] p. 220., παρθένων μὲν τῶν ἐν Λακεδαίμονι εἶναι φασὶν αἰσχίστην, γυναικῶν δὲ τὸ εἶδος καλλίστην ὑπὸ Ἑλένης γενέσθαι. More suo multis fabulam enarrat *Herodotus;* cuius τὸ Φοιβήϊον ἱρὸν quale fuerit, docet *Io. Meurs.* Misc. Lacon. I. c. 5. VALCK. — Apud *Pausan.* l. c. ὑπὸ Ἑλένης perperam ab Interprete *post Helenam* redditur. *S.*

20. ὕπερθε τοῦ Φοιβηΐου ἱροῦ) *Pausanias* Φοιβαῖον non procul a Therapna, inque eo Castorum fanum locat lib. III. 20. Hinc *Meursius* „Verba, *inquit*, illustro, et, ὕπερθε τοῦ „Φοιβηΐου ἱροῦ, sic expono, *supra Phoebi fanum*: ut Dioscu- „rorum id intelligatur, quod dedicatum in Phoebaeo, ex „*Pausania* cognoscimus.“ *Misc. Lacon.* lib. I. 5. Quod demiror; siquidem *Helenae templum* scriptor limpide indicavit. Voluit-ne vir doctus, Helenam fratribus fuisse contubernalem, πάρεδρον, eodemque in fano cultam? Id vero ostensum oportuerat. Orationem ex schedis animavi et auxi, τόδ' [rectius τὸ δ'] ἐστὶ ἐν τῇ Θεράπνῃ scribens. Rem ipsam attigit *Pausanias* III. 7. WESS.

28. ὁρῶσαν δὲ) Quod *Florentiae* ὁρῶσα δὲ maluerunt, placuit vehementer *Gronovio;* cui quidem schedae omnes, si numero eximas *Ask.*, refragantur, Graecique sermonis habitus. *L. Küsteri* animadversionem Bibl. Ant. et Nov. *Io. Clerici* T. V. pag. 404. evolve; mihi namque impero silentium. WESS. — Vitiosum ὁρῶσα cum *Med.* et *Ask.* nostrum etiam cod. F. inquinavit. *S.*

CAP. LXII. 1. ἔκνιζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύτης ὁ ἔρως) Simili figura *Pindarus* Pyth. X. fin. καὶ γὰρ ἑτέροισιν ἑτέρων ἔκνιξε φρένας: et Isthm. VI. 74. ἀδεῖα δ' ἔνδον μιν ἔκνιξε χάρις. Nec alia *Euripidis* Med. vs. 567. εἴ σε μὴ κνίζοι λέχος. Paullo diversior infra lib. VII. 10, 5. WESS.

Ibid. τὸν δὲ Ἀρίστωνα ἔκνιζε) *Istius mulieris amor Aristonem pungebat.* In *Glossar.* et *Suida* Ἐκνίζεν redditur ἔδακεν, adhibitum etiam VII. c. 12. Sed, ut hic, saepe designat *Sophocli* dictum ἔρωτος δῆγμα: *Xenoph.* pag. 516, 13. κνῆσμα. vid. *Schol.* in *Aristoph.* Plut. vs. 975. In amore γλυκὺς ὀδοὺς ὁ τοῦ πόθου δάκνει, *Lucian.* II. p. 400. *Plutarch.*

T. I. p. 602. ἔκνιζεν αὐτὸν οὐ μετρίως ὁ - - ἔρως. Aptissima dedit ὁ πάνυ in Miscell. Obs. VI. p. 303. Rarius paulo post [*lin.* 8.] ὅρκους ἐπήλασαν, obvium et lib. I. cap. 146. VALCK.

14. ἀπίει ἀπάγεσθαι) Ionicam verbi speciem mutarunt *Med.* et alii pro arbitrio, cui obedire non libet. Superiore libro c. 107. καί μιν ἀπίει ἐντειλάμενος. Utrumque *Portus* in Lexicon addidit, beneque explicuit. WESS.

CAP. LXIII. 2. τὴν δευτέρην [loco olim vulgati τὴν δευτέραν] mos nationis adprobat. Talia autem continuo admonere, arbitror supervacaneum. WESS.

5. ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων) Interpretatur *Pausanias* ἐν βουλῇ, lib. III. 7. p. 221. idque optime. *Herodotus* exemplo *Homeri* Odyss. ε'. 3. Οἱ δὲ θεοὶ θῶκόνδε καθίζανον, id est, εἰς συνέδριον, sicuti *Eustathius*, *Hesychius*, aliique docent. Statim τὸν χρόνον, τῷ ἠγάγετο, [*lin.* 7.] reduxi pristinam in sedem. Nihil autem verius ἐπὶ δακτύλων συμβαλ. [*ibid.*] quod et in Lexica inmigravit et limpidissima circumfusum luce est abs summo viro *Io. Fr. Gronovio* Lection. Plautin. p. 222. WESS.

5. ἐν θώκῳ κατημένῳ) Filii nativitas Aristoni nunciata dicitur apud *Pausan.* p. 221. μετὰ τῶν Ἐφόρων καθημένῳ τηνικαῦτα ἐν βουλῇ: *in senatu sedenti*, *Berglero* ad *Alciphr.* p. 108. Nostro non dicitur sedisse tum in curia μετὰ τῶν Γερόντων, sed *in consessu cum Ephoris.* Τὸ συνέδριον, ut *Homerus*, θῶκον vocat. *Oenomaus Eusebii*, Praep. Ev. V. p. 223. c. δοκεῖ μοι ὁ Λυκοῦργος οὗτος οὐκ ἰσχηκέναι τιτθὴν, οὐδὲ σὺν θώκῳ πρεσβυτέρων οὐδέποτε κεκαθικέναι: ubi legendum videtur σύνθωκος, *consessor*. Ephororum autem ἀρχεῖον proprio nomine vocant Ἐφορεῖον. *Aelian.* Nat. An. XI. 19. Pantelidas Lacedaemonius καθήμενος ἐν τῷ Ἐφορείῳ ὑπὸ κυνῶν διεσπάσθη. Laudator Agesilaum in Asia non minus Ephoris paruisse scribit p. 26. ἢ εἰ ἐν τῷ Ἐφορείῳ ἔτυχεν ἑστηκὼς μόνος παρὰ τοὺς πέντε. VALCK.

7. ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον, ἐξ ὅτευ) Postremum nisi plures exhibent Codices, mihi videretur interpretamentum genuinae voculae τῷ, quam *Valla* legit. Eidem quoque repertum, et in *Arch.* probatum *Berglero* recte restituit *Gronov.* in proximis: καὶ, ἐπὶ δακτύλων συμβαλλεόμενος τοὺς μῆνας, εἶπε ἀπομόσας, οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη. Eleganter *Pausan.*

p. 221. Ἀρίστων, ait, ἐπῶν τῶν ἐν Ἰλιάδι ἐς τὴν Εὐρυσθέως γένεσιν πεποιημένος λήθην, ἢ μηδὲ τὴν ἀρχὴν συνεὶς αὐτῶν, οὐκ ἔφη τῶν μηνῶν εἶναι καὶ αὐτοῦ τὸν παῖδα. Duas ponit ibi coniecturas *Kühnius*, quarum altera dubio vacat, dummodo paululum adiuvetur: *Pausaniae* scribi solet εἵνεκα: hoc facile transiit in εἶναι καὶ, ut apud *Stobaeum* p. 524, 6. vox μαινίδων in μὲν εἰδῶν, in loco *Teletis*, et p. 415, 39. verba *Hieroclis*, οἷα δὲ κηδεμὼν, depravata sunt in οἷα δοκεῖ δαίμων: hoc praecepit *Bentleius*. In *Pausaniae* verbis, τῶν μηνῶν εἵνεκα significat, *menses quod attinet*, vel *mensium habita ratione*: sic loquitur *Pausan*. IV. p. 368. τύχης μὲν χρηστῆς εἵνεκα καὶ διὰ λαμπρότητα ἔργων ἔνεμεν Ἀλεξάνδρῳ - - πλέον. *Dion Chrysost*. XXXVII. p. 463. B. διαβολῆς μὲν ἕνεκα καὶ Σωκράτης εἴη τῶν νέων διαφθορεύς. VALCK.

[8. οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη. *Meus non fuerit; meus vix esse potest*. Sed conf. c. 65, 17. et vide *Hoogev*. ad *Viger*. VIII. 2, 8. *S*.]

CAP. LXIV. 4. διὰ τὰ Κλεομένεϊ διεβλήθη) Fuisse olim καὶ διὰ τὰ, aut simile quidpiam, in suspicionem Cl. *Reiskii* incidit: neque enim unam iudicari, quae in regni amittendi periculum Demaratum coniecerit, caussam. *Offensus* sane *erat Cleomeni* ob illa, quae recensentur. Id hic διεβλήθη, et lib. V. 35. καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος. *Euripides* Hec. vs. 863. Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι: et Iphig. Aulid. vs. 1372. μὴ διαβληθῇς στρατῷ. Qua in dictione, ut antea significatum, lapsus vertentium est creberrimus. Vide Cel. *Duker*. in *Thucyd*. VIII. 82. WESS. — διὰ τὰ Ionum idiomate idem ac διότι, *eo quod*. *S*.

CAP. LXV. 2. τῷ Μενάρεος τοῦ Ἄγιος) Vitiosum τοῦ Ἄγιος nomen est. In familiae Leutychidis serie lib. VIII. 131. Λευτυχίδης ὁ Μενάρεος, τοῦ Ἡγησίλεω. Avus ergo sermone Spartano Ἀγησίλαος: quem eundem agnovit Demaratus, quippe filius Aristonis, nepos Agesilai. Video equidem Aristonem τὸν Ἀγασικλέους scribi in *Pausania* lib. III. 3. male, nisi fallor. Hinc consequens, ut fratres fuerint patrueles Leutychides et Demaratus. Potest tamen hoc in coniectura manere; nam, quae *Gronovius* ad *Agidem* hunc protegendum lib. VII. 204. adscripsit, non bene, qui meus est stupor, adsequor. WESS. — Nempe ibi *Agidem*, Eurysthenis filium, cum eo qui hic *Agis* nominatur ex Proclidarum familia, confudisse *Gronovius* videtur.

Superest, ut aut h. l. Ἡγησίλεω, loco Ἄγιος, aut VIII. 131, 6. Ἄγιος sive Ἥγιος, loco Ἡγησίλεω sive Ἡγησιλέω, legendum censeamus; nisi statuendum fuerit, binominem fuisse *Leotychidae* avum. Scripsi autem huius viri nomen *Leotychiden* ex pervulgato inter Graecos usu, pro quo Λευτυχ. ionico more *Herodotus* usurpavit. *S.*

5. ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημ. μάλιστα *etc.*) Aut iungenda sunt μάλιστα γεγονὼς διὰ πρῆγμα τοιόνδε, id est, διὰ πρῆγμα μάλιστα τοιόνδε, prout ceperat *Valla;* aut hic quoque more suo scripserat, ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ τὰ μάλιστα (vel ἐς τὰ μάλιστα) γεγονὼς, id est ὁμοίως τοῖς μάλιστα. εἶναι φίλους τὰ μάλιστα legitur II. 147. φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, VI. 89. ξεῖνον ἐς τὰ μάλιστα, I. 20. Similiter adhibentur ἐς τὰ μέγιστα· ἐς τὰ πρῶτα· εἰς τὰ ἔσχατα. VALCK. — Sed haec quidem non admodum huius erant loci. *S.*

[11. ἐκ τῆς Κλεομένεος προθυμίης) Fuit quum Κλεομένεος pro genitivo obiecti accipiens, intelligebam *studio in Cleomenem, studio gratum ei faciendi;* sicut ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδεος, III. 136, 8. At, non tam studio gratificandi Cleomeni, quam odio Demarati et cupiditate ductum in regiam dignitatem ei succedendi, credibile est, morem Cleomeni gessisse Leotychidem. Itaque rectius intelligetur, *de Cleomenis consilio*, coll. I. 124, 7. *S.*]

13. οὐκ ἱκνεομένως) Brevi sequetur οὔτε ἱκνευμένως, quod cur priore peius iudicaverit *H. Stephanus* in Recens. Vocum *Herodoti*, caussam non exputo, quandoquidem comma praefert Ionicum. Glossae msstae, ex quibus [sua hausit] *Corinthus*, οὐ προσηκόντως, οὐ καθηκόντως exponunt, neque *Hesychius* suum ἱκνουμένως aliter. *Stephanum* adi et cap. 86. huius Musae. WESS.

Ibid. οὐκ ἱκνεομένως βασιλεύειν) In *Glossario* redditur et in libello de Dialectis, οὐ προσηκόντως. *Rex legitimus* est, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν (τὴν βασιλητην) lib. VI. c. 57. Quinam ἱκνεομένως censerentur Spartae βασιλεύειν, *Cragius* ostendit de Rep. Lac. II. c. 2. Herodoteum ἱκνεομένως tractavit *H. Steph.* in Vocum *Herod.* Recens. p. 728. Conf. *Foesii* Oecon. *Hippocr.* in Ἱκνεύμενος χρόνος. In oraculo apud *Demosth.* p. 609, 103. pro ἐνιχνούμενα ἀμεραιτελεῖν τοὺς ποθ. κατὰ τὰ ἀγημένα, corrigendum censeo: (τὰ πάτρια τοῖς ἀποφθιμένοις) ἐν ἱκνουμένᾳ ἁμέρᾳ τελεῖν τοὺς ποθήκοντας καττὰ τεταγμένα. VALCK.

CAP. LXVI. 4. ἀνωΐστου δὲ γινομένου) *Vallae* Latina, *quum ergo nihil suspicionis exstaret de Cleomenis providentia ad conciliandam Pythiam*, quadam tenus laudavit *Portus*; cuius a iudicio non abhorret *Küsterus* ad *Suidae* Ἀνώϊστος. Fateor ἀνώϊστον tantundem ac ἀνυπονόητον saepe valere, ponique de *inproviso* et *insperato*. Ἀγγελίης ἤκουσεν ἀνωΐστου Μελίτινα, Epigr. Anth. lib. I. c. 80. p. 162. [Anal. Brunck. T. II. p. 136. num. 17.] Μῦθος ἀνώϊστος, πότμος ἀνώϊστος, in *Apoll. Rh.* III. 670. et 799. Quae, tametsi plura aggerantur, *Vallae* non proderunt; siquidem simile nihil in hac narratione: ne adiungam, Latina ista ad intelligendum esse inplicatissima. Agnovit pro sua prudentia *H. Stephanus*: at quod refingit ipse, nulla lectionis addita caussa, ἀνωστοῦ δὲ γινομένου, potuerat in tenebris latere. Voluit fortasse, *repulsum* indicari Demaratum. Quid vero tum fiet sequentibus? Optime locum expedivit *Valckenarius* ad lib. I. 157. ἀνοιστοῦ reponens; quae et *Pavii* sententia: ex ἀνοίω lib. VII. 149. περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας. Quare ἀνωΐστου sive ἀνοιστοῦ δὲ γινομένου, *re vero relata*. Sic fluit leniter oratio. WESS. — Comparari certe debet cum istis, quae prostant lib. I. c. 157. ἐς θεὸν ἀνῶσαι τὸν ἐν Βραγχίδῃσι: ubi quaedam sunt adscripta. VALCK.

5. προσποιέεται Κλεομένης Κόβωνα) Reddendum est, *sibi conciliat*, vel *in partes suas pertrahit*. *Thucyd.* I. 57. τοὺς Κορινθίους προσεποιεῖτο. *Aristoph.* Eq. vs. 215. τὸν δῆμον αἰεὶ προσποιοῦ: docte *Bergler. semper fac plebem tuam*. Propria significandi dote Hegesistratus dicitur προσποιησάμενος ξύλινον πόδα, *Herod.* IX. 36. VALCK.

CAP. LXVII. 4. αἱρεθεὶς ἀρχὴν) *Eustathii* additamento carent schedae, neque delectatur *Herodotus*. [At nimirum non iuncta intelligi debent αἱρεθεὶς ἀρχὴν, sed ἦρχε ἀρχήν.] Spartanorum Γυμνοπαιδίας [*lin.* 5.] praeterire licet, uberrime explanatas eruditorum curis. Unum consule *Dav. Ruhnkenium* ad *Timaei* Lexic. p. 54. [p. 73. ed. sec.] WESS.

5. θεωμένου δὲ τοῦ Δημαρήτου) Dederat forsan, ἡγεομένου: id est, quum esset τῶν χορῶν ἡγεμὼν, sive χοροποιός. Fuisse ἄρχοντα monstrant vicina, ἦρχε αἱρεθεὶς ἀρχὴν, et, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν. Huius Laconici festi *moderatorem* χοροποιὸν vocat

Plutarch. T. II. p. 208. c. vid. clar. *T. Hemsterh.* in *Aristoph.* Plut. p. 331, 332. De eodem festo loquens *Sosibius* apud *Athen.* XV. p. 678. B. τοὺς προστάτας memorat τῶν ἀγομένων χορῶν ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ. Non puerorum tantum, sed et virorum, chorum in hoc fuisse festo liquet ex *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 349, 14. vid. *Meursii* Orchestra, in Γυμνοπαιδία, et Clar. *D. Ruhnken.* ad *Timaei* Lex. p. 54. VALCK.

7. ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ) Ultima prave deficiunt Fragm. *Parisino*. Philaenidis nomine *Aeschrion* Samius apud *Athen.* lib. VIII. 3. p. 335. c. Μή μ' ὦ μάταιε ναῦτα, - - - χλεύην τε ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην: pro quo Anthol. lib. III. 10. p. 323. καὶ γέλωτα καὶ λέσχην, non quidem insuaviter, tamen ex scholio. [λάσθην restituit *Brunck*, Analect. T. I. p. 189.] Magnus Animadversor λάσθην hinc et ex *Suida* declaravit, pariterque *Ezech. Spanhemius* Diss. de Num. Us. XIII. p. 522. Verum porro est τῷ ἐπειρωτήματι [*lin.* 9.] ex gentis adsuetudine, qua ἐπειρώτησιν dant sequentia. WESS.

8. ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασ.) *Eustathius* in Iliad. β'. p. 178, 13. *differentiam esse inter* ἄρχειν *et* βασιλεύειν δηλοῖ, inquit, Λευτυχίδης, ὃς Δημάρατον ἐκπεσόντα τῆς βασιλείας, εἶτα εἰς ἀρχὴν (cur non εἶτα ἄρχειν?) αἱρεθέντα, ἠρώτα, φασὶ, γελῶν, ὁποῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν. Apte Leutychidis illud comparavit clar. *Wess.* ad *Herod.* I. 129. ubi Harpagus Astyagen εἴρετο, - - - ὅ τι εἴη ἡ ἐκείνου δουλοσύνη ἀντὶ τῆς βασιληΐης. Reputantem facit Iugurtham *Sallustius* Bel. Iug. c. 66. *quam gravis casus in servilium ex regno foret*: ubi vid. *Ios. Wasse.* Ut ista Harpagus, sic haec Leutychides rogabat ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ. *Glossar. Herod.* Λάσθη, αἰσχύνη. Ubi iunxit γέλωτα καὶ λάσθην *Aeschrion* Samius *Athen.* VIII. p. 335. c. Herodotea dedit et alia *Casaub.* p. 583. [Animadv. T. IV. p. 504. nuperae edit.] VALCK.

CAP. LXVIII. 1. ἐσθεὶς ἐς τὰς χεῖράς οἱ τῶν σπλάγχνων) Notissimus in adiurationibus supplicationibusque aras tangendi et victimarum prosicia mos docte explicatur ad *Appianum* Iber. p. 431. ab *Henr. Stephano*, nisi si tamen *Tollius* omnia ista descripserit ex *Des. Heraldi* Digress. XVI. libri primi ad *Tertull.* Apologet. Sunt enim ita gemina germana, ut nihil mage. Atque hoc opinor. *Stephano* accepta ea docti ferunt interpretes *Thucyd.* V. 47. Mox [*lin.* 3.] θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος, *alios deos Iovemque ante-*

status, confirmatur lib. VIII. 65. et *Eustathii* interpretamento ad *Hom.* pag. 155, 28. [p. 117, 34. ed. Bas.] WESS. — Adnotationem *de more in adiurationibus aram tangendi et ipsorum sacrorum partem manu tenendi*, quam, putide dissimulato auctoris nomine, *Alex. Tollius* ad *Appiani* Hist. Hispan. (cap. 9. nostrae edit.) adposuit, eam *Desiderii Heraldi* esse, opportune nos Vir doctissimus docuit; quod nobis tunc, quum eamdem (T. III. nostri *Appiani* p. 212. seqq.) recudendam curavimus, non erat compertum. *S.*

8. Φασί σε ἐσελθεῖν παρὰ) Duas literas male repetitas, et genuinum arbitror quod margo praebet *Steph.* Φασί σε ἐλθεῖν παρὰ τῶν οἰκετέων τὸν ὀνοφορβὸν, quomodo legitur in proximis, et saepius alibi; forsan olim etiam positum II. 112. [II. 115, 19.] eodem sensu, quo dixit *Aeschylus* ἆσσον ἰέναι, in Ὅπλων κρίσει, non intellectum *Stanleio*, Ἀλλ' Ἀντικλείας ἆσσον ἦλθε Σίσυφος, apud *Schol.* ad *Soph.* Ai. 191. *Anticliam propius accessit*, vel *tetigit Sisyphus;* ex isthoc contactu natum ferebat Ulyssen Aiax. Quae *vectorem nondum tulerat* triremis, *virgo* illinc venuste dicitur *Aristoph.* Eq. vs. 1303. ἥτις ἀνδρῶν ἆσσον οὐκ ἐληλύθει. VALCK. — — Conf. ad II. 115, 18. notata. *S.*

10. Ἐγὼ δέ σε ὢν μετέρχομαι τῶν θεῶν) Non displicet scriptura Codicum, ἐγὼ ὦν σε: priori tamen detraho nihil. At πρὸς, imperio tot schedarum, exsulare debet, intelligendum tacite. Convenit *Euripid.* Hec. vs. 740. [752.] ἱκετεύω σε τῶνδε γονάτων καὶ σοῦ γενείου δεξιᾶς τ'. Multa *Erasmus Vindingius* ad eiusdem Fabulae vs. 147. Mox [*lin.* 11.] εἴ περ significantius. WESS.

10. Ἐγὼ δέ σε ὦν μετέρχομαι) Idem significat *Sophocleum*, σὲ πρὸς θεῶν ἱκνοῦμαι, *te per Deos obsecro*, in Ai. vs. 589. Ex similibusque liquet, quomodo venerit in istam significandi vim μετέρχεσθαι. σὲ ἱκέτης ἱκνοῦμαι, in *Soph.* Phil. 471. idem est ac σὲ λιτῇσι μετέρχομαι. [cap. 69, 2.] In hoc autem familiari Demarati cum matre colloquio suavissima *Herodoti* elucet ἀφέλεια: quale illud est proximum, [*lin.* 11.] οὔτε γὰρ, εἰ πεποίηκάς τι - -, μούνη πεποίηκας, μετὰ πολλέων δέ. *Cicero* Tusc. III. 33. *Consolatio - - usitata est, et saepe prodest*: „*Non tibi hoc soli*:" quae de tragoedia petita sunt. Hoc argumento Merope se solabatur *Euripidis* apud *Plutarch.* T. II. p. 110. D. Paulo post [*lin.* 14.] elegans ob-

tinet in istis contracta locutio, τεκεῖν γὰρ ἂν οἱ καὶ τὰς προτέρας γυναῖκας: plene fuisset dicendum, εἰ γὰρ ἐνῆν, (nempe σπέρμα παιδοποιόν,) τεκεῖν ἂν οἱ καὶ τὰς *etc.* Sic in familiari praesertim sermone loquebantur. *Aristophanes* exemplo sit: Plut. vs. 427., οὐ γάρ ἂν τοσουτονὶ ἐνέκραγες ἡμῖν: *non enim alioquin tantum clamoris edidisses:* nec hic vim vocularum istarum expressit *Bergler.* neque in Eq. vs. 1335. Vesp. 1135. Lys. 25. VALCK.

CAP. LXIX. 10. οὐκ ὑπεδέκετο) Corrigit docti viri coniectura οὐκ ἀπεδέκετο, quod haud scio an vulgato praeferri debeat. Supra Democedes lib. III. 130. ὁ δὲ οὐκ ὑπεδέκετο, cum *negaret* se nosse. *Portus* utrumque iure comparavit. Quod deinceps in Msstis [*lin.* 11.] ὀλίγῳ τι πρότερον, id editum exstat lib. VIII. 95. ubi *Arch.* et alii ὀλίγον τι πρότερον. Sed in talibus crebra mutatio. WESS.

16. τὸ καλέουσι Ἀστραβάκου) Diligentiae debemus *Pausaniae* lib. III. 16. p. 248. Ἀστραβάκου καλούμενον ἡρῷον. *Clementi Alex.* Protrept. p. 35. itidem Ἀστράβακος. Belle ergo *Valla* et scripti; ex quibus ἀναιρέατο *Arch.* [*lin.* 17.] tale est, ut ab Ionum more non abeat, et plausum, modo et alii addicerent, posset auferre. Verissime [mox, *lin.* 18.] ἔχεις πᾶν, neque absurdum omnino καὶ ἐβούλεο πυθέσθαι. WESS.

16. τὸ καλέουσι Ἀστροβάκου) Matrem certe Demarati non fecit ista dicendem *Herodotus*; nisi fingamus ignorasse Demaratum, cuius esset heroum paternae domus vestibulo vicinum; aliorum quidem sermonibus ista talia nonnunquam interiecerunt historici; sed hic lectori notum erat ex sequentibus herois nomen, quod his *Pausaniae* scribitur et *Clementi* Ἀστράβακος. Dicitur autem *Astrabaci heroum* Herodoto [*lin.* 15 *seq.*] παρὰ τῇσι θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι (Aristonis) ἱδρυμένον. Eodem etiam numero αὐλείους θύρας, sed saepius alii τὴν αὔλειον memorant. Multa dederunt *Vales. Wesseling. D'Orvill. Pierson. Ianua* sic *vestibuli* dicebatur; quod quale fuerit optime tradidit *A. Gellius* Noct. Att. XVI. 5. hinc *Macrob.* Saturn. VI. 8. et *Perizon.* ad Aeliani Var. Hist. III. 4. Quam vulgo vocant αὔλειον, *Aeschylus* cur dixerit ἑρκείους πύλας in Choëph. vs. 559. 569. 651. facile intelliget qui *vestibulum* (sive τὴν αὐλὴν) *locum ante fores aedium vacuum*, a via *septo* fuisse noverit separatum. *Eustath.* in

Ἰλ. ί. p. 669, 44. [p. 764. ed. Rom.] κατὰ τοὺς ἀκριβεστέρους ἡ τάξις οὕτως· ἕρκος, περὶ ὃ πύλαι· μετὰ δὲ τὸ ἕρκιον, αὐλή· μεθ' ἣν αἴθουσα· εἶτα πρόδομος. VALCK.

18. Οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχει πᾶν) Praebebunt forsan ἔχεις Codices etiam alii, prout *Valla* legit. *Eurip.* Phoen. 960. Τὰ μὲν παρ' ἡμῶν πάντ' ἔχεις. Ubi postea dicitur errorem Ariston agnovisse, quo dictum illud imprudenter effutiisset, ista leguntur: [*lin.* 29 *seq.*] ἔγνω δὲ καὶ ὁ αὐτὸς Ἀρίστων οὐ μετὰ πολλὸν χρόνον, ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλλοι τοῦτο. In his cum Viro docto [*Reiskio*] scriberem ἐκβάλοι: praeterea vulgatae voci praeferrem ἀγνοίῃ: tandem dubito, legendum-ne sit αὐτὸς ὁ Ἀρίστων, an hic rectius sit ὁ αὐτὸς Ἀρ. ut sit, *idem Ariston*, velut ἕτερος ἤδη, καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς ἔτι ὢν τῇ προτέρᾳ γνώμῃ. *Aeschylus* in eundem sensum dixit ἐκβαλεῖν ἔπη in Agam. vs. 1672. Quid usu distent ἄνοια et ἄγνοια, ex iis satis liquet, quibus libello de Sacrificiis finem imponit *Lucianus*: ταῦτα δεῖσθαί μοι δοκεῖ Ἡρακλείτου τινὸς ἢ Δημοκρίτου, τοῦ μὲν γελασομένου τὴν ἄνοιαν αὐτῶν, τοῦ δὲ τὴν ἄγνοιαν ὀδυρομένου. Aristoni dictum imprudenter exciderat ἀγνοίῃ vel ἀϊδρείῃ, *ignoranti*, quod vel ex *Homero* discere potuisset, Eurysthea Sthenelo natum canente ἠλιτόμηνον ἐόντα, cum matri ὁ ἕβδομος εἱστήκει μείς. Postea Agidi, cuius uxore Timaea paulo familiarius Alcibiades fuerat usus, simile quid filio nato dicenti, ἄνοια potius imputari potuit. VALCK.

25. οὐδέκω ἐξήκειν) Adpositum erat lib. II. 139. ὡς ὢν ὁ χρόνος οὗτος ἐξήϊε: heic ex *Ask.* minime. Scriptor ipsemet lib. II. 111. ὡς ἐξήκει τέ οἱ ὁ χρόνος. *Sophocles* Phil. 200. πρὶν ὅδ' ἐξήκοι χρόνος. Inprudens profecto Ariston, aut oblitus natalium Eurysthei apud Poëtam, negavit Demaratum septimestrem suum esse filium, quae et *Pausaniae* observatio lib. III. 7. WESS.

29. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων) Non repudiavi a Msstis oblatum. Statim ὡς ἀνοίῃ τὸ ἔπος [*lin.* 30.] sanum non praesto. *Arch.* οὐ καλῶς videri repetitum potest ob αὐτὸν οὐ καλῶς ποιέειν, superius depositum, alioqui edito multo suavius; habet certe ὡς ἀνοίῃ acerbissimam criminationem, quam *Valckenarii* Nostri ὡς ἀγνοίῃ eleganter minuit. Ἐκβάλοι, cui doctissimi Viri primas dederunt, dubio nunc exem-

tum. Congruit Pindaricum *Pyth.* Od. II. 148. ἀδύνατον δ' ἔπος ἐκβαλεῖν κραταιόν. WESS.

CAP. LXX. 6. ἐπιδιαβάντες δὲ) Iustum est. Cel. enim *Gronovio* [verbum istud alibi apud Nostrum legi non recordanti] memoria fraudem struxit. Sic lib. IV. 122. οἱ Πέρσαι ἐπιδιαβάντες ἐδίωκον. Ferre ἅπτοντο, [*lin.* 7.] si conatus intelligatur, possum: *manus* enim tantum profugo *iniiciebant*, minime, interpellantibus Zacynthiis, abducturi. Blanditur autem [*ibid.*] θεράποντας αὐτὸν ἀπαιρέονται, ex *Homeri* studio propagatum: Μήτε σὺ τόνδ', ἀγαθός περ ἐών, ἀποαίρεο κούρην, Iliad. Α'. 275. Librariis ex insolentia displicuit. WESS.

14. ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμπιάδα *etc.*) Neminem Ὀλύμπια morabuntur; Miltiades Ὀλύμπια ἀνῃρηκὼς τεθρίππῳ descriptus fuit c. 36. Νικᾷν Ὀλύμπια in marmoribus priscorumque scriptis frequentatur. At optimae hîc notae Codices Ὀλυμπιάδα ἀνελόμενος, et IX. 32. νικᾷν Ὀλυμπιάδα *Aldus* aliique, tum VI. 125. Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται. Quae quidem mendosa et syllaba iusto auctiora profiteri vereor, praesertim quia c. 103. *equae* τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Hercules praeterea, Olympici certaminis auctor, Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλέης *Pindaro* Olymp. II. 5. cuius μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπιάς, videlicet νίκη Python. VII. 14. rem in vado locaret, nisi gignendi casu Ὀλυμπίας editum spectaretur. *Herodoti* animo νίκη Ὀλυμπιάς obversata videtur. WESS. — Verborum structura in hunc maxime modum intelligenda videtur: ἄλλα τε (i. e. κατ' ἄλλα τε) συχνὰ (ἐν) Λακεδαιμονίοισι ἀπολαμπρυνθεὶς ἔργοισί τε καὶ γνώμῃσι, ἐν δὲ δὴ (τοῖς ἄλλοις) Ὀλυμπιάδα (νίκην) σφὶ προσέβαλε, ἀνελόμενος (αὐτὴν) τεθρίππῳ. *S.*

Ibid. Ὀλυμπιά σφι ἀνελόμενος) Dum Valla scribebat *Olympiadem palmam* reportasse, legisse videtur, quod margo praebet *Steph.* Ὀλυμπιάδα. Alterum quidem saepius apud alios, et supra legitur VI. 36. Sed Herodoteum est Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεσθαι vel ἀνελέσθαι, sive νικᾷν, nempe νίκην, VI. 125. IX. 32. lib. VI. c. 103. Cimoni Ὀλυμπιάδα ἀνελέσθαι τεθρίππῳ συνέβη: atque iisdem equabus secundam tertiamque dicitur ἀνελόμενος Ὀλυμπιάδα: prope Cimonem autem sepultae narrantur equae, αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελόμεναι. Inde *Aeliano* de Nat. An. XII. 40. restituit *Iac. Perizonius*

τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλυμπιάδας ἀνελομένας, pro τὰς τρεῖς Ὀλύμπια: ubi scribi quoque potuit τὰς τρὶς Ὀλύμπια ἀνελομένας. Ipse etiam *Herod.* habet Πύθια ἀνελόμενος, VI. c. 122. Pythicis ludis victores eximie dicebantur τὴν δάφνην ἀνελέσθαι: Olympicis, ἀνελέσθαι τὸν κότινον, prout loquitur aliquoties *Pausanias;* apud quem lib. VI. p. 470. [cap. 7. sub fin.] pro Ὀλυμπιάδι scribendum est Ὀλυμπιάσι: dicebatur enim νικᾷν Ὀλυμπιάσι (vel ἐν Ὀλυμπίᾳ) vel Ὀλύμπια. Attigerunt viri summi *T. Hemsterh.* ad *Lucian.* p. 107. et *R. Bentlei.* in *Aristoph.* Plut. vs. 585. Quando [*lin.* 15.] *solus* ad id usque tempus *Spartanorum Regum Demaratus quadrigis Olympiacam* dicitur *reportasse victoriam;* priores fortasse de hoc certaminis genere idem senserunt, quod postea Agesilaus: vid. *Plutarch.* T. I. p. 606. E. II. p. 212. B. VALCK.

CAP. LXXI. 9. Λαμπιτώ) Laconico titulo ad amicam Lysistrata, Ὦ φιλτάτη Λάκαινα, χαῖρε Λαμπιτοῖ, in Comici ista Fab. vs. 77. *Platoni* tamen Alcib. I. p. 123. E. Λαμπιδώ: unde docti viri, *Dacerius* et *Mos. Solanus*, Λαμπιδοῦς refingunt in *Plutarchi* Pr. Vit. Agesil. WESS.

CAP. LXXII. 6 *seq.* ἐπικατήμενος χειρὶ διπλῇ ἀργυρίου) *Valla* liberaliter, *quum sederet utraque manu pecuniam tenens:* oportuerat, *quum insideret ambabus manibus pecuniae;* quod merito, insulsus ne foret, noluit. Non sane dubitandum, quin χεὶρ διπλῆ necti possit, sicuti alia in re iungitur a *Sophocl.* Antig. vs. 14. Sed quid tandem χεὶρ ἀργυρίου, et διπλῆ quidem? Fac utramque numis oppletam argenteis, ostendunt-ne id Graeca? et quantula haec pecuniae portio ad regem corrumpendum? tum ἐπικατήμενος χειρὶ quî conveniet? Pinge vero ΧΕΙΡΙΔΙΠΛΕΗι, et vitiosae lectionis patescet origo. Finxerunt boni homines χειρὶ διπλῇ, cum potuissent ad Scriptoris mentem ἐπικατήμενος χειρίδι πλέῃ ἀργυρίου, *insidens manicae pecunia plenae.* Sic procedit sermo, monstratque veritatem incesse ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολύ. Non postulabitur, credo, ut χειρίδα πλέην exemplis firmem, siquidem utrique usus constat. *Pausanias* corruptelae auctores Aleuadas, Thessalorum nobilissimos, indicavit: III. 7. p. 221. WESS. — De usu τῶν χειρίδων apud veteres videndus *Eustath.* ad Od. ώ. 229. ex quo nonnulla excerpsit *H. Steph.* Thes. T. IV. p. 458. *Scortea* in *manica,* crumenae loco, absconderat Spartanus pe-

cunias furtim acceptas. Adnotare in *Var. Lect.* debueram, mendosam scripturam cum superioribus edd. et msstis in contextu tenuisse *Wess.* cuius tam necessariam quam luculentam adsciscentes emendationem nos cum *Schaef.* et *Borh.* suum restituere *Herodoto* non dubitavimus. *S.*

CAP. LXXIII. 1. εὐωδώθη) Servo integrum, supra χρηστῶς ὁδοῦται IV. 139. tuitus. Ὠδώθη non mihi satis sententiae videtur facere. Recordor bene *Sophoclei* Oed. Col. vs. 487. ἐμοὶ μὲν οὐκ ὁδωτά, in negotiis, quae absolvi non queunt, οὐκ ἀνυστά, οὐ βαδιστέα. De rei vero *successu fausto* ibid. vs. 1500. σφῷν δ' εὐοδοίη Ζεύς. *Philo Iud.* in Ioseph. p. 548. A. ἕως μὲν γὰρ τὰ κατὰ τὴν πολιτείαν εὐοδοῦται πράγματα αὐτῷ, verbis huic loco accommodatis. Idem p. 557. A. ἀλλ' οὐκ εἰσάπαν εὐοδοῦται κακία. Plura non coacervo. WESS.

11. παραθήκην παρατίθενται) Ex *Med.* mutatum restituerem κατατίθενται. *Depositum*, τὴν παρακαταθήκην, alibi quoque παραθήκην dixit, IX. 44. VI. 86. Hic vox ista potuerat etiam omitti. Κατατίθεσθαι eàdem structurà *Thucydidi* praesertim frequentatur: lib. III. c. 28. supplices Taches κατατίθεται ἐς Τένεδον, *in Tenedum mittit custodiendos:* c. 72. *illos* κατέθεντο ἐς Αἴγιναν: similiter c. 102. IV. 57. V. 61. et 84. VIII. 3. Apud *Xenoph.* Ἑλλ. I. p. 255, 23. Chalcedonii τὴν λείαν ἅπασαν κατέθεντο ἐς τοὺς Βιθυνοὺς Θρᾷκας, ad vicinos *omnem praedam mittunt custodiendam velut depositum.* VALCK.

CAP. LXXIV. 2 *seq.* δεῖμα ἔλαβε *etc.*) Excerpsit *Suidas* in Ὑπεξέσχε: ubi *Dionis* illud, πρὸ τῆς δίκης ὑπεξέσχεν idem est, quod Athenis dicebatur οὐχ ὑπέμεινε τὴν κρίσιν, vel τὸν ἀγῶνα. Cleomenes ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην, *furtim se subduxit abiitque in Thessaliam.* Supra Clisthenes Athenis ὑπεξέσχεν, [V. 72, 2.] id est ὑπεξῆλθεν et ὑπεξέστη: plene loquitur VIII. 132. [ubi ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου.] VALCK.

4. ἐνθεῦτεν δὲ ἀπικόμενος) Hinc sequentia quaedam ob *Stygis aquae* factam mentionem descripsit *Porphyrius*, sive potius *Apollodorus* in opere de Diis, apud *Stobaeum* Eclog. *Cant.* p. 130. *Herodoti* verbis illic subiecta *Callimachea* et *Heracleotae Philonis*, de mirabili huius aquae virtute, comparari poterant ad *Aelian.* de Nat. An. X. 40. et *Antigon. Caryst.* c. 174. ubi nonnulla notat *Io. Meurs.* plura dede-

rant P. *Leopard.* Em. IV. c. 8. et *Iac. Nic. Loënsis* Misc. Epiphyll. III. c. 10. VALCK.

8. πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστ. ἀγινέων, ἐξορκῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ.) Vir Celeb. ob *Florentinum* ἐξόρκου seriem hanc statuebat πρόθυμος ὢν τῶν Ἀρκ. - - - ἐξωρκοῦτο Στυγὸς ὕδωρ, mutilans et addens pro voluptate. Sed omnes libri πρόθυμος ἦν: neque ἐξορκοῦσθαι [activa notione] Nostri usu tritum, tolliturque τὸ ante Στυγὸς ὕδωρ praeter morem: tum participium, namque eo in numero est ἐξορκῶν, non infinitivus, quae Cl. *Reiskii* opinio, magna Codicum optimorum concordia munitur. Equidem πρόθυμος ἦν - - - ἀγινέειν ex *Porphyrio* laudavi, laude nunc quoque dignum censens. Alioqui πρόθυμος ἦν ἀγινέων recte de Scriptoris consuetudine, notata lib. I. 77. WESS. — Nempe verbum πειρᾶσθαι quidem cum participio construere *Herodotus* adsuevit: an πρόθυμος ἦν similiter participium loco infinitivi adsciscat, etiam atque etiam dubitare licuerit. Caeterum vide in *Var. Lect.* notata. *S.*

Ibid. πρόθυμος ἦν - - - ἀγινέων, ἐξορκῶν) Ex *Apollodoro* sive *Porphyrio Stobaei* meliorem eruit vulgatà lectionem Vir summus in Diss. *Herod.* p. 115. Mihi [sicut *Reiskio*] visus fuerat *Herodotus* scripsisse: ἐς Νώνακριν πόλιν πρόθυμος ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προεστεῶτας ἀγινέων ἐξορκοῦν τὸ Στυγὸς ὕδωρ: atque ita legisse *Valla.* Ista certe πρόθυμος ἦν infinitivum poscunt, aeque ac προθύμως ἔχω: quod in *Plutarchi* Gryllo p. 986. E. restituendum censeo, ἀλλὰ μὴν ἔχω προθύμως ἀκροᾶσθαι. Egregia reddi poterit *Alcinoo* sententia Isagog. in *Platon.* c. 27., si sic scribatur: οὐ δὴ ὑπὸ θεῶν ποτε ἀμελεῖται, ὃς ἂν προθύμως ἐθέλῃ δίκαιος γενέσθαι, pro vulgatis ὡσὰν προθυμεῖσθαι θέλει. VALCK.

19. τῶν Ἀρκάδων) ὑπ' Ἀρκάδων legit etiam *Valla*: ego neutrum requirerem, si abessent ista Codicibus. Neutrum forte legit *Eustath.* qui in Ἰλ. β'. p. 228, 2. [pag. 301. ed. Rom.] Ἡρόδοτος, ait, φησὶν, ὅτι Νώνακρις πόλις Ἀρκαδίας, ἔνθα λέγεται εἶναι τὸ τῆς Στυγὸς ὕδωρ, ὀλίγον φαινόμενον, στάζον ἐκ πέτρας εἰς ἄγκος. *Pausan.* VIII. pag. 634. [cap. 19 extr.] ὕδωρ κατὰ τοῦ κρημνοῦ στάζει, καλοῦσι δ' Ἕλληνες αὐτὸ (non itaque soli *Arcades*, quod optime *Gronov.* animadvertit:) Στυγὸς ὕδωρ. Rursus pag. 635., τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ παρὰ τὴν Νώνακριν στάζον. Quia urbes erant in Arcadia vici-

nae Νώνακρις et Φενεός, eidem dicitur p. 637. τὸ πρὸς Φενεῷ ὕδωρ, ὃ Στύγα ὀνομάζουσιν. Ad eamdem rationem paulo post apud *Herod.* [*lin.* 14.] vulgari debuerat πρὸς Φενεῷ, ut recte scribit *Casaubon.* ad *Strabon.* VIII. p. 597. VALCK. — Rediit ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων. [At vide *Var. Lect.*] Etsi enim *Graecorum* in sermone *Stygis aqua*, *Arcadum* tamen illa iactatione inclaruit. *Io. Meursium* consule ad *Antig. Caryst.* c. 174. WESS.

12. στάζει ἐς ἄγκος) Praeclare *Gronovius*, cui praeter *Ask.* et *Pass.* gravis auctor accedit *Eustathius.* [Vide superiorem *Valck.* adnotationem.] Stygis aquam *neque argenteum, neque aeneum, neque ferreum vas potest sustinere, sed dissilit et dissipatur*, apud *Vitruvium* lib. VIII. 3. Cuius itaque vulgatum ἄγγος materiae? Bene *Eustath.* ad μισγάγκειαν Homericam ἄγκος διὰ τοῦ κ. ὁ βυθὺς καὶ Φαραγγώδης καὶ κοῖλος τόπος p. 497, 13. [p. 379, 17. ed. Bas.] WESS.

CAP. LXXV. 7. ἐνέχρανε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον) *Suidas*, nonnulla invertens, τὸ σκῆπτρον agnoscit, *Eustathius* bis; quod properantior infitiabatur *Galeus.* Posset ἐνέχραε *Eustathii* blandiri, nisi eodem utrumque tenderet. *Nicander* Ther. vs. 277. οἵσι κεράστης Οὐλόμενον κακοεργὸν ἐνιχραύσει κυνόδοντα. WESS.

Ibid. ἐνέχραυε *etc.*) Quod prostat apud *Suidam* [et in *Zonarae* Lexic. p. 745.] velut *Herodoti*, ἐνέχραυε τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ, non diversam lectionem, sed partem praebet interpretationis: patebit erroris origo sic intermedia scribenti, quae videntur excidisse: ἐνέχραυε (ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκῆπτρον· ἤγουν ἔπληξε) τὸ πρόσωπον τῷ σκήπτρῳ: quo modo verba *Herodoti* interpretatur *Eustath.* in Od. β'. p. 79, 42. exhibens velut Herodoteum non isto tantum loco, sed bis terve etiam alibi ἐνέχραεν, velut ad Ἰλ. ε'. p. 440, 12. et ad π'. p. 1082, 23. Utrumque reperitur apud *Homer.* χράω et χραύω: hoc quidem propria *stringendi* virtute in Ἰλ. ε'. 138. ubi χραύσῃ recte redditur in *Schol.* ἀμύξῃ ἐπ' ὀλίγον, τὸν χρῶτα ἐπιξύσῃ: alterum apud *Apollon. Rhod.* II. 283. τάων ἀκροτάτῃσιν ἐπέχραον ἤλιθα χερσίν: ubi *Schol.* ἐθελήσαντες αὐτὰς πλῆξαι, μάτην ἐπήνεγκαν τὰς χεῖρας. Homerea spectant glossae *Hesychii*, apud quem pro Ἐπεχράοντο scribendum, Ἐπέχραον· τὸ ἐπεβάρησαν. Illuc recte referuntur ab *Eustathio* aliisque Ζαχρηεῖς ἄνεμοι, *stringentes venti.* VALCK.

11. τά μιν αὖτις ποιήσειε) Erunt fortasse, quibus τά μιν λυθεὶς codicis *Pass.* ridebit, congruens Cleomeni ἐν ξύλῳ δεδεμένῳ, et mala servulo, si qua cippo exsolveretur, minitanti. Mihi proseminatum ex αὖθις censetur; cuiusmodi ΑΥΘΕΙΣ et ΑΥΘΙΣ confusiones in superioribus ostendere memini. WESS. — Αὖθις, pro αὖτις, spreto ionismo scribitur in cod. *F.* qui ex eadem cum *Pass.* familia; quo magis firmatur *Wesselingii* iudicium. In ποιήσειε consentiunt, quod sciam, libri; nisi quod ποιήσειεν adiecta ν litera scribat *F.* Videtur autem utique ποιήσει in fut. scriptum oportuisse: postrema vocalis ε facile e voce proxime sequente adhaeserit. *S.*

18. καὶ ταύτην καταχορδεύων) Incerti scriptoris verba apud *Suidam* in Κατεχόρδευσε huc refero, opinatus *Theopompi* ex *Herodoti* esse Epitome, Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε, καὶ μανεὶς ἑαυτὸν μαχαίρᾳ κατεχόρδευσε. In Cleomenem enim dicta aptissime quadrant, et *Theopompi* cognitum istud conpendium. Culte *Henr. Valesius* in *Dione Chrysost.* Or. XXXVII. p. 467. B. ἡμεῖς δ' οὐ παρέχομεν τὸν ἀνδριάντα χορεύειν ἂν αἰσθάνηται, correxit χορδεύειν, sive, quod malim καταχορδεύειν, clarissime ad haec alludente: negant enim se statuas, si sentirent, praebituros, ut ita lancinarentur. Contra peccatum in *Libanii* Or. VI., nuper Venetiis publicata, pag. 100. οὐ τοῦ μὲν ὁ πατὴρ ἐχόρδευε; h. e. *Bongiovanni* interprete, *nonne pater illius chordas efficiebat?* Immo, *saltabat*, ἐχόρευε. *Longinus* [hunc *Herodoti* locum respiciens] sententiam consideravit duntaxat, et *Plut.* T. II. p. 223. A. Post pauca μοῦνοι [*lin.* 21.] manere possunt. Conferendus *Pausanias* est III. 4. pag. 213. WESS. — *Athenaeus* lib. X. c. 48. (p. 436. ed. Cas.) de *Cleomenis* furore, simul hunc locum, simul inferiorem cap. 84. respiciens, Ὅτι δὲ, ait, διὰ μέθην ἑαυτὸν καὶ μαχαίρᾳ κατέτεμε, Ἡρόδοτος ἱστόρησε. Bellum Atticae inlatum, quo lucum *Eleusinum* Cleomenes vastavit, tetigit *Herod.* lib. V. c. 74. *S.*

Ibid. καὶ ταύτην καταχορδεύων) Modum, quo maniacus corpus conciderit, tradiderunt quidem alii; verbum vix alibi repertum καταχορδεύειν retinuit *Aristides* II. pag. 393. *Cleomenes*, inquit, τὸ αὑτοῦ σῶμα κατεχόρδευσεν ἐκ ποδῶν ἀρξάμενος: *se ipsum minutatim dissecuit*, *Canterus*. Ex usu plebeio petitum velut hic aptissimum laudat *Longin.* π. Ὕψ.

p. 170., qui vicinorum tantum sententiam expressit. In *Glossis Herod.* simplex Χορδεύων redditur τέμνων: in iisdem pro Κατασώχουσι simplex ponitur Σώχουσι: pro Herodoteo Καταψῶσαν *Suidas* habet Ψῶσαν. Sic saepe solent Grammatici. Quae in *Schol.* ad *Aristoph.* Eq. vs. 765., ad Διαπριωθείην adscripta sunt, εἰς μέρη λωροτμηθείην, pertinent ad vicina: Διατμηθείην τε λέπαδνα: Εἰς μέρη λωροτμηθείην. Idem illud dici potuit χορδευθείην, id est, εἰς χορδὰς sive λέπαδνα διατμηθείην. Καταχορδεύειν significat εἰς χορδὰς τέμνοντα διαφθείρειν. Vim praepositionis non intellexerunt in κατατετρωματίσθαι apud *Herod.* VII. 212. VALCK.

[20. τὰ περὶ Δημάρητον γενόμενα) λεγόμενα fortasse legendum suspicari cum *Reiskio* licet: ac frequenter sane ista duo temere permutantur a librariis. *S.*]

24. καταγινέων) Habet *Suidas* ex Glossis Herodoteis, et prave explicat καταλύων. Servant scripti omnes, nec potius aestimari ἀπαγινέων [quod *Reiskius* proposuerat] sive ἐξαγινέων potest. Fraus, qua supplices luco deducti, traditur c. 79. Vere *Eustath.* [loco in *Var. Lect.* citato] ἄλσος et τέμενος saepe non discrepare docet, hoc tamen ἐν Ἐλευσῖνι inconsiderate ponens. Porro ex *Arch.* ἐν ἀπορίῃ σχὼν [*lin.* 25.] Cl. *de Pauw* format ἐν ἀωρίῃ σχών. *Valla* vero vertit, *lucum quem in Argia occupasset*, ac si ἐν Ἀργείῃ σχὼν, uti *Stephanus* suspicatur, legisset. Vulgatum praestat. Ἐν ἀλογίῃ ποιεύμενος lib. VII. 126. et *Procop.* Bell. Vand. I. 20. etc. WESS.

CAP. LXXVI. 3. Στυμφηλίης λίμνης) Nulla lis moveretur lacui Στυμφαλίδι, modo dialecti forma responderet. Urbs *Homero* Iliad. Β′. 608. Στύμφηλος, more Ionum, ad quem *Pausaniae* ἀνὴρ ἐκ Στυμφήλου VI. 8. et ἐπὶ Στυμφήλῳ V. 10. Hinc Στυμφήλιοι, Criticis ad Poëtam monentibus, qui *Aeliano* Var. II. 33. aliisque Στυμφάλιοι. In *Erasino Herodotus* accuratior *Strabone* lib. VIII. p. 567. [Consentit tamen cum *Herodoto* idem *Strabo*, p. 371. A. ed. Cas.] Scite autem *Reiskius* ἐς χάσμα ἀχανὲς [*lin.* 5. ubi vulgo ἀφανὲς] ἐκδιδοῦσαν. WESS. — In editis tamen Animadverss. istam coniecturam *Reiskius* non repetiit. *S.*

CAP. LXXVII. 3. ἡ Σίπεια) Praestet-ne haec loci scriptura, an Σήπεια, cum taceant veteres, non audeo asseverare. Est Arcadiae mons Σηπία in *Pausan.* VIII. 16., a serpentibus nomen sortitus: a *sepiis* in littus eie-

ctis Italiae *Sipus*, olim Σηπιοῦς, ἀπὸ τῶν ἐκκυματιζομένων σηπιῶν, ni fallit *Strabo* VI. pag. 435. [pag. 284. B. ed. Cas.] Nobilis praeterea Σηπιὰς ἀκτὴ inf. lib. VII. 183. Quid si ob *sepias* e mari fluctibus littorali loco adpulsas hic Σηπίας aut Σηπείας titulus? WESS.

10 *seqq.* Ἀλλ' ὅταν *etc.*) Partem oraculi hinc exhibet *Pausan.* II. [cap. 20 extr.] p. 157. ubi, pro πρότερον δὲ ἐπὶ, corrigi debet πρότερον δὲ ἔτι τὸν ἀγῶνα τοῦτον προεσήμηνεν ἡ Πυθία. Sic saepissime loqui solet; cuius moris immemor *Casaub.* ad *Polyb.* pag. 118. [ed. *Gron.*] sana docte tentabat. VALCK. — Alteram eiusdem oraculi partem, ad Milesios spectantem, supra adpositam a Scriptore vidimus cap. 19. *S.*

14. ὄφις τριέλικτος) Cur hoc damnabile, et ἀέλικτος plausibile? Vocis insolentia et novitas, difficiliorque explicatus me ad pristinam retraxit. *Eunapio* apud *Suidam* talis serpens μυριέλικτος ὄφις, quem glossa, historici verbis inprudenter innexa, πολυέλικτον explicat. Τριέλικτον ὕδωρ dat idem Grammaticus in Μαίανδρος ex Epigrammate. Quid multis? *Nonnus* Dionys. IX. vs. 256. Αὐχμηραῖς τριέλικτον ὄφιν σπειρηδὸν ἐθείραις Ἥρπαστ. Ceterum Pythiae hoc responsum ex *Herodoti* narratione planum non est. Quorsum enim ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενα νικήσασα Ἐξελάσῃ? Praeterita sunt *Telesillae* documenta virtutis et prudentiae, quibus matronas Argivorum, ut sumtis armis urbem protegerent, Cleomenemque et invadentes Spartanos repellerent, animavit, petenda ex *Pausaniae* lib. II. 20. WESS. — Vocab. ἀέλικτος nusquam aliàs occurrere ipse *Gronov.* qui illius patrocinium suscepit, professus est; in dubio etiam relinquens, utrum privativa notione accipiendum sit α in vocis initio, an intensiva. *S.*

19. ἐποιεῦν καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὠυτὸ τοῦτο) Copiosior in eo strategemate *Polyaenus* I. 14., sed paucis nunc verbis mancus: ὁπλιζομένων, ἀνθωπλίζοντο· ἐξιόντων, ἀντεπεξίεσαν· ἀναπαυομένων, ἀντανεπαύοντο: nihil de *prandio*, cuius abesse mentio non debebat. Recte scriptus codex, quo se usum doctissimus *Fermat* in Epist. post *Diophantum* profitetur, ἀριστώντων, ἠρίστων· ἀναπαυομένων, ἀντανεπ. Vide et *Plutarch.* T. II. p. 223. WESS.

CAP. LXXIX. [5. ἄποινα - - - δύο μνέαι. Similiter vero apud Athenienses: vide V. 77, 16. *S.*]

11. ἐπὶ δένδρος) Nusquam alibi in Musis: maneat tamen. *Eustath.* ex Lexico *Ael. Dionysii* ad Iliad. Γ'. p. 396, 22. [pag. 300, 19. ed. Bas.] Λέγεται οὐ μόνον δένδρον, ἀλλὰ καὶ δένδρεον καὶ δένδρος: *potiusque* δένδρον *videri quam* δένδρος. Possunt ergo δένδρεα, toties *Herodoti* usu frequentata, ex alterutro arcessi. Inmanem Cleomenis in supplices Argivos crudelitatem intactam haud reliquit *Pausan.* III. 4. WESS.

Ibid. ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος) Ante vulgatum ἐπὶ δένδρον vix se tueri poterat: poscebat usus ἐπὶ δένδρον, ut ἀναβῆναι ἐπὶ ναῦν· ἐφ' ἵππον· ἐπὶ δῶμα. Commodum δένδρος hic subministravit *Med.* Δένδρεσι hic illic reperiri optimus noster *Io. Pierson.* docuit ad *Moerin* p. 132. In exemplaribus suis *Xenophonteis* δένδρος et δένδρει et δένδρη reperisse videtur *Aelius Dionys. Eustath.* in Ἰλ. γ'. p. 300, 21. cuius observato non nominati *H. Stephanus* utitur, Anim. in *Corinth.* de Dialect. pag. 25. VALCK.

CAP. LXXX. 8. ἐξήκειν μοι τὸ χρηστήριον) De temporis certi spatio, quod expletum est, verba frequentantur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν. Verum sicut Graecienses Iudaei non in istum tantum sensum verba πλησθῆναι et πληρωθῆναι, sed et hoc de divinis adhibent oraculis, quae suum iam habuisse censerentur eventum; sic Herodoto *oraculum* et *somnium* dicitur ἐξήκειν et ἐξελθεῖν. I. 120. ἐξήκειν τὸν ὄνειρον: VI. 108. τὴν ὄψιν συνεβάλλετο ἐξεληλυθέναι: hic paulo inferius, de eodem oraculo, cap. 82. δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὸν χρησμὸν τοῦ θεοῦ. *Oraculum impletum* vulgo dicebatur τέλος ἔχειν: ἐπιτελέεσθαι *Herod.* VI. 140. ἐκπεραίνεσθαι *Eurip.* Cycl. vs. 692. Duo loca praebet *Suidas* in Ἐξήκει et in Ἐξῆλθεν, in quibus ista *de oraculis* ponuntur, *quae suum habuerant eventum*: eorum alter prostat et in *Zonarae* Lexic. Msto, velut *Xenophontis*, in cuius libris vulgatis ista non opinor reperiri. VALCK.

CAP. LXXXI. 3. ἤιε ἐς τὸ Ἡραῖον) Erat in Argivorum et Mycenaeorum confinio, Mycenis x. stadiis, ab Argis XL. seiunctum, teste *Strabone* lib. VIII. pag. 566. [p. 368. D. ed. Cas.] et *Pausania* Corinth. c. 17. Ubi si femina, qualis famosa Chrysis ex *Thucydide*, sacris sola fuerit operata, sequentia labem habebunt. Verum super ea re dubito. WESS.

CAP. LXXXII. 17. διέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας) Si vel in aliis etiam inveniretur illud Codicibus, restituerem tamen ἀπέφυγε. Sequitur in hoc verbo usum *Herod.* receptum. VI. 104. similiter Miltiades dicitur ἀποφυγὼν τοὺς διώκοντας. Adde II. 174. [3.] *Andocidi* restituendum p. 16, 17. εἰ δὲ ἐγὼ αὐτὸν ἀποφεύξομαι, pro ἀποφθέγξομαι. *Antiphon* pag. 115, 24. πολλὰς γραφὰς διώξας οὐδεμίαν εἶχεν· (corrigendum est εἷλεν·) ἔτι δὲ --- πλείους διωχθεὶς, οὐδεπώποτ' ἀποφυγών. *Demosth.* p. 154, 183., γραφεὶς παρανόμων ἀπέφυγον. *Aristoph.* Vesp. vs. 577. *Thucyd.* III. pag. 212, 34. Eam in rem ut plura congerantur necesse non est. VALCK.

CAP. LXXXIII. 1. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχειρώθη) Suum recuperabit *Herod.* ἐχηρώθη, firmatum in Diss. *Herod.* p. 86. Haeret eadem menda in *Solonis* senario apud *Aristid.* T. III. p. 398., uno de quinque et viginti ab illo servatis ex poëmate, quod condidit *Solon* εἰς ἑαυτὸν καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν, quorum ista leguntur ibid. ultima: εἰ γὰρ ἤθελον, Ἃ τοῖς ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε, Αὖθις δ' ἃ τοῖσιν ἀτέροις, δρᾶσαι, διὰ Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχειρώθη πόλις. *Canter. Iam capta multis urbs fuisset a viris.* Sed nec *a multis capta urbs* Graecis dicitur διὰ πολλῶν χειρωθῆναι, neque is sensus illic congruit. Nisi σεισάχθειαν suam *Solon* introduxisset, *civitas multis fuisset civibus viduata*: hanc postulant quae praecessere sententiam. Pro δρᾶσαι, διὰ, corrigerem δρᾶσαι κακά: sed praeterea minime dubitanter: Πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις. Hoc alibi dicitur ἠρημώθη ἡ πόλις ἀνδρῶν, velut in *Aeneae* Poliorcet. c. 14. In proximis etiam ἐπήβησαν [*lin.* 3.] restituetur ex Codicibus, quod *Vallam* sequutus Anglus expresserat interpres: vid. *les Essais de Critique sur les Trad. d'Herod.* p. 182. VALCK. — In *Solonis* iambis *Brunckius* noster (Gnomic. Graec. p. 83.) utramque *Valckenarii* emendationem adoptavit: alteram quidem, ἐχηρώθη, haud dubie verissimam; alteram vero, κακὰ pro διὰ, tam violentam arbitrariamque, quam parum necessariam. Quanto fuerat simplicius certiusque δι' ἃ legere, quod ipsum in ΔΙΑ perspicue inerat! *S.*

1. ἐχηρώθη) Correxit e *Vallae* Latinis praefectus Edit. Genev. MDCXVIII., adprobavitque *D'Orvillio* ad *Charit.* pag. 102. *Reiskio*que. Nihil ea profecto scriptura melius cer-

tiusque, tametsi Ἄργος χειρωθὲν ἀνδρῶν apud *Eustathium* ad Perieg. vs. 364. pag. 176.; eodem enim (quod *Tan. Faber* docuit) in luto. *Suidas*: Ἐχηρώθησαν ἀνδρῶν, ἐστερήθησαν. *Eunapius* Exc. *Hoesch.* p. 13. πάντα ἀνδρῶν ἐχήρωσαν, sed in Aedesii Vit. p. 38. τὰς ἄλλας χειρώσας πόλεις ἀνθρώπων, consimili vitio: χηρώσας dederat, *Homerum* Iliad. Ε'. 642. aemulatus, sicut et *Virgilius* Aen. VIII. 571. *tam multis viduasset civibus urbem.* Mitto nunc *Strabonem*, Poëtae versum illustrantem lib. XIII. pag. 891. [pag. 596. ed. Cas.] Tangendum ἐς ὃ ἐπήβησαν est, [*lin.* 3.] ex *Vallae* Latinis in *Genev. Edit.* receptum prudenter, nec sine quadam audacia. *Aeschyli* VII. contr. Theb. vs. 671. οὔτ' ἐφηβήσαντά πω, h. e. ἐς ἥβην ἐλθόντα καὶ νεάνισκον γενόμενον, consilio auctoritatem dat. Quae quidem cum in promtu forent, miror, stupentque Cl. viri, *Pavius*, *D'Orvillius*, *Reiskius*, in contemtu durare cuncta potuisse. WESS. — *Gronovium* nil mirum est pravam tenuisse utramque scripturam, ἐχειρώθη et ἐπίβησαν, a quibus non discedentem vidisset Codicem qui ipsi pro oraculo fuit. Sed quum *Londinensis* editio, quae *Galei* nomen praefert, ad *Iungermannianum* expressa fuerit exemplum, mirum utique videri deberet, esse pravas istas lectiones in *Londinensi* ed. instauratas, si verum esset quod *Dorvillius* et *Reiskius* putarunt, in *Iungermanni* editione, ἐχηρώθη et ἐπήβησαν legi. Tenet illa pravam utramque scripturam, quae (quemadmodum *Wessel.* docuit) primum in *Genevensi* editione, adeoque decimo post anno quam Herodotum *Iungermannus* ediderat, correctae prodierunt. *S.*

4. ἔπειτά σφεας οὗτοι) Quum ἐπίβησαν οἱ - - παῖδες pristinum vultum induerit, οὕτω stare non debuit. Malebat *Pavius*, ἔπειτά σφεας οὗτοι ἀνακτώμενοι, *deinde servorum iterum facti domini*, ὀπίσω ἐς ἑωυτοὺς τοῦ Ἄργεος ἐξέβαλον, *postea Argis eiecerunt propter se ipsos.* Qua in coniectura desidero multa, acquiescens in Codicum consensu et Gronoviana interpunctione. Addo, *Plutarchum* DE Virtut. Mulieb. pag. 245. E. ab hac *Herodoti* recensione abire, nec servis Argivas mulieres, sed vicinorum optimis, in civitatem receptis, coniungere, Argivorum gloriaè studiosum. WESS.

8. γένος ἐὼν Φιγαλεύς) Incognitam hinc Arcadiae gentem finxit *Ortelius*. Φιγαλεύς, vera scriptio, a *Galeo* sal-

tem restitui debuerat; cui venit in mentem, instructo codicum lectione Φιλαγεύς. Arcadiae urbis incolae plerumque semper Φιγαλεῖς dicuntur *Pausaniae*: semel apud illum vulgatur Φυγαλεῖς, V. p. 385., ut apud *Dionys. Halicarn.* II. p. 224, 46. et alibi: mendose Φιγάλιοι, VIII. p. 624., pro Φιγαλεῖς: ubi pro Φιλλοῖ forte scribendum Φιαλοῖ. Φιαλεῖς dicuntur *Diodoro Sic.* II. p. 33. ubi vid. clar. *Wess.* Ναρυκίδαν ἐκ Φιγαλίας habet *Pausan.* VI. p. 465., ut Πυθίας ὁ Ἀρκὰς ἐκ Φιγαλίας est apud *Athen.* XI. p. 465. D. ubi Lepreates citatur *Harmodius* ἐν τῷ περὶ τῶν κατὰ Φιγαλίαν νομίμων. Urbem Poëtae dixerunt Φιγάλειαν, velut in oraculo: Ἀρκάδες Ἀζᾶνες βαλανηφάγοι, οἳ Φιγάλειαν Νάσσασθ'. Excitat *Steph. Byz.* ex lib. V. Messeniacorum *Rhiani*: Τὴν μὲν ἀνήγετ' ἄκοιτιν ἐπὶ κραναὴν Φιγάλειαν, Tharyx nempe sororem Aristomenis: ut Achillem *Homerus*, sic Aristomenem isthoc carmine sibi sumserat laudandum *Rhianus*. *Herodoteus* autem *Cleander*, genere *Phigalensis Arcas*, fuisse dicitur ἀνὴρ μάντις, nempe τὴν ἐπιστήμην: ut ποιητὴν ἄνδρα dixit *Aristoph.* Θεσμ. 156. et Amphilytum *Herod.* [I. 62, 17.] χρησμολόγον ἄνδρα. Haud verisimilis videbitur nonneminis coniectura, suspicati Mantinensem fuisse Cleandrum, patrem vero et maiores Phigalenses; scripsisse adeo *Herodotum* ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος, γένος ἐὼν Φιγαλεύς. *Pausaniae* pag. 698. memoratus ἀνὴρ Μαντινεὺς Κλέανδρος illo longe fuit recentior, tutor quippe Philopoemenis. VALCK.

Ibid. Φιγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίης) Notus Φίγαλος, *Phigaliae* Arcadicae conditor; notissimi Φιγαλεῖς, urbis cives, ex *Pausan.* VIII. 39. et *Steph. Byz.*, Φιαλεῖς etiam appellati *Diodoro* XV. 40. Et Φιγασεὺς, quale in Arcadia gentile nusquam, in hac sede contra *Th. Galei* admonitionem pertinax haereret? WESS. — Ad hunc locum haec notaverat GALEUS: „Non puto alibi nomen Φιγασεὺς reperiri. Codices *Arch.* et *Eton.* Φιλαγεὺς habent: hinc vero [*vera*, puto, voluit] lectio emicat, Φιγαλεὺς, quam *Stephanus* in Φιγαλία agnoscit." — *Phigalea* vel *Phigalia*, Arcadiae oppidum, frequenter memoratur *Polybio* et *Athenaeo*, ubi de nominis scriptura passim in Adnotationibus monuimus: singula utriusque auctoris loca Indices nostri declarant. *S.*

CAP. LXXXIV. [4. ἀκρητοπότην γενέσθαι etc.) Re-

spexit haec *Athenaeus* lib. X. (non lib. V. ut in *Var. Lect.* vitiose scriptum) p. 427. b. c. et p. 436. e. f. cap. 29. et 48. nuperae editionis. *S.*]

6. μεμονέναι) *Homero* probatissimum verbum librariis latuit: hinc aestus et mutationes. *Inpetum desideriumque* exprimere non est in obscuro. *Hesychius Etymologusque* possunt mitti in consilium. Gestae rei tempus et alia expendit *Bayerus*, Conment. Acad. Petrop. T. III. pag. 380. WESS.

16 *seq.* ἔκ τε τοῦ --- Ἐπισκύθισον λέγουσι) ἔκ τε τοῦδε significaret *atque ex isto tempore*. ἐκ τοῦδε *Sophoclis* est in Electr. vs. 516. et Antig. 584. Margo *Steph.* praebet ἔκ τε τόσου. Prout vulgatur, legisse videntur *Chamaeleon* et *Eustathius*; ille apud *Athen.* X. p. 427. B. ὅθεν, ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, Ἐπισκύθισον λέγουσιν: *Eustath.* in Od. α. p. 29, 33. [pag. 1398. ed. Rom.] ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου Σκυθικοῦ κακοῦ τὸ ἀκρατέστερον πίνειν Ἐπισκυθίζειν φασὶν οἱ Λάκωνες. Excitans *Herodoti* verba *Athenaeus* legisse videtur Ἐπισκυθίσαι, quod dudum monuit *D. Heraldus* ad *Martial.* IX. Ep. 37. *Eustathii* verba contulit ad Herodotea *Io. Meurs.* Misc. Lacon. III. c. 7. Sua quidem Lacones Dialecto pro ἐπισκύθισον dixerunt Ἐπισκύθιδδον: ut Ὁμηρίδδεν, Μουσίδδεν, Αἰτίδδεν, et similia. VALCK. — Ἔκ τε τοῦ, quod inde ab *Aldo* ubique editum est, ex ionica dialecto idem atque ἐκ τούτου vel ἐκ τοῦδε valet: idque tam *ex hac caussa*, quam *ab hoc tempore* significare potest. Ego vero h. l. formulam paullo quidem rariorem, sed *Nostro* familiarem, ἔκ τε τόσου, quam probati servarunt codices, haud ambigue *ab illo tempore* significantem, restituendam auctori arbitror. conf. V. 88, 9. VII. 215, 8. Communi sermone ἔκ τε τοσούτου diceres: sed et alibi τόσος et τόσον pro τοσοῦτος et τοσοῦτο idem *Noster* usurpat. *S.*

17. βούλωνται πιέειν *etc.*) Ex *Ask.* atque *Eustathio*, quibus *Chamaeleon* concinit apud *Athen.*, ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, ἐπισκύθισον λέγουσιν, verbis hinc citra dubium repetitis. *Cleomenem*, strenuum potatorem, *Aelianus* Var. II. 41. et Σκυθιστὶ πιεῖν *Athenaeus* sistunt, quos non sollicito. Statim ἐκτίσαι [*lin.* 19.] legitimum caput 92. praestat. WESS.

CAP. LXXXV. 9. Τί βούλεσθε ποιέειν) Vide, an

βουλεύεσθε, cui tot schedae patrocinantur, sperni necessum sit. Spartani regem Leutychiden Aeginetis dedendum iudicant: dum cunctantur et deliberant, Theasides Aeginetis, τί βουλεύεσθε, *quid consultatis* [*quid cogitatis*] *facere?* Non obliviscor, βούλεσθαι et βουλεύεσθαι passim scribarum confundi arbitratu, uti cap. 66., neque infitior, idem et hic potuisse designari. Confer tamen VII. 10, 4. WESS.

12. ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν) Plene *Thucyd.* in huius simillimo dicto III. 57., εἰ δὲ περὶ ἡμῶν γνώσεσθε μὴ τὰ εἰκότα, - - - ὁρᾶτε ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωνται. Apud *Diogen. Laërt.* II. 102., βλέπε ὅπως μὴ παρέσῃ πρὸς ἡμᾶς ἔτι. Qua Noster ellipsi, eàdem *Aeschyl.* Prom. vs. 68., ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ. *Eustath.* interpretatur δέδιθι μὴ πάθῃς οἴκτου ἄξια, in Od. ί. p. 231, 37. *Aristophanea* collegit R. *Dawes*, Miscell. Crit. p. 229. VALCK.

16. ἐπισπώμενον Λευτυχίδεα) Omnes ita de conpacto. Verum ἐπισπόμενον, *Reiskio* etiam indice. Vide lib. I. 91. WESS.

CAP. LXXXVI. 2. Scriptum-ne ἀπαίτεε τὴν παραθήκην fuerit, an παρακαταθήκην reliquerit, quaestionis est? *Eusebii, Democriti*, pluriumque aliorum apud Cl. *Wasse* ad *Thucydid.* II. 72. testimoniis παρακαταθήκη adfirmatur. *Herodoto* παραθήκην contribuunt *Thom. Magist.* et *Phrynichus*, cuius haec: Παραθήκην Ἱππίαν καὶ Ἴωνά τινα συγγραφέα φασὶν εἰρηκέναι, Nostrum *Ionis scriptoris* titulo signantis. Supra certe cap. 73. παραθήκην παρατίθενται libri omnes. Hic boni codices, et in progressu constanter. *Passionei* cerae miniatulae eodem ducunt, tum *Stobaeus*. Παρακαταθήκην tamen bis deposuit lib. V. 92, 7. Relinquo ergo. Sequens προφάσιας εἷλκον [*lin.* 3.] in Comici Lysistr. vs. 727. occurrit. WESS.

8. καὶ γὰρ ἀποδιδόντες *etc.*) Leutychides ex vero. Depositum reddere, per se res est expetenda: qui reddunt, funguntur officio, laudem stricto iure haud reportantes. Haec *Democrito* mens apud *Stob.* Serm. XLIV. pag. 310. ὥσπερ τὰς παρακαταθήκας ἀποδιδόντα οὐ χρὴ ἐπαινεῖσθαι· τὸν δὲ μὴ ἀποδιδόντα κακῶς ἀκούειν καὶ πάσχειν. Ut res nunc habent et seculum est, quis laudem recusabit depositum non abneganti? WESS.

13. Γλαῦκον, Ἐπικύδεος παῖδα) Egregie *Gronovius*: testes adsunt instauranti locupletes, in quibus *Pausanias* hominem nimium extulit et cohonestavit, Γλαύκου τοῦ Ἐπικύδους, scribens, Σπαρτιάταις βασιλεύοντος ἐπίορκα ὀμόσαντος, II. 18. nisi si duo illa [Σπαρτ. βασιλ.] glossatori debeantur. Nihil hic de regia viri dignitate, neque alibi, quantum memini. Τοῦτον - - - πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα [*lin.* 14.] *Abreschius* Dil. Thucyd. pag. 374. ex VII. 16, 1. (ubi Ms. πέρι ἥκοντα) et ἐν χρόνῳ ἱκνευμένῳ [*lin.* 17.] ex *Hippocrate* illustravit *Foesius*. Consimile *Abydeni* in Praep. Euang. *Eusebii* IX. 41. τῷ χρόνῳ δὲ ἱκνευμένῳ ἀφανισθῆναι. WESS.

25. καὶ διότι χρήματα etc.) Caussa haec deponendae pecuniae obscura: clariorem censebat, modo ex intricatiore, quae hic fuerit, scriptura formaretur, τοὺς αὐτοὺς ἐστι ὁρᾶν ἐρῶντας vir eruditus: innui Peloponnesios et Spartanos, nullo prae animi magnitudine argenti studio tactos. Enimvero nimia ea nationis laus, cuius φιλοχρηματίη oraculo praedicatur. Puto Milesium hospitem Ionas Caresque in animo habuisse, Persis obnoxios et expositos, propterea-que rei pecuniaeque suae possessores minime securos. WESS.

28. ἐξαργυρώσαντα) Sic *Thucydides* VIII. 81. et docti eius interpretes. De recentiorum ἐξαργυρίζειν [ut apud *Demosth.* de Pace p. 59, 5. ed. Reisk.] multa Miscell. Vol. V. Tom. III. p. 54. Malui [dein] usu praeeunte θέσθαι παρὰ σὲ, prius (de quo *Abreschius* Diluc. *Thucyd.* p. 438.) non districte damnans; et [*lin.* 29.] παρά σοι σόα, ex Ionismo, quo de lib. II. 181. *Eusebius* tamen Philosophus eodem in *sacro*, uti *Iuvenali* vocatur, *deposito*, ἀλλ' ὥστε φυλάξαι καὶ ἀποδοῦναι σῶα τῷ παραθεμένῳ, ἐπεὰν ἀπαιτέηται, ap. *Stob.* Serm. XLIV. pag. 310. WESS.

Ibid. ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρὰ σοὶ) Deterior est lectio, quam habet *Stobaeus Gesneri* pag. 195, 39. θέσθαι παρὰ σέ. Probari posset quod ibid. sequitur χρόνου δὲ διελθόντος, si vox πολλοῦ omitteretur in Codicibus. Παρὰ σοί: ut in *Isaei* verbis ex oratione perdita apud *Dionys. Halic.* T. II. pag. 167, 49., οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει τούτῳ. *Herodotum* sequutus ἐξαργυρῶσαι quoque scripsit *Thucyd.* quod plerumque dicitur ἐξαργυρίσαι et ἐξαργυρίσασθαι. Attigit *Dou-*

naeus in *Demosth.* pag. 88. Veterum locis adfirmarunt *Duker. Hemsterh.* et *Wesseling.* hic ad *Diodor.* II. p. 562. VALCK. — Mihi recte *Wesselingius* praetulisse visus est θέσθαι παρά σέ: recte vero item deinde scribitur ἔσται παρὰ σοὶ σόα. *S.*

39. οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι) Non peculiaris ea *Herodoto* dictio ex *Porti* praeiudicio: habetur in *Platonis*, uti Cl. *Abreschius* monstravit, Lachete p. 246. E. περιφέρει δέ τις με καὶ μνήμη ἄρτι τῶνδε λεγόντων: quod Latinum ubi fiet, *pertinet ad me quaedam recordatio*, vim non repraesentabit, quae memoriae quendam quasi *circumactum* postulat. Statim [*lin.* 40.] τῶν ὑμεῖς λέγετε, Ionum est. WESS.

46. ἀπεστερημένοι) Probabitur fortasse ἀπηρημένοι *Vind.*, quod in *Arch.* pravatius; et habet, quo allubescere queat. In vulgato constans est *Eustath.* cum Codd. haud paucis, convenitque solemnis formula in *Porphyrio* Abst. An. lib. IV. 10. οὔτε παρακαταθήκην ἀπεστέρησα. *Oraculum, Glauco redditum*, in celebritate versatur, citatum olim saepe, [vide *Var. Lect.*] et laudabile est. *Iuvenalis* notabiles et suavissimi sunt versus Sat. XIII. 200 etc. WESS.

48. εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα ληίσεται) *Quaerebat* Spartanus, *quae Numinis esset Mens; et an hoc illi facinus suaderet Apollo?* secundum *Iuvenal.* Sat. XIII. vs. 202. ubi historiam enarrat *Schol.* ex *Herod.* Eximium quod sequitur oraculum attigerunt etiam *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 749. et *Pausan.* II. [c. 18.] p. 149., (emendatus a *Palmerio* Exercit. p. 572.) et VIII. [c. 7.] p. 612., versum hinc excitans ultimum, Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀρείων: qui est in *Hesiodi* Ἐργ. κ. Ἡμ. versus 285. Vitiosam exhibet in quarto versu lectionem *Arch.* qui recte scriptus legitur apud *Stobaeum* et *Eustath.* in Iliad. γ'. pag. 314. Oraculo subiectum dictum Delphicum, [*lin.* 60.] τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον δύνασθαι, sic quoque scriptum in suo Cod. legit *Valla*, ut ex aliis obtulit Diss. Herod. pag. 115. VALCK.

54. Ἀλλ' Ὅρκου πάϊς *etc.*) Cultius expressit illustr. *H. Grotius* Latine Iur. B. et Pac. II. 13, 1., ubi optime *Io. Frid. Gronovius Horcon* instar numinis considerat, quem poëtae fingunt *iurandi* veluti *exactorem et praesidem.* Ὅρκου proinde παῖς aliquid posterum et consequens est, nimi-

rum Animadversio divina, quae nec opinatis periuris superveniens fractae fidei poenas infligit. Loquendi genus in *Epicharmi* fragmento, *Grotii* medela curato, apud *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 749. Ἐγγύα θυγάτηρ μὲν ἄτας, ἐγγύας δὲ ζαμία. Et apud *Eustath.* Amor. Ismen. pag. 426. Αἰδὼς γὰρ, παῖς ἐλέγχων ἐστί: excipit enim et sequitur reprehensionem pudor. WESS.

65. οὔτ' ἐστὶν οὐδεμίη) Istud Herodoteum: norunt, qui Musas amant. Mox προῤῥίζως *Arch.* et *Vind.* redono. Superius I. 32. προῤῥίζους ἀνέτρεψε: et III. 40. κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος. *Sophocles* Elect. vs. 765. τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι πρόῤῥιζον - - ἔφθαρται γένος. Alia eiusdem, et *Euripidis*, et *Abydeni* missa facio; minime mihi temperans in his *Lycurgi* Or. in Leocr. pag. 157. fin. exscribendis, τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ' ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ' ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν· ἀλλ' εἰ μὴ αὐτὸς, οἱ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει, quippe excellentissimis ob pietatem, et ad hunc *Herodoti* locum peropportunis. Quam vellem, ea temere iurantibus et peierantibus in pectus altissime defigi! WESS.

Ibid. οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν οὔτε ἐστίη) Hoc ex Codd. recepturum *Herodotum* indicat Diss. Herod. p. 65. Ubi *Iuvenali* dicitur *Extinctus tota pariter cum prole domoque*, Herodotea non omisit *Grangaeus*. Iudaeis secundum *Celsum Origenis* VIII. p. 424. ἀντὶ τοῦ γῆς ἁπάσης εἶναι δεσπόταις οὐδ' ὁποῖά τις βῶλος οὐδ' ἑστία καταλείπεται: quando βώλῳ minus commode subiicitur ἑστίας mentio, scripserat fortasse *Celsus* οὐδὲ στία, qua voce, *lapillum* significante, designata quoque fuit ἡ στενοχωρία. Quod sequitur, hinc enotavit *Eustath.* in Ἰλ. γ'. p. 314. Γλαῦκος - - βουληθεὶς ἐπιορκῆσαι πρόῤῥιζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης. Multos Deus προῤῥίζους ἀνέτρεψε, *Herod.* I. 32. *Eurip.* Hippol. vs. 682. Ὦ παγκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεῦ, (sic Mssti *Paris.* et *Flor.*) - - - Ζεύς σ' ὁ γεννήτωρ ἐμὸς Πρόῤῥιζον ἐκτρίψειεν. *Hesychius* Πρόῤῥιζον interpretatur σὺν ταῖς ῥίζαις ἀνασπώμενον. *A radicibus eversum*, et *ab stirpe sublatum* dixerunt Latini. VALCK.

CAP. LXXXVII. [1 *seq.* τῶν προτ. ἀδικημάτων *etc.*) Vide lib. V. c. 80. et 81. *S.*]

6. πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ) Primum δηήρης, sed et alia hic in suo Cod. legisse *Valla* videtur, quae fortasse sunt ex Hero-

doteis Latina facta, haec scilicet: *Erat enim Atheniensium in Sunio biremis quaedam, quam Delum iam inde a Theseo quotannis mittebant.* A tempore Thesei, cui debetur institutum, quotannis in Delum missam navem, quam Θεωρίδα vocabant, luculentus testis est in Phaedone *Plato* p. 58. B. cuius eam in rem verba *Meursius* iam dedit in Theseo c. 16. plura *Spanhem.* in *Callim.* Hymn. in Del. vs. 313. In Delo sacra curaturi, et qui publicitus Athenis ad ludos mittebantur solennes, cives semper erant honoratissimi; quales ex sua quoque civitate mitti voluit *Plato* τοὺς ἄρχοντας τῆς θεωρίας ἑκάστης, de Legib. XII. p. 947. A. Unus erat plerumque Ἀρχιθέωρος. τῶν ἀρχιθεωρῶν tamen meminit et *Andocid.* p. 32, 44. *Herodotus* τὴν θεωρίδα νῆα fuisse scribit πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων. Stabat Attica Theoris in Delum traiectura ἐπὶ Σουνίῳ. Hinc in Delum olim traiecit etiam Latona: *Hyperides* in Deliaca, ἀπ' ἄκρας τῆς Ἀττικῆς ἡ Λητὼ ἐπέβη τῆς νήσου: excitat ista *Schol.* in *Aristid.* Panathen. mstus clar. *Burmanni.* VALCK. — Laurentio *biremis quaedam, quam Delum iam inde a Theseo quotannis mittebant:* vere quidem, atque ex *Platonis* initio *Phaedonis;* sed uberius, quam fuerat necesse. De *sacra* hac *nave* θεωρίδι et θεωροῖς libet post diligentem *Ez. Spanhemii* ad Callim. H. Del. vs. 314. et *Valckenarii* in Ammon. lib. II. 3. operam silere. WESS.

CAP. LXXXVIII. 5. προτέρην ἑωϋτοῦ ἐξέλασιν) Turbae amanuensium de corruptis testantur verbis. Si *Valla* dedisset, *hic suam ipsius priorem abitionem* sive *abiectionem Aeginetis inputans,* diceres conspirare cum *Passioneo:* verum eius non sunt, addita a correctore *Phoenice,* incertum quo ex codice. [Immo vero ipsius *Vallae* verba sunt.] Quod recepi, μεμφόμενος - - - προτέρην ἑωϋτοῦ ἐξέλασιν, omnes motus sedat, indignationem *Nicodromi* exponens, ob prius iniunctum sibi exilium. Tale lib. V. 76. ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν ὁρμηθέντες - - ἀπίκοντο. Non nescio, Cel. *Gronovio* aliud placuisse: sed suum cuique pulcrum. Retulit ad Nicodromum Philosophi locum Polit. V. 6. ἐν Αἰγίνῃ ὁ τὴν πρᾶξιν πρὸς Χάρητα πράξας ἐνεχείρησε μεταβαλεῖν τὴν πολιτείαν: *in Aegina urbe mutare reipublicae formam aggressus est is qui oppidum Chareti prodiderat,* magnus *Casaubonus* ad *Polyb.* p. 185. Ed. Gron., dubius nonnihil ob Charetem. WESS.

CAP. LXXXIX. 3. ἐδέοντο χρῆσαί σφι) Ipsa in his veritas. Supra III. 58. ἐδέοντο τῶν Σιφνίων δέκα τάλαντά σφι χρῆσαι, *rogarunt Siphnios ut sibi decem talenta darent mutua:* et οὐ φασκόντων δὲ χρήσειν τῶν Σιφνίων. Quod deinceps [*lin.* 6.] διδοῦσι δὲ πενταδράχμους, sani coloris est, sicuti ἔλυσάν σφεας διμνέως, binis in singula capita minis, lib. V. 77. *Theocritus* Idyl. XV. 19. ἑπταδράχμως κυνάδας, quemadmodum ex *Aldina* principe eximie reparavit *R. Bentleius* Diss. de Epist. Phalar. p. 443. Iustum praeterea [*lin.* 7.] δωτίνην --- δοῦναι, neque latuit *Th. Galeum.* Superius c. 62. ὑπεδεκέτο δωτίνην δώσειν τῶν ἑωϋτοῦ πάντων, *Homeri* praescripto Od. ί. 267. ἠὲ καὶ ἄλλως δοίης δωτίνην: ubi Schol. δωρεὰν, quod eius hic sedem invaserat violenter. De praepositione non rixabor, cuius alioqui absentia nocet nihil. Prudenter vero Corinthii, apud Athenienses caussam perorantes, harum xx. navium, istis olim publice concessarum, mentionem interserunt apud *Thucydid.* I. 41. WESS.

6. διδοῦσι δεομ. εἴκοσι νέας) Hoc civitatis suae beneficium postea temporis Atheniensibus in memoriam frustra revocarunt Corinthii apud *Thucyd.* I. 41. νεῶν μακρῶν σπανίσαντές ποτε πρὸς τὸν Αἰγινητῶν ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ πόλεμον παρὰ Κορινθίων εἴκοσι ναῦς ἐλάβετε: qui illic μετὰ pro ὑπὲρ scribendum putabat, nunc, opinor, coniecturam suam repudiabit. VALCK. — Quod adiicitur πενταδράχμους ἀποδόμενοι, *vendentes* vertunt, et de vera *venditione Larcherus* accepit: mihi (nescio quam recte) *quinque* illae in singulas naves *minae* de *locationis pretio* intelligendae visae erant: quam in sententiam fortasse Ἀπέδοτο apud Suidam ἐξέδωκε, παρέδωκε, exponitur. *S.*

9. νέας τὰς ἁπάσας) Liberalitate schedarum cultior nunc ordo, qualis et lib. VII. 9. Ὑστέρισαν, [*lin.* 10.] locum retinere poterit, fortasse tamen progenitum ex priore ὑστέρησαν, cui tot vindices adsunt. Frequens utriusque permutatio, etiam in *Thucyd.* lib. VIII. 44. WESS.

CAP. XC. 5. ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς) Optime vertit *Galeus* in notis, *depraedabantur;* neque enim *Aeginetas ferebant et agebant,* [ut erat in *Vallae* latinis, quae intacta h. l. *Gronov.* servavit;] sed ex agris popularium *rapiebant agebantque quae ferri agique poterant.* Semper apud veteres in isthac usitatissima formula observatur a Grammaticis

tradita significandi differentia. Quam *portabant* praedam, φέρειν: quam *prae se agebant*, iumenta nempe, dicuntur ἄγειν: sive φέρεσθαι τὰ βασταζόμενα, ἄγεσθαι τὰ βαδιστικά. Quia iumenta potissimum praedam efficiebant, frequenter legitur τὴν λείαν ἄγειν et ἐλαύνειν. VALCK.

CAP. XCI. 4. ἐκθύσασθαι) *Suidas* hinc Ἐκθύσασθαι· ἐξιλεώσασθαι καὶ ἐκμειλίξασθαι. Obvium quoque in procurandis ominibus et prodigiis. *Dio Cass.* XLI. [c. 14 extr.] p. 179. D. οὐδὲν ἐξεθύσαντο, *nullum prodigiorum piaculis procuraverunt*. *Synesius* Encom. Calvit. p. 74. B. οὓς οἱ τερατοσκόποι καὶ οἱ μάντεις ἐκθύονται. Iunge *Eustath.* ad Homer. p. 1223, 51. [p. 1306, 19. ed. Bas.] WESS.

Ibid. ἄγος --- ἐκθύσασθαι) *Impium scelus expiare* non potuerunt. In eamdem sententiam dicitur φόνου ἄγος ἐκνίψασθαι: sed ex sanguine supplicis concepta macula nullo modo potuit elui. Qui lustravit Athenas Epimenides, τὴν πόλιν dicitur ἐκθυσάμενος *Maximo Tyr.* XXXVIII. 3. Significavit et Ἐκθύσασθαι iram Deorum *piaculis* sive *victimis placare piacularibus*: ἐξιλεώσασθαι, ἐκμειλίξασθαι *Suidas* interpretatur. Hoc sensu positum *Euripidi* latet apud *Clem. Alex.* Strom. V. p. 688, 27. [p. 424. B. ed. Lugd. Bat. 1616.] in ἐκθησαμένοις: cuius loco quod *Grotius* minus considerate scripserat εὖ θυσαμένοις, ne Graecum quidem in tali structura, *Barnesius* nobis repraesentat ut Euripideum T. II. p. 510. vs. 243. *Euripidis* anapaesti sic scribi poterunt emendate: Πέμψον μὲν φῶς ψυχὰς ἀνέρων Τοῖς βουλομένοις ἄθλους προμαθεῖν, Πόθεν ἔβλαστον. τίς ῥίζα κακῶν· Τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν. VALCK.

7. ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες) In praegressis, ἐξῆγον ἀπολέοντες: sequunturque duo Codd. ὡς contemtim habentes. Sed enim voculae saepe, ubi sine detrimento reticeretur, sua vis suusque lepor est. Superius c. 28. διαβαίνει --- ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον. *Plato* Menex. p. 240. D. ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ὡς ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. *Pausan.* Boeot. cap. 13. p. 737. Λακεδαιμόνιοι -- τοὺς τεθνεῶτας διενοοῦντο ὡς θάψοντες. Plura hoc de genere transmisit Cl. *Abreschius*, quibus locus alibi opportunior. Mox ἐπιλαμβανόμενος, [*lin.* 9.] tantopere a Cel. *Gronovio* laudatum, pristino, *Eustathii* citatione etiam munito, haud utique significantius [quam ἐπιλαβόμενος] est. Sed perseveret in nupera possessione. Optime

Hemsterhusius Noster ex *Polluce* et *Herodoti* verbis illud adscititium ἀπρὶξ exterminavit: *Suidae* enim λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο, nihil ad *Herodotum*, etsi eius ex imitatione propagatum. WESS. — Conf. *Var. Lect. S.*

9. ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῶν ἐπισπαστήρων) Non ille *cardinibus prehensis adhaerebat*. *Porti* errorem in *Suida* iam correxerat ante *Küsterum Hemsterh.* ad *Poll.* X. 23. cui optime Ἐπισπαστὴρ id proprie fuisse dicitur, *quo ianuam clausuri attrahebant*; hoc Odysseae Paraphrastes dixit ἐπισπάσασθαι τὴν θύραν καὶ ἐπικλεῖσαι. Qui *Thracis* ista *Demosthenis*, idem *Eustathius* in Od. α'. p. 72. varias nobis enotavit adpellationes, quibus designaretur *ianuae marculus*; inter illas est etiam ex *Herod.* ἐπισπαστὴρ, ὃς καὶ ῥόπτρον ἐλέγετο. Ut apud *Herodotum*, sic Irene dicitur ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, *Phylarcho* apud *Athen.* XIII. p. 593. B. cum Ephesi confugisset in templum Dianae Ptolemaeus. Ubi vulgatur apud *Xenoph.* Ἑλλ. VI. 351, 29. ἐπισπάσασα τὴν θύραν εἴχετο τοῦ ῥοπάλου, antiquitus lectum fuisse εἴχετο τοῦ ῥόπτρου monstrant haec *Harpocrationis*: Ῥόπτρον - - - Ξενοφῶν Ἑλληνικῶν ἕκτῳ: ad *Lysiam*, qui testis ibid. citatur, vid. clar. *Io. Taylor* p. 103. Sed si Herodotea sunt, quae *Suidas* exhibet, nostris in exemplaribus voces aliquot videri deberent omissae: apud *Suidam* in voce Ἐπισπαστήρων ista leguntur absque scriptoris nomine: θυρῶν προσκειμένας τὰς θύρας, καὶ λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο. Herodotea videbantur *H. Stephano* Thes. T. III. p. 920. Neque negari potest huic illa loco satis esse accommoda, si θυρῶν δὲ poneretur cum viro Summo ad *Pollucem* cui nunc illa forsan in certi potius videbuntur imitatoris, ex hoc loco expressa. VALCK.

CAP. XCII. [6 *seqq.* ἀνάγκῃ λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος *etc.*) Scilicet in ea expeditione, de qua c. 76 seqq. *S.*]

16. στρατηγὸς ἀνὴρ) Specimen abundantiae est Herodoteae, quale c. 83. ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος. Dedi aliàs plura. [Series forsan verborum talis concipienda, στρατηγὸς ᾧ (sive τῷ) οὔνομα Εὐρυβάτης, ἀνὴρ πεντάεθλον ἐπασκήσας. Sic quidem de eodem homine, IX. 75. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον.] *Victus Eurybates a Sophane* tandem est, solvitque poenas, quas dudum meruerat, ut solent plerumque semper hoc genus bellatores. *Valla* Sophanem τοῦ Δεκέλεος verterat *de caelis*, corruptissime in principe editio-

ne; *filii* nomen deinde accessit. Error cognitissimus ex lib. IX. 74. WESS.

CAP. XCIV. [2. ἀναμιμνήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ θεράποντος *etc.*) Redi ad lib. V. c. 105. *S.*]

11. Ἀρταφέρνεα τὸν Ἀρταφέρνεος) Tentavit ducis nomen Nob. *Palmerius* Exercit. p. 28. ob Arundelianum marmor, APIENTEA ex *Seldeni* scriptione ostentans. Ibi vero fractum et exesum illud erat, ductusque litterarum agnitu difficiles: unde sollertissimus *Humphr. Prideaux* ad illud Chron. Marm. pag. 217. ΑΡΤΑΦΕΡΝΕΑ fuisse, merito coniicit. Nostro saepe, *Pausaniae* I. 32. *Cornelio Nep.* in Miltiade c. 4. atque omnibus potiori *Aeschyl.* Pers. vs. 21. *Artaphernes* audit. Quid *Datidi* Rex, nisi mandata absolveret, minatus fuerit, *Plato* Menex. p. 240. B. indicavit. WESS.

CAP. XCV. 3. ἐς τὸ Ἀλήϊον πεδίον) Meminit *Homerus*, nominis caussam testatus, Iliad. Ζ'. 200. cuius *Valla* non recordatus in errorem incurrit, leniter et docte correctum a *P. Leopardo* Emend. VII. 20. Sequentia ex Msstis cultiora sunt. WESS.

9. ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας) Parum absum a tribus ultimis abolendis, auctoribus utens Codicibus. Sunt sane ad sententiam nulli usui. Maneant tamen Scholii instar. Veterum de navium Persicarum hac expeditione numero discordiam attigit *Bosius* ad *Nepotis* Miltiad. c. 4. Quod deinceps autem [*lin.* 11.] παρὰ τὴν ἤπειρον ἔχον τὰς νέας, vir eruditus ἦγον aut ἔστελλον malebat. Non desero schedarum consensionem. Ἔχειν *Homero* idem nonnunquam ac ἐλαύνειν. Νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ, Iliad. Ν'. 326. ubi *Eustathius*. Itidem *Herodotus*. WESS.

14. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει) Damnabile δοκέει minime, positum in lib. I. 152. Elegans quoque δοκέειν, *Gronovii* sollertia lib. IV. 168. instauratum, atque alibi. Optionis itaque facultas. Conf. *Abresch.* Dilucid. *Thucydid.* p. 5. et de clade Persarum ad montem Athon c. 44. WESS.

CAP. XCVI. 3. ἐπεῖχον στρατεύεσθαι) Vide ad lib. I. 80. Explicuit *Eustathius* σκοπὸν εἶχον κατὰ τῆς Νάξου στρατεύεσθαι. Geminum lib. I. 153. ἐπ' οὓς ἐπεῖχε τε στρατηλατέειν αὐτός. Mox [*lin.* 4.] μεμνημένοι τῶν πρότερον non repudio, quamtumvis τῶν προτέρων in absurdis haud sit. Miscentur talia et variantur; veluti in *Diodori* XVII. 69. et

spexit haec *Athenaeus* lib. X. (non lib. V. ut in *Var. Lect.* vitiose scriptum) p. 427. b. c. et p. 436. e. f. cap. 29. et 48. nuperae editionis. *S.*]

6. *μεμονέναι*) *Homero* probatissimum verbum librariis latuit: hinc aestus et mutationes. *Inpetum desideriumque* exprimere non est in obscuro. *Hesychius Etymologusque* possunt mitti in consilium. Gestae rei tempus et alia expendit *Bayerus*, Conment. Acad. Petrop. T. III. pag. 380. WESS.

16 *seq.* ἔκ τε τοῦ --- Ἐπισκύθισον λέγουσι) ἔκ τε τοῦδε significaret *atque ex isto tempore.* ἐκ τοῦδε *Sophoclis* est in Electr. vs. 516. et Antig. 584. Margo *Steph.* praebet ἔκ τε τόσου. Prout vulgatur, legisse videntur *Chamaeleon* et *Eustathius*; ille apud *Athen.* X. p. 427. B. ὅθεν, ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, Ἐπισκύθισον λέγουσιν: *Eustath.* in Od. α. p. 29, 33. [pag. 1398. ed. Rom.] ἐκ δὲ τοῦ τοιούτου Σκυθικοῦ κακοῦ τὸ ἀκρατέστερον πίνειν Ἐπισκυθίζειν φασὶν οἱ Λάκωνες. Excitans *Herodoti* verba *Athenaeus* legisse videtur Ἐπισκυθίσαι, quod dudum monuit *D. Heraldus* ad *Martial.* IX. Ep. 37. *Eustathii* verba contulit ad Herodotea *Io. Meurs.* Misc. Lacon. III. c. 7. Sua quidem Lacones Dialecto pro ἐπισκύθισον dixerunt Ἐπισκύθισδον: ut Ὁμηρίσδεν, Μουσίσδεν, Αἰτίσδεν, et similia. VALCK. — Ἔκ τε τοῦ, quod inde ab *Aldo* ubique editum est, ex ionica dialecto idem atque ἐκ τούτου vel ἐκ τοῦδε valet: idque tam *ex hac caussa*, quam *ab hoc tempore* significare potest. Ego vero h. l. formulam paullo quidem rariorem, sed *Nostro* familiarem, ἔκ τε τόσου, quam probati servarunt codices, haud ambigue *ab illo tempore* significantem, restituendam auctori arbitror. conf. V. 88, 9. VII. 215, 8. Communi sermone ἔκ τε τοσούτου diceres: sed et alibi τόσος et τόσον pro τοσοῦτος et τοσοῦτο idem *Noster* usurpat. *S.*

17. βούλωνται πιέειν *etc.*) Ex *Ask.* atque *Eustathio*, quibus *Chamaeleon* concinit apud *Athen.*, ὅταν βούλωνται πιεῖν ἀκρατέστερον, ἐπισκύθισον λέγουσιν, verbis hinc citra dubium repetitis. *Cleomenem*, strenuum potatorem, *Aelianus* Var. II. 41. et Σκυθιστὶ πιεῖν *Athenaeus* sistunt, quos non sollicito. Statim ἐκτίσαι [*lin.* 19.] legitimum caput 92. praestat. WESS.

CAP. LXXXV. 9. Τί βούλεσθε ποιέειν) Vide, an

βουλεύεσθε, cui tot schedae patrocinantur, sperni necessum sit. Spartani regem Leutychiden Aeginetis dedendum iudicant: dum cunctantur et deliberant, Theasides Aeginetis, τί βουλεύεσθε, *quid consultatis* [*quid cogitatis*] *facere?* Non obliviscor, βούλεσθαι et βουλεύεσθαι passim scribarum confundi arbitratu, uti cap. 66., neque infitior, idem et hic potuisse designari. Confer tamen VII. 10, 4. WESS.

12. ὅκως ἐξ ὑστέρης μή τι ὑμῖν) Plene *Thucyd.* in huius simillimo dicto III. 57., εἰ δὲ περὶ ἡμῶν γνώσεσθε μὴ τὰ εἰκότα, --- ὁρᾶτε ὅπως μὴ οὐκ ἀποδέξωνται. Apud *Diogen. Laërt.* II. 102., βλέπε ὅπως μὴ παρέσῃ πρὸς ἡμᾶς ἔτι. Qua Noster ellipsi, eàdem *Aeschyl.* Prom. vs. 68., ὅπως μὴ σαυτὸν οἰκτιεῖς ποτέ. *Eustath.* interpretatur δέδιθι μὴ πάθῃς οἴκτου ἄξια, in Od. έ. p. 231, 37. *Aristophanea* collegit *R. Dawes*, Miscell. Crit. p. 229. VALCK.

16. ἐπιστπώμενον Λευτυχίδεα) Omnes ita de conpacto. Verum ἐπισπόμενον, *Reiskio* etiam indice. Vide lib. I. 91. WESS.

CAP. LXXXVI. 2. Scriptum-ne ἀπαίτεε τὴν παραθήκην fuerit, an παρακαταθήκην reliquerit, quaestionis est? *Eusebii, Democriti*, pluriumque aliorum apud Cl. *Wasse* ad *Thucydid.* II. 72. testimoniis παρακαταθήκη adfirmatur. *Herodoto* παραθήκην contribuunt *Thom. Magist.* et *Phrynichus*, cuius haec: Παραθήκην Ἱππίαν καὶ Ἴωνά τινα συγγραφέα φασὶν εἰρηκέναι, Nostrum *Ionis scriptoris* titulo signantis. Supra certe cap. 73. παραθήκην παρατίθενται libri omnes. Hic boni codices, et in progressu constanter. *Passionei* cerae miniatulae eodem ducunt, tum *Stobaeus*. Παρακαταθήκην tamen bis deposuit lib. V. 92, 7. Relinquo ergo. Sequens προφάσιας εἷλκον [*lin.* 3.] in Comici Lysistr. vs. 727. occurrit. WESS.

8. καὶ γὰρ ἀποδιδόντες *etc.*) Leutychides ex vero. Depositum reddere, per se res est expetenda: qui reddunt, funguntur officio, laudem stricto iure haud reportantes. Haec *Democrito* mens apud *Stob.* Serm. XLIV. pag. 310. ὥσπερ τὰς παρακαταθήκας ἀποδιδόντα οὐ χρὴ ἐπαινεῖσθαι· τὸν δὲ μὴ ἀποδιδόντα κακῶς ἀκούειν καὶ πάσχειν. Ut res nunc habent et seculum est, quis laudem recusabit depositum non abneganti? WESS.

13. Γλαῦκον, Ἐπικύδεος παῖδα) Egregie *Gronovius*: testes adsunt instauranti locupletes, in quibus *Pausanias* hominem nimium extulit et cohonestavit, Γλαύκου τοῦ Ἐπικύδους, scribens, Σπαρτιάταις βασιλεύοντος ἐπίορκα ὀμόσαντος, II. 18. nisi si duo illa [Σπαρτ. βασιλ.] glossatori debeantur. Nihil hic de regia viri dignitate, neque alibi, quantum memini. Τοῦτον --- πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα [*lin.* 14.] *Abreschius* Dil. Thucyd. pag. 374. ex VII. 16, 1. (ubi Ms. πέρι ἥκοντα) et ἐν χρόνῳ ἰχνευμένῳ [*lin.* 17.] ex *Hippocrate* illustravit *Foesius*. Consimile *Abydeni* in Praep. Euang. *Eusebii* IX. 41. τῷ χρόνῳ δὲ ἰχνευμένῳ ἀφανισθῆναι. WESS.

25. καὶ διότι χρήματα etc.) Caussa haec deponendae pecuniae obscura: clariorem censebat, modo ex intricatiore, quae hic fuerit, scriptura formaretur, τοὺς αὐτοὺς ἐστι ὁρᾶν ἐρῶντας vir eruditus: innui Peloponnesios et Spartanos, nullo prae animi magnitudine argenti studio tactos. Enimvero nimia ea nationis laus, cuius φιλοχρηματίη oraculo praedicatur. Puto Milesium hospitem Ionas Caresque in animo habuisse, Persis obnoxios et expositos, propterea-que rei pecuniaeque suae possessores minime securos. WESS.

28. ἐξαργυρώσαντα) Sic *Thucydides* VIII. 81. et docti eius interpretes. De recentiorum ἐξαργυρίζειν [ut apud *Demosth.* de Pace p. 59, 5. ed. Reisk.] multa Miscell. Vol. V. Tom. III. p. 54. Malui [dein] usu praeeunte θέσθαι παρὰ σὲ, prius (de quo *Abreschius* Diluc. *Thucyd.* p. 438.) non districte damnans; et [*lin.* 29.] παρά σοι σόα, ex Ionismo, quo de lib. II. 181. *Eusebius* tamen Philosophus eodem in *sacro*, uti *Iuvenali* vocatur, *deposito*, ἀλλ' ὥστε φυλάξαι καὶ ἀποδοῦναι σῶα τῷ παραθεμένῳ, ἐπεὰν ἀπαιτέηται, ap. *Stob.* Serm. XLIV. pag. 310. WESS.

Ibid. ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρὰ σοὶ) Deterior est lectio, quam habet *Stobaeus Gesneri* pag. 195, 39. θέσθαι παρὰ σέ. Probari posset quod ibid. sequitur χρόνου δὲ διελθόντος, si vox πολλοῦ omitteretur in Codicibus. Παρὰ σοί: ut in *Isaei* verbis ex oratione perdita apud *Dionys. Halic.* T. II. pag. 167, 49., οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμάθει τούτῳ. *Herodotum* sequutus ἐξαργυρῶσαι quoque scripsit *Thucyd.* quod plerumque dicitur ἐξαργυρίσαι et ἐξαργυρίσασθαι. Attigit *Dou-*

naeus in *Demosth.* pag. 88. Veterum locis adfirmarunt *Duker. Hemsterh.* et *Wesseling.* hic ad *Diodor.* II. p. 562. VALCK. — Mihi recte *Wesselingius* praetulisse visus est θέσθαι παρὰ σέ: recte vero item deinde scribitur ἔσται παρὰ σοὶ σόα. *S.*

39. οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι) Non peculiaris ea *Herodoto* dictio ex *Porti* praeiudicio: habetur in *Platonis*, uti Cl. *Abreschius* monstravit, Lachete p. 246. E. περιφέρει δέ τις με καὶ μνήμη ἄρτι τῶνδε λεγόντων: quod Latinum ubi fiet, *pertinet ad me quaedam recordatio*, vim non repraesentabit, quae memoriae quendam quasi *circumactum* postulat. Statim [*lin.* 40.] τῶν ὑμεῖς λέγετε, Ionum est. WESS.

46. ἀπεστερημένοι) Probabitur fortasse ἀπηρνημένοι *Vind.*, quod in *Arch.* pravatius; et habet, quo allubescere queat. In vulgato constans est *Eustath.* cum Codd. haud paucis, convenitque solemnis formula in *Porphyrio* Abst. An. lib. IV. 10. οὔτε παρακαταθήκην ἀπεστέρησα. *Oraculum*, *Glauco redditum*, in celebritate versatur, citatum olim saepe, [vide *Var. Lect.*] et laudabile est. *Iuvenalis* notabiles et suavissimi sunt versus Sat. XIII. 200 etc. WESS.

48. εἰ ὅρκῳ τὰ χρήματα λη̈ίσεται) *Quaerebat* Spartanus, *quae Numinis esset Mens; et an hoc illi facinus suaderet Apollo?* secundum *Iuvenal.* Sat. XIII. vs. 202. ubi historiam enarrat *Schol.* ex *Herod.* Eximium quod sequitur oraculum attigerunt etiam *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 749. et *Pausan.* II. [c. 18.] p. 149., (emendatus a *Palmerio* Exercit. p. 572.) et VIII. [c. 7.] p. 612., versum hinc excitans ultimum, Ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἀρείων: qui est in *Hesiodi* Ἐργ. κ. Ἡμ. versus 285. Vitiosam exhibet in quarto versu lectionem *Arch.* qui recte scriptus legitur apud *Stobaeum* et *Eustath.* in Iliad. γ'. pag. 314. Oraculo subiectum dictum Delphicum, [*lin.* 60.] τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον δύνασθαι, sic quoque scriptum in suo Cod. legit *Valla*, ut ex aliis obtulit Diss. Herod. pag. 115. VALCK.

54. Ἀλλ' Ὅρκου πάϊς etc.) Cultius expressit illustr. *H. Grotius* Latine Iur. B. et Pac. II. 13, 1., ubi optime *Io. Frid. Gronovius* Horcon instar numinis considerat, quem poëtae fingunt *iurandi* veluti *exactorem et praesidem*. Ὅρκου παῖς aliquid posterum et consequens est, nimi-

rum Animadversio divina, quae nec opinatis periuris superveniens fractae fidei poenas infligit. Loquendi genus in *Epicharmi* fragmento, *Grotii* medela curato, apud *Clem. Alex.* Strom. VI. p. 749. Ἐγγύα θυγάτηρ μὲν ἄτας, ἐγγύας δὲ ζαμία. Et apud *Eustath.* Amor. Ismen. pag. 426. Αἰδὼς γὰρ, παῖς ἐλέγχων ἐστί: excipit enim et sequitur reprehensionem pudor. WESS.

65. οὔτ' ἱστίη οὐδεμίη) Istud Herodoteum: norunt, qui Musas amant. Mox προῤῥίζως *Arch.* et *Vind.* redono. Superius I. 32. προῤῥίζους ἀνέτρεψε: et III. 40. κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος. *Sophocles* Elect. vs. 765. τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι πρόῤῥιζον -- ἔφθαρται γένος. Alia eiusdem, et *Euripidis*, et *Abydeni* missa facio; minime mihi temperans in his *Lycurgi* Or. in Leocr. pag. 157. fin. exscribendis, τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ' ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ' ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν· ἀλλ' εἰ μὴ αὐτὸς, οἱ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει, quippe excellentissimis ob pietatem, et ad hunc *Herodoti* locum peropportunis. Quam vellem, ea temere iurantibus et peierantibus in pectus altissime defigi! WESS.

Ibid. οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι οὐδὲν οὔτε ἱστίη) Hoc ex Codd. recepturum *Herodotum* indicat Diss. Herod. p. 65. Ubi *Iuvenali* dicitur *Extinctus tota pariter cum prole domoque*, Herodotea non omisit *Grangaeus*. Iudaeis secundum *Celsum Origenis* VIII. p. 424. ἀντὶ τοῦ γῆς ἁπάσης εἶναι δεσπόταις οὐδ' ὁποῖά τις βῶλος οὐδ' ἑστία καταλείπεται: quando βώλῳ minus commode subiicitur ἑστίας mentio, scripserat fortasse *Celsus* οὐδὲ στία, qua voce, *lapillum* significante, designata quoque fuit ἡ στενοχωρία. Quod sequitur, hinc enotavit *Eustath.* in Ἰλ. γ'. p. 314. Γλαῦκος -- βουληθεὶς ἐπιορκῆσαι πρόῤῥιζος ἐξετρίβη ἐκ Σπάρτης. Multos Deus προῤῥίζους ἀνέτρεψε, *Herod.* I. 32. *Eurip.* Hippol. vs. 682. Ὦ παγκακίστη, καὶ φίλων διαφθορεῦ, (sic Mssti *Paris.* et *Flor.*) --- Ζεύς σ' ὁ γεννήτωρ ἐμὸς Πρόῤῥιζον ἐκτρίψειεν. *Hesychius* Πρόῤῥιζον interpretatur σὺν ταῖς ῥίζαις ἀνασπώμενον. *A radicibus eversum, et ab stirpe sublatum* dixerunt Latini. VALCK.

CAP. LXXXVII. [1 *seq.* τῶν προτ. ἀδικημάτων *etc.*) Vide lib. V. c. 80. et 81. *S.*]

6. πεντήρης ἐπὶ Σουνίῳ) Primum διήρης, sed et alia hic in suo Cod. legisse *Valla* videtur, quae fortasse sunt ex Hero-

doteis Latina facta, haec scilicet: *Erat enim Atheniensium in Sunio biremis quaedam, quam Delum iam inde a Theseo quotannis mittebant.* A tempore Thesei, cui debetur institutum, quotannis in Delum missam navem, quam Θεωρίδα vocabant, luculentus testis est in Phaedone *Plato* p. 58. B. cuius eam in rem verba *Meursius* iam dedit in Theseo c. 16. plura *Spanhem.* in *Callim.* Hymn. in Del. vs. 313. In Delo sacra curaturi, et qui publicitus Athenis ad ludos mittebantur solennes, cives semper erant honoratissimi; quales ex sua quoque civitate mitti voluit *Plato* τοὺς ἄρχοντας τῆς θεωρίας ἑκάστης, de Legib. XII. p. 947. A. Unus erat plerumque Ἀρχιθέωρος. τῶν ἀρχιθεωρῶν tamen meminit et *Andocid.* p. 32, 44. *Herodotus* τὴν θεωρίδα νῆα fuisse scribit πλήρεα ἀνδρῶν τῶν πρώτων Ἀθηναίων. Stabat Attica Theoris in Delum traiectura ἐπὶ Σουνίῳ. Hinc in Delum olim traiecit etiam Latona: *Hyperides* in Deliaca, ἀπ' ἄκρας τῆς Ἀττικῆς ἡ Λητὼ ἐπέβη τῆς νήσου: excitat ista *Schol.* in *Aristid.* Panathen. mstus clar. *Burmanni.* VALCK. — Laurentio *biremis quaedam, quam Delum iam inde a Theseo quotannis mittebant*: vere quidem, atque ex *Platonis* initio *Phaedonis;* sed uberius, quam fuerat necesse. De *sacra* hac *nave* θεωρίδι et θεωροῖς libet post diligentem *Ez. Spanhemii* ad Callim. H. Del. vs. 314. et *Valckenarii* in Ammon. lib. II. 3. operam silere. WESS.

CAP. LXXXVIII. 5. προτέρην ἑωϋτοῦ ἐξέλασιν) Turbae amanuensium de corruptis testantur verbis. Si *Valla* dedisset, *hic suam ipsius priorem abitionem sive abiectionem Aeginetis inputans*, diceres conspirare cum *Passioneo:* verum eius non sunt, addita a correctore *Phoenice,* incertum quo ex codice. [Immo vero ipsius *Vallae* verba sunt.] Quod recepi, μεμφόμενος - - - προτέρην ἑωϋτοῦ ἐξέλασιν, omnes motus sedat, indignationem *Nicodromi* exponens, ob prius iniunctum sibi exilium. Tale lib. V. 76. ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδέων ἐξέλασιν ὁρμηθέντες - - ἀπίκοντο. Non nescio, Cel. *Gronovio* aliud placuisse: sed suum cuique pulcrum. Retulit ad Nicodromum Philosophi locum Polit. V. 6. ἐν Αἰγίνῃ ὁ τὴν πρᾶξιν πρὸς Χάρητα πράξας ἐνεχείρησε μεταβαλεῖν τὴν πολιτείαν: *in Aegina urbe mutare reipublicae formam aggressus est is qui oppidum Chareti prodiderat*, magnus *Casaubonus* ad *Polyb.* p. 185. Ed. Gron., dubius nonnihil ob Charetem. WESS.

CAP. LXXXIX. 3. ἐδέοντο χρῆσαί σφι) Ipsa in his veritas. Supra III. 58. ἐδέοντο τῶν Σιφνίων δέκα τάλαντά σφι χρῆσαι, *rogarunt Siphnios ut sibi decem talenta darent mutua:* et οὐ φασκόντων δὲ χρήσειν τῶν Σιφνίων. Quod deinceps [*lin.* 6.] διδοῦσι δὲ πενταδράχμους, sani coloris est, sicuti ἔλυσάν σφεας διμνέως, binis in singula capita minis, lib. V. 77. *Theocritus* Idyl. XV. 19. ἑπταδράχμως κυνάδας, quemadmodum ex *Aldina* principe eximie reparavit *R. Bentleius* Diss. de Epist. Phalar. p. 443. Iustum praeterea [*lin.* 7.] δωτίνην --- δοῦναι, neque latuit *Th. Galeum.* Superius c. 62. ὑπεδεκέτο δωτίνην δώσειν τῶν ἑωϋτοῦ πάντων, *Homeri* praescripto Od. ι'. 267. ἠὲ καὶ ἄλλοις Δώης δωτίνην: ubi Schol. δωρεάν, quod eius hic sedem invaserat violenter. De praepositione non rixabor, cuius alioqui absentia nocet nihil. Prudenter vero Corinthii, apud Athenienses caussam perorantes, harum xx. navium, istis olim publice concessarum, mentionem interserunt apud *Thucydid.* I. 41. WESS.

6. διδοῦσι δεκμ. εἴκοσι νέας) Hoc civitatis suae beneficium postea temporis Atheniensibus in memoriam frustra revocarunt Corinthii apud *Thucyd.* I. 41. νεῶν μακρῶν σπανίσαντές ποτε πρὸς τὸν Αἰγινητῶν ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ πόλεμον παρὰ Κορινθίων εἴκοσι ναῦς ἐλάβετε: qui illic μετὰ pro ὑπὲρ scribendum putabat, nunc, opinor, coniecturam suam repudiabit. VALCK. — Quod adiicitur πενταδράχμους ἀποδόμενοι, *vendentes* vertunt, et de vera *venditione Larcherus* accepit: mihi (nescio quam recte) *quinque* illae in singulas naves *minae* de *locationis pretio* intelligendae visae erant: quam in sententiam fortasse Ἀπέδοτο apud Suidam ἐξέδωκε, παρέδωκε, exponitur. *S.*

9. νέας τὰς ἁπάσας) Liberalitate schedarum cultior nunc ordo, qualis et lib. VII. 9. Ὑστέρισαν, [*lin.* 10.] locum retinere poterit, fortasse tamen progenitum ex priore ὑστέρησαν, cui tot vindices adsunt. Frequens utriusque permutatio, etiam in *Thucyd.* lib. VIII. 44. WESS.

CAP. XC. 5. ἔφερόν τε καὶ ἦγον τοὺς) Optime vertit *Galeus* in notis, *depraedabantur;* neque enim *Aeginetas ferebant et agebant,* [ut erat in *Vallae* latinis, quae intacta h. l. *Gronov.* servavit;] sed ex agris popularium *rapiebant agebantque quae ferri agique poterant.* Semper apud veteres in isthac usitatissima formula observatur a Grammaticis

tradita significandi differentia. Quam *portabant* praedam, φέρειν: quam *prae se agebant*, iumenta nempe, dicuntur ἄγειν: sive φέρεσθαι τὰ βασταζόμενα, ἄγεσθαι τὰ βαδιστικά. Quia iumenta potissimum praedam efficiebant, frequenter legitur τὴν λείαν ἄγειν et ἐλαύνειν. VALCK.

CAP. XCI. 4. ἐκθύσασθαι) *Suidas* hinc Ἐκθύσασθαι· ἐξιλεώσασθαι καὶ ἐκμειλίξασθαι. Obvium quoque in procurandis ominibus et prodigiis. *Dio Cass.* XLI. [c. 14 extr.] p. 179. D. οὐδὲν ἐξεθύσαντο, *nullum prodigiorum piaculis procuraverunt. Synesius* Encom. Calvit. p. 74. B. οὓς οἱ τερατοσκόποι καὶ οἱ μάντεις ἐκθύονται. Iunge *Eustath.* ad Homer. p. 1223, 51. [p. 1306, 19. ed. Bas.] WESS.

Ibid. ἄγος --- ἐκθύσασθαι) *Impium scelus expiare* non potuerunt. In eamdem sententiam dicitur φόνου ἄγος ἐκνίψασθαι: sed ex sanguine supplicis concepta macula nullo modo potuit elui. Qui lustravit Athenas Epimenides, τὴν πόλιν dicitur ἐκθυσάμενος *Maximo Tyr.* XXXVIII. 3. Significavit et Ἐκθύσασθαι iram Deorum *piaculis* sive *victimis placare piacularibus*: ἐξιλεώσασθαι, ἐκμειλίξασθαι *Suidas* interpretatur. Hoc sensu positum *Euripidi* latet apud *Clem. Alex.* Strom. V. p. 688, 27. [p. 424. B. ed. Lugd. Bat. 1616.] in ἐκθησαμένοις: cuius loco quod *Grotius* minus considerate scripserat εὖ θυσαμένοις, ne Graecum quidem in tali structura, *Barnesius* nobis repraesentat ut Euripideum T. II. p. 510. vs. 243. *Euripidis* anapaesti sic scribi poterunt emendate: Πέμψον μὲν φῶς ψυχὰς ἀνέρων Τοῖς βουλομένοις ἄθλους προμαθεῖν, Πόθεν ἔβλαστον. τίς ῥίζα κακῶν· Τίνα δεῖ μακάρων ἐκθυσαμένους Εὑρεῖν μόχθων ἀνάπαυλαν. VALCK.

7. ἐξῆγον ὡς ἀπολέοντες) In praegressis, ἐξῆγον ἀπολέοντες: sequunturque duo Codd. ὡς contemtim habentes. Sed enim voculae saepe, ubi sine detrimento reticeretur, sua vis suusque lepor est. Superius c. 28. διαβαίνει --- ὡς ἀμήσων τὸν σῖτον. *Plato* Menex. p. 240. D. ἠγγέλλετο βασιλεὺς διανοεῖσθαι ὡς ἐπιχειρήσων πάλιν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. *Pausan.* Boeot. cap. 13. p. 737. Λακεδαιμόνιοι -- τοὺς τεθνεῶτας διενοοῦντο ὡς θάψοντες. Plura hoc de genere transmisit Cl. *Abreschius*, quibus locus alibi opportunior. Mox ἐπιλαμβανόμενος, [*lin.* 9.] tantopere a Cel. *Gronovio* laudatum, pristino, *Eustathii* citatione etiam munito, haud utique significantius [quam ἐπιλαβόμενος] est. Sed perseveret in nupera possessione. Optime

Hemsterhusius Noster ex *Polluce* et *Herodoti* verbis illud adscititium ἀπρὶξ exterminavit: *Suidae* enim λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο, nihil ad *Herodotum*, etsi eius ex imitatione propagatum. WESS. — Conf. *Var. Lect. S.*

9. ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῶν ἐπισπαστήρων) Non ille *cardinibus prehensis adhaerebat. Porti* errorem in *Suida* iam correxerat ante *Küsterum Hemsterh.* ad *Poll.* X. 23. cui optime Ἐπισπαστὴρ id proprie fuisse dicitur, *quo ianuam clausuri attrahebant*; hoc Odysseae Paraphrastes dixit ἐπισπάσασθαι τὴν θύραν καὶ ἐπικλεῖσαι. Qui *Thracis* ista *Demosthenis*, idem *Eustathius* in Od. α'. p. 72. varias nobis enotavit adpellationes, quibus designaretur *ianuae marculus;* inter illas est etiam ex *Herod.* ἐπισπαστὴρ, ὃς καὶ ῥόπτρον ἐλέγετο. Ut apud *Herodotum*, sic Irene dicitur ἐχομένη τῶν ῥόπτρων τῶν θυρῶν τοῦ ἱεροῦ, *Phylarcho* apud *Athen.* XIII. p. 593. B. cum Ephesi confugisset in templum Dianae Ptolemaeus. Ubi vulgatur apud *Xenoph.* Ἑλλ. VI. 351, 29. ἐπισπάσασα τὴν θύραν εἴχετο τοῦ ῥοπάλου, antiquitus lectum fuisse εἴχετο τοῦ ῥόπτρου monstrant haec *Harpocrationis:* Ῥόπτρον - - - Ξενοφῶν Ἑλληνικῶν ἕκτῳ: ad *Lysiam*, qui testis ibid. citatur, vid. clar. *Io. Taylor* p. 103. Sed si Herodotea sunt, quae *Suidas* exhibet, nostris in exemplaribus voces aliquot videri deberent omissae: apud *Suidam* in voce Ἐπισπαστήρων ista leguntur absque scriptoris nomine: εὑρὼν προσκειμένας τὰς θύρας, καὶ λαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων ἀπρὶξ εἴχετο. Herodotea videbantur *H. Stephano* Thes. T. III. p. 920. Neque negari potest huic illa loco satis esse accommoda, si εὑρὼν δὲ poneretur cum viro Summo ad *Pollucem* cui nunc illa forsan in certi potius videbuntur imitatoris, ex hoc loco expressa. VALCK.

CAP. XCII. [6 *seqq.* ἀνάγκῃ λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος *etc.*) Scilicet in ea expeditione, de qua c. 76 seqq. *S.*]

16. στρατηγὸς ἀνὴρ) Specimen abundantiae est Herodoteae, quale c. 83. ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος. Dedi aliàs plura. [Series forsan verborum talis concipienda, στρατηγὸς ᾧ (sive τῷ) οὔνομα Εὐρυβάτης, ἀνὴρ πεντάεθλον ἐπασκήσας. Sic quidem de eodem homine, IX. 75. Εὐρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον.] *Victus Eurybates a Sophane* tandem est, solvitque poenas, quas dudum meruerat, ut solent plerumque semper hoc genus bellatores. *Valla* Sophanem τοῦ Δεκέλιος verterat *de caelis*, corruptissime in principe editio-

ne; *filii* nomen deinde accessit. Error cognitissimus ex lib. IX. 74. WESS.

CAP. XCIV. [2. ἀναμιμνήσκοντός τε ἀεὶ τοῦ θεράποντος *etc.*) Redi ad lib. V. c. 105. *S.*]

11. Ἀρταφέρνεα τὸν Ἀρταφέρνεος) Tentavit ducis nomen Nob. *Palmerius* Exercit. p. 28. ob Arundelianum marmor, APIENTEA ex *Seldeni* scriptione ostentans. Ibi vero fractum et exesum illud erat, ductusque litterarum agnitu difficiles: unde sollertissimus *Humphr. Prideaux* ad illud Chron. Marm. pag. 217. APTAΦEPNEA fuisse, merito coniicit. Nostro saepe, *Pausaniae* I. 32. *Cornelio Nep.* in Miltiade c. 4. atque omnibus potiori *Aeschyl.* Pers. vs. 21. *Artaphernes* audit. Quid *Datidi* Rex, nisi mandata absolveret, minatus fuerit, *Plato* Menex. p. 240. B. indicavit. WESS.

CAP. XCV. 3. ἐς τὸ Ἀλήϊον πεδίον) Meminit *Homerus*, nominis caussam testatus, Iliad. Z'. 200. cuius *Valla* non recordatus in errorem incurrit, leniter et docte correctum a *P. Leopardo* Emend. VII. 20. Sequentia ex Msstis cultiora sunt. WESS.

9. ἐσβιβάσαντες ἐς τὰς νέας) Parum absum a tribus ultimis abolendis, auctoribus utens Codicibus. Sunt sane ad sententiam nulli usui. Maneant tamen Scholii instar. Veterum de navium Persicarum hac expeditione numero discordiam attigit *Bosius* ad *Nepotis* Miltiad. c. 4. Quod deinceps autem [*lin.* 11.] παρὰ τὴν ἤπειρον ἔχον τὰς νέας, vir eruditus ἦγον aut ἔστελλον malebat. Non desero schedarum consensionem. Ἔχειν *Homero* idem nonnunquam ac ἐλαύνειν. Νῶϊν δ' ὧδ' ἐπ' ἀριστέρ' ἔχε στρατοῦ, Iliad. N'. 326. ubi *Eustathius.* Itidem *Herodotus.* WESS.

14. ὡς μὲν ἐμοὶ δοκέει) Damnabile δοκέει minime, positum in lib. I. 152. Elegans quoque δοκέειν, *Gronovii* sollertia lib. IV. 168. instauratum, atque alibi. Optionis itaque facultas. Conf. *Abresch.* Dilucid. *Thucydid.* p. 5. et de clade Persarum ad montem Athon c. 44. WESS.

CAP. XCVI. 3. ἐπεῖχον στρατεύεσθαι) Vide ad lib. I. 80. Explicuit *Eustathius* σκοπὸν εἶχον κατὰ τῆς Νάξου στρατεύεσθαι. Geminum lib. I. 153. ἐπ' οὓς ἐπεῖχέ τε στρατηλατέειν αὐτός. Mox [*lin.* 4.] μεμνημένοι τῶν πρότερον non repudio, quamtumvis τῶν προτέρων in absurdis haud sit. Miscentur talia et variantur; veluti in *Diodori* XVII. 69. et

Maximi Tyr. Diss. IV. c. 4. ubi *Davisius.* Τὰ πρότερον, quorum Naxii in memoriam redibant, lib. V. 34. WESS.

CAP. XCVII. 5. ἐν τῇ Ῥηναίῃ) Verius fortasse et Ἰωνικώτερον ex Codicibus τῇ Ῥηνέῃ. *Thucydidi* quidem certe, *Dionysio Halic.* pluribusque aliis, *Holstenio* ad Ethnicographi Ῥήνη advocatis, Ῥήνεια. *Pausaniae* itidem IV. 34. et *Diodoro* XII. 58. In *Harpocratione* ex Or. Deliaca *Hyperidis* Ῥήναια, in Excerptis vero Orationis apud *Sopatrum* ad *Hermogenem* p. 184. Ῥήνεια saepius. Vide *Casauboni* Animadv. in *Athen.* X. 6. [Animv. T. V. p. 371. nuperae edit. Conf. vero etiam Animadv. T. II. p. 624.] et *D'Orvillii* Exercit. de Inscript. Deliac. in Miscell. Vol. VII. p. 109. WESS.

9 *seq.* ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ *etc.*) Adscribo *Aeschinis* verba ex Dialog. III. 19. hoc fonte, uti bene Rev. *Horreus*, derivata: *Gobryam* testantur missum in Delum fuisse, ὅπως τηρήσειε τὴν νῆσον, ἐν ᾗ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο. *Cicero* lib. I. Verr. c. 18. paria, *Xerxis* expeditioni cum *Aeschine* tribuens, quod *Darii* aetate Deliis usu venit. *Trecenta thuris talenta* [*lin.* 14.] *Eustath.* ad Dion. vs. 525. hinc accepit. WESS.

9 *seq.* ἐν ᾗ χώρῃ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο) In *Aeschinis* Socr. Axiocho p. 160. Gobryes Magus κατὰ τὴν τοῦ Ξέρξου διάβασιν missus dicitur in Delum, ὅπως τηρήσειε τὴν νῆσον, ἐν ᾗ οἱ δύο θεοὶ ἐγένοντο. Conf. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* H. in Del. vs. 255. et *B. Brisson.* de Regn. Pers. II. p. 218. Secundum *Valerium Max.* I. 1. ext. 6. *Persae mille navium numero Delum compulsi templo Apollinis religiosas potius quam rapaces manus adhibuerunt.* Pietatem suam demonstrasse Datis dicitur *Pausaniae* X. [c. 28.] p. 867. λόγοις τε οὓς εἶπε πρὸς Δηλίους, factisque, cum inventum in nave Phoenicia signum Apollinis Delum detulit, ut Tanagraeis, quibus fuerat subreptum, restitueretur: coll. *Herod.* VI. 118. Quae sequuntur [*lin.* 14.] Herodotea, *Tzetzes* adhibuit Chil. I. vs. 863. Δᾶτις δὲ τῷ Ἀπόλλωνι ἐνθυμιᾷ τῇ Δήλῳ Τάλαντα τριακόσια λιβανωτοῦ πρωτίστου: et *Eustath.* in *Dionys.* vs. 525. Unus plerumque *Datis* commemoratur, rarius factà ducis alterius Artaphernis mentione. Ubi in *Aristidis* Miltiade T. III. p. 269. Datis audit ὁ τοῦ στρατοπέδου κύριος καὶ ἡγεμών, *Schol. Ms.* ἐπειδή, ait, τὸν Δᾶτιν οἶδε κύριον πάντων τῶν πραγμάτων, διὰ

τοῦτο αὐτὸν μόνον ὀνομάζει. Illic et saepius in isto praestantissimo Clar. *P. Burmanni Sec.* Codice alter ducum vocatur Ἰνταφέρνης, prout aliis etiam dicitur. VALCK.

CAP. XCVIII. 4 *seq.* Δῆλος ἐκινήθη - - - πρῶτα καὶ ὕστατα) Eadem *Eustath.* [ad *Dionys.* Perieg. vs. 525.] addito τὸ πρὶν οὖσα ἀκίνητος: [nempe ex *l.* 14.] incertum, utrum cum *Med.* et *Ask.* in *negativa* delenda conspiraverit. Enim vero quid pro eius praesentia ex *Codicum* numero disputari queat, prospicio. Nec revoco tamen, motus Cel. viri sollerte disquisitione. [Haud dubie ex scholio a nonnullis adiecta negans particula; (ab aliis οὐ, ab aliis μηδέποτε,) non discrepante quidem sententià.] Classicus *Thucydidis* locus ex lib. II. 8. accedere debet: Ἔτι δὲ Δῆλος ἐκινήθη ὀλίγῳ πρὸ τούτων, πρότερον οὔπω σεισθεῖσα, ἀφ' οὗ Ἕλληνες μέμνηνται: quippe memorabilis adprime. Nam si insulam tremor *circa bellum Peloponnesiacum*, quo modo Attici scriptoris verba accepit *Seneca* Q. Nat. IV. 26., agitavit, oblitus *Thucydides* huius fuit motus; neque inportune propterea eius Scholiastes, καὶ μὴν Ἡρόδοτος λέγει, ὅτι ἐκινήθη ἐν τοῖς Μηδικοῖς. At, non recordatum fuisse, habet oblivionis et oscitantiae non laudabile crimen, a quo tum inmunis *Herodotus* non erit ipsemet. Asseverat *ad suam usque aetatem Delum* πρῶτα καὶ ὕστατα tremuisse: quae si paullo ante Peloponnesiacum quassata motu fuit, utique secunda vice ipso vivo et superstite contremuit: prorogavit enim aevum in illud usque Graecorum bellum, memoratis etiam nonnullis lib. VII. 137. 133. atque alibi, quae eius tempora testantur. Quo tandem ergo pacto πρῶτα καὶ ὕστατα *ad ipsius aetatem usque?* Equidem utrumque auctorem in concordiam vocare, quam supinitatis convictos relinquere, malim, *Thucydidis*què ὀλίγῳ πρότερον laxius sumere atque ad hunc Deli tremorem adplicare; tantoque cupidius, quod et ille Nostri exemplo in rerum futurarum prodigiis insulae motum censitum fuisse prodidit. Qui alia optant, Cl. *Wasse* ad *Thucydid.* consulent. WESS.

Ibid. Δῆλος ἐκινήθη *etc.*) Quod additur, ὡς λέγουσι Δήλιοι, monstrat, ut puto, motum istum, quem tum sensisse videbantur Delii, rem Graecis passim ignotam fuisse, vel dubitanter receptam. Huic certe Deliorum narrationi fidem non adhibuit *Thucydides;* qui, paulo ante bellum

Peloponnesiacum, atque adeo septuaginta circiter annis post, quam haec evenerunt Herodoto narrata, inmotam ante Delum scribit prima vice κινηθῆναι, lib. II. c. 8. Historici utriusque loca compararunt viri clarissimi *Ios. Wasse*, *Ez. Spanhem.* [ad *Callim.* H. in Del. vs. 11.] et *Iac. Gronov.* et *Herodoti* meminit *Schol. Thucyd.* Quo tempore terram movisse secundum *Thucydid.* senserunt Delii, vixit quidem *Herodotus*, sed haec iam olim scripto consignata dudum ante videtur in vulgus emisisse; ut adeo Delus ipsi dici potuerit, si vera narrabant Delii, tum temporis πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα: sic legit etiam ista *Valla*. VALCK.

8. καὶ Ἀρτοξέρξεω) *Arch.* Ἀρταξέρξεω auctoritatem a *Thucydide*, *Diodoro*, *Cornelio Nepote*, *Stephano Byz.* in Ἀρταῖα aliisque aufert. Enim vero *Herodotus* vulgatum probavit lib. VII. 106. et 151. et una cum eo *Ctesias* et *Plutarchus*. Sunt in Persicis nominibus plurima, quorum initium ΑΡΤΑ, sunt quoque *Artobazanes*, *Artochines* etc. WESS. — Persuasum equidem habeo, scripturam istam Ἀρτοξ. non ab *Herodoto*, sed a sequiorum Graeculorum imperita temeritate esse profectum: quos quid induxerit ut in istum modum mutarint nominis formam, in *Var. Lect.* ad VI. 43, 6. indicavi. *S.*

14. καὶ ἐν χρησμῷ *etc.*) *Gronovii* iudicium non temno, aliunde haec inculcata opinati. [Vide *Var. Lect.*] Versum non neglexit *Eustath.* hinc acceptum non docens. Immo, si quod suspicor, palam edere licet, quae succedunt, δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν *etc.* [*lin.* 17 seqq.] sive explicationes titulorum regiorum, Grammatici quidpiam olent, non Historici. *Herodotus* sane non ita adsolet. Sed enim maneant in possessione, quam Codicum conspiratio illis asserit. In oraculi versione ἀκίνητον *inmobilem* maluit *Henr. Stephanus*, Schediasm. I. 22.; *Virgilius* tamen, *Inmotamque coli dedit et contemnere ventos* de Delo. WESS. — Quum et oraculorum responsa frequentissime adponere consueverit *Herodotus*, nec ab ullo alio digressionum genere abhorreant illius *Musae;* non satis equidem caussae video, cur aut *oraculi de terrae motu Deliaeo* mentionem, eo quod illam codices nonnulli praetermiserint, aut cur *Persicorum nominum interpretationem*, quam libri ad unum omnes

h. l. insertam offerunt, a Scriptoris nostri more et ingenio alienam iudicemus. *S.*

14. *καὶ ἐν χρηστμῷ ἦν etc.*) A *Gronovii* iudicio non dissiderem, si aliis etiam in Codicibus omitterentur oraculi versus, quaeque versum antecedunt proxima: sed quod addit vir Egregius, *non magis Herodoto fuisse caussam adscribendi oraculi, quam fuit Thucydidi*, id vero miraturos scio, qui utrumque bene noverint. Oracula, portenta, somnia, et similia credulorum ludibria, *Thucydides* historiae gravitate censuit indigna; *Herodotus* ista talia non libenter tantum commemorat, sed ita, ut vix notam effugere possit hominis superstitiosi. Quantum hac etiam in parte distent isti duo, vel hic locus esse queat documento: terrae motus *Herodoto* prodigium esse videbatur, quo mala ventura Deus portenderet; secundum *Thucyd.* talis persuasio vulgi animos occupaverat, ἐλέγετο καὶ ἐδόκει ἐπὶ τοῖς μέλλουσι γενήσεσθαι σημῆναι. Sed legat quis *Herodot.* VII. cap. 57. VIII. 37. 65. 77. IX. 64. et 99. tum *Thucyd.* II. 17. VI. 70. VII. 79. et in his ingeniorum animadvertet differentiam. Semel tamen *Thucydides*, lib. II. c. 54., praedictionem memorat Athenis celebratam: Ἥξει Δωριακὸς πόλεμος, καὶ λοιμὸς ἅμ' αὐτῷ: et evaluisse tandem scribit, ut λοιμὸς non λιμὸς antiqua vocis scriptura crederetur. ἢν δέ γε, οἶμαι, inquit, ποτὲ ἄλλος πόλεμος καταλάβῃ Δωρικὸς τοῦδε ὕστερον, καὶ ξυμβῇ γενέσθαι λιμὸν, κατὰ τὸ εἰκὸς οὕτως ᾄσονται. Hinc etiam constare poterit, quid de talibus senserit *Thucydid.* et quantum huius cauta perspicacitas *Herodoti* praestet superstitiosae credulitati. VALCK.

18. Δαρεῖος, ἑρξείης) Occupantur eruditissimi viri in his examinandis *S. Bochartus*, *Th. Hyde*, *Burtonus*, et *H. Relandus* in primis, Dissert. de Vet. Ling. Persica Sect. 23. 24. 61. [Adde *Anquetil*, Comment. Acad. Inscript. T. XXXI. pag. 365.] Res est obscura, et in penuria priscae Persarum dialecti inplicata. Advertit tamen animum meum Ἑρξίης *Arch.*, cui facile primas tribuo ob haec veteris poëtae apud *Hephaestion.* Enchirid. pag. 19. Ἑρξίη πῆ δῆτ' ἄνολβος ἀθροΐζεται στρατός. Quae quidem *Simonidis* si sint, (*Iac. Uptoni* ea coniectura,) pondus addent explicationi, tangentque Darii hanc in Graecos expeditionem: sententia namque, *Dario sane infelices conparantur copiae.* Haec

vir doctus ad *Dionysium* de Struct. Oration. Sect. 3. p. 23. WESS. — Apud *Hesychium* quidem Persicum vocab. Δαρεῖος graeco φρόνιμος respondere perhibetur. Sed mirari hoc loco, ut saepe aliàs, subit contraria inter se, sibique ipsis parum constantia, doctissimorum hominum eorumdemque prudentissimorum eisdem de rebus simillimisque iudicia. Totum istum locum, quo Persicorum quorumdam nominum continetur interpretatio, a *Wesselingio*, strenuo alioqui lectionum omnium, in quas consentiunt *Herodotei* libri, defensore, paullo ante vidimus indignum Scriptore nostro iudicari et a Grammatico quodam adsutum: *Valckenarius*, is qui tot ῥήσεις integrasque sententias, communi codicum consensu Herodoto adscriptas, ab aliena manu *Nostro* obtrusas adeoque resecandas censuit, de eiusdem loci sinceritate nullam ne umbram quidem suspicionis sibi obortam significavit. *S.*

CAP. XCIX. 1. ἐκ τῆς Δήλου) Reduxi quod olim legebatur: iterata enim toties νήσου vox accidit ingrata, scholii foetus. Προσίσχοντο, tot Codicibus protectum, volentibus relinquo. Non *Aristophanis* Plut. vs. 1097. τῷ μεσημβρινῷ προσίσχεται nescio: sed in *navium adpulsu* qui posuerit, habeo neminem; qui vero προσίσχειν, praeter Herodotum innumeros. Neque decerno, *Vallam* deinceps παραπλέοντες [pro περιπλ. *lin.* 4.] τὰς νήσους suis in schedis legisse: in meis nusquam certe. Persae *circum Cycladas*, Euboeam petentes, *navigarunt*. WESS.

CAP. C. 5. τῶν ἱπποβοτέων) Sic de coniectura Cl. *Abr. Gronovius* ad *Aelian.* Var. VI. 1., quam Mssti certissimam praestant. De his supra lib. V. 77. Quod autem post pauca [*lin.* 8.] ex *Arch.* adfertur a *Galeo*, ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα, id additamentum in eo non reperitur. *Laurentius* explevit de suo orationem, ut mollior incederet. Tale de Thespiensibus lib. VIII. 50. αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον. Alia hoc de genere Cel. *Hemsterhusius* ad Plut. vs. 1170. WESS.

8 *seq.* ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα) Indocti lectoris supplementum videtur, quod Codices praebent *Vallae* et *Arch.* ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ ἐλθεῖν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης. Verbum enim Noster posuisset adcommodatius, qualia nonnunquam subiiciuntur phrasi ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν: vid.

quae clar. *Taylor* adscripsit ad *Lysiae* pag. 48, 49. Herodoteum, quod vulgatur, satis ista commendarent etiam sola VIII. 50., αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς Πελοπόννησον: alia praeterea dedit Clar. *Abresch.* aptissima Diluc. *Thuc.* pag. 493. Illuc *urbe derelicta fugere* voluerunt, ubi Persicae classi non patebat accessus. Fuerunt ab antiquissimis temporibus infames Εὐβοίας ἄκραι. *Euboicae cautes, ultorque Caphareus, Virg.* Aen. XI. 260. In *Schol.* ad *Eurip.* Orest. vs. 432. Nauplius φρυκτωρίας ἧψε περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας: frequens haeret illic etiam menda: scribendum ἄκρας. Εὐβοίας ἄκραι *Sophocli* memorantur Trach. vs. 801. Ut hic *Herod.* meminit et τῶν ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν, VII. 192. *Dion Chrys.* in Euboica pag. 99. D. ὅταν οὕτω πιεσθῇ τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τῶν νεφῶν: orationis initio, μόλις, ait, διεσώθημεν πρὸς τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας: sic proximum vocabant scopulosum mare. Ibid. p. 100. A. ἄγρια καὶ σκληρὰ τῆς νήσου τὰ πρὸς τὸ πέλαγος· καὶ ταῦτ' εἶπεν ἐστὶ τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας λεγόμενα: scil. *Herodoto* VIII. 13. aliisque. *Philostr.* in Heroicis p. 716., τὸ λεγόμενον πῦρ ὑπὸ Ναυπλίου περὶ κοίλην Εὔβοιαν ἐπὶ τοὺς Ἀχαιοὺς ἀρθῆναι. *Livius* XXXI. 47. *Est*, ait, *sinus Euboicus, quem Coela vocant, suspectus nautis*: prostat ibi docta *Dukeri* nota. Sunt itaque eadem propemodum τὰ κοῖλα τῆς Εὐβοίας et τὰ ἄκρα. Cur sic dicantur, ex his *Polyaeni* p. 300., εἰ δὲ ἡ θάλασσα κοίλη γίνοιτο, similibusque et hodiedum usitatis licet aestimare. VALCK.

12. ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα) Ionicis Atticisque tritissima locutio. *Euripid.* Med. 917. Οἶμαι γὰρ ὑμᾶς τῆσδε γῆς Κορινθίας Τὰ πρῶτ' ἔσεσθαι: et Orest. vs. 1252. τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων. *Dio Cass.* lib. XXXVI. p. 16. C. ὅτι τά τε πρῶτα τῆς βουλῆς ἦν. *Synesius* Dion. p. 35. B. Εὔδοξον ἄνδρα τὰ πρῶτα τῶν Ἀριστοτέλους ὁμιλητῶν. Non adcumulo plura. Vide *Ti. Hemsterhusium* ad *Luciani* Tim. c. 35. WESS.

CAP. CI. 2. κατὰ τέμενος) Cl. *Reiskius* loci proprium nomen arbitratur, cuiusmodi Siciliae prope Syracusas Τέμενος apud Ethnicographum. Venit olim in mentem, scriptum hic fuisse primitus κατὰ Ταμύνας, cuius in *Strabonis* lib. X. p. 687. [pag. 447. D. ed. Cas.] clarissima mentio, et in *Stephano Byz.* Cui cum omnes suspicioni refragentur Mssti, forte Nostri τέμενος Iovis est Tamynaei sive Apollinis, (variatur enim in titulo,) quo de

Strabo, ad oppidum Tamynas: tum τὸ τέμενος verius meliusque. WESS. — Sed articulum perinde ignorant libri omnes. *S.*

Ibid. κατὰ τέμενος) Articulus saltem requireretur κατὰ τὸ τέμενος: sic vicinum Apollinis templum fuisset designatum. Sed *Herodotum* scripsisse suspicor κατὰ Ταμύνας. *Strabonem* sequutus *Harpocrat.* in voc. Ταμύναι: πόλις ἐστιν ἐν Εὐβοίᾳ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἐρετριέων αἱ Ταμύναι. vid. *Holsten.* ad *Steph. Byz.* In urbis nomine scribendo *Demosthenes* et *Aeschines* sibi constant: ἐν Ταμύναις et εἰς Ταμύνας legitur apud *Dem.* contr. Mid. p. 364, 301. c. Boeot. p. 578, 20. *Aesch.* contr. Ctes. pag. 66, 5, 14. qui in Or. de falsa legat. pag. 50, 40. τὴν ἐν Ταμύναις μάχην memorat, laudemque sibi reportatam; quo spectat *Philostr.* p. 508. VALCK.

3. κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία) Aestum *Gronovii* sedant duo Codices, κατασχόντες δὲ ταῦτα praeferentes, omissó ἐς, utique non male. WESS. — Adnotaverat in huius loci vicinia e cod. *Med.* aliquid *Gronovius*, quod quo pertineret pendebat animi, quum graeca suae Editionis constitueret, quumque Observationes suas conscriberet. Ex scriptura codicum *Pass.* et *Ask.* quibuscum noster etiam cod. *F.* facit, intelligitur, non ἐς ταῦτα, sed nude ταῦτα cognatum illis codicem *Med.* quoque praeferre. In eamdem sententiam *Valla* graeca verba convertit, *potitique his locis*; quam versionem *Wess.* etiam tenuit, in Graecis licet ἐς praepositionem servans, unde haec prodibat sententia, *navibusque in haec loca adpulsis. S.*

9. ἔπιπτον ἐπὶ ἓξ ἡμέρας) Expulsum et Cl. *Gronovio* μὲν servari potuisse *D'Orvillius* ad *Chariton.* VI. 5. pag. 561. opinabatur; haud inprudenter quidem, nisi schedarum voluntas aliud postularet. Eretriae proditores [*lin.* 11.] *Euphorbus* et *Philagrus* sunt in *Plut.* de Garrul. p. 510. B., et *Pausania* VII. 10., ubi in Graecis Φίλαβρος Κυνέου, in Latinis melius. *Strabonem* memoria fefellit, quando lib. X. pag. 687. [pag. 448. a. ed. Cas.] de Eretria, τὴν πόλιν, ait, κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους τῷ πλήθει. Nihil hic talis modi. *Platonis* in Menex. pag. 240. verba in doctissimi scriptoris haerebant recordatione. Vide Clar. *Valckenarium* ad lib. III. 149. WESS.

11. Φίλαγρος ὁ Κυνέου) Hoc congruit Eretriensi nomen, non illud male ominatum Φίλαβρος, quod vulgatur apud *Pausan.* in catalogo proditorum Graeciae lib. VII. p. 546. Quando mox [*lin.* 15.] *Eretrienses Persae* dicuntur ἀνδραποδίσασθαι κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς, si iusserat Darius σαγηνευθῆναι, fecerunt quomodo fecisse scribit praeter ceteros *Strabo*: vid. notata in lib. III. c. 149. *Nullam* Herodotum tamen *istius rei fecisse mentionem* monuerat iam *Petavius* in *Iuliani* p. 79. A. VALCK.

CAP. CII. 2. κατέργοντές τε πολλὸν) *Laurentii* Latina, *magnam partem vastaverunt*, κατεργάζοντες trium Codicum explicant, ad rem bene, modo isti formae ea inesset notio. Taliter κατεργάζεσθαι in Musis atque apud alios frequens. Fieri fortasse potuit, idem ut significatus illi participio adhaeserit: alioqui κατέργοντες valere oportebit, non, quae viri Cl. [*Gronovii*] versio, *se coërcentes*, sed Athenienses *in angustias cogentes* et *concludentes*, veluti lib. V. 63. [Sic quidem et *Thucyd.* VI. 6. κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.] Adsunt et uberes correctionum viae, *Reiskii* sollertiâ munitae, κακεργέοντες, *multa mala inferentes*; καταργέοντες h. e. καταραθυμοῦντες, *tempus nihil agendo consumentes*; καταράττοντές τε πολλὸν, *magno inpetu irruentes.* Eas ego premere non ausim. Vastitatem agrorum, a Persis tum effectam, *Plutarch.* Aristid. p. 321. A. indicat. WESS.

3 *seq.* δοκέοντες ταῦτα τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν *etc.*) Haec, nec Vallae neque ceteris intellecta, recte ceperunt *Gronov.* et [*Bellanger*] *l'Auteur des Essais de Crit.* pag. 184. Vicinum κατέργοντες πολλὸν vellem nobis explicuissent. VALCK. — Hoc quidem percommode a *Wesselingio* expositum est. *S.*

4. ὁ Μαραθὼν) Δωρὶς ἡ λέξις, ὁ καὶ ἡ Μαραθὼν, monitore *Eustath.* ad Odyss. p. 1568, 44.; Ionum ore ἡ Μαραθὼν, ni fallit *Thom. Magister*: fallere autem *H. Stephanus* App. de Dialect. pag. 157. decernit, Grammatico *Herodotum* lib. I. 62. et hoc ipsum aliaque ex c. 107. obiiciens. Sed enim ἡ Μαραθὼν hic in schedis: neque latet, quantum sibi amanuenses in mutanda Scriptoris dialecto indulserint. Adde *Porphyrium* Q. Homer. VIII., τὴν Μαραθῶνα Ionibus vindicare, et eruditos *Thomae M.* interpretes. WESS.

CAP. CIII. [3 *seqq.* Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πάτερα *etc.*) Conf. cap. 39-41. huius Musae. *S.*]

16. πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ) Sic *Io. Meursium* Ceram. Gem. c. 24. secutus pingi iussi. Διακοίλης, nexis vocibus, consistere non potest. Atticae Κοίλη e *Marcellino* scriptisque marmoribus nota, haud longe Ceramico aberat. Unde *Aelian.* Nat. Anim. XII. 40. Μιλτιάδης δὲ τὰς ἵππους τὰς τρεῖς Ὀλύμπια ἀνελομένας ἔθαψεν ἐν Κεραμεικῷ· καὶ Εὐαγόρας ὁ Λάκων. Quae cuncta hinc derivata cum sint, bene *Iac. Perizonius* ad *Aeliani* Var. IX. 32. τρεῖς Ὀλυμπιάδας reposuit, aliσqui τρὶς Ὀλύμπια, cum Cl. *Io. Matth. Gesnero*, qui de equabus huiusmodi erudite in *Columellam* de Re Rust. III. 9. WESS.

Ibid. τῆς διακοίλης καλ. ὁδοῦ) Cum *Io. Meursio* in Ceramico Gem. c. 24. scribendum censeo, πέρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ, *ultra viam, quae, quod trans Coelam ducat, nomen inde suum accepit.* Fuit enim sepulcrale Cimonis monumentum prope urbem ἐν Κοίλῃ, atque adeo ultra viam, quae vocabatur ἡ διὰ Κοίλης ὁδός. *Marcellin.* in vita *Thucyd.* p. 3, 25. πρὸς ταῖς Μελιτίσι πύλαις καλουμέναις ἐστὶν ἐν Κοίλῃ τὰ καλούμενα Κιμώνεια μνήματα. Huic vitae subiectus scriptor incertus, a praecedentium auctore diversissimus, (cuius incipiunt observata p. 7, 46. [ed. *Dukeri*] ab Ἰστέον) p. 9, 23., ἔστι δὲ αὐτοῦ τάφος πλησίον τῶν πυλῶν ἐν χωρίῳ τῆς Ἀττικῆς ὃ Κοίλη καλεῖται. conf. tertius vitae *Thuc.* scriptor p. 12, 12. Praeter Archinum, *Meursio* memoratum de Pop. Att. in Κοίλη, qui ἐκ Κοίλης censerentur cives innotuerunt Attici Chaeredemus Εὐαγγέλου, Phidon, et Leptines ex *Schol.* in *Aristoph.* Av. 1128., *Isocrate* p. 375. D. *Demosth.* p. 397, 104. VALCK.

20. πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι) Consimili structura εἷς μὲν δὴ τῶν ποταμῶν τοῖσι Σκύθῃσι lib. IV. 51. et lib. IX. 107. καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωϋτοῦ Δαρείῳ τὴν γυναῖκα, *filii Darii uxorem.* Error *Thomae Mag.*, παρὰ τῷ πάτρῳ explicantis ἤγουν τῷ πάππῳ, reprehensus merito fuit a *P. Leopardo* Emend. VII. 20. et *I. Rutgersio* Var. Lect. I. p. 33. WESS. — At sicut IX. 107. dativus Δαρείῳ non a substantivo γυναῖκα, sed a verbo ἠγάγετο regitur; sic IV. 51. dativus τοῖσι Σκύθῃσι pendet a sequente verbo ἐστὶ, et h. l. dativus τῷ Κίμωνι a verbo ἦν pendet: quà structurà in graeco sermone nihil usitatius. *S.*

22. παρὰ τῷ πάτρῳ Μιλτ.) Recte *Eustath.* in Ἰλ. β'. pag.

259, 16., ὡς παρ' Ἡροδότῳ Πάτρως ὁ ἀπὸ πατρικοῦ ἀδελφοῦ θεῖος, οὕτω νῦν (Ἰλ. β'. 661.) ὁ ἀπὸ μητρικοῦ, Μήτρως. Hac etiam in voce sibi constat *Herodotus* lib. II. c. 133. IV. 76. VII. 10. In his nostris errasse *Thomam Magist. I. Rutgers.* ostendit Var. Lect. pag. 33. VALCK.

CAP. CIV. 8. καὶ ὑπὸ δικαστήριον) Additâ ex Codd. copulâ sermonem, nonnihil antea hiulcum, instruxi. Quod proxime autem [*lin.* 7.] τοινθεῦτέν μιν οἱ ἐχθροὶ, in μὲν docti viri suspicione conversum memini, quoniam αὐτὸν ἀγαγόντες consequitur. Eiicerem ego posterius potius fide eorundem librorum, si quae rei necessitas; qualis in Herodoteâ redundantiâ et aliorum nulla. Confer *Diodoro* adposita lib. I. 97. IV. 39. WESS.

CAP. CV. 2. Φειδιππίδην) *Corn. Nepos* expressit, *Philippidemque cursorem eius generis, qui hemerodromi vocantur;* ubi in cursoris, prorsus uti hic, nomine libri non conspirant, *Phidippidem* dantes. In *Polluce* III. 148. Φιλιππίδης ἡμεροδρόμος, hinc, opinor, acceptus: eadem *Luciani* scriptura T. I. 727., *Plut.* Malign. p. 862. A., *Pausan.* I. 28., *Libanii* T. I. p. 138., *Plinii* Hist. N. VII. 20., *Solini* Polyh. c. 1. Non me clam est, Viros clar. *Salmasium Palmerium*que Φειδιππίδην ubique praeferre ob *Herodoti* exemplum: at dubium illud est. Retinebo tamen, valde metuens de explorata scriptionis eius veritate, Φειδιππίδην. *Hemerodromos*, οὐ χρωμένους ὑποδήμασι ἐν ταῖς ὁδοῖς, *Musonius* ἀνυποδησίαν collaudans in *Stob.* Serm. I. p. 18., testimonio esse voluit: plura de iisdem et elegantia vetus scriptor in *Steph.* Sched. VI. 2. WESS.

7. Ἀθηναίοισι κελεῦσαι ἀπαγγεῖλαι) Eadem hinc de *Pane* narrat *Pausan.* I. p. 68. similia Suidas in Ἱππίας. Huic, a Miltiade forsan excogitatae, fraudi similem commentus est Pericles, narratam *Frontino* Stratag. I. cap. XI, 10. Et summi duces Archidamus, Agesilaus, Epaminondas, plebis superstitione scienter leguntur usi. Tegeatis non minus quam Atheniensibus istam Panis adparitionem visam fuisse veram ex *Pausaniae* constat Arcad. p. 710. In *Schol.* msto ad *Aristidis* Panathen. Philippidae, seu Phidippidae, dixisse fertur Pan: ὅτι τῇ μάχῃ παρέσομαι· εἶπε δὲ Ἀθηναίοις τιμᾶν με. Huic quoque divino iussui libenter Athenienses rebus compositis obsecundasse docet *Herod.* [*lin.* 12.] ἱδρύ-

σαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλι Πανὸς ἱρόν. Testis est et Pan ipse *Lucianeus* T. I. p. 272. [Dial. Deor. XXII. 3.] Ἀθηναίοισι συμμαχήσας οὕτως ἠρίστευσα ἐν Μαραθῶνι, ὥστε καὶ ἀριστεῖον ᾑρέθη μοι τὸ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει σπήλαιον. Panis αὔλιον et τὸ τοῦ Πανὸς dixit *Aristoph.* Lys. vs. 722. et 910. Alia dedit *Meurs.* Athen. Att. II. c. 8. In *Schol. ed.* ad *Aristid.* T. II. p. 172., Pani dicuntur βωμὸν ἱδρύσασθαι et θυσίας ἐπιτελέσαι. Herodotea, καὶ λαμπάδι ἱλάσκονται, [*lin.* 14.] *Meursius* attigit in Gr. Feriata voc. Λαμπάς. VALCK.

9. γενομένου σφίσι χρησίμου) Odiosa vocis ἤδη repetitio nunc cessabit. *Hermogenis* Schol. in praegressis eam neglexit, εὔνου ὄντος αὐτοῖς repraesentans. Potior *Pass.* voluntas, in quam *Reiskii* inclinavit opinatio, mox, [*lin.* 10.] sicuti in duobus Msstis, τὰ δ' ἔτι legentis. proba utique sententia. Scholiastes ille τὰ δὲ, καὶ ἐσομένου tantum. WESS. — Quum in ed. *Gron.* aliisque ante *Wess.* sic legeretur, ἐόντος εὔνου ἤδη Ἀθηναίοις, καὶ πολλαχοῦ γενομένου ἤδη σφίσι χρησίμου, perspecte *Reiskius* monuerat, priori loco delendam ἤδη particulam: eamque cum Scholiaste Hermogenis recte ibi ignorant codices nostri *F.* et *Paris. b.* ac puto equidem etiam alii, in hisque cod. *Pass.* e quo quum notatum reperisset *Wess.* ignorare eum in hac regione istam particulam, ad iniquum locum referens eam notam Vir doctissimus, priori loco ἤδη tenuit, et posteriori loco abiecit. Pro εὔνου, quod nunc legitur, forsan εὐνόου scripserat *Herodotus*, ut voluit *Koen* ad *Gregor.* Dial. ion. §. 71. *S.*

CAP. CVI. 2. δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθ. ἄστεος) Obscura de Phidippide *Plutarchi* insectatio est, iniusta tamen. Spatium ab illo cursore, absolutum biduo, stadiis MCCXL finiit *Solinus* et magnus eius interpres p. 33.; *Plinius* vero MCXL. Hist. Nat. VII. 20. ubi docte *Harduinus.* WESS.

Ibid. δευτεραῖος - - - ἦν ἐν Σπάρτῃ) Plusquam mille ducenta stadia biduo confecisse *Salmas.* monuit ad *Solin.* p. 45. Miror quod scribit *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 862. Phidippidem παρακαλοῦντα Λακεδαιμονίους ἐπὶ τὴν μάχην ἐκ τῆς μάχης γεγενημένον. Ante pugnam Marathoniam Spartam missus, victoriae reportatae nuncius Athenas venit, *Luciano* teste T. I. p. 727. [Pro Laps. inter Salut. c. 3.] Λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγέλλων τὴν νίκην εἰπεῖν πρὸς τοὺς ἄρχοντας, - - - Χαίρετε, νικῶμεν, καὶ τοῦτο εἰπὼν συναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ, καὶ

τῷ χαίρειν συνεκπνεῦσαι: ubi forte scribi praestiterit ἐναποθανεῖν τῇ ἀγγελίᾳ. In *Scholiis* ineditis ad *Aristidis* Panathen. vatis iussu Plataeis missus ad ignem sacrum Delphis petendum ἀπῆλθεν εἰς Δελφοὺς, καὶ ἦλθεν αὐθημερὸν χιλίους σταδίους ποιήσας· καὶ ἐλθὼν ἐς Πλαταιὰς, καὶ ῥίψας ἐν μέσῳ τὸ πῦρ ἐτελεύτησε, μὴ ἐνεγκὼν τὸν κάματον. VALCK.

12. ἦν γὰρ ἱσταμένου τοῦ μηνὸς εἰνάτη) Sermonis indolem hoc postulare *Gronovius* agnovit. Bene *Vindob.* et *Plutarchus*, in cuius Glor. Athen. p. 349. F. ἕκτῃ μὲν ἱσταμένῃ Βοηδρομιῶνος simili peccato. Superius c. 57. καὶ ἑβδόμας ἱσταμένου τοῦ μηνός. *Plutarch.* Sympos. VIII. p. 717. B. τῇ ἕκτῃ τοῦ Θαργηλιῶνος ἱσταμένου. In talibus enimvero pauca abunde sunt. Hic criminosa *Plutarchi* accusatio Malign. p. 861. F. *Herodotum* asperrime stringens, examen meretur. Negat τῆς πανσελήνου religione Spartanos ab expeditionibus abstinuisse; audacter ea in re *Pausaniae*, *Luciano*, si tamen is auctor Ἀστρολογίης, c. 25., scriptori περὶ Ποταμῶν, cui *Plutarchi* nomen inponitur, *Hermogeni*, et quos plures *Io. Meursius* Miscell. Lacon. II. 9. adpellavit, obnixus. Ad hoc, partae victoriae Marathoniae diem sextum fuisse Boëdromionis, in perpetuum eius monumentum ad posteros sacratum: quod, ne vacillantem putes, ter insinuat, etiam in Camilli Vit. p. 138. A. Falsum propterea largiter *Herodotum*, alios turpiter circumscribere, coelum ipsum, dierum rationem, omnes res confundere. Gravis profecto accusatio; sed in insectatoris reditura (sicuti prudenter *Ioach. Camerarius* Prooem. in Herodot. p. 715. *ed. Gronov.*) caput. Nam de lege, (verba eruditi eius viri sunt) deque praelii die, sua fide adfirmante utroque, venia, opinor, dabitur ei, qui fidem *Herodoti*, proxime ad Marathonii certaminis aetatem pertinentis, atque ex illis, qui conflictui adfuerunt, haud pauca edocti, pluris sibi faciendam quam *Plutarchi* putaverit. At sextus tamen Boëdromionis dies solemnis illi victoriae Athenis? Esto. Quid enim, si mense, cuius nomen *Herodotus* pressit, Metagitnione, quo Spartae *Carnia* celebrabantur, pugna in campo Marathonio fuerit pugnata? *Carnia* sane, pariterque luna, nondum pleno orbe fulgens, ne abitum Lacedaemonii maturarent, inpedimento erant, uti lib. VII. 206. Ita praelium festo illo die, quod accusator non dif-

fitetur, fuit prius, relato deinde in sextum Boëdromionis. Haec et plura pro *Herodoto* eruditissimus *Freretus*, Comment. Acad. Inscript. T. XVIII. p. 138. *ed. Paris.* Dici speciose poterit, *Carniorum* nullam hic mentionem. Servemus ergo mensem Boëdromionem, et pugnam in xvi. eius diem conferamus. Nam Spartani nono mensis die ad belli consortionem invitati, post plenilunium confecto tridui itinere, Persis tantum quod profligatis, Athenas advolarunt. Sit, inquam, certamini dies xvi. Boëdromionis, potuit victoriae memoria anteverti, et sexto die sacrari, quod Mysteriorum sollemnia extremo eodem mense sanctissima essent, aut alia de caussa. Neque insolens et praeter usum, ut victoriae sollemnis pompa alio celebraretur tempore, quam reportata ipsa fuerat. Persas Graeci ad Plataeas quarto Boëdromionis straverunt; *Eleutheria* tamen, recordationi eius rei dicata, die xiv. Maemacterionis peragebantur, *Plut.* Aristid. p. 332. A. Qua in opinatione de consensu Cl. *Ed. Corsini* Fastor. Attic. Diss. IV. p. 184. gaudeo. Alia *H. Dodwellus* de Cyclis Diss. VIII. p. 530. Utram autem cunque in re adeo remota adoptemus defensionem, *Plutarchus* caussa cadet. WESS.

CAP. CVII. 3. ἐν τῷ ὕπνῳ) Quibus supervacuae hae voces, arbitrium illis relinquo. Adduntur infra c. 118. et 131. etiam III. 30. et 65., absunt VII. 12. De huiuscemodi *per quietem visis* Iocasta callide, Πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασι βροτῶν Μητρὶ ξυνευνάσθησαν· ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ Παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει, in *Soph.* Oed. Tyr. vs. 1000., quo et Cl. *Burmannus* usus ad *Suetonii* Caesar. c. 7. Eum *Casaubonum*que vide. Ego vero [*lin.* 4.] συνεβάλετο, cuius in talibus creberrimus usus, reposui. WESS.

12. πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μειζόνως) Non sane miror, si istud quoque *sternutamentum* adparuerit ominosum *Herodoto*, εἰπόντι ὡς Ἱππίας - - - ἔπταρε καὶ ἔβηξε μεῖζον τοῦ συνήθους, iuxta *Eustathium* in Od. ρ'. p. 647. Ne *Xenophon* quidem πταρμὸν memorare dedignatus in historia, Κυρ. Ἀναβ. III. p. 178, 15., ne mali militibus videretur ominis sternumentum, ut οἰωνὸν τοῦ Διὸς τοῦ σωτῆρος accipiendum persuasit. Insaniam popularem ridendo feliciter confutavit Timotheus apud *Polyaen.* III. c. 10, 2. vid. *Davis.* in *Ciceron.* de Div. II. 40. VALCK.

13. οἷα δέ οἱ πρεσβυτέρῳ ἐόντι) Concinne Mss. quorum iudicio [*lin.* 12.] μέζον praestabilius. Vere deinceps ὁ ὀδών. *Eustath.* Ἰακὸν δέ φασιν ὁ ὀδών, Iliad. Α'. p. 854, 14. [p. 795. ed. Bas.] testisque moris Ionici locupletissimus *Hippocrates.* Hippiae πταρμὸν et dentem excussum exscripsit in *Suidae* Ἱππίας *Aelianus* aut Scriptorum alius quis. WESS.

CAP. CVIII. 4. πόνους --- συχνοὺς ἤδη ἀναιρέοντο) Scribendum arbitror ἀναιρέατο, vel ἀναραιρέατο, positum Herodoteo more pro ἀνῄρηντο, *susceperant*, ut vertit *Valla;* qui, nisi sic legerit, sensit tempus idem requiri, quale praecesserat ἐδεδώκεσαν. VALCK. — Perspecte Vir doctissimus; cuius emendationem Mssti libri firmarunt. *S.*

8 *seqq.* Quae *dixisse* narrantur *Plataeënsibus Lacedaemonii*, *Herodoti* praesertim ea de re iudicium, non miror invidiosa Spartanisque iniuria visa *Plutarcho*, qui T. II. p. 861. Οὐκοῦν, inquit, εἰ μὴ κακοήθης Ἡρόδοτος, ἐπίβουλοι μὲν καὶ κακοήθεις Λακεδαιμόνιοι, ἀναίσθητοι δὲ Ἀθηναῖοι παρακρουσθέντες, Πλαταιεῖς δὲ οὐ κατ' εὔνοιαν οὐδὲ τιμήν, ἀλλὰ πολέμου πρόφασις, εἰς μέσον ἐρρίφησαν. Quid mirum inter aemulos, et suis quemque commodis invigilantes? Herodotea Spartanorum ingenio atque institutis minime disconveniunt. VALCK.

8. Ἡμεῖς μὲν ἑκαστέρω τε οἰκέομεν) Suum scriptori rediit. Ἑκατέρω alienum erat, corrigendumque ex *Foesii* (Oecon. Hippocr. p. 184.) doctrina. *Herodoti* sunt lib. III. 101. οὗτοι μὲν τῶν Ἰνδῶν ἑκαστέρω τῶν Περσέων οἰκέουσι. *Hesychius:* Ἑκαστέρω, πορρωτέρω. Saepe *Apollon. Rhod.* IV. 90. etc. Mox ψυχρὴ ἐπικουρίη [*lin.* 10.] uti νίκη ψυχρὴ IX. 49. et ἐλπὶς ψυχρὰ *Euripid.* Iph. Aul. vs. 1014. et *Iosephi* Bel. Iud. I. 18, 3. WESS.

11. συμβουλεύομεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας *etc.*) Res testificatione *Thucydidis* lib. III. 55. extra dubii periculum, non insectationis *Plutarchi*, malignitatis hic manifesta cubilia detegentis. Spartani-ne Plataeensibus οὐ κατὰ εὐνοίην, ut Atheniensibus se iungerent, suaserint; an hos bello Boeotico, Plataeensium caussa, expositos voluerint; dictu quidem nunc difficile. Cognitissimi tamen Athenis totàque Graecià Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια, *Euripid.* Andromach. vs. 446. WESS.

17. οἱ δὲ οὐκ ἠπίστησαν) Qui hic scribendum credidit οὐκ ἠπειίστησαν, non recordabatur quod saepe legerat apud *Sophoclem*, ἀπιστῆσαι positum pro ἀπειθῆσαι. Saepius id ipsum legeremus apud veteres, si per correctores licuisset. Qui vulgo ἀπειθὴς, illis etiam ἄπιστος dicebatur: ἀπιστεῖν idem erat ac ἀπειθεῖν, vel εἶναι ἀπειθῆ. *Zonaras* in Lexico Ms. Ἄπιστος λέγεται καὶ ὁ μὴ πειθόμενος, ὡς φησὶ Πλάτων· καὶ Ξενοφῶν Κύρου παιδείας ά (p. 4, 14. p. 26, 11.) Εὐπιστοτάτους, (τοὺς) εὐπειθεστάτους ἢ μάλιστα πειθομένους. Luculentus testis est *Harpocration*, Ἀπιστεῖν, ἀντὶ τοῦ ἀπειθεῖν, dixisse scribens *Antiphontem* et *Isocratem*: Ἀπιστίαν, τὴν ἀπείθειαν, *Demosthenem* (p. 70, 43. p. 71, 53.) aliosque plures. *Antiphontis* oratio citata periit: in *Isocratis* vulgatur ad Philippum Epist. p. 409. A. εἰ μὲν ἐπείσθης - - - εἰ δ' ἠπειθήσας: reponendum ἠπίστησας ex *Harpocr.* Conf. *Hesych.* in Ἠπίστησεν. Inter *Leunclavium* et *H. Steph.* motam litem componere conatus *Hutchinson* ad *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. p. 114. *Sophoclis* excitat loca, quibus nixus *Stephano* suffragatur: sed Sophoclea debet ille *Aem. Porto*, qui collegerat illa initio notarum in *Xenoph.* Ad *Hesych.* in Ἀπιστεῖ et in Ἄπιστος errat *Küster*: recte iudicat clar. *Abresch.* conf. *Porti* Lex. Ion. in Ἄκριτος et *Ti. Hemsterhuis* ad *Lucian.* p. 179. VALCK.

26. ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο) In iudicio finium regundorum Boeoti non acquieverunt; inde ἀναγνόντες ἀπαλλάσσοντο, *suadentes discesserunt* Corinthii, ex fide librorum quorundam; pro Scriptoris dialecto haud insuave, uti *H. Stephani Porti*que collectanea demonstrant. Sed muto nihil. De *Hysiis* [*lin.* 31.] ante disputatum lib. V. 74. WESS.

CAP. CIX. [2 *seq.* ὀλίγους γὰρ εἶναι, στρατιῇ - - συμβαλέειν) Intellige ὡς vel ὥστε συμβαλέειν. *S.*]

6. ὁ τῷ κυάμῳ λαχὼν Ἀθ. πολεμαρχέειν) Athenis κυάμοισι τὰς ἀρχὰς αἱρέεσθαι legitimum facit Pythagoras in *Luciani* Vitar. Auct. c. 6. et plures, a *Davisio* nominati ad *Max. Tyr.* Diss. XXII. p. 582. *Io.* autem *Meursius*, primum omnium Polemarchum *Callimachum* hunc creans, Att. Lect. II. 14. in fraudem *Simsonium* induit Chron. A. M. 3514., deceptum *Pausaniae* verbis I. 15., ubi *Kuhnius* melius. WESS.

8. ἦν δὲ τότε πολέμαρχος Καλλίμ.) Incogitanter *Io. Meursio Callimachus* iste dicitur Athenis *primus* polemarchi munus

obiisse, Att. Lect. II. c. 14. *Meursium* sequitur *Kühnius* ad *Poll.* VIII. 92. Ut primus forte Polemarchorum Callimachus decem ducibus hoc tempore fuerit adiunctus undecimus, qui in acie honoratiorem ex lege locum teneret, (a qua suspicione non multum abfuit *Iac. Perizon.* ad *Aeliani* Var. Hist. p. 421.) certo constat non primum fuisse Callimachum apud Athenienses polemarchum. *Pausaniae* verba I. p. 37. quibus solis niti potuit *Meursius*, vel aliter accipienda sunt, vel ita leviter refingenda, ut de Callimacho scripserit, ὅς, Ἀθηναίοις πολεμαρχῶν, (vid. *Herodiani* Philetaer. a *Piersono* vulgatus p. 441.) ἤρξατο nempe μάχεσθαι, vel τῆς μάχης. Apud *Herod.* c. 111. τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρεος ἡγέετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος: de eodem *Polemo* Soph. p. 3. ἐξῆρχε γάρ, κἀν τοῖς πρώτοις ἔταττεν αὐτὸν ἡ πολεμαρχία. Nobile votum, quo Dianae τῇ Ἀγροτέρᾳ ante pugnam Marathoniam se obstrinxerunt Athenienses, fecisse dicitur Callimachus polemarchus in *Schol.* ad *Aristoph.* Eq. vs. 657. Recte *Meurs.* observat, Athen. Att. II. c. 5., eadem sacra postea quotannis fecisse Dianae polemarchum, *quia primus olim Callimachus polemarchus ita instituit.* Nollem eadem pag. scripsisset vir egregius, *votum illud, Dianae factum, ante Xenophontem Herodotum quoque retulisse lib. VI.; quem malignitatis accusat eo nomine Plutarchus.* Apud *Plutarch.* T. II. p. 862. B. pro φησὶ scribendum φασί, nam votum nusquam memorat neque sacri solennis originem *Herodotus*, atque idcirco *Plutarcho* accusatur negligentiae l. c. ἐσπουδακὼς περὶ τὰς Ἀθήνας διαφερόντως, οὐδὲ τὴν πρὸς Ἄγρας πομπὴν ἱστόρηκας, ἣν πέμπουσιν ἔτι νῦν τῇ Ἑκάτῃ χαριστήρια τῆς νίκης ἑορτάζοντες: in var. lect. πρὸς Ἀγροτέραν legitur; nisi sit ex Codicibus, alterum non mutarem, inprimis cum sequatur τῇ Ἑκάτῃ. Scripserat-ne forsan τῇ ἕκτῃ Θαργηλιῶνος? Isthoc die quotannis Athenienses τῇ Ἀγροτέρᾳ ἀπεθύεσαν τὰς χιμαίρας iuxta *Aelian.* Var. Hist. II. 25. Qui huius sacri meminerunt viri docti, caute abstinuerunt loco *Xenoph.* Ἑλλ. IV. p. 302, 17. VALCK.

14 *et seqq.* ἐς κίνδυνον ἥκουσι μέγιστον) Scribi potuit: νῦν γὰρ δὴ ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κινδύνων ἥκουσι μέγιστον: ut forte legit *Valla*. Herodoteo, ἐξ οὗ ἐγένοντο Ἀθηναῖοι, idem significat hoc *Demosth.* p. 204. ἀφ' οὗ γέγονεν ἡ πόλις: et *Lysiae* p. 115. ἐξ ὅσου Ἀθηναῖοι ἀείμνηστοι εἰσίν. Deinceps, [*lin.* 28.]

ταῦτα ὧν πάντα, ait, ἐς σὲ νῦν τείνει: sicut *Eurip.* Phoen. vs. 438. Ἀλλ' εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν. Paene ultima Miltiadis, [*lin.* 31.] ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβουλὴν ἕλῃ, satis adparet quid sibi velint: una tamen adiecta litera, una ablata, clariora evaderent: τὴν δὲ (nempe γνώμην) τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἢν ἕλῃ. Sed eleganter corrigit *Reiskius*, ἢν δὲ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἔχῃ: vertitque *si vero iis adhaerescas qui student conflictum impedire.* τῆς αὐτοῦ γνώμης ἐχόμενος dicitur Thrasybulus *Thucydidi* VIII. 81. De Callimacho polemarcho *Polemon* p. 16. τῶν ἄλλων πολεμάρχων δειλίαν ἐντιθεμένων τῷ πλήθει, ἡ τούτου ψῆφος προσγενομένη τὴν ὅλην συμβολὴν ἐποίησε. Calida saepe ducum consilia suà videtur auctoritate moderatus polemarchus; cuius tamen in bellis sequentibus Atheniensium rara fit mentio. VALCK.

16. δέδοκται) Laurentii *palam est*, nisi versio sit liberior, ad δέδεικται ducit; quo modo corrector *Pass.* et *Reiskii* coniectura, loco δέδεικται. Haud contemtibile vulgatum, (quod virum eruditum non fugit,) quid ab Hippia Medisque in Athenienses *decretum* fuerit, significans. Tale δέδοκτο IX. 73. et δέδοκται sive δεδόκηται γίνεσθαι VII. 16. WESS.

22. κελευόντων συμβαλέειν) Iucundior additamento oratio, et consuetudini propior. Supra c. 106. ἦν -- μηνὸς εἰνάτη· εἰνάτη δὲ *etc.* et IX. 11. στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ ἐκάλεον *etc.* Adde lib. III. 12. WESS.

32. τὴν συμβολὴν) Hoc flagitat res ipsa, optime ab *Arch.* oblatum. Necessitatem mutationis agnoscunt viri docti, de adhaerente ἕλῃ solliciti. Scite *Reiskius*, ἢν δὲ τῶν ἀποσπ. τὴν συμβολὴν ἔχῃ: *si vero iis adhaerescas, qui student conflictum inpedire.* Ἔχεσθαί τινος notum admodum: permutaturque in Cod. *Ask.* c. 116. εἷλον loco εἶχον. *Abreschius* ἢν δὲ τῶν ἀποσπ. τὴν συμβολὴν ἕλῃ, adscito ἡ γνώμη. Tritum sane Nostro ὡς ἐμὴ γνώμη αἱρέει II. 43. III. 45. IV. 127. plena dictione, quam defectam illis vocibus non recordor. Esto, in illo Msstorum silentio, sua cuique optio. Mihi dudum placuit, ἢν δὲ τὰ τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβολὴν ἕλῃ, ut τὰ perierit ob sequens τῶν. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

CAP. CXI. 4. τὸν πολέμαρχον ἔχειν κέρας τὸ δεξιόν.) Rhetor Glaucias in *Plutarchi* Sympos. I. 10. Aeantidis pugnà Marathonià cornu dextrum *Aeschyli* testimonio con-

tribuit, atque ex illis Callimachum polemarchum fuisse, quippe Aphidnaeum. Quod non quidem recusandum, modo praecipua ratio Callimachi, tanquam polemarchi, ducatur. Rex olim in cornu dextro imperabat, teste *Euripide* Supplic. vs. 657. Mutatâ reipublicae formâ polemarcho honor iste cessit. De *serie tribuum*, et *quo se ordine exceperint*, [*lin.* 5 *seq.*] ampla disquisitio *Ed. Corsini* Fast. Att. Diss. III. p. 119. et praecipue Diss. IV. WESS. — Conf. *Taylor* Lect. Lys. cap. 3. p. 235 seq. ed. Reisk. *S.*

CAP. CXII. 7. ὁρέωντες αὐτοὺς ὀλίγους) Eieci ἐόντας Codicum imperio; haud inmemor creberrimi in Musis, nec semper necessarii, eiusdem usus. Si narranti *Pausaniae* veritas constat, diu ante Athenienses δρόμῳ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἐχρῶντο Messenii, lib. IV. c. 8. Prisci certe Graeci non ita, Poëtâ Iliad. Γ'. 8. indice. WESS.

13. πρῶτοί τε ἀνέσχοντο) Ubi Miltiades *Aristidis* T. III. p. 283. ἰδιώτας ἐξαγαγὼν, ὡς εἰπεῖν, ἐπανήγαγε νικηφόρους: *Schol.* in Codice clar. *P. Burm.* Ἰδιώτας λέγει οὐ τῶν πολεμικῶν, ἀλλὰ νίκης -- ἢ -- οὐ μάχης ἀπείρους, ἀλλὰ τοιαύτης Μηδικῆς νίκης. καὶ Ἡρόδοτος ἐν τῇ στ' λέγει, ὅτι τὸ (an τότε?) πρῶτον Ἕλληνες ὑπέστησαν σχῆμα θεάσασθαι Μηδικόν. vid. *Maxim. Tyr.* XXX. 6. *Aristoph.* Nub. vs. 958. et 981. VALCK.

CAP. CXIII. 11. πῦρ τε αἴτεον) Est cui πῦρ τε αἴθεον blanditur, oblito eam verbi formam Graecis auribus insolentem esse. *Ignem* sibi *postulabant*, quo fugientium Persarum naves incenderent. WESS. in *Addendis.* — Scribens ista *Herodotus*, ut multa saepius alia Homerica, sic h. l. respexisse videtur illud Hectoris ex Iliad. ο'. 718. adclamantis Troianis, Οἴσετε πῦρ. *S.*

CAP. CXIV. 1. ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ) Glossam cum vera voce *Gronovius* mutavit optime. Πόνον, *Nostri* studio, *Procopius* creberrime: veluti, ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ γενόμενος, Bel. Pers. II. 25. Ex *Sosicratis* Graecis *Rutilius Lupus* de Figur. Sent. p. 3. *Deinde in ipso* b e l l i l a b o r e *ac periculo deseruit nos Philippus. Callimachi* nomen, quod Codicibus nonnullis abest, delere non sustineo, quippe orationem colorans. Ipsum autem innumeris confixum sagittis et iaculis inmotum stetisse, nugantur Rhetores: ἔμεινεν ἐν τῷ τῆς στάσεως σχήματι, καὶ ἐδόκει ἑστάναι, πεσεῖν μὴ δυνάμενος, *Polemo* Or. 1. p. 2. WESS.

4. Κυναίγειρος) Sic *Aeschyli* fratrem plerique indigetant. At Κυνέγειρος est (quemadmodum et schedis *Med.* et *Paris.*) poëtis. Οὔ σε μάκαρ Κυνέγειρε, τὸν ὡς Κυνέγειρον ἔγραψε Φᾶσις, *Anthol.* lib. IV. p. 453. ubi *Brodaeus*. Laudabilis *Cynaegiri* audacia a *Justino* lib. II. 9. *Polemone* Or. 1. atque aliis ita pingitur, ut supra fidem longe sit. Fluxit ex frivola Atheniensium et Sophistarum iactantia, in certamine Marathonio inmanem in modum exsultante. WESS. — Conf. *Iacobs* ad *Anal. Br.* T. II. p. 200. *S.*

Ibid. Κυναίγειρος ὁ Εὐφορίωνος) *Cynaegiri* militis Atheniensis rabiem, Persicam navem manu retinentis, explicatius enarrat *Iustinus* II. 9. *Callimacho* quid evenisse diceretur tacet *Herodotus*, obortam Epizelo coecitatem tradens c. 117. Sophistarum ingeniis exercendis Callimachus praesertim et Cynaegirus praebuere materiam: duae nobis supersunt *Polemonis* orationes, utriusque laudes decantantis: de Callimacho non nominato vid. *Aristid.* Panathen. I. p. 216. *Scholiastes* ibi Ms. et Cynaegiri facinus enarrat, et Callimacho quid evenerit. Tres istos patriae defensores egregios memorant *Aelian.* de Nat. An. VII. 38. *Maximus Tyr.* V. 9. τὴν Κυναιγείρου χεῖρα, καὶ τὴν Πολυζήλου συμφορὰν, καὶ τὰ Καλλιμάχου τραύματα: ubi docuit *Davisius* alibi quoque *Herodoti Epizelum* [c. 117, 5.] dictum Πολύζηλον, et *Plutarcho*. Epizeli loco Stesilaum nominat cum Miltiade, Callimacho, et Cynegiro, *Tzetzes* Chil. I. vs. 867. Unum de decem ducibus *Stesilaum* in praelio cecidisse novimus ex *Herodoto*; plerorumque nomina ignorantur, quorum gloriam Miltiades obscuravit, qui δέκατος αὐτὸς στρατηγήσας, μόνος, ὡς εἰπεῖν, ὀνομάζεται, καὶ ταῦτα Ἀριστείδου τοῦ Λυσιμάχου παρόντος, ut scribit *Aristid.* T. III. p. 286. Milites gregarios Cynaegirum et Epizelum, sive Polyzelum, in duces transformavit qui *Plutarchi* nomen mentitus confinxit *Parallela* quae vocant *minora*, T. II. p. 305. c. quique magnam mendacis libelli partem, ista quoque, descripsit *Stobaeus* p. 91, 11. Propter tot egregia vetustatis monumenta credere maluissem, Stobaeanis hic illic ex isto fuisse libello ab alia manu inculcata; sed in suo Florilegio eadem iam legisse *Photium* monstrant Scriptores citati, quorum nomina et opera pleraque etiam omnia ficta sunt. VALCK.

[5. τῶν ἀφλάστων. Vide *Heynii* Observ. ad Iliad. ό. 717. et quae mox ad c. 115, 2. notamus. *S.*]

CAP. CXV. [2. ἐξανακρουσάμενοι) Interpretatus sum *in puppim remigantes*, tamquam esset ἐπὶ πρύμνην ἀνακρουσάμενοι, quo Noster lib. VIII. c. 84. utitur: similiter *Larcher*, *ils se retirèrent sans revirer de bord*, coll. *Schol. Thucyd.* I. 50. Quae interpretatio haud male conveniret huic loco, si *proris littori obversis* stetissent naves. Atque hoc ipsum quidem ita cogitari posset, si ἄφλαστα, (c. 114, 5.) quae *manu tenuisse Cynaegirus* perhibetur, cum Grammaticis nonnullis (de quibus *Heynius* ad Iliad. ο΄. 717. et ι΄. 242.) eadem intelligere liceret quae aliàs ἀκροστόλια. Sed hi quum a doctioribus manifesti erroris arguantur, *aplustre* in *puppi navis* fuisse praecise contendentibus; rectius ἐξανακρουσάμενοι intelligetur *citatis* (*valide pulsatis*) *remis sese recipientes*. Neque enim magis huius loci est *Gronovii* interpretatio, quam *Wesselingius* etiam tenuit, *navibus caeteteris inhibuerunt*, dictione ex *Ciceron.* ad Attic. lib. XIII. Epist. 21. repetita. *S.*]

4. τὰ ἐξ Ἐρετρίης ἀνδράποδα) Offenderunt *Plutarchum* τὰ ἀνδράποδα, de *captivis* Eretriensibus. Potuisset leniore vocabulo αἰχμαλώτους, uti deinceps, eos Scriptor describere: hîc ex Persarum iudicio, quibus utique pro *mancipiis* capti illi, sive ἀνδραποδισμένοι post pauca. Mox [*lin.* 5.] ἀπικομένους ἐς τὸ ἄστυ speciem praefert, nihil amplius. WESS.

6. αἰτίη δὲ ἔσχε Ἀθηναίοισι *etc.*) Large coniecturis indulgetur. αἰτίη ἔσχε Ἀθηναίοισι non aliud erit ac Ἀθηναίους, et hoc ἀντὶ τοῦ, οἱ Ἀθηναῖοι ἔσχον αἰτίην, *Athenienses culpam sustinuerunt*; sic *Portus*, non considerato, ne quid amplius dicam. haec Athenienses non tangere, sed Persas. *Plutarchi* αἰτίην δὲ ἔσχον laudatore gaudet docto viro, acceduntque ex parte quadam libri αἰτίην ostendentes: tum mox [*lin.* 7.] αὐτοῖσι, uti duobus in Codd., oportebit. Sententia sane tolerabilis: *Ferebantur Atheniensibus ipsis Alcmaeonidarum fraude haec machinati.* Non raro enim αἰτίαν ἔχειν, idem ac, *dici*, *nominari*, *ferri*, κατηγορεῖσθαι, *Casaubono* in *Athen.* IX. 2. [Animadv. T. V. p. 15. nuperae edit.] eiusque exemplo ad *Aeschin.* Dial. 1, 2. *Horreo*, docte monentibus. Sed enim ἔσχον nusquam in schedis. *Gronovii* sententiam, inpeditam multum, adnotationes explanant. Vulgata mihi non displicent, modo αἰτίη δὲ ἔσχε αὐτοὺς ἐν Ἀθηναίοισι struantur. Consimili-

ter lib. V. 70. τὸν δὲ Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν: et cap. 71. φονεῦσαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας: quae et in *Porti* penu. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

Ibid. αἰτίη δὲ ἔσχε Ἀθην.) *Plutarchi* editi lectio T. II. p. 862. c. αἰτίην δὲ ἔσχον, mihi, ut aliis, genuina videretur, nisi hic sequeretur αὐτούς. Αἰτίαν ἔχειν, ut saepe apud alios, apud *Plutarchum* etiam significat *dici, perhiberi*, ex. gr. T. II. p. 803. c. 807. E. 850. B. 959. E. 1134. B. vid. *Casaub.* in *Athen.* IX. p. 368. b. Mos usitatus scribendi illic quoque substitui potuit Herodoteo. Quod aliis diceretur, αἰτίαν ἔχουσιν Ἀλκμαιωνίδαι φονεῦσαι αὐτούς, vel τοῦ φόνου αὐτῶν, (ut *Aesch.* Eumen. vs. 582.) id *Herodoto* dicitur, φονεῦσαι αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας, V. 71. ut c. 70. τὸν Κλεομένεα εἶχε αἰτίη φοιτᾶν. Ad istam normam ordine suo hic verba collocari potuerant: αἰτίη δὲ ἔσχε αὐτοὺς (ἐν) Ἀθηναίοισι ταῦτα ἐπινοηθῆναι, *istud excogitasse perhibebantur apud Athenienses* ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς. *Plutarchi* tamen lectionem, si Codices praeberent, reciperem. VALCK.

CAP. CXVI. 2. ὡς ποδῶν εἶχον) *Medicei* ἧκον non capio; scribae peccatum ex εἶχον formasse videtur. Infra lib. IX. 58. ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον: et VIII. 107. ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος, sic enim scripti codices. WESS.

Ibid. Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ποδῶν εἶχοντο, τάχιστα ἐβοήθεον) Dubito sit-ne τὸ τάχιστα natum ex interpretamento; sed minime cunctanter corrigo, ὡς ποδῶν εἶχον. Hoc in talibus semper invenietur: ὡς ἕκαστος τάχους εἶχε· ὡς εἶχον τάχους· ὡς ποδῶν, vel ἢ ποδῶν εἶχον, apud *Thucyd.* p. 440, 6. 447, 39. *Demosth.* p. 740, 148. *Xenoph.* p. 309, 41. etc. *Herodotus* IX. 58. ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, *quantum quisque pedibus valebant.* VIII. 107. ὡς τάχεος εἶχε ἕκαστος restituetur ex Codd. vid. Diss. *Herod.* p. 129. et Clar. *Wess.* ad *Diodori* II. p. 628. De aquila eleganter *Aelian.* Nat. Anim. VII. 11. ὥσπερ οὖν ὁρμῆς τε ἅμα καὶ πτερῶν εἶχεν ἐμπηδᾷ, *quanto potuit maximo alarum volatu, Gesner. Livius* XXXV. 26. *cetera classis, praetoria nave amissa, quantum quaeque remis valuit, fugerunt.* Aut ad hunc e campo Marathonio properantium reditum, aut ad illud tempus, quo primum obviam ibant Persis, pertinet quod scribit *Clemens Alex.* I. Strom. pag. 418. VALCK. — Potuerat quidem abesse vox τάχιστα: potest vero etiam, pro copia praesertim quam amat

Noster, percommode locum suum tueri. Et verba quidem commode sic distinguentur: Ἀθηναῖοι δὲ, ὡς ποδῶν εἶχον, τάχιστα *etc.* Possis vero etiam τάχιστα tamquam ad ὡς pertinens accipere, quasi dixisset ὡς τάχιστα εἶχον ποδῶν. *S.*

4 *seq.* Ἡρακληΐου -- ἐν ἄλλῳ Ἡρακλ.) *Duo* illa *Herculis* templa *Harpocration* etiam memorat in Ἡράκλεια, ubi *Valesius* attigit Herodotea. VALCK.

CAP. CXVII. 2. κατὰ ἑξακισχιλίους *etc.*) *Plutarchi* Malign. p. 862. D. iudicio, ἀνατέτραπται τῆς νίκης τὸ μέγεθος, καὶ τὸ τέλος εἰς οὐδὲν ἥκει περιβοήτου κατορθώματος, ob exiguum adeo caesorum numerum. Quod illi condonamus, nimium memori inscriptionis, Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι Ἔκτειναν Μήδων ἐννέα μυριάδας. *Herodotus* veracis officium Scriptoris functus est, Atheniensium laudibus nec detrahens, neque, quod exprobratum acerbius, blandiens. Ceterum *Epizelus* Cuphagorae fil. recentioribus Πολύζηλος audit, *Plutarcho*, *Suidae*, *Stobaeo* et *Maximo Tyr.* Diss. V. ubi p. 513. Cl. *Davisius.* WESS. — De *Epizelo* etiam *Valckenar.* monuerat, ad cap. 114, 4. *S.*

10. λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα) Sic acceperunt ista nonnulli, ac si ipsum narrantem audisset *Herodotus* Epizelum; quae *ab aliis accepisse se* duplici formula significat. Contra IX. 16., τάδε ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον Θερσάνδρου: hinc utique longe diversum esset, λέγειν ἤκουσα (vel ἐπυθόμην) Θέρσανδρον. In his errantes recte corrigit eruditus Auctor *des Essais de Critique* p. 187. VALCK.

CAP. CXVIII. 4. ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν) Corrigendum suspicor, ἐξέτασιν ἐποιέετο: neque enim quae adessent *quaerendae* naves erant, sed *perscrutandae; λίαν* ἀκριβῶς ἐξετάζων invenit Datis in Phoenissa nave signum Apollinis, a sacrilegis furtim atque inscio duce subreptum. Phrases sunt usitatissimae, ἐξέτασιν ὅπλων ποιεῖσθαι, vel ἀνδρῶν, vel τοῦ ἱππικοῦ. In Attica lege, quam habet *Petitus* p. 209., pro Γενέσθαι ζήτησιν, emendari debet, γενέσθαι ἐξέτασιν πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων τοῖς Ληξιαρχικοῖς γραμματείοις: ut legitur in *Isaei* fragmento apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 175, 11. conf. *Harpocr.* in Διαψήφισις. VALCK. — Vocem ζήτησιν non debuisse sollicitari, ut taceam librorum omnium et *Suidae* (voc. Δᾶτις) consensum, vel frequens usus vocabuli ζητητής, *inquisitor*, poterat docere, de quo consuli *Harpocration* potest. *S.*

10. ἐς Δήλιον τὸ Θηβαίων) *Pausanias*, repertam in navi Phoenissa Apollinis imaginem Nostri verbis describens, traditam ait lib. X. c. 28. pag. 867. Ταναγραίοις ἐς Δήλιον, contractiore usus narratione. Namque in Tanagraeorum agro, ipsisque Boeotiae finibus maritimis *Delium* illud; de quo ad *Diodori* XII. 69. Multum autem conducunt ad *Herodoti* finiendam aetatem xx. isti, quibus evolutis in Tanagraeorum Delium Apollinis signum rediit, anni. WESS.

CAP. CXIX. 9. Ἀρδέρικκα) In barbara voce nihil tento, ignarus quid praestet: certum est, discrepare, situm si spectes, abs similis tituli loco lib. I. 185. *Philostratus* collocat, ex *Damidis* monumentis, Eretrienses in Medorum regione, unius, sed citati cursus, diei itinere a Babylone, Vit. Apoll. lib. I. 24. Itaque, nisi a *Damide* decipimur, medii ferme Susa inter et Babylonem sedes a Dario acceperunt. WESS.

13. ἀρύσσονται) Sic malui, ut propior ad verum via foret. Scripsisse ἀρύονται aut ἀρύτονται doctiores consentiunt: nam *Porti* ἀῤῥύσσονται *pro communi* ἀναρύσσονται, *hocque pro* ἀναρύονται placere non potest. Fontem *Philostratus* bitumine, oleo et *aqua*, *sale* neglecto, scaturiisse, inprudenter perhibet. WESS. — Vide *Var. Lect.* Quemadmodum perinde et ἀφύω et ἀφύσσω, sic perinde et ἀρύω et ἀρύσσω olim in usu fuisse probabile est; unde substant. ὁ ἀρυστήρ, *haustrum*. *S.*

18. τὸ δὲ ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγείοις, τό) Horum ultima quatuor docta [si Deo placet] disputatione hinc Cel. *Gronov.* amovet. Tum equidem τὸ δὲ ἔλαιον οἱ Πέρσαι καλέουσι τοῦτο ῥαδινάκην ex schedis legerem, ut illud duntaxat oleum *Radinacen* Persae nuncupaverint. Habent tamen τριφάσιαι ὁδοὶ, quae amoliendis auxiliantur: *bitumen et sales statim ut diffusa sunt*, dicuntur *concrevisse*: et, quid *oleo* factum, tacebitur? At premere hoc renuo. De cultu, scribendi modo, et Eretriensium exsulum sepulturae ritu Philostrati *Damis* plura, nonnullis intempestivâ Clar. *Olearii* curâ perversis. WESS. — Non fere dubitandum videtur genuina esse quatuor ista verba, quae cum *Aldo* codices *Arch. Vind.* et *Pd.* agnoscunt, in pluribus quidem aliis neglecta. In eorum autem numero, qui illa ignorant, poni debuisse etiam *Pass.* videtur, qui deinde cum aliis, quibus

illa desunt, vocem τοῦτο inserit; quam vocem haud dubie eodem loco etiam codex *Med.* exhibet, licet adnotare neglexerit *Gronov.* Caeterum perantiquus et ad iudicandam *codicum Herodoteorum,* qui ad nostram aetatem pervenerunt, cognationem notabilis est iste Librorum dissensus. *S.*

CAP. CXX. 7. μετὰ δὲ αἰνέσαντες) Aeque concinnum αἰνέοντες ex membranis. Venerunt Spartani τῇ ὑστεραίᾳ τῆς μάχης in *Platon.* Menex. p. 240. c. WESS.

CAP. CXXI. 1. Quod hic legitur Θῶυμα δέ μοι, idem fuit in *Plutarchi* Malign. p. 862. F. olim, prava nunc et hiante oratione, sed facillime hinc sarcienda. WESS. — Lacunam apud *Plutarchum* ex *Nostro* supplevit nuperus Editor *Hutten*, Vol. XII. p. 310. *S.*

Ibid. οὐκ ἐνδέκομαι τὸν λόγον) Narratam sibi, vel ab aliis scripto mandatam, Atheniensium quorumdam suspicionem tot argumentis repellit *Herodotus,* ut in his etiam vexandis modum excessisse videatur *Plutarchus* de *Herod.* Malign. p. 862. E. et 863. contendens primum et solum *Herodotum* istam accusationem commemorasse: πρῶτος, inquit, ἀνθρώπων ἐπενήνοχας ἐγκλήματα. - - - σὺ κατηγορεῖς, εἶτα ἀπολογῇ· καὶ γράφεις κατ' ἐπιφανῶν ἀνδρῶν διαβολάς, ἃς πάλιν ἀναιρεῖς. ἀπιστῶν δὲ, σεαυτῷ δηλονότι, σεαυτοῦ γὰρ ἀκήκοας λέγοντος, Ἀλκμαιωνίδας ἀνασχεῖν ἀσπίδα νενικημένοις καὶ φεύγουσι τοῖς βαρβάροις. VALCK.

4 *et seqq.* Καλλίῃ - - Ἱππονίκου δὲ πατρί *etc.*) Horum vellem historicus mentionem omisisset, haud sane necessariam. Quod prioribus subdit *Plutarch.* de Callia et Hipponico, habet illud multo maiorem veri speciem; nam isthac certe via sibi videtur *Herodotus* occasionem parasse *Calliam* laudandi, *patrem Hipponici; patri*, sic legitur apud *Plutarchum*, προσάψας τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων. Ista quidem acerbissima videbitur criminatio consideranti quae *Plutarchus* alibi de *Herodoto* prodidit, suos etiam nonnunquam testes excitans, veluti *Diyllum* historicum Atticum p. 862. B. et 864. C. D. *Aristophanem* Boeotum, quaeque Nostro minus honorifica narrat *Dion Chrys.* in Corinthiaca p. 456. c. Sed ista *Plutarchi* difficultate non carent: neque enim *Herodoto* fuisse dicitur Hipponicus unus ex Atheniensium ditissimis, nec

primi istius Calliae filius Hipponicus aetate floruit *Herodoti*. Suspicor verba quaedam *Plutarchi* transposita sic in proximis olim fuisse lecta: Τοῖς δὲ Καλλίου τοῦ Φαινίππου χρησάμενος ἐπαίνοις, καὶ προσάψας αὐτῷ τὸν υἱὸν Ἱππόνικον, ὡμολόγησεν ὅτι μηδὲν τῶν πραγμάτων δεομένων, ἀλλὰ θεραπείᾳ καὶ χάριτι τοῦ Ἱππονίκου (ὃς ἦν καθ' Ἡρόδοτον ἐν τοῖς πλουσιωτάτοις Ἀθηναίων) τὸν Καλλίαν παρενέβαλεν: ut Calliae laudes filiique Hipponici nomen in hanc historiae partem inculcasse dicatur, quo gratificaretur Hipponico, huius nominis in ista familia secundo, *qui*, καθ' Ἡρόδοτον, *aetate Herodoti, unus erat ex Atheniensium ditissimis*. Primus quidem Callias Phaenippi fil. fuit pecuniosus; sed secundus praesertim Callias, thesauro quodam ditatus, [conf. *Athen.* lib. XII. cap. 52.] filium reliquit Hipponicum itidem secundum, qui (*Plut.* I. p. 321. D.) Graecorum fuisse fertur ditissimus. Callias iste secundus, velut Princeps legationis ad Artaxerxem missae, *Herodoto* quoque memoratus in transcursu lib. VII. c. 151. Idem Aristidi velut aequali dissimillimus saepius opponitur: vid. celeberr. *Hemsterh.* ad *Luciani* Timon. pag. 137. Quod legitur apud *Stobaeum* p. 521, 13. εἴγε μὴ τῶν ποτὲ Ἀθηναίων ὁ πλουσιώτατος ἀμείνων ἦν Ἀριστείδου καὶ Σωκράτους (Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους) ἐν πενίᾳ τῆς ἀρετῆς: id mea sententia ferri nequit: scioli videtur adsumentum Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους, et non nominatus Callias Hipponici fil. fuisse designatus: conf. *Aristides* Soph. T. I. p. 340. *Lucian.* T. II. p. 638. et 696. *Themist.* II. p. 36. D. Huius familiae historiam *non paucis adhuc difficultatibus impeditam* fatetur vir summus ad *Lucian.* [*Hemsterh.* ad Tim. I. 1.] Qui de illa egerunt, citantur ad *Diodor. Sic.* lib. XII. cap. 4. n. 23. VALCK.

CAP. CXXII. 1 *et seqq.* Καλλίεω δὲ τούτου *etc.*) Memorabile *Calliae elogium* cur trium Codicum scriptores contemtui habitum praeterierint, caussam non perspicio, nisi illi id ignorarint, adsutum aliunde. *Gronovio* cupide largior, rerum nexum, si omnia ista exsulent, non dissolvi: perhibere praeterea honoris et magnificentiae testimonium, quale vix aliud. Si *Herodoto* auferantur, id sane fatendum est, non indocti admodumque recentis esse hominis, sed adprime in *Calliae* negotiis et familia callentis. Pertinet eo victoria Olympica, quam Olymp. LIV.

indeptus est, νικηκὼς ἵππῳ, ut scholia habent ad Comici Nub. vs. 284. *Io. Meursius* oblitus eorum, quae in *Herodoto*, inprudenter ex Critici Olympiade LIV. fecit τετάρτην καὶ ἑβδομηκοστὴν, sive LXXIV., de Archont. lib. II. 4. Pisistrati enim bonorum sector vitam tam longe haud extendit. De *Phaenippo Calliaeque gente* plura *Palmerius* Exercit. p. 754. et *Perizon.* ad Var. *Aeliani* XIV. 16. WESS.

Ibid. Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ *etc.*) Hic sane miror Codicis *Medicei* bonitatem, in quo nihil horum reperiri scribit *Gronov.* Quod viro clarissimo, idem mihi quoque verum videtur, quaecunque continentur hoc capite in laudem Calliae, ab alia fuisse manu adiecta, hominis forte non longe recentioris in gratiam Calliae cuiusdam vel Hipponici: atque idem sensisse videntur antiquarii, qui in Codicibus ista censuere praetermittenda: sed, si vel in omnibus legerentur, nihilominus indigna prorsus illa iudicarem *Herodoto.* Quibus illa modis lecta sibi *Plutarchus* excepisset, turpi adulatione in laudem ditissimae familiae composita! [At satis invidiose *Nostrum* incusavit *Plutarchus*, *Calliae* laudes non nisi *in Hipponici gratiam* ab illo huic narrationi fuisse insertas.] Horum conditor, imitator ille quidem *Herodoti*, sibi tamen nativam in scribendo faciem dissimulare non potuit. Prima illa, Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχοῦ μνήμην ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν, Sophistam sapiunt, non Herodotum; quem, isto nusquam modo loquentem, ordine verborum perturbato voluit imitari. ἄξιόν ἐστι sequente infinitivo non est Herodoteum, quantum memini. [At vide hoc ex lib. I. c. 14, 6. τοῦ μάλιστα μνήμην ἄξιον ἔχειν ἐστί.] *Sed cur tandem decet unumquemque istius Calliae* πολλαχοῦ *meminisse?* [Quidni vero πολλαχοῦ, *qualibet oblata occasione*, laudetur ab omnibus vir laude praecipua dignus?] τοῦτο μὲν, inquit, - - τοῦτο δὲ, - - - τοῦτο δὲ - - -, tria nobis enumerat, propter quae memoratu videri deberet omnibus dignissimus: τοῦτο μὲν γὰρ, ait, τὰ προλελεγμένα ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα. Quaenam illa tandem? virum praecellentem Pisistratum oderat invidus, et, ut erat pecuniosus, eiecti quae publicata fuerant emit. [At de eodem viro ibidem memoraverat *Herodotus*, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμηχανᾶτο.] Τοῦτο δὲ, ait, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἵππῳ νικήσας etc.

Sed quid ibi fecit adeo prae ceteris laudabile? an forte τὰ-πινίκια θύσας totam panegyrin excepit convivio? nam ἵππῳ νικῆσαι, et τεθρίππῳ δεύτερον γενέσθαι, quod cum multis habuit commune, nihil adeo erat cur prae aliis Nostro memoratis Olympionicis posterorum esset memoria dignus. Φανερω-θῆναι ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστῃσι δαπάνῃσι: ea, opinor, laus, si quid illa est, Calliis et Hipponicis congruit. [Atqui est hoc illud ipsum, quod paullo ante requirebat Vir doctissimus, quaerens: *An forte τὰπινίκια θύσας totum panegyrin excepit convivio?* Sed et ipsae per se victoriae in illis certaminum solennitatibus reportatae quanta fuerint apud Graecos laudis materia novimus omnes: earumque mentionem ab eodem *Herodoto* in virorum quorumque elogiis, quos Musae eius illustrant, frequentissime factam videmus.] Quod addit denique *de filiabus*, in libro Oeconomico patribus forsan in exemplum proponi potuerat; sed propterea nunquam in historia *Herodoto* Callias fuisset dignus visus seculorum memoria. [Immo vero ipsa illa admirabilis amabilisque aequitas et indulgentia, qua adversus filias suas usus erat Callias, quo magis aliena illa fuit a constanti Graecorum more, tanto maiori laude et honorifica ad posteros commemoratione digna videri Scriptori nostro, optimo viro, debuit.] Tandem abiiciantur ista; et Herodotea male divulsa cohaerebunt. VALCK. — Ego vero mihi videor luculente satis ostendisse, immerito νο-θείας adeo suspectam Herodotoque indignam visam esse Viris doctissimis istam de *Calliae laudibus* παρενθήκην. *S.*

CAP. CXXIII. 10. ἔπαυσαν τοὺς λοιποὺς τυραννεύοντας) Inculcarunt ex praecedentibus λοιπούς, hic prorsus inutile. Non equidem nescio defensionem vocabulo quaesitam ex lib. VII. 41., sed debilem admodum. *Reiskii* coniectura postulat τοῦ λοιποῦ, *deinceps*. WESS. — Quum paullo superius, pro λοιπούς, quod *Wess.* cum *Gronov.* receperat, ὑπολοίπους alii dederint libri, haud incommode λοιπούς hic tueri suum locum posse videtur. *S.*

CAP. CXXV. 11 *seqq.* ὁ δὲ Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν - - τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσέφερε *etc.*) Primum προσέφερε scribi malim una litera auctius προσεφόρεε. Aviditas Alcmaeonis, dono nondum contenta, πρὸς τὴν δωρεὴν ἐοῦσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτηδεύσας προσεφόρεε: *insuper talia commentus est*.

Commentum hominis ridiculum indignatus bis enarrat *Dion Chrys.* primum paucis sub finem Or. XVII. p. 253. deinceps explicatius et ad Nostri ductum, Or. LXXVIII. p. 659. Thesaurum scribit ingressum Alcmaeona χιτῶνα τε ποδήρη καταζωσάμενον, καὶ τὸν κόλπον ἐμπλήσαντα γυναικεῖον καὶ βαθὺν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἐξεπίτηδες μεγάλα καὶ κοῖλα ὑποδησάμενος· τέλος δὲ τὴν κόμην διασπάσαντα (leg. διαπάσαντα ex *Herod.*) καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι, καὶ τὸ στόμα ἐμπλήσαντα καὶ τὰς γνάθους ἑκατέρας, μόλις ἔξω βαδίζειν, - - - γέλωτα καὶ θέαν Κροίσῳ παρέχοντα καὶ Λυδοῖς. In Herodoteis Diss. Clar. *Wess.* p. 116. obtulit κόλπον πολὺν, procul dubio genuinum: [*lin.* 13. ubi alii βαθύν.] illinc parum distant *manus quantum extendi poterant*, πολλαὶ χεῖρες dictae *Callim.* Hymn. Dianae vs. 27. *Sophoclis*, πολλὴν γλῶσσαν ἐκχέας μάτην in *Stobaeo* pag. 163, 27. quaeque dantur similia. VALCK. — Κόλπος πολλὸς, *sinus amplus*. Ut πλῆθος, I. 203, 6. 204, 4. IV. 123, 10. (ubi vide Adn.) sic et πολὺς, de *amplitudine*, IV. 39, 8. 109, 9. VII. 14, 7. Verbum vero προσέφερε sollicitatum nollem, peraptum huic loco: *ad donum illud* (scil. *capiendum*) *tale inventum adtulit Callias.* Ipsa illa notio, quam verbo προσεφεῦρε expressam *Valckenarius* voluerat, in verbo ἐπιτηδεύσας inest. *S.* |

12 *seq.* ἐνδὺς κιθῶνα μέγαν) Adiectivo ob *Med.* silentium infestior Cl. *Gronov.* fuit; non ego. *Dio Chrysost.* explicat χιτῶνα ποδήρη, bene satis, Orat. LXXVIII. pag. 659. B. Mox κόλπον πολὺν non adspernor, ob *Eustathium:* [vide *Var. Lect.* et Adnot. proxime praecedentem.] potuit utique ex rariore usu librariis displicere, et propterea mutari. *Dio* tamen γυναικεῖον καὶ βαθὺν sinum fuisse ait. Quod *Eustathius* autem κόλπον interpretatur τὸ ἄνω τοῦ πέπλου, minime laudo: inprobavit et *Gronovius* similem glossam *Varini Favorini*, ex *Homeri* sumtam explanatore. WESS.

16. παρέσαξε παρὰ τὰς κνήμας) *Harpocrationis* Ἀποσάξαντα, ἀντὶ τοῦ φράξαντα τὸ τρῆμα, καὶ ἀποπληρώσαντα, Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἕκτῃ, huc olim referri posse putabam, siquidem nulla huic verbo opportunior tota hac Musa statio. At vide, quae supra c. 44. disputata fuerunt. Κοθόρνους ubique instauravi, schedis et Scriptore lib. I. 155. praeeuntibus. Adsolent Iones Θ in Τ saepe convertere, vicissim quoque; nec promiscue in omnibus tamen. WESS. — Ad-

vertere quidem animum Editoris debuerat scriptura illa κοτόρνους, quam ter deinceps hac in pericope exhibet *Aldinum* exemplum. Sed suspectam eamdem reddere utique debuit quum aliorum omnium librorum dissensus, (nam etiam ms. *Pass.* cum aliis κοθορ. scribit, quem in *Var. Lect.* ad h. l. nominare oblitus sum.) tum quod a nemine Grammaticorum adnotata ista scriptura reperitur. Facere quidem cum *Aldo* videri codex *Med.* poterat, eo quod scripturam istam *Gronovius* tenuit, qui in Nota ad *lin.* 14. diserte etiam ait, in cod. *Med.* κοτόρνους οὖς scribi. Sed, aut valde equidem fallor, aut ista Notula solummodo ad vocem οὖς pertinet, quam ibi codex *Med.* cum *Ask. Pass.* et *F.* pro τοὺς habet: scripturam κοθορ. vero (quam in cod. *Med.* sicut in aliis repertum iri, si quis eum denuo excusserit, suspicor) enotare ex illo codice olim neglexerat *Gronov.* quum illum Florentiae tractaret, quemadmodum multa alia diligentiam illius effugisse compertum habemus. Virum vero doctum, qui *Aldinae* praefuit editioni, subinde contra praescriptum codicum, et praeter necessitatem, verborum formas obtrusisse *Herodoto*, quas ionismus requirere illi visus erat, iam idemtidem observavimus. *S.*

19. διαπάσας) *Dio Chrysost.* τὴν κόμην διαπάσαντα καὶ τὰ γένεια τῷ ψήγματι reliquisse, dubio caret: absurdum διασπάσαντα explosum merito est. Tangit Rhetor eandem historiam Or. XVII. p. 253. c. Quid *Tzetzae* oculos, ut Alcmaeonem dentibus comam, auro gravem, dixerit retinentem, praestrinxerit, non adsequor. Falsum certe et nugatorium de *Pindaro*, quasi eadem ille de Alcmaeone. Graecos eius interpretes ad Pyth. Od. VII. iustius nominasset. WESS.

26. οὕτω τεθριπποτροφήσας) In argumento secundo Nubium *Aristoph.* ἡ τῶν Ἀλκμαιωνιδῶν οἰκία - - - ἐξ ἀρχῆς, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τεθριπποτρόφος ἦν καὶ πολλὰς ἀνῃρημένη νίκας, τὰς μὲν Ὀλυμπιάσι, τὰς δὲ Πυθοῖ, etc. *Bigis* primus Atheniensium *Alcmaeon victoriam reportasse* dicitur Olympiacam *Isocrati* Or. de Bigis p. 351. c. ζεύγει πρῶτος Ἀλκμαίων τῶν πολιτῶν Ὀλυμπιάσιν ἐνίκησε. VALCK.

27. Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται) In laudibus Alcmaeonidarum apud *Pindarum* Pyth. Od. VII. 13. praeter alias sacrorum

certaminum victorias, *μία δ' ἐκπρεπὴς Διὸς Ὀλυμπίας*, a Criticis Megacli, Alcmaeonis patri, Olymp. XLVII. assignata: quorum quidem adfirmatio haud scio an Poëtae, unam duntaxat Olympicam Alcmaeonidarum lauream celebrantis, bene consulat famae, si Alcmaeoni, Megaclis fil., altera debeatur ex Nostri testimonio. Malim opinari, idem Olympici ludi praemium a *Pindaro* et *Herodoto* praedicari. WESS.

CAP. CXXVI. 5. τοῦ Μύρωνος, τοῦ Ἀνδρέω) Avus Clisthenis *Pausaniae* II. 8. Πύῤῥων est, ubi *Kühnius* Orthagorae Sicyonii tyranni filium censuit, *Andrei* sive *Andreae* non recordatus. Orthagoram, familiae principem, agnovi lib. V. 67., deditque eundem *Plut.* Ser. Num. Vind. pag. 553. A., Σικυωνίοις μὲν Ὀρθαγόρας γενόμενος τύραννος, καὶ μετ' ἐκεῖνον οἱ περὶ Μύρωνα καὶ Κλεισθένην, τὴν ἀκολασίαν ἔπαυσαν, verum *Myroni* titulum egregie asserens, in *Pausania* vitiosum ac reformandum. WESS. — Proavo Clisthenis nomen *Andreas* fuit, non *Andreus*. Ἀνδρέω in medio decurtatum ex Ἀνδρέεω, a nominat. Ἀνδρέας, ionice Ἀνδρέης. Sic Πυθέω VII. 181, 3. pro Πυθέεω, a nom. Πυθέας, ion. Πυθέης. Conf. *Var. Lect.* ad I. 180, 5. *S.*

CAP. CXXVII. 2. ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χλιδῆς εἷς ἀνὴρ ἀπίκετο) His quae proxima subiiciuntur apud *Athen.* XII. pag. 541. C. εἵποντο γοῦν αὐτῷ χίλιοι μάγειροι καὶ ὀρνιθευταί, verba videntur *Timaei*. De *Smindyridis luxurie Iac.* egit *Perizon.* in *Aeliani* Var. Hist. IX. cap. 24. attigerat *H. Vales.* in Exc. ex *Diodoro* p. 40. [Vide *Diodor.* T. II. p. 550. ed. Wess.] Illud *Herodoti*, πλεῖστον --- εἷς ἀνήρ, adhibuit de *Antiphonte* oratore *Thucyd.* VIII. c. 68. τοὺς ἀγωνιζομένους --- πλεῖστα εἷς ἀνὴρ -- δυνάμενος ὠφελεῖν, *unus omnium maxime.* Cyrus *Xenophontis* Ἀναβ. I. p. 159, 16. δῶρα πλεῖστα μὲν, οἶμαι, εἷς γε ἀνὴρ ὢν ἐλάμβανε. Conf. *Aesch.* Pers. vs. 327. Praeter Smindyridem ex Italia Sicyona venit [*lin.* 4.] procus Agaristae Δάμασος Ἀμύριος: sic enim pro Δάμας ὁ Σαμύριος optime restituit *Galeus* ex *Arch.* Ἄμυρις etiam Italiota proverbio fuit nobilitatus, de quo plura dedit ex *Pausaniae Lex. Eustathius* in Ἰλ. β'. pag. 225., quam *Diogenian.* Cent. III. Prov. 26. Oraculum, quo respiciunt, servavit *Athen.* XII. p. 520. A. Hos ex Italia procos Agaristae designari voluit *Dion Chrys.* XI. pag. 163. D. ubi *Plisthenis* nomini nomen *Clisthenis* cum *Casaubono* substituendum est. VALCK.

4. Δάμας ὁ Σαμύριος) Si *Arch.* et *Valla* parum iuventur, Δάμασος Ἀμύριος, *Damasus Amyris F.*, erit. Amyris iste propter προσποίητον μανίαν ἐθαυμάσθη apud *Eustath.* Iliad. B'. p. 298, 6. abstulitque σοφοῦ titulum. Venit ille Sybaritarum quidem ad Delphos legatus; quo minime negatur, *Siriten* domo fuisse. Praeclara ergo *Th. Galei* divinatio. WESS.

[7. οὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου) Nisi in fine huius dictionis, ut in *Var. Lect.* hariolatus sum, vocab. μοῦνος intercidit; haud dubie, pro importuna hoc loco δὲ particula, aut δὴ scripserat *Herodotus*, ut lin. 16. et 21. aut μὲν, ut *lin.* 5. et eadem *lin.* 21. *S.*]

8. ὑπερφύντος τε Ἕλληνας ἰσχύϊ) Nihil muto. [Oblitus equidem eram in *Var. Lect.* adnotare, ἰσχὺν pro ἰσχύϊ scribi in *Arch.* et *Vind.*] *Pausanias* VI. 3. οἱ πάντες ἄνθρωποι θεραπεύουσι τὰ ὑπερέχοντα τῇ ἰσχύϊ. *Titormi robur corporis*, Milonis viribus exsuperantius, describunt *Aelian.* XII. 22. et *Athen.* X. 2. [cap. 4. nostrae ed. pag. 412. f. ed. Cas.] Ambiguum autem [*lin.* 9.] καὶ φυγόντος ἀνθρώπους explicatur verbis similibus lib. IV. 174. οἱ πάντα ἄνθρωπον φεύγουσι καὶ παντὸς ὁμιλίην, *qui fugiunt quemcunque hominem et cuiuscunque commercium.* Potuerat quoque [*lin.* 10.] τῆς Αἰολίδος pro bono putari, siquidem Calydon et pars Aetoliae *Aeolis* olim. *Hesychium* vide in Αἰολικὸν θέαμα, et quae ibi eruditissimus *Valesius.* At hic Codicum potior iussus. WESS. — Nescio quo casu accidit, ut in nostra *Var. Lect.* illa etiam *Wesselingii* Notula omissa sit, quae ad vocem Αἰτωλίδος *lin.* 10. spectabat. Est illa autem huiusmodi: „Αἰτωλίδος *Med. Pass. Ask. Arch. Paris. B. Valla*, cum *Ald.* „Αἰολίδος alii.“ Quod ita dixit Vir doctus, ut significaret, alios codices, illis exceptis quos nominavit, Αἰολίδος praeferre cum *Aldo.* Iam *Aldina* quidem editio et caeterae ante *Gronovium* Editiones Αἰολίδος utique exhibent: sed in Αἰτωλίδος cum *Med.* reliquisque non modo noster cod. *F.* verum etiam *Parisienses quatuor*, nisi me omnia fallunt, consentiunt. Puto vero cum eisdem facere *Vindobonensem*, e quo haec scriptura hanc ipsam ob caussam non enotata est, quoniam ille h. l. a *Mediceo*, cum quo collatus est, non discedebat. *S.*

11 *seqq.* Φείδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου παῖς Λεωκήδης, Φείδω-

νος δὲ τοῦ τὰ μέτρα *etc.*) Sunt haec turpiter interpolata, luxata certe et mutila. *Phidon*, qui pondera et mensuras Peloponnesiis invenit, et Olympiade VIII. Eleos certaminum praesidio privavit, multo prior Phidone est, cuius filius Leocedes inter procos Agaristae nomen profitebatur. Non latuit ea loci insulsitas viros praeclaros *Palmerium Gronoviumque*, quorum hic opitulaturus, Φείδωνος παῖς Λεωκήδης, ἀπὸ Φείδωνος δὲ τοῦ Ἀργείων τυράννου, τοῦ τὰ μέτρα *etc.* ille vero Φείδωνος τοῦ Ἀργείου παῖς Λεωκήδης, τυράννου δὲ Φείδωνος ἀπόγονος, τοῦ τὰ μέτρα *etc.* Quae ego quidem laudare, certa praestare non possum. Prisci Phidonis τυράννων τῶν Ἕλλησι μάλιστα ὑβρίσαντος memoria in *Pausaniae* VI. 22. WESS. — De superiore illo *Phidone*, emendationem *Gronovii* probans *Larcherus* adcurate egit in Adnotatione ad hunc locum: et de aetate quidem illius ac de mensurarum ac ponderum usu, quem in Peloponnesum introduxisse perhibetur, ad Strab. VIII. pag. 358. ed. Cas. ad Plin. VII. 56. (57.) et ad Marmora Oxon. Epoch. 31. provocavit; de insolentia vero eiusdem in agonothetas Eleenses admissa, praeter *Pausaniam* a *Wess.* laudatum, ad eumdem *Strabonis* locum modo citatum. De eodem homine consuli potest eiusdem *Larcheri* Commentatio in Actis Acad. Inscript. T. XLVI. p. 43 seqq. *S.*

17. Ἀζὴν ἐκ Παίου) Conmode *Ortelius* et *Palmerius* Παίου κώμης ἐρείπια ex *Pausaniae* Arcadicis cap. 23. conpararunt, quibus contento esse licet. Nam Παλαιοπόλιος, ex suspicione Cl. *de Pauw*, de Arcadiae Mantinea, locuplete caret teste, abitque longius. Multum quoque Codicum quorundam Πάγου πόλιος versavi, sed irrita opera. Certum est, Phormionem, Castores hospitio excipientem in *Plutarch.* T. II. p. 1103. A., diversum videri ab *Euphorione*, *Laphanis patre*: hic *Arcas ex Azania*, ille Spartiata, et dubiae hospitalitatis apud *Pausan.* III. 16. WESS.

27. ἐκ δὲ Θεσσ. ἦλθε) *Med.* et *Ask.* ἦρχε considerationem haud merebatur, quippe scribarum vitium, et a *Steph. Byz.* damnatum: quo in Scriptore Διακτορίδης γὰρ Κρανώνιος refingitur ἀνὴρ Κρανώνιος Miscell. Nov. Tom. IV. pag. 246., temere admodum. Ipsa sunt *Herodoti* verba, quae inportunum illud γὰρ resecandum, sicuti *Pinedo* et *Holstenius* perspexerunt, clare docent. *Scopadarum* familiam hinc Cel. *Perizon.* ad *Aeliani* Var. XII. 1. illustravit. WESS.

CAP. CXXVIII. [5. καὶ τῆς ὀργῆς) Ὀργὴ h. l. *ingenium, indoles, animi impetus*: qua de notione in Adnot. ad I. 73, 18. p. 86. dictum. *S.*]

6. καὶ συνάπασι) Prave scribebatur καὶ σὺν ἅπασι. Rectius supra, lib. V. 49. ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοισι. Plura *Gronov.* lib. I. 98. Quod deinceps autem [*lin.* 8.] pro ἐν τῇ συνεστίῃ, ostentant libri ἐν τῇ συνεστοῖ, tale profecto adparet, ut progredientem iniecta quasi manu moretur. Antea [I. 85, 3.] ἐν τῇ ὢν παρεθούσῃ εὐεστοῖ de praeterlapsa felicitate admirati fuimus: de absentia vero, τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης lib. IX. 84. Inde-ne ἐν τῇ συνεστοῖ, *in familiari usu ipsoque convictu*, deflectit? Equidem arbitrari id, Ionici moris gnarus, nequeo. Sed vide adscripta lib. I. 85. WESS. — Ut εὐεστὼ et ἀπεστὼ a verbo εἰμὶ, *sum*, derivantur; sic et vocab. συνεστὼ, ab eodem verbo ductum, idem prorsus ac συνουσία, quod paullo ante positum, valebit. Atqui manifeste videtur Scriptor h. l. vocabulum ponere voluisse, quod paullo saltem diversum a superiore significatum haberet. Iam, ut συνεστία, sic et συνουσία quidem *convivium* subinde significat, veluti II. 78, 1. sed συνουσία latiorem habet significationem, quamlibet etiam *conversationem* et *familiarem usum* indicans; nunc igitur illa generalior notio vocabulo συνεστία, quod nihil aliud nisi *convivium* significat, restringitur. *S.*

CAP. CXXIX. 2. τῆς τε κατακλίσιος τοῦ γάμου) Est, cui placuit, τῆς τε κατακλήσιος τοῦ γάμου, *concludendarum nuptiarum*, dictione apud Graecos ignota, in Germaniae finibus frequente. Loci sententiam *Hippoclidae* verba explicant, ὅτι πάρεστιν ἢ μετὰ τῆς γυναικὸς ἢ μόνος κατακλιθησόμενος, *adesse se, ut aut cum Agarista aut solus accumbat*, in *Diodori* T. II. p. 550. Mox [*lin* 3.] κρίνοι ex membranis melius. WESS. — Germanicum vocab. *Beylager* id ipsum exprimit, quod κατάκλισιν τοῦ γάμου *Herodotus* dicit. *S.*

[7 seq. κατέχων πολλὸν τοὺς ἄλλους ὁ Ἱπποκλείδης) *Valla*, quasi προέχων τῶν ἄλλων legisset, *quum longe alios antecederet*: quam fere in sententiam etiam κατέχων τοὺς ἄλλους accipi posse *Corayus* (apud *Larcherum*) censuit: quo etiam tendit *Schultzii* (in Herodoti Bellis Persicis) ad hunc locum adnotatio. *Vallae* interpretationem quum tenuisset *Gronovius*, illius loco *Wesseling.* hanc posuit, *quum longe deti-*

neret; perapte ad consuetum verbi usum, sed sensu haud satis perspicuo. *Larcherus* in hanc partem accepit, *animos omnium advertens, attentionem omnium in se prae ceteris convertens*. Equidem, quum *continendi, cohibendi* notione passim *Herodotus* verbum κατέχειν frequentet, in eam fere sententiam illud h. l. interpretatus sum, quam *H. Steph.* in Thes. Gr. Ling. T. I. col. 1345. ex *Isocrate* adnotavit, dicens: „Invenio autem κατέχειν et pro *Cohibeo* vel potius „*Reprimo* loquentem, et quasi *Silentium* ei *impono*." *S.*]

[9. αὐλῆσαι ἐμμέλειαν) Tragicus saltandi canendique modus ἡ Ἐμμέλεια plerumque intelligitur, honestusque censebatur. Vide *Athen.* I. p. 21. e. XIV. 631. c. et *Hesych.* hac voce. Monuit vero idem *Hesychius*, eodem nomine ab *Aeschylo* satyricum etiam modum indigitari, qui aliàs *sicinnis*: atque ea notione forsan ἐμμέλεια h. l. fuerit accipienda. *S.*]

11. ὑπόπτευε) Sic Mssti; aliud nihil mutantes. Cl. *Reiskii* coniectura ἀπέπτυε, *despuebat*, speciem praefert, sicuti et ἀπεσιώπησε, qua non auferor. Ὑπόπτευε Clisthenes, saltatorio illo Hippoclidae orbe viso, de proco *suspicatus levissima quaevis*. Potest alioqui ὑποπτεύειν, *limis* et *iratis oculis adspexisse* Clisthenem, ut ὑποβλέπειν, ὑπιδεῖν, innuere; de qua eius vocabuli dote erudite Cl. *Ernesti* ad *Callimachi* Hymn. Del. vs. 62. Scripsi post pauca [*lin.* 12.] ἐκέλευσέ οἱ ob Codices. WESS. — Vide *Var. Lect.* *S.*

14. Λακωνικὰ σχημάτια) In *Arch.* glossa adest, a *Galeo* dissimulata. Σχήματα sive σχημάτια saltantium lucem accipiunt ex magni Animadversoris lib. XIV. 6. in *Athenaeum*. [*Casaub.* ad *Athen.* XIV. p. 628. d. Conf. eumdem *Athen.* I. 21. c.] Iam, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τράπεζαν, sic *Zenobius* Cent. V. 31. eloquitur, ἐπὶ κρὰς κυβιστήσας, non ἐπὶ κρέας, quod *Schottus* vulgavit et male vertit, in adnotatis insuper delinquens varie. WESS.

16. τοῖσι σκέλεσι ἐχειρονόμησε) Attigit ista saepius et cum similibus comparavit *Eustath.* in *Hom.* Ἰλ. α΄. p. 120, 44. ψ΄. p. 1460, 21. Od. ε΄. p. 219, 10. [p. 159. 1334. et 1531. ed. Rom.] Contra τὸ χειρονομεῖν, *gesticulari*, ταῖς χερσὶν ὀρχεῖσθαι dixit *Antiphanes* apud *Athen.* IV. pag. 134. B., qui nobis XI. p. 482. E. ex Andromeda *Sophoclis* hunc unicum servavit senarium: Ἵπποισιν ἢ κύμβαισι ναυστολεῖς χθόνα; interpretatur *Eustath.* ἱππότης ἥκεις, ἢ διὰ πλοίου, p. 1281,

20. [p. 1205. ed. Rom.] Sed hoc ad aliud etiam genus referri potest, *D'Orvillio* Viro Cl. operose tractatum in *Chariton.* p. 395. et seqq. Alia quaedam notata sunt ad *Eurip.* Phoen. vs. 28., ubi omitti non debuerant *Philostrati* ἱπποκόμος τῶν καμήλων e lib. II. de Vit. Apoll. c. 1. et ex cap. 6. ἱππόται τῆς ἀγέλης ταύτης, *elephantis equorum loco vecti*, *T. Hemsterh.* in *Lucian.* p. 401. Conf. *I. Meursii* Orchestra in Χειρονομία. VALCK.

22. ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον) Clisthenis dictum merito videbatur *Athenaeo* XIV. pag. 628. D. χάριεν καὶ σημεῖον διανοίας πεπαιδευμένης. Optime *G. Budaeum* sequutus *H. Steph.* Thes. L. Gr. II. pag. 1485., interpretatur, τῇ ἀσχημοσύνῃ τῆς ὀρχήσεως τὸν γάμον ἀπέβαλες. *Herodoti* verbum *Suidas* adhibuit in Οὐ φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. Ἐξωρχήσῃ τὸν γάμον scripsit *Zenob.* Cent. V. Prov. 31., monente *Küstero*: conf. *Diogenian.* VII. 21. *Erasmus* et *H. Steph. Plutarchi* verba iam compararunt, quae leguntur in *Herodotum* acerbissima T. II. p. 867. B. Forte verbi memor in hac narratione *Aelianus* de Nat. An. XVI. 23. proprio significatu scripsit τὸν πόλεμον ἐξωρχήσαντο, de equis, qui in bello ad tibiam saltantes, excussis sessoribus cladem dominis attulissent. Ad ἐξορχεῖσθαι apta quaedam dedit *Laur. Normann.* in *Aristid.* p. 590. VALCK.

CAP. CXXX. 2 *seqq.* πάντας ὑμᾶς ἐπαινέω *etc.*) Similis Iovis ad uxorem filiasque excusatio in *Luciani* Dial. Deor. XX. 1., forsan ad hanc Clisthenis efficta. Ob eam autem Cl. *de Pauw* valde suspecta superior declaratio ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον: neque enim talia districte locutum dicere ista haec potuisse. Fortasse fuisse, ἀπορχήσαιο γε μὴν τὸν γάμον: h. e. *fili Tisandri matrimonium ita forte desaltes; vel quia haec gesticulatio mihi displicet, vel quia valetudinem tuam in periculum adducis hac saltandi forma.* Sic vir doctus, haud sane advertens superiore dicto ἀπωρχήσαο *etc.* Hippocliden spe nuptiarum prorsus excidisse, his vero blande reliquos conpellari procos. WESS.

10. Μεγακλέϊ ἐγγυῶ παῖδα) Oblatam accipiens conditionem Megacles mox dicebat ἐγγυᾶσθαι. In talibus ὁ διδοὺς ἐγγυᾷ· ἐγγυᾶται ὁ λαμβάνων, apud *Isaeum* p. 40, 37. 42. p. 41, 27. *Pausan.* IV. pag. 302. f. Eâdem significandi differentiâ multa distabant in Attico foro. VALCK.

CAP. CXXXI. 2. Ἀλκμαιωνίδαι ἐβώσθησαν) Oblitus horum *H. Steph.* in Recensu Vocum *Herodoti*, verba Scriptoris lib. VIII. 124. Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη --- ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα reformat ἐβώθη, facto ex ἐβοήθη, cui calculum non addo. Utrumque ex βόω, per Syncopen ex βοάω, genito; quod *Sylburgius* ad *Clenardum* et *Portus* ostenderunt. WESS. — Herodoteum ἐβώσθησαν vulgo diceretur διεβοήθησαν. In βωθῆναι insertâ literâ sequentis erat asperitas mollienda. VALCK.

[4. Κλεισθένης ὁ τὰς Φυλὰς *etc.*) Vide lib. V. c. 66. *S.*]

CAP. CXXXII. [1. ἐν Μαραθῶνι τρῶμα γενόμενον) Adiectum malles τρῶμα Πέρσῃσι γενομ. Sed ignorant id vocab. libri omnes. *S.*]

CAP. CXXXIII. 3. στρατευόμενοι τριήρεσι) Addi plerumque triremium numerus solet. Haud ergo scio an sperni τριήρεϊ debeat, ut *una triremi* Marathonem Parii cum Persis venerint. *Valla* ita et duo Codices. Malui [*lin.* 5.] πρόσχημα λόγου (quod lib. IV. 167.) ex *Arch.* WESS.

9. κατειλημένους) Herodotei moris esse κατειληθέντας ἐς τὸ τεῖχος et ἐντὸς τείχεος, nemo non novit. Itaque bene *Vind.*, a quo una littera alii differunt, uti saepe erratur. Vid. IX. 30. et 69., atque *D'Orvillium* ad *Charit.* VII. 3. p. 601. Qui ἑσπίμπων κήρυκας [*lin.* 10.] dederunt, numerum reddiderunt iusto auctiorem. WESS.

9. ἐπολιόρκεε Παρίους ἐγκατειλημμένους) Una de duabus litera praetermissa scripserat, opinor, ἐγκατειλημένους, ut saepius in talibus κατειληθῆναι ἐς τὸ τεῖχος· ἐς τὴν ἀκρόπολιν· ἐς τὸ ἄστυ. Apud *Nepot.* c. 7. Miltiades *urbem operibus clausit, omnique commeatu privavit. Ephorus*, e quo suam sumsisse *Cornelium* narrationem vidit *Lambinus*, apud *Steph. Byz.* in Πάρος, de Miltiade, Πάρον, ait, --- καθεζόμενος (προσκαθεζόμενος scribendum puto) ἐπολιόρκει πολὺν χρόνον τῆς θαλάττης εἴργων. Mirarer quomodo scribi posset ad Κατέκλεισαν in *Scholiis* ad *Thucyd.* V. p. 367, 68. τουτέστι τῶν εἰσαγωγίμων ἢ τῆς θαλάττης αὐτοὺς ἀπέκλεισαν: nisi dederit *Thucydides*, ἐγκατέκλεισαν --- Μακεδονίας Ἀθηναῖοι Περδίκκαν, ut *Sophocles* dixit in Ai. vs. 1292. ἑρκέων ἐγκεκλεισμένους, pro ἐντὸς ἑρκέων κεκλεισμένους. VALCK.

10. ἐσπέμπων κήρυκας) Scripserat usitato, ni fallor, more κήρυκα, quod praebent margo *Steph.* et *Valla*. Ex

20. [p. 1205. ed. Rom.] Sed hoc ad aliud etiam genus referri potest, *D'Orvillio* Viro Cl. operose tractatum in *Chariton.* p. 395. et seqq. Alia quaedam notata sunt ad *Eurip.* Phoen. vs. 28., ubi omitti non debuerant *Philostrati ἱπποκόμος τῶν καμήλων* e lib. II. de Vit. Apoll. c. 1. et ex cap. 6. *ἱππόται τῆς ἀγέλης ταύτης*, *elephantis equorum loco vecti*, *T. Hemsterh.* in *Lucian.* p. 401. Conf. *I. Meursii* Orchestra in Χειρονομία. VALCK.

22. *ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον*) Clisthenis dictum merito videbatur *Athenaeo* XIV. pag. 628. D. *χάριεν καὶ σημεῖον διανοίας πεπαιδευμένης.* Optime *G. Budaeum* sequutus *H. Steph.* Thes. L. Gr. II. pag. 1485., interpretatur, *τῇ ἀσχημοσύνῃ τῆς ὀρχήσεως τὸν γάμον ἀπέβαλες.* *Herodoti* verbum *Suidas* adhibuit in Οὐ Φροντὶς Ἱπποκλείδῃ. Ἐξωρχήσῃ τὸν γάμον scripsit *Zenob.* Cent. V. Prov. 31., monente *Küstero*: conf. *Diogenian.* VII. 21. *Erasmus* et *H. Steph. Plutarchi* verba iam compararunt, quae leguntur in *Herodotum* acerbissima T. II. p. 867. B. Forte verbi memor in hac narratione *Aelianus* de Nat. An. XVI. 23. proprio significatu scripsit *τὸν πόλεμον ἐξωρχήσαντο*, de equis, qui in bello ad tibiam saltantes, excussis sessoribus cladem dominis attulissent. Ad *ἐξορχεῖσθαι* apta quaedam dedit *Laur. Normann.* in *Aristid.* p. 590. VALCK.

CAP. CXXX. 2 *seqq. πάντας ὑμᾶς ἐπαινέω etc.*) Similis Iovis ad uxorem filiasque excusatio in *Luciani* Dial. Deor. XX. 1., forsan ad hanc Clisthenis efficta. Ob eam autem Cl. *de Pauw* valde suspecta superior declaratio *ἀπωρχήσαο γε μὴν τὸν γάμον*: neque enim talia districte locutum dicere ista haec potuisse. Fortasse fuisse, *ἀπορχήσαιο γε μὴν τὸν γάμον*: h. e. *fili Tisandri matrimonium ita forte desaltes; vel quia haec gesticulatio mihi displicet, vel quia valetudinem tuam in periculum adducis hac saltandi forma.* Sic vir doctus, haud sane advertens superiore dicto *ἀπωρχήσαο etc.* Hippocliden spe nuptiarum prorsus excidisse, his vero blande reliquos conpellari procos. WESS.

10. *Μεγακλέϊ ἐγγυῶ παῖδα*) Oblatam accipiens conditionem Megacles mox dicebat *ἐγγυᾶσθαι.* In talibus ὁ διδοὺς ἐγγυᾷ· ἐγγυᾶται ὁ λαμβάνων, apud *Isaeum* p. 40, 37. 42. p. 41, 27. *Pausan.* IV. pag. 302. f. Eâdem significandi differentiâ multa distabant in Attico foro. VALCK.

CAP. CXXXI. 2. Ἀλκμαιωνίδαι ἐβώσθησαν) Oblitus horum *H. Steph.* in Recensu Vocum *Herodoti*, verba Scriptoris lib. VIII. 124. Θεμιστοκλέης ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξώθη --- ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα reformat ἐβώθη, facto ex ἐβοήθη, cui calculum non addo. Utrumque ex βόω, per Syncopen ex βοάω, genito; quod *Sylburgius* ad *Clenardum* et *Portus* ostenderunt. WESS. — Herodoteum ἐβώσθησαν vulgo diceretur διεβοήθησαν. In βωθῆναι insertà literà sequentis erat asperitas mollienda. VALCK.

[4. Κλεισθένης ὁ τὰς Φυλὰς etc.) Vide lib. V. c. 66. *S.*]

CAP. CXXXII. [1. ἐν Μαραθῶνι τρῶμα γενόμενον) Adiectum malles τρῶμα Πέρσησι γινομ. Sed ignorant id vocab. libri omnes. *S.*]

CAP. CXXXIII. 3. στρατευόμενοι τριήρεσι) Addi plerumque triremium numerus solet. Haud ergo scio an sperni τριήρεϊ debeat, ut *una triremi* Marathonem Parii cum Persis venerint. *Valla* ita et duo Codices. Malui [*lin.* 5.] πρόσχημα λόγου (quod lib. IV. 167.) ex *Arch.* WESS.

9. κατειλημένους) Herodotei moris esse κατειληθέντας ἐς τὸ τεῖχος et ἐντὸς τείχεος, nemo non novit. Itaque bene *Vind.*, a quo una littera alii differunt, uti saepe erratur. Vid. IX. 30. et 69., atque *D'Orvillium* ad *Charit.* VII. 3. p. 601. Qui ἑσπέμπων κήρυκας [*lin.* 10.] dederunt, numerum reddiderunt iusto auctiorem. WESS.

9. ἐπολιόρκεε Παρίους ἐγκατειλημμένους) Una de duabus litera praetermissa scripserat, opinor, ἐγκατειλημμένους, ut saepius in talibus κατειληθῆναι ἐς τὸ τεῖχος· ἐς τὴν ἀκρόπολιν· ἐς τὸ ἄστυ. Apud *Nepot.* c. 7. Miltiades *urbem operibus clausit, omnique commeatu privavit. Ephorus*, e quo suam sumsisse *Cornelium* narrationem vidit *Lambinus*, apud *Steph. Byz.* in Πάρος, de Miltiade, Πάρον, ait, --- καθεζόμενος (προκαθεζόμενος scribendum puto) ἐπολιόρκει πολὺν χρόνον τῆς θαλάττης εἴργων. Mirarer quomodo scribi posset ad Κατέκλεισαν in *Scholiis* ad *Thucyd.* V. p. 367, 68. τουτέστι τῶν εἰσαγωγίμων ἢ τῆς θαλάττης αὐτοὺς ἀπέκλεισαν: nisi dederit *Thucydides*, ἐγκατέκλεισαν --- Μακεδονίας Ἀθηναῖοι Περδίκκαν, ut *Sophocles* dixit in Ai. vs. 1292. ἑρκέων ἐγκεκλεισμένους, pro ἐντὸς ἑρκέων κεκλεισμένους. VALCK.

10. ἐσπέμπων κήρυκας) Scripserat usitato, ni fallor, more κήρυκα, quod praebent margo *Steph.* et *Valla*. Ex

diversis proxima lectionibus sic constituerem: αἴτεε ἑκατὸν τάλαντα, φὰς, ἣν μὴ οἱ δῶσιν, οὐκ ἀπονοστήσειν τὴν στρατιὴν, πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. [Vide *Var. Lect.*] Paulo post interpunctione mutata scribendum: καὶ, τῇ μάλιστα ἔσκε ἑκάστοτε ἐπίμαχον, τοῦ τείχεος τοῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήγειρε (vel ἐξῆρτο) διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου. Scribi quoque potuit, τὸ τοῦ τείχεος, sed alterum praefero. *Thucyd.* IV. 115., ᾗ --- ἦν ἐπιμαχώτατον, nempe τὸ τείχισμα. *Xenoph.* p. 360, 13. VALCK. — Potest vero etiam, τοῦ τείχεος ad superiora relato, commode intelligi ἐπίμαχόν τι (vel μέρος, aut ἐπίμαχον χωρίον, ex I. 84, 15.) τοῦ τείχεος. *S.*

. 10 *seq.* ἣν μὴ οἱ δῶσι) *Aldi* aliorumque δώσειν calamo debetur aberranti; cetera *Florentinis* nihil concedunt, immo potiora sunt. Neque displicet ἀπαναστήσειν τὴν στρατιὴν, a *Valla* versum, et iudicio duorum Codicum probatum. Alterum certe utrum aut glossa aut corruptela est. In Paro Miltiadae studio oppugnata discrepat nonnihil *Ephorus* in Ethnicogr. voce Πάρος, et *Cornelius Nepos* Vit. Miltiad. c. 7., ubi *Lambinus*. Quod deinceps [*lin.* 15.] καὶ τῇ μάλιστα ἔσκε etc., contendi cum lib. I. 84. poterit. WESS.

CAP. CXXXIV. 10. τὸ ἕρκος Θεσμοφόρου Δήμητρος) *Septum templi*, ἕρκος Nostro, περίβολον dixerunt *Plato* T. III. p. 116. c. et saepe *Pausan.*, qui, nulla quoque templi mentione facta, lib. VIII. p. 664. περίβολον Θεῶν ἱερὸν τῶν μεγάλων, *Cereris et Proserpinae*, quarum *sacerdos* Herodotea fuit *Timo*: p. 675. ἐντεῦθεν ἐς τὸν ἱερὸν περίβολον τῆς Δεσποίνης (filiae Neptuni Cererisque) ἐστὶν εἴσοδος. *Septum* si Miltiadi licuisset ingredi Cereris, viro certe fas non erat ἰέναι ἐπὶ τὸ μέγαρον. Sic eximie sanctius *penetrale* vocabant, *in quo mystica sacra* Cereris recondebantur. Attigit *Hemsterh.* in *Aristoph.* Plut. p. 275. et in *Lucian.* p. 136. vid. *Hesych.* in Ἀνάκτορον. In *Plutarch.* de Is. et Osir. p. 161. [p. 378. D. E.] ubi μέγαρα in μεγαλάρτια mutanda censebat ill. *Ez. Spanhem.* ad *Callim.* p. 673. legerem: Βοιωτοὶ, ὅτι τὰ τῆς Ἀχαιᾶς μέγαρα κινοῦσιν. Profano non licebat Miltiadi κινεῖν τι τῶν ἀκινήτων. De aliorum etiam *templorum interiori recessu* ἀνάκτορα frequenter *Euripides*, μέγαρον adhibet *Herodotus*. VALCK.

15. Φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης) Nullum *Suidae* ἐπελθούσης in libris praesidium, et merito. *Sophocles* Elect. vs. 1118. Τί

δ' ἔστιν, ὦ ξεῖν'; ὥς μ' ὑπέρχεται φόβος. Pluribus nihil opus. WESS.

CAP. CXXXV. 11. ἐκφήνασαν) Libet in hoc acquiescere, etsi notabiliter *Arch.* ἐκφήσασαν. Mox οὐ Τιμοῦν εἶναι αἰτίην τουτέων [*lin.* 13.] Cl. *de Pauw*, deleto articulo, *non esse Timoun culpandam, sed* etc. [At perinde τὴν αἰτίην bene habet.] Eleganter *Liban.* T. I. p. 486. ἀλλ' ἡ κρίνασα θεὸς μὴ εὖ τελευτῆσαι τὸν μέγαν Μιλτιάδην, αὐτὴ τοῦτο τὸ κακὸν ἔπεμψε, haec Nostri aemulatus, addito accusatore Xanthippo. WESS.

CAP. CXXXVI. 5. τῆς 'Αθηναίων ἀπάτης εἵνεκα) *Ephorum* sequitur probabiliter *Nepos. Scholion* est ineditum in *Aristid.* T. III. p. 292. Ἕνα λέγει τὸν Μιλτιάδην· ὅτι γὰρ ἐκρίνετο ἐπὶ τῇ Πάρῳ, ἠθέλησαν αὐτὸν κατακρημνίσαι. ὁ δὲ Πρύτανις εἰσελθὼν ἔζη (ἐξῃτήσατο) αὐτόν. ἡ δὲ αἰτία τῆς Πάρου αὕτη ἦν, καταδουλοῦσθαι τὰς νήσους τοῖς 'Αθηναίοις· καὶ ἐξελθὼν εἰς Πάρον πρώτην, καὶ παρελθὼν τὸ (εἰς τὸ) ἱερὸν μεμολυσμένος αἵματι τῶν πολεμίων οἱ μὲν φασὶν ὡς βέλει ἐβλήθη· οἱ δὲ ὡς ἀπὸ τοῦ τείχους κατηνέχθη· κατεαγῆς οὖν τὸν μηρὸν ὑπέστρεψεν ἄπρακτοι ἀεὶ ἐκρίνετο. Postrema sic emendata sunt, κατεαγὼς οὖν τὸν μ. ὑπ. ἄπρακτος, καὶ ἐκρίνετο. VALCK.

6. αὐτὸς μὲν παρεὼν οὐκ ἀπελογέετο) In fine suae pro Miltiade apologiae *Aristides*, οὐδὲν πλέον, inquit, τοῖς δικασταῖς δείξαντα τοῦ τραύματος, οὐ δακρύσαντα, οὐ παιδία ἀναβιβασάμενον. Postrema rectius omisisset Sophista. In his sua *Nepos* debet, opinor, *Ephoro.* Secundum *Herodotum*, verba pro eo fecerunt amici, [*lin.* 8-10.] τῆς μάχης τε τῆς ἐν Μαραθῶνι γενομένης πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πελασγοὺς παρέδωκε 'Αθηναίοισι. Si sic scripta Codex praeberet antiquus, voces τὴν Λήμνου αἵρεσιν ex nota marginali crederem adiectas. VALCK. — Perinde vero suspicari licebat, post τὴν Λήμνου αἵρεσιν intercidisse fortasse verbum aliquod, veluti ἐπιλέγοντες, aut in eamdem sententiam aliud. Sed fortasse etiam neutra opus erat coniectura. Verbum ἐπιμεμνημένοι proinde et cum accusat. et cum genit. casu iungi potest. Itaque, sicut et aliàs variare multis modis constructionem orationis amat *Noster*, et ab alio structurae genere ad aliud subito transire, sic fortasse et hoc ἀνακολουθίας genus, quod in vulgata huius loci scriptura consentientibus libris inest, licitum sibi iudicavit. *S.*

9. τῆς ἐν Μαραθῶνι) Quod schedae adiungunt γενομένης, necessarium quidem non est, Herodoteum tamen: conf. lib. VII. 1. Tale etiam τὸ ἐν M. γενόμενον τρῶμα, supra c. 132. Continuo nexum aut debebat scribi καὶ τῆς Λήμνου αἱρέσιος, quae *Pavii* doctrina, aut, quod et *Valckenario* Nostro in opinionem venit, ex parte tolli, legique καὶ ὡς ἑλὼν Λῆμνον *etc.* [Vide superiorem Adnot.] His iungo ex *Gruteri* Thes. p. ccccxxxviii. 6. epigramma priscum, ΠΑΝΤΕΣ, ΜΙΛΤΙΑΔΗ, ΤΑΛΑΡΗΙΑ ΕΡΓΑ ΙΣΑΣΙΝ ΠΕΡΣΑΙ, ΚΑΙ ΜΑΡΑΘΩΝ ΣΗΣ ΑΡΕΤΗΣ ΤΕΜΕΝΟΣ: cuius quidem ταλαρήϊα, si pingeretur, τά σ' ἀρήϊα, non morarentur lectores. Alia Cl. *P. Burmannus Sec.* ad Anthol. Lat. II. p. 195. WESS.

11. προσγενομένου δὲ τοῦ δήμου *etc.*) Venerat Miltiades in barathri periculum ex *Platonis* narratione in Gorg. p. 516. E.; cui adstipulatur *Aristides* T. II. p. 224. *Ed. Ieb.* Alii id reticent. sollemni in talibus variatione. Mox [*lin.* 14.] σφακελίσαντός τε τοῦ μηροῦ *etc.* ex Msstis cultum accepit: vulgati enim iteratum pronomen accidebat insuave. Supra quoque lib. III. 66. Cambysi similis sideratio, ubi vide de *Galeno*. WESS.

CAP. CXXXVII. 2. ἐπεί τε ἐκτὸς Ἀττικῆς *etc.*) Si qui ἐκ τῆς et ἐξεβλήθησαν melius opinabuntur, favebunt schedae. Certum est, ἐξελάθησαν, in his libris creberrimum, non recte a *Gronovio* ἐξελάσθησαν promulgari. Vid. lib. IV. 145. — Immo vide quae ibi in *Var. Lect.* ad *l.* 4. notavimus, et conf. eiusdem cap. 145. *lin.* 16. *S.*

[7. τὴν σφίσι ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν) In *Var. Lect.* monere debueram, in edd. ante *Schaef.* et in msstis omnibus σφίσι αὐτοῖσι aut σφίσιν αὐτοῖσιν (ut in nostro F.) scribi; nos vero cum *Schaef.* posteriorem abiecisse vocem, rectius facturos si in αὐτοὶ (sc. οἱ Ἀθηναῖοι) mutassemus *S.*]

8. μισθὸν τοῦ τείχεος *etc.*) Τεῖχος τὸ περὶ τὴν ἀκρόπολιν signatur lib. V. c. 64. et ab Ampl. *Bouherio*, Diss. Herod. c. 9. p. 100. WESS.

10. τὴν πρότερον εἶναι κακὴν) Quod paulo legitur ante, ἐοῦσαν, hic meo iudicio aptius esset, quam εἶναι: illic ad ambiguum evitandum omitti potuit: ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώρην, τὴν σφίσι αὐτοῖσι (*ipsis*, Pelasgis nempe) ὑπὸ τὸν Ὑμησσὸν ἔδοσαν οἰκῆσαι μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ περὶ τὴν

ἀκρόπολίν κοτε ἐληλαμένου. Ut *Valla*, cepit ista *Io. Meurs.* Cecrop. cap. 5. Conf. *M. Solan.* ad *Lucian.* T. II. p. 22. *Schol.* in *Eurip.* Phoen. vs. 24. [at ibi nihil huc spectans:] et in *Schol.* ad *Aristoph.* Av. vs. 833. Τυρσηνῶν τείχισμα Πελασγικὸν, quod attigit *I. G. Graevius* in Prooem. ad *Callim.* VALCK. — At ἐοῦσαν (*l.* 7.) commode suum locum tuetur: hic τὴν, ionice pro ἣν positum, in oratione infinita recte cum εἶναι construitur, sicut ταύτην ὡς ἰδεῖν, et paullo ante ἐπεί τε γὰρ ἰδεῖν. *S.*

16. θυγατέρας τε καὶ παῖδας) Ultima tria suspicione premuntur haud iniusta: sexus sequioris si putentur, cum nullae tum ancillae, tueri sedem haud poterunt: τοὺς παῖδας ex Msstis ubi admiseris, quid fiet brevi secuturis, ὅκως δὲ ἔλθοιεν αὗται? Erant praeterea veteri more *puellae* ὑδροφόροι. Tali Gordium ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένῃ tradit *Arrian.* 'Αναβ. 'Αλ. II. 3. et apud Poëtam *Od.* Κ'. vs. 105. κούρῃ δὲ ξύμβληντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ. Parum itaque absum a proscriptione earum vocum, laudibusque *Arch.*, suo eas suffragio damnantis. WESS. — Nisi prorsus abiiciendae, saltem (ut admodùm suspectae) *uncis includendae* a nobis fuerant tres illae aut quatuor voces. *S.*]

27. ἄλλα τε δὴ σχεῖν χωρία, καὶ Λῆμνον) Ex margine ed. *Steph.* restitui potuerat καὶ δὴ καὶ Λῆμνον. Sic solent istae voculae adhiberi: I. 29. *Sardes venerunt* ἄλλοι τε, - - καὶ δὴ καὶ Σόλων. Cap. 129. καὶ ἄλλα λέγων - - καὶ δὴ καὶ εἴρετό μιν. IV. 150. ex Codd. scriptum, εἵποντο δέ οἱ καὶ ἄλλοι τῶν πολιητέων, καὶ δὴ καὶ Βάττος. VALCK. — Vide *Var. Lect. S.*

CAP. CXXXVIII. 3. πεντηκοντέρους κτησάμενοι) Opportunius στησάμενοι, *positis navibus*, videri potest; nisi tum demum naves sibi Pelasgos *parasse* placeat, quae vix credibilis de insulanis opinio. Rapuerunt autem insidiatores κανηφόρους παρθένους, πλεύσαντες εἰς Βραυρῶνα, teste *Philochoro* apud Scholiasten Venetum, a *Bongiovanni* publicatum, in Iliad. Α'. vs. 465. [Schol. *Villois.* ad 'Ιλ. α'. vs. 594.] Vide ad lib. IV. 145. WESS.

8. γλῶσσάν τε τὴν 'Αττικὴν, καὶ etc.) *Herodotum* sequutus *Didymus* apud *Schol.* in *Eurip.* Hec. vs. 886. αἱ δὲ τοὺς παῖδας, inquit, τὴν πατρῴαν φωνὴν καὶ τὰ ἤθη ἐδίδαξαν. Quae succedunt ibidem vitiosa, οἱ δὲ συνήρχοντο τότε ἀλλήλοις, sic videntur corrigenda: οἱ δὲ συνήρχοντό τε ἀλλήλοις, καὶ, εἴ τις τύπτοι

ἀπ' αὐτῶν τινα, ἐβοήθουν ἅπαντες: expressa sunt ista ex Herodoteis, quae respicit *Eustath.* in Ἰλ. ά. p. 119, 41. [p. 158. ed. Rom.] Conf. *Zenob.* Cent. IV. Prov. 91. VALCK.

11. εἴ τε τύπτοιτό τις αὐτέων) Vera *Reiskii* e Msstis correctio est. Critici in *Euripid.* Hecub. 887. καὶ εἴ τις τύπτοι ἀπ' αὐτῶν τινά, ἐβοήθουν ἅπαντες, sermone aliquantum mutato. Deinceps [*lin.* 14.] καὶ πολλὸν ἐπικράτεον ex schedis recipi poterit. WESS.

[15 *seqq.* καί σφισι βουλευομένοισι δεινόν τι ἐσέδυνε *etc.*) *Valla: considerantesque rem esse* **indignam** etc. *Wess.* cum **Gron**: *considerantesque* **indignatio** *quaedam intravit; Si autem isti pueri* etc. Iam pulcre quidem novimus, δεινὸν ποιεῖσθαί τι saepius commode reddi posse *indignari aliqua re*: (cf. III. 155, 7. ibique not.) sed cum verbo ἐσδύνειν (quod aliquanto etiam mollius quam ἐσέρχεσθαι est, et *subire*, *obrepere*, *insinuare se* significat) et cum his quae hîc consequuntur, parum commode *indignandi* notio convenire videtur. Longe vero magis ab auctoris mente discedit *Iacobsii*, Viri clarissimi, interpretatio (in *Atticis* p. 385.) δεινὸν h. l. **crudele** Pelasgorum de occidendis pueris *consilium* intelligentis. Frequentissime δεινὸν apud Nostrum *rem metuendam, periculosam, periculum*, significat: I. 84, 8. 120, 22. 143, 3. 151, 9. VII. 157, 18. 203, 8. etc. Igitur hoc *Herodotus* dicit, *deliberantes illos incessit metus*; *subiit illorum animos cogitatio quid in posterum ab his pueris metuendum sit, si iam nunc* etc. *S.*]

23. τοὺς ἅμα Θόαντι *etc.*) *Thoantem* Hypsipylae pietate conservatum poëtae perhibent. Alia omnia *Herodotus*, vitii suspectus propterea *Casp. Barthio* ad *Papinii Stat.* Theb. V. vs. 328. *Nemo*, decernenti, *de Thoante hoc tradidit. Igitur duae* voces ἅμα Θόαντι, *aut glossema sunt, aut corrupta est prior, et legendum*, παρὰ Θόαντος. Quid si vero *Herodotus*, ut saepe, separatas ab aliis habuerit rationes? Habuisse autem, membranae clamant omnes, et laudati ad *Euripid.* Hecub. [vs. 887.] interpretes, καὶ μετὰ ταῦτα αἱ Λήμνιαι γυναῖκες τοὺς σὺν Θόαντι πάντας ἀπέκτειναν. δι' ἀμφότερα οὖν ταῦτα ἡ παροιμία ἐδόθη, τὰ Λήμνια κακά. Errant fateor in tempore necis, alioqui Nostro conspirantes plenissime. De famoso Lemniis dicto [praeter *Paroemiographos*] multa *Stanleius* ad Coëph. *Aeschyli* vs. 631. WESS. — De *Lemniorum virorum caede a mulieribus patrata* consuli *Apollo-*

dorus potest I. 9, 17. et *Apollon. Rhod.* I. 608 seqq. Quod vero de *Thoante* Herodotum separatas ab aliis auctoribus rationes habuisse scribit Vir doctissimus, pro ea sententia ad Euripidis Scholiasten frustra provocatur; quippe quem sua, loco citato, ex ipso Herodoto hausisse (partim quidem nonnihil mutata, partim vero memoriae lapsu depravata) dubitari vix potest. Credibile est utique, legisse eum apud *Herodotum*, quod et libri nostri exhibent, τοὺς ἅμα Θόαντι, suo vero arbitratu σὺν pro ἅμα, non discrepante sententia, posuisse. Sed illud h. l. quaeri haud immerito posse videtur, recte-ne verba ista Scriptoris nostri acceperint Interpretes, quos et ego imprudens secutus in Latinis posui, *maritos suos simul cum Thoante occidentes*. Id si ille voluisset, non τοὺς ἅμα Θόαντι scripturus erat, sed nude ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέρους. Adiectus articulus indicat τοὺς ἅμα Θόαντι γενομένους, *qui cum Thoante* (i. e. *Thoantis aetate*) *vixerunt*: quo indicatur tempus, quo ea res gesta est; non negatur, caede exemtum per filiae pietatem fuisse Thoantem. *S.*

CAP. CXL. 4. κατανύσας) Utrum *Valla*, vertendo *solvens*, καταλύσας habuerit ante oculos, valde dubium: certe Scholion aut aberratio est, cuiusmodi καταστήσας *Arch.* Praecessit ἐπεὰν - - - ἐξανύσῃ - - - ἐς τὴν ἡμετέρην: reditque ἐξανύσαντι lib. VII. 183. Apud *Diodorum* XIV. 103. scripti libri πεμπταῖος δὲ κατανύσας ἐς τὴν Μεσσήνην: antea: καταλύσας, quod hic in *Etonensi*. WESS.

8. Ἡφαιστιέες) Lemnus δίπολις erat, quarum *Hephaestia* in parte insulae versus orientem solem, *Myrina* ad eius occasum; prodente, qui ad utramque invisit, *Galeno* lib. IX. Simpl. Medic. p. 118. Quo vero utraque modo Atheniensium in ditionem venerit, *Charax* in *Stephani* Ἡφαιστία, memoravit, praeclarâ Cl. *Valckenarii* adiutus et defensus operâ. WESS.

Ibid. Ἡφαιστιέες μέν νυν ἐπείθοντο) In his quoque diversum ab *Herodoto* sequutus auctorem *Nepos*, tandem tamen, qui Lemnum incolebant, secunda fortuna adversariorum captos, narrat ex insula demigrasse. *Herodoto* tota dicitur insula sub Atheniensium redacta potestatem; nam primum, inquit, Ἡφαιστιέες ἐπείθοντο, tandem et coacti Μυριναῖοι παρέστησαν. Duae tantum erant urbes in insula Lemno, Mý-

μνα, et Ἡφαιστία, quapropter dicta fuit δίπολις secundum alios et *Etymologum* p. 279, 5. conf. *Harpocrat.* in Ἡφαιστία, *Schol. Hom.* in Ἰλ. ά. 593. et *Berkel.* ad *Steph.* in Μύρινα. Sed ad *Herodotum* pertinet inprimis insigne fragmentum Chronicorum *Characis*, quod minus intellectum hactenus apud *Steph. Byz.* nobis fuit servatum in Ἡφαιστία. Priora istius fragm. verba sic reficienda videntur: Χάραξ - - - φησὶν, ὅτι οἱ Μυριναῖοι, τῶν Πελασγικῶν ὑποσχέσεων οὐ φροντίσαντες, ἀπέκλεισαν τῷ Μιλτιάδῃ τὰς πύλας, κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτούς. Sequentibus gravius vulnus fuit inflictum: Τῶν δ' Ἡφαιστιέων τύραννος ὢν φοβηθεὶς τὴν δύναμιν ἔφη χαριζόμενος τοῖς Ἀθηναίοις, φίλοις οὖσιν, ἐμπεδοῦν τὰ ὁμολογηθέντα ὑπὸ τῶν Πελασγῶν, καὶ ἀμαχεὶ παρέδωκε τὴν πόλιν. Est qui voci τύραννος subiectum ὢν deleri voluerit, vestigium veri nominis olim a *Charace* positi, τύραννος Ἕρμων. His fac subiecta fuisse, (τῶν Περσῶν) φοβηθεὶς τὴν δύναμιν, omnia recte se habebunt. *Hermonis* nomen satis commendabit *Zenob.* Cent. III. Prov. 85. in Ἑρμώνειος χάρις: ubi in eadem historia, diversimode narrata, Ἕρμων βασιλεύων τῶν Πελασγῶν ἐξέστη τῆς χώρας, τῇ μὲν ἀληθείᾳ τοῦ Δαρείου τὴν δύναμιν φοβηθεὶς, προσποιησάμενος δὲ ἑκὼν διδόναι τοῖς Ἀθηναίοις τὴν χάριν. In *Characis* verbis, quod properanti *Salmasio* exciderat, *Berkelius* non debuerat in contextum inferre, κἀκεῖνος τὴν πολιορκίαν παρεστήσατο αὐτοῖς: illa vix Graeca; sincera sunt ante vulgata, κἀκεῖνος πολιορκίᾳ παρεστήσατο αὐτούς, *qui prius obsidione cinctos sub potestatem suam redegit*. De iisdem Myrinaeis *Herodotus*, ἐπολιορκέοντο, ait, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν, *donec et hi in deditionem venerunt*. Conf. lib. VI. c. 99. *Demosth.* c. Androt. p. 386, 28. Eiusdem est p. 6, 25. Ὄλυνθον παραστήσεται. In istum sensum praeter ceteros bis terve παραστήσασθαι *Thucydides* adhibuit, docente *Dukero* in Add. ad p. 73. pro ὑποχείριον ποιεῖσθαι, et sic *Herodot.* IV. 136. III. 45. Attigit hunc usum *Schol. Soph.* Oed. in Col. vs. 910. VALCK.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SEPTIMUM.

CAP. I. [*Lin.* 3. κεχαραγμένον) *Hesychius:* Κεχαραγμένος· ὠργισμένος. *Euripides* Med. 156. κείνῳ τόδε μὴ χαράσσου. *S.*]

8. πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων) Optime Mssti; e quorum uno παρεῖχον perplacet. Sic suus sermoni color et nexus redibit. Statim καὶ πλοῖα, [*lin.* 9.] etsi quibusdam in Codd. neglecta, non removeo. *Arrianus* Indic. c. 19. Νῆες δὲ αἱ σύμπασαι - - - αἵτε μακραὶ καὶ ὅσα στρογγύλα πλοῖα, καὶ ἄλλα ἱππαγωγὰ, discrimen inter νῆας et πλοῖα adfirmans. *Gronovium* hic consule et *Valcken.* ad lib. VI. 48. WESS.

8. πολλῷ τε πλεῖον) Superfluum est τε, neque bene cohaerent πλεῖον - - καὶ νέας - - καὶ πλοῖα. Codicum lectio, *H. Stephano* et *Galeo* memorata, genuina est, πολλῷ πλέω: nam vicinis congruit, et formam vocis praebet Nostro usitatam; quem scripsisse suspicor πολλῷ πλέω ἐπιτάσσων ἑκάστοισι, ἢ πρότερον παρεῖχον, (nempe pro παρέχειν, παρεῖχον enotatum ex *Arch.*) νέας τε, καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα, *naves bellicas*, et πλοῖα, ἱππαγωγὰ et σιτηγά: vide notata ad lib. VI. c. 48. VALCK.

10. Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα) Tueri sese πᾶσα potuisset, ni stetisset per schedas. *Appianus* Bell. Civ. lib. IV. [c. 52.] p. 995. τὰ ὑπερόρια πάντα πολέμοις - - - ἐδονεῖτο. *Herodianus* VII. 5. πᾶν δὴ τὸ Λιβύων ἔθνος εὐθέως ἐδεδόνητο. Non exscribo *Gregor. Naz.* Or. XXVIII. p. 483. D. neque *Agathiam Schol.* lib. II. p. 30. *Tzetzes* Chil. I. 870. τρεῖς ὅλους ἐπὶ χρόνους turbatam Asiam, conductasque undique copias scribit; seculi more, quo de *Hemsterh.* ad *Plut.* Comici p. 407. WESS.

CAP. II. [3 *seq.* ὡς δεῖ μιν *etc.*) ὡς, *quemadmodum*, *prout*, caussali notione, *quoniam*. Pronomen μιν quum ad *Darium* referatur, commodius utique videbatur, si libri de-

dissent, ὡς ἔδει μιν. Nunc, quoniam intelligi voluit Scriptor ad quemlibet Regem pertinuisse illam legem, proprie dicendum fuerat, ὡς δεῖ τὸν βασιλέα, ἀποδέξαντα διάδοχον, aut aliquid tale. Consequens particula οὕτω *lin.* 5. valet *ita demum*, nempe postquam regni successorem designavit. *S.*]

4 *seq.* ἀποδέξαντα βασιλῆα - - - στρατεύεσθαι) Secundum *Persarum legem*, soli forte memoratam *Herodoto*, *ante expeditionem susceptam a Rege designandus erat*, *qui*, si quid ipsi humanitus accidisset, *in regnum succederet.* Ex *Herodoto* non liquet, sic designatum successorem, si pater e bello salvus rediisset, cum illo velut collegam regnasse, quod viri docti tamen statuisse videntur: vid. *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 278 seq. Quam deinceps enarrat Darii filiorum litem *ab ipso Dario* secundum Xerxen pronunciatam, illam post patris obitum a patruo velut arbitro compositam, alium auctorem sequuti, tradiderunt *Iustinus* II. 10. et *Plutarch.* T. II. p. 488. D. hinc *Simson.* Chron. A. M. 3520. conf. *Iulian.* Or. I. p. 33. B. et *Spanhem.* p. 217. VALCK.

Ibid. κατὰ τὸν Περσέων νόμον) *Legem* hanc *Persarum*, solius, quod quidem memini, *Herodoti* testimonio cognitam, *B. Brisson.* Regn. Pers. lib. I. 9. tetigit. Lata prudenter fuit, ne, rege peregre fatis functo, de successione, damno civium, iure aut mage ferro disceptaretur. Eàdem caussà Eurystheus, in Heraclidas profecturus, Μυκήνας τε καὶ τὴν ἀρχὴν, κατὰ τὸ οἰκεῖον, Atreo conmisit apud *Thucyd.* I. 9. Quod *Iustinus* autem de Dario, ab Artaxerxe patre in regni societatem adscito, *contra morem Persarum, apud quos rex non nisi morte mutatur*, lib. X. c. 1. id hinc convellitur. Confer *Ez. Spanhem.* ad *Iuliani* Or. I. pag. 279. WESS.

9. ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης) Hinc *Hesychius:* Ἐπρέσβευε, πρεσβύτατος ἦν. *Thomas M.* in Πρεσβεύονται: Πρεσβεύω, καὶ τὸ πρεσβύτερός εἰμι: quam in rem haec adfert *Herodoti* et *Thucydidis* verba. *Sophoclis* Polynices Oed. in Col. vs. 1418. [1422. ed. Br.] Αἰσχρὸν - - - τὸ πρεσβεύοντ᾽ ἐμὲ Οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα: erat ille quidem secundum *Euripiden* natu minor; sed *Soph.* in eodem dixerat dramate vs. 366. Ὁ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς Τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων Ἀποστερίσκει. *Herodoti* Ἀρτοβαζάνης, (*Plutarcho* et *Themistio* p. 74. D. Ἀριαμένης, atque ita forsan

etiam dictus *Iustino*) *aetatis privilegio regnum sibi vindicabat*, καὶ ὅτι [*lin.* 12.] νομιζόμενον εἴη πρὸς πάντων ἀνθρώπων, τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν. In his *Herodoti*, si vel in aliis non legeretur, ex *Eustathii* Codice scriberem, καὶ ὅτι νομιζόμενα εἴη: quem sic legisse liquet ex eius Comm. in Ἰλ. ά. p. 22, 6. et p. 44, 61. παρὰ Ἡροδότῳ νομιζόμενα, ἀντὶ τοῦ νομιζόμενον: ubi plura collegit similia. conf. *H. Steph.* in App. Thes. Ling. Gr. p. 46, 150. VALCK. — De nominis proprii scriptura vide *Var. Lect.* ad h. l. et Adnot. ad VI. 98, 8. Qui Αρτοβαζ scripsere Graeculi, hi ad graecum vocab. ἄρτος originem Persici nominis referebant. *S.*

12. ὅτι νομιζόμενα εἴη) Nullam νομιζόμενον litem experiretur, ni *Pass.* et *Eustath.* eam intenderent: caussam Ionum Atticorumque consuetudo, *neutris* huiusmodi *pluralibus* gaudentium, urget. Morem, quo natu maior filiorum postgenitis in regni successione antefertur, *iuri gentium* et *naturae* acceptum *Iustinus* fert, ut *Eusebius* Vit. Constant. I. 21. νόμῳ φύσεως. Videndus est *H. Grotius* Iur. Belli et Pac. II. 7. 13. et quae ibi eruditi conmentatores. WESS.

CAP. III. [2. Δημάρητος) Vide lib. VI. c. 70. *S.*]

6. ὡς ἡ φάτις μιν ἔχει) *Sicuti rumor de eo fert.* Quae quidem dictio tentanda non fuerat. Τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει scripsit lib. VIII. 94. capite vero 5. post pauca, ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ. Nec multum *Pindari* abit *Pyth.* Od. I. sub fin. ἐχθρὰ Φάλαριν κατέχει παντᾷ φάτις. Aliâ, eâque iucundâ figurâ, lib. IX. 83. ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης: et *Euripid.* Helen. vs. 257. τὸ δ' ἐμὸν ὄνομα Μαψίδιον ἔχει φάτιν. Sed abstineo manum. WESS.

CAP. IV. [3. μετὰ ταῦτά τε καὶ Αἰγύπτου ἀπόστασιν) Requisiveram καὶ τὴν Αἰγ. ἀποστ. Sed ignorant articulum libri omnes. *S.*]

4. τῷ ὑστέρῳ ἔτεϊ) Anno a pugna Marathonia quinto; quandoquidem eam apparatus ad novum bellum triennalis excepit, et quarto anno Aegyptus defecit, Persarum excusso iugo, uti signatur clarissime c. 1. Supremum ergo diem Darius obiit sub annum Olymp. LXXIII. secundum. At haec uberius *D. Petavius* Doctr. Temp. lib. X. 23. et *H. Dodwellus* Ann. *Thucydid.* p. 44. WESS.

CAP. V. 3. τὴν στρατιῆς ἄγερσιν) Dixit στρατοῦ ἐπάγερσιν cap. 20. et στρατοῦ ἄγερσιν c. 48.; unde στρατιῆς ἔγερσις, exercitus quaedam ad praelium excitatio, longe differt: ut recte adeo, adprobantibus Codicibus, *Portus* ἔγερσιν στρατιῆς proscripserit. Saepe peccatur, ut aliàs ostendi, in στρατιὰν ἀγείρειν apud *Libanium*, *Procopium* atque alios: quae quoque inter ἀγείρειν et ἐγείρειν adfinitas in Poëta turbas concivit, monitore ad eum *Eustath.* p. 577, 17. [Iliad. p. 438, 38. ed. Bas.] Iustum praeterea καὶ δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον, [*lin.* 4.] videlicet *Xerxe*, quod et *Diodorus* indicavit lib. XI. c. 1. Παρ' ἑωϋτῷ, laudatum alibi, non laudant schedae. Vide tamen *Abreschium* Diluc. *Thucydid.* pag. 714. WESS.

3. ἐποιέετο τὴν στρατιῆς ἔγερσιν) Ἄγερσιν recipiet ex Codd. munitum in Diss. *Herod.* p. 117. Ut hic Mardonius Gobryae fil. dicitur δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων, in excerptis e *Ctesia* Ἀρτάπανος ὁ Ἀρτασύρα παῖς γίνεται δυνατὸς παρ' αὐτῷ, καὶ Μαρδόνιος ὁ παλαιός. Paulo post in istis [*lin.* 9.] ἀλλ' εἰ τὸ μὲν νῦν ταῦτα πρήσσοις, quam vim indit clar. *Gronov.* voculae εἰ, illa vereor ut idoneis exemplis possit firmari. εἰ γὰρ pro εἴθε γὰρ poëtis frequentatur, quos imitatur Noster l. c. 27. VALCK.

14. ποιεέσκετο τήνδε) Ita scripsit: non ποιέσκετο, uti *Florentiae* alibique locorum. Ποιέεσκε IV. 78. et ποιεέσκετο Polymniae c. 119. analoga sunt, non illud. Vide *Etymolog.* p. 624, 30. Post dein [*lin.* 15.] περικαλλὴς χώρη, deleto intermedio et sermonem turbante εἴη, ex Codicibus sufficit. Recte Atossa in *Aeschyli* Pers. vs. 755. Mardonium adulatorumque gregem perstringit. WESS.

15 *seq.* χώρη --- ἀρετὴν τε ἄκρη) Recte *Valla* dederat *regionem summae bonitatis*, ut mirum sit alios hic interpretes [nescio quos; nam tenuit istud *Gron.*] aberrasse. Ἀρετὴν cuiusvis rei vocabant τὴν ἀρίστην διάθεσιν, ἣ καθ' ἣν ἄριστα διάκειται τὸ ἔχον. *Metopus Stobaei* p. 7, 11. ἕκαστον τῶν ἐόντων τέλειον καὶ ἄκρον γίνεται κατὰ τὰν οἰκήαν τᾶς φύσιος ἀρετάν, ut pro ἀρετᾶς φύσιν docte corrigebat Nobiliss. *Alb. Frisching* Bernas. *Phintidi* apud *Stob.* p. 443, 46. memorantur ἀρετὰ ἵππω, ἁ τᾶς ἀκοᾶς, et ἁ τῶν ὀπτιλῶν, *oculorum.* (ὄπτυλλοι *Hesychio* restituendum pro Ὀπτοιαλοί.) Similia dantur *Platonis. Archestratus* Athen. III. p. 105. A. Ἀλλὰ παρεὶς λῆρον

πολὺν, (lege λῆρον, πολυώνυμον) ἀστακὸν ὤνου· Εἰσὶν μὲν πλεῖστοι πάντων ἀρετῇ τε κράτιστοι ἐν Λιπάραις. VALCK. — In *Archestrati* versu mireris λῆρον πολὺν sollicitatum a doctissimo Viro. Nihil illà formulà apud Atticos frequentius: neque huius loci erat vocab. πολυώνυμον. Sana omnia reperies, modo memineris, (quod nos in nupera editione *transversà lineolà* initio versus positià indicavimus) primum hexametri pedem, qui fortasse Οὐ μὴν sive quidlibet aliud fuerat, praetermissum a Deipnosophista fuisse; utpote ad id, quod ille voluerat, nihil facientem. *S.*

CAP. VI. 6. παρὰ τῶν Ἀλευαδέων) Graeciae Thessaliaeque hi proditores notantur lib. IX. 57. et a *Pausania* lib. VII. 10. [conf. Nostrum VII. 130 sub fin.] Luxus et opum ad sumtus tolerandos inmoderata cupido, ut semper, *Aleuadas* ad perfidiam duxit, *Critia* teste apud *Athen.* lib. XII. 6. p. 527. B. WESS.

Ibid. παρὰ τῶν Ἀλευαδέων) Larissaeos fratres *Aleuadas*, Ἀλεύεω παῖδας, memorat lib. IX. c. 57. Θώρηκα, Εὐρύπυλον, et Θρασυδήϊον. Hi Thessalos primum invitos (VII. 172.) Xerxi prodiderunt. *Pausan.* VII. p. 546. Ξέρξῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλαύνοντι Θεσσαλία δι' Ἀλευαδῶν προυδόθη. Postea volentes etiam Thessali, a vicinis Phocensibus irritati, Persarum partes sunt sequuti: *Philostr.* Her. c. XIX. 15. In Epist. *Socrat.* 28. Alexander Graecis indicasse dicitur τὴν Ἀλίου καὶ Θετταλῶν προδοσίαν: ubi scribendum τὴν τῶν Ἀλεύου, vel τὴν Ἀλευαδῶν. Vetus et nobilissima familia Larissae viguit *Platonis* etiam et *Demosthenis* aetate; habuit enim Larissae *Gorgias* discipulos Ἀλευαδῶν τοὺς πρώτους, *Platone* teste initio Menonis T. II. p. 70. quo spectat in Lex. *Timaeus*: vid. ibi p. 15. [p. 22. ed. sec.] clar. *Ruhnkenius*, et *Vales.* ad *Harpocr.* in Τετραρχία. Apud eundem *Harp.* ex *Demosth.* p. 142, 86. memoratus Σίμος, εἷς τῶν Ἀλευαδῶν fuisse dicitur τῶν δοκούντων συμπρᾶξαι τῷ Μακεδόνι. Philippo, nec mirum, nobiles hi Thessali favebant, quorum maiores in Thessalia regnaverant, tum temporis a tyrannis vexata. VALCK.

12. πρὸς τούτοισι ἔτι πλέον etc.) Perfrequens πρὸς ἔτι τούτοισι lib. III. 65. IX. 110. invectum ὅτι excludit. Confer *Abreschium* Dil. Thucyd. 112. His vero connexa pro valde mendosis Cl. *de Pauw* putans, προσωρέγοντο οἱ ἔχοντες ἀμφὶ Ὀνομάκριτον, *stimulos Onomacritus addebat*, formabat; esse

enim οἱ ἔχοντες ἀμφὶ Ὀνομάκριτον ipsum *Onomacritum*; quod equidem hodie non credo. Pingamus ex schedis *Parisinis* προσωρέγοντό οἱ, ἔχοντες *etc.*; et finis turbarum aderit. Nimirum Pisistratidae *amplius quid regi adporrigebant, vaticinum habentes Onomacritum*: haec verborum sententia. Hinc porro Onomacriti constat aetas, quam iusto priorem *Tatianum* statuisse et *Clementem Alex.* docuit *Vossius* Poët. Graec. c. 4. p. 23. et *Bouherius* Diss. Herod. c. 14. p. 154. Cur ille autem [*lin.* 13.] διαθέτης *oraculorum Musaei*? *Edissertatorem* dederat *Valla*, *venditorem* vir Celeb.; *Thomae Mag.* διαθέτης est ὁ καθιστῶν καὶ οἰκονομῶν, quidam quasi *dispensator ac interpres.* Διαθετὴρ καὶ δημηγόρος iunguntur in *Themistii* Or. XXVI. p. 321. D. Vide *Harpocrat.* in Διάθεσις, et *Ulpian.* ad *Demosth.* Olynth. II. p. 14.; namque προκαταλυσάμενοι [*lin.* 14.] cur pristina in sede sit statutum, admonitione non eget. WESS. — De scriptura verbi προσορέγοντο, neglecto ex ionica dialecto augmento, in *Var. Lect.* dixi. Quod vero ista, ἔτι πλέον προσορέγοντό οἱ Vir doctissimus interpretatur *amplius quiddam regi adporrigebant*, id fere ipsum etiam *Gronovius*, parum quidem latinum, nec satis perspicuum, in versione posuerat, quum in *Vallae* latinis *praetendebant* fuisset. Ferri utcumque utralibet interpretatio posset, si προσόρεγον vel προσώρεγον activâ formâ dixisset Scriptor: at passivo verbo προσορέγοντο haud dubie alia subiecta notio est, quam equidem in nostra versione ex *Schneideri* fere sententia (in Lexic. crit. proposita) expressi, *regi conciliabantur* scribens; rectius forsan scripturus, *ad regem se adplicabant, instabant regi, eumque urgebant.* Paullo minus est, sed eodem fere pertinet, quod infra *l.* 27. ait προσεφέρετο, *accedebat ad regem, cum eo agebat.* Praeterea suspicari licuerit, pro ἔτι πλέον fortasse ἐπὶ πλέον scripsisse auctorem: coll. Adnot. ad VI. 42, 1. *S.*

15. Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου) Genuinum τοῦ Πεισιστρατίδεω Codices exhibent, ut *Stephani* et *Arch.*; mox perversam lectionem τοῦ ἑρμηνέος, [*lin.* 17.] pro τοῦ Ἑρμιονέος: idem vitium haeret etiam alibi. *Onomacritus ab Hipparcho* dicitur [*lin.* 16.] *eiectus* ἐξ Ἀθηνέων, *a Laso Hermionensi deprehensus* ἐμποιέων ἐς τὰ Μουσαίου χρησμόν. Ante *Onomacritum* *Solon* simillima fraude Homereis interserto versu effecerat, ut de Salamine contendentes Megarenses ab Atheniensibus

vincerentur: praeter *Plutarch.* rem narrant *Diogen. Laërt.* I. 48. *Ulpian.* ad *Demosth.* p. 254. et *Eustath.* in Ἰλ. β′. p. 215, 42. Quod his στίχον ἐγγράψαι εἰς τὸν κατάλογον, vel ἐμβαλεῖν, et παρενθεῖναι πεπλασμένον, id *Herodoto* dicitur ἐμποιῆσαι, et *Pausaniae* II. p. 171. memoranti Ἡσίοδον ἢ τῶν τινα ἐμπεποιηκότων ἐς τὰ Ἡσιόδου τὰ ἔπη, συνθέντα ἐς τὴν Μεσσηνίων χάριν. Hinc distat quod idem scribit IX. p. 762. Ἡσίοδον ἢ τὸν Ἡσιόδῳ Θεογονίαν ἐπποιήσαντα de eo, qui ingenii filiolum *Hesiodo* contribuerat et velut in adoptionem emancipaverat. VALCK. — De similibus *Onomacriti* fraudibus vide *Fabric.* ad *Sext. Empir.* p. 136. et *Porsonum* ad *Eurip.* Orest. vs. 5. *S.*

19. ἀφανιζοίατο κατὰ τῆς θαλ.) Geminum c. 235. κατὰ τῆς θαλάσσης καταδεδυκέναι. *Plato* Tim. p. 25. D. Ἀτλαντὶς νῆσος ὡσαύτως κατὰ τῆς θαλάσσης δῦσα ἠφανίσθη. Recte schedae. WESS.

27. οἵ τε Πεισιστρατίδαι) Addunt Codices conplures καὶ οἱ Ἀλευάδαι, quae *Med.* et duo alii praeterierunt, fortasse scribarum ex simili terminatione lapsu; cuiusmodi omissionum in *Herodoti* Msstis prostant exempla innumera. Celeb. tamen *Gronovius* dispunxit, iuncta disputatione, cui rescribere nolo. WESS. — Vide in *Var. Lect.* notata. *S.*

CAP. VII. 2 *seq.* δευτέρῳ μὲν ἔτεϊ --- πρῶτα στρατηΐην ποιέεται) Tempus Aegyptiae expeditionis et Graecae tractabitur c. 20; nunc, πρῶτα στρατηΐην ἐποιέετο in proximis fuisse primitus, moneo. Vide ad I. 205. WESS. — Aberravit calamus Viri praestantissimi: ποιέεται praeferunt edd. et scripti libri omnes: nec vero στρατηΐην ante *Wess.* edebatur, sed στρατιὴν consentientibus fere msstis, quod rectissime ille in στρατηΐην mutavit, quod et a nobis cum *Schaef.* VII. 38, 13. et 174, 2. factum. Conf. I. 71, 1. I. 171, 2. II. 111, 3. V. 77, 2. *S.*

5. πολλὸν δουλοτέρην) Tale πολλὸν ἐλάσσων I. 77. et δυνατώτεραι πολλὸν III. 103. ubi *Gronov.* *Achaemenem Ctesias* Pers. c. 32. Ἀχαιμενίδην fratremque Artaxerxis perhibet, aberrans. Res certa ex lib. III. 13. et *Diodoro* XI. 74. cladem Persicam et Achaemenis necem cum Olymp. LXXIX. 3. annoque Artaxerxis tertio conponente. WESS.

CAP. VIII. 2. σύλλογον ἐπίκλητον) Posteriores una voce σύγκλητον dixisse, quod scribit *Galeus*, non opinor;

concio populi extra ordinem Athenis coacta σύγκλητος ἐκκλησία *Demostheni* dicitur et *Aeschini*: concionem Argivam σύλλογον πόλεως et ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον dixit *Eurip.* in Or. vs. 728. et 611. ἀγορὴν *Homerus*: erat vero Homero βουλὴ τῶν ἐκκρίτων μόνων. Tale *Herodotus* intelligit *sanctius consilium*, quod ex delectis Principibusque Persarum constabat. ἀποκλήτους vocabant Aetoli: *Livius* XXXV. c. 34., *Apocletos* - - *vocant sanctius consilium: ex delectis constat viris.* Ἔσκλητον vel Ἐσκλητὺν Syracusani: *Hesych.* Ἔσκλητος, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. *Eustath.* in Ἰλ. β'. p. 130, 30. Βουλὴν ἐποίει σύγκλητον· - - - ὅθεν Τραγικός τις, (*Soph.* Ant. vs. 165.) σύγκλητον λέσχην γερόντων τὸ τοιοῦτον ὀνόμασεν, Ἡρόδοτος δὲ σύλλογον ἐπίκλητον λέγει Περσῶν. VALCK.

5. ἔλεξε Ξέρξης τάδε) Totam Xerxis orationem, μετασχηματισμένην εἰς τὴν Ἀτθίδα διάλεκτον, exhibet *Dionys. Halic.* T. II. p. 307, 308., velut insigne specimen, quo demonstret, *Herodoti* λέξιν τῆς τε αὐστηρᾶς καὶ τῆς ἡδείας ἁρμονίας μέσην εἶναι. In hac quoque μέσῃ τῶν δυοῖν ἁρμονιῶν iuxta *Dionys.* περὶ Συνθ. Ὀνομ. p. 51. princeps eminuit *Homerus*; quem, longo tamen intervallo, proximi quinam hac in parte sint secuuti ibidem docet. VALCK.

8. οὐδαμᾶ κω ἠτρεμ. ἐπεί τε etc.) Attico loquendi more, aut vulgo Graecis usitato, *Dionys.* οὐδένα χρόνον ἠτρεμήσαμεν, ἐξ οὗ παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίαν τήνδε παρὰ Μήδων. Vocem ἐπεὶ relinquere potuerat intactam, Atticis etiam usurpatam pro ἐξ οὗ, vel ἀφ' οὗ χρόνου. Ubi vulgatur in *Aristoph.* Equit. vs. 5. ἐξ οὗ, *Thomas Mag.* legit ἐπεὶ in voc. Εἰσήρρησε: quod vidit monuitque clar. *Io. Alberti* ad *Hesych.* in Ἐπεί. Hoc a Grammaticis saepe redditur ἀφ' οὗ, vel ἐξ οὗ, velut in *Aesch.* Choëph. 607. *Eurip.* Androm. 29. etc. [At ἐπεί τε, pro communi ἐπεὶ vel ἀφ' οὗ, Ionibus propria formula est.] In sequentibus nonnulla paulo melius scripta praebet *Dionys.* quam nobis vulgata prostant. In proximis, [*lin.* 11.] ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει, pro ἄγει legisse videtur ἐνάγει, *Herodoto* prae ceteris frequentatum; nihil enim aliàs habuisset causae, cur ἄγει altero [ἐνάγει] mutasset. θεῶν ἀγόντων *Sophoclis* est Oed. in Col. 992. *Xenoph.* Κύρ. Ἀναβ. VI. pag. 283, 3. ὁ θεὸς ἴσως ἄγει οὕτως. VALCK. — Potest vero etiam *Dionysius* interpretationis caussa ἐνάγει (i. e. *inducit, incitat, impellit*) pro ἄγει consulto posuisse. *S.*

22. ἵνα τὸ νοέω πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν) Legitur apud *Dionys.* ἵνα ἃ διανοοῦμαι πράττειν ὑποθῶ ὑμῖν. *Galeus omnino* scribendum hic in *Herodoto* censebat ὑποθέωμαι, atque id ipsum, alibi quoque reponendum alterius loco. Quanto rectius iudicavit *H. Steph.*, probante *Wesselingio*, pro ὑποθέμενος corrigendum I. 107. ὑπερθέμενος τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον. *Rem cum aliquo communicare*, vulgo Graecis ἀνακοινῶσαι et ἀνακοινώσασθαι, usitatissima *Herodoto* phrasi dicitur ὑπερτιθέναι et ὑπερτίθεσθαί τι τινί. Exemplorum affatim collegerunt *H. Steph.* in Prolegom. (pag. 737. ed. Gron.) et *Portus* in voce. VALCK.

Ibid. ὑπερθέωμαι ὑμῖν) Unde in *Steph.* marginem ὑποθέωμαι accesserit, frustra indagavi: futile profecto est, laudeque et adprobatione *Galei* indignum. *Dionysius* quidem ὑποθῶ ὑμῖν, sed suo sermone; Noster suo. Sic ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι lib. V. 24., multisque aliis locis in *H. Steph.* Recens. Voc. *Herodoti* et *Porto*. WESS.

26. καὶ Δαρεῖον) Toties πατέρα τὸν ἐμὸν Xerxes, ut congeminatio ista parum sit iucunda, iteravit. *Dionysius* et bonae notae Codices eam merito damnant. Statim [*lin.* 28.] pro Ionum ritu οὐκ ἐξεγένετό οἱ τιμωρ. belle *Arch.* WESS. — Vide *Var. Lect.* ad *l.* 26. *S.*

31. πυρώσω τὰς Ἀθήνας) Mardonius ad Regem, σὺ δὲ -- πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾷς lib. VIII. 102. *Eustathius*, παρὰ Ἡροδότῳ πυρῶσαι κεῖται τὸ ἐμπρῆσαι ἐν τῷ, πυρώσω τὰς Ἀθήνας· κεῖται καὶ ἡ λέξις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθεν, ἤγουν καύσων: quae sunt Antig. vs. 290. WESS.

34. ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν) Praecessit ἐλθόντες: et ἀπικόμενοι eadem verborum sequetur in periodo? Offensi repetitione *Pavius* ac *Reiskius* corrigunt, ille ἀδικόμενοι, sive, uti voluisse opinor, ἀδικεόμενοι: hic ἀπισταμένῳ, *deficiente*. Quibus de coniecturis tantum observo, utramque a *Dionysio* pessum dari: legit is Herodotea, ut sunt, ἀπικόμενοι prudenter omittens; quo quidem sublato suus sermoni habitus integer et dignitas. Sunt sane in Musis redundantiae exempla similia, quibus lib. VI. 30. locus fuit. Mallem tamen, ut sedulo dicam, ne toties δὶς ταυτόν. Mox [*lin.* 35.] ἡμέας οἷα ἔρξαν grandius mihi adsurgit, et commoto regi congruentius. WESS.

concio populi extra ordinem Athenis coacta σύγκλητος ἐκκλησία *Demostheni* dicitur et *Aeschini*: concionem Argivam σύλλογον πόλεως et ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον dixit *Eurip.* in Or. vs. 728. et 611. ἀγορὴν *Homerus*: erat vero *Homero* βουλὴ τῶν ἐκκρίτων μόνων. Tale *Herodotus* intelligit *sanctius consilium*, quod ex delectis Principibusque Persarum constabat. ἀποκλήτους vocabant Aetoli: *Livius* XXXV. c. 34., *Apocletos* - - *vocant sanctius consilium : ex delectis constat viris.* Ἔσκλητον vel Ἔσκλητον Syracusani: *Hesych.* Ἐσκλητός, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. *Eustath.* in Ἰλ. β'. p. 130, 30. Βουλὴν ἐποίει σύγκλητον· - - - ὅθεν Τραγικός τις, (*Soph.* Ant. vs. 165.) σύγκλητον λέσχην γερόντων τὸ τοιοῦτον ὠνόμασεν, Ἡρόδοτος δὲ σύλλογον ἐπίκλητον λέγει Περσῶν. VALCK.

5. ἔλεξε Ξέρξης τάδε) Totam Xerxis orationem, μετακεκοσμημένην εἰς τὴν Ἀτθίδα διάλεκτον, exhibet *Dionys. Halic.* T. II. p. 307, 308., velut insigne specimen, quo demonstret, *Herodoti* λέξιν τῆς τε αὐστηρᾶς καὶ τῆς ἡδείας ἁρμονίας μέσην εἶναι. In hac quoque μέσῃ τῶν δυοῖν ἁρμονιῶν iuxta *Dionys.* περὶ Συνθ. Ὀνομ. p. 51. princeps eminuit *Homerus*; quem, longo tamen intervallo, proximi quinam hac in parte sint secuuti ibidem docet. VALCK.

8. οὐδαμᾶ κω ἠτρεμ. ἐπεί τε *etc.*) Attico loquendi more, aut vulgo Graecis usitato, *Dionys.* οὐδένα χρόνον ἠτρεμήσαμεν, ἐξ οὗ παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίαν τήνδε παρὰ Μήδων. Vocem ἐπεὶ relinquere potuerat intactam, Atticis etiam usurpatam pro ἐξ οὗ, vel ἀφ' οὗ χρόνου. Ubi vulgatur in *Aristoph.* Equit. vs. 5. ἐξ οὗ, *Thomas Mag.* legit ἐπεὶ in voc. Εἰσῄρησε: quod vidit monuitque clar. *Io. Alberti* ad *Hesych.* in Ἐπεί. Hoc a Grammaticis saepe redditur ἀφ' οὗ, vel ἐξ οὗ, velut in *Aesch.* Choëph. 607. *Eurip.* Androm. 29. etc. [At ἐπεί τε, pro communi ἐπεὶ vel ἀφ' οὗ, Ionibus propria formula est.] In sequentibus nonnulla paulo melius scripta praebet *Dionys.* quam nobis vulgata prostant. In proximis, [*lin.* 11.] ἀλλὰ θεός τε οὕτω ἄγει, pro ἄγει legisse videtur ἐνάγει, *Herodoto* prae ceteris frequentatum; nihil enim aliàs habuisset causae, cur ἄγει altero [ἐνάγει] mutasset. θεῶν ἀγόντων *Sophoclis* est Oed. in Col. 992. *Xenoph.* Κύρ. Ἀναβ. VI. pag. 283, 3. ὁ θεὸς ἴσως ἄγει οὕτως. VALCK. — Potest vero etiam *Dionysius* interpretationis caussa ἐνάγει (i. e. *inducit, incitat, impellit*) pro ἄγει consulto posuisse. *S.*

22. ἵνα τὸ νεῶ πρήσσειν ὑπερθέωμαι ὑμῖν) Legitur apud *Dionys.* ἵνα ἃ διανοοῦμαι πράττειν ὑποθῶ ὑμῖν. *Galeus omnino* scribendum hic in *Herodoto* censebat ὑποθέωμαι, atque id ipsum, alibi quoque reponendum alterius loco. Quanto rectius iudicavit *H. Steph.*, probante *Wesselingio*, pro ὑποθέμενος corrigendum I. 107. ὑπερθέμενος τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι τὸ ἐνύπνιον. *Rem cum aliquo communicare*, vulgo Graecis ἀνακοινῶσαι et ἀνακοινώσασθαι, usitatissima *Herodoto* phrasi dicitur ὑπερτιθέναι et ὑπερτίθεσθαί τι τινί. Exemplorum affatim collegerunt *H. Steph.* in Prolegom. (pag. 737. ed. Gron.) et *Portus* in voce. VALCK.

Ibid. ὑπερθέωμαι ὑμῖν) Unde in *Steph.* marginem ὑποθέωμαι accesserit, frustra indagavi: futile profecto est, laudeque et adprobatione *Galei* indignum. *Dionysius* quidem ὑποθῶ ὑμῖν, sed suo sermone; Noster suo. Sic ἀπικνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέωμαι lib. V. 24., multisque aliis locis in *H. Steph.* Recens. Voc. *Herodoti* et *Porto.* WESS.

26. καὶ Δαρεῖον) Toties πατέρα τὸν ἐμὸν Xerxes, ut congeminatio ista parum sit iucunda, iteravit. *Dionysius* et bonae notae Codices eam merito damnant. Statim [*lin.* 28.] pro Ionum ritu οὐκ ἐξεγένετό οἱ τιμωρ. belle *Arch.* WESS. — Vide *Var. Lect.* ad *l.* 26. *S.*

31. πυρώσω τὰς Ἀθήνας) Mardonius ad Regem, σὺ δὲ -- πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾷς lib. VIII. 102. *Eustathius*, παρὰ Ἡροδότῳ πυρῶσαι κεῖται τὸ ἐμπρῆσαι ἐν τῷ, πυρώσω τὰς Ἀθήνας· κεῖται καὶ ἡ λέξις παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ, ἀμφικίονας ναοὺς πυρώσων ἦλθεν, ἤγουν καύσων: quae sunt Antig. vs. 290. WESS.

34. ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν) Praecessit ἐλθόντες: et ἀπικόμενοι eadem verborum sequetur in periodo? Offensi repetitione *Pavius* ac *Reiskius* corrigunt, ille ἀδικόμενοι, sive, uti voluisse opinor, ἀδικεόμενοι: hic ἀπισταμένῳ, *deficiente*. Quibus de coniecturis tantum observo, utramque a *Dionysio* pessum dari: legit is Herodotea, ut sunt, ἀπικόμενοι prudenter omittens; quo quidem sublato suus sermoni habitus integer et dignitas. Sunt sane in Musis redundantiae exempla similia, quibus lib. VI. 30. locus fuit. Mallem tamen, ut sedulo dicam, ne toties δὶς ταυτόν. Mox [*lin.* 35.] ἡμέας οἷα ἔρξαν grandius mihi adsurgit, et conmoto regi congruentius. WESS.

35. *ὑμέας οἷα ἔρξαν, ἐς τὴν σφετ.*) *Dionys.* ὑμᾶς [at recte *Sylburgii* codex ἡμᾶς dabat] οἷα ἔδρασαν, εἰς τὴν γῆν τὴν σφετέραν ἀποβάντες, --- ἐπίστασθέ που πάντες. Ad hoc exemplum Herodoteis duas voculas intersererem, unam eiicerem, ut legeretur, ἐς τὴν γῆν τὴν σφετέρην: deinde, οἷα ἔρξαν --- ἐπίστασθέ κου πάντες. Ut supra ἰθύοντα στρατεύεσθαι, *Dionys.* προθυμούμενον στρατεύεσθαι, sic in vicinis, [*lin.* 38.] ἀνάρτημαι ἐπ' αὐτέους [recte αὐτοὺς noster ms. *F.* cum aliis] στρατεύεσθαι, interpretatur ἀνώρμημαι ἐπ' αὐτοὺς στρατ. Lib. VI. c. 88. Athenienses dixerat ἀναρτημένους ἔρδειν Αἰγινήτας κακῶς: in istum sensum ἐπηρμένος interdum ab aliis adhibetur. VALCK.

43. *ὁ ἥλιος ὁμουρέουσαν*) *Dionysii* schedarumque ὅμουρον ἰοῦσαν parilis est elegantiae. [Immo haud dubie multis modis hoc, quod ante *Gron.* edebatur, praestat alteri.] Xerxis iactantia plures incessit, numis inscribentes ex Poëta NON SUFFICIT ORBIS, uti Philippus II. Hispaniarum rex apud *I. Iac. Luckium*, Syllog. Num. pag. 279. Eadem Alexandri vanitas, καὶ ὅρος τῆς ταύτης ἀρχῆς, οὗπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ Θεὸς ἐποίησε, in *Arriani* Ἀναβ. V. 26., non reminiscentis egregios versus, quos patri Philippo paucis ante necem horis *Neoptolemus* accinuit Biblioth. *Diodori* XVI. 92. WESS.

49. *οἵ τε ἡμῖν αἴτιοι --- οἵ τε ἀναίτιοι*) Ista *Dionysio* restitui debebant pro οἵ τε ἡμῖν ἀντίοι --- οἵ τε Ἀθηναῖοι. [cf. c. 9, 6-11.] Quae his proxima subiecta erant in *Eton.* Cod. Ἡμεῖς μὲν τοσαῦτα ἀγαθὰ ἕξομεν, non lecta *Dionysio*, sunt interpolatoris. [Nec tamen indigna Scriptore nostro deberent videri, si modo vel unus insuper et alter ex diversa familia codex eadem exhiberet.] Pro χρήσει παρεῖναι, [*lin.* 53.] *Arch.* dat χρὴ συμπαρεῖναι: *Dionysius* δεῖ παρεῖναι. Idem *Dionys.* paulo post exhibet δώσω αὐτῷ δωρεὰν ἤδη τιμιωτάτην ἣ νομίζεται ἐν ἡμετέρᾳ: scripsisse videtur δωρεάν, ἣ δὴ τιμιωτάτη νομίζεται ἐν ἡμετέρᾳ: postremum, *Vallae* quoque repertum, adfirmat margo *Steph.* VALCK. — Quod *Vallae* versio *in nostra domo* habet, inde quidem satis tuto haud colligitur, reperisse illum in graeco suo codice ἡμετέρᾳ aut ἡμετέρῃ. Quam vero *Wesselingius* [*lin.* 55.] cum *Gron.* recepit scripturam ἐν ἡμετέρου, eamdem apud Nostrum iam I. 35, 18. observavimus, ubi vide a *Wess.* notata. Similiter vero etiam auctor Homerici hymni in

Mercur. vs. 370. ἦλθεν ἐς ἡμετέρου dixit. Quarum formularum mentionem in Additamentis ad *Bosii* Ellipses pag. 345. faciens *Schaeferus*, (idem Vir doctus, qui in *Herodoti* Editione utroque loco scripturam ἐν ἡμετέρου intactam reliquit,) „quibus machinis, ait, permirae huic locutioni sensus eliciendus sit, *Ilgenius* docet ad Hymn. Homer. pag. 443." Ipse vero *Schaeferus* doctissimo *Corayo* se adsentiri profitetur, in Notis ad *Heliodor.* p. 199 seq. scripturam istam, ἐν aut ἐς ἡμετέρου, ubicumque reperiatur, vitiosam iudicanti. Quibus ego Viris doctissimis facile largior, in his talibus locutionibus haud adparere quodnam substantivum nomen ad adiectivum ἡμετέρου subintelligi commode possit. Simul vero et illud, primum, velim reputari, nihilo magis adparere aut intelligi posse, qua caussa quove casu factum sit, ut pro eo, quod in promtu fuerat, ἐν ἡμετέρῳ, scil. οἴκῳ, ἐν ἡμετέρῃ, scil. χώρῃ, ἐς ἡμέτερον, scil. δόμον vel δόμα, non uno loco, sed pluribus in veterum auctorum locis, probati alioquin codices (vide *Var. Lect.*) in miram istam scripturam ἐν ἡμετέρου, ἐς ἡμετέρου, consentiant. Deinde cogitari velim, quam multae reperiantur in omnium populorum linguis loquendi formulae, quibus, quantumvis cum iustae syntaxeos regulis pugnent, *usus* tamen, *quem penes arbitrium est et ius et norma loquendi*, auctoritatem conciliavit. Quo magis WESSELINGIUM probavi, ad eadem verba ἐν ἡμετέρου haec adnotantem: „Temeritatis foret, in scriptis *Dionysii* et *Herodoteis* exstans respuere. Vide lib. I. c. 35." *S.*

56 *seq.* ἵνα δὲ μὴ ἰδιοβουλεύειν ὑμῖν δοκέω, *etc.*) Est haec ultima *Xerxis* oratio verbis in speciem lenissimis concepta; arrogantissima, quam Regi tribuit *Valerius Max.* IX. c. 5., ubi, Graeciae bellum indicturus, Asiae principibus: *Ne viderer*, inquit, *meo tantummodo usus consilio*, (ἰδιοβουλεύων) *vos contraxi: ceterum mementote parendum magis vobis esse, quam suadendum.* VALCK. — Xerxes haec perorans, αὐθάδης καὶ μονογνώμων, quales in *Dionysii* Ant. Rom. II. p. 86. reges plures, videri non vult; reapse *parendum magis quam suadendum*, ut verissime *Valerius* IX. 5., innuens. WESS.

CAP. IX. 5. καταγελάσαι ὑμῖν) Plures si ὑμῶν aut ὑμέων prae se ferrent, pro reiiculo non haberem. Supra

V. 68. πλεῖστον κατεγέλασε τῶν Σικυωνίων. *Plato* pr. Lach. εἰσὶ γάρ τινες οἱ τῶν τοιούτων καταγελῶσι. Vulgatum in his libris crebrum. WESS. — Nolenti excidit doctissimo Viro, ut ὑμῖν, ὑμῶν, ὑμέων in ista Adnot. scriberet: ἡμῖν, ἡμῶν, ἡμέων in animo habuerat. Nam et ἡμῖν recte in contextu cum aliis omnibus edidit, et ἡμῶν in Var. Lect. ex ms. *Vind.* citavit: ac nescio an et ἡμέας, non ὑμέας, ex *Arch.* adnotari debuerit. Caeterum verbum καταγελᾶν aliaque similia, quae aliàs vi praepositionis κατὰ cum genitivo casu iungi solent, cum dativo construere *Herodotus* amat: vide III. 37, 5. 38, 2. 155, 8. IV. 79, 15. quo minus sollicitari debet scriptura h. l. vulgata. Conf. *Var. Lect.* VII. 10, 71. *S.*

10. ὑπάρξαντας ἀδικίης) Quia forte vox in *Arch.* cod. mendosa legebatur, miror in mentem venisse *Galeo*, ut *Herodotum* scripsisse putaret ὑπάρξαντας ἀλίτας [*peccatores*] οὐ τιμ. nisi forte scriptum voluerit ὑπάρξαντας ἀδικίης ἀλίτας οὐ τιμωρησόμεθα: nam verbum ὑπάρξαι apud *Herod.* in talibus semper participium vel genitivum sibi iunctum habet: I. 5. IV. 1. VII. 8. IX. 77. e quibus nihil hic novandum liquet. VALCK.

23. ἐπεὰν γὰρ ἀλλήλοισι etc.) Graecorum inscitiae ac stupori acceptum fertur, quod summis Achaeorum in laudibus apud *Polybium* XIII. 1. [cap. 3. nostrae edit.] Magni sane animi et bellum humano more administrandi argumentum olim sollemnis erat clarigatio: immo et iustitiae Tibarenorum studio geminum gentis eius institutum Critici ad *Apollon. Rh.* II. 1012. arcessunt. Ut nunc vero seculum est, Mardonii valet sententia; qui in alia omnia eunt, exploduntur. Lege Ampl. *Bynkershoekii* Quaest. Iur. Publ. I. 2. WESS.

28 *seq.* κήρυξι - - - καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς) Optime additur, καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ μάχῃσι: *verbis* Graeci *dirimere* deberent *controversias, et quovis potius modo quam ferro atque armis*. Fefellerunt virum doctum voces κήρυξι καὶ ἀγγέλοισι, quae aeque pertinent ad καταλαμβάνειν, quam ad διαχρεωμένους. Ut hic καταλαμβάνειν *dirimere* controversias, sic lib. III. cap. 128. ἐρίζοντας Δαρεῖος κατελάμβανε. Sententiae Herodoteae congruit hoc *Eurip.* in Phoen. 518. χρῆν δ' αὐτὸν οὐχ ὅπλοισι τὰς διαλλαγὰς, Μῆτερ, ποιεῖσθαι· πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος, Ὃ καὶ

σίδηρος πολεμίων δράσειεν ἄν. Secundum *Isocrat.* Panathen. p. 267. c. veteres Athenienses aliarum civitatum πρεσβείαις καὶ λόγοις ἐξαιρεῖν ἐπειρῶντο τὰς διαφοράς: postea maluerunt πολέμῳ μᾶλλον ἢ λόγοις τὰ ἐγκλήματα διαλύεσθαι, quod de Lacedaemoniis dicitur apud *Thucyd.* I. c. 140. vere de Philippo apud *Lucian.* T. III. p. 516. Hinc in Epist. apud *Demosth.* pag. 94., πότερον, ait *Philippus*, κάλλιόν ἐστιν ὅπλοις ἢ λόγοις διακρίνεσθαι. VALCK.

34. οὐκ ἦλθον ἐς τούτου λόγον, ὥστε μάχεσθαι) Sentio hoc [τούτου, non τοῦτον] praestare. Si de colloquio Mardonius, tum certe οὐκ ἦλθόν μοι ἐς λόγους dixisset. Id voluit, *nunquam ad eius rei rationem et caussam*, ut secum in certamen descenderent, venisse. Congruit lib. III. 99. ἐς δὲ τούτου λόγον οὐ πολλοί τινες αὐτέων ἀπικνέονται. WESS. — Hoc loco ἦλθον ἐς τούτου λόγον videri poterat id significare quod in versione expressi, *induxerunt in animum*: at collato altero loco, III. 99, 11. intelligitur, ἐς τούτου λόγον apud Nostrum nihil fere aliud, quam ἐς τοῦτο, sonare. *S.*

36. πόλεμον προσφέρων) Quod hic vulgabatur πόλεμον προφέρων, a docto viro *bello praestans*, κατὰ πόλεμον, explicatur. Mihi ex *Arch.* προσφέρων potius; et eo quidem usu, quo βίαν προσφέρειν, ἀνάγκην προσφέρειν, atque alia. WESS. — Quam frequenter, quave de caussa, πρὸ et πρὸς permutari solent a librariis. neminem fugit qui vel primoribus labiis Graecas attigit literas. *S.*

[39. ἐψευσθείην γνώμῃ) Ferri hoc potest: malueram tamen γνώμης, sicut est VIII. 40, 8. ἐψευσμένοι γνώμης, et ψευσθῆναι τῆς ἐλπίδος IX. 61, 18. Et quamvis hic in vulgatum consentiant, quod sciam, libri; memini tamen in vetustis libris terminationes ης et ας cum ῃ et ᾳ (quae olim ηι et αι scribebantur) saepius permutatas observare. *S.*]

42. ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώποισι φιλέει γίνεσθαι) *Manilii* nobilissimum, *Omnia conando docilis etc.* et *Theocriti* πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται, Idyl. XV. 62. simillima sunt. Statim ἐπιλεήνας, [*lin.* 44.] *leniens* et quasi *laevigans;* quale λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον, lib. VIII. 142. et *Clementis Alex.* Strom. VII. pag. 901. τὴν τῶν λογίων ἀκριβῆ σαφήνειαν λεπτουργεῖν καὶ καταλεαίνειν, sumta translatione a ruminantibus pecudibus, qua *Philo* de iisdem τὴν τροφὴν ἐπιλεαίνειν, et ἐπιλεαίνειν τροφῆς, libri de Poster. Caini pag. 254. *ed. Mang.* Idem

Iudaeus Epicuri ἐπειτρώματα, sive *gulae scitamenta*, uti praeclare *Casaubonus* in *Athen.* XII. 12. [Animadv. Vol. VI. pag. 504. nuperae edit.] traducens, ἅ φασιν οἱ φιλήδονοι ἐπιδύσεις εἶναι τῶν προηγουμένων ἡδονῶν lib. III. Alleg. pag. 115. *eiusd. Ed.*, ubi ex Mstis, in quibus ἐπιάνσεις, ἐπιλέανσεις, posterius si pristinam in posessionem migraverit, redibit sententiae sanitas. Voluptatum priorum lenimenta quaedam indicantur. Verum haec non ago. WESS.

. 42. ἀπὸ πείρης πάντα) *Theocriteis*, πείρᾳ θὴν πάντα τελεῖται, Eid. XV. 62., *Herodoti* verba *Casaub.* admovit Lect. Theocrit. p. 273. His Mardonius dicitur [*lin.* 44.] ἐπιλεήνας τὴν Ξέρξεω γνώμην: ut Alexander Macedo λεήνας τὸν Μαρδονίου λόγον, VIII. 142., *molliens Mardonii orationem*, *Vallae.* VALCK.

CAP. X. 2 *seqq.* Ἀρτάβανος *etc.*) *Artabanus* gravi oratione fratris filio dissuadens expeditionem in Graeciam, dicendi praebuit Sophistis materiam: ex *Alexandri* μελέτῃ specimen nobis exhibet *Philostr.* de Vit. Soph. II. p. 575. VALCK.

7. ὥσπερ τὸν χρυσὸν *etc.*) Ista quidem aptissima multis placuit comparatio. *Isocrates* in Panathen. p. 240. D. ὥσπερ τὴν πορφύραν καὶ τὸν χρυσὸν θεωροῦμεν καὶ δοκιμάζομεν, ἕτερα παραδεικνύοντες, etc. *Dionys. Halic.* II. p. 202, 24. οὕτω καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται. Vetus fuit dictum: Ἡ πορφύρα παρὰ πορφύραν διακριτέα. *Quinctilian.* Inst. Or. XII. c. 10. *Ut lana tincta fuco citra purpuram placet; at si contuleris etiam lacernae conspectu melioris obruatur, ut Ovidius ait.* VALCK.

8. ἐπεὰν δὲ παρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ) Valde metuo, ut παρατρίψωμεν bonae sit valetudinis. Negant certe periti artifices mutuo auri frictu praestantiam eius metalli internosci discernique posse. Lydius lapis τῇ παρατρίψει τὸν χρυσὸν δοκιμάζει, quae *Theophrasti* de Lapid. pag. 397. verba; cognitissimumque illud est examen. Accedit ad haec dissensus *Arch.*, unde, ἐπεὰν δὲ ἑτέρῳ συγκρίνηται, *ubi vero cum alio conparetur*, si adprobetur, cessabit difficultas. *Vallae* Latina vergunt eodem, et similes priscorum sententiae. Una ex *Dionysii* Epist. ad Pomp. p. 126. sufficiet: οὕτω γέ τοι καὶ χρυσὸς ἑτέρῳ χρυσῷ παρατεθεὶς, κρείττων τε καὶ χείρων εὑρίσκεται. Quid faciendum ergo τῷ παρατρίψωμεν ἑτέρῳ χρυσῷ; exterminandum-ne, revocata *Arch.* lectione? Ha-

bet, ut sum professus, suum ea decus et conmodum; nimium tamen ab aliis deflectit schedis. Equidem, si παραβλέπειν eadem esset potestate, qua παραθεωρεῖν et παραθεᾶσθαι in rei cum alia conparatione gaudent, παραβλέψωμεν refingerem, cuius nunc simile exemplum desidero. Scribi poterit παραθεωρήσωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, *contenderimus et spectaverimus ad aliud aurum*: poterit παραθήσωμεν aut παραβάλωμεν. Utrumcunque sumatur, constabit conparationis figura. Sed me doctiores considerent. WESS. — Non ego *Wesselingio* doctior: plurimum abest ut cum immensa doctrinae copia praestantissimi Viri, vel ulla ex parte, meam posse conferri tenuitatem putem. Haud aegre tamen intellexi, non sollicitandam esse vulgatam h. l. scripturam, sed in eam sententiam interpretandam, quam in Latinis nostris expressi; gavisusque sum, *Schneiderum*, doctissimum Virum, in Lexico critico, et *Schulzium*, in Notis ad Herodoti Bella Persica, mecum sentientes videre. Ut χρυσὸν παρατρίβειν ἄλλῳ χρυσῷ dixit *Herodotus*, sic apud *Theognidem* vs. 585. ed. *Brunck.* est χρυσὸς παρατριβόμενος μολίβδῳ, scil. εἰς βάσανον vel ἐν βασάνῳ. Scripturam codicis *Arch.* unice probavit *Larcherus*. *S.*

10. Ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ *etc.*) Artabani de Scythis ad fratrem dictum lib. IV. cap. 83. proditum prostat. WESS.

26. οὔκων ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε) Et hîc haereo. *Gronovii* enim explicatio haud scio Artabani mentem an recte exponat. Hoc voluisse videtur: nec terra nec mari expeditionem prosperam fore: de terrestri coniecturam capi ex eventu in agro Attico posse: consimiliter de maritima, si ad praelium res devenerit, suspicandum. Quae Artabani si fuerit, uti ego arbitror, sententia, procedet melius nova periodo: Οὔκων ἀμφοτέροισι χωρήσει, ἀλλ' ἢν *etc.* *Ergo neutrubi succedet, sed si* etc. Praecesserat ἢ κατ' ἀμφότερα, [*lin.* 22.] ad quod reditum orator facit: sequetur cap. 11. οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ *etc.* simili ordine. Haec mihi plausibilia: aliis alia, neque intercedam, blandientur. WESS. — Quod cap. XI. lin. 16. legitur, οὔκων ἐξαναχωρέειν οὐδετέροισι δυνατῶς ἔχει, ἀλλὰ *etc.* id, licet in verborum constructione cum his, quae hîc *lin.* 26 *seq.* habemus, similitudinem aliquam praeferat,

tamen longe diversam habet rationem. Ibi omnia plana sunt, et particula ὦν, quae in οὔκων (sive οὐκ ὦν malueris, quod perinde est) continetur, usitatâ maxime notione, *Itaque*, *ergo*, ponitur; hîc orationis tenor et sententia loquentis non patitur, ut eâdem notione accipiatur illa particula. Non enim ex praecedenti oratione concluditur aliquid aut colligitur: sed ad aliud quidpiam pergit oratio, et ὦν particula nonnisi continuativam quamdam vim potest habere. Iam, sicut formula οὔκουν sive οὐκ οὖν saepe interrogationi inservit, (quo de usu conf. *Hermann.* ad *Viger.* not. 261.) sic et h. l. accipi poterit; sed ita, ut interrogatio idem valeat ac sententia adfirmative expressa cum praecedente particula conditionali εἰ, prorsus ut lib. IV. c. 118, 11. ubi vide notata. Itaque h. l. perinde est ac si dixisset Artabanus, εἰ ὦν οὐκ ἀμφοτέρῃ (i. q. κατ' ἀμφότερα, *lin.* 22.) σφὶ ἐχώρησε, sive χωρήσει. Conf. *Schaeferi* Notam ad *Bosii* Ellips. p. 758. *S.*

41. μὴ βευλεύεο) Non displiceret μὴ βούλεο. *noli quaeso.* Quis enim adeo suffenus, ut *consulto deliberet* in periculum se, ubi nulla necessitas, praecipitare? Nihil tamen innovo. Certum ex schedis [*lin.* 43.] δοκέῃ est Ionicum. WESS. — Vide ad *lin.* 41. *Var. Lect.* *S.*

46. εἰ γὰρ καὶ ἐναντιωθῆναί τι θέλει) Sic legerunt *Eustath.* et *Valla.* Recte *Eustath.* in Ἰλ. β'. p. 131, 38., οὐκ, ait, ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων ἀεὶ κριτέον τὰ καλὰ εἴτε καὶ φαῦλα: suumque illud dictum ex sententia firmat *Herodoti.* Vulgo perverse iudicamus ab eventu: πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν προϋπαρξάντων ὡς τὰ πολλὰ κρίνεται, *Demosth.* pag. 5. quum tamen, ut scribit *Thucyd.* I. 120., πολλὰ κακῶς γνωσθέντα, ἀβουλοτέρων τῶν ἐναντίων τυχόντα, κατωρθώθη· καὶ ἔτι πλείω, καλῶς δοκοῦντα βουλευθῆναι, ἐς τοὐναντίον αἰσχρῶς περιέστη: quia τὴν εὐβουλίαν saepe fortuna destituit: τοῦ εὐτυχεῖν καὶ τοῦ καλῶς βουλεύεσθαι - - - οὐχ ἅμα ἡ κτῆσις παραγίνεται τοῖς ἀνθρώποις, *Demosthen.* contr. Aristocr. p. 421. VALCK.

50 *seqq.* Ὁρᾷς ὡς τὰ ὑπερέχοντα *etc.*) Ubi haec descripta prostant apud *Stobaeum* p. 190., rectius ista scripta leguntur, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδέν μιν κνίζει: sic legit et *Valla*; *parva vero nihil laedit.* Praebet etiam *Stobaeus* ἀποσκήπτει βέλεα et ἐφθάρησαν, utrumque genuinum. Qui *superbos sequitur ultor*, φιλέει ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν, sive τοὺς μεγα-

λαγορήσαντας, ὡς πλεῖον φρονοῦντας, ταπεινῶσαι, ut loquitur *Xenoph.* Κυρ. Ἀναβ. VI. pag. 223, 3. vid. *Aeschyli* Pers. vs. 829. VALCK.

52. οὐδέν μιν κνίζει) Considerarunt haec docti viri, ac si οὐδὲ μὲν esset: inde, *nihil laedit*, *nec leviter laedit*, aliaque, ad Artabani mentem concinne. Ut nunc sunt et Codices volunt, bene eruditissimus *Th. Reinesius* Var. Lect. III. 5. *ipsum non*, sive *nihil* potius, *angunt:* sic cap. 12. καὶ Ξέρξεα ἔκνιζε ἡ Ἀρταβάνου γνώμη: *Xerxemque angebat Artabani sententia.* Idem *Reinesius* οὐδὲ ἐᾷ φαντάζεσθαι [*lin.* 51.] bene explicuit, *non sinit ultra adparere*, *efferri*, *ostentare se*, quippe ἀφανισθέντα et in nihilum redacta, lib. II. Var. Lect. c. 3.; cui iungi *Valckenarius* poterit ad Tragici Phoeniss. vs. 93. WESS. — φαντάζεσθαι nonnumquam simpliciter *conspici*, *adparere*, significat; ut apud *Euripid.* loco cit. et passim alibi; similiterque apud *Nostrum* IV. 124, 9. ubi synonyma sunt ἀφανισθῆναι et οὐ φαντάζεσθαι. conf. VII. 15, 10. Sed h. l. amplius aliquid dici facile intelligitur; quod haud incommode *Valla* expressit, *nec sinit insolescere.* Scilicet, quemadmodum φαντασία non modo *speciem*, *visum*, *adspectum*, sed subinde et sigillatim *maiorem quamdam et insigniorem speciem* significat; (vide Lexicon Polyb. p. 645.) sic verbum φαντάζεσθαι h. l. denotat *insignem aliquam prae se speciem ferre atque ostentare.* Conf. *H. Stephani* Thes. T. IV. pag. 37. a. Iam vero κνίζειν non tam *angere* significat, quam *pungere*, *mordere*, *irritare.* ἔκνιζε αὐτὸν τῆς γυναικὸς ἔρως, VI. 62, 1. non *anxit*, sed *pupugit*, *ussit illum amor. Xerxem* VII. 12, 2. ἔκνιζε, non *anxit*, sed *pupugit*, *momordit*, *irritavit* Artabani oratio. Hoc loco, quemadmodum mox *Deus* (φθονήσας) *invidere* dicitur *arrogantibus;* (qua de locutione vide ad I. 32, 6. et ad III. 40, 8. notata;) sic κνίζει μιν significat *invidiam illius movent*, i. e. *vindictam eiusdem in se vertunt.* In *Var. Lect.* ad hunc locum. ubi vitiose excusum „puto ex *Paris.*" facile intelligitur „puto et *Paris.*" debuisse. *S.*

53. τὰ τοιαῦτα ἀποσκήπτει βέλεα) Optimi hoc coloris est: τὰ βέλεα ex *Med.* nimium. Opportune *Sophoclis* Hercules, Trach. vs. 1103. ἐγκατάσκηψον βέλος πάτερ κεραυνοῦ. WESS. — Immo vero percommode τὰ βέλεα dedere probati libri, *tela sua*, vel *tela illa*, quae paulo ante verbo

κεραυνοῖ indicata sunt. βέλος de *fulmine* dixerat idem Noster IV. 79, 9. τὰ τοιαῦτα h. l. ad δένδρεα pertinet, significatque τὰ μέγιστα. *S.*

57. δι' ὧν ἐφθάρησαν) Verbi vim agnovit Cel. *Gronovius*; [scil. *extremam* indicari *perniciem*:] ego, quod ille recusavit, suum in locum reposui. [nempe ἐφθάρησαν recepit *Wess.* quum ἐσφάλησαν in contextu tenuisset *Gronov.*] δι' ὧν ita si pingatur, metum tonitruque aptum est indicare. Cultius erit multo et Herodoteo schemate δι' ὧν ἐφθάρησαν, loco διεφθάρησαν, quod supra positum. Talia κατ' ὧν ἐπλάσαντο, ἐξ ὧν εἷλον, ἐν ὧν ἔπλησαν lib. II. 85. 86. 87. Elegans haec Cl. *Reiskii* coniectura et iusta. *Stobaei* ἀξίως primam amisit syllabam ob similem praecedentem. WESS. — Verbum ἐφθάρησαν in *aoristo tempore*, (sicut alia paulo ante, in eadem oratione) de eo quod *fieri solet*, nempe quod *saepe factum est* itemque *in posterum fiet*; usitato Graecis more in sententiis generalibus et in proverbiis. *S.*

[64. λόγους ματαίους dicit non modo *vanos* et *temere iactatos sermones*, sed et *iniuriosos*, sicut cap. 15, 5. et III. 120, 4. VI. 68, 8. *S.*]

68 *seqq.* διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· *etc.*) Eadem *Pindari* mens Pyth. Od. II. fin. Βροτῶν ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάτιες, ubi Graeci interpretes, ἀμφοτέροις καὶ τῷ διαβαλλομένῳ καὶ τῷ πρὸς ὃν διαβάλλουσι. Non addo *Dion. Chrysost.* Or. XI. p. 185. c., nec Iudaeorum scite dicta apud *Buxtorfium* Lexic. Talm. p. 1160. Consequens οὐ παρεόν τι [*lin.* 71.] κατηγορέων defendit *Gronovius*, neque caret patronis. Acconmodatius mihi ὠ παρέοντος ex orationis iusta serie. Licebit credo in ista Codicum discordia hoc amplexari. WESS. — Ex *Flor.* codicis lectione, quam *Stobaeus* etiam exhibet, sensum eruit *Gronov.*; mihi videtur inter diversas sincera, quam praebent margo *Steph.* et *Valla*, οὐ παρεόντος κατηγορέων. Absentem dum accusat calumniator ἀδικέει: quia ὁ τῇ διαβολῇ λάθρα χρώμενος ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετερίζεται, - - - - τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας παραιρούμενος, iuxta *Lucian.* de Calumnia non tem. cred. [cap. 8.] T. III. p. 135. et 137. Paucis graviter *Isocrat.* de Permut. pag. 313. E. μέγιστον κακὸν διαβολή, - - - ἣ ποιεῖ τοὺς μὲν ψευδομένους εὐδοκιμεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ἐπιορκεῖν. Iudices Athenis ex lege iurare

cogebantur, ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. VALCK. — Non παρεόν τι, sed una voce παρέοντι, dativo casu, scribi apud *Stob.* et in probatis nonnullis *Herodoti* codicibus, monui in *Var. Lect.* ubi quae praeterea adnotavi, et quae supra ad VII. 9, 5. adposui, hic non repetam. Licet verbum κατηγορεῖν alibi apud Nostrum cum dat. casu iunctum non meminerim, tamen facile credam, ab ipsius manu esse h. l. παρεόντι, eamque scripturam a nonnullis, quos ea offendisset, librariis in παρεόντων, ab aliis in παρεόντος, fuisse mutatam. *S.*

80. ἢν μὲν -- ἀναβαίνῃ) Rarius illud quidem hoc sensu, mutari tamen non debuerat. [Pro eo quod h. l. ἀναβαίνειν est, aliàs ἀποβαίνειν et ἐκβαίνειν ponit Scriptor.] Proxima [*lin.* 81. et 83.] formas exhibent, quales Grammatici tribuunt Atticis, Ionibus etiam et Doriensibus usurpatas, κτεινέσθων et πασχόντων. Prioris formae, [passivae] alterà multo minus frequentatae, praebent exempla *Demosthenes*, αἱρείσθων, p. 608, 88. *Philostr.* πιστούσθων, p. 229. ἀναβεβλήσθων, p. 302. alia illinc etiam attigit *Ti. Hemsterhusius* ad *Luciani* ἀπερρίφθων pag. 364. Paulo post [*lin.* 88.] ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, dixit; ut *Pausan.* II. p. 192., νεκρὸν, διαφορηθέντα ὑπὸ τῶν ἐκ θαλάσσης ὀρνίθων. Ab avibus carnivoris *dilacerari* dicitur et διαφορηθῆναι in *Aristoph.* Av. 338. et vs. 354. Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; *T. H.* [*Ti. Hemsterh.* nescio ubi,] *Ut ab istis differar? Horat.* Epod. V. 99. *Post insepulta membra different lupi, Et Esquilinae alites. Plautus* Curcul. IV. 4, 20. *Iam ego te faciam ut hic formicae frustillatim differant.* VALCK.

88. διαφορεύμενον) Dirum omen. In lamentatione matris Euryali Poëta: *Heu terra ignota, canibus data praeda Latinis, alitibusque iaces*, Aeneid. IX. 485., ubi *De la Cerda* docte. Διαφθορεύμενον *Aldi* dispunxit *H. Steph.* in Prolegom. p. 737. optimeque explanavit Horatiano, *Post insepulta membra different lupi.* WESS.

CAP. XI. 9 *seqq.* ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος *etc.*) Frustra Cl. *Salmasius* (ad *Solin.* pag. 833.) stemmatis duplicem ordinem describi existimans, μηδὲ τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, post pauca addebat; quo facto poenas *Gronovio* dedit. Eumdem enim generis auctorem Cyrus et Darius agnoverunt Achaemenem. Avus Darii Arsames ex Achaemenidis

κεραυνοῖ indicata sunt. βέλος de *fulmine* dixerat idem Noster IV. 79, 9. τὰ τοιαῦτα h. l. ad δένδρεα pertinet, significatque τὰ μέγιστα. *S.*

57. δι' ὧν ἐφθάρησαν) Verbi vim agnovit Cel. *Gronovius*; [scil. *extremam* indicari *perniciem*:] ego, quod ille recusavit, suum in locum reposui. [nempe ἐφθάρησαν recepit *Wess.* quum ἐσφάλησαν in contextu tenuisset *Gronov.*] δι' ὧν ita si pingatur, metum tonitruque aptum est indicare. Cultius erit multo et Herodoteo schemate δι' ὧν ἐφθάρησαν, loco διεφθάρησαν, quod supra positum. Talia κατ' ὧν ἐκλάσαντο, ἐξ ὧν εἷλον, ἐν ὧν ἔπλησαν lib. II. 85. 86. 87. Elegans haec Cl. *Reiskii* coniectura et iusta. *Stobaei* ἀξίως primam amisit syllabam ob similem praecedentem. WESS. — Verbum ἐφθάρησαν in *aoristo tempore*, (sicut alia paulo ante, in eadem oratione) de eo quod *fieri solet*, nempe quod *saepe factum est* itemque *in posterum fiet*; usitato Graecis more in sententiis generalibus et in proverbiis. *S.*

[64. λόγους ματαίους dicit non modo *vanos* et *temere iactatos sermones*, sed et *iniuriosos*, sicut cap. 15, 5. et III. 120, 4. VI. 68, 8. *S.*]

68 *seqq.* διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· *etc.*) Eadem *Pindari* mens Pyth. Od. II. fin. Βροτῶν ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάτιες, ubi Graeci interpretes, ἀμφοτέροις καὶ τῷ διαβαλλομένῳ καὶ τῷ πρὸς ὃν διαβάλλουσι. Non addo *Dion. Chrysost.* Or. XI. p. 185. c., nec Iudaeorum scite dicta apud *Buxtorfium* Lexic. Talm. p. 1160. Consequens οὐ παρεόν τι [*lin.* 71.] κατηγορέων defendit *Gronovius*, neque caret patronis. Accommodatius mihi ὠ παρέοντος ex orationis iusta serie. Licebit credo in ista Codicum discordia hoc amplexari. WESS. — Ex *Flor.* codicis lectione, quam *Stobaeus* etiam exhibet, sensum eruit *Gronov.*; mihi videtur inter diversas sincera, quam praebent margo *Steph.* et *Valla*, οὐ παρεόντος κατηγορέων. Absentem dum accusat calumniator ἀδικέει: quia ὁ τῇ διαβολῇ λάθρα χρώμενος ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετερίζεται, - - - - τὴν ἀπολογίαν τῷ λαθραίῳ τῆς κατηγορίας παραιρούμενος, iuxta *Lucian.* de Calumnia non tem. cred. [cap. 8.] T. III. p. 135. et 137. Paucis graviter *Isocrat.* de Permut. pag. 313. E. μέγιστον κακὸν διαβολή, - - - ἣ ποιεῖ τοὺς μὲν ψευδομένους εὐδοκιμεῖν, τοὺς δὲ μηδὲν ἠδικηκότας δοκεῖν ἀδικεῖν, τοὺς δὲ δικάζοντας ἐπιορκεῖν. Iudices Athenis ex lege iurare

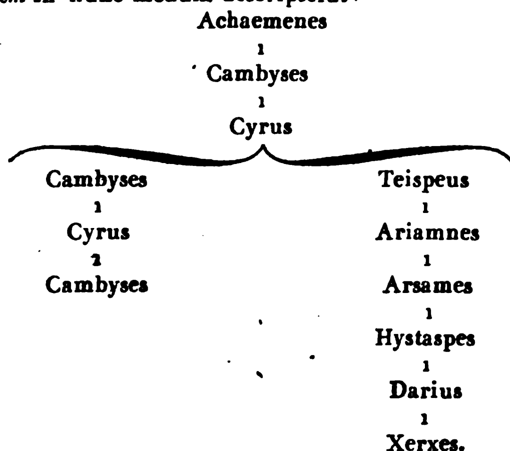
cogebantur, ὁμοίως ἀμφοῖν ἀκροᾶσθαι. VALCK. — Non παρεόν τι, sed una voce παρέοντι, dativo casu, scribi apud *Stob.* et in probatis nonnullis *Herodoti* codicibus, monui in *Var. Lect.* ubi quae praeterea adnotavi, et quae supra ad VII. 9, 5. adposui, hîc non repetam. Licet verbum κατηγορεῖν alibi apud Nostrum cum dat. casu iunctum non meminerim, tamen facile credam, ab ipsius manu esse h. l. παρεόντι, eamque scripturam a nonnullis, quos ea offendisset, librariis in παρεόντων, ab aliis in παρεόντος, fuisse mutatam. *S.*

80. ἢν μὲν -- ἀναβαίνῃ) Rarius illud quidem hoc sensu, mutari tamen non debuerat. [Pro eo quod h. l. ἀναβαίνειν est, aliàs ἀποβαίνειν et ἐκβαίνειν ponit Scriptor.] Proxima [*lin.* 81. et 83.] formas exhibent, quales Grammatici tribuunt Atticis, Ionibus etiam et Doriensibus usurpatas, κτεινέσθων et πασχόντων. Prioris formae, [passivae] alterà multo minus frequentatae, praebent exempla *Demosthenes*, αἱρείσθων, p. 608, 88. *Philostr.* πιστούσθων, p. 229. ἀναβεβλήσθων, p. 302. alia illinc etiam attigit *Ti. Hemsterhusius* ad *Luciani* ἀπερρίφθων pag. 364. Paulo post [*lin.* 88.] ὑπὸ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεύμενον, dixit; ut *Pausan.* II. p. 192., νεκρὸν, διαφορηθέντα ὑπὸ τῶν ἐκ θαλάσσης ὀρνίθων. Ab avibus carnivoris *dilacerari* dicitur et διαφορηθῆναι in *Aristoph.* Av. 338. et vs. 354. Ἵν' ὑπὸ τούτων διαφορηθῶ; *T. H.* [*Ti. Hemsterh.* nescio ubi,] *Ut ab istis differar? Horat.* Epod. V. 99. *Post insepulta membra different lupi, Et Esquilinae alites. Plautus* Curcul. IV. 4, 20. *Iam ego te faciam ut hic formicae frustillatim differant.* VALCK.

88. διαφορεύμενον) Dirum omen. In lamentatione matris Euryali Poëta: *Heu terra ignota, canibus data praeda Latinis, alitibusque iaces,* Aeneid. IX. 485., ubi *De la Cerda* docte. Διαφθορεύμενον *Aldi* dispunxit *H. Steph.* in Prolegom. p. 737. optimeque explanavit Horatiano, *Post insepulta membra different lupi.* WESS.

CAP. XI. 9 *seqq.* ἐκ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος *etc.*) Frustra Cl. *Salmasius* (ad *Solin.* pag. 833.) stemmatis duplicem ordinem describi existimans, μηδὲ τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, post pauca addebat; quo facto poenas *Gronovio* dedit. Eumdem enim generis auctorem Cyrus et Darius agnoverunt Achaemenem. Avus Darii Arsames ex Achaemenidis

designatur lib. I. 209. liquido. Reliquam adscendentium descendentiumque seriem dabit Nobilissim. *Palmerius*, Exercit. p. 30., omisso *Teispeo*, Achaemenis fil., quem familiae ex schedis *Gronovius* inseruit primus. Eum consule et *Galeum* ad lib. I. 209. WESS. — *Galeus* in Notis brevibus ad *Herod.* I. 209. *Stemma regum Persarum* usque ad *Xerxem* in hunc modum descripserat:



Gronovius, e cod. *Med.* alium insuper *Teispen* inserens, monuit in *Notis*, utroque quidem loco in eodem codice vitiose τοῦ τε ἴσπιος scribi; cum quo posteriori loco nostrae membr. *F.* consentiunt, quae priori loco recte τοῦ τεΐσπιος praefert. Idem *Gronov.* adnotavit, in ora eiusdem codicis *Med.* genealogiam Xerxis hoc modo repeti: Ἀχαιμένης, Τεΐσπης, Καμβύσης, Κῦρος, Τείσπης, Ἄρμνης, Ἀρσαμένης, Ὑστάσπης, Δαρεῖος, Ξέρξης. *S.*

13. ἡσυχίην ἄξομεν) Parum referebat, ἕξομεν an ἄξομεν legeretur. Copia schedarum hîc posterius postulavit. Hac Musa c. 161. ἐξήρκεε ἡμῖν - - - ἡσυχίην ἔχειν, Mssti ἄγειν. *Xenophontis* in libris et *Diodori* par haud raro conmutatio. WESS.

21. τιμωρέειν ἤδη γίνεται) Refingenti et resecanti docto viro ἤδη γε, ἵνα καὶ *etc.* non accedo: ita grassari, periculosae plenum opus est aleae. Γίνεται tantundem Nostro ac

ἐστὶ, veluti c. 51. et saepe alibi. WESS. — Nempe γίνεται ad καλὸν refertur. Vir doctus, cui *Wess.* non accedit, nescio an *Reiskius* fuerit: idem quidem in editis Animadverss. nil aliud ad hunc locum, nisi hoc monuit: „ἤδη „bene habet, significatque hic loci *nunc tandem aliquan-„do.*" *S.*

Ibid. ἵνα καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσομαι *etc.*) τὸ πείσομαι id mali indicat, quod sua in ditione perpessurus a Graecis rex erat, ni eos adgrederetur ipse. WESS. — Immo per ironiam haec dicta sunt: *ut cognoscam illud malum, quod tu, Artabane, mihi ominaris.* Perspecte in hanc sententiam verba ista interpretatus est *Larcher.* In Latinis nostris h. l. vocula *ut* intercidit: oportebat, *ut et ego periculum* etc. *S.*

23. Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν πατέρων τῶν ἐμῶν δοῦλος) Iactantiae ac Persici fastus specimen haec dant. *Nam Pelopis tempore, Phrygia sub Medorum imperio non erat, neque unquam antea fuerat*, sic *Palmerius* in Exercitationibus. Vide tamen *Platonem* lib. III. de Leg. pag. 685. D. WESS. — Conf. ipsum *Herodot.* lib. IX. c. 116. *S.*

20-23. καλὸν - - - τιμωρέειν ἤδη γίνεται) Prostat coniectura *Reiskii* legentis τιμωρέειν, ὅ, τι δὴ καὶ γίνηται: mihi quoque his impediti quid inesse videtur, quod forte tolli posset si scriberetur: καλὸν ὦν προπεπονθότας ἡμέας τιμωρέειν· ἢν δὲ δή τι γίνηται, ἵνα καὶ τὸ δεινὸν τὸ πείσομαι τοῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ' ἄνδρας τούτους, τούς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρὺξ, ἐὼν ἐμῶν πατέρων δοῦλος. *Subditos*, tanquam δεσπόται, Persarum Reges δούλους vocabant: hanc tamen Xerxis de maioribus suis vaniloquentiam verbo castigavit *Palmer.* Exercit. p. 31. Apte hic narratis congruit formula loquendi, ἢν δέ τι γίνηται, *si quid autem evenerit mali.* ἐάν τι συμβαίνῃ, ἐάν τι γίνηται, similesque, frequenter occurrunt. VALCK. — Vide paulo ante notata. *S.*

CAP. XII. [3. νυκτὶ δὲ βουλὴν διδοὺς) Intellige ἑωυτῷ, nisi prorsus adiectum olim fuit hoc pronomen, quod hodie quidem ignorant libri. Sic vero, eàdem sententià, frequenter λόγον ἑωυτῷ διδόναι usurpat Noster, I. 209, 11. II. 162, 25. III. 25, 5. etc. *S.*]

Ibid. εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι) Contra lib. I. c. 19. Croesus βουλευόμενος εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν ὡς τάχιστα ἐπὶ τὰς Σάρδις. vid. Clar. *Wessel.* ad IV. c. 11. *Aristoph.* Eccles.

vs. 656. Τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι. Plebeia locutio hodiedum est usitatissima. VALCK.

8. στράτευμα μὴ ἄγειν) Iure negans vox accessit; frequens, ut docte *Gronovius*, post verba negandi mentemque mutandi. Notus ex *Sophocle*, Antig. vs. 449., *Euripid.* Orest. vs. 1059. mos, doctorumque observationibus ad *Aeliani* Var. III. 43. [Conf. ad *Herod.* II. 27, 3. notata.] Δολόμητιν ἀπάταν θεοῦ, qua somnio Xerxes inpulsus post fluctuationes in bellum ruit, explicat ad *Aeschyli* Pers. vs. 93. *Stanleius*. WESS.

10. προείπας ἀλίζειν Πέρσας στρατὸν) Revocanda mihi vetus lectio Πέρσῃσι videtur: *cum Persis ut copias cogerent denunciaveris*, ut recte *H. Steph.* VALCK. — Quod in nostra *Var. Lect.* ad h. l. scribitur „utique male," id typothetae negligentiae debetur: „utique *non* male" scripserat *Wess.* Et merito quidem: nam probum utrumlibet, Πέρσας et Πέρσῃσιν, eàdem sententià; sed istud praetuli, quod paulo difficiliorem videri poterat habere explicatum. *S.*

CAP. XIII. 5. ἀγχίστροφα) *Subitam et priori contrariam sententiam.* Tales ἀγχίστροφοι μεταβολαὶ *Gregorii Naz.* Or. XXVIII. p. 473. B. ad *Thucydidis* exemplum lib. II. 57. Quod statim παρηγορεύμενοι, [*lin.* 6.] ab Ionibus probatur; solitarium autem *Med.* ἐπίξεισι [*lin.* 9.] merito *D'Orvillius*, quippe librarii peccatum, contemsit, ad *Chariton.* I. 5. p. 57. Congruit ferme *Euripid.* Iph. Taur. vs. 987. δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε. WESS.

5 *seq.* φρενῶν - - ἐς τὰ πρῶτα οὔκω ἀνήκω) Idem esset ψυχῆς ἐς τὸ φρονιμώτατον. *Xenoph.* Symp. p. 522, 25., ἡ ψυχὴ, ὅσονπερ ἂν χρόνον ἴῃ ἐπὶ τὸ φρονιμώτερον, καὶ ἀξιεραστοτέρα γίνεται. Ἥβης ἐς τὸ σῶφρον dixit *Sophocles* in perditae tragoediae fragm. apud *Etymolog.* in voc. Νεῖκος: nam pro vulgatis, ἡβήσει τῷ σώφρονι dubium nullum est quin corrigi debeat, ἥβης ἐς τὸ σῶφρον ἵκετο: vidit et illud *Piersonus* noster. VALCK.

CAP. XIV. 1. τὤυτὸ ὄνειρον) Monuit *Eustath.* τὸ ὄνειρον *Homeri* ritu poni; quo *Sophocles*, *Libanius*, *Eunapius* aliique itidem, quamquam non semper. Non damnabitur credo [*lin.* 4.] ποιεύμενος, neque etiam τάδε τοι ἐξ αὐτέων ἀνασχήσει. [*lin.* 7.] Mssti viam monstrant, testati προσδόκα ἀνασχήσειν glossatori nimium liberali deberi.

[Vide *Var. Lect.*] Saepe mihi, dum his distineor, castiganda amanuensium licentia est; cuiusmodi post nonnulla [*CAP.* XV. 1.] περιδεὴς ἐγίνετο, utique pristinae scripturae περιδεὴς γινόμενος, ipsa indice verborum serie, posterior multo. WESS.

CAP. XV. 2 *seq.* πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα) Genuinum arbitror quod praebuit *Med.* ἐπὶ Ἀρτάβανον: sed omitti, ni fallor, tum debuerat καλέοντα: neque enim praepositio ἐπὶ in tali structura censeri posset a verbo avulsa. καλέοντα remanere potuit ex interpretamento olim adscripto καλέσοντα: *mittit qui Artabanum arcesse vocaret.* πέμπειν ἐπί τινα significat *mittere ad aliquem arcessendum. Xenoph.* Κυρ. Παιδ. III. p. 43, 13. Τιγράνην ἐκέλευσε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα. *Thucyd.* VI. c. 61. πέμπουσι ναῦν ἐπὶ ἐκεῖνον. Cap. 53. dixerat ναῦν - - ἥκουσαν ἐπὶ Ἀλκιβιάδην, non *adversus Alcibiadem*; sed navem, *quae ad eum deportandum erat missa*; ut recte *Corn. Nepos* interpretatur in Alcib. cap. 4. In *Isaeo* corrigerem p. 36, 39., Ποσειδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστυνόμον: id est ἔπεμψε τὸν ἀστυνόμον καλέσοντα. καλεῖν τὴν ἀρχὴν, [πέμπειν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν] et μεταπέμπεσθαι in eadem dixit *Isaeus* oratione. VALCK. — Familiaris *Herodoto* abundantia facile persuadere nobis possit, participium καλέοντα, qua utique non erat opus, ab ipso fuisse adiectum: intelligetur autem καλέοντα αὐτόν. *S.*

10. συνεπαινέον) Nolo mutare; ut animi tamen sententiam declarem, pro genuino et Herodoteo συνέπαινον ἐὸν ποιέειν censeo. [quod et ego receptum vellem.] Scriptoris consuetudinem συνέπαινοι γὰρ ἔσαν οἱ Πέρσαι lib. V. 20. ostendunt, et quae plura *Portus*. Mox, [*lin.* 12 *seq.*] ἐν ἡδονῇ ἐστι στρατηλατέειν scriptum si foret, tolerabile esset. Nunc laudo vulgatum, redundantiae geminam speciem ignorans. *Gronovius* in alia abit. [nempe tamquam Herodoteum pleonasmum probans γινέσθαι στρατηλατέειν.] WESS.

CAP. XVI. 2. οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι) Sermonem adauxi: Casus ex verbali pendet substantivo, ut τῷ θεῷ ὑπηρεσίᾳ in *Platon.* Apolog. p. 30. A., τὰ Ἑλένης καὶ Μενέλεω Τηλεμάχῳ δῶρα *Dion. Chryst.* Or. VII. p. 117. C., ἐπίθεσις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων *Strabon.* XVI. p. 1092. A. [p. 752. C. ed. Cas.] His similia Cl. *Dukerus* ad *Thucyd.* V. 46. VII. 50. VIII. 21. De κελεύματι, quod in schedis, superius

vs. 656. Τί γὰρ αὐτῷ πρᾶγμα μάχεσθαι. Plebeia locutio hodiedum est usitatissima. VALCK.

8. στράτευμα μὴ ἄγειν) Iure negans vox accessit; frequens, ut docte *Gronovius*, post verba negandi mentemque mutandi. Notus ex *Sophocle*, Antig. vs. 449., *Euripid.* Orest. vs. 1059. mos, doctorumque observationibus ad *Aeliani* Var. III. 43. [Conf. ad *Herod.* II. 27, 3. notata.] Δολόμητιν ἀπάταν θεοῦ, qua somnio Xerxes inpulsus post fluctuationes in bellum ruit, explicat ad *Aeschyli* Pers. vs. 93. *Stanleius.* WESS.

9. προείπας ἁλίζειν Πέρσας στρατὸν) Revocanda mihi vetus lectio Πέρσῃσι videtur: *cum Persis ut copias cogerent denunciaveris*, ut recte *H. Steph.* VALCK. — Quod in nostra *Var. Lect.* ad h. l. scribitur „utique male," id typothetae negligentiae debetur: „utique *non* male" scripserat *Wess.* Et merito quidem: nam probum utrumlibet, Πέρσας et Πέρσῃσιν, eàdem sententià; sed istud praetuli, quod paulo difficiliorem videri poterat habere explicatum. *S.*

CAP. XIII. 5. ἀγχίστροφα) *Subitam et priori contrariam sententiam.* Tales ἀγχίστροφοι μεταβολαὶ *Gregorii Naz.* Or. XXVIII. p. 473. B. ad *Thucydidis* exemplum lib. II. 57. Quod statim παρηγορεύμενοι, [*lin.* 6.] ab Ionibus probatur; solitarium autem *Med.* ἐπίξεσι [*lin.* 9.] merito *D'Orvillius*, quippe librarii peccatum, contemsit, ad *Chariton.* I. 5. p. 57. Congruit ferme *Euripid.* Iph. Taur. vs. 987. δεινή τις ὀργὴ δαιμόνων ἐπέζεσε. WESS.

5 *seq.* φρενῶν - - ἐς τὰ πρῶτα οὔκω ἀνήκω) Idem esset ψυχῆς ἐς τὸ φρονιμώτατον. *Xenoph.* Symp. p. 522, 25., ἡ ψυχὴ, ὅσονπερ ἂν χρόνον ἴῃ ἐπὶ τὸ φρονιμώτερον, καὶ ἀξιεραστοτέρα γίνεται. Ἥβης ἐς τὸ σῶφρον dixit *Sophocles* in perditae tragoediae fragm. apud *Etymolog.* in voc. Νεῖκος: nam pro vulgatis, ἡβήσει τῷ σώφρονι dubium nullum est quin corrigi debeat, ἥβης ἐς τὸ σῶφρον ἵκετο: vidit et illud *Piersonus* noster. VALCK.

CAP. XIV. 1. τὤυτὸ ὄνειρον) Monuit *Eustath.* τὸ ὄνειρον *Homeri* ritu poni; quo *Sophocles*, *Libanius*, *Eunapius* aliique itidem, quamquam non semper. Non damnabitur credo [*lin.* 4.] ποιεύμενος, neque etiam τάδε τοι ἐξ αὐτέων ἀνασχήσει. [*lin.* 7.] Mssti viam monstrant, testati προσδόκα ἀνασχήσειν glossatori nimium liberali deberi.

[Vide *Var. Lect.*] Saepe mihi, dum his distineor, castiganda amanuensium licentia est; cuiusmodi post nonnulla [*CAP.* XV. 1.] περιδεὴς ἐγένετο, utique pristinae scripturae περιδεὴς γενόμενος, ipsa indice verborum serie, posterior multo. WESS.

CAP. XV. 2 *seq.* πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτάβανον καλέοντα) Genuinum arbitror quod praebuit *Med.* ἐπὶ Ἀρτάβανον: sed omitti, ni fallor, tum debuerat καλέοντα: neque enim praepositio ἐπὶ in tali structura censeri posset a verbo avulsa. καλέοντα remanere potuit ex interpretamento olim adscripto καλέσοντα: *mittit qui Artabanum accerse vocaret.* πέμπειν ἐπί τινα significat *mittere ad aliquem arcessendum. Xenoph.* Κυρ. Παιδ. III. p. 43, 13. Τιγράνην ἐκέλευσε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα. *Thucyd.* VI. c. 61. πέμπουσι ναῦν ἐπὶ ἐκεῖνον. Cap. 53. dixerat ναῦν - - ἥκουσαν ἐπὶ Ἀλκιβιάδην, non *adversus Alcibiadem*; sed navem, *quae ad eum deportandum erat missa*; ut recte *Corn. Nepos* interpretatur in Alcib. cap. 4. In *Isaeo* corrigerem p. 36, 39., Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστυνόμον: id est ἔπεμψε τὸν ἀστυνόμον καλέσοντα. καλεῖν τὴν ἀρχὴν, [πέμπειν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν] et μεταπέμπεσθαι in eadem dixit *Isaeus* oratione. VALCK. — Familiaris *Herodoto* abundantia facile persuadere nobis possit, participium καλέοντα, qua utique non erat opus, ab ipso fuisse adiectum: intelligetur autem καλέοντα αὐτόν. *S.*

10. συνεπαινέον) Nolo mutare; ut animi tamen sententiam declarem, pro genuino et Herodoteo συνέπαινον ἐὸν ποιέειν censeo. [quod et ego receptum vellem.] Scriptoris consuetudinem συνέπαινοι γὰρ ἔσαν οἱ Πέρσαι lib. V. 20. ostendunt, et quae plura *Portus.* Mox, [*lin.* 12 *seq.*] ἐν ἡδονῇ ἐστι στρατηλατέειν scriptum si foret, tolerabile esset. Nunc laudo vulgatum, redundantiae geminam speciem ignorans. *Gronovius* in alia abit. [nempe tamquam Herodoteum pleonasmum probans γενέσθαι στρατηλατέειν.] WESS.

CAP. XVI. 2. οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι) Sermonem adauxi: Casus ex verbali pendet substantivo, ut τῷ θεῷ ὑπηρεσία in *Platon.* Apolog. p. 30. A., τὰ Ἑλένης καὶ Μενέλεω Τηλεμάχῳ δῶρα *Dion. Chryst.* Or. VII. p. 117. C., ἐπίθεσις τῇ βασιλείᾳ τῶν Σύρων *Strabon.* XVI. p. 1092. A. [p. 752. c. ed. Cas.] His similia Cl. *Dukerus* ad *Thucyd.* V. 46. VII. 50. VIII. 21. De κελεύματι, quod in schedis, superius

lib. IV. 141. Cunctabatur fortasse *in regio solio sedere* Artabanus, [*lin.* 3.] quoniam Persis *in sella regis consedisse capitale foret*, Alexandro apud *Curtium* VIII. 4. auctore. WESS. — Ad τῷ πρώτῳ οἱ lubens equidem γινομένῳ intelligam, ut ab hoc subintellecto verbo pendeat dativus οἱ. *S.*

5. Ἶσον ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ, *etc.*) Sive Homericae seu Hesiodeae simillima putetur Artabani haec professio, memorabilis est; *Th. Gatakeri* eruditissima illustratione ad *Antonin.* Imp. lib. IV. 12. cohonestata, et *I. G. Graevii* ad *Hesiodi* Ἔργ. vs. 294. Mox τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα [*lin.* 7.] ex Fragm. *Paris.* laudem meretur. Vide lib. VI. 86, 1. Κακῶν ἀνθρώπων ὁμιλίαι σφάλλουσι respondet Paullino Epist. ad *Corinth.* prior. c. xv, 33., ubi *Wetstenius* plena manu. WESS.

5. Ἶσον ἐκεῖνο - - παρ' ἐμοὶ κέκριται) Quae *Stobaeus* descripsit pag. 42. Herodotea, *Gatakerus* comparavit cum nobilissimo *Hesiodi* dicto Ἐργ. κ. Ἡμ. vs. 291, 293., ad *M. Antonin.* IV. 12. conf. *Graevius* ad *Ciceron.* pro Pub. Sextio c. 40. Proxima, [*lin.* 6 *seq.*] qualia legit *Valla*, *Gronovius* egregie restituit: τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι. Eàdem alibi semel *Herod.* verbum περιήκειν adhibuit structurà, VI. p. 359, 8. [VI. 86, 13 seq.] τοῦτον τὸν ἄνδρα φαμὲν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι. Verbum σφάλλειν, *Euripidi* frequentatum, veteribus semper adhibitum activa virtute, proprie notat id ipsum quod Latinum *fallere* in istis *Livii* XXI. c. 36, 7. *lubrica glacie non recipiente vestigium, et in prono citius pedes fallente.* Sic emendarunt *I. F. Gronov.* et *A. Drakenborch.* VALCK.

[6 - 8. τά σε καὶ ἀμφότερα περιήκοντα, ἀνθρώπων κακῶν ὁμιλίαι σφάλλουσι) *Schneiderus* in Lexic. crit. hunc locum citans, itemque alterum ex VI. 86., περιήκειν interpretatur *circumdare*, *adesse*: quae interpretatio alteri quidem loco ita convenire poterat, si naturalem verborum seriem hanc intelligeres τά τε ἄλλα πάντα τὰ πρῶτα περιήκειν τοῦτον τὸν ἄνδρα: at hoc loco τὰ καὶ ἀμφότερα nullo pacto tamquam subiectum orationis considerari possunt; sed structurae naturalis ratio haud dubie haec est, ὁμιλίαι ἀνθρώπων κακῶν σφάλλουσί σε περιήκοντα ταῦτα ἀμφότερα. Ex quo intelligitur, generalem formulam constructionis, qua in verbo περιήκω

utitur Herodotus, hanc esse, ἐγὼ περιήκω τοῦτο. Superest ut videamus quaenam sit huic locutioni notio subiecta. Ego cum superioribus Interpretibus, a quibus ne *Schneiderus* quidem dissentit, in hanc sententiam accepi, *ego hoc consequor*, sive potius (quoniam ἥκω in praesentis temporis forma plerumque significationem praeteriti habet) *ego hoc consecutus sum*, id est, *ego hoc habeo, hoc mihi adest*. Consentit *Reiskius*, in Animadv. ad VI. 86. scribens: „Significat, si recte intelligo, dictio περιήκειν τὰ πρῶτα idem atque ἥκειν εἰς τὰ πρῶτα.“ Sed mox idem Vir doctus adiicit: „Aut sic: περιήκειν (τουτέστι ὑπερβάλλειν) τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ἐς πάντα τὰ πρῶτα.“ Rursus idem *Reiskius* ad eum locum, in quo nunc versamur, haec notavit: „Περιήκειν hic loci est ἥκειν περὶ (hoc est ὑπὲρ) τινα, προφέρειν, ὑπερβάλλειν, praestare, superare, excellere. *Quibus in ambabus rebus te praestantem ceteris.*“ Sic ille. Optent docti: ego in superiori interpretatione adquiesco. *S.*]

8 *seqq.* κατάπερ τὴν - - - θάλασσαν πνεύματα *etc.*) Ad multitudinem transtulerunt oratores, natura sua maris instar tranquillam, demagogorum flabellis tanquam ventis procellosis facile concitandam. Herodotea horumque similia *I. F. Gronov.* attulit ad ista *Livii* XXVIII. 27. *Multitudo omnis sicut natura maris per se immobilis est, venti et aurae cient; ita aut tranquillum aut procellae in vobis sunt.* [Conf. *Polyb.* XI. 29, 9 seqq. ibique notata.] *Dioni Chrys.* III. pag. 44. c. imperium populare dicitur ποικίλη καὶ παντοδαπὴ φορὰ πλήθους οὐδὲν εἰδότος ἁπλῶς, ταραττομένου δὲ ἀεὶ καὶ ἀγριαίνοντος ὑπὸ ἀκολάστων δημαγωγῶν, ὥσπερ κλυδῶνος [κλύδωνος] ἀγρίου καὶ χαλεποῦ, ὑπὸ ἀνέμων σκληρῶν μεταβαλλομένου. VALCK.

16. τὴν σφαλερωτέρην σεωϋτῷ) Non minus adcommodate τὴν σφαλερωτάτην Codicum priscorum. Potest utrumque blandiri, si vel posterius pro conparato habeatur. Magnus Animadversor ad *Athen.* XIII. 1. [*Casaub.* in *Athen.* XIII. p. 558. a.] hoc pro usu excitavit Thaliae c. 119. ὃς καὶ ἀλλοτριώτατός τοι τῶν παίδων καὶ ἧσσον κεχαρισμένος τοῦ ἀνδρός ἐστι. Clarissime *Euripid.* Andr. vs. 6. Νῦν δ' οὔτις ἄλλη δυστυχεστάτη γυνὴ Ἐμοῦ πέφυκεν. Sed vide *Abreschium* Dil. Thucyd. p. 514. WESS.

19 *seq.* θεοῦ τινος πομπῇ, οὐκ ἐῶντος) Hoc a correctoribus potius exspectandum, quam quod margo praebet *Steph.*

lectum *Vallae*, οὐκ ἰῶντά σε καταλύειν τὸν στόλον, ad remotius ὄνειρον referendum: sic supra cap. 15. ἐπιφοιτῶν ὄνειρον φαντάζεταί μοι, οὐδαμῶς συνεπαινέον ποιέειν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ διαπειλῆσαν. More Homerico τὸ ὄνειρον Noster dixit et τὸν ὄνειρον. VALCK.

20. οὐκ ἐῶντά σε καταλύειν) Verius hoc videtur, [quam olim vulgatum ἐῶντος,] siquidem *insomnium* spectat: nam quamvis τὸ ὄνειρον depositum suprà, τὸν ὄνειρον tamen c. 18. atque alibi usurpavit. Iam τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα [*lin.* 21 *seq.*] in *Vallae* Latinis, *quae adeuntia homines frustrantur*, latius porriguntur, et iterum deinceps. *Errantia* sunt et *vaga somnia* in Thebaid. X. 106. *Papinii Statii*. Illustres *Homeri* Odyss. T'. 561. versus non exscribo. WESS.

23 *seq.* πεπλανῆσθαι αὗται *etc.*) Quam paulo putabat inferius inserendam vir Doctus, mihi praepositio, saepius e scribendi compendio sic depravata, latere videbatur in prima verbi syllaba, scribendumque adeo: περιπλανᾶσθαι αὐταὶ [quidni αὗται?] μάλιστα ἐώθασι αἱ ὄψιες τῶν ὀνειράτων τά τις ἡμέρης φροντίζει. *Quae in vita usurpant homines, cogitant, curant, vident, quaeque aiunt vigilantes agitantque, ea si cui in somno accidant, minus mirandum est: Accius* in Bruto apud *Ciceron.* de Div. I. 22. VALCK. — *Reiskius lin.* 24. olim scriptum fuisse περὶ τά τις suspicatus erat. *S.*

26. ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας) Supra c. 5., τάπερ ἐν χερσὶν ἔχεις, et I. 35. *Quum tantum belli in manibus esset*, *Liv.* IV. c. 57. *Quamcunque rem habent in manibus*, *Cic.* Tusc. V. c. 7. Longe frequentius obvium ἔχειν τι μετὰ χεῖρας quo hîc sensu rarius occurrit, pro *rem animo agitare*, vel *re quadam occupatum esse*, de Themistocle *Thucyd.* I. 138., ἃ μετὰ χεῖρας ἔχοι καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε. VALCK.

27. εἰ δ' ἄρα μή ἐστι) Egregie aptum est ad fraudem ὅραμα *Arch.*, de *visis* per quietem in *Macrobii* Somn. Scipion. I. 3. atque aliis. Series hinc excludit librarii commentum. Οἷον ἐγὼ διαιρέω optime, *quale ego esse statuo*, interpretabatur Cl. *Lamb. Bos*, Observ. Critic. c. 6. hoc nomine vituperationem per figuras non meritus. WESS.

[28. τὶ τοῦ θεοῦ μετέχον) τοῦ θείου malebam, sed nil novant libri. *S.*]

39. σοὶ δὲ ἐπιφοιτήσει) Non offendor repetitis, quas vir

doctus inducendas iudicabat, negationibus: earum in iteratione nihil insoliti praeterque morem. Cohaerentiâ orationis, οὐδὲ ἐπιφοιτήσει respuente, angor. Quod expressi, plene satisfacit, aestusque sedat. Itaque *Laurentii* Latina reduxi, ex bonis Graecis bona. Falsus si sum, quod nolim, duces ac socios *Th. Gale, Corn. de Pauw* et *Valckenarium* habeo. WESS.

Ibid. οὐδὲ ἐπιφοιτήσει) Quam praebet *Galeus* Codicum lectionem, σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει, hanc postulant vicina: εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται, - - - σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει, (*Valla* needum interpolatus, *sed te adibit;*) τοῦτο μαθητέον ἤδη ἐστί· εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσειε συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. In istis nihil praeterea novandum puto. VALCK. — Vide nostram Versionem latinam, et quae super hoc loco in *Var. Lect.* disputavimus. *S.*

41. οὕτω δεδόκηται) Receptius in Musis δέδοκται: nec illud propterea reiiciendum. *Pindarus* Nemeωn. Od. V. 33. ἢ σιδηρίταν ἐπαινῆσαι πόλεμον δεδόκηται. Nititur veritate αὐτὸ παραιτρέψαι [*lin.* 42.] ex *Arch.*, assecutusque est coniectando *Reiskius* et *Abreschius.* WESS. — αὐτὸ παρατρέψαι scribi malim, quam αὐτῷ, sicut vulgatur, vel αὐτά, quae viri docti est coniectura. VALCK.

42. ἀλλ' ἤδη ἴημι) Quod sequitur ἢ ἐμὲ, loco ἴημι, in scriptis quibusdam, explicat vir Celeb., sed ita ut indoctior atque incertior abeas. Scribarum ego errorem arbitror. WESS. — Quod suo e codice, consentientibus aliis, *Gronovius* dederat, ἀλλ' ἤδη ἢ ἐμὲ *etc.* id sic explicandum ille censuerat, *nisi et ipse ego in tuo cubili dormiero.* Istam scripturam improbans *Wess.* ἴημι revocavit, pro εἶμι cum *Reiskio* accipiens, neque ullam de bonitate huius scripturae dubitationem significans. Itaque indictum deletumque velim, quod in *Var. Lect.* ad h. l. scripsi „quod vitiosum esse pulcre ipse *Wess.* intellexit." Caeterum, quae ibidem notavi, nil opus est ut hic repetam. Videndum vero, ne ἀλλ' ἢ δεῖ ἐμὲ scriptum oportuerit. *S.*

CAP. XVII. 4. κοῖτον ἐποιέετο) Nihil in dictione desidero: namque κοῖτον ἐπίετο, loco ἐφίετο, quod non nemini in mentem venit, se non commendat. Ecce tibi ex Vit. *Homeri* c. 31. καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο. Quo in genere κοῖτον et κοίτην non differre

lectum *Vallae*, οὐκ ἰῶντά σε καταλύειν τὸν στόλον, ad remotius ὄνειρον referendum: sic supra cap. 15. ἐπιφοιτῶν ὄνειρον φαντάζεταί μοι, οὐδαμῶς συνεπαινέον ποιέειν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ διαπειλήσας. More Homerico τὸ ὄνειρον Noster dixit et τὸν ὄνειρον. VALCK.

20. οὐκ ἰῶντά σε καταλύειν) Verius hoc videtur, [quam olim vulgatum ἰῶντος,] siquidem *insomnium* spectat: nam quamvis τὸ ὄνειρον depositum suprà, τὸν ὄνειρον tamen c. 18. atque alibi usurpavit. Iam τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα [*lin.* 21 *seq.*] in *Vallae* Latinis, *quae adeuntia homines frustrantur*, latius porriguntur, et iterum deinceps. *Errantia* sunt et *vaga somnia* in Thebaid. X. 106. *Papinii Statii.* Illustres *Homeri* Odyss. T'. 561. versus non exscribo. WESS.

23 *seq.* πεπλανῆσθαι αὗται *etc.*) Quam paulo putabat inferius inserendam vir Doctus, mihi praepositio, saepius e scribendi compendio sic depravata, latere videbatur in prima verbi syllaba, scribendumque adeo: περιπλανᾶσθαι αὐταὶ [quidni αὗται?] μάλιστα ἐώθασι αἱ ὄψιες τῶν ὀνειράτων τά τις ἡμέρης φροντίζει. *Quae in vita usurpant homines, cogitant, curant, vident, quaeque aiunt vigilantes agitantque, ea si cui in somno accidant, minus mirandum est: Accius* in Bruto apud *Ciceron.* de Div. I. 22. VALCK. — *Reiskius lin.* 24. olim scriptum fuisse περὶ τά τις suspicatus erat. *S.*

26. ταύτην τὴν στρατηλασίην καὶ τὸ κάρτα εἴχομεν μετὰ χεῖρας) Supra c. 5., τάπερ ἐν χερσὶν ἔχεις, et I. 35. *Quum tantum belli in manibus esset, Liv.* IV. c. 57. *Quamcunque rem habent in manibus, Cic.* Tusc. V. c. 7. Longe frequentius obvium ἔχειν τι μετὰ χεῖρας quo hic sensu rarius occurrit, pro *rem animo agitare*, vel *re quadam occupatum esse*, de Themistocle *Thucyd.* I. 138., ἃ μετὰ χεῖρας ἔχοι καὶ ἐξηγήσασθαι οἷός τε. VALCK.

27. εἰ δ' ἄρα μή ἐστι) Egregie aptum est ad fraudem ὅραμα *Arch.*, de *visis* per quietem in *Macrobii* Somn. Scipion. I. 3. atque aliis. Series hinc excludit librarii commentum. Οἷον ἐγὼ διαιρέω optime, *quale ego esse statuo*, interpretabatur Cl. *Lamb. Bos*, Observ. Critic. c. 6. hoc nomine vituperationem per figuras non meritus. WESS.

[28. τὶ τοῦ θεοῦ μετέχον) τοῦ θείου malebam, sed nil novant libri. *S.*]

39. τὶ δὲ ἐπιφοιτήσει) Non offendor repetitis, quas vir

doctus inducendas iudicabat, negationibus: earum in iteratione nihil insoliti praeterque morem. Cohaerentiâ orationis, οὐδὲ ἐπιφοιτήσει respuente, angor. Quod expressi, plene satisfacit, aestusque sedat. Itaque *Laurentii* Latina reduxi, ex bonis Graecis bona. Falsus si sum, quod nolim, duces ac socios *Th. Gale, Corn. de Pauw* et *Valckenarium* habeo. WESS.

Ibid. οὐδὲ ἐπιφοιτήσει) Quam praebet *Galeus* Codicum lectionem, σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει, hanc postulant vicina: εἰ δὲ ἐμὲ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται, - - - σὲ δὲ ἐπιφοιτήσει, (*Valla* necdum interpolatus, *sed te adibit;*) τοῦτο μαθητέον ἤδη ἐστί· εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσει συνεχέως, φαίην ἂν καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. In istis nihil praeterea novandum puto. VALCK. — Vide nostram Versionem latinam, et quae super hoc loco in *Var. Lect.* disputavimus. *S.*

41. οὕτω δεδόκηται) Receptius in Musis δέδοκται: nec illud propterea reiiciendum. *Pindarus* Nemeωn. Od. V. 33. ἢ σιδηρίταν ἐπαινῆσαι πόλεμον δεδόκηται. Nititur veritate αὐτὸ παρατρέψαι [*lin.* 42.] ex *Arch.*, assecutusque est coniectando *Reiskius* et *Abreschius.* WESS. — αὐτὸ παρατρέψαι scribi malim, quam αὐτῷ, sicut vulgatur, vel αὐτά, quae viri docti est coniectura. VALCK.

42. ἀλλ' ἤδη ἴημι) Quod sequitur ἢ ἐμὲ, loco ἴημι, in scriptis quibusdam, explicat vir Celeb., sed ita ut indoctior atque incertior abeas. Scribarum ego errorem arbitror. WESS. — Quod suo e codice, consentientibus aliis, *Gronovius* dederat, ἀλλ' ἤδη ἢ ἐμὲ *etc.* id sic explicandum ille censuerat, *nisi et ipse ego in tuo cubili dormiero.* Istam scripturam improbans *Wess.* ἴημι revocavit, pro εἶμι cum *Reiskio* accipiens, neque ullam de bonitate huius scripturae dubitationem significans. Itaque indictum deletumque velim, quod in *Var. Lect.* ad h. l. scripsi „quod vitiosum esse pulcre ipse *Wess.* intellexit." Caeterum, quae ibidem notavi, nil opus est ut hic repetam. Videndum vero, ne ἀλλ' ἢ δεῖ ἐμὲ scriptum oportuerit. *S.*

CAP. XVII. 4. κοῖτον ἐποιέετο) Nihil in dictione desidero: namque κοῖτον ἐπιέετο, loco ἐφίετο, quod non nemini in mentem venit, se non commendat. Ecce tibi ex Vit. *Homeri* c. 31. καὶ τότε μὲν τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐποιήσατο. Quo in genere κοῖτον et κοίτην non differre

ex lib. V. 20. constat. In consequentibus [*lin.* 7.] Σὺ δὴ κεῖνος εἷς ὁ *etc.* irato bene congruit. WESS.

10. κκαταπροΐξεαι) Laurentii *consideras* per editiones male vagabatur. Vide *Valckenarium* ad lib. III. 36. WESS.

CAP. XVIII. 2. θερμοῖσι σιδηρίοισι) Sic optime *Arch.* Ὀβιλοὶ σιδήρεοι lib. II. 135. pristinum non adiuvant. Σιδήρια enim sunt *ferramenta* lib. III. 29. IX. 36. *Platoni* Gorg. p. 300. etc. WESS.

Ibid. θερμοῖσι σιδηρείοισι) Scribendum σιδηρίοισι. Nam ἡ σιδηρουργία, σιδηρεῖον dicebatur; *ferramentum*, σιδήριον. σιδήρια λιθουργικὰ habet *Pollux* VII. 125. et τοιχωρύχων σιδήριον. *Suidas*: Σιδήριον, τὸ μικρὸν, ὑποκοριστικῶς διὰ τοῦ ι. *Herod.* IX. 36. ἐσενειχθέντος κως σιδηρίου ἐκράτησε. Quod sequitur [*lin.* 3.] Ionicum ἀμβώσας, restituendum arbitror in libello de Syria Dea inter *Lucianeos* T. III. p. 471, 88. pro θαμβώσας: illinc receptum fuit in Indicem Graecis inusitatum θαμβόω. VALCK.

6 *seqq.* εἶχα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη *etc.*) Ubi descripsit ista *Stobaeus* p. 130. cepit multo rectius pleraque *Gesnerus* quam ceperat *Valla*, turpitur hallucinatus in vicinis. μεγάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἡσσόνων, vel potius ἑσσόνων, optime *H. Steph.* interpretatur. [*sub Hessonibus* scripserat *Valla.*] Ista proximum accedit hoc *Thucyd.* II. c. 98, 6. πολλὰ δὲ καὶ στρατόπεδα ἤδη ἔπεσεν ὑπὸ ἐλασσόνων τῇ ἀπειρίᾳ, ἔστι δὲ ἃ καὶ τῇ ἀτολμίᾳ. In proximis, τῇ ἡλικίῃ εἴκειν [*lin.* 8.] longe aliter est accipiendum ac lib. V. c. 19. σὺ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίῃ. Ibi de patre sene Macedo loquitur Alexander; hic Artabanus fratris filium Regem τὰ πάντα τῇ ἡλικίῃ εἴκειν, *prorsus morem gerere* nolebat *iuvenilis aetatis cupiditati*, qua coecatus amplificare desiderabat imperium: hoc obscurius indicatum voluisse sequentia monstrant, ὡς κακὸν εἴη τὸ πολλῶν ἐπιθυμέειν. Εἴκειν in talibus notat *animi concitati motibus* velut imperiosis dominis morigerum *cedere.* Achilles *Homero* pingitur ut leo, μεγάλῃ τε βίῃ καὶ ἀγήνορι θυμῷ Εἴξας, Iliad. ω. 42. *Eustathius*, *Istis*, ait, εἴκειν δοκεῖ ὅσα καὶ δεσπόταις ἐγκελευομένοις αὐτῷ. *Eurip.* Helena vs. 79. Ἥμαρτον· ὀργῇ δ' εἶξα μᾶλλον ἢ μ' ἐχρῆν. εἴκοντας κάκῃ *Platoni* restituit *H. Steph.* Schediasm. l. c. 23. VALCK.

13. ἀτρεμίζοντα) *Bellis supersedentem;* qua quidem mente principes ipsi se et cives beare solent. Κῦρον οὐκ ἀτρεμίζοντα,

bella ex bellis cientem, lib. I. 190. descripsit. Verissime *Philo Iud.* alia etsi in re, de Septen. p. 1186. A. *ἐν μέρει δ' ἀτρεμίζοντες ἑτοιμότερα καὶ εὐκινητότερα τὰ τοῦ σώματος ἴσχωσι μέρη.* WESS.

[14. *Ἐπεὶ δὲ δαιμονίη τις γίνεται ὁρμή*) Totam istam historiolam quisquis legerit, is mecum, puto, non tam imbecillitate offendetur Xerxis et Artabani, indignas fraudes ex Mardonii machinatione conflatas ad divinum numen referentium, quam Scriptoris nostri mirabitur simplicitatem, omnia ista tantà cum gravitate ac sine ulla suspicionis significatione narrantis. Sed haec quidem, ut alia nonnulla, condonemus viri alioquin optimi prudentissimique religioni! *S.*]

16. *Φθορή τις καταλαμβ. θεήλατος*) Illa *φθορὴ θεήλατος*, sed Persas [non *Graecos*] adflictura, tragica *Aeschyli* dictione pingitur in Pers. vs. 102. etc. WESS.

[21. *θεοῦ παραδιδόντος*) Conf. V. 67, 13. *S.*]

CAP. XIX. [6 *seq. μετὰ δὲ etc.*) Quid sit quod adiiciat *evanuisse dein coronam*, haud percipio; quandoquidem hoc ad sinistrum magis, quam ad faustum omen, videri poterat pertinere. Videndum satis-ne sanus et integer sit locus. *S.*]

CAP. XX. 1. *ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα*) Testis *Thucydides* est lib. I. 18. decimo a Marathonia pugna anno Xerxem expeditionem in Graecos suscepisse. *Plato* lib. III. de Leg. p. 698. c. *σχεδὸν δέκα ἔτεσι*, *decem ferme annis*, ante Salaminium praelium Persas et Athenienses in Marathonio campo conmittit. Hinc dissidium de intervallo temporis, quo certamen disiungitur utrumque, his decem, illis undecim annos probantibus. *Herodoti* calculos nos subducemus. Apparatum Darii ad novum in Graecos bellum triennalem signavit c. 1.; adiungens, quarto post Marathoniam pugnam anno Aegyptios descivisse; tum proximo ab eorum defectione Darium diem obiisse supremum c. 4. qui quintus utique a praelio Marathonio. Sequuntur pleni quatuor anni, a Xerxe in conparandis ad Graecum bellum rebus absumti: *πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ*, *volvente* sive *procedente anno quinto*, rex Persa expeditionem ingreditur; delatusque *Sardes* post iter longum interquiescit, ac ibidem hiemem transigit c. 32. vere deinde ineunte Abydum pro-

ficiscitur c. 37. Unde consequens videtur, ut pro *Herodoti* rationibus Rex undecimo post Marathoniam cladem anno in Europam moverit Graecosque. Certe *Iuliani* Imp. Or. I. p. 42. c. χρόνος ἐτῶν οὐκ ἐλάσσων δέκα, a Xerxe in belli adparatu insumtus, nunquam procedet, nisi Darii quinque anni auxilio veniant, ex doctissimorum virorum *Petavii* et *Spanhemii* censura. Iunge *Duker.* ad *Thucydid.* I. 18. et, quem ille merito laudavit, *H. Alphenium* in Conmentar. Chronolog. ad *Danielis* cap. IX. Part. III. c. 3. WESS.

3. πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ) *Arch.* ἀναισιμομένῳ laudibus *Th. Galeus* et *Ioseph. Wasse* (Indicis Thucydidei voc. Χείρ.) ferunt, restitutumque optant. Erit profecto Ionicae speciei, modo ἀναισιμουμένῳ formetur; hic valere utrum queat, dubito valde. Ἀναισιμοῦσθαι locum sibi capessit in rebus temporeque *absolutis*, veluti II. 31. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες εὑρίσκονται ἀναισιμούμενοι ἐξ Ἐλεφαντίνης πορευομένῳ ἐς τοὺς Αὐτομόλους; *hi enim* quatuor *menses conputanti reperiuntur absoluti*, *ex Elephantina ad Automolos profecto;* et saepe aliàs apud *Portum.* Atqui annus quintus Xerxis *procedebat* duntaxat, ad finem nondum devolutus; τέσσερα ἔτεα πλήρεα, *pleni quatuor anni,* qui antecedunt, ita rem habere, clamant. Ἀνόμενον itaque ἔτος est *volvens,* cuius anni principio Xerxes expeditionem orsus fuit. Tale νέον ἤματος ἀνομένοιο, *inchoante die*, *Apollon. Rh.* II. 496. III. 1339. et ἤνετο τὸ ἔργον Nostri I. 189. et VIII. 71. in opere, quod continuo *procedit* et porrigitur. *Homerus* Iliad. K'. 251. et *Eustathius* consimiliter. WESS. — Ἄνεται apud *Homer.* l. c. τελειοῦται interpretatur *Eustathius.* Hoc loco ἔτεϊ ἀνομένῳ *anno ineunte* reddiderat *Valla*, quod et *Wess.* cum aliis in lat. versione tenuit: equidem *exeunte* cum *Porto* posui; malim vero, ex eiusdem *Wesselingii* monito, *volvente* poni, sive, *quum vero quintus ageretur annus. S.*

Ibid. πέμπτῳ δὲ ἔτεϊ ἀνομένῳ) Hinc *Hesych.* Ἀνομένῳ, ἀνυομένῳ: vetus ista verbi forma sic semper apud *Hesych.* redditur per alteram usu receptam, in Ἄνεται· Ἀνόντος· Ἄνων· Ἦνον etc. *Suidas:* Ἄνοις, ἀντὶ τοῦ ἀνύοις, Φρύνιχος. Vid. *Eustath.* in *Hom.* Od. β'. p. 80, 2. [p. 1334. ed. Rom.] et Miscell. Observ. V. p. 95, 96.; sed quod illic vir Eruditissimus *Xenophonti* tribuit ex *Suida*, id ego velut minime Xenophonteum *Suidae* libenter reliquerim: habet et *Hesych.*

Callimacheum Ἄνην, et bis ἄνυσιν interpretatur. VALCK.

11. *μήτε τὸν Μυσῶν etc.*) Si τῶν Μυσῶν volueris, oratio pendebit ex superioribus κατὰ τὰ λεγόμενα, tum, ut *Arch.* τῶν πρὸ τῶν Τρ. γενομένων: quibus equidem non capior. τὸν Μυσῶν innuit στόλον. Mox διαβάντες τὴν Εὐρώπην [*lin.* 13.] expedire vir Celeb. nititur; qui si cogitasset ultimam vocis praecedentis syllabam, uti saepe factum pulcre noverat, praepositionem ἐς devorasse, arcessitam haud probasset explicationem. Praepositio in huiuscemodi transitu non spernitur lib. IX. 6. 113. etc. *Teucrorum Mysorumque in Europam traiectum* repetit lib. VII. 75. WESS.

14. τὸν Ἰόνιον πόντον) Sic recte *Aldus* olim, uti lib. VI. 127. IX. 91. Non nescio Cl. *Marklandi* observata ad *Maxim. Tyr.* Diss. XXXIX. p. 723.; certum tamen durat, veterum plerosque et soluta et ligata oratione Ἰόνιον πόντον sive πόρον et κόλπον maluisse. [Conf. ad *Appiani* Prooem. cap. 3. olim a nobis notata.] Mox τοῦ πρὸς μεσαμβρίης, [*lin.* 16.] refingitur docti coniecturà viri τοῦ πρὸς Σαλαμβρίης, et auctoritate quidem *Tzetzae* Chil. IX. vs. 707. Peneum, Onochoumque et Sperchium amnes *Salambriae* titulo a barbaris ferri, prodentis. Mihi talis opinatio errans est et vaga. Sequentia [*CAP.* XXI. 1.] scribi cuperem, αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδὲ αἱ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι. Sane οὐδ' εἰ *Med. Ask.* ab aliis proscribitur. Sequar proinde Codicum plurium consensionem. WESS. — Vide *Var. Lect.* Ad οὐδ' εἰ ἕτεραι commode intelligetur verbum εἰσί. *S.*

CAP. XXI. 1-3. Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' εἰ *etc.*) Scriberem literis quae male videntur repetitae deletis: Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδὲ ἕτεραι πρὸς ταύτῃσι γενόμεναι στρατηλασίαι, μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι. Delendum articulum [ante στρατηλασίαι] censuit et *Reiskius.* οὐδ' εἰ ἕτεραι prodierat ex *Med. Reliquae* στρατηλασίαι πρὸς ταύτην μηδὲν ἐφαίνοντο, sive μιῆς τῆσδε οὐκ ἄξιαι, *indignae sunt, quae cum una ista comparentur.* Scribi quoque potuit ab Herodoto μιῇ τῇδε οὐκ ἄξιαι συμβληθῆναί εἰσι. Utriusque usus exempla collegit ex *Herodoto Raphelius* in Ep. ad *Rom.* VIII. vs. 18. VALCK.

4. κοῖον δὲ πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε;) Voculam μιν ex cod. *Med.* interiecit *Gronov.* In ceteris illa Codicibus si non legitur, neque hic videbitur requiri. *Demosth.* c. Polycl. p. 674, 87. τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν φρεάτων ἐπέλιπεν. Sic saepius

apud *Herod.* simpliciter legitur: *aqua* ἐπέλιπε, *defecit*; et ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον, ubi *flumina* Persis narrantur *epota. Aristid.* T. I. p. 223. τὰ ἐκείνων ῥεύματα --- ὑπὸ Ξέρξῃ πάντα ἐπέλιπε. *Diodor.* T. I. p. 407. [lib. XI. c. 5.] φασὶ τοὺς ἀενάους ποταμοὺς διὰ τὴν τοῦ πλήθους συνέχειαν ἐπιλιπεῖν. Huius rei praeter ceteros Poëtae quoque Latini meminerunt. VALCK. — Licet absolute alibi ponatur verbum ἐπιλείπειν, percommode tamen etiam pronomen μιν locum suum hic tueri potest. *S.*

CAP. XXII. 1. καὶ τοῦτο μὲν, ὡς προσπταισάντων *etc.*) Vulgo vertuntur et sumuntur ac si superiora respiciant, eaque unum propter Athon sint parata atque instructa. Laurentius: *quae triennio superiore praeparata erant;* alius, *eaque triennio praeparata* etc. Utrumque a Scriptoris instituto longe, nec *Pavium* fugit, aberrat. Orditur enim hic moliminum contra Graecos initia, clare docens, superbum regem contra Athon iram primo exseruisse, illique a continente avellendo iam ante triennium operam fuisse inpensam. Errant ergo, qui tres hos annos eosdem statuunt, ac quatuor adparatus ad bellum c. 20. uti *Dodwellus* Annal. Thucydid. p. 44.; illi enim pleni, et ad universum expeditionis paratum, hi intra eorum ambitum propter Athon erant. Neque extra usum, ut τοῦτο μὲν novam periodum, non excipiente τοῦτο δὲ, inchoët, uti lib. VI. c. 125. WESS. — Verba ista Καὶ τοῦτο μὲν *etc.* perperam vulgo superioribus ita iuncta erant, ut non modo eàdem cum illis sectione comprehensa, sed ab illis etiam nonnisi minore puncto distincta essent. Nos ab eisdem verbis novi Capitis initium fecimus, quum antea a verbis Ὁ γὰρ Ἄθως (*lin.* 9.) *Capitis XXII. initium* signatum esset; quam rationem etiam *Wess.* in Contextu tenuerat. Familiarem Nostro formulam Τοῦτο μὲν utique non semper excipit τοῦτο δὲ, sed alia dictio similem huic vim habens: omninoque τοῦτο μὲν saepe idem fere valet ac πρῶτον μὲν, *primum quidem*, vel, *ut ab hoc incipiam.* Itaque illi τοῦτο μὲν, quod lib. VI. c. 125, 3. legitur, respondet Μετὰ δὲ, initio capitis 126. Ad τοῦτο μὲν, VII. 176, 1. refertur ibid. lin. 6. ἡ δὲ αὖ *etc.* Lib. III. c. 108. habes lin. 8. τοῦτο μὲν, ad quod paullo post (lin. 13.) refertur ἡ δὲ δὴ λέαινα. Hoc loco, in quo versamur, ad Τοῦτο μὲν, a quo incipit nar-

ratio rationis qua isthmus ad Athon montem perfossus est, peracta illa narratione, referuntur ista, initio capitis 25. Ταῦτα μέν νυν οὕτω ἐποίεε· παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα etc. *S.*

5. ὤρυσσον ὑπὸ μαστίγων) Atrocitatem, qua ὑπὸ μαστίγων fossores operi admovebantur, *Plutarch.* Anim. Tranq. pag. 470. E. iure taxavit; eadem infra cap. 56. WESS. — Infra cap. 56. dixit τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα. Hic significatur, fodisse *flagellis coactos*: explicat ipse *Herod.* cap. 103. ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῦνας ἐλάσσονες ἐόντες. In praelio Persarum duces secundum *Herod.* ἔχοντες μάστιγας ἐῤῥάπιζον πάντα ἄνδρα, ut *verberibus coacti*, ὑπὸ μαστίγων, pugnarent. Legitur illud ipsum in *Xenoph.* Κυρ. 'Αν. III. p. 184, 4. ἔβαλλον, ἐσφενδόνων, ἐτόξευον ὑπὸ μαστίγων: ubi quem sensum admittat non satis intelligo. [Quidni prorsus intelligeremus ut apud Nostrum?] Herodotea comparat ibi *Hutchins.* p. 244. Illinc paululum distant, quae plurima dantur similia: *Xenoph.* p. 270, 22. τὰ τείχη κατέσκαπτον ὑπ' αὐλητρίδων. *Cicero* de Lege Agr. c. 34. *hostiae - - - ad praeconem et tibicinem immolabantur. Thucyd.* V. p. 360, 81. χωροῦντες - - - βραδέως καὶ ὑπὸ αὐλητῶν πολλῶν. *Herod.* I. 17. Alyattes ἐστρατεύετο ὑπὸ συρίγγων τε καὶ πηκτίδων. Πίνειν ὑπὸ τῆς σάλπιγγος est in *Aristoph.* Acharn. vs. 1000. ᾄδων ὑπ' αὐλητῆρος *Archilochi* in *Schol.* ad Aristoph. Av. 1426. Alterius casus exempla dedit *T. Hemsterh.* ad *Lucian.* p. 355. VALCK.

7. Βουβάρης) Ita perpetuo lib. V. 21. VIII. 136. 'Αρταχαίης, *Tzetzae* 'Αρταχαῖος, erronee, patre-ne *Artaeo* an *Artachaea* fuerit genitus, in Codicum discordia dubium. *Artaei* redibit mentio c. 66. ubi in nomine alia variatio. Quae mox de *Atho*, a Scholiaste ad Iliad. ξ'. 329. exscripta fuerunt. WESS.

16. αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης) Unde *Valla* ἐκτὸς, *extra*, acceperit, ignoro. *Sane*, Andriorum colonia, in ipsa cervice isthmi erat, montem *Athon* eiusque oppida amplexi; itaque, quod *Thucydides* IV. 109. et ipsemet *Herodotus*, indicat, eàdem fossà a continente fuit dissecta. Urbium in Atho 'Ακρόθωον [*lin.* 18.] recte Codices edunt, praeeunte *Thucydide* et *Steph. Byz.* ubi *Holstenius* bene. Placet quoque Θύσσος [*lin.* 19.] ex eodem Attico scriptore et *Plinio* Hist. Nat. IV. 10. De *fossa*, cuius nulla nunc vestigia, erudite *Is. Vossius* ad *Melam* lib. II. 2. fin. WESS. — Easdem urbes memorat *Thu-*

cyd. IV. 109. Σάνην μὲν --- παρ' αὐτὴν τὴν διώρυχα, --- τὰς δὲ ἄλλας, Θύσσον, καὶ Κλεωνὰς, καὶ Ἀκροθώους, καὶ Ὀλόφυξον, καὶ Δῖον, αἳ οἰκοῦνται ξυμμίκτοις ἔθνεσι βαρβάρων διγλώσσων. Ibidem ἡ διώρυξ dicitur etiam τὸ τοῦ βασιλέως διώρυγμα. In *Aeliano* de Nat. An. XIII. 20. scribendum arbitror: ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ Πέρσου φαίνεται διατομὴ, ᾗ διέτεμε τὸν Ἄθω. VALCK. — Descriptionem isthmi a Darii perfossi, quo mons Athos continenti olim iunctus erat, hodieque rursus iungitur, recenti aetate dedit ill. Comes *de Choiseil-Gouffier* in *Voyage pittoresque de la Grèce*, T. II. Part. I. (Paris. 1809.) p. 145 seqq. qui satis clara priscae illius fossae vestigia hodieque reperiri testificatur p. 148. *S.*

CAP. XXIII. 19. ἀγορή τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον) Attigit ista *Casaub.* in *Polyb.* p. 184. Ut vox ἀγορὴ quo hic esset sensu capienda intelligeretur, adiecit καὶ πρητήριον. Errorem *Vallae* [*praetorium* intelligentis] *P. Leopard.* iam correxit, Em. VIII. c. 1. *Moeris*: Πωλητήριον, Ἀττικῶς· πρατήριον, Ἑλληνικῶς. Non tamen Athenis *forum rerum venalium* πωλητήριον dicebatur. Miror quod scribit *Herod.* I. 153. οἱ Πέρσαι ἀγορῇσι οὐδὲν ἐώθασι χρῆσθαι, οὐδέ σφι ἐστὶ τοπαράπαν ἀγορή: et verius opinor quod *Xenophon* tradidit Κυρ. Παιδ. p. 2, 36. illic a foro artium liberalium locus secernitur, ubi essent τὰ ὤνια et οἱ ἀγοραῖοι. In illud autem πρητήριον secundum *Herod.* σῖτος πολλὸς ἐφοίτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένος: *comportabatur*, recte *Valla*. *Xenoph.* p. 253, 39. ὅθεν καὶ ὁ κατὰ θάλατταν σῖτος φοιτᾷ. *Andoc.* p. 22, 17. οὐ μέλλει ἐκ Κύπρου σῖτος ἥξειν ἐνταῦθα. VALCK. — Ἀγορή τε καὶ πρητήριον dixit *Herodotus* per figuram ipsi familiarem, quam ἓν διὰ δυοῖν vocant Grammatici: adiecto vocab. καὶ πρητήριον declaratur qualis intelligatur ἀγορὴ, scil. τῶν ὠνίων, τῶν πιπρασκομένων, *forum rerum venalium*. *S.*

CAP. XXIV. 2. μεγαλοφροσύνης εἵνεκα) Ubi montem sua quidem opinione perfossum scribit *Aristides* πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως μᾶλλον ἐπιθυμίαν ἢ χρείαν, in Themist. T. III. p. 297. *Scholiasta* Mstus hunc designavit *Herodoti* locum: ἐπιθυμίαν μᾶλλον ἢ χρείαν εἶπεν, ὅτι ἠδύνατο ταῖς τριήρεσι τὸν Ἄθω περιπλεῦσαι, καὶ οὕτως ἐλθεῖν· νῦν δὲ ὠρύξας (ὤρυξε) τὸν Ἄθω καθάπερ ἐπιθυμίαν πληρῶν· τοῦτο δὲ παρὰ Ἡροδότου ὠφίληται· λέγει γὰρ ὅτι διὰ μεγαλοφροσύνην τοῦτο ὁ Ξέρξης ἐποίησεν, οὐ διὰ χρείαν. VALCK.

4 seq. *μηδένα πόνον λαβόντας*) Ita-ne *nullo negotio*, in tanta navium multitudine? Rei difficultate perpensa Cl. *Corn. de Pauw* *μηδένα πόρον λαχόντας*, *nullum transitum nactos*, fingebat; cui nihil rescribo. Verba conparate sunt accipienda. Labor erat tot naves per isthmi iugum trahere, multo maior fossam tam laxam et altam deprimere. Si *Dionysii* Siculi milites uno die locum planum, luto coenoque plenum, latitudine stadiorum viginti, egregie stiparunt; et triremes per eum octoginta traxerunt, apud *Polyaen.* V. 2, 6. quid ab inmani Persarum numero exspectari non potuit? *Hesychius* *διειρύσαι* explicat hoc ex loco *διαστῆσαι, διελκύσαι*: quod *Gronovius*, praeclare in his occupatus, perspexit. Tali in re *διελκύσαι τὰ σκάφη* *Diodor.* lib. IV. 56. XV. 50. *Polybius* *διισθμίζειν* et *ὑπερισθμίζειν* lib. IV. 19. Pertinet huc *Suidae* observatio in *Ἰσθμός*, ad quam nonnihil *L. Küsterus* offendit in Comici Thesmophor. vs. 654. Mox *ἐλαστρευμένας* optime *Eustath.*, quemadmodum II. 158. WESS.

5. *τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι*) Postremum, *Hesychio* redditum *διελκύσαι*, *Gronovius* recte *Herodoto* restituit; cui praeter *εἰρύσαι*, *trahere*, et *διειρύσαι*, adhibentur verba *ἀνειρύσαι* (*τὰς νέας*, p. 545, 8, 16. [IX. 96, 16. et 97, 6.] vulgo *ἀνελκύσαι τὰς ναῦς*) *ἐξειρύσαι· ὑπεξειρύσαι· ἐπειρύσαι· κατειρύσαι* et *παρειρύσαι*. Res ipsa, cuius hic primum fit mentio, est illa aliunde nota, qua *itineris minuendi causa* remulco naves per Isthmorum iuga transducebant: ut *Herod.* *τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι*: *ναῦν διελκύσαι*, *Diodor.* T. I. p. 300, 60. *διαφέρειν τὸν ἰσθμὸν τὰς ἡμισείας τῶν νεῶν* dixit *Thucyd.* p. 511, 91. [VIII. 8.] ubi vs. 73. legitur *ὑπερενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ἰσθμόν*, ut alibi apud eumdem plus semel: vid. *Duker.* ad *Thucyd.* p. 241. [IV. 8.] *Berkel.* ad *Steph. Byz.* p. 8. sed in primis *Wess.* Obs. lib. I. c. 28. Illud novum, quod Annibalem fecisse narrat *Livius* XXV. 11. *via, quae in portum per mediam urbem ad mare erat transmissa, plaustris transvectae sunt naves.* VALCK. — Facile adparet, ad *τὸν ἰσθμὸν* ex consequente *διειρύσαι* intelligendam *διὰ* praepositionem. *S.*

CAP. XXV. 2. *παρεσκευάζετο δὲ καὶ ὅπλα*) *Med.* et aliorum *παρεσκευάζοντο* habet exempla lib. II. 96. et 125. similis structurae, et in *Diodor.* saepe, lib. I. 93. [Scilicet illis in locis nomen plurale neutrius generis, praeter con-

suetum morem, cum verbo plurali construitur; quod quidem et frequenter aliàs apud Nostrum reperitur. At h. l. ὅπλα non est nominativus casus: παρεσκευάζετο (activa notione) scil. *Xerxes*, *paravit*, *confici iussit*.] Ὅπλα sunt *rudentes*, τὰ κατὰ τὴν ναῦν σχοινία, *Galeno* in Hippocrat. de Art. p. 659. et *Erotiano* docentibus; et βύβλινα, non *sirpea*, uti *Valla*, nec *iuncea;* sed ex *byblo* sive *papyro*, quomodo c. 36. et *Eustath.* Perieg. vs. 912. WESS.

8. πορθμηΐοισι) Non repudio πορθμῆσι *Arch.* fortasse (etsi neglectius in linguae Thesauris) unice verum. Nostro πορθμήϊα, *traiectus*, aut proprium inde nomen lib. IV. 12. 45. *Callimacho*, *naulum*, Fragm. CX. Πορθμεῖα tamen *pontones* in *Diodori* XIV. 74. Sicuti πορθμὶς autem, ita nihil praefert πορθμηΐς nisi legitimum. Ceterum ἄλλον ἄλλῃ, uti schedae, respicit σῖτον ἀλησμένον c. 23. unde iustissimum [*lin.* 9.] τὸν δὲ ὦν πλεῖστον, cui in tanta Codicum discordia principatum concessi. *Reiskii* coniectura eodem tendebat. WESS.

CAP. XXVI. 12. καὶ ἑτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαιάνδρου) Apposite Cl. *Abreschius*, οὐκ ἐλάσσονες ἢ Μαιάνδρου nimirum πηγαί. *Pausanias* [II. 10.] Corinth. p. 135. τὰ δὲ οἱ, paederoti herbae, φύλλα ἐλάσσονα ἢ φηγοῦ, μείζονα δέ ἐστι ἢ πρίνου. Longe gravius huic inflictum loco vulnus, si olim [*lin.* 13 *seq.*] ex Cl. *Salmasii* coniectura ad *Solin.* p. 580. seqq. ἐὸν Μαρσύης, ὅς καταῤῥάκτης ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῶν Κελ. scriptum fuerit. Neque enim notum hic nomen fluvii *Catarractae*: Marsyae praeterea *fontem ex summo montis cacumine excurrentem magno strepitu aquarum cadere;* quae *Curtii* initio lib. III. verba. Sic fere *Gronovius*, Salmasiana utroque pollice premens. Fateor ultro plausibilia videri, de veritate licebit dubitare. *Marsyam* novit *Herodotus* lib. V. 118. qui cum *Celaenis* praecipite cursu rueret, a civibus Καταῤῥάκτης iusto titulo adpellari potuit: quo utique in negotio novi nihil, nihil insoliti, agnoscente ad *Strabon.* XII. p. 865. [p. 577. éd. Cas.] magno Viro. De fontibus *in ipso foro*, ἐξ αὐτῆς τῆς ἀγορῆς, res difficilior. *Xenophontem* Ἀναβ. I. p. 10. si audimus, scaturiebant illi ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει, *sub arce*, propter magni Regis regiam, immo ἐκ τῶν βασιλείων. Non hic obliviscor decreti Salmasiani, τὰ βασίλεια, *regiam*, in montis vertice collocantis: cuiusmodi

nihil suavissimus scriptor, utrumque Xerxis opus, τὰ βασίλεια et ἀκρόπολιν, disertim secernens. Fluxa hinc et vaga ex *Curtio* περὶ τῆς ἄκρης τῶν Κελαινέων disputatio. Iam *ad fontes Marsyae* regia cum fuerit, absonum-ne putabitur, *forum* ibidem aliquod admittere? Sed hinc abeo, magni *Salmasii* ingenium laudibus ferens. WESS. — Nil opus esse ut *l.* 12. cum *Abreschio* ἐλάσσονες pro ἐλάσσονος corrigatur, recte *Schaeferus* ad *Gregor.* Dial. Attic. §. 39. observavit, ubi de pleonasmo voculae ἢ post comparativum agitur. *S.*

16. Μαρσύεω ἀσκός) *Xenophonti* δέρμα, *Aeliano* Var. XIII. 21. δορά, ubi Cel. *Perizonius* omnes reprehendit, qui *Vallam* secuti Marsyae pellem *utris forma* suspensam voluerunt: ἀσκὸν ipsam esse *pellem.* Paria *Hutchinson* ad *Xenophontem* 'Αναβ. I. p. 11. Volens utrique eum τοῦ ἀσκοῦ usum largior: *Vallam* tuebitur *Plato* Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου, ἀλλ' εἰς ἀρετήν: *modo ne pellis mihi in utrem, siculi Marsyae, desinat, sed in virtutem.* WESS.

15 seq. ἐν τῇ καὶ - - - Μαρσύεω ἀσκὸς ἐν τῇ πόλι ἀνακρέμαται) Qui vicina docte tractavit, *Salmasium* in *Solin.* dum saepius ista describebat, his miror non fuisse offensum, ἐν τῇ - - - ἐν τῇ πόλι. Voculis ἐν τῇ omissis, sequentia sic *Perizon.* interpretatur, *etiam Sileni Marsyae cutis in illa urbe suspensa est*, ad *Aeliani* Var. Hist. XIII. 21. Reprehendit ibi vir Celeb. *Vallam,* cui non sanequam absurde *Marsyae pellis in utrem* dicitur *formata*: *corpus* quidem etiam hominis figurate vocatur θύλακος et ἀσκὸς, sed quod notum esse scribit *Periz.* vereor ut probari possit. Sequitur, ut saepe, *Perizonium Hutchins.* ad *Xenoph.* Κυρ. 'Αν. p. 11. Quid vero facient his *Platonis* in Euthyd. p. 285. D. εἴ μοι ἡ δορὰ μὴ εἰς ἀσκὸν τελευτήσει, ὥσπερ ἡ τοῦ Μαρσύου? Non Athenarum tantum acropolis, sed aliarum etiam urbium *arces* nonnunquam πόλεις vocantur: et hic nihil impediret, quo minus ἐν τῇ πόλι in hunc sensum acciperemus; nam Sileni pellis in arce fuit suspensa. *Xenophonti* 'Αναβ. I. p. 146, 6. aula Regis fuisse traditur Celaenis ἐπὶ ταῖς πηγαῖς τοῦ Μαρσύου ποταμοῦ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει· - - - ἐνταῦθα λέγεται 'Απόλλων ἐκδεῖραι Μαρσύαν νικήσας, - - - καὶ τὸ δέρμα κρεμάσαι ἐν τῷ ἄντρῳ, ὅθεν αἱ πηγαί. Sed arcis apud *Herod.* mentio iam praecesserat; nam non

dubito quin pro ἀγορῆς [*lin.* 14.] recte correxerit *Salmas.* ἄκρης: ut flumen Marsyas *magno* dicatur *aquarum strepitu* ἐξ αὐτῆς τῆς ἄκρης τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων. Tum scripsisse Nostrum suspicor, ἐν τῇ (scil. ἄκρῃ, *in qua arce*) καὶ ὁ τοῦ Σειληνοῦ Μαρσύεω ἀσκὸς ἀνακρέμαται. Voce ἄκρης in ἀγορῆς depravata, nihil mirum si quis adscripserit ad hunc locum, ἐν τῇ πόλει. VALCK.

CAP. XXVII. 1. Πύθιος) *Stephano* in Πυθόπολις et *Plutarcho* Virt. Mulier. p. 262. Πυθῆς audit, *Plinio* H. Nat. XXXIII. 10. *Pythius Bithynus*, non bene: fuit enim *Lydus* domo, ditissimus quidem, sed pariter miserrimus. Plura *Holstenius* et *Harduinus*, et de *aurea platano ac vite B. Brisson.* Regn. Pers. I. 77. WESS. — *Herodotum* sequuti *Pythium* vocant *Seneca*, *Tzetzes*, *Eustathius*, *Suidas.* [*Suid.* in Ἀπαρτίαν.] Πυθέας dicitur in *Schol.* msstis ad *Aristidem*; Πύθης *Plutarcho* de Virt. Mulier. p. 262, 263. et *Polyaeno* VIII. 42. Non ille tantum ἐξείνισε τὴν βασιλέως στρατιὴν πᾶσαν ξεινίοισι μεγίστοισι: sicut Λυσιθείδης teste *Diodoro* XI. 56. κατὰ τὴν διάβασιν τοῦ Ξέρξου τὴν δύναμιν τῶν Περσῶν ἅπασαν εἱστιακώς: sed Lydus etiam Pythius, secundum Nostrum, *Xerxis patrem Darium* [*lin.* 9.] ἐδωρήσατο τῇ πλατανίστῳ τῇ χρυσέῃ καὶ τῇ ἀμπέλῳ. De Xerxis loquens expeditione *Aristid.* in Panathen. p. 223. Εἰ δ', inquit, ἐπιθυμήσειε σκιᾶς, δένδρον ἦν αὐτῷ χρυσοῦν ἡ σκιά. *Schol.* Ms. in Cod. clar. Pet. Burmanni Sec. λέγεται ὅτι πλάτανον εἶχε χρυσῆν ἐπὶ τοῦ ὀχήματος συσκιάζουσαν αὐτόν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ἣν παρέσχεν αὐτῷ Πυθίας ὁ Λυδός. Neutrum tradit *Herod.*, quem sequitur *Tzetzes* Chil. I. 925. De *aurea vite et platano* vid. praeter *Brisson.* Celeberr. *Wess.* ad *Diodor.* [XIX. 48.] T. II. p. 354. VALCK.

CAP. XXVIII. 9. ἀργυρίου μὲν δύο χιλιάδας) Lineola vel praetermissa vel loco non suo posita peperit errorem in Edd. *Eustathii* ad *Hom.* Iliad. β'. p. 277, 31. [pag. 366. ed. Rom.] Pythius illic habuisse legitur ἀργυρίου μὲν τάλαντα δύο, χρυσοῦ δὲ στατήρων Δαρεικῶν μυριάδας τετρακοσίας ἐπιδεούσας ἑπτὰ χιλιάδων: ex *Herod.* *Tzetzes* memorat Chil. I. vs. 927. δισχίλια μὲν τάλαντα ἀργύρου ἀνεργάστου: scripserat *Eustath.* ἀργυρίου μὲν ταλάντων δύο χιλιάδας. Quae quidem essent intra μυριάδα, χιλιάδες literis vulgo designabantur infra notatis obliquo ductu: β'. sunt duo: β. δύο χιλιάδες. Ex istis etiam scribendi compendiis plures hic illic

remanserunt errores. *Stater aureus*, sive Δαρεικὸς, valebat ἀργυρᾶς δραχμὰς εἴκοσι, sex adeoque florenos: vid. *I. Perizon.* ad *Aeliani* Var. I. 22. et IV. 27. Drachmae 6000. talentum conficiebant Atticum. Athenis florente republica ducenta talenta pecunia censebatur maxima: ditissimus inter Athenienses Callias διακοσίων ταλάντων ἐτιμήσατο, teste *Lysia* Or. XIX. p. 349. [p. 649 seq. ed. Reisk.] *Pythius Herodoti* talenta habuit argenti duo millia; nummorum aureorum immensam summam. Tantum auri fecerat ex aurifodinis; et metalla tanto studio coli voluit a servis, ut agrorum necessaria cultura negligeretur, testibus *Plutarcho* et *Polyaeno*; prudentia tamen uxoris auri cupidissimum ab illa iam ante retraxerat insania, quam evenirent hîc *Herodoto* narrata; ut adeo Xerxi dicere potuerit, [*lin.* 12.] *αὐτῷ δέ μοι ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος*: quae verba sic scripta recuperabit ex Codicibus. vid. Dissert. *Herodot.* clar. *Wess.* p. 87. VALCK.

12 *seq. ἀπὸ --- γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ βίος*) Laurentii *atque ex agricolis* ansam *Porto* aliisque dedit γεωπόνων refingendi. *Suidae* Γεωπὸς, ὁ γεωργὸς, si γεώπους foret, vulgato aptius congrueret; modo ex ἀνδραπόδων numero eximi, quod ut fiat metuo, possent illi agricolae et glebae adscripti. Praestat ducibus msstis uti, et γεωπέδων, utpote pristini scripturae propius, amplecti. Γήπεδα sive γεώπεδα, *Hesychio* χωρία, κτήσεις, sive *fundi*; pariterque *Harpocrationi* ac *Suidae*: ex his et mancipiis Pythio ἀρκέων βίος, *victus uber*: hoc enim accessorium schedae postulant, depositumque antea fuit lib. I. 31. WESS. — Placuit diminutivum γεωπεδίων, in quod plerique codd. consentiunt. *S.*

CAP. XXIX. 14. ἀπαρτιλογίη) Est ἀπηρτισμένος καὶ πλήρης ἀριθμὸς, sive λόγος: hinc enotarunt Grammatici: vid. clar. *Io.* noster *Alberti* ad *Hesych.* in voce. Sequentia, [*l.* 15.] κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτήσαο, reddi debebant, *et solus possideto, quae tutemet tibi parasti.* Notam verbi κτᾶσθαι vim exemplis adfirmarunt *G. Raphel.* ad *Lucae Ev.* XII, 12. et *I. I. Wetsten.* ad *Matth.* x, 9. *Euripidis* ex Inone fragm. apud *Stobaeum* p. 511. sic commode restitui poterit: Κέκτησο δ' ὀρθῶς ἃ *ν ἔχῃς ἄνευ ψόγου, Κεἰ σμικρὰ σώζων· (τοὔνδικον σέβειν πρέπει.) Μηδ' ὡς κακὸς ναύκληρος, εὖ πράξας ποτὲ, Ζητῶν τὰ πλείον' εἶτα πάντ' ἀπωλέσῃς. Versu secundo pro vulgatis,

τοὔνιχ' ὃν σέβειν πρ. *Grotius* posuerat οὔνεκ' εὐσεβεῖ πρ. VALCK.

CAP. XXX. 4. ἐς Κολοσσὰς, πόλιν μεγάλην) *Xenoph.* 'Αναβ. I. p. 10. εἰς Κολοσσὰς (Κολοσσάς) πόλιν οἰκουμένην, εὐδαίμονα καὶ μεγάλην. Male ergo Codd. nonnulli μεγάλης titulum urbi negant. *Lycum*, [*lin.* 5.] *in terrae voraginem semet mergentem et emergentem iterum*, describit *Strabo* XII. p. 867. B. [p. 578. c. ed. Cas.] WESS.

[9. ἐς Κύδραρα πόλιν) Eamdem videtur urbem dicere quae Κούραρα apud *Strabonem* lib. XII. p. 578. c. et XIV. 663. c. *S.*]

CAP. XXXI. 6. παρὰ Καλλάτηβον) Non debuerat Cl. *Galeus*, ex vitioso *Arch.* Καλλάτιον, reformare Καλλατίαν, urbem longissime in Thraciae fines remotam. *Stephani* Καλάτιβος, πόλις Λιβύης, 'Ηρόδοτος ἑβδόμῃ, hinc descendit; sed pravatum, et Nostri praescripto, quod *Ortelius* perspexit, sanandum. Δημιουργοὺς, *mellificantes*, attigit etiam lib. IV. 194. WESS.

8. εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἵνεκα etc.) Velut ἐραστὴς, secundum *Aelian.* Var. II. 14. Xerxes ἐξῆψεν αὐτῆς κόσμον πολυτελῆ, στρεπτοῖς καὶ ψελλίοις τιμῶν τοὺς κλάδους, καὶ μελεδωνὸν αὐτῇ κατέλιπεν, ὥσπερ ἐρωμένῃ φύλακα καὶ φρουρόν: ubi notant *Scheffer.* et *Kühn.* *Platanum* dicitur Herodoti *Xerxes* [*lin.* 9.] μελεδωνῷ ἀθανάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας. Ex *Brissonio* praesertim de Regn. Pers. I. p. 165. (conf. notata ad *Diodor.* I. p. 409. et ad *Hesych.* in 'Αθάνατοι:) notissima quidem illa cohors decem millium lectorum equitum; quos *immortales*, ἀθανάτους, cur vocaverint Persae rationem pandit *Herod.* VII. 83. Sed ob eam ipsam rationem miror, unum ex istis, quem huic arbori servandae custodem constituit Xerxes, hic ab *Herodoto* dici ἀθάνατον ἄνδρα. Scripserat-ne fortasse μελεδωνῷ τῶν ἀθανάτων ἀνδρὶ ἐπιτρέψας? sic custodiendam demandasset *uni ex Immortalium cohorte*: unus ex istis vereor ut usquam Graecis dicatur ἀθάνατος. *Themistio* dicitur τὶς ἀθάνατος ἀριθμὸς ἀποθνησκόντων στρατιωτῶν, II. p. 36. c. Iuxta *Pausan.* VI. p. 464. Polydamas in Perside κατὰ πρόκλησιν Περσῶν ἄνδρας τῶν καλουμένων ἀθανάτων ἀριθμὸν τρεῖς, ἀθρόους οἱ μονομαχήσαντας ἀπέκτεινεν: non utique scripsisset *Pausanias* Polydamanta Περσῶν τρεῖς ἀθανάτους ἄνδρας ἀποκτεῖναι. VALCK. — 'Αθάνατον ἄνδρα hîc dicere videtur, cui etiam nunc vivo successor est designatus, qui in mortui

aut ab officio discedentis locum illico succedat: ita ut dici hactenus possit, numquam intermori qui officio, de quo agitur, fungatur. *S.*

8 *seq.* δωρησάμενος κόσμῳ χρυσέῳ) Nimium *Tzetzae* ad *Lycophron.* p. 142. καθ' Ἡρόδοτον ἐχρύσωσεν αὐτὴν διὰ τὸ κάλλος, decepti *aurea platano* c. 27. Idem *Io. Chrysostomi* peccatum Homil. VII. in Ep. ad Colossens. p. 377. B. ubi felix memoria *Montfauconium* destituit. Cautior et copiosior *Aelian.* Var. II. 14. Μιλιδωνὸν ἀθάνατον platani explicabit Noster c. 83. inferius. WESS. — Vide proxime ante notata. *S.*

CAP. XXXII. 7. οὐκ ἔπεμψαν Δαρείῳ) Adsciscí poterit ἔδοσαν: alterutrum sane ex glossa est. Δοῦναι et πέμπειν hoc in genere variantur. Confer lib. IV. 127. et 131. [Vide *Var. Lect.*] Cur autem Xerxes *nullos Athenas et Spartam* ad petendam aquam et terram *ablegaverit*, docetur c. 133. WESS.

CAP. XXXIII. 3. Μαδύτου) Absurde *Valla* atque *Arch.* Ἀβύδου. *Madytus* et *Sestus*, *Chersonesi urbes*, recte iunguntur: immo vero hinc *Madyti* ad Hellespontum positio, quae Cl. *Cellario* Geogr. Ant. lib. II. 15. p. 1311. quodammodo incertior, adparet, atque ex lib. IX. 119. Verius in eodem *Valla* cum *Arch.* et *Vind.* ἀκτὴ τραχέα, [*lin.* 4.] *ora salebrosa.* Memini ἄκρας λεπτὰς τῆς ἠπείρου lib. VIII. 107.; neque infitiabor adeo, παχέην dici quoque posse. At tractui isti sollemne id cognomen ex *Tzetze* ad *Lycophron.* pag. 141. γεφυροῦν ἐπεχείρησαν τὸν Ἑλλήσποντον περὶ τραχεῖαν ἀκτὴν λεγομένην, μεταξὺ Σηστοῦ καὶ Μαδύτου, non Ἀβύδου, ut vulgo. WESS.

8. ζῶντα πρὸς σανίδα προσδιεπασσάλευσαν) Infra IX. 119. *Artaycten* σανίδα προσπασσαλεύσαντες ἀνεκρέμασαν: id est πρὸς σανίδα πασσαλεύσαντες. Nostro loco πρὸς σανίδα διεπασσάλευσαν legisse videtur *Eustath.* ad Od. χ'. p. 780, 28., ubi ex Lexico veteri Σανὶς esse dicitur, ἐν ᾗ τοὺς κακούργους ἔδουν. *Hesych.* Σανὶς - - - τίθεται καὶ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ: spectant ista locum *Aristoph.* Thesm. vs. 937. In eiusdem *Pluto* legitur vs. 944. πρὸς τὸ μέτωπον - - - Ὥσπερ κοτίνῳ προσπατταλεύσω τουτῳί: *ad frontem*, (calceos) *tanquam ad oleastrum*, *clavis affigam huic*: *Berglerus. Hegesippus* in Adelphis apud *Athen.* VII. p. 290. E. πρὸς τὴν θύραν, Ἑστήξετ' ἀχανὴς προσπεπατταλευμένος, Ἄφωνος ἄχρις ἂν *etc.* Eiecta voce Ἄφωνος, ex inter-

pretamento voci ἀχανὴς olim adiecta, scribendum: Ἄχρις γ' ἂν αὐτὸν etc. sic suus versui constabit modulus. Herodoti Artayctes, praeter cetera flagitia, *in Protesilai templo*, [*lin.* 9 *seq.*] ἀθέμιτα ἔρδεσκε. (ἐν τῷ ἀδύτῳ quippe γυναιξὶ μισγόμενος, IX. c. 115.) Vocem istis olim interiectam ἔργα recte *Gronov.* omisit: ἀθέμιτα mutari non debuit: VIII. cap. 143., μηδὲ ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε: ubi ex *Arch.* enotatum, ἀθέμιτα ῥέζειν. Ad istam normam alibi scripsit ἀχάριτα παθήματα, et δῆμον συνοίκημα ἀχαριτώτατον: hoc enim ex Msstis praebet *Galeus* in p. 431, 37. [VII. 156, 19.] VALCK.

10. ἀθέμιστα ἔρδεσκε) Sive ἔργα addas, seu demas, parum referet. Ἀθέμιστα ἔργα ἔπρασσον *Lucian.* Dea Syr. c. 12., ἀθεμίστια ἔργα μηδομένους *Manetho* II. 301. Noster lib. VIII. 143. μηδὲ -- ἀθέμιστα ἔρδειν παραίνεε. In praecedentibus [*lin.* 8.] πρὸς σανίδα διεπασσάλευσαν ex *Pass.* et *Eustath.* adsumi poterat. Vide lib. IX. 119. WESS.

CAP. XXXIV. [2 *seq.* τὴν μὲν λευκολίνου *etc.*) τὴν μὲν --- τὴν δ' ἑτέρην, scil. γέφυραν, nomen in verbo ἐγεφύρουν latens. Caeterum conf. c. 25, 2 seq. *S.*]

CAP. XXXV. 2. τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι πληγάς) Persae institutum et mens Scriptoris in propatulo; structura inplicatior. *Gronovius* ἐπικεῖσθαι legisse videtur, opinione haud probabili: [at nihil ad h. l. notavit *Gronov.* in versione autem cum *Valla* posuit *infligi*, quod et ipse *Wess.* recte tenuit:] tolerabilius ἐπιθέσθαι *Corn. de Pauw*, cui, si per Codd. staret, accedere possem. Alii maiora audent. Vulgatae si sanitas constat, dicendum est, ἐφικέσθαι et καθικέσθαι eundem praestare usum. *Plato* Hipp. Maior. p. 292. A. ἂν τύχῃ βακτηρίαν ἔχων, ἂν μὴ ἐκφύγω φεύγων αὐτὸν, εὖ μάλα μου ἐφικέσθαι (nempe αὐτῇ) πειράσεται. *Sophocles* Oed. Tyr. vs. 819. διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο. In quibus diversior ordo et iunctura quidem, hic accommodanda verbo, sub dictione latenti, μαστιγῶσαι τὸν Ἑλλήσποντον, uti c. 54. et VIII. 109. Atque eum in modum *Abreschius*. Conmode, haec dum meditor, in mentem redit Homericum Iliad. E'. 748. Ἥρη δὲ μάστιγι θοῶς ἐπεμαίετ' ἄρ' ἵππους, quo utantur volentes. WESS. — Suo sic more scripsit *Herod.* pro ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐκέλευσε τριηκοσίας ἱκέσθαι μάστιγι πληγάς. Hac opinor ratione collocata vir doctus non censuisset tentanda. Insanum utrumque

facinus, quo fertur iratus *Xerxes in mare saeviisse flagellis et compedes demisisse*, quod *Herodotum* sequuti plurimi commemorant, *Brissonio* partim citati de Regn. Pers. lib. III. pag. 420., illud equidem a Graecis confictum suspicor cum *Th. Stanleio* ad *Aeschyli* Pers. vs. 752., cuius locum adhibuit ill. *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 195. De mari pontibus strato *Aeschylus* est intelligendus, ut eius aetate fabula nondum vulgo fuisse videatur recepta: de filio Darius apud *Aeschyl.* Ὅστις Ἑλλήσποντον ἱρὸν, δοῦλον ὥς, δεσμώμασιν Ἤλπισε σχήσειν· - - - καὶ, πέδαις σφυρηλάτοις Περιβαλὼν, πολλὴν κέλευθον ἤνυσεν πολλῷ στρατῷ. Ira regis ob pontem vi tempestatis disiectum, atque isthaec *Aeschyli* Athenis decantata, facilem fabulae fingendae ingeniis Atticis praebuerunt ansam: vid. *Diogenis Laërt.* Prooem. §. 9. Istius aevi Persica monumenta si ad nos usque pervenissent, forsan intelligeremus (quod, altera tantum audita parte; et quid nostra aetate eveniat cogitantibus nobis certe licet suspicari) mendaces multa de Persis falsa nobis Graecos tradidisse, suasque semper res amplificasse. *Dion Chrys.* Or. XI. pag. 191. D. Ἀνδρὸς, inquit, ἤκουσα Μήδου λέγοντος, ὅτι οὐδὲν ὁμολογοῦσιν οἱ Πέρσαι τῶν παρὰ τοῖς Ἕλλησι· κ. τ. λ. VALCK. — Caeterum conf. cap. 54 sub fin. et VIII. 109, 18. *S.*

3 *seq.* ἤδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στιγέας) Quod Noster auditione tantum accepisse se testatur, sanequam absurdissimum, illud vix aliis commemoratur. De Xerxe *Iuvenal.* Sat. X. 182. *Ipsum compedibus qui vinxerat Ennosigaeum: Mitius id sane, quod non et stigmate dignum Credidit:* ubi Herodotea dedit *Grangaeus* ut vulgantur; in quibus στιγέας ex *Med.* bene scripsit *Gronov.*, quod ex *Arch.* etiam obtulerat *Galeus*, pro μαστιγέας: sed nec *qui flagellis caederent* μαστιγέες, verum dici potuerunt μαστικταὶ, quod ex *Alex.* Cod. recipiendum in lib. IV. *Maccab.* IX, 11. Lexicographis aeque ignotum ac Herodoteum Στιγεύς. VALCK. — Praeclare στιγέας ex Msstis *Galeus* et *Gronovius*. Conf. *Iuvenal.* Sat. X. 182. ac *Plutarch.* de Ira p. 455. D. WESS.

6 *seqq.* Ὦ πικρὸν ὕδωρ, δεσπότης *etc.*) Media καὶ ἁλμυρὸν, ut supervacua, schedis desiderantibus, exterminavi. Migrarant in hanc viciniam ex proxime sequente καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ aut Homereo ἐπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ, Odyss. ι. 227. si-

milibusve. WESS. — Quae *in mare dicta* voluit a flagellantibus Herodoti *Xerxes*, illa supra modum admiratur *Hermogenes* pag. 403. Σχεδὸν δι' ὅλου τοῦ λόγου ἡδονὰς ἐργαζόμενος ἐν τοῖς εἰς τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Ξέρξου τραχυθεῖσιν, ὑπερεβάλετο τῇ ἡδονῇ καὶ τῇ γλυκύτητι: tum, descriptis Herodoteis, Ἐνταῦθα, ait, πρὸς τὸ ὕδωρ, ὡς αἴσθησίν τινα ἔχον καὶ προαίρεσιν, διαλεγόμενον ποιήσας τὸν Ξέρξην, ὑπερέβαλεν ἡδονῇ. Prostant illic Herodotea ut in Editis: postrema tamen rectius hoc modo scripta: σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνθρώπων θύει, ὡς ἐόντι θολερῷ τε καὶ ἁλμυρῷ ποταμῷ: in his lectio firmatur *Med.* et καὶ recte omittitur. VALCK.

CAP. XXXVI. 2. τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν) Quando nihil adest, quo τὰς commode possit referri, voculam cum *Reiskio* suspicor excidisse: fortasse scribi poterit: τὰς δὲ (ἀκτὰς) ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγνυσαν. Erat enim cap. 33. ἀκτὴ τραχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα Ἀβύδῳ καταντίον: et cap. 34., ἐς ταύτην τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμεώμενοι ἐγεφύρουν τοῖσι προσέκειτο. Hinc vocem γεφύρας plerique cum *Valla* forte censebunt subaudiendam. VALCK. — Superius, cap. 34, 2. ad τὴν μὲν, et τὴν δὲ ἑτέρην, ex praecedente verbo ἐγεφύρουν in promtu erat nomen substantivum γέφυραν intelligere. At hoc loco alia ratio est. Quamvis dictionem ζευγνύναι γέφυραν frequentet Herodotus, ut IV. 85, 2. 88, 12. 97, 11 - 13. 118, 4. etc. non idcirco ad τάσδε omitti nomen γεφύρας commode admodum potuerat. Quo magis speciosa erat *Reiskii* sententia, intercidisse vocab. νέας, ἀκτὰς aut γεφύρας. Verum tamen, quemadmodum paullo ante, ubi τῇ ζεύξι dixit Herodotus, quilibet lector τῇ ζεύξι τῶν γεφυρέων intelligebat, sic et hic fortasse haud ita magno incommodo praetermitti nomen γεφύρας potuit, utpote legentium animis praesens, et a quolibet ultro subaudiendum. Aliam expediendi huius loci rationem *Dav. Schulz* Vir clar. in Animadverss. ad Herodoti Hist. Bellor. Pers. iniit. Primora huius capitis verba, οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον, ad ipsa illa quae initio cap. 34. leguntur et ad priorum pontium architectos referens, interpretatur *Illos pontes isti fecerunt, hos alii architecti;* adiecta hac observatione: „Facilis esset mutatio τοῦ ταῦτα in ταύτας, at non ne„cessaria; *neutrum* in talibus usitatissimum pro ceteris „generibus. Τὰς δὲ (γεφύρας, nam de *duplici ponte* sermo)

„tamen respondet huic ταῦτα." — Sic ille; cui *Valla* praeiverat, eumdem locum ita reddens: *Et illos quidem pontes fecerunt ii quibus haec ingrata merces proposita erat: at alii architecti, qui alios fecerunt, hoc modo iunxerunt.* Latina *Gronovii*, quae *Wess.* etiam tenuit, obscuriora sunt, graecis nimis anxie insistentia: *Et quidem ista fecerunt ii quibus hic ingratus honor propositus erat. At alii architecti illos iunxerunt.* Equidem cum *Larchero*, οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον etc. de his accepi *quorum munus* fuit *exsequi* saeva *Regis mandata.* conf. c. 39, 16 seqq. *S.*

3 *seqq.* Πεντηκοντέρους καὶ τριηρ. *etc.*) Quae sequuntur, non intellecta, descripserunt *Brisson.* de Regn. Pers. III. p. 434., et *Stanlei.* in *Aesch.* Pers. vs. 71. latine vertit atque explicuit *Dion. Petav.* ad *Themist.* pag. 451 seq., partim attigerunt *Casaub.* aliique: supersunt et in his nonnulla lucis indiga. VALCK. — Mihi quoque in *pontium descriptione*, quae proxime subiicitur, multa obscura esse profiteor: quibus quum nihil certae lucis valeam adfundere, ancipiti disputatione non multum detinebo Lectores, satis habens aliorum maxime super hoc loco sententias Virorum doctorum referre. *S.*

5. ὑπὸ δὲ τὴν ἑτέρην τεσσαρεσκ. καὶ τριηκ.) Magna Codicibus gratia harum restitutione vocum: erat enim ἀναπόδοτος minimeque consequens narratio. *Duo* pinguntur *pontes*, quorum *alteri*, *Euxino Ponto obverso*, *CCCLX. naves substratae*; *alteri*, *qui Aegaeum mare spectabat*, *CCCXIV.* Quae postrema si deficiant, luxa et manca oratio. Vidit defectum atque ex *Vallae* Latinis prudenter sarsit Cl. *Pavius*; animadvertit eundem Cl. D. *Petavius* ad *Themistii* Or. X. p. 451., in instauratione nimius: sic namque, ὑπὸ δὲ τὴν πρὸς τοῦ Αἰγαίου ἑξήκοντα καὶ τριηκοσίας, vel uno verbo τοσαύτας: neque enim rationem esse cur tanto plures in altero ponte fuerint. Speciose profecto; quam tamen speciem schedae respuunt, pontiumque ordo et series navium: namque prioris pontis naves stabant *transversae*, hinc *plures*: posterioris *directae* et propterea pauciores. *Pet. Bertius* de Aggerib. et Pontib. cap. 3. idem Xerxis opus adgressus fuit, sed levi brachio. WESS.

7. ἵνα ἀνακωχεύῃ τὸν τόνον) Videlicet ὁ ῥόος. *Valla* dederat, ut *stabiliret funes armamentorum*, rectius veriusque

contentionem ac firmitatem rudentum. Fluctus enim propellebat naves istas, quae inpulsae funium contentionem augebant. Ἀνακωχεύειν proprie est *inhibere*, ac *navem reprimere*: hinc μεταληπτικῶς *Valla* interpretatur *stabilire*, quod *Petavius* et *Pavius* perspexerunt. Statim [*lin.* 8.] ἀγκύρας κατῆκαν, indole sermonis postulante, reposui; mutato, quod tolerari potuisse miror, κατῆκον. Scripsissem quoque [*lin.* 9.] τῆς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου cum *Petavio*, eo quod subinde sequitur τῆς δὲ ἑτέρης: ex utroque enim ponte anchoras demiserunt. Sed Mssti aliter. *Gronovii* Latina reliqui, etsi pro mea opinione minime bona. WESS.

[3-9. *Gronovii* versio haec erat: *Quinquaginta remorum naves triremesque trecentas sexaginta Euxinum versus Pontum composuere: item ab altero latere trecentas quatuordecim, Ponto quidem transversas, Hellesponto autem secundum fluxum, ut laxa esset fluitatio intentionis armamentorum. Quibus compositis, praegrandes ancoras demiserunt, partim ab latere contra Pontum, ventorum caussa qui intrinsecus exspirant:* etc. *Reiskius* ad hunc locum nihil adnotavit, nisi quod pro ἀνακωχεύῃ *lin.* 7. ἀνακωχεύωσι maluerit. „ἀνακωχεύῃ si ferretur, inquit, debet referri ad γέφυρα ἑκάστη.“ *Larcheri* gallica versio a latina *Gronovii* nihil fere discedit: *Ils attachèrent ensemble* CCCLX. *vaisseaux de cinquante rames, et des trirèmes; et de l'autre côté* CCCXIV. *Les premiers présentoient le flanc au Pont-Euxin; et les autres, du côté de l'Hellespont, répondoient au courant de l'eau, afin de tenir les cordages encore plus tendus.* etc. Tum vero in *Notis*, primum, miratur idem doctus Interpres, quo pacto *Wesselingius* in altero ponte idcirco *plures* fuisse *naves* dixerit, quoniam *transversae* steterint. Sic enim multo paucioribus fuisse opus: statuendum potius, eo loci latiori spatio patuisse fretum, eoque longiore opus fuisse ponte. Deinde, postquam de obscuritate conquestus est, quae *Rennelli*, illustris Viri, interpretationem huius loci (in *Geographical System of Herodotus*, p. 31.) premit, proponit coniecturam, cui quidem ipse non magnopere confidit: constructos fortasse hos pontes esse ea anni tempestate, qua constanter a meridie flabant venti; inde necesse quidem fuisse, ut naves ab illa parte *secundum aquae cursum* starent, istas autem ab altera parte, quae Pontum specta-

bant, *transversas* locari potuisse. Quod si nostra de coniectura statuas, non Πόντου, sed πόρου h. l. scripsisse Herodotum; (conf. infra, *lin.* 21.) duo ista, quae memorat, *ἐπικαρσίας stetisse naves*, et stetisse Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, non ita fuerint intelligenda, ut prius ad unum ex pontibus, posterius ad alterum spectet; sed utrumque ad utrumque pontem pertinebit. *Utriusque pontis naves* ita locatae erant, ut *respectu traiectus* (respectu lineae rectae ab una ora ad alteram ductae) *transversae* starent; sed *rectae, secundum aquae in Hellesponto cursum.* Superest, ut, quae ad eumdem difficiliorem Nostri locum a *Schulzio*, Viro docto, adnotata sunt, his subiiciam. *S.*]

4 - 7. ὑπὸ μὲν τὴν *etc.*) *Sub alterum pontem, Ponto Euxino obversum, trecentas et sexaginta*, scil. συνθέντες: *sub alterum, qui* Aegaeum mare spectabat, *trecentas et quatuordecim.* Sequentia videmus ab aliis minus recte explicata, quorum omitti possunt interpretationes, his positis. Τοῦ μὲν Πόντου - - - κατὰ ῥόον, est quasi παρενθήκη, quae directionem navium iunctarum signare debet. Erant autem collocatae, non tanquam transmittentes Hellespontum, sed tanquam invehentes, *rectae, secundum fluxum Hellesponti*. i. e. τοῦ Ἑλλησπόντου κατὰ ῥόον, et τοῦ Πόντου ἐπικαρσίας, [ἐπικάρσιαι puto scribere voluerat Vir doctus.] *quoad Pontum transversae* sive *obliquae.* Ἵνα ἀνακωχεύῃ *cet.* non referas ad hanc parenthesin, sed ad superiora ὑπὸ μὲν τὴν etc. *ut stabiliret, fulciret funes* (τὸν τόνον) *armamentorum pontium*, quae inniterentur navibus sive ipsis fluctibus; nam paulum refert, ῥόος subintellexeris post ἀνακωχεύῃ, an τοῦτο, *opus istud iunctarum navium.* In condendis prioribus pontibus quum nihil simile factum esset, facile est intelligere, cur tam celeriter a fluctibus destructum sit opus. Nam per Hellespontum tam latum quo tandem pacto funes tantopere intendi potuissent, ne in medio saltem demissae aquam attingerent? Dav. Schulz. — At hoc ipsum mirum quodammodo poterat videri, quod in iterata etiam pontium horum constructione funibus ab una ora in alteram tensis imponere transversas trabes, quae transitum praebebant, maluerint, quam validis tignis ab unaquaque nave in proximam aut proximas porrectis, apteque inter se connexis firmatisque. Nempe amplius tribuerunt robustorum ru-

dentium firmitati, qui simul ad cedendum, quod opus foret, impetui fluminis aptiores, quam tigna essent. — Haec cum superioribus, ad istorum pontium structuram pertinentibus, ita a me perscripta, iamque prelo erant commissa; quum, cuncta denuo relegens, intellexisse mihi visus sum, nihil opus fuisse coniecturà illà, qua pro τοῦ μὲν Πόντου ἐπικαρσίας, *lin.* 6. τοῦ μὲν πόρου ἐπικ. legendum suspicatus eram. Eodem enim res redit. Hellespontus veluti fluvius consideratur, cuius cursus cum australi ora Ponti Euxini angulum fere rectum format. Igitur, quae naves *secundum Hellesponti cursum* rectae stabant, eaedem commode dici potuerunt *respectu Ponti oblique* sive *e transverso* locatae fuisse: neque illae, ut *Larcherus* fingebat, latera obversa Ponto habebant, sed prorae earumdem Pontum spectabant. *S.*

10. τῆς δὲ ἑτέρης) Fuit quum scribere vellem τὰς δὲ ἑτέρης: nam minus placebat *Wesselingii* mutatio praecedentis τὰς μὲν in τῆς μέν. Nunc intelligo, vulgatam lectionem negligentiae cuidam Scriptoris tribuendam esse, atque retinendam; aut, si qua corrigere volueris, ponendum esse τὰς δὲ τῆς ἑτέρης: articulus enim ante ἑτέρης abesse nequit. Τῆς δὲ si nobiscum admittas, τὰς δὲ tamen quasi subintelliges, quod respondeat priori τὰς μέν. De utroque ponte, unde anchorae demittebantur, sermonem esse vides. Dav. Schulz.

12 *seq.* διέκπλοον δὲ ὑπόφαυσιν *etc.*) *Petavii* his pontibus inpensa opera latuit [*Gronovio*] Cel. viro: hinc illa eius notatio. Probat ipse separationem ὑπὸ φαῦσιν, *sub lumen*: tentat deinde ὑπὸ φλύσιν, uti videre est. Iungo ego, *Aldi* et scriptorum ductum sequens. Ὑπόφαυσις *fenestrae, lucem admittentis*, notionem habet apud Interpretes *Ezech.* c. XLI, 16. Hinc pro *hiatu* et *patente transitu*: par διαυγίας ratio, quae ab lucis transitu, spiraculum et foramen, quo fumus ex casis evolvitur, in *Diodori* XVII. 82., et διαυγίον, in vasculorum aperturis et spiraminibus apud *Heronem* Spirit. p. 163. Itaque διέκπλοος ὑπόφαυσις, *transitus* idem; διαίωμα *Luciano* Ver. Hist. II. 2., sive *interceptum spatium* et *vacuum*, per quod ὑποφαίνεται, adparetque lux, ut *Petavius*. *Reiskio*, ὑπόφαυσιν probanti, διέκπλοος adiectivi loco est. Mox [*lin.* 13.] *Petavius* scite, καὶ τριηρέων τριχοῦ: namque series

ipsae tam πεντηκοντέρους quam τριήρεας habebant, et utrasque proinde interruptas esse oportuit. WESS. — Non ego διέκπλοον pro adiectivo nomine accipiam, sed pro substantivo, per adpositionem, quam Grammatici vocant, alteri iunctum: *fenestram, aperturam reliquerunt, quae esset διέκπλους*, id est, quae inserviret διέκπλῳ, quae minoribus navigiis transitum praeberet. Inter καὶ et τριχοῦ (*lin.* 13.) in promtu erat suspicio intercidisse nomen τριήρεων: (conf. *Var. Lect.*) nec tamen illo adiecto opus utique fuisse intelligo, et e contextu reiectum istud adsumentum velim. Alternis iunctae erant triremes et naves longae sive penteconteri: *tribus in locis* inter duas triremes *aberat penteconterus*; et spatium, qua transirent minora navigia, vacuum reiictum erat. Particula καὶ ante τριχοῦ similem quamdam vim habere potest, qualem passim alibi observavimus: scil. ut significet, non uno in loco, sed pluribus, et quidem tribus in locis. conf. Var. Lect. I. 99, 7. *S.*

16. στρεβλοῦντες ὄνοισι ξυλίνοισι) Egregia huic loco medela ex *Med.* et aliis. Ὄνοι sunt *axes*; ὀνίσκοι *axiculi*, *suculae*, sive *machinae tractorii generis*. *Galenus* Gloss. Hippocrat. Ὀνεύεσθαι, ἤγουν δι' ὄνων ἐπιστροφῆς τείνειν. Ὄνοι γὰρ καὶ ὀνίσκοι, οἱ ἄξονες: et pluribus ad *Hippocrat.* de Fractur. p. 551. Adde *Eustachium* in *Erotianum* p. 82. [pag. 275. ed. Franz.] et *Gronovium*. WESS.

18 *seq.* παχύτης μὲν ἦν αὐτή) Sic debuit. Nimium *Petavii* ὧν παχύτης μὲν ἦν αὐτή, et *Reiskii* ἡ αὐτή. WESS. — Immo recte *Reiskius*. Conf. *Var. Lect.* *S.*

20. τοῦ τάλαντον) τῶν τάλαντον Editor Genev. inprudenter: transitus in distributivis numeri est. Unde vero *Tzetzes* acceperit τριτάλαντον τῷ βάρει Chil. I. vs. 599. ipse dixerit. WESS.

[23. κατύπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τόνου) Series naturalis verborum, κατύπερθε τοῦ τόνου τῶν ὅπλων: id est, κατύπερθε τῶν ὅπλων ἐντεταμένων. Quod sequitur [*lin.* 24.] αὖτις ἐπεζεύγνυσαν, obscure *Valla* reddidit, *rursus desuper innexerunt*: *Gronov. tum ibi rursus superiunxerunt*, quod tenuit *Wess.* Planius *Larcher*, sed dubito an ex mente Scriptoris, *on posa dessus des planches bien jointes les unes avec les autres.* *S.*]

26. καταναξάντες δὲ καὶ τὴν γῆν) *Hesychius* Καταναξάντες, ἀνάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες: forte, quae *Abreschii*

suspicio, νάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες, ut conplanandi significationem, quae huius est loci, et τοῦ καταναγειν iunxerit. *H. Stephanus* Thes. T. IV. pag. 1157. horum inmemor, καταναγω *Conporto. Affertur enim* κατανάξαντες γῆν *pro Conportantes iniicientesque terram.* Est ex κατανάσσω. In *Iosepho* Bell. Iud. I. 21, 7. νάγμα, *terra stipata:* πύργος νακτὸς ibid. V. 4, 3. *solida* et *bene conpacta*, sive νεναγμένος, quomodo Mssti Antiq. XV. 9, 6. verissime. Porro φραγμὸν, *sepem hinc atque hinc praetensam, Tzetzes* χειραγωγοὺς καὶ κλείσματα, *Arrianus* Ἀναβ. V. 7. κλίμακας, ubi excellenter *Gronovius*, adpellant. Ὑπερορῶντα non muto, rarum quidem tali usu, sed proprio et vetere. WESS. — παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, *secundum utrumque latus duxerunt* septum. De verbo εἰρύσαι vide *Wess.* ad VII. 24, 5. *S.*

CAP. XXXVII. [2. οἵ τε χυτοὶ) Huc spectare videtur glossa apud *Suidam:* Χυτόν· χῶμα: et apud *Hesych.* Χυτόν· χωστὸν, καὶ τὸ χῶμα. Altera pars scholii, quod est apud utrumque, pertinet ad II. 69, 6. Quod χυτὸν (non χυτὸς aut χυτοὶ) scribitur apud hos Lexicographos, id fortasse ex vetustioris cuiuspiam Grammatici observatione ductum, quae huiusmodi fuerit: Χυτὸν λέγει Ἡρόδοτος τὸ χωστὸν καὶ τὸ χῶμα. *S.*]

9. οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων) *Aristoteles* Problem. XXIV. Sect. 17. iuvat Codicum scripturam, rogitans, Διὰ τί τῆς αἰθρίας μᾶλλον ψύχος γίνεται, ἢ ἐπινεφέλων ὄντων. Per autem mira solis haec obscurati descriptio; talis profecto, ut veram eclipsis caussam aut exploratam non habuerit *Herodotus*, aut tragice circumscripserit. Quid enim ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην? Sed verum hunc solis fuisse defectum negant plerique sideralis scientiae professores, *Seth. Calvisius* Chronol. Ann. 3470., *D. Petavius* Doctr. Temp. lib. X. 25. *H. Dodwellus* Annal. Thucyd. pag. 47. WESS.

Ibid. ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο) Supra, I. cap. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Cap. 74. συνήνεικε ὥστε -- τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι. *Primus* istam *defectionem solis, quae Astyage regnante facta est, praedixisse fertur* Milesius Thales, iuxta *Herod.* et *Ciceron.* de Div. I. 49. Causam solis obscurati dudum ante naturalem Graecis iam tradiderat Palamedes, teste *Philostr.* pag. 709. Hic apud *Herod.* ὁ ἥλιος - - - ἀφανὴς ἦν,

οὔτε ἐπινεφέλων ἐόντων, αἰθρίης τε ταμάλιστα: sicut apud *Livium* XXXVIII. 4. *coelo sereno interdiu obscurata lux est, quum Luna sub orbem solis subisset.* οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων correctum ex *Med.* Τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα dixit *Thucyd.* pag. 529, 99. [lib. VIII. c. 42.] *Xerxi solis obscuratio*, ut vulgo imperitorum, videbatur esse *portentum.* Insigne *Pindari* carmen apud *Dionys. Halicarn.* II. pag. 273. emendavit *Scaliger* in *Propert.* p. 239. Rei causas cognovisse saepe profuit Imperatoribus, *ne velut prodigio divinitus facto militum animi terrerentur; Quinctilian.* Inst. Or. I. c. x. p. 114. *Graecis*, non Persis, *hoc ostento mala portendi* cur crediderint, certe dixerint Magi, Noster enarrat; in quibus Ἑλλήνων προδέκτορα [*lin.* 14.] bene cepit *Palmer.* In *Aristidis* Themistoclem T. III. p. 297. *Schol. Mstus*: ἐρχομένου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ γενομένου περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκλειψις ἐγένετο ἡλίου καὶ ἀνατολῆς· (lege ἐξ ἀνατολῆς·) εἶτα ὡς ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τοὺς μάντεις, τί σημεῖον τοῦτο, ἀπώλειαν εἰπεῖν τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων. τοὐναντίον δὲ ἦν· ἐσήμαινε γὰρ αὐτῷ τὴν ἧτταν, διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος· εἴγε καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἤρχετο ὁ Ξέρξης. VALCK.

14. Ἑλλήνων προδέκτορα) *Praesidem* vertunt, Nob. *Palmerio* iure inprobante. Ex προδείκνυμι venit προδέκτωρ, *praemonstrator* malorum, et *vates* quidam. Magi φάσματος mirabilis interpretes respondent, *solem*, si quid praeter consuetum patiatur, *Graecis portendere et praesagire; lunam, suae nationi;* cuius illi coniectus quas habuerint rationes, unde indagabimus? Ob oracula, coniicit *Palmerius* Exercit. pag. 31., quae Delphis, Delo, Claro et aliis Graeciae urbibus sub Apollinis, qui sol est, nomine pandebantur. Sane non erat, cur *Ph. a Turre* erroris dicam Nostro inpingeret, Monum. Vet. Ant. p. 175. Coluerint enim Persae Solem, ut venerati fuerunt; defectus eius ex magorum disciplina damnosus aliis potuit haberi. Sed ille προδέκτορα *praesidem* censuit contra verum. WESS.

15. ἐποιέετο τὴν ἔλασιν) In hoc genere simplex mavult. Vide III. 4. VII. 6. et cap. 106. πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος. *Xenoph.* consimiliter Κυρ. παιδ. VIII. p. 217. D. E. Amplector itaque. WESS.

CAP. XXXVIII. 5. τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν, --- ἐμοὶ δὲ μέγα) Initio poëmatis *Theognis*: Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς

suspicio, νάξαντες, εἰς τοὐπίσω ἀναχωρήσαντες, ut *conplanandi* significationem, quae huius est loci, et τοῦ καταναγειν iunxerit. *H. Stephanus* Thes. T. IV. pag. 1157. horum inmemor, καταναγω *Conporto. Affertur enim* καταναξαντες γῆν *pro Conportantes iniicientesque terram.* Est ex κατανάσσω. In *Iosepho* Bell. Iud. I. 21, 7. νάγμα, *terra stipata:* πύργος ναστὸς ibid. V. 4, 3. *solida* et *bene conpacta*, sive νεναγμένος, quomodo Mssti Antiq. XV. 9, 6. verissime. Porro φραγμὸν, *sepem hinc atque hinc praetensam, Tzetzes* χειραγωγοὺς καὶ κλείσματα, *Arrianus* 'Αναβ. V. 7. κλίμακας, ubi excellenter *Gronovius*, adpellant. Ὑπερορῶντα non muto, rarum quidem tali usu, sed proprio et vetere. WESS. — παρείρυσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, *secundum utrumque latus duxerunt* septum. De verbo εἰρύσαι vide *Wess.* ad VII. 24, 5. *S.*

CAP. XXXVII. [2. οἵ τε χυτοὶ) Huc spectare videtur glossa apud *Suidam:* Χυτόν· χῶμα: et apud *Hesych.* Χυτόν· χωστὸν, καὶ τὸ χῶμα. Altera pars scholii, quod est apud utrumque, pertinet ad II. 69, 6. Quod χυτὸν (non χυτὸς aut χυτοὶ) scribitur apud hos Lexicographos, id fortasse ex vetustioris cuiuspiam Grammatici observatione ductum, quae huiusmodi fuerit: Χυτὸν λέγει Ἡρόδοτος τὸ χωστὸν καὶ τὸ χῶμα. *S.*]

9. οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων) *Aristoteles* Problem. XXIV. Sect. 17. iuvat Codicum scripturam, rogitans, Διὰ τί τῆς αἰθρίας μᾶλλον ψῦχος γίνεται, ἢ ἐπινεφέλων ὄντων. Per autem mira solis haec obscurati descriptio; talis profecto, ut veram eclipsis caussam aut exploratam non habuerit *Herodotus*, aut tragice circumscripserit. Quid enim ὁ ἥλιος ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕδρην? Sed verum hunc solis fuisse defectum negant plerique sideralis scientiae professores, *Seth. Calvisius* Chronol. Ann. 3470., *D. Petavius* Doctr. Temp. lib. X. 25. *H. Dodwellus* Annal. Thucyd. pag. 47. WESS.

Ibid. ἀντὶ ἡμέρης τε νὺξ ἐγένετο) Supra, I. cap. 103., νὺξ ἡ ἡμέρη ἐγένετο. Cap. 74. συνήνεικε ὥστε -- τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι. *Primus* istam *defectionem solis, quae Astyage regnante facta est, praedixisse fertur* Milesius Thales, iuxta *Herod.* et *Ciceron.* de Div. I. 49. Causam solis obscurati dudum ante naturalem Graecis iam tradiderat Palamedes, teste *Philostr.* pag. 709. Hic apud *Herod.* ὁ ἥλιος --- ἀφανὴς ἦν,

οὔτε ἐπινεφέλων ἐόντων, αἰθρίης τε ταμάλιστα: sicut apud *Livium* XXXVIII. 4. *coelo sereno interdiu obscurata lux est, quum Luna sub orbem solis subisset.* οὔτ' ἐπινεφέλων ἐόντων correctum ex *Med.* Τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα dixit *Thucyd.* pag. 529. 99. [lib. VIII. c. 42.] *Xerxi solis obscuratio*, ut vulgo imperitorum, videbatur esse *portentum.* Insigne *Pindari* carmen apud *Dionys. Halicarn.* II. pag. 273. emendavit *Scaliger* in *Propert.* p. 239. Rei causas cognovisse saepe profuit Imperatoribus, *ne velut prodigio divinitus facto militum animi terrerentur; Quinctilian.* Inst. Or. I. c. x. p. 114. *Graecis*, non Persis, *hoc ostento mala portendi* cur crediderint, certe dixerint Magi, Noster enarrat; in quibus Ἑλλήνων προδέκτορα [*lin.* 14.] bene cepit *Palmer.* In *Aristidis* Themistoclem T. III. p. 297. *Schol. Mstus*: ἐρχομένου τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ γενομένου περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἔκλειψις ἐγένετο ἡλίου καὶ ἀνατολῆς· (lege ἐξ ἀνατολῆς·) εἶτα ὡς ἠρώτησεν ὁ βασιλεὺς τοὺς μάντεις, τί σημεῖον τοῦτο, ἀπώλειαν εἰπεῖν τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων. τοὐναντίον δὲ ἦν· ἐσήμαινε γὰρ αὐτῷ τὴν ἧτταν, διότι ἀπὸ ἀνατολῶν ἐξέλιπεν ὁ ἥλιος· εἴγε καὶ ἀπὸ ἀνατολῶν ἤρχετο ὁ Ξέρξης. VALCK.

14. Ἑλλήνων προδέκτορα) *Praesidem* vertunt, Nob. *Palmerio* iure inprobante. Ex προδείκνυμι venit προδέκτωρ, *praemonstrator* malorum, et *vates* quidam. Magi φάσματος mirabilis interpretes respondent, *solem*, si quid praeter consuetum patiatur, *Graecis portendere et praesagire; lunam, suae nationi;* cuius illi coniectus quas habuerint rationes, unde indagabimus? Ob oracula, coniicit *Palmerius* Exercit. pag. 31., quae Delphis, Delo, Claro et aliis Graeciae urbibus sub Apollinis, qui sol est, nomine pandebantur. Sane non erat, cur *Ph. a Turre* erroris dicam Nostro impingeret, Monum. Vet. Ant. p. 175. Coluerint enim Persae Solem, ut venerati fuerunt; defectus eius ex magorum disciplina damnosus aliis potuit haberi. Sed ille προδέκτορα *praesidem* censuit contra verum. WESS.

15. ἐποιέετο τὴν ἔλασιν) In hoc genere simplex mavult. Vide III. 4. VII. 6. et cap. 106. πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος. *Xenoph.* consimiliter Κυρ. παιδ. VIII. p. 217. D. E. Amplector itaque. WESS.

CAP. XXXVIII. 5. τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν, --- ἐμοὶ δὲ μέγα) Initio poëmatis *Theognis*: Εὐχομένῳ μοι κλῦθι, κακὰς

Ἐ ἀπὸ κήρας ἄλαλκε· Σοὶ μὲν τοῦτο, θεὰ, σμικρὸν, ἐμοὶ δὲ μέγα. Propius ad Nostri structuram *Andocides* in exordio Orat. de Myster. δεήσομαι ὑμῶν δίκαια, καὶ ὑμῖν γε ῥᾴδια χαρίζεσθαι, καὶ ἐμοὶ ἄξια πολλοῦ τυχεῖν παρ' ὑμῶν. VALCK.

13. παράλυσον τῆς στρατιῆς) στρατηΐης mallem. Prave in *Plutarch.* Virt. Mul. pag. 263. A. *Pythes* seu *Pythius* χάριν ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως - - ἵνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν. Scripserat παριέναι τῆς στρατείας. *Unius vacationem petens*, de eodem Pythio, *Seneca* lib. III. Ir. c. 17. Hoc, nisi erro, occupavit *Mos. Solanus* ad *Plut.* Alcibiad. WESS. — Στρατηΐης et hic scribendum, ut in simillima narratione de Oeobazo, a militia vacationem uni filiorum petente IV. 84. στρατηΐης ἀπολελύσθαι. Apud *Plutarch.* T. II. p. 263. B. Pythes χάριν ᾐτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως, πλειόνων αὐτῷ παίδων ὄντων, ἕνα παρεῖναι τῇ στρατιᾷ, καὶ καταλιπεῖν αὐτῷ γηροβοσκεῖν. Interpres quod sensus postulabat expressit, *ut unus eorum immunitate militiae donaretur:* scripserat, ut puto, *Plutarch.* ἵνα παρεῖναι (sive potius ἀφεῖναι vel ἀφιέναι) τῆς στρατείας. Sic passim loqui solebant. *Ulpian.* in *Demosth.* pag. 22, 15. νόμοι ἦσαν ἀφίεσθαί τινας τῆς στρατείας, ὥστε πομπεύειν εἰς τὰ Διονύσια. Leges istas respicit *Diodor. Sic.* IV. 5 fin. *Lycurgo* memorantur contr. Leocr. p. 162, 33. οἱ ἀφιέμενοι τοῦ στρατεύεσθαι ἕνεκα τοῦ βουλεύεσθαι ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως. Ἀφιέναι τῆς στρατείας, *Herodoto* dicitur παραλῦσαι τῆς στρατηΐης: ut VI. 94. Mardonium Darius παραλύει τῆς στρατηγίης. Quae *Porto* Herodotea dicitur locutio, *aliquem praetura amovere*, est et Thucydidea et aliorum. *Thucyd.* VII. cap. 16., τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς. vid. *Duker.* et *Suid.* in Παραλῦσαι. VALCK. — στρατηΐης recepi cum *Schaef.* et *Borh.* Suspectum στρατιῆς cum superioribus editis tenent quidem scripti, quod sciam, omnes. Conf. Adnot. et Var. Lect. ad III. 3, 16. *S.*

CAP. XXXIX. 7 *seqq.* ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων *etc.*) Paulo haec aliter scripta sic *Stobaeus* excitat *Gesneri* pag. 173, 34. Ὡς ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμὸς, χρηστὰ μὲν ἀκούσας τέρψιος ἐμπίμπλησι τὸ σῶμα· ὑπεναντία δὲ τουτέοισι ἀκούσας ἀνοιδαίνει: ex quibus *Herodoto* restituerem τουτέοισι ἀκούσας: reliqua vulgatis sunt deteriora. Sensum obscurioris dicti conatus est eruere *Stephano* citatus *Erasmus* in Adag. *Animus habitat in auribus.* VALCK.

9. ὑπεναντία δὲ τουτέοισι) *Stobaeus*, ut saepe, Ionum characterem servavit; nec pravum eiusdem ἀνοιδαίνει, quamquam vulgato haud prius, sicuti lib. III. 127. adscriptum. *Homerus* Iliad. ί. 550. ὅς τε καὶ ἄλλων Οἰδάνει ἐν στήθεσσι νόον. Dicti Herodotei interiorem sententiam *Camerarius* Problem. Cent. I. 9. vestigavit. WESS.

15. τὴν ψυχὴν ζημιώσεαι) Hoc ego Codicum lectioni a *Galeo* et *Steph.* enotatae non postponerem: in *Matth.* xvi, 36. nonnulla dedit *Wetsten.*; ad eamdem rationem aetate scribebant *Herodoti. Thucydides* [III. 40.] pag. 192, 62., μεγάλα ζημιώσεται: ubi ζημιωθήσεται, natum ex interpretamento, praebent Codices. οὔτε τι ζημιωθέντας dixit *Xenoph.* Oecon. p. 491, 35. Iussit Xerxes [*lin.* 18.] *natu maximum filiorum Pythii* μέσον διαταμεῖν· διαταμόντας δὲ etc. *Plutarch.* T. II. pag. 263. B. ὁ Ξέρξης ὑπ' ὀργῆς τοῦτον μόνον, ὃν ἐξῃτήσατο, σφάξας καὶ διατεμὼν, ἐκέλευσε τὸν στρατὸν διελθεῖν· τοὺς δὲ ἄλλους ἐπηγάγετο, καὶ πάντες ἀπώλοντο κατὰ τὰς μάχας. Secundum *Senecam*, de Ira III. 17. *quem* pater *elegerat*, Xerxes *in duas partes distractum ab utroque viae latere posuit, et hac victima lustravit exercitum. Senecae* locum adhibuerunt *Wess.* ad *Herod.* p. 320. [ad IV. 84, 7.] et *Brisson.* Regn. Pers. lib. III. p. 357. VALCK.

20. καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν.) *In partes duas distractum ab utroque viae latere posuit, et hac victima lustravit exercitum*, Romani moris non ignarus *Seneca.* De Peleo, qui Acasti uxorem dissecuerat, *Apollodorus* Bibl. III. 12, 7. καὶ διελὼν τὰ μέλη διήγαγε δι' αὐτῆς τὸν στρατόν. In foederum sanctione multa huiusmodi apud ill. *Grotium* in *Matth.* c. xxvi, 28. WESS.

CAP. XL. 3. στρατὸς παντοίων ἐθνέων) Vocem σύμμικτος exterminavi, minime ob ἀναμὶξ necessariam. Recte c. 55. ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων, unde in hanc viciniam conmigravit. WESS. — Aberat a *Med.* vox σύμμικτος. Si abessent aliis Codicibus voces οὐ διακεκριμένοι, [*lin.* 4.] has ad ἀναμὶξ suspicarer olim adiectas. Ἀναμὶξ *Hesychio* redditur ἀναμεμιγμένως: vox *Sophocli, Thucydidi, Xenophonti*, ter adhibita *Herodoto.* VALCK.

9. Νισαῖοι καλεύμενοι) Quae hic διττογραφία, eadem lib. III. 106. plurimisque aliorum in locis. Hinc dubium atque anceps, *Nisaei*-ne an *Nesaei* hi equi. Docte *Valesius* ad

Ammian. lib. XXIII. 6. de his sacroque Iovis curru et *B. Brisson.* Regn. Pers. I. 122. et III. 29. WESS.

CAP. XLI. 3. ἐκ τοῦ ἅρματος ἐς ἁρμάμαξαν) Clara utriusque vehiculi distinctio, etiam in *Xenophonte* Κύρ. παιδ. VI. p. 162. B. et 168. B. [et alibi,] tum Ἀναβ. I. pag. 247. c. *Harmamaxa* carpenti genus et mollissimae vectationis erat, mulieribus quam maribus acconmodatius. *Essedum* Laurentii inprobat *Schefferus*, neque geminum plane fuit, Rei Vehic. lib. II. 17. p. 217., quem adi et doctos *Curtii* interpretes III. 3, 23. WESS.

13. καὶ μῆλα, οἱ ἄγχιστα etc.) *Mala Persica* ex auro imis adfixa hastis gestabant, ἐπὶ τῶν στυράκων μῆλα χρυσᾶ ἔχοντες, *Athenaeus* XII. p. 514. c. Hinc illi Μηλοφόροι, non alii ac αἰχμοφόροι, *hastati*, qui Persarum nobilissimi post regis vehiculum incedebant: nam quorum in hastis extimis mala punica aurea, ῥοιαὶ χρυσέαι, his locus erat ante decem Nisaeos equos, spiculaque in humum versus inflexa; cum hastati Μηλοφόροι hastas κατὰ νόμον, uti mos ferebat, erectas ostenderent et vibrarent. Haec plana. WESS.

CAP. XLII. 4. ἐς Καρίνην) Pro *Med.* et aliorum Κάρνην docte *Gronov.* consistit: magis, meo quidem iudicio, adposita *Carine*, seu *Carene* potius, quippe Mysiae et Atarnensium urbi proxima apud *Plin.* Hist. Nat. lib. V. 30. Accedit *Stephani* Καρήνη, πόλις Μυσίας, Ἡρόδοτος ἑβδόμῃ, hanc Nostri indicantis. Malui praeterea [*lin.* 6.] Ἀτραμύττειον ob *Eustathii* adsensum et *Thucydidis* in primis lib. V. 1., ubi Schol. et *Dukerus.* WESS.

CAP. XLIII. 3. ἐπέλιπε τὸ ῥέεθρον) Nilus, cuius aqua stato tempore minuebatur, ἀπολείπων τὸ ῥέεθρον, lib. II. 19. patronus vulgato esse posset, nisi potior Codicum auctoritas, frequentioreque usu firmata c. 21, 58. et 125. foret. Utique nihil urget, ut ὦ ἀπέλιπε sive ἐπέλιπε - - - πινόμενον contra tabulas pingatur. WESS. — τὸ ῥέεθρον intellige κατὰ τὸ ῥέεθρον, ut II. 19, 11. *S.*

8. τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε) *Palladi Iliacae* Alexander quoque Magnus, Ilium delatus, sacra fecit, *Arriano* I. 11. et *Diodoro* XVII. 18. testibus. WESS.

8 *seq.* ἔθυσε βοῦς χιλίας· χοὰς δὲ etc.) Dum Xerxes Minervae Iliadi *chiliombe* faciebat sacra, *heroibus libabant Magi*, χοὰς οἱ Μάγοι τοῖσι Ἥρωσι ἐχέαντο, id est, ἐνήγισαν. Sumptuo-

sum Xerxis sacrificium, ἡ ἀπὸ χιλίων βοῶν θυσία, secundum *Eustath.* dicebatur Χιλιόμβη. VALCK.

10. ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε) *Terror Panicus noctu ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνέπεσε*, vel ἐσέπεσε: hoc, ut ex *Med.*, placet *Gronovio*; illud, ut usitatius, viro docto in Miscell. Obs. III. p. 144. VALCK. — Doluit *Gronov.* ἐσέπεσε *Med.* non receptum. *Herodoto* alia mens, qui lib. IV. 203. τοῖσι Πέρσῃσι --- φόβος ἐνέπεσε: et VIII. 37. φόβος τοῖσι βαρβάροισι ἐνεπεπτώκεε: in quibus structura discrepans neminem morabitur, cum sit promiscua, ut bene vir doctus Miscell. Observ. T. III. pag. 144. *S. Lucas*, φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν, Evang. c. 1, 12., ubi ἐνέπεσε Codex unus. Verior eiusdem *Gronovii* notatio, Γέργιθας Τευκρούς [*lin.* 13.] coniungens, quam consule. WESS. — Praeter codicis sui auctoritatem, cui alii plures accedunt, provocavit *Gronov.* ad *Herod.* V. 122, 8. Ex *Stephani Byz.* praescripto Γεργιθίας exspectasses, aut Γεργιθίους: sed Γέργιθας utrobique tuentur Herodotei libri. *S.*

CAP. XLIV. 1. ἐν Ἀβύδῳ) Inutilem vocem μέσῃ, parens schedarum iussui, induxi. Cui enim ea bono? *Reiskii* non dispar opinatio. WESS.

2 *seq.* προεπεποίητο γὰρ --- αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη) ἐξέδρα corrigebat *Reisk.* uti *Arch.* et *Vind.* Iam quoniam αὐτοῦ ταύτῃ haud infrequens, idem huic restituendum loco putavit *Abreschius*, Dilucid. Thucyd. p. 403. Ego vero nihil hic innovo. WESS. — Suspicabatur clar. *Abresch.* Diluc. *Thucyd.* p. 403., legi commode posse αὐτοῦ ταύτῃ: quomodo saepe loquitur Noster; sed hic vicina requirere videntur pronomen αὐτῷ, *Stobaeo* quoque lectum p. 535. Προεξέδρα Xerxi ab Abydenis parata prima sedes fuisse videtur, quae in exedra prae reliquis emineret: θρόνον ὑψηλὸν dixit *Tzetz.* Chil. I. vs. 937. Ἐξέδρα quid fuerit, post *Budaeum* docuit *H. Steph.* in Thes. Ling. Gr. I. p. 1084. Quae velut incerti Scriptoris excitat is e *Suida*, verba sunt *Diogenis Laërt.* IV. 19. quibuscum conferri possunt *Dio Chrys.* pag. 288. D. et *Harpocrat.* in voc. Λέσχαι. VALCK. — In vocab. προεξέδρη (ut in verbis προκατίζεσθαι et προκατῆσθαι) alia vis est praepositionis πρὸ atque in verbo προεπεποίητο. *S.*

CAP. XLV. 4. μετὰ δὲ τοῦτο ἐδάκρυσε) *Specie alienam, revera suam conditionem deplorasse videtur,* (*Valerio*

Max. IX. cap. 13. ext. 1.) *opum magnitudine, quam altiori animi sensu felicior:* videri enim voluit Xerxes lacrymans, *quod* tanta hominum multitudo *intra centum annos esset obitura.* Haec et seqq. paucis expressit *Tzetzes* Chil. I. vs. 940. etc. Herodoteum autem Xerxis et Artabani colloquium ob sententiarum personis congruam magnitudinem miratur *Hermogenes* pag. 509. Πλείονι τῷ μεγέθει πολλαχοῦ κέχρηται, ὡς ἔν τε ἄλλοις, καὶ ἐν τῇ ἑβδόμῃ τῶν Ἱστοριῶν κατὰ τοὺς Ξέρξου πρὸς Ἀρτάβαζον, κἀκείνου πρὸς Ξέρξην περὶ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων λόγους. Facilis ipsi fuit *Hermogeni* lapsus in Persico nomine; qualis fuisse videtur et *Philostrati* de Vit. Soph. II. 5, 4. VALCK.

CAP. XLVI. 4. οὗτος ὡ'νὴρ) Absque Codicum auxilio reponi potuerat vocula, quam oratio interrupta poscebat usitatissimam: Οὗτος ὢν ὡ'νὴρ Φρασθεὶς Ξ. δ. Olim lectam ista monstrant *Stobaei* pag. 535, 46. οὗτος οὖν ἀνὴρ Φρ. VALCK. — At nec interrupta admodum oratio; et facile h. l. caremus illa particula, quam nec alioquin in tali verborum constructione adhibere Herodotus adsuevit. *S.*

6. ἐργάσαο) Loco quidem indicato *Gesneri* editio Stobaei ἐργάσαιο praebet: sed p. 612, 26. ἔργα σά, τὸ etc. quae minime contemnenda lectio, si robur accepit a Codd., sincera poterit videri: ὡς πολὺ ἀλλήλων κεχωρισμένα ἔργα σά, τὸ νῦν τε καὶ ὀλίγῳ πρότερον. VALCK.

8. Ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον) Verum hoc, et lib. III. 42. VI. 125. obvium. *Plutarch.* Consol. p. 109. B. Τὸν Ἠλίσιον εἰσελθεῖν, ὅπερ ἴσως κἂν ἄλλον εἰσῆλθε. Saepe *Euripides*, monitore *Valckenario* ad Phoeniss. vs. 1379., saepe alii. Lacrymas stolidi regis Epist. 7. lib. III. *Plinius* addidit. Leniter *Valer. Max.* IX. 13. Extern. 1. *Qui mihi specie alienam, revera suam conditionem deplorasse videtur: opum magnitudine, quam altiore animi sensu felicior.* Merebantur hae lacrymae acriorem censuram. WESS.

Ibid. Ἐπῆλθε γάρ με λογ. κατοικτεῖραι) Scribendum, ut legit *Stobaeus*, ἐσῆλθε γάρ με λ. κ.; alterum quidem in talibus etiam adhibetur, sed iunctum dativo, quem casum exhibent optimi quoque Codices in *Herodot.* I. 30. ἵμερος ἐπείρεσθαί μοι ἐπῆλθε. *Pausan.* VIII. p. 634., οὐκ ἐπῆλθεν ἐρέσθαι μοι. In *Isocratis* Panathen. scribendum p. 244. A. νῦν δ' οὐδὲν ἐπέρχεταί μοι τοιοῦτο, ut p. 252. C. *Demosth.* p. 100, 39. etc.

Sed eam in rem satis erit legisse *Hemsterh.* ad *Luciani* Prometh. pag. 26. Ἐσῆλθέ με dicatur, an μοὶ, nihil interest: prius tamen et apud alios frequentius occurrit et apud *Herod.* III. 42. τὸν δὲ ὡς ἐσῆλθε θεῖον εἶναι τὸ πρῆγμα. VI. 125. ἰδόντα τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλθε. I. 116. τὸν Ἀστυάγεα ἐσῆλθεν ἀνάγνωσις αὐτοῦ. VALCK.

16. αἵ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσαι) συμπίπτουσαι est apud *Stobaeum* pag. 536, 3. atque ita, ni fallor, scripserat etiam *Herodotus*: vid. p. 57, 36. [I. 139, 2.] p. 298, 35. [V. 35, 6.] etc. *Thucyd.* III. c. 60., κατανοοῦντες, --- ὡς ἀστάθμητον τὸ τῆς ξυμφορᾶς ᾧ τινί ποτ' ἂν καὶ ἀναξίῳ ξυμπέσοι: et p. 278, 85. VALCK. — Nec vero idcirco spernendum h. l. vulgatum. conf. *Var. Lect. S.*

17. καὶ αἱ νοῦσοι συνταράσσουσαι) Paene arripio *Vind.* et *Stobaei* συμφοραὶ προσπίπτουσαι, καὶ αἱ νοῦσοι, συνταράσσουσι, quod *Valla* expressit. WESS. — Qui hoc probant, hi iuncta intelligunt συνταράσσουσι, καὶ ποιεῦσι. At καὶ particula hic non copulativam vim habet, sed intensivam, idemque fere ac καί τοι valet: καὶ βραχὺν ἐόντα, *quamvis* (*quamlibet*) *sit brevis. S.*

18 *seq.* οὕτω ὁ μὲν θάνατος *etc.*) Ubi *in luctu atque miseriis mortem aerumnarum requiem* vocat *Sallustius*, Catil. cap. 50. ibi *Herodotea* ista et similia veterum dicta collegit *Ios. Wasseus* p. 160. VALCK. — Laudavit hoc *Artabani effatum*, compendio verborum usus, *Choricius* Or. in *Procopium Gazaeum* c. 24. Vide vero *Eustathii* illud ad Poëtam p. 411. [p. 311. ed. Bas.] Εἰ δὲ τὰ Ἡροδότου ἀντίγραφα ἀσφαλῶς ἔχει κατὰ τὴν διὰ τοῦ ὀ μικροῦ γραφὴν τῆς ζόης ἐν τῷ, ὁ θάνατος, μοχθηρᾶς οὔσης τῆς ζόης, αἱρετώτερος τῷ ἀνθρώπῳ γέγονεν: et mirare doctissimi hominis haesitationem ob vocem tantopere *Herodoto* adamatam, et toties repetitam. Quae mutavit, vitio memoriae accepta fero. WESS.

20. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα) Laurentii *dulce gustans saeculum* postulat γευσάμενος. Meliora *Porti* Latina, *dulci gustu vitam adspergens.* Equidem, ni scripti Codices et *Plutarchus* in edito acquiescerent, *Stobaei* πλέξας τὸν αἰῶνα, *aevum agens*, non abiicerem. Conmode *Euphorion*, Ὦ ζεῦ, τί ποθ' ἡμῖν δοὺς χρόνον τοῦ ζῆν βραχὺν πλέκειν ἀλύπως τοῦτον ἡμᾶς οὐκ ἐᾷς, in *Stob.* Serm. XCVI. pag. 528. Simillimum διαπλέκειν τὸν βίον apud Nostrum lib. V. 90, 6. Criminatur

deum Persa, iucundam transigentem vitam, sed generi humano invidentem, at absurdissime, ne quid gravius excidat. Repete ad lib. I. 32. praescripta. WESS. — Non modo ob Codicum consensum, sed etiam per se multo probabilior mihi scriptura γεύσας videtur. Taceo quod pro ea sententia, quam *Stobaei* lectioni Vir doctissimus tribuit, πλέκων scriptum oportuerit, non πλέξας. *S.*

Ibid. γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα) Quo sit sensu capiendum verbo *Wess.* indicavit, Diss. Herod. pag. 194. Prava interpretatio decepit eruditum scriptorem *des Essais de Crit.* p. 200. *Plutarchus* in fine libelli quo docet Ὅτι οὐδὲ ζῆν ἔστιν ἡδέως κατ' Ἐπίκουρον, p. 1106. F. sic adhibuit Herodotea, ut eorum sensum simul pandat: Σοφώτερος Ἡρόδοτος, εἰπὼν, ὡς ὁ θεὸς γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα φθονερὸς ἐν αὐτῷ ὢν φαίνεται, καὶ μάλιστα τοῖς εὐδαιμονεῖν δοκοῦσιν, οἷς δέλεαρ ἐστι λύπης τὸ ἡδὺ γενομένοις ὧν στερήσονται. Hinc etiam manifesta constans est differentia Γεύειν inter et Γεύεσθαι: qui sibi videntur fortunati miseri mortales, γεύονται, *leviter gustant*, ὧν στερήσονται, *ea quibus mox privabuntur*: qui brevi iucunditatis sensu calamitates humanas temperat, sive *qui vitam iucundam* mortalibus miseris maligne *praebet* primis velut labris *gustandam*, Herodoto dicitur γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα. Γεῦσαι semper significat *gustum dare*, eximie rei vendendae: vid. *Eubuli* fragm. apud *Athen.* I. p. 28. F. et *Casaub.* pag. 66. *Firmus Caesariens.* Epist. 27., γεύσας ἡμᾶς Ἀττικοῦ μέλιτος. *Iamblich.* Vit. Pyth. p. 16. γεῦσαι βουλόμενος τῆς καλλονῆς τοὺς πατριώτας. *Polyaen.* p. 10. in Msto, οἴνου τοὺς πολεμίους γεύων. Venuste Silenus ad Ulyssen in *Eurip.* Cycl. vs. 150. γεῦμα τὴν ὠνὴν καλεῖ, *gustus emptorem allicit. Philostr.* de Vit. Soph. p. 557. F. ἱκανὰ ταῦτά που δηλῶσαι τὸν ἄνδρα, καθάπερ τὸν ἀνθοσμίαν τὸ γεῦμα. Idem de Vit. Apoll. VI. c. 12. μήτε γεῦμα παρέχειν μήτε δεῖγμα. *Eubulus* in Adelphis dixit βαδίζειν εἰς τὰ γεύματα, apud *Athen.* XI. p. 499. VALCK.

CAP. XLVII. 13. ὁρέων τοι δύο) Pati equidem intermixtam ea in sede voculam non nequeo, hac lege, ut mox in exilium abeat: et abest a tribus Codd. optimo iure. De *Mediceo* silentium admiror. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

CAP. XLIX. 8. φερέγγυος ἔσται διασῶσαι) Talia fere *Aeschyli* VII. c. Theb. vs. 402. προστατεῖν φερέγγυος, et

vs. 455. φερέγγυον φρούρημα, h. e. ἱκανὸν φρουρεῖν τὴν πατρίδα. Iunge vs. 476. et 803. Quae tamen omnia de hominibus. Vide supra lib. V. 30. et Criticos ad *Sophoclis* Elect. vs. 948. In sequentibus [*lin.* 9.] *Arch.* voluisse videtur καί τοι οὐκὶ ἵνα κη, sicuti μάλιστά κη, et similia. WESS.

10. παρ' ἣν δὴ κομίζεαι) Dabunt forte Codices κομίεαι, quod legisse videtur *Stobaeus* p. 364, 11. *Galeo* memorata peior est lectio *Arch.* [Vide *Var. Lect.*] Ex proximis, οὔκων δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, in Lexica receptum Ὑποδέξιος λιμὴν, pro *portu navium capace.* Intelliguntur hic certe λιμένες δυνάμενοι δέξασθαι τὸ ναυτικόν: quales forte dici possent ὑποδέξιμοι, id est εὔθετοι εἰς τὸ δέξασθαι. Talia sunt in usu plurima: ξύλα ναυπηγήσιμα· ναυκληρώσιμοι στέγαι· ἁλώσιμον τεῖχος: quodque propius accederet, καταλήψιμος *Antiphontis* p. 129, 4. Classis Atheniensium in Siciliam profectura, ut in portus facilius reciperetur, in tres partes fuit a tribus ducibus distracta, teste *Thucyd.* VI. 42. τρία μέρη νείμαντες ἓν ἑκάστῳ ἐκλήρωσαν, ἵνα μήτε ἅμα πλέοντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων: sic ista mihi videntur omnino restituenda, admissa *Vallae* lectione *Hudsono* laudata. Cum iis quae sequuntur apud *Herod.* [*lin.* 14. γῆ δὲ πολεμίη etc.] comparandus est *Aesch.* Pers. vs. 749. Αὐτὴ γὰρ ἡ γῆ ξύμμαχος κείνοις πέλει. VALCK.

15. εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν etc.) *Vallam* redarguit *G. Arnaldus*, εἰ ἐθέλει *si vult* vertentem; debuisse enim, *si poterit*, Animadv. Critic. c. 30. Sed *Herodoto* Graecisque aliis θέλει et ἐθέλει saepe numero redundat, poniturque de rebus inanimatis. [et infinitivo verbi iunctum, vim illi tribuit *futuri* temporis.] Nilus lib. II. 11. εἰ ὦν ἐθελήσει ἐκτρέψαι τὸ ῥέεθρον, *si alveum suum convertet;* tum lib. I. 109. εἰ δὲ θελήσει - - ἐς τὴν θυγατέρα ταύτην ἀναβῆναι ἡ τυραννίς. Negligo cetera, a *Raphelio* ad Act. Apost. c. 11, 12. conducta. WESS.

17. τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος) *Stobaei* βλεπόμενος displicet. *Hesychio* κλέπτεσθαι, praeter alia, πορεύεσθαι, si nempe *furtim* fiat. *Philo Iud.* lib. I. Vit. Mos. p. 648. E. μήτε λανθάνειν τοὺς πολλοὺς πειρώμενον, μήθ' οἷα φιλεῖ, κλέπτοντα τὴν εἴσοδον. Contra ea *Synesius* lib. II. Provid. p. 119. c. οἱ βάρβαροι δὲ, τήν τε ἔξοδον ἐκεκλόφεσαν. Conf. *Perizon.* ad *Aeliani* Var. III. 47. Sequens sententia (εὐπρηξίης γὰρ - - ἐνδεμίη πληθώρη) plane *Aeschyleo* respondet, τὸ μὲν εὖ πράττειν ἀκόρεστον ἔφυ πᾶσι βροτοῖς, Agam. vs. 1340. WESS.

21. εἰ βουλευόμενος μὲν ἀῤῥωδέοι, --- ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη.) Haec *Ios. Wasseo* censetur aemulatus *Thucydides* in verissima quidem, sed, ut ego iudico, ab hac Artabani diversa sententia, lib. II. c. 40. ἀμαθία μὲν θράσος, λογισμὸς δὲ ὄκνον φέρει: quam tractavit *Hemsterh.* ad *Lucian.* p. 38. Herodoteum illud meâ sententiâ *Thucydidis* expresserunt Archidamus et Hermocrates: ille lib. II. c. 11. χρὴ αἰεὶ, --- τῇ μὲν γνώμῃ θαρσαλέους στρατεύειν· τῷ δὲ ἔργῳ δεδιότας παρεσκευάσθαι: id est ἀῤῥωδέοντα βουλεύεσθαι, *priusquam incipias.* Civibus suis utilissimum fore censebat Syracusanus Hermocrates lib. VI. p. 401. [cap. 34. extr.] τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυσθαι, τὸ δ' ἤδη τὰς μετὰ φόβου παρασκευὰς ἀσφαλεστάτας νομίσαντας ὡς ἐπικινδύνους πράσσειν. Similia dantur *Demosthenis* et *Polybii.* VALCK.

22. ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη) Multa veteres his gemina. Satis unum erit Sallustianum: *Priusquam incipias, consulto, ubi consulueris, mature facto opus est:* Catil. c. 1. ubi plena manu *Wasse* et *Cortius*, illisque prior *Ioach. Camerarius* ad *Aristotelis* Ethic. Nicom. lib. VI. 9. WESS.

CAP. L. 9. μὴ τὸ βέβαιον ἀποδέξεις) Inconmodum erit μήτι, cui *Gronov.* locum dedit, ni μή τι cum *Abreschio* formetur. Vulgatum, munitum Codicum suffragio, stare potest. Idem Vir doctissimus post pauca [*lin.* 12.] scite, πῶς χωρῇ τὸ βέβαιον, *qua processerit ratione.* Tale *Aristoph.* Pac. vs. 471. πῶς οὐ χωρεῖ τοὔργον; *Lucian.* Dial. Deor. XX. 15. ὅπως μὲν ταῦτα χωρήσει ἄδηλον, aliaque passim. WESS.— Optime habet τὸ βέβαιον *lin.* 9. cui cave τὶ βεβ. praeferas. In qualibet quaestione, quae agitatur, multae possunt esse opiniones σφαλεραὶ, fallaces et incertae; una tantum vera et certa: atque hoc est τὸ βέβαιον, quod dicentem Xerxen facit Herodotus: idque ipsum *lin.* 12. repetitur. Iam *ead. lin.* quod in editis et scriptis, quoad novimus, cunctis legitur κῶς χρὴ, (non πῶς χρὴ, uti temere in nostra *Var. Lect.* itemque in *Notula contextui subiecta* scriptum:) id quidem ferri non poterat, nisi κῶς h. l. idem ac ὡς vel ὅκως valere statueres; cuius usus particulae illius aliud certum exemplum requirimus. Parum vero commodum *Abreschii* πῶς χωρῇ videri nobis debuit: non enim quaeritur, *quo pacto exiturum sit id quod* βέβαιον est; nam, qui τὸ βέβαιον novit, is etiam novit quisnam futurus

sit rei exitus. Tacco, quod pro ea sententia, quam vir doctus spectabat, πῶς χωρήσει oportuisset, non πῶς χωρῇ. Itaque ὄκως pro κῶς correxi; rectius forsan facturus, si consentientem librorum scripturam in contextu tenuissem, coniecturamque satis habuissem in *Var. Lect.* proponere. *S.*

18. γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σύ) Ex *Med.* dedit hoc *Gronov.* pro τῇσι καὶ σύ. Insolentius illud, ὁμοίῃσι καὶ σύ, novator [sic *Herodotum* adpellare amat *Valck.*] fortasse posuerat pro ὁμοίῃσι τῇ σῇ. Ad istam rationem scribi potuit huius Ed. p. 329, 69. [IV. 109. 1.] Βουδῖνοι οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται καὶ Γελωνοὶ, *non eadem lingua utuntur atque Geloni;* ubi huius scribendi moris non recordabar: vid. *Herod. Gronovii* p. 410. 9. [VII. 95, 3.] Structurae rarioris sectator *Pausanias* IV. p. 302. ἡ πεπρωμένη κατὰ ταὐτὰ ἐπικρύπτει, καὶ ἡ ἰλύς: pro τῇ ἰλύϊ: I. p. 101, 12. κατὰ ταὐτὰ οὗτος ἤχησε καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα, id est ὁμοίως κιθάρᾳ κρουσθείσῃ, *perinde atque cithara pulsata resonat*, ut interpretatur *G. Budaeus* in Comm. Ling. Gr. p. 483. *Pausan.* praeterea p. 52. εὖ δ' ἐμοὶ φαίνεται ποιήσας Σκῦρον ὑπὸ Ἀχιλλέως ἁλοῦσαν, οὐδὲν ὁμοίως καὶ ὅσοι λέγουσιν: quae *Kühnio* tentata, bene ceperat *Fr. Sylburg.* in Praef. ad Lect. p. 932. *Budaei* observatis quaedam adiecit *Duker.* ad *Thucyd.* p. 494, 71. VALCK. — Sic vero saepius Noster: VI. 21, 7. VII. 115, 9. etc. Conf. Adn. ad VII. 100, 10. *S.*

21. κινδύνους ἀναῤῥιπτέοντες) Ad huius imitationem bis terve κίνδυνον ἀναῤῥιπτεῖν dixit *Thucydides*; ab his recentiores illud transumserunt: κίνδυνον μέγαν ῥίπτειν *Euripidis* est in Inone vs. 24. saepius ῥίπτειν in istum usum adhibentis. *Lucian.* T. I. p. 768. περὶ τῶν οὕτως μεγάλων οὐκ οἶμαι δεῖν παραβόλως ἀναῤῥιπτεῖν. Idem erat ἀποκυβεῦσαι περὶ τῶν ὅλων, et περὶ τῆς βασιλείας: quorum hoc *Diodori Sic.* illud est *Polyaeni*; ἐκκυβεύειν καὶ παραβάλλεσθαι τοῖς ὅλοις, *Polybii.* VALCK.

22. Quod ille apud *Terent.* *Non fit sine periclo facinus magnum et commemorabile*, *Herodoti* Xerxes, μεγάλα, inquit, πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι. Male vulgatur in his apud *Stobaeum* καὶ αἱρέεσθαι: bene cepit *Portus. Eurip.* Suppl. vs. 759. φόνῳ καθαιρεῖσθ', οὐ λόγῳ, τὰ πράγματα. VALCK. — Ἐθέλει καταιρέεσθαι, *Suscipi solent* Laurentius; *feliciter confici solent* Portus, rectius opinor. *Chariton* lib. II. p. 37. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, ὦ γύναι, μεγάλαις ἐπινοίαις

κατορθοῦται, fortasse haec imitans. Paullo enim diversius abit *Heliodori*, a *D'Orvillio* haud neglectum, lib. IX. p. 448. τὰ μεγάλα τῶν πραγμάτων, μεγάλων δεῖται κατασκευῶν, hinc tamen propagatum. WESS. — Quum rarior ille usus verbi καθαιρεῖν (ionice καταιρεῖν) haud satis mihi certus exploratusque visus esset, ex usitatiore eiusdem verbi notione dictionem, quae in quaestione versatur, interpretatus sum. (confer, quod ad sententiam spectat, mox *l.* 24 seq. et c. 53, 10 seq.) Nec vero sperno doctissimorum Virorum interpretationem, peraptam sane et adcommodatam huic loco; quam praeiverant etiam *Guil. Budaeus* et *Henr. Stephanus* Thes. T. I. p. 198. A. B. Videtur utique *Euripides*, loco a *Valck.* citato, καταιρεῖσθαι τὰ πράγματα (nisi prorsus καθαιρεῖτ' ibi activâ forma, non καθαιρεῖσθ' legendum) dixisse *conficere negotia, res peragere.* Tum apud *Plutarchum* in verbis ab *H. Steph.* citatis, καθαιρεῖν ἀγῶνα est *peragere,* (*feliciter*) *conficere certamen.* Idem *Plutarch.* de Cimone Atheniensi loquens (in eius Vita c. 13. T. I. ed. Francof. p. 486. E.) ait, ἡμέρᾳ μιᾷ δύο καθῃρηκὼς ἀγωνίσματα, *qui uno die duo peregit* (*feliciter confecit*) *certamina.* Similiterque apud *Herodotum* nostrum, IX. 35, 5. ἀγῶνας τοὺς μεγίστους σφὶ συγκαταιρέει, significat *operam suam eis contulit ad quinque certamina feliciter conficienda. S.*

27. Φερόμεθα πορευόμενοι) Dubites, utrum optes, hoccine an Φερόμενοι πορευόμεθα, quod in bonae notae schedis. Nullum vero dubium, quin [*lin.* 29.] καὶ ἔθνος; τούτων [non τοῦτον] τὸν σῖτον ex Scriptoris calamo fluxerit. Viderunt turpem maculam *Pavius*, *Abreschius*, *Reiskius*. WESS.

29. γῆν καὶ ἔθνος, τοῦτον) Τούτων vel τούτου legisse *Valla* videtur: una tantum insertâ literâ scribendum censeo: τῶν ἄν κου ἐπιβέωμεν γῆν, καὶ ἔθνεος τούτου τὸν σῖτον ἕξομεν. VALCK.

CAP. LI. 5. πλεῦνα λόγον ἐκτεῖναι) Sic μῆκος ἐκτεῖναι λόγου scripsit *Aeschylus*; μεῖζον' ἐκτεῖναι λόγον, *Sophocles.* VALCK.

8. ἐπὶ τοὺς πατέρας) Ex more, quo *parentes*, qui coloniam deduxerunt; *liberi*, in eam profecti. *Iustinus* de Iliensibus et Romanis lib. XXXI. 8. *Tantaque laetitia omnium fuit; quanta esse post longum tempus inter parentes et liberos solet.* Indidem Themistocles, Ἄνδρες Ἴωνες, οὐ ποιέετε δίκαια

ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, lib. VIII. 22. Vide *Duker.* ad *Florum* I. 3, 9. WESS.

15 *seq.* ἐς θυμὸν ὦν βαλεῦ) Puto *Vallam* habuisse βαλεῦ, ὦ βασιλεῦ, quorsum *Ald.* et *Arch.* vergunt. Simile VIII. 68, 3. ὦ βασιλεῦ, καὶ τόδε ἐς θυμὸν βαλεῦ. *Veteri dicto,* [*lin.* 16 *seq.*] (cuius alia, verum culta figura, in Achabi regis responso I. Reg. c. xx, 11.) veritas, sicuti proverbiis consuevit, constat. WESS.

CAP. LII. 4. τῶν ἔχομεν γνῶμα μέγιστον) Non percepit verborum sententiam *Valla,* uti *maximum* eius *commilitium* manifestat; nam, μέγιστον στράτευμα legisse, iniusta *Galei* suspicio est. Γνῶμα *indicium documentumque*, ab *H. Stephano* recte substitutum, exprimit. *Sophocles* Trachin. vs. 599. ἔχοις ἂν γνῶμα μὴ πειρωμένη. *Aretaeus Cappadox* Morb. Acut. I. 1. fin. τάδε μέντοι τῆς λύσιος τῆς νούσου γνώματα: *haec morbi dissipati argumenta.* Ut vero [*lin.* 5.] τῷ σύ τε scribatur, caussa defit. πρηγμάτων vocabulum in his reticeri, norunt omnes. WESS. — Pro τῶν σύ τε *Reiskius* τῷ σύ τε legi iusserat; redire enim ad γνῶμα, *cui indicio tu ipse testis es. S.*

CAP. LIII. 1. ἀποστείλας ἐς Σοῦσα) Iustum probumque *Diodori* XIII. 96. καὶ Δέξιππον ἀπέλυσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα: at hic ἀπολύσας *Arch.* et *Vind.* scholio debetur. Potuisset porro [*lin.* 4.] ὑμέας συνέλεξα sua in sede durare, ni scripti codices exterminassent. Placet Cel. *Gronovii* iudicium. WESS.

8. ξυνὸν - - πᾶσι ἀγαθὸν σπεύδεται) Commodam *H. Steph.* adiecit interpretationem: sed quando σπεύδεσθαι vix alibi reperitur apud veteres, et nulla Codicum est in talibus auctoritas, mihi quidem placet *Gronovii* σπεύδετε: *in hoc enim laboratis, quod sit omnibus commune bonum:* sic isthac aetate scribebant. *Eurip.* Hec. vs. 119. Ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθόν. Phoen. 585. δύο κακὼ σπεύδεις. Troasin 955. Bacch. 911. Errat *Barnes.* in Suppl. vs. 161. *Herod.* I. 206. παῦσαι σπεύδων τὰ σπεύδεις. *Thucyd.* p. 404. μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες. *Andocid.* p. 20, 4. τὰ ἐναντία τῇ ἑαυτῶν ὠφελείᾳ σπεύδοντες. *Soph.* Elec. vs. 253. τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα καὶ τοὐμὸν αὐτῆς. VALCK. — Equidem non video quid incommodi habeat passivum σπεύδεται, scil. ἡμῖν, *studetur a nobis*, i. e. *studemus, quaerimus.* Quin immo multo probabilius mihi

videtur id dicentem Xerxen fecisse Herodotum, quam σπεύδετε, *studetis*. *S.*

13. τοὶ Περσίδα γῆν λελόγχασι) Haec regis professio simillima miris veterum Theologorum opinionibus, angelos *regna Dei iussu sortitos* curare et tueri. Sic, praeter Patrum alios, *Michaël Glycas* Ann. Part. I. p. 61. *ed. Venet.* ὁ προφήτης Δανιὴλ μέγα τι χρῆμα λέγει τοὺς ἀγγέλους εἶναι· προστάγματι δὲ Θεοῦ πᾶσαν τὴν κτίσιν διαλαχεῖν, καὶ τῶν ἐθνῶν ἐπιστατεῖν, καὶ τούτων τὸν μὲν τοὺς Πέρσας ἐφορᾶν, *etc.* Cuius sententiae fundus in *Daniël.* c. x, 13. minime tamen firmus ex disputatione Cl. *Iac. Ode*, Conment. de Angel. Sect. VIII. p. 785. WESS. — Deterior est lectio marg. *Steph.* Apud *Thucyd.* II. c. 74. Θεοὶ ὅσοι γῆν τὴν Πλαταιΐδα ἔχετε: *Dii qui hanc terram colitis*: ut *colere* Latinis et *habere*, Graecis ἔχειν est in talibus usitatissimum: more loquitur *Herodotus* poëtarum. *Theocrit.* Eid. XVI. vs. 83. Κούρη, ἃ σὺν ματρὶ πολυκλήρων Ἐφυραίων Εἴλαχας μέγα ἄστυ: ubi scribendum in *Scholiis* εἰληχέναι. Eid. VII. 103. Πὰν, Ὁμόλας ἐρατὸν πέδον ὅστε (ὅσγε) λέλογχας. Hinc Λόγχας, τὰς μερίδας, (sive τὰς λήξεις,) Ἴωνες λέγουσιν, *Etymolog.* p. 569, 34. Verbum illic legitur Λογχεῖν. *Hesychio* restituerunt viri docti: Εὐλογχεῖν, εὐμοιρεῖν. Μοιρολογχῆσαι scripsisse videtur *Harpocrat.* ex *Antiphonte.* VALCK. — Suspicari licuerit, scripturam Περσίδα γῆν λελόγχ. ex scholio natam esse, pro ea quam margo *Steph.* cum aliis praefert, τοὶ Πέρσας λελογχ. *S.*

CAP. LIV. 1. παρασκευάζοντο non patior mutari. WESS.

4 *seq.* μυρσίνῃσι στορνῦντες) Adleverat margini *ed. Ald.* viri docti manus στορεννῦντες, fortasse ob *Strabonis* τὰς ὁδοὺς στορεννῦντες lib. XIV. p. 956. c.; quo quidem, et *Arch.* μυρσίνῃ, facile carebimus. Geminum lib. VIII. 99. Isto autem de vias floribus odoratisque ramis consternendi more multa eruditi interpretes ad *Matth.* c. XXI, 8. Xerxes vero, *phialam* et *aurea vasa* in mare proiiciens, exemplum Alexandro M. praebuit apud *Diodor.* XVII. 104. et *Arrian.* Ἀναβ. VI. 19. WESS. — Olim στορνῦντες edd. Equidem στορνύντες hoc tono scripsi cum *Schaef.* et nostris membr. F. Neutrum puto reprobum. *S.*

11. τὸ [sive τὸν, cf. *Var. Lect.*] ἀκινάκην καλέουσι) Ex *Herodoto* excitat *Suidas* ἀκινάκην ista in voce, et *Etymo-*

log. p. 48, 31., incertum unde: nusquam enim nunc, ut ad *Suidam* verissime *L. Küsterus*, in Musis. Incidit olim suspicio, legisse Grammaticos hoc loco τὠκινάκην καλέουσι, uti τὤγαλμα, τὠληθὲς alibi, aut τούτῳ δὲ τὠκινάκεϊ lib. IV. 62., quae anceps et dubia. Certissimum est, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι, [*lin.* 12.] ab *Aldo* et *Hervagio* optime expressum, perperam foediorem post dein formam induisse. Κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος [*lin.* 13.] Mssti sibi expostulant. WESS.

12. ἀτρεκέως διαχρῆναι) Διακρῖναι recipietur ex Codicibus; atque ita *Vallam* legisse *Portus* iam suspicabatur: eidem inventum πέλαγος Codices etiam adfirmant, εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεὶς κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος ταῦτα. Ista paulo ante memorata, οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρῖναι, sic recte cepit Auctor *des Essais de Critique* p. 202. VALCK. — Mendosum διαχρῆναι intactum in contextu reliquerat *Gronovius;* sero nempe animadvertens διακρῖναι e cod. *Med.* enotatum, de quo in Notis monuit. *S.*

CAP. LV. 7. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην *etc.*) Fieri non potuisse, ut tanta uno die multitudo pontem transierit, praesertim si eo incesserint ordine, qui in c. 40., animadversio est Cl. *Corn. de Pauw:* praestare propterea, τρίτην μὲν τὴν ἡμέρην, ut *tertio* demum *die* transgressi illi fuerint. Mihi eàdem progressos in ponte serie, qua c. 40., non adparet: constat insuper, ἡμέρης vocabulum laxius, ut noctem conplectatur, porrigendum, siquidem septem diebus totidemque noctibus c. 56. transitu defuncti fuerunt. Ad haec nexus rerum et verborum c. 54. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην --- τῇ δὲ ὑστεραίῃ --- universum illum novandi inpetum, de msstis ut nihil adiungam, reprimit. WESS.

CAP. LVI. 6 *seq.* Ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος *etc.*) Hausit hoc fonte *Themistius*, Or. XIX. pag. 226. A. ἀλλὰ τὸν μὲν Ἑλλησπόντιον ἐξέπληττεν --- ὥστε θεὸν νομίσαι Ξέρξην τὸν Δαρείου. Indidem Declamationi XXI. *Libanii* p. 535. A. color, γῆν δὲ ποιεῖ τοῖς ὁπλίταις, καὶ τριήρεσι θάλατταν· καὶ δοκεῖ τοῖς ὁρῶσι θεῶν ὁ μέγιστος ἐν ἀνθρώπου τύπῳ πάντα κινεῖν: sed fuscus et parum ridens. Voluit opinor, γῆν δὲ ποιεῖ ταῖς τριήρεσι θάλατταν, καὶ θάλατταν τοῖς ὁπλίταις γῆν: certe illa Oratoris mens, perfossum Atho et stratum ponte Hellespontum innuentis. Quod si autem eo, quo vir ille Hel-

lespontius, *Libanius* et *Themistius* modo, *Gorgiae Leontino* Ξέρξης ὁ τῶν Περσῶν Ζεὺς audivisset, risum sibilumque *Longini* περὶ Ὕψ. cap. 3. vitasset profecto, uti non absurde *Langbaenius*. Non nunc *Plutarchum* Anim. Tranq. p. 470. E. taxabo: adpositum est ex Epigramm. in Xerxem Anthol. Latin. lib. I. pag. 192. *Quis novus hic hominum terramque diemque fretumque Permutat? Certe sub Iove mundus erat.* Sumsit hinc poëta, quod eruditos viros, multa inutiliter turbantes, fugit. Xerxes, talia conmutans, merito *novus hominum*, εἰδόμενος ἀνδρί: idem *Jupiter*, *sub* quo *mundus erat;* cum non hominis ea opera, sed dei viderentur: Θεῶν τοῦ μεγίστου ἐν ἀνθρώπου τύπῳ, *Libanius*. WESS.

9. ἄγων πάντας ἀνθρώπους) Frigidum videri poterit Hellespontii dictum, quod respicit *Themistius* Or. XIX. p. 226. A. Duxit secum Xerxes Παντοδαπῶν ἀνδρῶν γενεὰς Ἀσίης ἀπὸ χώρης, ut est in *Epigrammate* apud *Plutarch.* Themist. p. 116. κενώσας πᾶσαν ἠπείρου πλάκα, *Aesch.* Pers. vs. 720. Vere dicitur *Herodoto* VII. c. 157., ἐπάγων πάντα τὸν ἠῷον στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίης: totius enim Asiae vires contraxit, et quarumvis gentium subditarum auxilia. Notatur *Demetrio* περὶ Ἑρμην. §. 245. qui dixerat, ὅτι κατέβαινεν ὁ Ξέρξης μετὰ πάντων τῶν ἑαυτοῦ. μάλα γάρ, inquit, ἐσμίκρυνε τὸ πρᾶγμα: scribi enim debuisse μετὰ τῆς Ἀσίας ἁπάσης. Contra *Coelius* apud *Livium*, XXIX. 25., *ad immensum multitudinis speciem auget*, *tantam* scribens *multitudinem conscendisse naves*, *ut nemo mortalium aut in Italia aut in Sicilia relinqui videretur.* Audaciam hyperboles velut μειλίγματι repressit *Aristides* T. II. p. 318., συντάντων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἁπάντων ὡς εἰπεῖν (*ut ita dicam*) ἀνθρώπων. Sed absque isthoc adminiculo παντοδαποὺς vel παντοίους saepenumero Scriptores etiam optimi πάντας ἀνθρώπους dixerunt. *Xenoph.* Κυρ. Παιδ. VII. p. 115, 37., ἦλθεν ἡ δεινὴ ἀγγελία τὸ πάντας ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι: omnes propemodum Asiaticos. Ἑλλην. VI. p. 341, 10. πελταστικὸν ἱκανὸν πρὸς πάντας ἀνθρώπους ἀντιταχθῆναι. Adde VII. p. 378, 11. *Isocrat.* p. 176. E. *Demosth.* p. 54, 7. 412, 91. 630, 89. *Ephorus* apud *Macrob.* pag. 505., τὸν Ἀχελῷον μόνον πάντας ἀνθρώπους συμβέβηκε τιμᾶν. Talia nonnunquam vitii fuere suspecta. VALCK.

CAP. LVII. 3. καίπερ εὐσύμβλητον ἐόν) *Valla* σύμβλητον, ut *Arch.*, invenit vertitque. Verius multo vul-

gatum ex consequentibus. *Aeschylus* Prometh. vs. 774. Ἡ δ' οὐκ ἔτ' εὐξύμβλητος ἡ χρησμῳδία: pro quo in Choëph. vs. 168. εὐξύμβολον τόδ' ἐστί. Iones λαγὸν malle, dictum superius. [ad I. 123, 16.] WESS.

Ibid. ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγών) Λαγὸν suo more scripserat. Herodotea paulo si pensiculatius exegissent viri docti ad *Valer. Max.* mendam forsan sustulissent ex istis lib. I. cap. VI. p. 71. *In exercitu Xerxis - - - equae partu leporem editum constat, eodem montem Athon vix tandem transgresso:* sic scripsit ex Codd. *Pighius;* sentit vitium, tollere non potuit *Glarean.;* corrigendum ex *Herodoto: eodem pontem vix tandem transgresso: mons* ex *ponte* factus. *Athon*, ut puto, peperit scioli additamentum. Congruit et Herodoteis ostenti, quam dedit *Valerius*, interpretatio. VALCK.

5. ἀγαυρότατα) *Magno fastu superbiaque.* Ἀγαυρὸς Grammaticis αὐθάδης, ἔνδοξος, κομψὸς, ex *Hesiodi* Theog. vs. 832. Ἀγαυρίαμα, ἔπαρμα, οἴησις. Ἀγαυριᾷν, τὸ μεγάλως γαυριᾷν καὶ ἐπαίρεσθαι *Etymologo.* Quod adnectitur [*lin* 6.] περὶ ἑωϋτοῦ τρέχων, bene expedivit *Portus*, ἀγῶνα sive κίνδυνον adsciscens. *Eunapius* Vit. Maximi Phil. p. 100. de Valente Imp., οὐ τὸν περὶ βασιλείας, ἀλλὰ τὸν περὶ σωτηρίας ἀγῶνα τρέχοντος. Adde Nostri lib. VIII. 140, 1. et cap. 74. WESS.

6. περὶ ἑωϋτοῦ τρέχων) Nihil est cur articulum [τὸν] vir doctus putaret inserendum. Sicuti τὸν περὶ ψυχῆς θέειν vel τρέχειν, sic *qui de vita certabant* frequenter dicebantur περὶ ψυχῆς τρέχειν, vel ἀγωνίζεσθαι, vel κινδυνεύειν. τρέχων περὶ τῆς ψυχῆς est in *Herod.* IX. cap. 36. vid. Clar. *Wess.* Diss. *Herod.* p. 129., Portus in Τρέχειν περὶ ἑωϋτοῦ, *Gataker.* Diss. de Stylo N. T. cap. x. Quando Xerxes hic dicitur in regnum rediturus ut *lepus* περὶ ἑωϋτοῦ τρέχειν, proverbium respicitur *Suidae*, memoratum in Λαγὼς περὶ τῶν κρεῶν, [i. e. περὶ τοῦ σώματος,] dictum ἐπὶ τῶν διακινδυνευόντων ταῖς ψυχαῖς: conf. *Zenob.* Cent. IV. Prov. 85. Illuc spectabat et *Aristoph.* quod vidit *Küster.* in Ran. vs. 193., quando scripsit: Εἰ μὴ νεναυμάχηκε τὴν περὶ τῶν κρεῶν. [conf. ibi Schol.] Aliud hic Nostro praeterea potuit obversari proverbium, quod in adversarium detorquet *Demosth.* de Cor. p. 183., λαγὼ βίον ἔζης, δεδιὼς καὶ τρέμων καὶ ἀεὶ πληγήσεσθαι προσδοκῶν: habet et *Dion Chrys.* p. 611. D. vid. *Hemsterh.* ad *Luciani* Somn. p. 13. Hinc nonnemini τρέμων placuerat in *Herod. Anti-*

phon pag. 118, 34. περὶ τῆς εὐδαιμονίας τρίμων μὴ ἀποστερηθῇ. VALCK.

CAP. LVIII. 5. ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης) Thraciae erat, Melanem sinum finiens, teste *Eudoxo* in Schol. *Apollon. Rh.* I. 922. Doctissime hoc de promontorio *Holsten.* ad *Stephani* Σαρπηδών. Aliud, et Ciliciae quidem, Σαρπηδόνιον χῶμα *Aeschyli* Suppl. vs. 876. Statim [*lin.* 8.] πρὸς ἡλίου ἀνατολάς, recte *Palmerius* θερίνας, *aestivas*, explicat: suadet postulatque itineris continuatio. WESS.

CAP. LIX. 1. Ὁ δὲ Δορίσκος) *Steph. Byz.* hinc sua in Voc. mutua accepisse, vidit *Holstenius*, optime *Vallam*, τεῖχος *murum* reddentem, deserens: *urbem* enim *castellum*que *Herodoto* esse, quo nihil verius: exemplorum copia in penu est *Porti*, collectaque aliunde stipaverat *Holsten.*, eius ex schedis publicata ad *Hieroclis* Synecdem. p. 681. WESS.

4. τὸ δὴ Δορίσκος κέκληται) Τεῖχος istud, sive castellum, *Doriscus* dicebatur; neque tamen, quod sciam, oppidum illud Thraciae munitum voce τεῖχος, nomini adiecta designari solet; ut saepe commemorantur Σέῤῥειον τεῖχος· Ἡραῖον τεῖχος· Ἀβώνου τεῖχος· Γορδίου τεῖχος, *Gordiutichos*, *Livio*. *Pierum castella*, τείχεα τὰ Πιέρων dixit *Herod.* VII. 112., ubi *muros* reliquerunt in Latinis. vid. *Vales.* in not. *Mauss.* ad *Harp.* p. 288. et *Ez. Spanhem.* ad *Iulian.* p. 62. Dorisco castello vicina planities [*lin.* 6 *seq.*] apta nata Xerxi videbatur ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐξαριθμῆσαι τὸν στρατόν: conf. *Diodor.* XI. cap. 3. VALCK.

7. ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι) Qui corrigebat εὖ διατάξαι, non recordabatur χώρου ἐπιτηδεωτέρου ἐνστρατοπεδεύεσθαι lib. IX. 2. Equidem καὶ ἐναριθμῆσαι *Arch.* et *Vind.* pro reiiculo non habeo: namque in actionibus, certo in loco peragendis, huiusmodi conposita adamare solent, ut pluribus patefiet lib. IX. 7. *Salen* autem *Samothraciam*, iustissime *Gronov.* vindicavit. et *Zonen* ad Ethnicographum *Berkelius*. WESS.

CAP. LX. 1. ὅσον - - παρεῖχον πλῆθος ἐς ἀριθμόν) Veterem ego lectionem [πλήθεος ἀριθμόν] revocarem; a Medicea distant quae primo adspectu videri possent similia: alio collocatam ordine non spernerem praepositionem, ἐς ὅσον μέν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος ἀριθμόν. VALCK. — *Valckenarium* secutus *Borh.* revocavit πλήθεος ἀριθμόν: quae

mihi lectio ex interpretamento nata videtur. Scripturae, quam *Wess.* cum *Gronov.* tenuit, eadem sententia est: commode vero post ἀριθμὸν delebitur comma, et post πλῆθος reponetur: *Quamnam quique multitudinem contulerint, adcurate ad numerum definire non possum.* Quum vulgo post ἀριθμὸν (quemadmodum etiam in nostro ms. F.) incisa esset oratio; intellexeram olim: *Quamnam multitudinem quique contulerint ad complendum universum numerum.* *S.*

5 *seqq.* συνηγάγοντο ἐς ἕνα *etc.*) Restituentur haec ex Codicibus: συναγαγόντες ἐς ἕνα χῶρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ, συνάξαντες ταύτην ὡς μάλιστα εἶχον, περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον. In his συνάξαι, *conducere*, notat *constipare*, vel *coarctare;* ut apud *Longin.* π. Ὕψ. p. 232., τὰ γλωττόκομα -- οὐ μόνον κωλύει τῶν ἐγκεκλεισμένων τὰς αὐξήσεις, ἀλλὰ καὶ συνάγει διὰ τὸν περικείμενον τοῖς σώμασι δεσμόν: in quibus errat *Zach. Pearce* p. 267., iam emendatis *Scaligero* in *Propert.* p. 285. συνῆγον καὶ συνέσπων *Xenoph.* p. 152, 34. συνηγμένον apud *Athen.* XI. p. 474. E. *compressum* interpretatur *Macrob.* [Vide vero *Var. Lect.*] Praeter ceteros indicatos *Brissonio* de Regn. Pers. III. p. 407. Herodotea respicit *Aristid.* in Themist. III. p. 297. ubi *Schol. MS.* καινότερον φησὶν ἐξεῦρεν ἀριθμὸν, κατὰ μυρίους, οὐ καθ' ἕνα μετρῶν· λέγει δὲ διὰ τὸ μυρίανδρον τεῖχος, οὗπερ ἐμνήσθη καὶ ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ, I. p. 224. VALCK.

5. ἐξηρίθμησαν) Placuit hoc *Gronovio* et mihi: indicatur Persarum exercitum *enumerandi actus.* Itaque mox [*lin.* 12.] τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμησαν· ἀριθμήσαντες δὲ, κατὰ ἔθνεα διέτασσον, uti Codices iubent. Porro συναγαγόντες, in ea schedarum discordia, ex *Arch.*, cui paene paria *Ask.* facit, praeoptavi. Verissimum praeterea [*lin.* 7.] περιέγραψαν ἔξωθεν κύκλον, *extus*, sive, uti Laurentius, *extrinsecus, circulum circumscripserunt.* Qui quidem *circulus* si ἔσωθεν *intus* fuerit ductus, cui tandem usui? Miror tolerari ineptias, a *Pavio* et *Reiskio* explosas, potuisse. WESS.

CAP. LXI. 3. πίλους ἀπαγέας) *Salmasii* ad *Solin.* pag. 392. *pileos incurvos*, non rectos, quales regum Persarum, attigit *Gronovii* sedulitas, cuius *pilea non densata* praefero. Ἀπαγὴς *minime conpactum* exponit: hinc οἱ ἁπλῶν καὶ ἀπαγῆ εἰς εὐσέβειαν παραλαβόντες ψυχὴν, quibus ad pietatem *parum firmus* animus *Gregor. Naz.* Or. Stelit. II. pag. 119. A., et Iuliani Imp. αὐχὴν ἀπαγὴς, *cervix minime firma*,

ibid. pag. 122. A. Zeno quoque *παχύκνημός τε καὶ ἀπαγὴς καὶ ἀσθενὴς*, quippe corpore *haud bene conpacto*, in *Laërtii* VII. 1. Alibi Noster de Persis, *ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρβασίας ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι* lib. V. 49., quae utique *κυρβασίαι* non erant *πεπηγυῖαι conpactiles* admodum, quales Scytharum cap. 64. Quid *Porto* arriserit, Lexicon eius docebit. WESS. — *Ἀπαγέας πίλους impenetrabiles* reddiderat *Valla*; in eamdemque sententiam *Portus* intelligebat *ex solida materia firmaque compactos, qui adeo non facile frangi aut penetrari poterant*; scil. ex *ἀπὸ* (privationem significante) et *ἄγω*, *frango*, derivato nomine *ἀπαγὴς*, sive a verbo *πήγνυμι* cum *α* intensivo, non privativo, ut idem valeat *ἀπαγὴς* atque *εὐπαγής*. Recte vero *Wesselingium ἀπαγέας non compactos* interpretatum esse, docet *Scholiastes* ad *Aristoph.* Av. vs. 487. ubi, Πᾶσι Πέρσαις, ait, *ἐξῆν τὴν τιάραν φορεῖν, ἀλλ' οὐκ ὀρθήν· μόνον δὲ οἱ Περσῶν βασιλεῖς ἐχρῶντο. - - τοῖς μὲν ἄλλοις ἔθος καὶ ἐπτυγμένην καὶ προβάλλουσαν ἐς τὸ μέτωπον ἔχειν.* Pro eo quod vulgo *ἡ τιάρα* Graeci dicebant, *Herodotum* in masculina forma usum esse hoc nomine, adnotavit *Hesych.* in voce. Caeterum super his, quae hoc cap. de *Persarum cultu* memorantur, consuli potest Commentatio eruditi Academici Parisiensis *Mongez*, Tomo IV. Actorum Instituti Literarum et Artium Gallofrancici pag. 7 seqq. *S.*

3 *seq. κιθῶνας χειριδωτοὺς ποικίλους*) *Tunicam manicatam* Persis *Strabo* et plures tribuunt. At nulla hic *lorica*, cum tamen *χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς* munirent corpus in *Xenophont.* lib. VI. Παιδ. pr., et Masistius *ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτόν· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον* inf. lib. IX. 22. Cuius neglectae fortasse caussa, quod *lorica κιθῶνος* in vocabulo lateat. *Hesych.* Στρεπτοῖο *χιτῶνος, τοῦ ἁλυσιδωτοῦ θώρακος.* Propterea *Heliodorus* Aeth. IX. p. 431., absoluta elegante loricae squammatae pictura, *χιτῶνά τινα φολιδωτὸν ἀπεργάζονται.* Alioqui fatendum erit, *loricae* excidisse mentionem, fuisseque primitus *χειριδ. ποικίλους, καὶ θώρηκας λεπίδος σιδ. etc.* quae docta *Io. Christ. Biel* (Exercit. de Lign. Libani pag. 29.) coniectura. Simile quid in *Reiskii* stilum venit. Ut ut illud est, mallem cum *Pavio ἰχθυοειδέας*, et ad *κιθῶνας* referre. WESS.

4. *λεπίδος σιδηρέης ὄψιν ἰχθυοειδέος*) Nisi quid interciderit,

videri possunt non pectus tantum, sed totum corpus, habuisse *lorica* tectum, *ex ferreis laminis squamarum instar* sibi invicem impositis facta; ut erant armati equites *cataphracti*, de quibus egere *Brisson.* de Regn. Pers. III. pag. 379 seqq. et *Spanhem.* ad *Iulian.* p. 249., ut horum adeo κιθῶνες χειριδωτοὶ fuerint λεπιδωτοὶ vel φολιδωτοί. *Herodotus* tamen infra, de Masistio loquens interfecto, τὸν θώρηκα et τὸν κιθῶνα clarissime distinguit IX. 22., ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσεον λεπιδωτὸν, κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος κιθῶνα φοινίκεον ἐνεδεδύκεε. In eundem sensum φολιδωτὸν dixit *Posidippus* Com. *Athen.* IX. p. 376. F. ὅστις ἂν θώραχ' ἔχῃ φολιδωτὸν, ἢ δράκοντα σεσιδηρωμένον. Eiusdem originis voces λεπὶς et φολὶς [conf. *Etymolog.* pag. 798.] in usu distinguebantur: piscium squammae λεπίδες, serpentium φολίδες dicebantur; quod vere monuit *Brissonius.* φολιδωτὰ δρακόντια dederat *Ignat.* Ep. ad Antioch. p. 106. VALCK.

[12. Ἀρταῖοι) Vide *Steph. Byz.* voc. Ἀρταία: cuius ex observatione obiter firmatur id quod de corrupta scriptura *Artoxerxes*, *Artobazus*, et similibus, subinde in his Adnotationibus monui. De errore doctorum nonnullorum virorum, qui *Arteatas* etiam nominatos veteres Persas statuerunt, vide ad I. 125, 12. notata. *S.*]

[12 *seqq.* ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δανάης τε *etc.*) Conf. c. 150. Graecanicam de *Persicorum regum origine* fabulam attigit etiam *Xenophon* Cyrop. I. 2, 1. et *Apollodor.* Biblioth. II. 4, 5. *S.*]

CAP. LXII. 1. τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι) Viri docti ταύτην στολὴν probare nequeo: σκευὴν ex secuturis Scriptor *intellectam* voluit. A Medis autem cunctum illum armaturae habitum Persas mutuum habere, *Strabo* lib. XI. p. 797. C. [p. 525. D. ed. Cas.] exponit. WESS. — Vide ad I. 109, 2. notata. *S.*

[4. ἐκαλέοντο δὲ πάλαι - - Ἄριοι) Fuit deinde particulare nomen populi, Persarum imperio subiecti, Ἄρειοι sive Ἄριοι, apud Nostrum III. 93, 12. et VII. 66. Intelliguntur autem h. l. *Arii*, interprete *Anquetilio* (Act. Acad. Inscr. T. XXXI. p. 376.) incolae regionis cui nomen *Iran.* Quod vero adiecit Scriptor noster, *Medos ipsos* nominis sui originem a *Colchica Medea* derivare, (conf. *Pausan.* II. 3. p. 118.) id quidem ad credendum difficile est; nisi forte Medus aliquis, fabulatoribus Graecis per iocum gratificaturus, olim tale

quidpiam alicubi iactavit. Conf. *Is. Vossium* ad *Melam*, I. 2. p. 561. *S.*]

9. μιτρηφόροι) Ex dialecto, qua ἀγγελιηφόροι saepius, σειρηφόρος III. 102. et μιτρηφορέειν *Arrian.* Ind. cap. 7. In *Eustath.* tamen pristina est scriptura, ad *Odyss.* K'. p. 1659, 10. [p. 398, 9. ed. Bas.] Melius contra pravum *Arch.* ἐτετάχατο [*lin.* 11.] idem ad Iliad. B'. p. 234, 12. [pag. 177, 26. ed. Bas.] καὶ παρ' Ἡροδότῳ τὸ, ἐσεσάχατο, ἀντὶ τοῦ ὡπλισμένοι ἦσαν. vid. c. 70. WESS. — Perversa lectio est *Arch.* ἐτετάχατο: alterum aliquoties in hac recensione recurrit: c. 70. κατάπερ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο: c. 73. Ἀρμένιοι κατάπερ Φρύγες ἐσεσάχατο: et cap. 86. *Hesychius*: Σεσάχθαι, ἐσκευάσθαι, καθοπλίζεσθαι. Σάγη γὰρ ἡ καθόπλισις. *Theocrit.* Eid. XVII. 94. πολλοὶ δέ οἱ ἀσπιδιῶται, Χαλκῷ μαρμαίροντι σεσαγμένοι. VALCK.

CAP. LXIII. 3. χάλκεά τε κράνεα) Restitutum est vocab. κράνεα: nam χάλκεα, solitarie posita, quid erunt? An ποιήματα, quae conmode adduntur c. 80. Certe capitis munimina, adeoque κράνεα, *galeae;* quae possunt profecto varie *inplicari nectique*, πλέκεσθαι, sicuti Paphlagonum c. 70. et Thracum galeae c. 76. Utrum vero, quum in Persis, Medis, Cissiis et Hyrcanis nullas *Herodotus* galeas agnoscit, consequens, ut nec in Assyriis? [quae *Gronovii* erat opinio.] WESS.

[7 *seq.* οὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι *etc.*) Etiam *Cappadocas* Graeci Σύρους et Συρίους adpellabant; vide I. 6, 3. et 72, 9. cum utrobique notatis: adde *Strab.* lib. XVI. p. 737. A. B. *S.*]

CAP. LXIV. 4 *seq.* κυρβασίας ἐς ὀξὺ ἀπιγμένας) Ubi habentur οὔρεα ἐς ὀξὺ τὰς κορυφὰς ἀπιγμένα, lib. II. cap. 28., in *Arch.* scribitur ἀπηγμένα: nostro loco si legeretur ἀπηγμένας, sive potius ἀνηγμένας, alterum nemo requireret. κορυφὴ οὐκ ἐς ἄγαν ὀξὺ ἀνηγμένη est in *Pausan.* IX. pag. 786. εἰς ὀξὺ συνηγμένης τῆς κεφαλῆς, *Diodori* T. I. pag. 148. εἰς στενὸν συνῆχθαι, *Athenaei* XI. p. 477. VALCK. — *Suidas*: Κύρβασις· ἔνιοι μὲν τιάραν *etc.* Quam ad nominis formam, h. l. κυρβάσιας scriptum oportebat: sed κυρβασίας penacute apud Nostrum, ut hic, sic et V. 49, 18. praeferunt edd. et mssti, quemadmodum in sing. τὴν κυρβασίαν apud *Aristoph.* Av. 487. ubi *Schol.* ἔστι δὲ αὕτη, τιάρα. Unde et *Hesychius* idem capitis tegumentum perinde et Κυρβασίαν et

Τιάραν dici, sub utraque voce monuit: quod etiam ex *Herodot.* VII. 61, 2. coll. cum V. 49, 18. intelligitur. Caeterum, ut Persarum tiarae ἀπαγέες erant, *non bene compactae firmaeque, sed in frontem propendentes;* (c. 61, 3. et ibi not.) sic contra hae *Sacarum cyrbasiae* πεπηγυῖαι erant et ὀρθαὶ, *bene compactae* (*firmae, rigidae*, coll. c. 70, 11.) et *erectae;* quales apud Persas non nisi reges gestabant. *S.*

7. ἀξίνας σαγάρεις) Interpositum καὶ, quo scholii indicium esset liquidius, voluntate Codicum eliminavi. *Sagaris* et ἀξίνη eadem, nunc quoque Armeniis, sicuti *Wisthoni* fratres ad *Mosen Choronensem* in Praefat. monuerunt. Neque occultum *Corn. de Pauw* fuit litteratoris interpretamentum, coniectanti ex abundanti suspicionum penu καὶ ἀσπίδας καὶ σαγάρεις, citra aequum tamen. [Vide omnino *Var. Lect.*] Ἀμυργίους [*lin.* 8.] tutatur *Steph. Byzant.* WESS.

8 *seq.* οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας *etc.*) Quod *a Persis Scythas omnes* scribit Σάκας *dictos*, hinc attigit *Eustath.* ad *Dionys.* vs. 749. *Ctesiae* probabiliter debentur de Dario et Sacis *Polyaeno* narrata VII. c. x. §. 6. et 8. conf. *Demetrius* περὶ Ἑρμ. §. 249. VALCK.

CAP. LXV. 1. εἵματα μὲν ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων πεποιημένα) Laurentii *amictum e lignis* exsibilant merito. Qualis enim amictus? Indi veste utebantur linea, *lino ex arboribus facto*, sicuti hunc usque in diem. *Arrianus* Ind. cap. 16. ἐσθῆτι δὲ Ἰνδοὶ λινέῃ χρέονται, - - λίνου τοῦ ἀπὸ τῶν δενδρέων. Talis Nostro ad telas materia εἴριον ἀπὸ ξύλου lib. III. 47. et uberius ibid. cap. 105. Latinorum ore aut *gossipion*, aut *xylon* Graeca voce. *Plinius* Hist. Nat. XIX. 1. *Superior pars Aegypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem aliqui* g o s s i p i o n *vocant, plures* x y l o n, *et ideo* l i n a *inde facta* x y l i n a. Id sequor. Σίδηρον ἦν [*lin.* 3.] ferri potest ob σίδηρα *Aretaei Cappad.* Morb. Diuturn. II. 13. pag. 134., alioqui insolentius. WESS.

CAP. LXVI. [1. Ἄριοι) Iidem Ἄρειοι III. 93, 12. Caeterum conf. cap. 62, 4. ibique not. *S.*]

7. Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου) In barbaris his nominibus multiplex amanuensium dissensus, conpositu difficilis. Ἀρτύβιον Persam memoravit lib. V. 108., Ἀρτάνην inf. cap. 224. Sunt ea cognomina Persica, sed quo iure edita recusabuntur? De *Parthis, Chorasmiis, Sogdis* vide III. 93. WESS.

CAP. LXVII. 1. σισύρνας) De σισύρνη et σισυρνοφόροις [*lin.* 8.] vide lib. IV. c. 109. WESS.

5. εἵματα μ. βεβαμμ. ἔχοντες ἐνέπρεπον) Idem esset εἵμασι βεβαμμένοις ἦσαν ἐμπρεπεῖς, vel διαπρεπεῖς: sic c. 83., χρυσὸν πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον. Rarissimum illud *Aeschyli* Agam. vs. 1231. σπλάγχν' ἐποίκτιστον γένος Πρέπουσ' ἔχοντες: et vs. 30. ὡς ὁ Φρυκτὸς ἀγγέλλων πρέπει, pro ἔχουσι, et ἀγγέλλει, sic optime Clar. *Abresch.* interpretatur. Ut splendida vestis ἐμπρέπειν; sic ornatus veste splendida, illà dicitur ἐμπρέπειν. *Lucian.* adv. Indoct. §. 9., ἡ πορφύρα ἐνέπρεπε τῆς ἐσθῆτος. *Sophocles* apud *Clem. Alex.* Paedag. III. p. 286, 2. Γυναικομίμοις ἐμπρέπεις ἐσθήμασιν: quibuscum *Euripidis* ex Antiope locum recte comparavit *Io. Pierson*. Praef. *Moer.* pag. XLIII. VALCK.

[10. Ἰθαμάτρεω) Verum fuerit Ἰθαμίτρεω. Vide *Var. Lect.* et conf. VIII. 130, 10. ibique *Wess. S.*]

CAP. LXVIII. 4. Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου) Mirum ni huic, ut reliquis Darii filiis, matris nomen historicus adiecerit. Idem *Plutarcho* dici videtur aliquoties Ἀριαμένης, T. I. p. 119. D. T. II. p. 488. D. Priori loco fratrum Xerxis audit πολὺ κράτιστός τε καὶ δικαιότατος: altero, filiorum Darii natu maximus, πρεσβύτατος τῆς γενεᾶς. Sed, cui cum Xerxe de regno fuit controversia, *Herodoto* vocatur Ἀρτοβαζάνης lib. VII. c. 2. Hoc capite memoratus si *Plutarchi* est Ἀριαμένης, cur Nostro non dicebatur ὁ Δαρείου καὶ τῆς Γωβρύεω θυγατρός? ut Ἀριαβίγνης infra dicitur cap. 97. VALCK.

CAP. LXIX. [1. ζειρὰς ὑπεζωσμένοι) Ζειρὰ vel ζειρή, vestimenti aut indumenti genus: quod quale fuerit explicaturi veteres Grammatici (in *Var. Lect.* citati) varias iverunt in partes, nec satis planum facere potuerunt. Illud unum h. l. monuisse iuvabit, quod apud *Suidam* et alios nonnullos legitur, Ζειραί· χιτῶνες ἀνακεκολαμμέναι: docente *Ruhnkenio* ad *Tim.* p. 129. ex *Etymol.* p. 410. ἀνακεκολπωμέναι corrigendum, *tunicae in sinum replicatae. S.*]

2. τόξα παλίντονα) Arcus omnes παλίντονοι quum sint, iusta observatio *Eustath.* est, Arabum arcus forma fuisse singulari, atque *utramque in partem flexiles*, ἐπὶ θάτερα μέρη κλινόμενα, sive *Attii* voce *reciproca*, monente *Scaligero* in *Varron.* de Lingua Lat. lib. VI. p. 78. Erant quoque προσ-

δέξια, *habiles* in Latinis *Vallae*, sive, quemadmodum Edd. et scripti, πρὸς δεξιά, *ad dextram adpensi*: equidem περιδέξια novi, non illud. Dubio exemtum nunc omni ἐκ Φοίνικος σπάθης est, [*lin.* 4.] quae *Kühnium* scriptura ad *Pollucem* non fugit. Certissimum etiam ἐναμμένοι, [*lin.* 3.] ad *Diodori* lib. I. 11. p. 15. explicitum. WESS.

3. λεοντέας ἐναμμένοι) Sic optime *Gronov.* ex *Med.* λεοντῆν ἐνημμένην scripsit *Aristoph.* Ran. vs. 433. νεβρίδα ἐνῆφθαι, *Cornutus* de Nat. Deor. c. 27. et *Harpocrat.* in Νεβρίζων. παρδαλῆν ἐνῆφθαι, *Schol. Theocriti* I. 3. non, ut vulgatur, πάρδαλιν εἰλῆφθαι: hoc ubi est in *Pollucis* VIII. 151. ἀνῆφθαι verius est. παρδαλέην ἐνῆφθαι dederat et *Eustath.* in Ἰλ. γ'. pag. 283, 43. non ἐνεῖσθαι. In proximis, [*lin.* 4.] ut erat in marg. *Steph.* corrigit *Palmer.* ἐκ Φοίνικος σπάθης: atque id ipsum in aliis esse Codicibus didicimus ex Dissert. *Herodot. Wesselingii* p. 119. VALCK.

5. οἰστοὺς μικρούς) Collatis *Agatharchidae* et *Heliodori* verbis ita reposuit *S. Bochartus* Phal. IV. 26. pag. 266.; quam magni viri correctionem in examen operosa Nob. *Palmerius* disquisitione misit, Exercit. p. 33.; probabiliter ostendens, arcui praegrandi minorem sagittam non optime convenire; incurvationis enim spatio haud sufficere; *Heliodori* verba et *Agatharchidae* controversa videri. Qua quidem in disputatione posterior mihi pars elumbis adparuit; sicuti quoque, sagittas μακρὰς et βραχεῖς recte dici, minus μεγάλας et μικράς. Verius *Gronovius.* [monens, nihil impedire quo minus sagittae μικραὶ dicantur.] Δόρασι μικροτέροισι χρεώμενοι Codices quidam lib. VII. 211. Equidem, nisi Mssti obstarent, in partes ire possem. *Lapis acutus, quo sigilla sculpebantur*, [*lin.* 6 *seq.*] *smiris*, Hebraeorum שמיר *Samir*, est; de quo eruditissime *Bochartus* Hierozoic. Part. II. lib. VI. p. 842. WESS.

12. ἦρχε Ἀρσάνης) Fortasse hoc homini nomen fuit: liquido non adfirmaverim. [Vide *Var. Lect.*] In Persis plures *Arsames*; qualis *Plutarchi*, Artox. pag. 1026 fin., *Antigoni Carystii* c. 128., *Polyaeni* VII. 28., quem *Maasvicus* cum hoc male contendit. Immo ipsis Darii in maioribus *Arsames*, inf. cap. 224. WESS. — Ἀρσάμης legitimum potius nomen videbitur: huius proavus, pater Hystaspidis, Ἀρσάμης aliquoties vocatur Nostro: bis inter du-

ces exercitus Ἀρσάμης memoratur *Aeschylo* Pers. vs. 37. et 308. *Casaubono* idem esse videbatur *Polyaeni* Ἀρσάβης vel Ἀρσάμης, VIII. c. 28.; sed, qui Barcen fraude cepit, Persa *Herodoto* vocatur Ἄμασις, lib. IV. c. 201. et 203. Arsamis germanus frater, Darii filius ex Artystone, Γωβρύης, infra VII. 72., Βρύης audit ex membrana *Med.* VALCK.

[14. εἰκώ) εἰκοῦν scriptum oportuisse censuit *Larcher* ob *Gregor.* canonem 35. de Ionica Dialecto. Iam ad illam quidem normam Ἰοῦν et Βουτοῦν dixit Noster, a rectis casibus Ἰώ et Βουτώ: sed, ut in aliis multis, sic et hoc in genere, licitum fuit Ionibus, *Herodoto* certe, eis etiam uti formis, quae aliis Graecis, et Atticis praesertim, usitatae erant. Sic, licet αἰδοῦν, ut ionicum, ibid. commendet *Gregorius*, nusquam apud *Herodotum* reperitur haec nominis forma; sed αἰδώ, sive rectius αἰδῶ, (ut nos cum probatis libris edidimus, nempe ex αἰδόα contractum, coll. *Etymol.* p. 30. lin. 40 seqq.) praeferunt codices lib. I. c. 8, 16. quemadmodum constanter apud *Homerum* scribitur. *S.*]

CAP. LXX. 2. διξοὶ γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο) Veterum persuasio de *Aethiopibus Afris et Asiaticis* cognitissima ex *Strabonis* erudita super Homereo Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, dissertatione est lib. I. p. 58. [p. 30. et 33. ed. Cas.] Indi Aethiopes rectà et promissà erant comà, ἰθύτριχες: Afri οὐλότριχες, crispo, ut nunc perseverant, capillitio. Consimilis de utrisque *Strabonis* lib. XV. pag. 1012. B. [pag. 690. D.] et *Arriani* Ind. c. 6. observatio. WESS. — Conf. *Heeren Ideen über die Politik* etc. T. II. p. 352. *S.*

8. προμετωπίδια δὲ ἵππων) Frequentantur in equorum ante frontem ornatu προμετωπίδια apud *Xenophontem*, *Achillem Tat.*, *Aelianum*, *Iamblichum*, et plures: in muliebri mundo κόσμος προμετωπίδιος *Basilio M.* T. II. pag. 55. c. Hic προμετωπίδια sunt *pelles, equorum capitibus detractae, et humanis ad terrorem indutae et speciem.* Nam, quod ante frontem, προμετωπίδιον, quale προμετωπίδιον κέντρον, quo natura pisces xiphias armavit, in *Aeliani* Hist. An. XIV. 26. Atque haec, qui προμετώπια praeferunt, considerasse non videntur. WESS.

CAP. LXXI. 2. ἦσαν ἔχοντες) Culte codices pauci σκυτίνην ἦϊσαν ἔχοντες, *corio armati iere.* [*ibant.*] Belle equidem illud Declamatoris in Sallust. cap. 3. *Unus enim*

satis es materiae h a b e n s, et quae *Sanctius* Minerv. III. 10., iuxtaque Graecorum similes prorsus [periphrasticas] dictiones, conductas ad *Diodori* lib. II. 5., recordor. Sed illud huic loco magis censeo adpositum. WESS.'

CAP. LXXII. [2. κράνεα πεπλεγμένα) Conf. c. 63, 3. ibique *Wess.* et cap. 79, 2. *S.*]

5. Λίγυες) Iidem c. 86. Λίβυες, et lib. III. 92. Αἰγλοὶ, sive Αἰγδοὶ, uti Mssti; mihi, quod ibi [Adnot. ad III. 92, 9.] professus fui, sive nomen expendo seu gentem, ignoti. Μαριανδυνοὶ bene habent; [conf. *Var. Lect.* I. 28, 5.] bene Σύριοι, qui volentibus schedis, heic Σύροι. Vide III. 90., notataque *Gronov.* lib. II. 104. [Adnot. ad II. 104, 12. et supra ad huius Musae c. 63, 7 *seq.*] Sit-ne vero Darii et Artystonae filius [*lin.* 10.] vero nomine Βρύης an Γωβρύης, non adfirmavero. Notior in Persis *Gobryes Gobryas*que multo est. WESS. — Vide *Var. Lect. S.*

[6. τὴν αὐτὴν ἔχοντες) Toties in hoc recensu vocab. σκευὴ occurrit, ut nullo incommodo hic omitti potuisse videatur subintellectum. Conf. cap. 62, 1. 71, 2. 73, 2. 77, 2. et vide ad I. 109, 2. notata. *S.*]

CAP. LXXIII. 3. Βρίγες) Conveniunt Βρίγες et Φρίγες Macedonum sono, quo Βίλιππος et Βάλακρος, qui Φίλιππος et Φάλακρος alibi. Nollem tamen *Arch.* et *Pass.* scripturam obtrudi. Βρίγες hinc clarissime *Steph. Byz.*, et de Mida *Conon* Narr. I. ὑπὲρ Μυσίαν ᾤκισε, Φρύγας ἀντὶ Βρίγας, βραχύ τι παραλλαγείσης τῆς λέξεως, μετωνυμασθέντας. Plura Cl. *Holstenius* ad *Stephanum*. Ceterum σύνοικοι ἦσαν [*lin.* 4.] in absurdis collocari non debet. WESS. — Qui in Thracia manserunt eiusdem originis, Βρύγοι nominantur VI. 45, 3. (ubi vide Not.) et VII. 185, 9. Apud *Strabon.* VII. p. 295. c. et XII. pag. 550, 4. ubi Βρύγες et Βρίγες olim edebatur, utrobique Βρίγες ex msstis posuit nuperus Editor Lipsiensis, cuius vide notata in Var. Lect. ad posteriorem locum, T. V. p. 92 seq. *S.*

4. Εὐρωπήϊοι ἐόντες συνοίκησαν) Ex tribus diversis lectionibus genuina mihi videtur illa in marg. *Steph.* χρόνον ὅσον Εὐρωπήϊοι ἐόντες σύνοικοι ἦσαν (ἔσαν) Μακεδόσι. Hic est Nostro familiaris scribendi mos: IV. 47. ἡ γῆ, ἐοῦσα πεδιάς, - - εὔυδρός ἐστι. cap. 147. ἦν ὁ Θήρας οὗτος, γένος ἐὼν Καδμεῖος, - - ἀδελφεός. VII. 129. τὸ μέσον δὲ τουτέων - - ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, ἐοῦσα κοίλη. VALCK.

CAP. LXXIV. 2. οἱ δὲ Λυδοὶ, inquit, Μῄονες ἐκαλεῦντο πάλαι, (sive τὸ πάλαι,) ἐπὶ δὲ Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην. In Codice, quem manu scriptum ab humanissimo *I. I. Wetstenio* habui utendum, hoc legebatur Scholion in *Hom.* Ἰλ. γ'. 401. Μῃονίας· Λυδίας λέγει· Μῄονες γὰρ τὸ παλαιὸν ἐκαλοῦντο οἱ Λυδοὶ, εἶτα Λυδοὶ, ἀπὸ Λυδοῦ τοῦ ἄστεος, (lege Ἄτυος,) ὡς φησὶν Ἡρόδοτος ἐν τῇ πρώτῃ. lib. I. c. 7. VALCK. — Eadem leguntur in *Villoisoni* Scholiis Venetis, et ibi quidem recte Ἄτυος scribitur, sed perperam Ἡρωδιανὸς, pro Ἡρόδοτος. Quod ad Μηίονας spectat, vide *Var. Lect. S.*

5. ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ἐπικαύτοισι) Afris idem teli genus cap. 71. *Mysii* autem nobiles his iaculis, ἀκοντισταὶ Μυσοὶ *Aeschylo* Pers. vs. 52., et Ὀλυμπηνοὶ *Eustathio* in Perieges. vs. 810. [immo vero ad vers. 322. not. 3.] *Stephano*que Voc. Ὄλυμπος, unde Οὐλυμπηνοὶ et hic, [*lin.* 7.] si qua necessitas. WESS.

CAP. LXXV. [3. ζειρὰς) Vide ad c. 69, 1. *S.*]

4 *seq.* πέδιλα νεβρῶν) Vetere πέδιλα νευρῶν delectatur Cl. *de Pauw*, caligis videlicet ex loris apte constrictis: neque enim πέδιλα νεβρῶν ulla fuisse, cum hinnuli calceis careant; nec *pelles hinnulorum*, si vel maxime caligis dederint structuram, νεβροὺς, sed νεβρίδας aut νεβρείους, adpellari. Cui opinioni speciem *carbatinae* detrahent, πεποιημέναι ἐκ τῶν νεοδάρτων βοῶν, non utique ex *bubus*, sed *bubulo corio*, in *Xenophontis* Ἀναβ. IV. pag. 309. *Ed. Hutch. Transitum Thracum in Asiam*, iustumque eius tempus, ill. *Scaliger* vestigavit ad *Euseb.* Chron. MXLV. WESS. — Quod πεδίλα in Graecis nostris penacute scribitur, id ex *ed. Schaef. pr.* in nostrum exemplum irrepsit: πέδιλα oportebat, ut habent aliae editiones atque etiam *Schaeferiana secunda. S.*

CAP. LXXVI. 1 *et seqq.* ἀσπίδας δὲ ὠμοβοΐνας εἶχον *etc.*) Cuncta haec de Thracibus Asiaticis sive Bithynis eruditi accipiunt; quorum tamen armaturam, originem, praefectumque Persam, quod Scriptoris mos fert, summa descripserat ante accuratione. Et talia de iisdem iterum? Immo vero ἀκέφαλα sunt, defectaque et gentis titulo et praefecti Persae nomine. Hiatum sagax Cl. *Pavii* ingenium animadvertit, et agnoscent, opinor, in posterum omnes. Quo enim cunque verba versentur modo, ad Thraces Asia-

ticos non pertinebunt, nedum ad Europaeos, quibus suus demum locus c. 185. Venerant in mentem mihi *Chalybes*, ob *Martis oraculum*, et quoniam memoratis gentibus adfines fuerunt lib. I. c. 28. Sed incertissima ea divinatio. Πϱοβόλους λυκοεϱγέας aut λυκεϱγέας [*lin.* 2.] servo, *Gronovio* consentiens. Opportuna est Grammaticorum glossa, ἀκόντια πρὸς λύκων θήϱαν ἐπιτήδεια in *Athenaeo*, alioqui turbatissimo; sicuti aliàs, post sollertem magni Animadversoris et *Paulli Leopardi* Emend. XI. 18. curam, ostendi. WESS. — Vide eiusdem doctissimi Viri *Dissertat. Herodoteam*, p. 58 seq. et quae a nobis ad *Athenaeum* adnotata sunt, Animadverss. Vol. VI. p. 212 seq. *S.*

2. πϱοβόλους δύο λυκεϱγέας) Nihil attulit vir Clar. [*Gronov.*] quo lectori persuaderet, quod persuasum voluit. [scil. cum *Valla* intelligenda esse *veruta ad lupos conficienda idonea.*] Quando inter Milyas εἶχον τόξα μετεξέτεϱοι Λύκια, quidni Thraces Asiatici πϱοβόλους habuerint Λυκιοεϱγέας? id est, *Athenaeo* interprete lib. XI. pag. 486. D. F. ἀκόντια ἐν Λυκίᾳ εἰϱγασμένα: a quo commode comparantur Ναξιουϱγὴς κάνθαϱος, κλίνη Μιλησιουϱγὴς, et τϱάπεζα Ῥηνιουϱγής. *Athenaeum* tamen suspicor in suo quoque Codice legisse Λυκεϱγέας, [λυκοεϱγέας ille in suo *Herodoti* exemplo legerat; si fides vetustissimo *Athenaei* codici,] cuius loco scribi voluerit Λυκιοεϱγέας, ἵν' ἀκούηται τὰ ἐν Λυκίᾳ εἰϱγασμένα, prout corrigit *H. Vales.* ad *Harpocr.* in Λυκιουϱγεῖς. conf. Index Thesauri *H. Steph.* VALCK.

CAP. LXXVII. 1. Καβηλέες δὲ οἱ Μηόνες) Alibi Καβάλεες, [III. 90, 6.] ex Lydis propagati, eaque propter *Meones*. Mox Λασόνιοί τε καλεύμενοι, *et qui Lasonii dicuntur*, doctissimus *Pavius*, [pro Λασόνιοι δὲ, quod praeferunt libri omnes;] ut a Cabalensibus, quemadmodum lib. III. 90., separentur. Prostat ibi alia *Valckenarii* nostri coniectura. WESS. — Adde quae a *Larchero* ad h. l. notata sunt; et consule, quos ille laudavit, *Stephanum Byz.* in Καβαλὶς, et *Strabonem* lib. XIII. p. 630. c. D. et 631. A. ed. Cas. *S.*

CAP. LXXVIII. 9. Ἀϱταΰκτης ὁ Χεϱάσμιος) Cupide ὁ Χοϱάσμιος docti viri *Is. Vossius*, *Pavius*, aliique; quibus calculum addere memini, motus *Arch.* indicio. Muto sententiam: ὁ Χεϱάσμιος, aut, si malueris, ὁ Χοϱάσμιος, patris nomen Artayctae dat. Neque is enim gente

Chorasmius; sed, quod Noster planissime, ἀνὴρ Πέρσης, origine et domo Persa, lib. IX. 115. WESS.

CAP. LXXIX. 1. Μᾶρες, *Hecataei* testimonia apud *Stephanum* protectissimi contra *Is. Vossii* (Κᾶρες et [lin. 6.] Καρῶν emendantis) molimina sunt. *Cares* utique ab hac gentium serie alienissimi. Vide c. 93. WESS. — Immo vide III. 94, 7. ibique notata. *Isaacus* vero *Vossius* ubinam significaverit, Κᾶρες h. l. pro Μᾶρες corrigendum, mihi non liquet. Illud video, eumdem *Vossium* in Notis ad *Melam* p. 562. diserte adfirmare, eosdem h. l. *Mares* ab *Herodoto* memorari, quos apud eumdem lib. III. c. 94, 7. intelligendos esse ipse *Vossius* docuit. *S.*

CAP. LXXX. 2. τοὺς ἀναστάστους καλεομένους) His gemina lib. III. 93. Qui solos *Cares*, ob haec *Arriani* Ἀναβ. III. 8. οἱ δ' ἀνάσπαστοι Κᾶρες, intelligit *Barn. Brissonius*, Regn. Pers. lib. II. c. 223. admodum parcus est, praesertim cum eos in insulis *Arrianus* non locet. Barcaei ἀνάσπαστοι, Paeones, Eretrienses, supra memorantur, nec has tamen in insulas depositi. *Ctesiae* verba, ab eruditissimo viro adscripta, ἀνάσπαστος γίνεται εἰς Ἐρυθρὰν, Persic. cap. 39. ipsos Persas, delicti adfines, huc relegatos nonnunquam fuisse ostendunt. Latius tamen vocis notio, ad lib. IV. 204. exposita, semet extendit. WESS.

CAP. LXXXII. 4. Σμερδομένης) Sic malui, ut in hominis nomine discordia cessaret. Σμερδομένεα adpellant plerique omnes c. 122. Illud autem [*lin.* 5.] Ξέρξῃ δὲ ἐγένοντο ἀνεψιοὶ, in positione dictionis concordat c. 5. ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψιός, Δαρείου δὲ ἀδελφεῆς παῖς. Vide ad superioris libri c. 103. WESS.

CAP. LXXXIII. 5. ἐπὶ τοῦδε) Glossam redolet *Med.* et aliorum διὰ τάδε, nollemque defensum: alterutrum abunde est. Formam praefert Ionicam βινηθεὶς [*lin.* 6.] spernique recusat: alienum sane μιωθεὶς est *Th. Galei*, nec fulcrum ex Glossatorum Μιῶσαι, *deportare*, Μίωσις, *deminucio*, nanciscitur; siquidem vitiose picta sunt, et inconmoda prorsus. Ἀραίρητο alibi assertum. WESS. — De ionica forma ἀραίρητο pro ᾕρητο vide Adnot. ad I. 191, 33. ubi quae verba ex IX. 101. citantur, leguntur ea lib. IX. c. 102, 18. Et duobus quidem istis locis ἀραίρητο significat *captus erat:* hic vero *electus erat*; (sic enim in versione po-

situm malim, quam *deligebatur*) id est, *iam ante designatus erat qui continuo in decedentis locum succederet.* Quod vero in eadem *Wesselingii* Adnot. ad I. 191. verba quae hic leguntur, ita adferuntur, quasi ἀραίρητο cum νούσῳ iunctum esset, ut intelligeretur *morbo sublatus, morbo exstinctus*, id invito Viro doctissimo exciderat. *S.*

5. ἐπὶ τοῦδε) διὰ τάδε, quod in Codicem *Med.* irrepsit, interpretamentum videtur Herodoteae formulae. In proximis, εἴ τις αὐτέων ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν, ἢ θανάτῳ βιασθεὶς ἢ νούσῳ, pro βιασθεὶς in *Arch.* βιωθεὶς scribi dicitur; illinc *Galeo* placuit μιωθείς. Numerus certe dici potuit μειωθεὶς, *imminutus;* forsan et aliquis θανάτῳ μειωθεὶς ἢ νούσῳ, *morte minutus sive morbo:* μειοῦσθαι, μινύθειν, et *minutus*, in talibus adhibentur nonnusquam; et nova captat *Herodotus*. VALCK.

10. χωρὶς δὲ χρυσόν τε πολλὸν *etc.*) Quia *Curtius* de his lib. III. 3. *Proximi ibant, quos Persae Immortales vocant, ad decem millia: cultus opulentiae barbarae non alios magis honestabat: illi aureos torques, illi vestem auro distinctam habebant;* Nostri χρυσὸν ad solas vestes referri *Schefferus* de Antiq. Torquib. c. 9. vetat; torques enim aureos suo continere ambitu; cui adsentior cupide. WESS.

CAP. LXXXIV. 3. καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων) Puto fuisse τὴν καὶ ὁ *etc.* Idem requiri c. 86. ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, nimirum τῇ καὶ ἐν τῷ, *Reiskius* agnovit. Ionum μετεξέτεροι: [*lin.* 4.] quod una cum scholio apud *Arch.* revocatum haud indignabuntur *Herodoti* amatores. Fuerint-ne vero veterum Persarum in capitibus ex aere ferroque ducta ποιήματα prorsus eadem ac culte ab *Heliodoro* Aeth. IX. p. 431. expicta, non habeo dicere. WESS. — Potuerat utique *lin.* 3. τὴν καὶ scribere *Herodotus*, et τῇ καὶ c. 86. Sed invito nihil tale obtrudi Scriptori debebit. Sic sane et cap. 50, 15. γνώμῃσι ἐχρέοντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ scribere ei placuit, non τῇσι καὶ σύ. Parique ratione latine *idem atque* dicimus, et *similiter atque.* Conf. c. 86, 3. *S.*

CAP. LXXXV. 7. σειρῇσι πεπλεγμένῃσι) *Th. Galeus* potius adposuit ζειρῇσι futurum ex c. 75., longe aberrans. Ζειραὶ in *amiculorum* genere, in consertis *funibus* σειραί. Σειραῖος ἱμὰς *Polluci* I. 148., σειραῖαι *funiculi, Philoni Iud.* Vit. Contempl. p. 897. A. Σειραῖς δὲ ἁμαρτιῶν ἑαυτοῦ ἕκαστος σφίγγεται, Graecus Proverbiorum *Salomonis* interpres trans-

late, sed eleganter, c. v, 22., ubi *Aquila* ἐν σχοινίοις ἁμαρτίας. [Notus etiam σειραῖος ἵππος ex *Sophocl.* Elect. 722.] Adi *Ivon. Villiomarum*, Animadv. in Loc. Controv. *Titii* lib. IV. p. 84. Hanc autem *Sagartiorum* in pugnando habilitatem cur *Pausan.* I. 21. Sauromatis contribuerit, non adsequor. Eamdem-ne illi seriore aetate, ut *retiarii*, de quibus *Lipsius* Saturn. lib. II. 8., probarunt? WESS.

11 *seq.* οἱ δὲ ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι) Sic recte Codices. Ἐμπαλασσόμενοι iidem ac συμπλεκόμενοι, Schol. *Thucyd.* VII. 84. Ceteris congruit ὀλόμενος δολίοις βρόχων ἕρκεσιν Agamemnon, *Euripid.* Elect. vs. 155., et *Aeschyli* ex Agamemn. vs. 1620. ἰδόντα τοῦτον τῆς δίκης ἐν ἕρκεσιν. Non equidem obliviscor Euripidei Iphig. Taur. vs. 77. ποῖ μ' αὖ τήνδε ἐς ἄρκυν ἤγαγες χρήσας, nec *Aeschyli* Choëph. vs. 1000. ἄρκυν δ' ἂν εἴποις καὶ ποδιστῆρας πέπλους, elegantis utriusque et haud longe abeuntis figurae, neque potioris tamen. WESS.

Ibid. ἐν ἕρκεσι ἐμπαλλασσόμενοι) Perparum interest utrum ἐν ἄρκυσι legatur, an ἐν ἕρκεσι: hoc tamen, altero rarius in talibus, dedisse videtur. *Hesych.* Ἕρκεσι, δικτύοις, Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι δευτέρῳ. Saepe *malis* ponuntur αἱ τῆς Δίκης ἄρκυες. τῆς Δίκης ἐν ἕρκεσιν est in Agamemn. *Aeschyli* vs. 1620. Eximi participio debet ἐμπαλλ. litera superflua, scribique ἐν ἕρκεσι ἐμπαλασσόμενοι, id est βρόχοις ἐμπλεκόμενοι. Sic scripta reperiuntur παλάσσεσθαι et ἐμπαλάσσεσθαι. *Aelius Dionysius* apud *Eustath.* ad Ἰλ. ε'. p. 399, 20. [p. 527. ed. Rom.] μέμνηται τοῦ Θουκυδίδου εἰπόντος τὸ Ἐμπαλασσόμενοι, ἀντὶ τοῦ ἐμπλεκόμενοι, περιπειρόμενοι (δόρατι,) φυρόμενοι. *Thucydidae* verba, iam a *Porto* adhibita in Ἐμπαλάσσειν, reperiuntur lib. VII. c. 84. *H. Stephanus* Ind. Thes. ceterique qui attigerunt Thucydidea, ad *Hesych.* etiam in Ἐμπαλάξαι, ἐμπλέξαι, huius non meminerunt Herodotei loci. Duo nobis exhibet fragmenta *Suidas* in Ἐμπλασσόμενοι, in quibus mihi genuina scriptio fuisse videtur Ἐμπαλασσόμενοι, in his certe *Aeliani*: τοῖς φίλοις καὶ οἰκείοις ἐμπαλασσόμενοι ἀπέσφαττον αὐτοὺς ὡς πολεμίους. VALCK.

CAP. LXXXVI. [3. τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ) Vide paullo ante, ad c. 84, 3. *S.*]

8. ὡς δ' αὔτως Κάσπιοι) *Caspii* aut hic perperam ponuntur, aut paullo superius, iunguntur Paricanis c. 68.

Utii et *Myci;* utri horum sedem mutarint, non adfirmavero. A clar. *de Pauw* Ἄριοι ex Κασπίων voce formabantur, coniectura ancipite. Meliores Mssti verum fortasse monstrabunt. WESS. — Praeter *Var. Lect.* ad h. l. vide Adnot. ad III. 93, 9. *S.*

11. ταχυτῆτα οὐ λειπομένας servo. Alibi, lib. III. 102., et plenius quidem, κάμηλοι ἵππων οὐκ ἥσσονες ἐς ταχυτῆτα. *Pollux* de Bactrianis, καὶ εἰσὶν αὐτοῖς (κάμηλοι) ἵππων μὲν ὠκύτεραι τὸ τάχος, lib. I. 140. WESS.

CAP. LXXXVIII. 4. ἐπὶ συμφορὴν περιέπεσε) Malunt συμφορῇ περιέπεσε ex frequentiore usu. *Demosth.* in *Mid.* pag. 345. καὶ τοιαύτῃ συμφορᾷ περιπέπτωκεν. In *Diodoro* XII. 60. Ἀμπρακιῶται δὲ ἐν μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεπτωκότες: praepositio, ut ibi indicatum, redundat. [Vide *Var. Lect.* Cum verbo ἐνέπεσε malles utique ἐς συμφορὴν, sed nec ἐπὶ praecise damnandum.] Φαρνοῦχος, alius tamen, in Pers. *Aeschyli* vs. 313. occurrit. WESS.

Ibid. ἐπὶ συμφ. περιέπεσε ἀνεθέλητον) Non spernerem, si darent Codices, περὶ συμφορὴν περιέπεσε ἀνεθ. Sed Herodotea, ni fallor, ἐπὶ συμφορὴν vel ἐς συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθ. commode reddi potuerunt συμφορῇ περιέπεσε δεινῇ, *in tristem incidit calamitatem.* Suspicor adeo, περιέπεσε, velut altero longe usitatius, his adscriptum, in Codicem fluxisse *Flor.* Qua ceteris, eàdem περιπεσεῖν *Herodoto* adhibetur structurà. Est hic συμφορὴ ἀνεθέλητος *gravis* vel *tristis calamitas:* bene cepit *H. Steph.* Ind. Thes. Infra c. 133. ὅ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι - - - συνήνεικε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ ἔχω εἶπαι. Supra I. 32., *multa nobis eveniunt in vita,* τὰ μή τις ἐθέλει, id est ἀνεθέλητα: intelliguntur *calamitates* et *infortunia,* συμφοραὶ συμπίπτουσαι καὶ νοῦσοι συνταράσσουσαι, quae, καὶ βραχὺν ἐόντα, μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον, secundum Artabanum VII. 46. Infortunium *Herodoto* exprimitur formulà οὐκ ὡς ἤθελε, οὐχ ὡς βούλεται: et similia leguntur alibi. Iones in primis *tristia* quaevis verbis exprimunt in speciem lenissimis. VALCK.

10. ἐν τοῖσι γούνασι) Cl. *Gronovii* explicationem vide. Pristino σὺν τοῖσι γουν. haec ex lib. IV. c. 62. τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ auxilio venire queunt. WESS. — *In commissura,* interpretatur *Gronov. qua femur cruribus committitur, quae est genu.* Haud ita male, me

iudice. De camelo loquens Noster, III. 103. ait, in posterioribus cruribus, σκέλεσι, quatuor habere illum γούνατα, id est, puto, quatuor *articulos*, quatuor *commissuras*. *S.*

CAP. LXXXIX. 1 *seq.* Τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς *etc.*) Numerum triremium, rediturum c. 184., notae *Pass.* optime signant, pariterque *Aeschylus* Pers. vs. 341., ubi de aliorum dissensu docte *Stanleius.* WESS.

Ibid. ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι) In *Herodotum* semper malevolus *Plutarchus*, in Themist. p. 119. B. ad eumdem navium numerum definiendum uti maluit testimonio Tragici Poëtae, quam historici. De numero navium egerunt *Thom. Stanlei.* ad *Aesch.* Pers. vs. 341. *Ez. Spanhem.* in *Iulian.* p. 280. et *P. Wesseling.* ad *Diodor.* XI. c. 3. ubi eaedem atque hic enumerantur gentes, sed in navium numero, quas singulae subministrarunt, a Nostro multum discrepat *Diodorus.* VALCK.

6. ἀσπίδας δὲ ἴτυς οὐκ ἐχούσας) In Glossis ἴτυς *umbo*, et inde *Valla. Clypei ambitus et labrum* est, *ex ferro; Polybii* σιδηροῦν σιάλωμα lib. VI. 21., ab *umbone* discrepans et remotum. Phoenices *peltâ* protegebantur: Πέλτη, ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα apud *Hesychium.* WESS.

7 *seqq.* οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες *etc.*) Quod de *Phoenicum primis ad mare rubens sedibus* succedit, prorsus notabile, congruit lib. I. 1. et sacris *Mosis* Vatumque libris; mirumque accidit, ab egregiis viris *S. Bocharto*, *Camp. Vitringa*, *Hadr. Relando*, origines Philistaeorum vestigantibus, insuper haberi. Nemo infitiabitur, *Palaestinos Philistaeos*que eosdem censeri. Recensentur in posteris Mitzraimi, sive ex Aegypto orti, Casluchaei et Caphthoraei, hinc Philistaei, *Genes.* c. x, 14. *Deuteronom.* c. II, 22. et *Amos.* c. IX, 7. Tractus, quem primitus habuerunt, mari erat adfinis, et forte insularis, ex *Ierem.* cap. XLVII, 4. Talis autem ad sinum Arabicum, eumque extimum conmodissimus; unde ante Mosis aetatem progressi inferioris Aegypti partem insederunt, *Exodi* c. XIII, 17. Quae quidem, cum Philistaei origine fuerint Aegyptia et prope Aegyptum habitarint olim, testenturque ipsi, suos maiores ad Rubrum accoluisse primitus mare, credibiliora videntur, quam insueto itinere in Colchidem et Cappadociam cum *Bocharto* eos ducere, et in Palaestinam reducere, aut, quae *Vitrin-*

gae Comment. ad *Esaiae* c. XIV. p. 449. divinatio, ex regione Cyrenaica et Creta. Venit horum pars in Nob. *Palmerii* Exerc. p. 35. cogitationes. WESS.

13. κράνεα χηλευτά) Scholion *Pass.* πλεκτά χηλευτά revocat mihi ἀξίνας σαγάρεις c. 64. in memoriam, simili modo auctas: immo suspicionem movet, κράνεα πλεκτά c. 79. indidem, vetere obliterato, propagata. *Hesychius* hoc ex loco κράνεα χηλευτά, πλεκτά ἐκ σχοίνου, cui *Pollux* ferme conpar. *Nexiles* itaque et *sutiles* fuerunt; non, ut *Vallae* Latina, *forcipiculatae*. Bene *Stephan.* Thes. T. IV. p. 515. [quem vide.] WESS.

15. τύκους) Glossam *Aldi* et aliorum, ὄρυξ λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον, *Hesychius*, *Eustathius*, *Tzetzes* ad *Lycophron.* vs. 349. non ignorant; inprudenterque additam, delendamque agnovit eruditissimus *Camerarius* ad *Aristotelis* Nicomach. lib. VI. 12. p. 304.; quo ergo iure a *Gronovio* taxatur? Notavit id *St. Berglerus* quoque. WESS.

17. ἐσταλάδατο) Vulgatum ἐσπελάδατο genio sermonis pugnare *Ang. Caninius* et *Portus* observarunt. Ἔσταλτο dat Ionibus [in plurali numero] ἐστάλατο, quo *Hesiodus* usus Ἀσπίδ. vs. 288., et ἐσταλάδατο. Cognita res *Eustathii* declaratione est. [vide *Var. Lect.*] WESS. — In antecedentibus saepe reperiuntur ἐπεστάχατο, et ἐσκευάδατο, pro ἐσκευασμένοι ἔσαν, et ἐσταλμένοι ἔσαν. Quod hic Editiones insidet crucem fixit grammaticis: ἐσκευάδατο *Porto* videbatur reponendum; ἐσταλάδατο *Caninio* et *Reiskio*: sed hoc nullo modo potuit a στέλλω formari: Ionicus iste flexus, δατο, praesertim obtinet in verbis in άζω et ίζω desinentibus. Si vel in omnibus legeretur Codicibus ἐσπελάδατο, Codicibus antiquiorem mendam tollerem scribendo ἐστολίδατο, id est ἐστολισμένοι ἦσαν, vel ἔσαν ἐσταλμένοι. Formâ tantum differunt Στέλλειν· Στολιδοῦν· et Στολίζειν· στολή, στολὶς et στολισμός. VALCK. — ἐσταλάδατο fortasse e duabus scripturis natum est. ἐστάλατο et ἐσκευάδατο, in unam coalitis. *S.*

CAP. XC. 2-4. εἰλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλῆες etc.) De Regibus Cypriis bene: Aptus-ne vero a capitis integumento ad *tunicas* transitus? Sic Cl. *de Pauw*, rogitans praeterea, an *tunicis* Cypriorum vulgus *capita* obtexerit? Hoc cum insulsum, οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιτάριας, *reliqui gestabant cidares*, maluit; eoque magis quoniam *Pollux* X. 162.

iudice. De camelo loquens Noster, III. 103. ait, in posterioribus cruribus, σκέλεσι, quatuor habere illum γούνατα, id est, puto, quatuor *articulos*, quatuor *commissuras*. *S.*

CAP. LXXXIX. 1 *seq.* Τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς *etc.*) Numerum triremium, rediturum c. 184., notae *Pass.* optime signant, pariterque *Aeschylus* Pers. vs. 341., ubi de aliorum dissensu docte *Stanleius.* WESS.

Ibid. ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι) In *Herodotum* semper malevolus *Plutarchus*, in Themist. p. 119. B. ad eumdem navium numerum definiendum uti maluit testimonio Tragici Poëtae, quam historici. De numero navium egerunt *Thom. Stanlei.* ad *Aesch.* Pers. vs. 341. *Ez. Spanhem.* in *Iulian.* p. 280. et *P. Wesseling.* ad *Diodor.* XI. c. 3. ubi eaedem atque hic enumerantur gentes, sed in navium numero, quas singulae subministrarunt, a Nostro multum discrepat *Diodorus.* VALCK.

6. ἀσπίδας δὲ ἴτυς οὐκ ἐχούσας) In Glossis ἴτυς *umbo*, et inde *Valla. Clypei ambitus et labrum* est, *ex ferro; Polybii* σιδηροῦν σιάλωμα lib. VI. 21., ab *umbone* discrepans et remotum. Phoenices *peltâ* protegebantur: Πέλτη, ἀσπὶς ἴτυν οὐκ ἔχουσα apud *Hesychium.* WESS.

7 *seqq.* οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες *etc.*) Quod de *Phoenicum primis ad mare rubens sedibus* succedit, prorsus notabile, congruit lib. I. 1. et sacris *Mosis* Vatumque libris; mirumque accidit, ab egregiis viris *S. Bocharto*, *Camp. Vitringa*, *Hadr. Relando*, origines Philistaeorum vestigantibus, insuper haberi. Nemo infitiabitur, *Palaestinos Philistaeos*que eosdem censeri. Recensentur in posteris Mitzraimi, sive ex Aegypto orti, Casluchaei et Caphthoraei, hinc Philistaei, *Genes.* c. x, 14. *Deuteronom.* c. II, 22. et *Amos.* c. IX, 7. Tractus, quem primitus habuerunt, mari erat adfinis, et forte insularis, ex *Ierem.* cap. XLVII, 4. Talis autem ad sinum Arabicum, eumque extimum conmodissimus; unde ante Mosis aetatem progressi inferioris Aegypti partem insederunt, *Exodi* c. XIII, 17. Quae quidem, cum Philistaei origine fuerint Aegyptia et prope Aegyptum habitarint olim, testenturque ipsi, suos maiores ad Rubrum accoluisse primitus mare, credibiliora videntur, quam insueto itinere in Colchidem et Cappadociam cum *Bocharto* eos ducere, et in Palaestinam reducere, aut, quae *Vitrin-*

gae Comment. ad *Esaiae* c. XIV. p. 449. divinatio', ex regione Cyrenaica et Creta. Venit horum pars in Nob. *Palmerii* Exerc. p. 35. cogitationes. WESS.

13. κράνεα χηλευτά) Scholion *Pass.* πλεκτὰ χηλευτὰ revocat mihi ἀξίνας σαγάρις c. 64. in memoriam, simili modo auctas: immo suspicionem movet, κράνεα πλεκτὰ c. 79. indidem, vetere obliterato, propagata. *Hesychius* hoc ex loco κράνεα χηλευτὰ, πλεκτὰ ἐκ σχοίνου, cui *Pollux* ferme conpar. *Nexiles* itaque et *sutiles* fuerunt; non, ut *Vallae* Latina, *forcipiculatae*. Bene *Stephan.* Thes. T. IV. p. 515. [quem vide.] WESS.

15. τύκους) Glossam *Aldi* et aliorum, ὄρυξ λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον, *Hesychius*, *Eustathius*, *Tzetzes* ad *Lycophron.* vs. 349. non ignorant; inprudenterque additam, delendamque agnovit eruditissimus *Camerarius* ad *Aristotelis* Nicomach. lib. VI. 12. p. 304.; quo ergo iure a *Gronovio* taxatur? Notavit id *St. Berglerus* quoque. WESS.

17. ἐσταλάδατο) Vulgatum ἐστελάδατο genio sermonis pugnare *Ang. Caninius* et *Portus* observarunt. Ἔσταλτο dat Ionibus [in plurali numero] ἐστάλατο, quo *Hesiodus* usus Ἀσπίδ. vs. 288., et ἐσταλάδατο. Cognita res *Eustathii* declaratione est. [vide *Var. Lect.*] WESS. — In antecedentibus saepe reperiuntur ἐσεσάχατο, et ἐσκευάδατο, pro ἐσκευασμένοι ἔσαν, et ἐσταλμένοι ἔσαν. Quod hic Editiones insidet crucem fixit grammaticis: ἐσκευάδατο *Porto* videbatur reponendum; ἐσταλάδατο *Caninio* et *Reiskio*: sed hoc nullo modo potuit a στέλλω formari: Ionicus iste flexus, δατο, praesertim obtinet in verbis in άζω et ίζω desinentibus. Si vel in omnibus legeretur Codicibus ἐστελάδατο, Codicibus antiquiorem mendam tollerem scribendo ἐστολίδατο, id est ἐστολισμένοι ἦσαν, vel ἔσαν ἐσταλμένοι. Formâ tantum differunt Στέλλειν· Στολιδοῦν· et Στολίζειν· στολὴ, στολὶς et στολισμός. VALCK. — ἐσταλάδατο fortasse e duabus scripturis natum est. ἐστάλατο et ἐσκευάδατο, in unam coalitis. S.

CAP. XC. 2-4. εἰλίχατο μίτρῃσι οἱ βασιλῆες *etc.*) De Regibus Cypriis bene: Aptus-ne vero a capitis integumento ad *tunicas* transitus? Sic Cl. *de Pauw*, rogitans praeterea, an *tunicis* Cypriorum vulgus *capita* obtexerit? Hoc cum insulsum, οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιτάριας, *reliqui gestabant cidares*, maluit; eoque magis quoniam *Pollux* X. 162.

κίταριν ex *Herodoto* produxit. Cui ego suspicioni, nisi *Cidaris* sive *citaris* Persarum esset, et Codices officerent, accedere possem. *Tunicas* Scriptor *vulgo Cypriorum* tribuit, *regibus* negat: capitis eorum tegmen, quod reticuit, abditum tenetur in sequentibus, τὰ δὲ ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες. WESS. — Suspicari fas est, memoriâ falsum *Pollucem* esse, quum *Herodoto* vocabulum κίταριν tribuit, quod apud *Ctesiam* legisset Grammaticus. *S.*

5. ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηναίων) Ἀθηνέων scribendum: sed haec pleraque alibi prostant indicata. VALCK. — Ἀθηνέων scripsi ex cap. 95. WESS.

CAP. XCI. 2 *seq.* λαισήϊα --- ὠμοβοΐης πεποιημένα, καὶ κιθῶνας) Voculam καὶ, ut superfluam, tollendam censeo, scribendumque ὠμοβοέης. In hac forma cum Edd. conspirant Codices scripti lib. IV. c. 65. Ionica sunt βοέη et ὠμοβοέη, nempe δορά: quibusvis usitata, ὠμοβόειος et ὠμοβόϊνος. Supra VII. 76. et 79. Thracibus Asiaticis dat ἀσπίδας ὠμοβοΐνας, et Colchis. Ubi in *Xenoph.* Κυρ. Ἀναβ. IV. p. 200, 17. γέῤῥα habentur δασέων βοῶν ὠμοβόεια, Mstus praebet ὠμοβόϊνα et *Suidas*. Deterior est in Herodoteis lectio quam praebet *Eustath.* in Ἰλ. ί. pag. 433, 16. Φησὶ περί τινων καὶ Ἡρόδ. ὅτι λαισήϊα εἶχον ἀντὶ ἀσπίδων ὠμοβοείοις πεποιημένα. Fiebant autem λαισήϊα ex ἀκατεργάστων βυρσῶν, secundum eumdem ad Ἰλ. μ'. p. 874, 47. *ex pellibus nondum confectis* sive *mollitis*, atque adeo ἐξ ὠμοβοέης. Cretensis *Hybrias* καλὸν memorat λαισήϊον, πρόβλημα χρωτὸς, apud *Athen.* XV. p. 696. A. VALCK.

9-11. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι *etc.*) Sic semper gentis nomen scribitur in Musis; non quale Codex exhibet *Arch.* Herodotea *de Pamphyliorum origine* attigerunt *Strabo* XIV. p. 984. A. et *Eustath.* ad *Dionys.* vs. 854., Ἡρόδοτος φησὶν, ὅτι Παμφύλιοί εἰσι τῶν ἐκ Τροίας ἀποσκεδασθέντων μετὰ Ἀμφιλόχου καὶ Κάλχαντος: in his frequens vitium offert *Arch.* ἀποσκευασθέντων. VALCK. — De *Amphilocho* cf. III. 91, 2. *S.*

CAP. XCII. 4. αἰγὸς δέρματα *etc.*) Parui Msstis; cur enim numerum multitudinis, cum toties praecesserit εἶχον κιθῶνας, spernerem? Paene etiam ἐστεφανωμένους, quippe ad rem notandam abunde, admiseram. De *Termilis* non repeto ex lib. I. 73.; neque ex *Diodoro* XI. 3. in navium numero discordiam. WESS.

8. ἀπὸ δὲ Λύκου) Ex marg. *Steph.* recipi potuisset *Herodoteum* ἐπὶ δὲ Λύκου. VALCK. — Idque merito a *Wess.* receptum. *S.*

CAP. XCIII. [6. ἐν τοῖσι πρώτοισι τῶν λόγων) Vide lib. I. cap. 171. *S.*]

CAP. XCIV. 5. Πελασγοὶ Αἰγιαλέες) Omnis olim Peloponnesus, *Pelasgia;* sed quoniam hi maritimam sinus Corinthiaci oram tenuerant, propterea Αἰγιαλεῖς. Multa viri illustres, *Spanhemius* ad *Callimachi* H. Del. vs. 73., et *Buherius* Diss. Herod. c. 9. p. 92., optime *Hesychii* errorem in Αἰγιαλεῖς detegens. Falsum namque, πρότερον eos Ἴωνες, post dein Αἰγιαλεῖς adpellatos. WESS.

CAP. XCV. 1. Νησιῶται δὲ) *Insulani* in classe hac Persica qui fuerint, praeclare *Valckenarius* Noster patefecit ex *Diodor.* XI. 3. WESS. — Vide posteriorem partem Adnotationis proxime sequentis. *S.*

4. Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων) Duabus primum literis repetitis scribendum arbitror, Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων: *Iones sunt quicunque Athenis originem trahunt. Herod.* lib. I. c. 147. Εἰσὶ δὲ πάντες Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνῶν (Ἀθηνέων) γεγόνασι, καὶ Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτήν: hi paulo dicebantur ante, οἱ ἀπὸ τοῦ πρυτανηίου τοῦ Ἀθηναίων ὁρμηθέντες καὶ νομίζοντες γενναιότατοι. εἶναι Ἰώνων. Deinde voces istas, Ἴωνες ὅσοι ἀπ' Ἀθηνέων, huc suspicor ex nota traductas, quam ex lib. I. petitam lector in ora Codicis posuerat. [Fallacem illam fuisse Viri doctissimi suspicionem, in *Var. Lect.* demonstravimus.] Non nescio in hac gentium recensione Nostrum alia quoque dixisse, quae tradiderat explicatius alibi; verum voces istae, quas dicebam, hac in sede satis alienae cum vicinis nexum habent nullum. *Herodotum* itaque de his Insulanis tantum scripsisse censeo: καὶ τοῦτο Πελασγικὸν ἔθνος, ὕστερον δὲ Ἰωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ δυώδεκα πόλιες: *ista quoque gens Pelasgica; postea vero dicta fuit ob eamdem rationem Ionica, ob quam* XII. *civitates*: κατὰ τὸ αὐτὸ, καὶ, *aeque ac*, similiter adhiberi, supra fuit observatum ad VII. c. 50. [conf. VII. 84, 3. et 86, 3.] *Insulani* hi *Iones* neque Chii erant, nec Samii; distinguuntur enim a XII. civitatibus, quae in unum coaluerant reipublicae corpus, in Panionium convenire solitae; inter istas autem XII. duae erant nobilissimae et potentissimae *Chius*

et *Samus*. Quia memorabantur in hac recensione non Ἴωνες tantum, sed et Νησιῶται, quorum illi iuxta *Herodotum* quoque centum naves Regi subministrarint, ne quis erraret, *Diodorus Sic.* XI. c. 3., Ἴωνες, ait, μετὰ Χίων καὶ Σαμίων ἑκατὸν (*centum naves*) παρέσχοντο· - - - Νησιῶται δὲ πεντήκοντα. Quinam *Insulani* sint intelligendi, declarant haec proxima *Diodori*: τὰς γὰρ νήσους τὰς ἐντὸς Κυανέων καὶ Τριοπίου καὶ Σουνίου προσηγμένος ἦν ὁ βασιλεύς: si nempe comparentur cum his *Herodoti*, insulanos designantis Ionas et colonos Atheniensium. Tales erant, secundum Nostrum, *Céi*, *Naxii*, *Siphnii*, *Seriphii*, lib. VIII. c. 46. Κῖοι (Κεῖοι) - - - ἔθνος ἐὸν Ἰωνικὸν ἀπὸ Ἀθηναίων. - - - Νάξιοι δέ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθηναίων γεγονότες: tum cap. 48., Σίφνιοι καὶ Σερίφιοι - - Ἴωνες ἐόντες ἀπ' Ἀθηναίων. *Thucydidi*, praeter ceteras gentes, in Siciliam Athenienses sequuti narrantur VII. c. 57. ex Ionia Milesii, Samii, Chii; ex insulis Κεῖοι καὶ Ἄνδριοι καὶ Τήϊοι, - - - Ἴωνες ὄντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων. Sed ex media erant Ionia Τήϊοι: (Τέων γὰρ μέσον εἶναι Ἰωνίης ait *Herod.* I. 170., et *Steph. Byz.*) apud *Thucydiden* itaque, me iudice, non Τήϊοι, sed memorari debuerunt Τήνιοι. *Tenus* Andro erat insula vicina: Τήνῳ συνάπτουσ' Ἄνδρος ἀγχιγείτων, *Aeschylo* Persis vs. 888., utraque Atheniensium colonia. *Tenios* inter insulanos nostro quoque loco censendos liquet ex *Herod.* VIII. 82. Insulae autem, *Cea*, *Naxus*, *Siphnus*, *Seriphus*, *Andrus*, *Tenus*, omnes erant intra promontoria Triopium et Sunium positae: quas hîc intelligi monstrat *Diodorus*. Apud *Pausan.* lib. V. [c. 23.] p. 437. ex Olympiaca tabula memorantur qui praelio ad Plataeas interfuerint; praeter ceteros νησιῶται Χῖοι καὶ Μιλήσιοι: - - - deinceps, ἐκ δὲ Αἰγίου (leg. Αἰγαίου, *ex Aegaeo mari*,) καὶ τῶν Κυκλάδων, οὐ Τήνιοι μόνοι, ἀλλὰ καὶ Νάξιοι, καὶ Κύθνιοι. In his, pro Χῖοι καὶ Μιλήσιοι, corrigendum Κεῖοι καὶ Μήλιοι. De *Meliis* agentem, in *Milesios* transmutatis a librariis, Clariss. *Wesselingium Pausaniae* locus praeterire non potuit, ad *Diodor. Siculi* T. I. p. 405. VALCK.

CAP. XCVI. 1. ἐπιβάτευον δὲ) Laurentius ex vero. [scil. servato graeco nomine, *epibatae erant*.] Insulae civitatesqué πληρώματα navium, ut *Diodorus*, sive *remiges*, ex suis suppeditarunt: in iisdem pugnaturi Persae, Medi, Sacae, callide profecto, stationem habebant. Hoc ἐπιβα-

τεύειν inf. cap. 181.; tales ἐπιβάται Athenis atque in Ionia, *Porphyrio* Q. Homer. I. testificante. WESS. — Vide Prolegom. Homeri Barnesiani p. LXXXIII. Caeterum satis ille notus vocabuli usus. Sic *Suidas* cum *Harpocratione*: Ἐπιβάτης· οὕτως ἐκάλουν τοὺς ἐν ταῖς τριήρεσι στρατευομένους, *etc.* Ita apud *Polybium* (ut alios omittam auctores) ἐπιβάται sunt *milites classiarii*, πλήρωμα vero *socii navales*, *remiges*, *nautae*. *S.*

7. ἐπάξιοι ἔσαν) *Porti* et Editoris *Genevensis* coniectura suum sibi tibicinem habet. Alienum certe et *indignum* ἀπάξιος erat, levique lapsu ex legitima scriptura progenitum. Legebatur apud *Philostratum* lib. II. Vit. Sophist. XI. 1. ἐπεφθέγξατο ἀπάξιον τοῦ ἀνδρός: nunc, *Olearii* curà, ἐπάξιον, uti decebat. *Sophocles* Oed. Colon. vs. 474. ἐπάξιος μὲν Οἰδίπους κατοικτίσαι, *dignus es conmiseratione.* Sed pluribus in re manifesta non opus, nedum ut operose doceatur, necessariam [*lin.* 11.] trium vocum τε καὶ ἄρχοντες fuisse expulsionem. Sequuntur continuo ἄρχοντες singularum gentium praefecti; hic turbabant. [Vide *Var. Lect.*] Στρατηγοὺς, penes quos summa imperii, et ἄρχοντας sollicite distinxerat et annumeraverat c. 81. et 82. WESS.

10. ὥσπερ οἱ ἄλλοι στρατευόμενοι δοῦλοι) Vocem δοῦλοι si qui Codices omitterent, ad ista suspicarer adiectam; e quibus lector satis intelligebat tanquam Regis militasse *servos;* sicut ipsius imperio velut δεσπότου subditi habebantur omnes δοῦλοι, dicebanturque. [conf. VII. 11, 23. ibique not.] Artemisia ad Xerxem, VIII. 102. σὸν τὸ ἔργον, ὦ δέσποτα, γίνεται· οἱ σοὶ γὰρ δοῦλοι κατεργάσαντο: c. 68, 3. σοὶ, ἐόντι ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δοῦλοί εἰσι. VALCK. — Quo minus suspectum h. l. id vocabulum videri debebat. *Servi* autem (δοῦλοι) *Regis* non nisi ii adpellantur, qui e gentibus erant bella superatis, atque ita imperio Persarum subiectis. Qui natione *Persae* erant, hi *liberi* esse censebantur. *S.*

CAP. XCVIII. 3. Μάπην) Codicum copia huic primas dat: *Medicei* Μάρτην solivagum est. Possem ex Phoenicum sermone illi titulo speciem parare, et Εἰρώμου (quomodo *Hiramus* apud *Ioseph.* lib. I. in Apion. cap. 18.) si [pro Σιρώμου] fingeretur, longe lateque excurrere. At cui bono? cum verior scriptura needum definita, et cognominum barbaricorum originatio dubii sit plenissima. Pla-

cuit tamen Μέρβαλος, quod Phoenicum nomen apud *Ioseph.* I. contr. Apion. c. 21. *Syennesis* apud *Cilices* titulus locum accepit lib. I. 74. Sicuti *Gorgus*, sic adpellabatur *Chersis filius* lib. V. 104. et VIII. 11. WESS.

CAP. XCIX. 3. Ἀρτεμισίης --- θῶυμα ποιεῦμαι) Hanc ab Halicarnassense saepius elegantissimis verbis ornatam *Plutarchus* indignatur de *Herod.* Malign. p. 869. F. 873. E. Hinc explicandum, quod scribit p. 868. A. *Herodotum*, Ἁλικαρνασσέων περιεχόμενον, οἱ Δωριεῖς ὄντες μετὰ τῆς γυναικωνίτιδος ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐστράτευσαν. Halicarnassenses, origine Dorienses, Regina bellatrix ducebat *Artemisia*, θυγάτηρ Λυγδάμιος. Duarum, quae hoc insignes nomine claruerunt, iuxta *Harpocrat.* ἡ μὲν πρώτη (γέγονε) κατὰ τὰ Περσικὰ, θυγάτηρ Λυγδάμιδος: sic ex *Herod.* et aliunde patris ibi nomen restituit *H. Vales.* Quae diversis in locis de Artemisia Noster, paucis enarrat *Polyaen.* VIII. c. 53. VALCK.

6. παιδὸς ὑπάρχοντος νεηνίεω) Fortasse *Lygdamis*, quem paucos post annos tyrannum Halicarnassus experta fuit in *Suidae* Πανύασις, avo materno cognominis. Illud enim et *Artemisiae* nomen in urbis eius tyrannis haud insolens. De λήματος voce satis ad lib. V. 72. WESS.

11. Καλυδνίων) Ex *Galei* explorata opinione Καλυνδέων oportuerat, uti lib. VIII. 87.; nam Καλυμνίων, quo modo *Dio Chrys.* Or. XXXI. p. 326. A. etsi prope abeat, et eosdem insulares, *Strabone* indice lib. X. p. 749. B. [p. 489 B. C. ed. Cas.] designet, non erit praestantior scriptura. WESS. — Videtur *Galeum* probare Vir doctissimus, Καλυνδέων h. l. ex VIII. 87, 12. et 16. corrigendum censentem. At *Calynda* oppidum fuit Cariae in Lyciae confinibus, cuius regulus ibi memoratur, idem qui paulo superius (c. 98, 8.) in ducum numero nominatus est. *Calydnii*, qui sub *Artemisiae* fuerunt ditione, sicuti hic cum *Cois* et *Nisyriis* iunguntur; sic etiam *Homerus* Iliad. β'. 676 seq. Νίσυρόν τε, καὶ Κῶν, νήσους τε Καλύδνας iunxit. Et in Καλυδνίους consentiunt h. l. libri: nisi quod in nostro cod. F. super literis υδ superne litera ν ab alia (ut videtur) manu adposita est, qua Καλυνδίους indicare nonnemo voluisse videtur. *S.*

Ibid. πέντε νέας παρεχομένη) *Naves* illae *quinque*, *ab Artemisia praebitae*, augebunt catalogum MCCVII. cap. 89. et 184., nisi si inter illas LXX. naves censeantur, a Caribus classi

Persicae additas; quod quidem vero congruens opinor. Halicarnassus Cariae metropolis erat; ex Carum ducibus Damasithymus c. 98. ille ipse, qui Calyndensium navi, et sociae, φιλίῃ, Artemisiae, praeerat lib. VIII. 87. Sic numero navium, finito ab *Aeschylo* et *Herodoto*, constans ratio durabit. Εὐδοξοτάτας [*lin.* 13.] inprobasse ob rariorem eius usum videntur plerique. WESS.

CAP. C. [1. ἐπεὶ ἠρίθμησέ τε καὶ διετάχθη ὁ στρατὸς) Utique ἠριθμήθη malles cum *Schaef.* Sed, quum pertinaciter refragentur libri omnes, nescio an, ut passim alia, sic et hoc negligentiae genus sibi indulserit Scriptor. *S.*]

10. ὁμοίως ὡς καὶ τὸν πεζὸν) Fortassis alterutrum inducendum: malim ὡς [inductum], sine quo salva oratio. Sic c. 115. οἰκεόντων ὁμοίως, καὶ τῶν πρότερον κατέλεξα. Addicunt etiam scripti libri. WESS. — Recte monuerat Vir doctissimus, quem merito secutus est *Schaefer.* Et ego abiectam ὡς particulam, contra usum Nostri temere ex praecedentis vocis postremis literis repetitam, velim. Conf. VII. 50, 18. 84, 3. 86, 3. 95, 3. Paulo post (*l.* 12.) typothetae mendam, αἰγιάλου pro αἰγιαλοῦ, quae correctoris aciem praeterierat, corriget aequus lector. *S.*

11. ἀπογραφόμενος) Quae Xerxes ἀπεγράφετο, *curabat* [*sibi, suum in usum*] *adnotari;* illa ἀπέγραφον οἱ γραμματισταὶ, ut [paulo ante] ait *Herod.* observato formarum discrimine. Frequenter in istum sensum adhibetur medium ἀπογράφεσθαι: rarius simplex γράφεσθαι, occurrens *Herod.* II. 82. [ubi quidem rectius intelliges *notant sibi, suum in usum scripto consignant.*] *Xenoph.* Ἀπομν. IV. p. 469, 11. ἃ οἱ πολῖται ἐγράψαντο, sunt *quae cives scribi curarunt.* Oecon. p. 493, 4. οὐκ ἀρκεῖν δοκεῖ τοῖς πολίταις ἢν νόμους καλοὺς γράψωνται. Quae ibidem paulo ante leguntur p. 492, 32. ἀπαριθμήσαντες καὶ γραψάμενοι ἕκαστα, *Cicero* convertit apud *Columellam* de Re Rust. p. 781. *adnumerata ipsi exscripsimus:* malim interpretari, *adnumerata adnotari curavimus singula.* In *Demosth.* p. 50, 19. τριήρεις κατασκευάζεται καὶ νεωσοίκους οἰκοδομεῖται: recte *Ulpian.* Κατασκευάζεται, ἀντὶ τοῦ κατασκευασθῆναι ποιεῖ. Apud eumdem contr. Mid. p. 323, 30. τοὺς στεφάνους, οὓς ἐποιησάμην ἐγώ: *aureas coronas, quas faciendas curaveram.* VALCK.

13. Post ἀντικάγχιον interpunxi monitu *Porti.* Μετωπηδὸν

in *navium* ordinibus, quando *obversis in hostem proris* pro cedunt, apud Schol. *Thucyd.* II. 90. aut *aequata serie* stant De carris, hosti *aequatis frontibus* obiectis, τὰς ἁμάξας μετωπηδὸν στήσας, *Procop.* Bel. Vand. II. 17. WESS.

CAP. CI. 2. Δημάρητον τὸν Ἀριστ.) Nihil horum quae Demarato tribuit Noster in seqq. sed illa duo praesertim Xerxi Demaratum facit dicentem *Seneca* de Benef. VI. 31. quae Regi secundum *Herodotum* VII. 49. obiecerat Artabanus: contra, patruum Regis Artabanum ubi tantum commemorant *Plutarchus*, *Iustinus*, alii; in istam scenam *Demaratum* nobis introduxit *Herod.* VII. 3. qui propterea *Suidae* dicitur (in Δημάρατος) συμπράξας εἰς τὴν βασιλείαν τῷ Ξέρξῃ. Quae sequuntur [*lin.* 4.] νῦν μοί σε ἡδύ τι ἐστὶ ἐπείρεσθαι τὰ θέλω, aliquoties expressit *Pausan.* VIII. p. 679. IX. p. 768. Apud *Plutarch.* de Musica p. 1141. D. *Pherecrates* Comic. σοὶ κλύειν, Ἐμοί τε λέξαι, θυμὸς ἡδονὴν ἔχει. VALCK.

12. μὴ ἐόντες ἄρθμιοι) *Heresbachii* μὴ ἐόντες ἀρίθμιοι, *sint innumerabiles*, emendationem, [in ora latinae versionis *Laur. Vallae*] sive corruptelam verius, *P. Leopardus* Emend. VIII. 1. traduxit. Ἄρθμιοι, *concordes*. Ἀθηναίων ἡμῖν μὴ ἐόντων ἀρθμίων IX. 9. *Theognis*, Οὔ ποτ' ἂν ἀλλήλοις ἄρθμιοι οὐδὲ φίλοι. Alia de hoc genere *Franc. Nansius* ad *Nonni* Paraphr. *Ioan.* c. XIII. vs. 157. et *Barnesius* in Hymn. *Homeri* Mercur. vs. 521. *Bern. Martini* imprudentiam castigans. WESS.

CAP. CII. 2. ἀληθηΐῃ διαχρήσασθαι) Satis χρήσασθαι fuerat, simili in re frequentatum, ut nuper Cel. *Hemsterhusius* ubertim ad *Callimachi* Hymn. Dian. vs. 69. nisi conpositi conditio eadem foret, inque Musis creberrimi. Insequens ταῦτα λέγοντα [*lin.* 3.] non illepide convertitur in ταῦτα λεκτέα, *ea dicenda erunt*, etc. a Cl. *de Pauw*; sed praeter Codicum voluntatem. Tendit vulgatum easdem in partes. WESS. — Scil. post ἁλώσεται intelligetur λέξω τάδε, πευσήσομαί σοι, aut aliquid simile. Sed vide paulo post adnotanda. *S.*

3. ταῦτα λέγοντα τὰ μὴ etc.) Omissa vocula τὰ proxima sic exhibet scripta *Stobaeus* p. 90. πάντως κελεύεις ταῦτα λέγοντα, μὴ ψευδ. Mihi non omittenda, et sententia contracta sic videtur explenda, ac si scriberetur: ἐπειδή με ταῦτα λέγοντα κελεύεις ἀληθηΐῃ χρήσασθαι, (λέξω,) τὰ (λέξας) μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον ὑπὸ σεῦ ἁλώσεται: *quandoquidem his de*

rebus verba facientem me iubes ad veritatem loqui, ea dicam, quae qui dixerit a te postea non arguetur mendacii. Paulo ante rogaverat, κότερα ἀληθηίῃ χρήσομαι πρὸς σὲ, ἢ ἡδονῇ; *utrum ad veritatem loquar, an ad voluntatem? Cicero* de Amicit. c. 25. *vitium* esse scribit *levium hominum atque fallacium, ad voluntatem loquentium omnia, nihil ad veritatem;* πρὸς χάριν, sive πρὸς ἡδονὴν λεγόντων. *Euripidis* est fragm. in *Stobaei* Tit. XIII. primum: Πότερα θέλεις σοι μαλθακὰ ψευδῆ λέγω, Ἢ σκλήρ' ἀληθῆ, φράζε· σὴ γὰρ ἡ κρίσις. *Grotius: Rigidi-ne veri, mollis an mendacii Malis loquelas, ede; nam datur optio.* Difficile, quod fecisse se scribit *Apollon. Tyan.* Epist. 45. VALCK. — Mihi *Stobaei* eclogam relegenti paene fit probabile, recte ab illo descriptum hunc *Herodoti* locum esse, modo non post ταῦτα λέγοντα, sed ante haec verba incidendam fuisse orationem. ταῦτα λέγοντα μὴ ψευδόμενος *etc.* id est, *haec si dixero, non vereor ne falsi convincar.* Una mihi superest dubitandi caussa, leviuscula illa quidem: scil. quod in huiusmodi sententia non pronomen ταῦτα adhibiturus fuisse *Herodotus* videatur, sed τάδε, *haecce;* quo pronomine uti solet ubi ad id refertur quod continuo subiicitur, non quod ante dictum est. Sed, quum modo dixerit ἔλεγε τάδε, facile credi potest, nunc variandi caussa ταῦτα pro τάδε positum. Caeterum nolo dissimulare, ut vulgo in editis, sic et in nostris membr. *F.* iungi κελεύεις ταῦτα λέγοντα, et comma post λέγοντα poni; tum deinde in eisdem membr. *F.* τὰ sic cum duplici accentu scribi, quo significetur, ionico more τὰ pro communi ἃ poni. *S.*

4. πενίη μὲν αἰεί κοτε σύντροφός ἐστι) Conparatur *Luciani* Nigr. c. 12. οἷ φιλοσοφίᾳ καὶ πενίᾳ σύντροφοί εἰσι, neque inmerito. Talia in eodem, *Polybio, Diodoro Sic.* atque aliis plurima. Σύνεστι non displicet, artam familiaritatem exprimens. Notissima omnibus, συνεῖναι κόπῳ, οἰκουρίᾳ συνεῖναι, γεωργίᾳ, πράγμασι etc. Ceterum αἰεί κοτε vim deprecatur. WESS. — Restituetur vox perperam eiecta αἰεί κοτε: σύντροφος σύνεστιν, quod est in *Stobaei* Florileg. neque hoc forte reiiciendum. Graecia, naturà pauper, virtutis fuit et sapientiae gymnasium: ἀρετὴ δὲ ἔπακτός ἐστι, id est διδακτόν. Opponuntur τὸ διδακτὸν, et τὸ ἐν τῇ φύσει. *Epicharmi* dictum est: Ἃ δὲ μελέτα φύσιος ἀγαθᾶς πλέονα δωρεῖται φίλοις. *Democriti:* Πλεῦνες ἐξ ἀσκήσιος ἀγαθοὶ γίνονται, ἢ ἀπὸ φύσιος. *Doctri-*

na sed vim promovet insitam, *Horatii*. De *Graecia* quoque *artium magistra* verissimum fuit illud *Theocriti*, Eid. XXI. 1. Ἁ πενία, Διόφαντε, μόνα τὰς τέχνας ἐγείρει· Αὐτὰ τῶ μόχθοιο διδάσκαλος. *Paupertas omnes artes perdocet, ubi quem attigit*: *Plautus* Stichi I. 3, 24. *Euripidis* ex Polyido, Πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε, habet *Zenobius* Cent. V. Prov. 72. VALCK. — Σοφία apud Nostrum, ut fere constanter in Graecorum sermone, sunt *artes liberales*, *doctrina*, *ingenii cultura*. *S.*

16. ἥν τε γὰρ τύχωσι ἐξεστρατ. χίλιοι) Haec personae conveniebant Demarati, atque in hac arte magistrum *Herodotum* decent. Quae dicentem facit *Seneca* de Benef. VI. 31. ferri quodam modo possunt ista: *In primo statim monte Lacones obiecti dabunt tibi sui experimentum*; sed, quae sequuntur, illa scripta sunt incogitanter atque absurde: *Tot ista gentium millia trecenti morabuntur*; nisi *paucos* posuerit *Seneca*, quibus ex margine *trecenti* male sint substituti. VALCK.

CAP. CIII. 3. σὺ φῄς) Enotatum οὐ φῄς sectatus *Valla* est, *Galeo* plaudente; et dat profecto sententiam egregiam, quamquam vulgatâ, modo interrogatione animetur, haud meliorem. Σὺ εἷς Ἕλλην, c. 101., tum elegans hic repetitio, σὺ ὢν ἐθελήσαις. WESS.

10. σὲ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον) Non convenit δίκαιον *Arch.* et *Vind.* spernique debuerat. Scribentis animo obversabatur *Iliad.* Θ'. 234. Τρώων ἀνθ' ἑκατόν τε, καὶ διηκοσίων τε, ἕκαστος Στήσεσθ' ἐν πολέμῳ, haud sane contra centum ducentosque singuli pugnaturi, ἀλλ' ὡς ἀντίσταθμοι καὶ ἰσοβαρεῖς ἑκατὸν καὶ διακοσίων, explicante *Porphyrio* Quaest. Hom. XXV. WESS. — Non ut *Galeus* narrat, sed in *Arch.* codice scribi suspicor, σὲ δέ γε δίκαιον εἴκοσι εἶναι ἀντάξιον: quod placet. VALCK. — Fortasse, uti suspicatus Vir doctus est, sic scribere librarius in cod. *Arch.* voluerat debueratve: at, sicut *Galeus* notavit pro ἀντάξιον ibi δίκαιον scribi, sic et *Wess.* reperit. *S.*

13. οἷος σύ, quod Msstis praeviis probavi, reiectum iri non opinor. WESS.

19. πλεῦνες περὶ ἕνα ἕκαστον) Praefixum numeralibus περὶ tantundem valet ac ἐγγὺς et σχεδόν: in comparatione adhibentur πρὸς et παρά. Hic itaque scribendum puto: πλεῦνες παρὰ ἕνα ἕκαστον γινόμεθα ἢ χίλιοι, ἐόντων ἐκείνων πέντε

χιλιαδέων. In his etiam *Herodotus Homeri* sui meminerat, cuius Agamemnon in Ἰλ. β'. vs. 126. (Εἴπερ) δ' ἐς δεκάδας διακοσμηθεῖμεν Ἀχαιοὶ, Τρώων δ' ἄνδρα ἕκαστον ἑλοίμεθα οἰνοχοεύειν, Πολλαί κεν δεκάδες δευοίατο οἰνοχόοιο. Modestior *Virgilii* luturna Aen. XII. 233. *Vix hostem alterni si congrediamur habemus.* VALCK. — Quidni vero commodus particulae περὶ hic locus sit? *mille erunt, qui unum circumstent. S.*

20. ἐόντων κείνων πέντε χιλιαδέων) Perperam post *Ald.* et *Camerarium* haec mutarunt. *Numerus*, docti viri verba sunt, *est nimius: nam sic quingentas myriadas duxisset Xerxes: si legeretur* ἐόντων ἐκείνων χιλίων, *ratio constaret.* At quingentas myriadas regem sub signis habuisse, infra declarabitur c. 186. WESS.

24. ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλευθέριον) Intactum ἐς τὸ ἐλεύθερον potuerat relinqui; quoniam istud paullo plerumque diversius et *liberalitatem* spectans. *Democritus* in *Stobaei* Serm. XCII. p. 513. χρημάτων χρῆσις σὺν νόῳ χρήσιμον ἐς τὸ ἐλευθέριον εἶναι, *ad exercendum liberalitatem.* Maneat tamen in qua depositum est sede, ob *Dion. Chrysost.* Or. XIV. p. 229. D. αὐτὸ δὲ τοῦτο ὅ, τί ἐστι τὸ ἐλευθέριον εἶναι, ἢ ὅ, τι τὸ δουλεύειν, οὐκ ἴσασι: et pag. seq. c. WESS.

CAP. CIV. 12. οὔτε δυοῖσι) Fluctuationes Codicum non moror. *Hesychius*: Δυοῖς, δυσί: quomodo *Manetho* III. 217. Noster l. 32. ἀνόλβιος δὲ δυοῖσι προέχει. *Sibylla* apud *Lactantium* Divin. Instit. IV. 15. καὶ ἰχθύεσσι δυοῖσιν, certe in scriptis libris. WESS.

15. Quod legitur, οἳ Ἑλλήνων ἕκαστός φησι, turbat sermonis formulam, aut ὃς Ἑλλ. ἕκαστός φησι, aut οἳ - - φασὶ desiderantem. Atque huc animadversiones doctorum hominum *Pavii, Abreschii*, quem vide Diluc. *Thucyd.* p. 240., pronae inclinant. *Reiskius* ὧν τοι Ἑλλ. ἕκαστός φησι malebat. WESS. — Φασὶ legendum puto cum Clar. *Abreschio*, Diluc. *Thucyd.* p. 240. Aliis usitata structura reperitur et apud *Herod.* VIII. 86. ἐγίνοντο - - - μακρῷ ἀμείνονες αὐτοὶ - - - πᾶς τις (id est ἕκαστος) προθυμεόμενος καὶ δειμαίνων Ξέρξεα. In his, οἳ φασὶ ἕκαστος Ἑλλήνων τριῶν εἶναι ἄξιος, postremum ponitur pro ἀντάξιος. Xerxis magniloquentiam postea temporis egregie Susis confutavit Polydamas Thessalus, de quo *Pausan.* VI. [5.] p. 464. VALCK. — Quod si cum plurali οἳ iungi singularis ἕκαστος potest, haud satis video

quid obstet quo minus dein cum eodem ἕκαστος verbum singularis numeri φησὶ iungi possit. Itaque in constanti librorum omnium scriptura adquiescendum. *S.*

19. δεσπότης, νόμος) Alibi νόμος πάντων βασιλεύς, lib. III. 38. et νόμοι βασιλεῖς *Platoni* Conviv. p. 196. c. Demaretus δεσπότην, *dominum*, maluit; ob aspera legis imperia et sanctionem in τρέσαντας, sane acrem, inf. lib. IX. 55. et 71. Conf. *Nic. Cragium* Rep. Lacedaem. III. p. 361. WESS.

22. οὐκ ἐῶν φεύγειν) In proximis, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι, quid supplendum lectori relinqueretur, intellexit *Valla*, interpretatus: *vetans semper eos ex acie fugere, - - - sed iubens ut* etc. Similia legere se meminerat apud *Ciceron.* de Legib. II. c. 27. *Plato vetat, - - - sed - - - ut compleatur;* nempe *iubet*, quod recte subiicit *P. Manucius. Isaeus* p. 80, 44. νόμος οὐκ ἐᾷ τὸν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας - - - κρατεῖν τῶν χρημάτων, nempe κελεύει. *Demosth.* p. 143. F. τῶν νόμων οὐκ ἐώντων - - -, ἀλλ' ἀνειπεῖν. In *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 320, 35. καταδύειν μὲν οὐκ εἴα· - - - *sed* τριήρη - - ἄπλουν ποιεῖν: subintelligi potest εἴα, ut in *Euripid.* Phoen. vs. 1223. et in his *Alexidis* apud *Stobaeum* p. 454, 40. Οὐκ ἠξίωσα καταλιπεῖν τὴν μητέρα· Πρώτην δὲ σώζειν: nempe ἠξίωσα. vid. Celeberr. *Hemsterhusius* et quos citat ad *Luciani* [Contempl. c. 2.] p. 492. In *Paulinis* ex I. ad *Timoth.* Epist. IV, 3. Κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, errorem *Isidori Pelusiotae* recte corrigit *Schol.* in Var. Lect. *I. I. Wetstenii*: οὐκ ἔστι, ait, σφάλμα καλλιγραφικόν, - - - ἀλλὰ ὀρθῶς εἰς τὴν Ἀτθίδα συνήθειαν διαπεφρασμένον. VALCK.

24. σοὶ δὲ, εἰ φαίνομαι *etc.*) Laudem Mssti, *Gronovius*, et *Pavius* de coniectura σοὶ reformans, merentur. Proxima, tot viro Celeb. aestus cientia, [vide *Var. Lect.*] scite Cl. *Reiskius*, φλυηρέειν πολλὰ, σιγᾷν ἐθέλω, fingebat, reditura ad regiam insultationem πολλὰ φλυηρέεις, [103, 31.] *multa blateras Demarete.* Mihi novationis gravior deest caussa; si tamen, scriberem ἀλλὰ σιγᾷν: quam viam AMA trium Codicum munit, ex ΑΛΛΑ propagatum, usus praeterea in consecutione tritus voculae. Supra c. 16. εἰ δέ τοι οὕτω δεδόκηται γενέσθαι, καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ' ἤδη ἴημι ἐν κοίτῃ τῇ σῇ, *si ita tibi constitutum est, neque id revocari potest, en, vel ergo, ad cubandum in tuo cubili pergo.* Et

lib. IX. 41. ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ οὐκ ἴστε οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω, *ergo ego rem proferam.* Conmodum haec usurpavit ac prudenter *Raphelius* in Ep. ad Rom. cap. VI, 5. ubi ἅμα et ἀλλὰ similiter conversa. WESS. — Vulgata lectio haud incommode sic intelligetur, *de reliquis* (sc. rebus ad Spartanos spectantibus) *dehinc verba facere supersedebo.* Post σοὶ δὲ olim incisa erat oratio, perincommode, quasi ad σιγᾶν referretur ille dativus pronominis: comma istud merito *Schaeferus* abiecit. *S.*

CAP. CV. 1 seq. ἐς γέλωτά τε ἐτρέψατο) Pro agente verbi forma stat *Gronovius*, mediâ damnatâ. Possem easdem concedere in partes, modo τὸ πρᾶγμα, aut quid eiuscemodi, adesset. In *Thucydide* VI. 35. Syracusiorum nonnulli ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. *Aristophanes*, quem ibi antestatus est *Abreschius*, in Vesp. vs. 1235. κἆτ' ἐς γέλων τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας. Nihil hic simile: *versus in risum* rex *est*, sive, *semet vertit*, ἐτρέψατο. [At quid tandem obstat quo minus ἔτρεψε ταῦτα ex proximis intelligamus?] Ὀργὴν ποιεῖσθαι, eiusdem [*Abreschii*] indicio, *Thucydides* I. 92. WESS.

4. ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ) Praestat τοῦτον. Nam τούτῳ ad c. 59. ubi de *Dorisco*, referre non ausim. Τοῦτον ait, quippe eum hominem distinctius descripturus. WESS. — At pronomen οὗτος adiicere eodem modo eis nominibus *Herodotus* adsuevit, quibus designantur res aut personae, de quibus antea ex professo verba fecerat. Itaque hac ipsâ formulâ, ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ, remittit lectorem ad eam narrationis partem, (c. 59.) unde digressus erat ad exponendam rationem, qua numerus initus est copiarum, et ad insignienda ducum nomina, qui vel universo exercitui, vel singulis populis agminibusque praefuerunt. *S.*

CAP. CVI. 2. τῷ μούνῳ Ξέρξης etc.) Veretur ne nimium sit, in tanto Megistanum numero, *Gronovius;* eritque sine dubio, si huic *uni et soli ex Persis* munera a rege missa putaverimus: pluribus enim quotannis dona dividebat, lib. I. 135. et lib. III. 160. *Soli* tamen *Mascami ex omnibus praefectis, a se patreque Dario isthic* [in Thracia] *constitutis.* WESS.

3. ὡς ἀριστεύοντι πάντων) Codicum Lectiones, quae prostant, ἀρίστῳ πάντων, et ἀρίστῳ ὄντι πάντων, sunt tantum interpretamenta phraseos Herodoteae ἀριστεύοντι πάντων, qua

quid obstet quo minus dein cum eodem ἕκαστος verbum singularis numeri φησὶ iungi possit. Itaque in constanti librorum omnium scriptura adquiescendum. *S.*

19. δεσπότης, νόμος) Alibi νόμος πάντων βασιλεύς, lib. III. 38. et νόμοι βασιλεῖς *Platoni* Conviv. p. 196. c. Demaretus δεσπότην, *dominum*, maluit; ob aspera legis imperia et sanctionem in τρέσαντας, sane acrem, inf. lib. IX. 55. et ᾳ ἴ. Conf. *Nic. Cragium* Rep. Lacedaem. III. p. 361. WESS.

22. οὐκ ἐῶν φεύγειν) In proximis, ἀλλὰ μένοντας ἐν τῇ τάξι ἐπικρατέειν ἢ ἀπόλλυσθαι, quid supplendum lectori relinqueretur, intellexit *Valla*, interpretatus: *vetans semper eos ex acie fugere, - - - sed iubens ut* etc. Similia legere se meminerat apud *Ciceron.* de Legib. II. c. 27. *Plato vetat, - - - sed - - - ut compleatur;* nempe *iubet*, quod recte subiicit *P. Manucius. Isaeus* p. 80, 44. νόμος οὐκ ἐᾷ τὸν τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας - - - κρατεῖν τῶν χρημάτων, nempe κελεύει. *Demosth.* p. 143. F. τῶν νόμων οὐκ ἐώντων - - -, ἀλλ' ἀνειπεῖν. In *Xenoph.* Ἑλλ. V. p. 320, 35. καταδύειν μὲν οὐκ εἴα· - - - *sed* τριήρη - - ἄπλουν ποιεῖν: subintelligi potest εἴα, ut in *Euripid.* Phoen. vs. 1223. et in his *Alexidis* apud *Stobaeum* p. 454, 40. Οὐκ ἠξίωσα καταλιπεῖν τὴν μητέρα· Πρώτην δὲ σώζειν: nempe ἠξίωσα. vid. Celeberr. *Hemsterhusius* et quos citat ad *Luciani* [Contempl. c. 2.] p. 492. In *Paulinis* ex I. ad *Timoth.* Epist. IV, 3. Κωλυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, errorem *Isidori Pelusiotae* recte corrigit *Schol.* in Var. Lect. *I. I. Wetstenii*: οὐκ ἔστι, ait, σφάλμα καλλιγραφικὸν, - - - ἀλλὰ ὀρθῶς εἰς τὴν Ἀτθίδα συνήθειαν διαπεφρασμένον. VALCK.

24. σοὶ δὲ, εἰ φαίνομαι etc.) Laudem Mssti, *Gronovius*, et *Pavius* de coniectura σοὶ reformans, merentur. Proxima, tot viro Celeb. aestus cientia, [vide *Var. Lect.*] scite Cl. *Reiskius*, φλυηρέειν πολλά, σιγᾶν ἐθέλω, fingebat, reditura ad regiam insultationem πολλὰ φλυηρέεις, [103, 31.] *multa blateras Demarete.* Mihi novationis gravior defit caussa; si tamen, scriberem ἀλλὰ σιγᾶν: quam viam AMA trium Codicum munit, ex ΑΛΛΑ propagatum, usus praeterea in consecutione tritus voculae. Supra c. 16. εἰ δέ τοι οὕτω δεδόκηται γενέσθαι, καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ' ἤδη ἴημι ἐν κοίτῃ τῇ σῇ, *si ita tibi constitutum est, neque id revocari potest, en*, vel *ergo, ad cubandum in tuo cubili pergo.* Et

lib. IX. 41. ἐπεὶ τοίνυν ὑμεῖς ἢ οὐκ ἴστε οὐδὲν, ἢ οὐ τολμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ ἐρέω, *ergo ego rem proferam.* Conmodum haec usurpavit ac prudenter *Raphelius* in Ep. ad Rom. cap. VI, 5. ubi ἅμα et ἀλλὰ similiter conversa. WESS. — Vulgata lectio haud incommode sic intelligetur, *de reliquis* (sc. rebus ad Spartanos spectantibus) *dehinc verba facere supersedebo.* Post σοὶ δὲ olim incisa erat oratio, perincommode, quasi ad σιγᾶν referretur ille dativus pronominis: comma istud merito *Schaeferus* abiecit. *S.*

CAP. CV. 1 *seq.* ἐς γέλωτά τε ἐτρέψατο) Pro agente verbi forma stat *Gronovius*, mediâ damnatâ. Possem easdem concedere in partes, modo τὸ πρᾶγμα, aut quid eiuscemodi, adesset. In *Thucydide* VI. 35. Syracusiorum nonnulli ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα. *Aristophanes*, quem ibi antestatus est *Abreschius*, in Vesp. vs. 1235. κατ' ἐς γέλων τὸ πρᾶγμ' ἔτρεψας. Nihil hic simile: *versus in risum* rex *est*, sive, *semet vertit*, ἐτρέψατο. [At quid tandem obstat quo minus ἔτρεψε ταῦτα ex proximis intelligamus?] Ὀργὴν ποιεῖσθαι, eiusdem [*Abreschii*] indicio, *Thucydides* I. 92. WESS.

4. ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ) Praestat τοῦτον. Nam τούτῳ ad c. 59. ubi de *Dorisco*, referre non ausim. Τοῦτον ait, quippe eum hominem distinctius descripturus. WESS. — At pronomen οὗτος adiicere eodem modo eis nominibus *Herodotus* adsuevit, quibus designantur res aut personae, de quibus antea ex professo verba fecerat. Itaque hac ipsâ formulâ, ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ, remittit lectorem ad eam narrationis partem, (c. 59.) unde digressus erat ad exponendam rationem, qua numerus initus est copiarum, et ad insignienda ducum nomina, qui vel universo exercitui, vel singulis populis agminibusque praefuerunt. *S.*

CAP. CVI. 2. τῷ μούνῳ Ξέρξης *etc.*) Veretur ne nimium sit, in tanto Megistanum numero, *Gronovius*; eritque sine dubio, si huic *uni et soli ex Persis* munera a rege missa putaverimus: pluribus enim quotannis dona dividebat, lib. I. 135. et lib. III. 160. *Soli* tamen *Mascami ex omnibus praefectis, a se patreque Dario isthic* [in Thracia] *constitutis.* WESS.

3. ὡς ἀριστεύοντι πάντων) Codicum Lectiones, quae prostant, ἀρίστῳ πάντων, et ἀρίστῳ ὄντι πάντων, sunt tantum interpretamenta phrasios Herodoteae ἀριστεύοντι πάντων, qua

Sophanes dicitur ἀριστεύσας Ἀθηναίων IX. 73. VALCK.

7. καὶ τῷ Ἑλλησπόντῳ πάντ.) Quod habet Med., non displiceret, si darent et alii Codices, τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῆ. Praeter alia plurima, οὐδαμόθι πάσης τῆς Εὐρώπης legitur VII. 126. μηδαμοῦ sic adhibetur Platoni Leg. XII. p. 958. D. Περὶ τελευτήσαντας - - - ὅσα προσήκει τελεῖσθαι, τοὺς ἐξηγητὰς γίγνεσθαι κυρίους Φράζοντας· θήκας δ' εἶναι τῶν χωρίων, ὁπόσα μὲν ἐργάσιμα, μηδαμοῦ. Interserta litera Plato mendâ poterit liberari, si scribatur: γίγνεσθαι κυρίους Φράζειν· τὰς θήκας δὲ εἶναι etc. vetat ex agro culto, eove qui coli possit, ullam partem sumi sepulcro, Cicero de Leg. II. 27. VALCK. — Veterem scripturam in contextu tenuerat Gronov. sed in Notis alteram commendavit. S.

11. ἐδυνάσθησαν ἐξελεῖν) Verbi forma Herodotea est lib. II. 19. et 43. Habet et Sophocles Oed. Tyr. vs. 1235. σ' ἄλοχες Φέρειν, τάλας, Σίγ' ἐδυνάσθησάν ἐς τοσόνδε; WESS.

CAP. CVII. 3 seqq. εἰ μὴ Βόγην μοῦνον etc.) Boges eiusque pervicax constantia a multis memoratur. Plutarch. in Cimon. p. 482. E. Βούτην, Pausanias lib. VIII. p. 614. Βοῆ, Polyaenus VII. 24. Βόργην (quae Nob. Palmerii observatio) adpellant; omnes corrupti, et hinc adiuvandi. Res ipsa anno Olymp. LXXVII, 3. apud Diodor. lib. XI. 60. usu venit. WESS. — Palmerius ad h. l. „Plutarchus, ait, in Cimone (p. 482. E.) Βούτην vocat; Pausanias (VIII. p. 614, extr.) Βόη. Polyaenus (p. 655.) Βόργην." Factum memorabile, quo Boges inclaruit, attigerunt Plutarch. et Polyaen. Illum Plutarch. scribit, ἀπογνόντα τὰ πράγματα, τῇ πόλει πῦρ ἐνεῖναι, καὶ συνδιαφθεῖραι μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν χρημάτων ἑαυτόν. Iuxta Herod. fecit illud Boges, ὡς οὐδὲν ἔτι Φορβῆς ἐνῆν ἐν τῷ τείχεϊ: et in epigramm. apud Plutarch. et Aeschinem c. Ctesiph. p. 80. Persis dicuntur Athenienses ἐπ' Ἠϊόνι, Στρυμόνος ἀμφὶ ῥοάς, Λιμόν τ' αἴθωνα κρυερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα. Nostro de Boge narratis simillima exempla praebet vetus etiam historia plurima; Diodorus Sic. XVI. 45. XVII. 28. XVIII. 22. Phocensium ex desperatione rabies narrata Pausaniae X. [c. 1.] p. 800. Plutarcho T. II. p. 244. C. Polyaeno p. 821. Comparari poterit cum illa Abydenorum apud Livium XXXI. c. 17. Plura dabit Is. Casaubon. in Athen. XII. c. 7. [Animadv. T. VI. nuperae edit. p. 419 seq.] VALCK.

CAP. CVIII. 9. Μεσαμβρίη) Eiusdem nominis, sed alius situs *Mesambria*, Ponto in ultimis Thraciae finibus contermina lib. IV. 93. VI. 33. *Strymam*, ex *Heraclide* aut *Philostephano*, insulam *Harpocratio* perhibet, Thasiorum coloniam: quod non capio, si Lissus sive Lisus amnis Mesambriam et Strymam raserit et mediam utramque transierit: an insula contra urbem fuit posita eiusdem nominis? [Potuit fluvius in duos alveos esse divisus, quorum alter *Strymam* oppidum circumfluxerit.] Litis, qua de *Harpocratio*, Thasiorum et Maronitarum de *Strymae* possessione, meminit *Philippus* Epist. ad Athenienses apud *Demosthen.* p. 94. [Vol. I. ed. *Reisk.* p. 163.] WESS.

11. οὐκ ἀντέσχε) Quis recusaret Herodoteum? Amnem Melanem οὐκ ἀντισχόντα -- τὸ ῥέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα, memoravit c. 58. Sequetur Apidanus, οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε c. 196. De Scamandro *Eustath.* οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ, ad *Dionys.* vs. 538.. Regio *Gallaica*, [*lin.* 13.] quae postea *Briantiça*, non alia, iudicio *Glareani* et *Ortelii*, ac *Livii* XXXVIII. 41. *campus Priaticus*, sive *Prianticus*: nam *Priantae* sunt *Plinio* lib. IV. 11. Hist. Nat. et *Solino*, ad quem clar. *Salmasius* pag. 112. WESS.

11. οὐκ ἀντέσχετο τὸ ὕδωρ παρέχων) Recte, ni fallor, corrigit *Reiskius*: οὐκ ἀντέσχε τὸ ὕδωρ παρέχων τῷ Ξέρξεω στρατῷ. De Apidano VII. 196. οὐδὲ οὗτος ἀντέσχε εἰ μὴ φλαύρως. Quae hic structura, eadem II. c. 157. Azotus diutissime πολιορκεομένη ἀντέσχε. Potidaeatae *Thucyd.* II. 70. οὐκ ἔτι ἐδύναντο πολιορκούμενοι ἀντέχειν: idem esset, τῇ πολιορκίᾳ ἀντέχειν, ut II. 50. In proximis *Brianticam* [*lin.* 13.] viri docti compararunt cum *Priatico campo* apud *Livium*, ubi iter describit exercitus Romani, a Chersoneso redeuntis per Thraciam maritimam, lib. XXXVIII. c. 41. VALCK.

[14. καὶ αὕτη Κικόνων. Conf. c. 59. 13. et cap. 110, 2. *S.*]

CAP. CIX. 6. Βιστονίδα) *Steph. Byz.* de voce, τὸ θηλυκὸν, Βιστονίς· ἐκτέταται δὲ καὶ λέγεται Βιστωνίς: cuius observationem damnat *Berkelius*, Βιστονίδα ob Βίστονας seq. capitis praeferens. Favent scripti libri, et *Ptolemaeus* Geograph. lib. III. 11. tum Schol. *Apollon. Rh.* II. 706. et *Strabo* VII. fin. quibus Βιστονὶς λίμνη. [cf. c. 110, 2.] Amnem *Nestum* [*lin.* 9.] solus *Arch.* Μέστον vocat, non sine exemplo; nam-

que in numis ΜΕΣΤΟΣ et Msstis *Plinii*, *Solini* et *Martiani*, teste *Salmasio* ad *Solin.* p. 112. Verior *Nesti* titulus, rediturus c. 126. Pertinet huc Cl. *Schurzfleischii* notatio ad *Diodori* Fragmenta T. II. p. 642. WESS.

15. Πίστυρος) Proxime adpropinquat ad *Stephani Byz.* Πίστυρον, ἐμπόριον Θρᾴκης, sive potius, ut in Βίστιρος scribit, Πίστιρος. Vocabulum idem, Macedonum ore et sono tantum discrepans. Mox vir eruditus τὰς παραθαλασσίας τε καὶ ἠπειρώτιδας corrigebat, me iudice sine necessitate. WESS. — Corruptum esse nomen Πίστυρος, scriptumque oportuisse Τόπειρις suspicatus erat *Larcher*, provocans ad *Antonini* Itinerar. p. 321. et *Plin.* Hist. Nat. IV. xi. 18. tum ad *Ptolem.* et *Procop.* qui partim ad *Plin.* partim ad *Antonin.* a viris doctis citantur. *S.*

CAP. CXI. 5. νιφάντι) Scholion olet χιόνι. In Poëta νιφάδες χιόνος, ἐντελῶς dictae, quae νιφάδες aliis tantum, apud *Eustath.* ad Iliad. Μ'. p. 904, 58. [p. 865, 6. ed. Bas.] *Oraculum Bacchi* in Thraciae ora [*lin.* 6.] *Euripides* spectat Hecub. vs. 1267. ὁ Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε, ubi Critici illud circa Pangaeum aut Haemum locant, sibi in ceteris minime constantes. *Aristoteles* Θαυμ. p. 577. *Ed. Erasm.* in Bisaltis templum Bacchi spectabile habet. WESS.

7. Βησσοὶ) Soli *Arch.* Βεσσοὶ, consensu *Strabonis*, *Appiani*, *Ptolemaei*que utenti. *Dioni Cassio* Βησσοὶ lib. XLVII. p. 508. cum Cl. *Reimari* observatis. *Hippocrati* Βησσιακῇ, nisi fallat *Galenus* in Glossis, τῇ ἀπὸ Βησσῶν ἐν Θρᾴκῃ. Anceps itaque scriptio et electio. Non displicet ἡ χρέουσα antistes. *Hesychius* Χρέοντες, προφητεύοντες. WESS.

7 *seq.* Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ) *E Satris Bessi* dicuntur. Haec mirifice nuper a viro fuisse doctissimo conversa liquet ex actis Erudit. Lips. A. 1760. p. 221. [Locum istum *Gronovius* sic convertit: *Ex Satris qui in illo templo vaticinantur, sunt Bessi*; quam versionem intactam *Wesselingius* reliquit.] *Satras*, celsorum montium incolas, solos inter Thraces ad suam usque aetatem frui dixerat libertate. Meminit *Thucyd.* II. 96. τῶν ὀρεινῶν Θρᾳκῶν τῶν αὐτονόμων οἱ Δῖοι καλεῦνται. *Plinii Diobessos*, gentem esse mixtam ex *Diis* et *Bessis*, *Ortelius* iam fuerat suspicatus. De *Satris* Herodotus, οὗτοι, ait, οἵ τοῦ Διονύσου τὸ μαντήϊον εἰσὶ ἐκτημένοι: in quibus e praecedenti vocem οἵ natam, atque ut inu-

tilem delendam censeo. Ex Satris Bessi quomodo dicuntur οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, *templi prophetae?* an ut *antistites sacrorum* sive *templi?* Mihi tamen, fateor, illud valde videtur insolens; sed insolita sectatur *Herodotus;* atque in illorum illud forte classem referre maluerint viri docti, quam corrigere, οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, *Dei*, vel *divinae mentis interpretes.* Nusquam memini me legere προφητεύοντας ἱεροῦ, vel μαντείου, vel simile quid; saepenumero memorantur προφῆται τῶν θεῶν· τῶν Μουσῶν· τῆς ἀληθείας· etc. Paternae mentis interpres, Διὸς προφήτης ἐστὶ Λοξίας πατρός, secundum *Aeschyl.* Eumen. vs. 19. namque Ζεὺς ἐγκαθίει Λοξίᾳ θεσπίσματα, ut idem alibi scripsit. Prope Herodoteum accederet illud Xythi in *Euripidis* Ione vs. 413. τίς προφητεύει θεοῦ; ad istam sic respondet quaestionem puer aedituus, ut Principes Delphorum, sorte lecti, Δελφῶν ἀριστεῖς, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος, fuisse videantur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ: ut hic inter *Satras* praestantissimi *Bessi* dicerentur οἱ προφητεύοντες τοῦ θεοῦ, *qui Dei* nempe *responsa, per mulierem, ut Delphis, edita fatidicam, interpretarentur.* [*et scripto consignata traderent consultantibus.*] Οἱ τῶν Ἀμμωνίων προφῆται ubi habentur apud *Lucian.* T. I. p. 390. [Dial. Mort. XIII. 1.] iudice *Hemsterhusio*, *poterat forte non deterius scripsisse* ὁ τῶν Ἀμμωνίων προφήτης. conf. *Wesselingius* ad *Diod.* T. II. p. 199. [ad lib. XVII. c. 51.] Quin Delphis etiam *templi* fuit *antistes*, eximie sic dictus *Livio* XXIII. xi. ὁ προφήτης *Herodoto* VIII. 36. πάντες οἱ Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἑξήκοντα ἀνδρῶν, καὶ τοῦ προφήτεω· - - - ᾧ οὔνομα ἦν Ἀκήρατος, c. 37. Talis etiam praeter reliquos χαμαιεύνας insignis honore fuit in Dodonaeo sacrario, quem Θεσπρωτὸν ἄνδρα ἐν Δωδώνῃ vocat *Maximus Tyr.* XIV. 1. Hunc designatum suspicor in oraculis, quae *Demosthenes* nobis custodivit in Orat. c. Mid. p. 332. [p. 531. ed. *Reisk.*] istâ formulâ bis illic repetitâ, ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. Quod si commentum illud non placet, doctis multo minus forsan adprobarem, quod mihi venit olim in mentem, scriptum hic primitus, οἱ προστατεύοντες τοῦ ἱροῦ: ut Satrae *oraculum tenere*, vel *possidere*, Bessi dicerentur *templum tueri*, sive rebus sacris administrandis esse praefecti. Elei προεστάναι τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου ἱεροῦ dicuntur *Xenophonti* Ἑλλ. III. p. 288, 32. cui in eundem sensum προστατεύειν frequenta-

tur; illinc ortum προστατεία ex Msstis restitui debuerat *Thucydidi* II. [c. 80.] p. 149, 24.; quem enim alium in finem tanta cura Codices exiguntur scripti, nisi ut, in his saltem libris, depravata redintegrentur, aut certe sincera revocentur? VALCK. — Quidni vero τῶν Σατρέων εἰσὶ οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱροῦ, plane intelligerentur οἱ προφῆται ἐόντες (scil. τοῦ θεοῦ, vel τῶν χρηστηρίων) ἐν τῷ τῶν Σατρέων ἱερῷ? aut οἱ τῶν Σατρέων προφῆται ἐν τούτῳ τῷ ἱερῷ? *S.*

CAP. CXII. 1. τὴν εἰρημένην) χώρην, vocem hic necessariam, lectam *Vallae*, praebet *Arch.* [De vocab., quo commode carere possumus, vide *Var. Lect.* et conf. c. 115, 3 seq.] Mox τείχεα τὰ Πιέρων, castella sunt *Pierum*, non *muri*. Proxima, [*lin.* 3.] τῶν καὶ ἑνὶ Φάγρης ἐστὶ οὔνομα, sic recte *Gronov.* restituit ex coniectura *Leopardi*, aliorumque, quantumvis nihil ille diversae scriptionis ex membrana veteri enotasset Florentiae. Non, ut vulgabatur, sed legit in suo Codice *Valla*, τῶν καὶ ἑνὶ Νιφράγης, syllabâ male repetitâ. VALCK. — Laudo τῶν καὶ ἑνὶ Φάγρης, nixum olim doctissimorum hominum coniecturis, nunc schedarum certa fide. WESS.

CAP. CXIII. 6. ἡ περὶ τὸ Πάγγαιον) Non plane alienum ἡ παρὰ τὸ Παγγ. quemadmodum *Steph. Byz.* legit, ut regio monti Pangaeo accubans describatur. Obnituntur tamen omnes Codd. et *Eustathius.* Ἐκαλεῖτο Φυλλὶς Grammaticus ille scribere voluit, uti olim et nunc *Herodotus.* WESS. — De *Boge* (*lin.* 4. memorato) dictum est cap. 107. Quod apud *Steph. Byz.* παρὰ τὸ Παγγ. legitur, librarii aut Editorum errori debetur: praepositioni παρὰ nullus, si quid video, hic locus est. *S.*

9. ἐς τὸν οἱ Μάγοι etc.) In *Strymonem*, ad amnem placandum: tale ἀποσφάζουσι τοὺς ἀνθρώπους ἐς τὸ ἄγγος lib. IV. 62. Simili ex superstitione Tiridates *equum placando amni* Euphrati *adornavit* in *Taciti* Ann. VI. 37. cui egregiam lucem hinc *Casaubon.* ad *Strabon.* XV. p. 1065. [ad p. 732. d. suae edit.] adspersit. WESS.

CAP. CXIV. 3. Scriptura ex *Arch.* edita, Ἐννέα Ὁδοῖσι τῇσι Ἠδωνῶν, veritate commendatur. WESS. — Vide tamen *Var. Lect.* Eodem in loco deinde *Amphipolin* urbem in utraque *Strymonis* ripa fuisse conditam, quum aliunde, tum praesertim ex *Thucyd.* IV. 102. notum.

Quod hic adiicitur, ἐπορεύοντο κατὰ τὰς γεφύρας, id parum commode vulgo *iere ad pontes* reddunt; sicut et Larcher, *ils marcherent vers les ponts.* Oportebat, *per pontes fecerunt iter;* quibus nimirum iam ante iungi Strymonem Xerxes iusserat, cap. 25 extr. *S.*

8. Περσικὸν δὲ τὸ ζώοντας κατορύσσειν) Fide *Medic.* cui paria duo alii faciunt, haec expunguntur. Quid tum vero continuo nexis fiet? an et illa eradenda? Non puto. Firmatur barbara superstitio facto Amestris, a *Plutarcho* Superst. p. 171. D. advocato, ubi duodecim τῷ ᾅδῃ regina defodit. *Persicum* autem fuisse, exempla Cambysis III. 35. et aliorum apud *Brisson.* Regn. Pers. II. p. 218. testificantur, tum *Aristides* T. II. p. 414. ἢ ζῶντες ἂν κατορύττοισθε περσιστί; *an vivi more Persico defodiendi?* Morem ipsum admirabili consecutione *ab Abrahami exemplo filium primogenitum offerendi* arcessit *Th. Hyde* Rel. Pers. c. 2.; processisse enim Persas *ad offerendum quemvis filium aut hominem: idque non semper filium aut filiam comburendo, sed et defodiendo in terra aut demergendo in aquis.* Haud vidi magis. WESS.

CAP. CXV. 6. Στάγειρον πόλιν Ἑλλάδα) *Vicum* in *Dionis Chrysost.* Or. XLVII. p. 525. A. τὰ δὲ Στάγειρα κώμη τῆς Ὀλυνθίας ἦν, ex quodam contemtu. Στάγειρα numero multitudinis praefert *Stephan.*, Στάγειρον agnoscens in Βέρτιρος. Plura *Io. Nunnesius* ad Aristotelis vitam, a se publicatam. WESS. — Paulo ante, in Ποσιδηΐου (ubi quispiam fortasse Ποσειδ. desideraverit) nil mutant libri. Conf. *Etymolog. M.* p. 684, 25. *S.*

CAP. CXVI. 2 *seq.* ξεινίην τε ὁ Πέρσης - - προεῖπε) ὁ Ξέρξης, ut *Valla*, legit *Arch.* Non Acanthiis ille praecepit, ut sibi ξένια praeberent; sed, quos honore voluit dignari, ἐσθῆτι donavit Acanthios Μηδικῇ, atque *in amicorum iussit hospitumque numerum referri;* id hic dicitur, ξεινίην τοῖσι Ἀκανθίοισι προεῖπε: Abderitanis ξεινίην συνθέμενος, VIII. 120. De utroque more regio *Barn.* egit *Brisson.* de Regn. Pers. I. p. 127. 139. Proxima [*lin.* 4 *seq.*] ἐπαίνεέ τε, ὁρέων καὶ τοὺς προθύμους ἐόντας ἐς τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ὄρυγμα ἀκούων ἤδη γενόμενον: sic exhibent *Arch.* et *Valla:* vellem praeterea dedissent, ὁρέων αὐτοὺς προθύμους. VALCK. — Vide *Var. Lect.* Formulà ξεινίην προεῖπε, praesertim si cap. 119, 3. et c. 120, 9. contuleris, intelliges puto non id significari

quod ex *Valckenarii* sententia *Wesselingius* in latina versione posuit, *Acanthiis ius hospitii obtulit;* sed quod *Valla* posuerat, *praecepit Acanthiis ut hospitalitatem exhiberent.* Aliud est ξεινίην τινὶ συντίθεσθαι, VIII. 120, 3. *S.*

CAP. CXVII. 4. μέγιστον ἐόντα Περσέων) Attigit *Tzetzes* Chil. I. vs. 918. Ὧν ἐπιστάτης ἦν σφοδρὸς Βουβάρης ὁ Σατράπης, Καὶ Ἀρταχαῖος σὺν αὐτῷ πεντάπηχυς μεγέθει. vid. *Herod.* VII. 21. Quatuor cubitorum apud Graecos iusta hominis censebatur statura. Ad *Aristoph.* Ran. vs. 1046. γενναίους καὶ τετραπήχεις, *Casaubonum* [Not. ad *Sueton.* III. 68.] citant *Küster.* et *Spanhemius.* Modum excedebant πεντάπηχεις: *Olearius* vid. in *Philostr.* Vit. Apoll. II. 4. Gigantum cadavera δεκαπήχη dicuntur inventa *Pausan.* I. [35.] p. 86 seq. qui de Scotussaeo Polydamante, ut mortalium post heroas maximae staturae, agit lib. VI. [c. 5.] p. 463. VALCK.

9. τῷ Ἀρταχαίῃ θύουσι) *Tumulum Artachaeae*, τὸν Ἀρταχαίου καλούμενον τάφον, ad Acanthiorum isthmum locat *Aelian.* Animal. Hist. lib. XIII. 20. subdens, ἔνθα τοι καὶ ἡ τοῦ Παρaίου φαίνεται διατομή, ἡ δίαιτα μὲν τὸν Ἄθω, valde vitiosa. *Is. Vossius* ad *Melam* II. 2. manum illis medicam negare noluit, sed qua erroris reus *Aelianus.* Sana erunt ἔνθα τοι ἡ τοῦ Πέρσου, sic et Cl. *Gronovius*, φαιν. διατομή, ἢ διέταμε τὸν Ἄθω. Cl. *Valckenarii* non discrepat opinatio ad c. 21. WESS.

CAP. CXVIII. 1 *seq.* Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι *etc.*) Haec ubi leguntur in *Athen.* IV. p. 146. A. in formas pleraque vulgares conversa, prostat ἐς πᾶν κακὸν ἀφίκοντο, pro ἐς πᾶν κακοῦ ἀπικίατο. Utrumque dicebatur; et, omissa voce κακόν, vel κακοῦ, εἰς πᾶν ἐλθεῖν, aut ἀφικέσθαι. *Xenoph.* Ἑλλ. VI. pag. 340. 13. εἰς πᾶν ἀφίκετο βασιλεύς, *in extremum Rex fuit adductus discrimen. Demosth.* contr. Conon. p. 690, 22. οὐ -- φαύλας λαβὼν πληγάς, ἀλλ' εἰς πᾶν ἐλθὼν διὰ τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἀσέλγειαν τὴν τούτων: aderat in scripto cod. supplementum, εἰς πᾶν κακὸν ἐλθών. *Demosthenem* imitatus Lacedaemonios ait *Aristides* εἰς πᾶν ἐλθεῖν in Cimone, T. III. p. 257. ubi *Schol. Ms.* ἀντὶ τοῦ περὶ παντὸς κινδυνεῦσαι --- λείπει δὲ κινδύνου. Plene loquitur *Pausanias* VII. pag. 552. ἀφικνεῖτο ἐς πᾶν ὁ Μεναλκίδας κινδύνου: et pag. 16., Πτολεμαῖος ἐς πᾶν ἀφικόμενος κινδύνου: sic scribendum omisso articulo, quem

nòn admittit ista *Pausaniae* frequentata loquendi forma. VALCK. — Vitiosa erat scriptura in *Athenaei* loco cit. olim edita: duo codices longe omnium probatissimi, quibus in nupera editione uti nobis licuit, ἐς πᾶν κακοῦ dedere, prorsus uti in Herodoteis legitur libris. Vide Animadvers. in *Athen.* T. II. p. 479. *S.*

4 *seqq.* ὅκου γε Θασίοισι ὑπὲρ τῶν *etc.*) In his explicandis et vertendis errabatur. *Publice a Thasiis Antipater, Orgis filius, lectus fuit, ut inpensas pro suis in continente urbibus in coenam faceret; quarum e rationibus adparuit, insumta fuisse quadringenta argenti talenta;* haec sunt τάλαντα ἀργυρίου τετελεσμένα, uti bene Cl. *Pauw* et *Abresch.* Hoc volunt *Athenaei* verba, ὅκου Θασίοισι - - - Ἀντίπατρος τῶν ἀστῶν (δόκιμος) ἀνὴρ ἐδαπάνησε: *ubi* [vel, *quandoquidem*] *pro Thasiis - - - Antipater, vir inter cives probatus, expendit.* Non itaque suo Antipater, sed publico civitatis nomine illa erogavit talenta. Factitarunt idem aliis in urbibus ad eam rem designati, sive οἱ ἐπιστεῶτες ἀπεδείκνυσαν τὸν λόγον, *expensi tabulas exhibuerunt. Antipater* autem, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος in *Aldo* et ex recta *Pavii* sententia; male enim comma post se ostentabat. Quae adduntur ad praeclari viri laudes, [ὁμοῖα τῷ μάλιστα] illustrata dedimus lib. II. 57. WESS.

6. ἀραιρημένος τῶν ἀστῶν) Ex civibus ille quidem erat *delectus;* neque tamen ista, sed haec iungenda sunt, τῶν ἀστῶν ἀνὴρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα, ut c. 141., τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δόκ. ὁ. τ. μ., quam *Bossio* non satis intellectam formulam explicuit *Hemsterhusius.* [Perperam h. l. olim post ἀραιρ. τῶν ἀστῶν incisa erat oratio.] A civibus erat Antipater ᾑρημένος, *electus*, ad huius rei *procurationem;* non enim haec ἀρχὴ, sed erat ἐπιμέλειά τις καὶ διακονία: quae distinguuntur ab *Aeschine* contr. Ctesiph. p. 55, 34. Pro more itaque postea τὸν λόγον ἀπέδωκε τῶν δαπανημάτων, vel ἀπελογίσατο. Secundum *Herod.* in coenam 400. talenta, prolato expensi codice, *demonstravit insumta*, ἀπέδεξε - - τετελεσμένα, id est δεδαπανημένα: atque adeo tantum pecuniae ex aerario ἐδαπάνησε, quod in his enarrandis usurpat *Athenaeus;* qui recte alibi [lib. II. cap. 12. nuperae edit.] τελεῖν, ait, τὸ δαπανᾶν· καὶ πολυτελεῖς, οἱ πολλὰ ἀναλίσκοντες· καὶ εὐτελεῖς, οἱ ὀλίγα. VALCK.

CAP. CXIX. 7. κτῆνεα σιτευέσκον) Ionismus,

optime agnitus a *Galeo*, postulabat restitutum. Servat eundem in hac vicinia ἐχισκὸν πόνον, et οὕτω ἀπελαύνισκον. Durat alibi; crebrior, si librariis placuisset, futurus. WESS. — Σιτεύεσκον si forte praebuisset membrana *Flor.* ambitioso verborum tractu commendasset *Gronovius*: cur oblatum non recepit ex *Arch.*? In *Vallae* Latinis relinqui non debebat *cortibus*: dederat is fortasse, pro ἔν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοισι, [*lin.* 9.] *in cratibus et in viyariis*. Oves *textis cratibus* claudebant; aves alebant in *aviariis* vel *caveis*, ἐν οἰκίσκοις: sic *caveae* multo frequentius vocantur quam οἰκήματα. ἐν οἰκίσκῳ forte scripserant *Diodorus Sic.* T. I. p. 603, 73. et *Plutarch.* T. II. p. 516. D. Ex marg. *Steph.* paulo post [*lin.* 11.] reciperem κρητῆρας ἐποιεῦντο. *Athenaeus* IV. p. 146. B. ἐκπώματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ καὶ κρατῆρας παρετίθεντο: his proxima [apud eundem *Athen.*] corrigenda sunt, ut coniecit *Casaub.* καὶ ταῦτα μὲν τὰ τοῦ δείπνου· εἰ δὲ Ξέρξης δὶς ἐσιτεύετο, μεταλαμβάνων καὶ ἄριστον, ἀνάστατοι ἂν ἐγεγόνεσαν αἱ πόλεις: quibus contraxit Herodoteum [cap. 120.] Abderitanis Megacreontis dictum. VALCK. — Equidem depravato aut defecto *Athenaei* loco aliam adferendam medicinam putavi. Apud eumdem pro vitioso ἐσιτεύετο, quod olim vulgabatur, recte ἐσιτέετο duo optimi codices dederunt. Postrema verba quae ex *Athenaeo Valckenarius* citavit, ex *Nostri* cap. 118, 3. mutuatus est Deipnosophista. *S.*

11. κρητῆρας ἐποιεῦντο) *Valla* [loco olim vulgati κρητῆρες] κρητῆρας habuit, non utique ex Codicum quorundam consensu spernendos. Vicina, [*lin.* 12.] interpunctione mutatâ in *Arch.* et *Vind.* πάντα μὲν ταῦτα τῷ τε βασ. praeter speciem nihil habent. Πάντα, superioribus nexa, *reliqua mensae vasa* itidem χρύσεά τε καὶ ἀργύρεα conmonstrant. WESS.

CAP. CXX. 11. διατριβῆναι) *Hesychii* Διατριβῆναι, ἀπολέσθαι hoc fonte manavit. Alioqui blandiri ἐκτριβῆναι Fragm. *Paris.* posset. *Sophocles* Oed. Tyr. vs. 435. σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε. i. e. ἀπολεῖται, *perdetur*, ubi recte de verbi virtute scholiastes. *Synesius* lib. I. Provid. pag. 108. D. ὅλως γὰρ ἐκτριβήσεσθαι τὸ Σκυθικόν. Consequens ὁμοίως -- ἐπετέλεον [*lin.* 12.] *Valla* dedit ac si ὅμως foret, nactus plausum docti viri; cui meum iungerem, nisi ὁμοίως aptissime indicaret, *et hos, etsi vehementer pressos, consimiliter imperata fecisse*, uti

reliquae civitates. WESS. — Vide *Var. Lect.* ad *lin.* 12. Verbo ἐκτρίβειν notione τοῦ ἀπολλύειν et διαφθείρειν utitur Noster VI. 37, 9. et 86, 66. Διατρίβειν eadem notione, licet caeteroquin nil obstet quo minus illo sic usum esse *Herodotum* credamus, vix ullibi, si unum hunc Nostri locum excipias, reperietur. Caeterum quantam apud *Xerxem*, splendide a se receptum, *Abderitae* gratiam inierint, memorat Noster lib. VIII. c. 120. *S.*

CAP. CXXI. 5. συντομώτατον) Hoc praestet, an συντομώτερον, a *Valla* expressum, non adfirmo. Xerxis exercitusque iter apud *Diodorum* XI. 5. prorsus idem. WESS.

7. τρεῖς μοίρας - - δασάμενοι) Ex *Suida* [A *Suida*] ut Herodoteum enotatum ἐς τρεῖς μοίρας, etsi schedae taceant, pro legitimo fortasse aliis putabitur. Sic lib. II. 147. ἐς δυώδεκα μοίρας δασάμενοι Αἴγυπτον πᾶσαν. WESS. — Vulgatam iure praefert *Gronovius* lectioni quam *Suidas* praebet in voc. Δάσασθαι· ἐς τρεῖς μοίρας - - δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατόν. In istiusmodi locutionibus eleganter omitti praepositionem *Casaub.* docuit ad hunc *Alexidis* versum, Τὸ δ' ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους, apud *Athen.* VII. p. 324. c. [vid. Animadv. in *Athen.* T. IV. p. 429. nuperae edit.] quo L. *Küster.* usus est in *Aristoph.* Eq. vs. 765. *Platonis* e Timaeo, p. 35. B. ὅλον ἐν τοῦτο μοίρας ὅσας προσῆκε διένειμεν, interpretatur *Cicero*: *id ipsum in ea, quae decuit, membra partitus est*: *Chalcidius* convertit, *totum hoc unum divisit in partes competentes*; nam sic scripsisse videtur. Hic sane subit mirari in Editionis suae margine scribentem *H. Stephanum*: *Legendum videtur* εἰς μοίρας, *quamvis nec apud Proclum extet haec praepositio*: in adnotationibus in *Platonem* ista: *Deesse videtur praepositio* εἰς, - - *et tamen alios inveniri scio huius scriptoris locos huic similes ubi non habetur.* Ex istis locis hic est, in Critia p. 113. E. τὴν νῆσον τὴν Ἀτλαντίδα πᾶσαν δέκα μέρη κατανείμας. *Theocriteis* eam in rem mallem abstinuissent viri docti. VALCK. — Vide *Nostrum* II. 147, 7. et IV. 148, 14. cum *Var. Lect.* ad utrumque locum: et facile persuasus eris, praepositionem apud *Suidam* e scholio esse adiectam. *S.*

15. Σμερδομένεα) Restituetur idem hic nomen, quod supra c. 82. praebebant Codices: illic qui dicitur Σμερδόμενης, cur hoc in loco filius Otanis vocaretur Σμερδομένης?

VALCK. — Ex *Var. Lect.* in cap. 82, 4., collata cum scriptura quam h. l. exhibent libri, abunde intelligitur Σμερδομένεα, non Σμερδόνεα, nomen huius viri scripsisse Herodotum. Caeterum in *Var. Lect.* c. 82, 4. *pro* c. 122. *repone* c. 131 extr. et ibid. pag. 115. lin. 1. pro *Ald. Vind.* oportebat *Arch. Vind. S.*

CAP. CXXII. 3. διώρυχα --- διέχουσαν ἐς κόλπον) Nostrum suo more scripsisse suspicor διώρυχα --- ἐσέχουσαν etc. Semel alibi διέχουσαν posuerant librarii loco simillimo, IV. 42. διώρυχα -- τὴν ἐκ τοῦ Νείλου διέχουσαν ἐς τὸν Ἀράβιον κόλπον: ubi nunc legitur ex Codicibus ἔχουσαν. Διώρυχα satis commendabunt usus *Herodoti*, et ad *Thom. M.* in Διῶρυξ adnotatio *Hemsterhusii*, sic minuta quoque tractantis, atque isthac arte inimitabili, ut semper Leidensem Criticum agnoscas. VALCK. — διώρυγα operarum error editionem *Gronov.* invaserat: διώρυχα tacite reposuit *Wess.* ut habent superiores editi scriptique libri omnes. In διέχουσαν hic nihil variant libri: et pro ἔχουσαν, quod lib. IV. c. 42, 16. a *Gronov.* ex *Med.* receptum tenuerat *Wess.* et post eum alii, equidem probis ex codicibus consulto διέχουσαν revocavi, probum verbum, et peraptum utrique loco. Verbum ἔχειν, ut I. 180, 12. sic iam saepius alibi apud Nostrum ita positum vidimus, ut denotet *dirigi, tendere* versus aliquod extremum. Itaque compositum διέχειν (quamvis aliàs longe etiam diversa notione usurpatum) percommode significare potuerit *pervenire, pertingere, pertinere* usque ad illud ipsum extremum, quo *tendebatur. S.*

4 *seq.* Ἀσσά τε πόλις καὶ Πίδωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάργη) Urbium nomina legitima dedit *Wessel.* Herodotea Dissert. pag. 121. VALCK. — Πίλωρος verum oppidi nomen, sicuti sequentis Σάρτη. Utrumque apud *Steph. Byz.* In priore *Med.* et *Ask.* haesitant, a iusta scriptione, si iuventur, non alieni. Attigit urbem Cl. *Wasse* ad *Thucydid.* IV. 115., verum obscure. WESS. — Vide *Var. Lect.* In *Latina* vero *versione* nostra pro vitioso *absumto* candidus lector *adsumto* corriget. *S.*

6. ἔπλεε ἀπιέμενος) Verbum ἀπιέμενος Cl. *Gronovius* explicat; mihi ἀπικόμενος plebeium non est, quippe *Herodoteum.* At gaudeat recente possessione. WESS. — ἀπιέ-

μενος *Gronovius*, ad thema ἀφίημι (puto) referens, nauticum illud exprimere ait *velis immittere habenas*. Ego, sicut simplex ἴετο IX. 78, 3. *ivit* significat, sic ἀπίετο *abiit*, *profectus est*, intellexi. *S.*

10. Σερμύλην) Temerarium *Maussaci*, Οἰσύμην substituentis, coniecturam praeter *Holstenium* contudit *H. Valesius* ad *Harpocrationem* p. 125. Σερμυλία Ethnicographo; cives Σερμύλιοι *Thucydid.* I. 65. WESS.

CAP. CXXIII. 3. ἐπὶ Καναστραῖον ἄκρην) ἐπὶ Καναστραῖον ἄκρον, ne soloeca maneret oratio, *Palmerius* voluit. Καναστραῖον *Arch.* sufficit, sicuti in *Thucydidis* IV. 110. atque aliis: Κάνα στραίην divisis vocibus *Cellarius* Geogr. lib. II. 13. p. 1050. advocat ex *Galei* editione, qui operarum error, notatus a Cl. *Wasse* ad eum Attici Scriptoris locum. WESS. — Nescio an Καναστραῖον absque ἄκρην habeat *Arch.* quod quidem ex *Var. Lect.* a *Wess.* relata haud adparet: sicco vero pede hunc locum praeteriit *Galeus*. Quidquid sit, nullo incommodo ad Καναστραῖον per adpositionem adiici ἄκρην potuerit. *S.*

6. Θεράμβω) Haec Θράμβος *Steph. Byz.*, unde Θράμβου *Vossius* ad *Scylac.* p. 62. *Ed. Gronov.*, plausibili suspicione. Quod si oppidi tamen nomen Θράμβος, Θεράμβης, Θραμβοῦς pictum fuerit olim, quae *Holstenii* ad Ethnicographum doctrina, Θεράμβω ex Θεράμβεω descendet. Quae sequitur *Sane*, [*lin.* 7.] alia est ac c. 22. WESS.

13. Σμίλα, Αἴνεια) Plerasque harum urbium *Stephanus* exscripsit; qui quoque Κρουσὶς, μοῖρα τῆς Μυγδονίας ex *Strabonis* VII. [ubi tamen, quum defectus ille liber sub finem sit, verba ista hodie non reperiuntur:] ἀπὸ Κρουσέως, τοῦ Μύγδονος υἱοῦ. Hinc ansa Cl. *Pauw* suspicandi, Κρουσαίη in *Herodoto* fuisse. Addere potuisset Κρουσίδα γῆν καλουμένην *Thucydid.* II. 97., et huius quidem tractus, tum maxime barbaros *Crusaeos*, βαρβάρους, Κρουσαίους καλουμένους, qui Pallenen olim tenuerunt, apud *Dionys.* Antiq. Rom. I. pag. 39. Utcunque coniectura, praesidio schedarum defecta, cesserit, regio *Crossaea* et *Crusaea* eadem, nec discrepat *Theod. Ryckii* (Diss. de Primis Ital. Colon. p. 443.) opinatio. WESS.

19. Σινδόν τε πόλιν) Uter melius, *Herodotus* an *Stephanus*, urbis nomen edat, dubium: non enim apud alios

reperiri, verissime *Palmerius.* Χαλέστρην [ibid.] plures Χαλάστρην nuncupant: *Suidae* tamen Χαλέστρα πόλις. *Diodoro* T. II. p. 578. Χάλεστρον, ubi alios excitavi. [Nil variant *Herodotei* codices hactenus excussi.] Ceterum regionem Βοττιαιΐδα, [*lin.* 21.] reversuram c. 127., Βοττικὴν *Thucydides* I. 65. et *Diodorus* XII. 47. scribunt. Herodoteum ex Βοττιαῖος, quod incolarum nomen, formatur: unde Antiochiae βωμὸς τοῦ Βοττιαίου Διός, ab Alexandro Macedone constitutus, modo vera doceat *Libanius* Antiochici pag. 348. D.; Βοττίου Διὸς in *Malalae* Chronogr. p. 255., corrupte. WESS.

CAP. CXXIV. 7. ἐπὶ ποταμὸν Ἐχείδωρον) Quum cap. 127. tres Codices isto amnis in titulo conspirent, et *Apollodoro*, *Ptolemaeo* atque *Etymologo* Ἐχίδωρος aut Ἐχείδωρος adpellitetur, *Is. Vossio* ad *Scylac.* p. 61., ut fluvius suum sibi nomen reciperet, dedi, nec inprobatum iri puto. WESS.

CAP. CXXV. 6. θωϋμάζω δὲ τὸ αἴτιον) Frigide Nostrum *Aelianus* laudat, ὀλίγα δὲ Ἡρόδοτος ᾔδει ἐξετάζων τροφὴν τήνδε καὶ τήνδε κατὰ τὴν ἡδονὴν λεόντων Θρᾳκίων. Fuerint enim leones illi occulta quadam naturae vi, φύσει τινὶ ἀποῤῥήτῳ, et fauce inproba in camelos, quos ante non viderant, incitati; mirum-ne accidet, in hos ruisse solos, nullo neque homine neque iumento laeso? WESS.

CAP. CXXVI. 4. ὅ, τε δι' Ἀβδήρων etc.) *Aristotelem* huc spectasse Hist. Anim. VIII. 28., p. 254. (ubi ἐν τῷ μεταξὺ τόπῳ τοῦ Ἀχελώου καὶ τοῦ Νέσου) monuit *D. Petavius* ad *Themist.* Or. X. p. 140. A., insuper ex *Dione Chrysost.* Or. XXI. pag. 269. C. adstruens, in Europa deinceps leonum genus defecisse. Certe de Acarnania locuples testis est Agathion, questus in *Philostrati* Vit. Herod. c. 7. magnum sibi fortunam negasse certamen, ἐπεὶ μηκέτι βόσκει λέοντας Ἀκαρνανία. Eidem rei *Io. Brodaeus* diligentem inpendit operam, Miscell. lib. VIII. 13., lectu oppido dignam. Deinceps ὑπολοίπῳ ἠπείρῳ [*lin.* 8.] scribatur, an ἐπιλοίπῳ, ad sententiam nil proderit, quamquam ultimo Scriptor delectatur lib. VI. 3. alibique. WESS.

CAP. CXXVII. 10. ἐκ Κρηστωναίης ῥέων) Inserto articulo scribendum: ὁ ἐκ Κρηστωναίης ῥέων Ἐχείδωρος μοῦνος οὐκ ἀντέχρησε τῇ στρατιῇ πινόμενος. Frequentius in talibus locutionibus usurpantur οὐκ ἀντέσχε, vel οὐκ ἀπέχρησε: quod

utrumque legitur VII. 196., sed et οὐκ ἀντέχρησε Herodoteum est: vid. cap. 187. VALCK. — Articulum ante ἐκ Κρηστ. ignorant libri omnes: et haud magno incommodo abesse videtur, quum praesertim haud multo ante idem memoratus fuerit fluvius, c. 124, 7. *S.*

CAP. CXXVIII. 1. οὔρεα τὰ Θεσσαλικὰ) Rediit sollemnis scriptura: semper Θεσσαλίη, Θεσσάλιος, Θεσσαλικὸς in Musis, *Thucydide* et veterum plerisque; quorum morem Cl. *Wasse* ad *Thucyd.* I. 20. docte exposuit. Eustathiana enim vocis pingendae consuetudo aliunde procedit, nec morabitur quemquam. WESS. — Capitis huius initium *Eustathius* attigit in Iliad. Β'. p. 255. VALCK.

8. ἐς Πεῤῥαιβοὺς παρὰ Γόννον) *Aldus* ita et Mssti; etiam c. 131., editi vero c. 173. et 185. Bene μενεπτόλεμοί τε Πεῤῥαιβοὶ Poëtae Iliad. Β'. 749. cogniti sunt; sed et solutae orationis usus, [caninam literam geminantis] atque ipsa gentis traditio apud *Eustath.* [p. 254, 12. ed. Bas.] ex *Stephano*, verum integriore, quam vulgo legitur. Γόννον quoque maluerunt, non Γόνον, quomodo *Arch.* iterumque c. 173., eodem *Eustathio* ad *Iliad.* Β'. p. 335, 39. auctore. WESS.

10 *seq.* ἐσβὰς ἐς Σιδωνίην νέα *etc.*) Semper *Xerxes navem conscendisse* dicitur *Sidoniam*, ὅκως τι ἐθέλοι τοιοῦτο ποιῆσαι: sic recte scribit R. pro τοι. VALCK. — ὅκως τι (pro ὅκως τοι) scribi oportere, docti viri *Pavius* et *Reiskius* belle viderunt. WESS.

11. ἀνέδεξε σημήϊον) Haec voculam videntur requirere, qua nectantur cum antecedentibus: ἀνέδεξε δὲ σημήϊον καὶ τοῖσι ἄλλοισι ἀνάγεσθαι. VALCK. — Nempe, quum ante ἐσβὰς nonnisi nudo inciso distincta oratio esset, videbatur ἐσβὰς ad superius ἐποίεε referri: adeoque deinde requirebatur coniunctiva particula, quam quidem post ἀνέδεξε ignorant libri omnes. Recte *Schaeferus* ante ἐσβὰς paulo maiorem distinctionem, qualem et noster cod. *F.* agnoscit, posuit: atque ita commode procedit oratio; neque opus fuit δὲ particulà, quam post ἐσβὰς idem *Schaef.* ex *Arch.* adscivit. Asyndeton amat Scriptor noster, qua magis animetur oratio: et credere fas est, coniunctionem illam in *Arch.* ex scholio (qualia multa ille codex habet) esse adiectam. *S.*

[15 *seq.* εἴρετο εἰ τὸν ποταμὸν *etc.*) Quid spectans *interrogaverit* hoc *Xerxes*, cap. 130. declaratur. *S.*]

CAP. CXXIX. 1 *seqq.* Τὴν δὲ Θεσσαλίην λόγος ἐστὶ *etc.*) *Strabo* IX. p. 658. A. [p. 430. ed. Cas.] τὸ παλαιὸν καὶ ἐλιμνάζετο, ὡς λόγος, τὸ πεδίον· - - - ὑπὸ δὲ σεισμῶν ῥήγματος γενομένου, καὶ τὴν Ὄσσαν ἀποσχίζοντος ἀπὸ τοῦ Ὀλύμπου, διεξίπεσε ταύτῃ πρὸς θάλασσαν ὁ Πηνειός. Concinunt ista Herodoteis, de quibus pauca quaedam excerpsit *Eustath.* in Iliad. Β΄. p. 255. [pag. 337. ed. Rom.] *Herodoto* quoque ἔργον esse σεισμοῦ videbatur ἡ διάστασις τῶν οὐρέων: et Thessaliam σεισμοὶ dicuntur ἀναπτύξαντες *Philostrato* Icon. II. pag. 835. f. qui picturam nobis exhibet p. 831. Neptuni ῥήξοντος τῇ τριαίνῃ τὰ ὄρη: nam, *quum Thessaliam scopulis inclusa teneret Peneo stagnante palus, et mersa negarent Arva coli, trifida Neptunus cuspide montes Impulit adversos: tum forti saucius ictu Dissiluit gelido vertex Ossaeus Olympo*: *Claudian.* de Raptu Pr. II. vs. 179. Secundum alios *discessit Olympo Herculea gravis Ossa manu*; et *Diodor. Sic.* IV. c. 18. Egisse hac de re videtur in libro nono Philippicorum *Theopompus*. VALCK.

4. τό, τε Πήλιον οὖρος) Qui celebratissimum montem Πήλειον dixerit, quaerere abnuo. Nostro Πήλιον lib. IV. 179., *Homero*, *Straboni*, *Virgilio*, *Horatio* aliisque audit. Iustum porro habendum ἀποκλήει, vice ἀποκληΐει Ionum ore tritissimi. WESS.

9 *seqq.* ὥστε ὧν ποταμῶν *etc.*) Series verborum, qualis *Arch.* et *Ask.*, non displicet; ἐς αὐτὴν iniuriâ *Med.* omittit; si tamen vera omissio, nec conferentis oculi alibi posita praeterviderint. Quo fuerit id cunque modo, ad sententiam requiruntur: illa redit ad superiora, [*lin.* 2.] ὥστε γε συγκεκλῃμένην πάντοθεν *etc.* eaque illustrat. Pro *quinque* autem *fluviis* Scholiastes *Apollonii* quatuor annumerat, neglecto *Onochono*, tertium Πανισὸν adpellans. At idem in lib. IV. vs. 132. de amnibus, in alios lapsis nomenque pristinum ponentibus, τὸ δὲ αὐτὸ γίνεται ἐπὶ Ὀνοχώνου, τοῦ κατὰ Θεσσαλίαν, καὶ Παρμισοῦ καὶ Σπερχειοῦ· ὅταν γὰρ εἰς ταυτὸ συῤῥεύσωσι πάντες, Σπερχειὸς καλοῦνται: insulse profecto, nisi tu corruptissima atque hinc refingenda decernas. WESS.

11. Ἀπιδανοῦ) *Apidano* forma reddi poterit Nostro consueta Ἠπιδανοῦ. [nempe sic VII. 196, 12.] De istis *quinque* nobilioribus *Thessaliae fluviis* minime protrita notan-

tur in *Critique du Diction. de M. La Martiniere* pag. 340 et seqq. VALCK.

25. Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν) Neptuni Ἐννοσιγαίου, Σεισίχθονος, γαίης κινητῆρος cognomina nemo non recordatur. Terrae motus, hiatus, fluminum et fretorum ἐκρήγματα Neptuno apud *Diodor.* XV. 49. et *Ammian.* XVII. 8, credula superstitio contribuit: hinc δοκεῖ γάρ μοι τὸ ῥῆξαι τὸν Ἰσθμὸν Ποσειδῶνος δεῖσθαι, in *Philostr.* Vit. Herod. c. 6. Confer Icones *Philostrati* lib. II. 14., ubi pictura Neptuni, montes Thessaliae rumpentis. WESS.

CAP. CXXX. 5. ἀλλ' ἥδε αὕτη) Nisi viae duces exitum digito monstrarint, verius videbitur ἥδε αὐτὴ, *nisi solus hic*, de correctione Cl. *Abresch.* Diluc. Thucyd. pag. 665. Consequens, ex *Homero* propagatum, expressit *Oppian.* Halieut. II. vs. 121. Οὔρεσι τ' ἀμφοτέρωθε περίδρομος ἐστεφάνωτο. WESS.

13. ὑπόβρυχα γενέσθαι) Aldinum ὑπὸ βρυχία aptavit artissime *Portus*, ὑπόβρυχα coniectans, quo nihil ex *Arch.* melius. Poëta *Odyss.* Ε'. 319. Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, i. e. ὑποβρύχιον. Veniat-ne id vocabuli ex ὑπόβρυξ, an ex ὑπόβρυχος, ab *Eustath.* disputatur p. 1538, 54.; [Od. p. 228, 41. ed. Bas.] mihi prior placet derivatio. WESS.

CAP. CXXXI. 5. οἱ μὲν, κεινοὶ) Herodotea sunt ἰδόντες τὸν χῶρον κεινὸν, *vacuum*, lib. IX. 56., et χώματα χῶσαι κεινὰ, *tumulos inanes*, mssti ibid. c. 85. [et alibi passim.] *Hesychius*: Κεινὸν, κενόν. Dictioni respondet quodammodo Beatae Virginis, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς, Euang. *Lucae* 1, 53. WESS.

CAP. CXXXII. 2. Ἐνιῆνες hic et c. 185. in Αἰνιῆνες aut Αἰνιᾶνες, quomodo saepe aliis et Codd. quibusdam, converti necesse non est. Τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, *Homerus* Iliad. Β'. 749. WESS.

2 *et seqq.* Ἐνιῆνες, Περαιβοὶ) Huius utriusque populi sic mihi nomina scripsisse videtur Noster ad imitationem *Homeri*, cuius est in Ἰλ. β'. 749. τῷ δ' Ἐνιῆνες ἕποντο, μενεπτόλεμοί τε Περαιβοί. Codicum in talibus aut nulla aut certe perexigua est auctoritas. Ἐνιῆνες non veniet, opinor, in controversiam, quod in *Herodoto* legitimum agnoverunt *Ios. Wasse* in *Thucyd.* p. 349. et *Io. Davis.* ad *Max. Tyr.* p. 604. [De Περαιβοῖς vel Πεῤῥαιβοῖς vide ad c. 128, 8. nota-

ta.] Qui iuxta *Herodotum* petenti Xerxi terram et aquam dederunt novem Graeciae populi, iidem enumerantur *Diodoro Siculo* XI. cap. 3.; nam ibi, pro Ἀχαιοί τε καὶ Φθιῶται, scribi facile posset, Ἀχαιοὶ οἱ καὶ Φθιῶται, vel Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται, ut vocantur aliis et hic *Herodoto;* nisi considerarentur alibi tanquam diversi: vid. Clar. *Wess.* loc. cit. et T. II. p. 65. Hae novem de duodecim fuere gentibus, quae Amphictyonum concilii fuerant ab antiquis temporibus participes: ex Ionico Doricoque genere praecipui stabant pro libertate Athenienses et Lacedaemonii. Inter XII. gentes, olim τῆς Ἀμφικτυονίας consortes, ex *Theopompo* memorantur *Harpocrationi* tanquam diversi Ἀχαιοί, Φθιῶται: nisi et illic scribendum Ἀχαιοὶ οἱ Φθιῶται, [aut nude Ἀχαιοὶ Φθιῶται,] ut unius illinc gentis nomen exciderit; ut excidit nomen ex *Aeschine* de Falsa Leg. p. 43, 22. ubi inter nomina Ἴωνας et Περραιβοὺς libenter ponerem Αἰνιᾶνας: pro Μαλιεῖς [apud eumdem *Aeschinem*] scribendum Μαλιεῖς: Μαλίας dixit in harum quoque gentium recensione *Pausan.* X. p. 815. et *Xenoph.* Ἑλλ. VI. p. 354, 34. hi plerisque sunt Μηλιεῖς. [et Μηλιέες *Nostro.*] VALCK.

6. πόλεμον ἀειράμενοι) *Portus: ἀειρόμενοι praesens est, loco aoristi pr. medii* ἀειράμενοι: quod ipsum accipere, viam munientibus membranis, cur pigremur? Ipse cap. 156. dabit Scriptor ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῷ. WESS.

6 *seqq.* τὸ δὲ ὅρκιον ὧδε εἶχε) *Iurisiurandi formula*, quo se Graeci in Persarum fautores et studiosos obligarunt, in *Diodori* XI. 3. leviter discrepat, ut ibi monitum. WESS.

9. τούτους δεκατεῦσαι τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ) Secundum *Lycurgum* p. 158. et *Diodor. Sicul.* XI. c. 29., in eam sententiam iurarunt qui libertatem contra Persas tuebantur Graeci, antequam proelium inirent ad Plataeas; hoc autem temporis articulo eidem *Diodoro* lib. XI. c. 3. decrevisse narrantur, τοὺς μὲν ἐθελοντὶ τῶν Ἑλλήνων ἑλομένους τὰ Περσῶν δεκατεῦσαι τοῖς θεοῖς, ἐπὰν τῷ πολέμῳ κρατήσωσι. [conf. *Polyb.* IX. 39.] Hic decretum illud iureiurando traduntur adfirmasse: alterum iusiurandum, quod iurasse perhibentur ad Plataeas, *Theopompo* suspectum, illud non commemorat *Herodotus.* Huc pertinent incerti scriptoris verba apud *Suidam* in Δεκατεύειν, ubi scribendum, ἐφ' οὓς, pro ἐφ' οἷς. [At, quemadmodum h. l. apud Nostrum ἐπὶ

τουτοῖσι, sic et ibi apud *Suidam* ferendum ἐφ' οἷς videtur.] Quandoquidem hic *Herodoto* et *Diodoro* recensiti Graeciae populi, praeter Thebanos, plerique omnes coacti partes Persarum sunt sequuti, hoc iurando ceteri praesertim spectasse videntur Thebanos, ἑκοντὶ Μηδίσαντας. *Xenophon* Ἑλλ. VI. [c. 3.] p. 347, 12., οἱ μὲν Ἀθηναῖοι οὕτως εἶχον τὴν γνώμην, ὡς νῦν Θηβαίους, τὸ λεγόμενον, δεκατευθῆναι ἐλπὶς εἴη: quae eadem paene leguntur p. 356, 14. [cap. 5. eiusdem libri,] νῦν ἐλπὶς, τὸ πάλαι λεγόμενον, δεκατευθῆναι Θηβαίους. Atque id ipsum alteram illam formulam magis etiam reddit suspectam, quod in illa iurasse perhibentur apud *Lycurg.* pag. 158, 5. τὰς τὰ τοῦ βαρβάρου προελομένας (πόλεις) ἁπάσας δεκατεύσω: quo spectat et *Aristid.* T. II. p. 82., et huius *Schol.* in *Cod.* Msto Clar. *Burm.* p. 131. et p. 299. ubi ἔδοξεν, inquit, τὰς πόλεις τὰς μηδισάσας (imo μηδισάσας) δεκατεῦσαι· ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐπέσχον ὕστερον καὶ Θεμιστοκλῆς: priori loco Scholiastes Δεκατεῦσαι interpretatur τὸ δέκατον μέρος ἀνελεῖν. *Budaeum* sic miror in *Herodoto* verbum accepisse pro *decimum quemque interficere.* Romanis, ut notum est, *decimari legiones* dicebantur, resque Romanas tradentibus Graecis δεκατευθῆναι: [sic *Dioni Cassio*, locis in *Reimari* Indice citatis:] sed ab huius temporis Graecorum humanitate crudelitas ista prorsus abhorret. Recte τὰς πόλεις δεκατεῦσαι apud *Lycurg. H. Steph.* interpretatur Thes. Ling. Gr. I. p. 937. τὰς τῶν πολιτῶν οὐσίας: et hic, *ad solvendam Deo Delphico decimam adigere.* VALCK. — In huius loci *Herodotei* mentionem incidens *Creuzerus* noster, Vir clarissimus, in Historicorum Graecorum antiquiss. Fragmentis pag. 178. monuit, collatis *Xanthi Lydii* verbis apud *Strabon.* lib. XII. p. 572. A. B. ed. Cas. cum alio *Strabonis* loco lib. VI. pag. 257. B. videri posse verbum δεκατεῦσαι in isto Graecorum decreto ita accipiendum, ut *ipsa hominum corpora Delphico deo fuerint destinata;* puta, qui servituti fuissent addicendi ad opus faciendum in agris deo sacris; aut (quod in meam venerat cogitationem) deo in eam conditionem tradendi, ut ille, quid his fieri vellet, ediceret. Neque tamen omnino urget hanc interpretationem Vir eruditissimus; neque ego eam utique premendam censeo. *S.*

CAP. CXXXIII. 4 *seq.* οἱ μὲν αὐτέων -- ἐς τὸ βάραθρον) Quod vix definiri posse videtur scriptori *des Essais de Crit.*

p. 63., quodque fecisse suspicatur Spartanos, id Atheniensibus attribuendum vel ex *Herod.* liquet, et *Suida* in Δᾶτις καὶ Ἀρτ. Conf. *Brisson.* Regn. Pers. III. p. 413. Apud *Herod.*, qui dixerat Ἀθήνας καὶ Σπάρτην, οἱ μὲν αὐτέων sunt *Athenienses*, οἱ δὲ, *Spartani*: sic I. c. 56. et alibi: sed et in his saepe fuit peccatum. [Nec vero constanter, uti hoc quidem in loco, formula οἱ μὲν ad eos qui priores nominati sunt, et οἱ δὲ ad posteriores refertur: sed haud raro etiam optimi Scriptores vice versa utuntur.] Atheniensium erat τὸ Βάραθρον: de quo *I. Meurs.* Att. Lect. I. c. 25. In *barathrum* morti damnatos saepe praecipitabant: εἰς τὸ βάραθρον ἐμβαλεῖν dixerunt *Alexis Athen.* VII. p. 303. A. *Plato* Gorg. p. 516. E. *Aristoph.* Eq. vs. 1359. ubi *Schol.* B. τόπος --- βαθὺς ὅπου καὶ τοὺς Δαρείου πρέσβεις ἔβαλον: quos *Herodoto* dicuntur ἐς τὸ βαρ. ἐσβαλόντες. conf. *Thucyd.* II. 67. VALCK.

9. οὐκ ἔχω εἶπαι) In *communi Atheniensium Pausanias* adsentitur, *privatim* vero poenas Miltiaden luisse, ἐν Ἀθήναις δὲ ἰδίᾳ τε καὶ ἐς ἑνὸς οἶκον ἀνδρὸς κατασκῆψαι Μιλτιάδου, quoniam is civibus auctor fuerat, ut legati violarentur atque in barathrum devolverentur, lib. III. c. 12. WESS.

CAP. CXXXIV. 4. εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι, Ταλθυβιάδαι) De *Talthybiadis* bene a *Gronovio* dicta non retracto; quamquam γέρας δέδονται [*lin.* 6.] ex scriptis malim. WESS. — Monuerat *Gronov.* non necessario requiri post ἀπόγονοι nomen Ταλθυβίου: quod illi quidem ultra concedimus, sed huiusmodi repetitionem nominum praesertim propriorum amare Scriptorem nostrum frequenter observavimus. *S.*

[5 *seq.* τοῖσι αἱ κηρυκηΐαι *etc.*) Conf. lib. VI. c. 60. *S.*]

7. καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο) Interpretatione molliendum iudicabat Clar. *Abresch.* Diluc. *Thucyd.* p. 433. Ego corrigendum suspicor οὐκ ἐγίνετο. Hoc in ista saepe recurrente formula frequentatur; οὐκ ἐδύνατο, pro οὐ δυνατὸν ἦν, nusquam, opinor, vir literatissimus legerat: semel tamen occurrit οὐ δύναται, sed valde diversa structura positum, apud *Herod.* IX. c. 44., Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι: id est οὐκ ἐθέλει γενέσθαι, ut loquitur *Xenoph.* in fine lib. VI. Ἀναβ. ἐμοὶ μέν οὐκ ἐθέλει γενέσθαι τὰ ἱερά: ubi paulo ante, θυομένῳ αὐτῷ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας οὐκ ἐγίγνετο τὰ ἱερά, ut pag. 224, 35. et Ἑλλ. III. p. 283, 19. Quando *hostiis caesis laeta* erant *exta*,

θύεσθαι καὶ καλλιερεῖν, θυομένοις καλὰ τὰ ἱερὰ γενέσθαι dicuntur, et simpliciter etiam τὰ ἱερὰ γενέσθαι, quod apud eumdem p. 234, 39. in Msto Cod. reddebatur τὰ ἱερὰ καλὰ εἶναι: apud *Demosth.* p. 775., γίγονε καλὰ - - τὰ ἱερά: et ἐκαλλιεροῦμεν. vid. Clar. *Io. Taylor* in *Lys.* p. 32, 33. quique plurima collegit *Des. Heraldus* Advers. I. c. 5., *Dukero* citatus ad *Thucyd.* V. 54., ubi Lacedaemoniis τὰ διαβατήρια θυομένοις οὐ προυχώρει: cap. 55. et 116. οὐκ ἐγίνετο. Hoc *Herodoto* diceretur καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐγίνετο, *litare non poterant*, sive *consulentibus Deos laeta non erant exta; extis enim inspectis Deorum mentem scrutari*, sive τὸ μαντεύεσθαι διὰ σπλάγχνων, secundum *Ammonium* Θύεσθαι dicebant. VALCK. — Huc spectant quae commodissime a *Schaefero*, Viro tam diligente, quam doctissimo, ad *Bosii* Ellips. Graec. p. 213. adnotata sunt. „Istud καλλιερῆσαι θυομένοις οὐκ ἐδύνατο non tentasset (inquit) Vir summus (*Valckenarius*,) si meminisset, καλλιερεῖν sic absolute dictum in ipso *Herodoto* se passim legisse. καλλιερεῖ θυομένῳ, *sacrificanti laeta fiunt exta.* Subaudias tu τὰ ἱρά. Plene *Herodotus* IX. 19. καλλιερησάντων τῶν ἱρῶν, *litato*: ubi pulcre *Wesselingius*, exempla locutionis ellipticae excitans." — Nempe καλλιερῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο idem valet ac καλὰ γίνεσθαι τὰ ἱρὰ θυομένοις οὐκ ἐδύνατο. conf. IX. 36, 3. Eâdem notione etiam passivum verbum usurpatur, IX. 19, 8. ὥς σφι ἐκαλλιέρετο, i. e. ὡς καλά σφι τὰ ἱρὰ ἐγίνετο. *S.*

12. Σπερθίης τε - - καὶ Βοῦλις) Magna utriusque in nomine discordia. *Suidae* in Βοῦλις dicitur legationis princeps Σπέρχις, et alibi illo in vocabulo, *Plutarcho*que Praec. Reipubl. Gerend. p. 815. E. Idem cod. *Eton.* edit cap. 137., indice *Galeo*, et *Valla*, uti videtur. At in *Plut.* Apophth. Lacon. p. 235. F. Βοῦρις καὶ Σπέρτις: *Stob.* Serm. VII. p. 93. Βούλης καὶ Σπέρχης. Quae ad Herodotea facili auxilio revocari possunt et debent. WESS. — Quod offertur ex *Eton.* codice, correctoris esse videtur, Σπέρχις: Nostro dicitur eorum alter aliquoties Σπερθίης. Σπέρχις et Βοῦλις vocantur isti Spartiatae *Luciano* in *Demosth.* Encom. p. 513., *Plutarcho* T. II. pag. 815. E. et bis apud *Suidam*; atque ad istam normam nomina redintegranda sunt apud eumdem *Plutarch.* T. II. p. 235. F. ubi Xerxi, virtutem Spartanorum miranti, eadem fere respondisse narrantur, quae nobis

ex *Sereni* scriptis *Stobaeus* exhibet, historiam eamdem aliter enarrans p. 93. ex ignobili quodam *Theseo*. Haec pleraque ad manum fuere *P. Leopardo*: vid. Em. XIV. 18. VALCK. — In eumdem *Sperchin* (sive Herodoti *Sperchiam*) *lugubre carmen* a Spartanis cantari solitum intelligebat *Toupius*, memoratum *Theocrito* Idyll. XV. 98. (vide *Wartoni Theocr.* T. II. p. 338.) Cui sententiae non ego quidem cum *Valckenario* (Adnot. in *Adoniaz.* p. 389.) illud opponam, quod de Sperthia eiusque collega, (ut qui salvi rediissent) *non nisi laeta* dici potuerint. Confici enim id carmen eo tempore potuerat, quo legati isti Spartani, ad certissimum (uti videbatur) supplicium subeundum, cui se ipsi destinaverant, domo proficiscerentur. *S.*

CAP. CXXXV. 4. ὁ δὲ Ὑδάρνης) Prave in *Plutarch.* T. II. pag. 236. Ἰνδάρνης. *Hydarnes* cognomen Persicum est, atque in Musis crebrum. Mox a Msstis oblatum ἱστία [*lin.* 6.] blanditur. Ionicae sunt speciei, et *Herodoti*, ἱστίη, ἱστιητόριον, et quidni ἱστιῶν; tamen οἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ εἱστιῆσθαι lib. V. 20. Porro εἴρετο λέγων τάδε *Arch.* et aliorum, non abit a probato ἔφη λέγων, ἔφησε λέγων, lib. I. 125. VI. 137. etc. WESS.

11. δεδόξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ) In hoc acquiesco, Codicum conspiratione bene munito. *Gronovius* enim libro Florentino nimium fidit. Geminum lib. IX. 47. ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι, *siquidem praestantissimi esse existimamini.* Hydarnes autem ex Demareti, Spartanorum regis, apud Persam gratiosi, et reliquis familiaris, colloquiis atque exemplo de Lacedaemoniis talia. WESS. — *Gronovius*, licet in codice *Med.* δεδόξωσθε reperisset, tamen e superioribus editis δεδόξασθε in contextu tenuerat, in Notis vero ex interlineari eiusdem codicis notula δεδόξωσθε unice probavit, interpretatus *futurum erit ut videamini. S.*

Ibid. δεδόξασθε γὰρ) Hic posuissem sinceram et veterem libri *Flor.* scriptionem, δεδόξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι ἀγαθοὶ, *ipsius enim iudicio viri esse videmini virtute praestantes.* Quorumdam verborum sic usurpari praeterita monuit iam *H. Steph.* App. de Dial. Att. p. 142 seq. Hoc ipsum eodem modo posuit *Herod.* IX. c. 47., ἐπεί τε δεδόξωσθε εἶναι ἄριστοι. VALCK. — Ab eodem themate δοκόειν vel δοκοῦν, pro communi δοκεῖν vel δοξάζειν, est ἐδοξώθη, VIII. 124, 3. *S.*

CAP. CXXXVI. 5. οὐκ ἔφασαν, ὠθεόμενοι) Quando voculas saepe copulat negantes, neque hic spernerem interiectam, οὐκ ἔφασαν οὐδ' ὠθεόμενοι ὑπ' αὐτέων ἐπὶ κεφαλὴν ποιήσειν ταῦτα οὐδαμᾶ. Sed et vulgata sic accipi possunt, ut cepit *H. Steph.* pro ἔφασαν οὐδ' ὠθεόμενοι - - ποιήσειν. Ὠθεῖν ἐπὶ κεφαλὴν, *praecipitem in caput dare*, *Ti. Hemst.* attigit in *Lucian.* p. 213., cui illud ἐπὶ κεφαλὴν valde frequentatur; rarius adhibetur ἐπὶ τράχηλον ὠθεῖν, et ἐπὶ στόμα: quorum illud T. I. p. 437. hoc, μὴ καὶ ἐπὶ στόμα ὤσῃ με, forte reponendum T. II. p. 490, 35. pro vulgatis μὴ καὶ ἐπιστομίσῃ με, idem significans ac ἐπὶ κεφαλὴν. *Homerea* certe, ἐξεκυλίσθη Πρηνὴς - - ἐπὶ στόμα, vertit *Virgilius*, *pronus volvitur in caput*: alibi *Homero* dicitur Κύμβαχος, unde Ἀνεκυμβαχίαζον olim lectum in *Hom.* Ἰλ. π'. 379. *Hesychius* explicat ἀνετρέποντο ἐπὶ κεφαλήν. ἐπὶ κεφαλὴν ὠθεῖ est et *Platonis* de Rep. VIII. p. 553. B. *Livius* XXVII. 32. *equus quum prolapsum per caput regem effudisset.* Similiter forte scripserat XXII. 3., *consulem lapsum per caput effudit*: proclivis fuit error syllaba repetita *lapsu super caput* scribentis. VALCK.

8. ἀπεμαχέσαντο τούτῳ) τοῦτο *Vind.*, suspicionibus Cl. *Pavii* et *Reiskii* extusum, minime inprobum. [immo unice probum.] *Appian.* Bell. Hispan. p. 523. [c. 89.] καὶ οἱ μὲν αὐτοὺς ἀπεμάχοντο: [iterum ib. c. 90.] et Mithridat. p. 375. [cap. 78.] ἀπομαχομένων αὐτοὺς τῶν Ἀμισέων. Quo plura de genere Cl. *Davisius* ad *Maximi Tyrii* Dissert. I. pag. 499. Nec desero tamen vulgatum, siquidem eius structura haud insolens: talis sane *Polyaeni* lib. VII. 6, 13. ἡ δὲ στρατιὰ τοῦ Κροίσου ἀπομαχομένη ταῖς τοῦ Κύρου προσβολαῖς: talis *Herodiani* VIII. 2. τοῖς προσιοῦσιν ἀπεμάχοντο. In προσκυνήσει, mortalibus neganda, paria Spartanis Callisthenes fecit apud *Arrian.* Ἀναβ. IV. 11. et Conon in *Cornel. Nepot.* c. 3. WESS. — Τοῦτο scribi malim; qua verbum usurpari structura docuerunt *Davis.* et *Markland.* ad *Max. Tyr.* I. 3. VALCK. — Probatissimi quique scriptores graeci, et in his diligens *Herodotei* styli aemulator *Appianus*, (nisi absolute posito utuntur verbo ἀπομάχεσθαι, quomodo etiam apud Nostrum I. 9, 2. ponitur,) aut cum nudo accusativo casu illud construunt, aut cum πρὸς praepositione. Apud *Polyaenum* l. c. *Marklandus* ad *Maxim. Tyr.* e msstis puto codd. τὰς - - προσβολὰς, pro vulgato ταῖς προσβολαῖς ci-

tat. *Herodianus* norma, puto, non fuerit, ad quam *Herodoteum* exigemus sermonem. Simplex utique verbum *μάχεσθαι* cum dativo construi casu satis notum est omnibus. Vulgatum olim *τούτῳ* ita defendere conatus est *Reiskius*, ut intelligeret *τούτῳ τῷ λόγῳ*, *qua cum se defendissent oratione*. Sic et *Larcher*. *S.*

[8. *δευτέρα σφι λέγουσι τάδε*) Videri poterat *λέγουσι* esse tertia persona pluralis, nisi pronomen *σφι* adesset, indicans dativum illud esse participii a verbo *ἔφη* pendentem, quod *lin.* 13. consequitur; ubi, quoniam interiectis legatorum verbis interrupta est oratio, idem dativus *λέγουσι*, adiecta pro more Nostri *δὲ* particula, repetitur, prorsus sicuti cap. 141. lin. 11. col. lin. 7. Itaque, quo clarius adpareret orationis connexio, non debuerat hoc loco *lin.* 11. post *τίσοντας* maioris distinctionis signum poni, nec ibidem *Λέγουσι* a maiuscula Λ litera incipi: sed in hunc modum ista rescripta velim, *ποινὴν ἐκείνων τίσοντας· " λέγουσι δὲ αὐτοῖσι etc.* *S.*]

13 *seq. κείνους μὲν γὰρ συγχέαι τὰ etc.*) *Legatorum ius*, divino humanoque vallatum praesidio, Xerxes inter *τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα* recte ponit, admirabili *H. Grotii* sollertia uberius firmatum lib. II. Iur. B. et Pac. cap. 18, 1. Persae autem generosum et vere regium facinus merito *Libanius* miratur, Panegyr. in Iulian. p. 246. D., ubi haec, *κήρυκες ἠδίκηντο παρ᾽ ὅλης πόλεως, εὐκαταφρόνητοι τῷ Μήδῳ καὶ ἅμα τὴν ἀνδρίαν τῶν αὐτοὺς ἐκδόντων ᾐσχύνθη*, ex scholio inserta, lenem orationis progressum conturbarunt, *Morellum*que in praecipitia egerunt. WESS. — Non immerito Xerxi videbantur Lacedaemonii *ius gentium violasse*, *συγχέαι τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα*, dum legatos suos contrucidassent: iuxta *Antiphontem* pag. 125, 26. *ὅστις - - ἀνόμως τινὰ ἀποκτείνει, ἀσεβεῖ μὲν περὶ τοὺς θεοὺς, συγχεῖ δὲ τὰ νόμιμα τῶν ἀνθρώπων.* Qui cadavera matris nolebant operimento tegi, *Ἄνδρας βιαίους* dixit *Eurip.* Suppl. vs. 311., *Νόμιμά τε πάσης συγχέοντας Ἑλλάδος.* VALCK.

CAP. CXXXVII. 8 *seq. πρὶν ἢ ἐξῆλθε*) Inprudens *H. Stephani πρὶν ἢ ἐξῆλθον*, *priusquam discessissent*, [quod ille in marg. ed. sec. proposuerat,] ferri nequit. *Gronovius* optime. Sic lib. VI. 108. *Ἱππίης μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ὄψιν συνεβάλετο ἐξεληλυθέναι*, *visum illud suam finem accepisse.* [Conf.

ad VI. 80, 8. notata.] Pravum quoque Codicum, cum prava distinctione, ἐφέρετο. En ex lib. V. 58. ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἔφερε. Atque haec quidem plana et certa. In caussae explicatione et nexu plus difficultatis, cui Cl. *de Pauw* promta opera ita medebatur: τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε, τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς παῖδας τῶν ἀνδρῶν: *iustissima de caussa factum est, ut ea incideret in filios eorum, qui* etc. Quae lenia sanequam et speciosa sunt. Sed tum τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε sequentibus unice aptum erit, quod procedere posse ambigo. Ut paucis absolvam, productior verborum series suspensam fecit orationem: si τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν τουτέων, Νικόλαν καὶ Ἀνήριστον, τοῦτό μοι θειότατον ἐφαίνετο, si ita fuisset, haesitandi cessasset occasio. Nunc, pluribus interpositis, addi necessum [certe mori Scriptoris nostri consentaneum] fuit, δῆλον ὦν μοι ὅτι etc. WESS.

12. ὃς εἷλε ἁλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος) Revocatum provocabulum [ὃς, pro quo olim ὡς editum erat,] laudatur merito. Cetera referebam Diss. Herodoteae c. XI. p. 195. ad *Halienses*, oram Peloponnesi maritimam prope Hermionem habitantes, τοὺς ὀνομαζομένους Ἁλιεῖς in *Diodori* XI. 78. et *Thucyd.* I. 105. cum adnotatione Cl. *Wasse.* Et hos quidem τοὺς ἐκ Τίρυνθος, quoniam eius oppidi fuerunt coloni, auctoritate *Ephori* apud *Stephanum* in Ἁλιεῖς et Τίρυνς. Ad eosdem recta ducet *Arch.* Ἁλίκας, modo Ἁλικοὺς formes. Incoluerunt enim Ἁλίκην, desertam *Pausaniae* aevo lib. III. 36. dictique etiam Ἁλικοὶ, teste eodem *Stephano*que. Ob ista vertebam, *qui Halienses ex Tyrinthe --- cepit.* Consideravi deinceps, *Halienses* in ditione et solo fuisse Spartano, neque adeo *Aneristum* socios atque amicos voluisse intercipere: *Thucydidem* praeterea lib. II. 67. τοὺς ἐμπόρους τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων, qui Peloponnesi oram navibus onerariis, ὁλκάσι, legebant, captos interemtosque ab Aneristo et consociatis, perhibere: inde haesitatio mihi. Habe ergo coniecturam, deinceps mihi cognitam, Cl. *Corn. de Pauw*, qua ὃς εἷλε --- ὁλκάδι καταπλώσαντας πληρεῖ Ἀνδρίων, *qui piscatores Tirynthios cepit, navi* oneraria *Andriis plena vectos.* Andrios fuisse bello Peloponnesiaco, quod verissimum, Atheniensium socios, ξυμμάχους: eos autem a *Thucydide* Spartanorum atque Aneristi insidiis captos et contrucidatos tradi. Accedit, quod

ille neglexit, *Vallam* habuisse καταπλώσαντας, *navigantes*. Haec hactenus. Maiorem distinctionem post vocem ἀνδρῶν ex praescriptis non inmerito fixisse mihi videor. WESS. — Quos *piscatores* fuisse *Herodotus* scribit, eosdem fortasse *mercatores* fuisse contenderunt Athenienses. Forsan etiam primum quidem piscatores nonnullos, deinde vero etiam mercatores (ut quidem Athenienses praedicabant) interceptos homo ille occidit. *S.*

12 *seqq.* ὃς εἷλε ἁλιέας τοὺς ἐκ Τιρ. *etc.*) Obscuram historiae particulam suo more *Pet. Wesseling.* illuminavit in Diss. *Herod.* p. 195. Ex *Arch.* Ἁλίεας praebet *Galeus. Halienses* isti, Ἁλιεῖς, dicebantur et Ἁλιηοί: oppidum ipsum etiam Ἁλίκη secundum *Pausan.* II. p. 196. citatum *Ios. Wasseo* ad *Thuc.* p. 67. Sed de *Haliensibus* interceptis ab *Aneristo* nihil aliunde constat. *Thucydidi* praeterea lib. II. c. 67. narrantur Athenienses, interfectis Lacedaemoniorum legatis, Aneristo, Nicolao, Stratodemo (sic nomen scribendum videtur, Στρατόδημος, non Πρατ.) vindictam sumsisse de iniuria, quam, gentium violato iure, priores intulerant Lacedaemonii, τοὺς ἐμπόρους, οὓς ἔλαβον, Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων ἐν ὁλκάσι περὶ Πελοπόννησον πλέοντας ἀποκτείναντες. Sed, huc si spectat *Herodotus*, quomodo quaeso mors legatorum *divina* potius quam *humana* videri poterat *vindicta? Negaverat*-ne forsan, quod Nostris ex Editis *posuisse* videtur? Parentum quidem et maiorum delicta puniri credebantur in posteris; sed isthac in parte nihil fecerant illaudabile Sperthies et Bulis, cur filiorum mors homini superstitioso (nam talis fuit *Herodotus*:) videretur θεῖον πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος. Praeter ceteros legatos, Corinthius etiam Aristeas idem fatum Athenis subierat. Tandem mirarer equidem cur sic ista [*lin.* 6 *seq.*] scriberet Noster: τοῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. Ἐν τοῖσι; *quibus* tandem? Fac scriptum antiquitus: τοῦτο μέντοι θεῖόν γε οὐ φαίνεται γενέσθαι: et paulo post, [*lin.* 13 *seq.*] δῆλον ὦν μοι ὅτι θεῖον οὐκ ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μήνιος: sic si scriberentur alicubi, forent intellectu facillima. VALCK. — Mirum vero doctissimi Viri inventum: quod semel atque iterum disertissime *adfirmat* Herodotus, id eum praecise *negantem* fingere; et id quidem nulla prorsus cum specie veri. Quo magis *Larcherum* etiam mireris,

inane commentum cupide amplectentem. Idem *Larcherus* illud etiam premit a *Valckenario* constanti librorum scripturae oppositum, quaerente „ἐν τοῖσι; *quibus* tandem?" Pulcre tamen noverat uterque Vir doctissimus, ἐν τοῖσι θειότατον valere ἐν τοῖσι θειότατον (i. e. θειοτάτως) γενομένοις. Sed nimirum ita praecellentissimam etiam mentis aciem praestringere valet praeiudicato opinio animo insidens. *Herodoti* sententia, quam rectissime *Schulzius* perspexit, haec est: Talthybii ira ob violatos praecones merito incumbere in Spartanos, donec effectum sortita esset, debuit. Itaque, quum duo legati, qui illius criminis culpam luendam in se susceperant, salvi sospitesque domum redierint, hoc mihi, inquit, maxime divinitus accidisse videtur, quod tamen filii eorumdem, longo quidem post tempore, suo capite poenas illius criminis Talthybio dederint. *S.*

16. προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω) *Proditos in Thracia legatos scribit* Herodotus *a Sitalce, Teris filio et ab Abderitano Nymphodoro.* Secundum *Thucyd.* II. 29. initio belli Peloponnesiaci conciliaverant Athenienses sibi Nymphodorum τὸν Πύθεω, ἄνδρα Ἀβδηρίτην (οὗ εἶχε τὴν ἀδελφὴν Σιτάλκης) δυνάμενον παρ' αὐτῷ μέγα: operâ Nymphodori filius Sitalcis Atheniensis factus iuxta *Thucyd.* II. c. 67. legatos prodidit Atheniensibus. VALCK.

21. πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο) Anno Olymp. LXXXVII. tertio: itaque annis post Xerxis in Graecos expeditionem quinquaginta duobus. Temporis ratio ex *Thucydide*, miserabilem eorum hominum casum lib. II. 67. describente, extra dubium. WESS.

CAP. CXXXIX. 1. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι) Qui imitari voluit *Plutarchus*, dictum non expressit bene, ἐνταῦθα κατὰ τὸν Ἡρόδοτον ἐξείργομαι γνώμην εἰπεῖν, Tom. II. p. 1098. A. Tu vide superius c. 96. [Mox *lin.* 4.] Εἰ Ἀθηναῖοι *etc.* addicentibus schedis prudens *Gronovii* sollertia iustissime integravit. WESS.

10. πολλοὶ τειχέων κιθῶνες) Elegans figura; qua nescio quis apud *Eustath. Iliad.* p. 379, 20. [p. 287, 16. ed. Bas.] *moenia*, τὸ τεῖχος, ἱμάτιον πόλεως, *vestem* dixit *urbis*. Fortasse Nostri animo obversabatur *Homeri*, ἦ τέ κεν ἤδη λάϊνον ἕσσο χιτῶνα κακῶν ἕνεκα, quo lapidibus indui, sive operiri potius, dignum significavit, Iliad. Γ'. vs. 57. Mox *Med.* ὑπ'

ἀνάγκης [*lin.* 12. pro ἀναγκαίης,] Ionicam speciem pessumdat. WESS.

10. τειχέων κιθῶνες) Hinc, opinor, ἔλαβεν ἀφορμὴν ἀστείου λόγου καὶ ὁ εἰπὼν τὸ τεῖχος Ἱμάτιον πόλεως, potius quam ex Homerico, Λάϊνον ἕσσο χιτῶνα, quo cum rectius contulisset Xenophonteum Ἐπιέσασθαι γῆν *Eustathius* in Ἰλ. γ'. p. 287, 16. Dixerat autem *Demades* τὸ τεῖχος Ἐσθῆτα τῆς πόλεως, *Athenaeo* teste III. p. 99. D. Dudum ante *Gronov.* in proximis [*lin.* 11.] scribi potuerat προδοθέντες ἂν Λακεδαιμόνιοι, ex *Valla*, *Arch.* et *Plutarch.* de Herod. Malign. p. 864. A. cui haec, vere in laudem Atheniensium ab historico scripta, non adeo dixisse videtur Herod. εἰς τὸν Ἀθηναίων ἔπαινον, ἀλλ' Ἀθηναίους ἐπαινῶν ἵνα κακῶς εἴπῃ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Ista si ratio valet, nullus est historicus, quin accusari possit malevolentiae. In his rectius quam vulgatur legisse videtur *Plutarch.* ἀποδεξάμενοι ἔργα μεγάλα ἀπέθανον γενναίως. VALCK. — Vide *Var. Lect.* lin. 15. *S.*

22. σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος) Praeclara Atheniensium laus, ex praemissis leniter defluens, sed invidiosa, *Plutarcho*que ingrata. *Lesbonax* Protrept. p. 174., expositis Atheniensium ad Artemisium, Salaminem, Plataeas egregiis facinoribus, ὥστε εἰς τόδε ἡμέρας σωτῆρας τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζεσθαι, subdit, haec aut spectans, aut popularium iactantiae velificatus. WESS.

23. οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τἀληθέϊ.) Omnino corrigendum puto τἀληθοῦς. Ut ψευσθῆναι τἀληθοῦς, sic dicitur ἁμαρτάνειν τἀληθοῦς. *Lucian.* de Hist. scrib. §. 9. ὁρᾷς ὅσον τἀληθοῦς ἡμαρτήκασι: atque istum casum constans poscit usus verbi etiam apud *Herod.* IX. c. 32. ἁμαρτὼν τοῦ χρηστηρίου: c. 78. γνώμης ἡμάρτηκας χρηστῆς. *Antipho* p. 138, 17. ἥμαρτε (vulgatur ἥμαρται) τῆς ὑμετέρας γνώμης: eiusdem est p. 134, 40. ἂν ψευσθῆτε τἀληθοῦς. Incertus scriptor apud *Suidam* in Ἔῤῥει: πᾶσιν, οἷς ἐπέθετο τούτων ἡμάρτανεν οὐδενός. VALCK. — *Reiskius* οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι τοῦ ἀληθοῦς scite fingebat. At quid si λέγων repetendum Scriptor desideraverit? WESS. — Potuerat etiam κατὰ τὸ ἀληθὲς intelligere. Quidquid sit, in consensione librorum nihil tale debuit ab Editore mutari. *S.*

25. τοῦτο τὸ Ἑλληνικὸν) Scribi malim οὕτω τὸ Ἑλληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν, ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἦσαν οἱ ἐπεγείραν-

τες, καὶ βασιλῆα μετά γε θεοὺς ἀνωσάμενοι. Postremum [*lin.* 27.] tuetur Clar. *Io. Taylor* ad *Lysiae* Or. II. p. 41. Sed istam laudationem Funebrem *Lysiae* esse iudico, ut *Demosthenis*, quae huius nomen praefert: utraque deflectit ab ista simplicitate nativa, et sophistae debetur. VALCK. — At in eiusmodi panegyrica quid aliud magnopere vel a consummatissimo exspectes oratore, nisi sophisticam aliquam orationem ad ostentationem comparatam? Quod οὕτω pro τοῦτο maluit Vir doctus, et ego hoc malim. Sed vide ne idem τοῦτο valeat, scil. κατὰ τοῦτο intelligendum. *S.*

27. *ἀνωσάμενοι*) *H. Stephani ἀπωσάμενοι* [in Recens. Vocum Herodotearum ab illo propositum] scripti Codices respuunt, sperniturque a Cl. *Taylor* ad *Lysiae* Ἐπιτάφ. p. 41. ob lib. VIII. 109. νέφος τοσοῦτον ἀνθρώπων ἀνωσάμενοι. Ea memini disputationibus vexari, sed animum nunc non percellentibus. WESS.

28 *seq.* *οὐδέ σφεας χρηστήρια*) Neque Athenienses ad Graeciam deserendam inducere potuerunt χρηστήρια φοβερὰ ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν, καὶ ἐς δεῖμα βαλόντα, *quantumvis terrorem incuterent.* Voculam καὶ si illic Codices omitterent, significaretur, *quae aliis terrorem inderent oracula, non tamen Atheniensibus illa metum incussisse.* VALCK.

CAP. CXL. 4. Ἀριστονίκη) Eadem ac Ἀριστονίκα videtur, quae et Sibylla aliis διὰ μέτρων ἐθεμίστευσαν, *carminibus vaticinatae fuerunt*, in *Plut.* De Pyth. Oracul. p. 406. B. *Tzetzes* tamen Chiliad. IX. 812. responsum illud *Bacidi* vati tribuit, errans longe. Initium Ὦ μέλεοι Cl. *Ruhnkenius* ad *Timaei* Lex. p. 198. [p. 279. ed. sec.] illustrat. WESS.

5 *seqq.* *Ὦ μέλεοι, τί κάθησθε etc.*) De his duodecim, octo versus paulo aliter scriptos *Oenomaus* praebet *Eusebii*, Praep. Ev. lib. V. [c. 24.] p. 216. Octavum et duo paene sequentes *Clem. Alex.* Strom. V. p. 728. subiectos primis duobus oraculi secundi. Quod versu dat *Eusebius* primo, πόλιν φύγετ' ἔσχατα γαίης, correctoris esse videtur, quem offenderit variatio numeri. Tentabat *Reisk.* λιπὼν φύγ' ἐς ἔσχατα γαιης: sic Latinum *fuge*, φύγε, Deus iam adhibuerit Delphicus! Sincerum non debebat incrustari: λιπὼν, φεῦγ' ἔσχατα γαίης, δώματα etc. [subintellecta ad φεῦγε vocula ἐς.] In *sexto versu* vulgatum, Συριηγενὲς ἅρμα, firmat *Eusebius*: Ἀσση-

γενὴς legisse *Vallam*, eius monstrant Latina, sic primum forte scripta: *Et Mars acer equis urgens Asiaegena currum.* Mars quidem *Asiagenes* dici potuit, ut *L. Scipio Asiagenes*, de quo vir magnus *I. F. Gronovius* egit: *Ismenias Thebagenes Varronis* apud *Nonium* p. 172. Θηβαγενής. Ἀσιαγενεῖς dixit *Athen.* XII. p. 550. E. et ὄνομα Ἀσιαγενὴς, XIV. p. 653. B. VALCK.

10. Συρηγενὲς ἅρμα) An tenebris vera *Aristonice* involvit, currumque Syrium maluit prae Asiatico? Haud scio; quamquam mihi Ἀσιηγενὴς arridet, notum vocabulum, *Asiaticos* indicans. *L. Scipio Asiagenes*, a *Io. Fr. Gronovio* egregie *Livio* XXXIX. 44. assertus, Obs. lib. IV. 25. et ῥαβδοῦχοι Ἀσιαγενεῖς *Diodori* XVII. 77. erunt pro testimonio: adde eiusdem scriptoris T. II. p. 604. Post pauca [*lin.* 13.] ἱδρῶτι ῥεεύμενοι ex *Clem. Alex.* ab Ionum sermone discessionem non faciunt. [Sed non utique ionicum loquendi morem sequi adsueverat Pythia.] De *templis statuisque sudantibus*, ac veteratorum hoc in genere fraudibus, ad *Diodori* XVII. 10. WESS. — Foedum rursus typothetae sphalma indignabundus animadverto, quod versum istum nostro in exemplo vitiavit. οἵ που νῦν ἱδρῶτι scriptum oportebat. *S.*

[16. κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν) Quamnam his verbis sententiam subiecerit Loxias deus, ipse dixerit. Mihi graeca ista aeque obscura ac *Vallae* latina, *malis effundite mentem*, quae quidem *Schulzio* video placuisse: nam et ille, postquam *Larcheri* gallica, *armez-vous de courage contre tant de maux*, explosit, similiter convertit, *effundite animum his malis.* Nam „tristissima (inquit) iis pronunciat deus, omnem spem salutis adimit.“ *Henr. Stephanus* Thes. T. III. p. 814. ait: „Fortasse iis verbis Pythia monet, ut *dispiciant quo pacto possint occurrere malis imminentibus.*“ Equidem, quum ἐπικίδνημι proprie *inspergo* significet, de pulvere salutari cogitavi qui vulneribus solet inspergi, hariolatusque sum, hoc dixisse oraculum, *spargite animi robur super mala*, id est, prouti *Larcherus* interpretatus est, *his malis opponite animi robur. S.*]

CAP. CXLI. 2. προβάλλουσι δέ σφεας αὐτοὺς etc.) *Laurentii* Latina, *quibus inter se agitantibus tam triste responsum*, iniuria tolerabantur. Nil tale in προβάλλειν, quod *Pavius* et *Abreschius* perspexerunt, trito in periculis et *abiectione animi. Euripides* Rhes. vs. 183. χρὴ δ' ἐπ' ἀξίοις πο-

νεῖν, ψυχὴν προβάλλοντ' ἐν κύβοισι δαίμονος. Mens consultorum et paene ominoso oraculo desperantium nunc in aperto. WESS. — Significare ista non potuerunt Graeca: *quibus inter se agitantibus tam triste responsum.* Mihi sententia poscere videbatur *anxiis*, vel *animum despondentibus*, vel simile quidpiam; qualis sensus phrasi καταβάλλειν ἑαυτὸν nonnunquam adaptari potest: alii nos forte docebunt προβάλλειν ἑαυτὸν vel in istum sensum usurpari, vel in alium, qui hic narratis congruat. VALCK. — Perapta huic loco foret sententia, quam proposuit *Wesselingius*: modo iste verbi usus certa niteretur auctoritate. At apud *Euripidem* quidem l. c. ψυχὴν προβάλλειν non est *animum abiicere*, sed *vitam obiicere aleae fortunae*, *vitae periculo se obiicere;* quod aliàs παραβάλλειν. Nescio an προβάλλουσι ἑαυτοὺς significare possit *humum sese prostraverunt;* quod nimirum *desperabundi* facere subinde adsueverunt. *S.*

3-5. Moestis auctor fuit *Timon*, *ramos* ut *oleae gestantes*, *tanquam supplices*, Deum iterum adhiberent: in quibus ἱκετηρίας λαβοῦσι, pro ἱκετηρίην, habent *Arch.* et *Valla.* VALCK. — Omissa ὁμοῖα τῷ μάλιστα ab *Arch.* prave sunt. Vide *Gronov.* ad II. 57. WESS.

13 *seqq.* Οὐ δύναται Παλλὰς *etc.*) Ore liberrimo totum exagitat oraculum *Oenomaus Eusebii*, Praep. Ev. [V. 24.] p. 216, 217. Qui oraculi praeter illum fecere mentionem, prioribus versibus aliquot omissis, controversos praesertim attigerunt: hos inter, singulas oraculi partes pensiculate pertractavit homo superstitiosus explicuitque *Aristides*, in Apolog. pro Themistocle T. III. p. 346. et seqq. illinc orsus ὃ πάντες θρυλλοῦσι, Τεῖχος Τριτογενεῖ etc. In *versum tertium* [*lin.* 15.] coniecturam *Reiskius* proposuit, qua formam iterum Poëtarum Deo contribuit poëtis inauditam, πεδάσσας [pro vulgato πελάσσας]: in πεδήσας syllaba longa fulcri non indigebat. Paulo quidem obscurius, quod *firmum* erat *instar adamantis* futurum, dicitur ἀδάμαντι πελάσσας. Sensum perspexit vir eruditus in Actis Lips. Ann. 1760. p. 222. VALCK.

15. ἀδάμαντι πελάσσας) *Fr. Vigerus* in *Eusebio* vertebat, *quod indomita cognovi ex virgine;* Ἀδάμαντα Minervam ἀδάμαστον, cuius hic res agebatur, intelligens, pro oraculi tenebris non imprudenter. Maluntalii πελάσσαν, referen-

dum ad ἔπος: videlicet *verbum tibi proponam, quod adamantinum est*, et ad lapidis eius naturam *accedit proxime*. Certe ἀδάμαντι δεδεμένον, quale Dionysii Siculi imperium in *Diodori* XVI. 5. ferebatur, hoc est, *bene firmum et stabile decretum* Pallas canit. Conf. *Perizon.* et *Kühn.* ad *Aeliani* Var. VI. 12. Praeterque ceteros *Rittershusium* in *Oppiani* Cyneg. III. vs. 240. Congruit *Homeri* Iliad. Α'. vs. 204. ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε καὶ τετελέσθαι οἴω, nuper provide cum hoc ab erudito viro Act. Lipsiens. 1760. p. 221. conparatum. WESS. — πελάσσαν probavit *Larcher.* in Notis ad h. l. πεδήσας *Bothe* ad Terent. p. 466. Ex librorum praescripto, quibuscum *Eusebius* consentit, teneri πελάσσας debebit. Masculinum genus ad Apollinem referetur, qui hoc oraculum edens fingitur. Verbo activa notione posito, sententia erit *adamanti adpropinquare faciens hoc verbum*, i. e. *adamanti simile reddens, adamantis in modum illud firmans. S.*

18. Τριτογενεῖ) *Vigerus* Τριτογενείῃ maluit, κατὰ συνίζησιν pronuntiandum, nec *Pass.* scriptura abludit. Contra tamen *Polyaenus*, *Theodoretus* et Codd. plures veniunt, tumque Τριτογενὴς Minervae in *Hesychio* et *Suida* titulus. Notavit doctissimus *Berglerus*, versum a *Tzetze* in *Homeri* vita apud Lipsienses manu scripta, Τεῖχος Ἐρεχθείδαις ξύλινον δίδοι εὐρύοπα Ζεύς, edi. WESS.

CAP. CXLII. 4. γνῶμαι πολλαὶ καὶ ἄλλαι) Non inprobabilis ordinatio verborum ἄλλαι καὶ πολλαὶ ἐγένοντο in schedis. Αἵδε συνεστηκυῖαι μάλιστα, [*lin.* 5.] *maxime solidae*, ex opinione *Gronovii*; aut *maxime probabiles*, quomodo *Pavius*; mihi *contrariae et pugnantes*, ob dicta lib. I. 208. videntur. WESS.

8. ῥήχῳ ἐπέφρακτο) Huius non meminerat loci *Io. Meurs.* in Cecrop. c. 4.; *Herodoti* namque nititur auctoritate, quod illic tradunt *Syrianus* et *Sopater*: ille, οἱ μὲν, ait, συμβουλεύουσιν ἔχεσθαι τῆς ἀκροπόλεως· ῥάχῳ γὰρ ἐπέφρακτο. *Sopater* arcem scribit κοτίνοις τότε πυκνοῖς καταπεφραγμένην: legerat, ita suspicor, in *Glossario* veteri, quod nobis tradit *Pausan.* II. [c. 32.] p. 188. Ῥάχους καλοῦσι Τροιζήνιοι πᾶν ὅσον ἄκαρπον ἐλαίας, κότινον, καὶ φαυλίαν, καὶ ἀγριέλαιον. Ex *Herod.* sua quoque sumsit Aristid. in Themist. Tom. III. p. 307. οἱ μὲν πρεσβύται τῆς ἀκροπόλεως ἔχεσθαι παρῄνουν (οὕτω παρελήρουν) πεφράχθαι γὰρ αὐτὴν ῥάχῳ τὸ ἀρχαῖον, καὶ τὸν χρησμὸν εἰς τοῦτο

φέρειν. *Schol. ms.* ἀντὶ τοῦ τετειχίσθαι· Ῥάχος δέ ἐστιν εἶδος ξύλου. Herodotea forma vocis Ῥῆχος in *Gloss. Herod. Suidae*, *Hesychio* redditur φραγμός. VALCK. — De tono vocis vide *Var. Lect.* De interpretatione responsi in istam partem conf. lib. VIII. c. 51. *S.*

14. Ὦ θείη Σαλαμίς) Caliginosam horum ambiguitatem *Oenomaus* perstrinxit egregie apud *Euseb.* Praep. Evang. V. 24., Momusque *Luciani* Iov. Trag. c. 20. Dubia Pythiae more sunt, Persis aeque ac Graecis, si eventus respondisset, damnosa. WESS.

CAP. CXLIII. 4 *seq.* Εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος εἰρημένον ἐόν κως) Refingunt ultima ἐτεόν κως, *revera*, aut, pari notione, ἐόντως, *Reiskius* et *Abreschius;* quibus pro opera, qua uti non licet, magna gratia. Malim, *Valla* et scriptis monitoribus, τὸ πάθος εἰρημένον, *dicta calamitas*, atque in structura εἶχε ἐὸν κως, quae, uti pulcerrime norunt, genio sermonis congruit. Proxime iunctum οὕτω ἡμῖν *Arch.* et *Vindob.* nihil *Florentino*, [in quo οὕτω μιν] viro Celeber. quodam modo fatente, cedit. Libera proin electio. Themistocleam autem oraculi enodationem *Plutarchus* in Imperatoris Vit. p. 116. E. et post eum *Polyaenus* I. 30. praeclare a *Piersono* ad *Aelium Herodianum* [cum *Moeride* editum] p. 438. instauratus, conmemoraverunt. WESS.

Ibid. Εἰ ἐς Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος) Τὸ πάθος praebent *Valla*, *Arch.* et *Eton.* Ubi vulgatur πάθος in *Soph.* Antig. vs. 73., vetus fuit in *Scholiis* custodita lectio ἔπος. Mox εἰρημένον ἐόν κως, ut *Reiskio*, mihi quoque videtur incommodum: ἐόντως, *revera*, non esset absurdum. εἰ ἐόντως, *si revera clades ista praedicta spectaret Athenienses*, οὐκ ἂν οὕτω οἱ (sic *Koenius* corrigit pro μοι) δοκέειν ἠπίως χρησθῆναι: [et commode μιν dedere probati libri.] Sed *Deum potius fuisse dicturum*, Ὦ σχετλίη Σαλαμὶς, ἀντὶ τοῦ θείη, sive Ὦ δειλή. Similia leguntur apud *Plutarch.* in Themist. p. 116. E. et *Polyaen.* I. c. 30, 1. ubi eleganter *Piersonus* emendat, καὶ ἡ νίκη τὴν ἐξήγησιν ἐπιστώσατο. Themistocles enim, *responsa secutus*, *Obruit Eoas classes*, *urbemque carinis Vexit*, *et arsuras Medo subduxit Athenas*: *Claudian.* de Mallii Theodori Cons. vs. 150. VALCK. — Non iuncta intelligi debent εὑρημένον ἐὸν, sed naturalis verborum structura in hunc modum concipienda: εἰ τὸ ἔπος εἰρημένον εἶχε ἐὸν κως

ἐς Ἀθηναίους: et εἶχε ἰὸν idem valebit ac εἶχε ἰόντως. Vocab. πάθος autem haud dubie e scholio invectum. *S.*

14. αἱρετώτερα εἶναι μᾶλλον) Neglectum in Codicibus quibusdam μᾶλλον mordicus teneo: offendit librarios intendendi vox conparatis addita, uti *Thom. Magistrum* et alios isto de grege. Nostri sunt, μᾶλλον ὀλβιώτερος, lib. I. 32, 2., κερδαλεώτερον μᾶλλον, IX. 7, 1., a *Porto* enotata: *Aeschyli*, μᾶλλον ἐνδικώτερος, in VII. c. Theb. vs. 679., ubi plura *Abreschius.* Mitto *Budaeum*, *Nansium*que in Paraphr. *Nonni* c. IV, 259., siquidem cumulatissime *Wetstenius* ad *S. Paulli* Epist. ad Philipp. c. 1, 23. WESS.

CAP. CXLIV. 4. ἐν τῷ κοινῷ) Series hoc requirit, ἐν τῷ κοινῷ, *in aerario;* neque *Reiskium* fugit. Tale *Thucydidis* I. 80. οὔτε ἐν τῷ κοινῷ ἔχομεν: ubi bene Schol. ταμιείῳ δηλονότι. *Laurium* montem, [*lin.* 5.] in quo Atheniensium *argenti fodinae*, Λαύρειον et Λαύριον scribi, ex aliis ad *Thucyd.* II. 55. *Dukerus* docuit, et *Casaubonus* in *Strab.* IX. pag. 612. [ad p. 399. suae edit.] hanc rem illustrans. WESS.

Ibid. τὰ ἐκ τῶν μετάλλων σφι προσῆλθε) *Quum pecunia publica, quae ex metallis redibat, largitione magistratuum quotannis interiret; ille persuasit populo, ut eâ pecuniâ classis centum navium aedificaretur: Corn.* Nepos,Themist. c. 2. *Plutarchus* Themist. p. 113. c. eadem narrat ex *Herodoto*, τὴν Λαυριωτικὴν πρόσοδον vocans ἀπὸ τῶν ἀργυρείων μετάλλων. Quomodo hoc civibus persuaserit, parataeque fuerint triremes, aliunde tradidit *Polyaen.* I. c. 30. p. 64. De *metallis Laurioticis Is. Casaub.* egit ad *Strabon.* IX. p. 613. VALCK.

5. ὀρχηδὸν) Laurentius ex *Hesychii* et Scholiastae interpretamento ἡβηδὸν, *viritim in singulos puberes* Latine dedit: prius satis explicabat negotium, *Porto* recte iudicante, eiusque ignaro *Tan. Fabro* Animadv. in *Luciani* Tim. cap. 2. [Timon. c. 37.] Illi ὀρχηδὸν, quasi κατ' ὄρχεις, *qui mares virosque suo testimonio demonstrant;* huic κατ' ὄρχους, *una serie, uno et perpetuo ordine*, atque ita *viritim*: cultius opinor et origini congruentius. [Eamdem originem voci (merito, ut mihi videtur) tribuit *Reisk.*] Ridicule *Morellus* (quidni enim his accederet?) illa *Libanii* Or. de Saltator. p. 512. c. διόπερ καὶ τοὔνομα τοῖς ὀρχησταῖς, ἀπὸ τῶν ἐν ἀρχῇ περὶ τοὺς ὄρχους σκιρτημάτων, *et ea propter nomen saltatoribus datum a tripudiis circa testiculos salientes in primordiis artis* Latina fecit. WESS.

Ibid. ἔμελλον λάξεσθαι ὀρχηδὸν) Hinc primum *Hesychio*, pro Λάξασθαι· κληρώσασθαι: restitui debet Λάξεσθαι: alterum, non fuit in usu; uti nec ἀπολάμψασθαι: cuius loco recte positum ex Codd. III. c. 146., ἔμελλε ἀπολάμψεσθαι. Deinde soli forsan ex veteribus usurpatum Nostro Ὀρχηδὸν, a Grammaticis redditum per ἡβηδὸν, significat *viritim*, ἀνδρακὰς *Homero*, (vid. *G. Canter.* Nov. Lect. III. cap. 25.) id est κατ' ἄνδρα: proprie, ut puto, κατ' ὄρχεις, *testiculatim*; huc enim in ista voce Nostrum potius opinor respexisse, quam quo putabat *T. Faber* in *Luciani* Timon. T. I. [ed. Hemst.] p. 148 seq., vocem ἡβηδὸν docte pertractans. Corruptus est in hac voce *Schol.* ineditus in *Aristid.* Them. in Codice certe clar. *P. Burm. Sec.* Postquam originem ille tradidit belli Aeginetis illati, ἐπλεόνασεν, inquit, τότε Ἀθηναίοις τὰ μέταλλα τοῦ ἀργυρίου· ταῦτα ἐψηφίσαντο Ἀθηναῖοι ἀρχηδὸν μερίσασθαι, τουτέστι τοὺς ἄνδρας μόνον καὶ τοὺς παῖδας. Nemo his lectis dubitabit quin scribi debeat ὀρχηδόν: *in viros.* *Plautus* Aulul. II. 1. vs. 30. *Nostrae qui est magister curiae Dividere argenti dixit nummos in viros.* Athenienses libera republica semper fuerunt hirudines aerarii. VALCK.

8 *seq.* τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων) Multo mihi id cultius quam λέγω. Themistocles enim *Aegineticum bellum*, τὸν πόλεμον, quod illud tum arderet maxime, dicendo innuebat. Huc, quae continuo cohaerent, tendunt planissime omnia. Nec *Plutarchus* Themist. pag. 113. D. disconvenit; in triremium, quas *centum* constructas asseverat, *Corn. Nepotis* c. 2. consensu et *Polyaeni* I. 30, 5. gaudens. WESS.

Ibid. τὸν πρὸς Αἰγ. λέγω) Postremum, neglectui habitum, primum mihi videbatur mutandum in λόγῳ: sic *bellum cum Aeginetis* Themistocli haec suadenti fuisse tantum diceretur *praetextus*, ut revera fuit; graviora bella, qua erat perspicacia, facile praevidenti. Sed quia margo Steph. dat λέγων, hoc sincerum arbitror; *bellum intelligens cum Aeginetis*, quod instabat; hoc saltem intellectum voluit. *Isocrates* Panathen. p. 277. D. ἔλεγεν, ὅτι σὺ μὲν πεποίησαι τοὺς λόγους, ἐμὲ λέγων. *Cicero* de Finib. V. 3. *Hoc inquit non poterit sic abire, cum hic adsit, me autem dicebat.* VALCK.

CAP. CXLV. 1 *seq.* τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἑλλήνων) Aut in his, sed potius in proximis, τῶν τὰ ἀμείνω φρονεόν-

των, articulus τῶν videtur superfluus. Horum τὸ κοινὸν συνέδριον fuit in Isthmo, sive Corinthi, secundum *Diodor.* initio lib. XI. et *Herod.* VII. 172. ubi memorantur πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσέων περὶ τὴν Ἑλλάδα. VALCK. — Immo recte *lin.* 1. et 2. utrobique suo loco stat articulus. οἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα Ἕλληνες distinguuntur a Graecis Asiam et Thraciam incolentibus: οἱ τὰ ἀμείνω φρονέοντες opponuntur eis qui ad Medorum partes inclinabant. *S.*

4. Deliberantibus visum est, πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσεσθαι τάς τε ἔχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας πολέμους. Themistocli tribuit hoc *Plutarchus*, ut omnium quae fecerit maximum, in Themist. pag. 114. F. In istis *Herodoti* scribi potuit olim πρῶτον μὲν χρῆμα πάντων: sed puto equidem scribendum πρῶτον μὲν πρηγμάτων πάντων. VALCK. — Qui πρηγμάτων corrigunt, *Leunclavii* errorem errant, Xenophontea Κυρ. παιδ. I. pag. 124. F. ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρημάτων consimiliter mutantis. Prudentior *Portus: χρήματα res* saepe *quascunque* signant. *Theognis* vs. 461. μηδὲ μενοίνα χρήμασι, τῶν ἄνυσις γίγνεται οὐδεμία: *neque animum rebus intende, quarum effectio nulla*, vere *Sylburgius.* WESS. — *Reiskio* iudice, χρήματα hic idem sunt atque χρεῖαι, *res factu utiles atque necessariae. S.*

6. ἔσαν δὲ πρός τινας καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι) Altera mihi coniecturarum *Reiskii* venerat in mentem, ἐγκεχειρημένοι. Latine quoque dicitur *bellum in manibus esse.* VALCK. — *Portus* ἐγκεχρημένοι ex ἐγχράομαι, *bella quae in manibus habebant*, ἐν τῇ χρήσει ἦσαν. *Reiskius*, levi mutatione, ἐγκεκρημένοι, *quae quasi in mixtura erant*, ob lib. V. c. 124. καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγάλα: quod vereor ut geminum haberi queat. Mallem ἐγκεχειρημένοι. WESS. — Vulgatum tenendum censens *Larcher* (cum *Dammio*, Lexic. Etymol. p. 2762.) interpretatur *bella conserta cum aliis populis.* Eadem *Schulzii* sententia, intelligentis *bella impacta*, i. e. *conserta. Schneiderus* quidem in Adpend. Lexic. crit. vitiosam iudicat scripturam vulgatam. *S.*

13 *seq.* κελεύσοντας βοηθέειν) Puto συνθησομένους [futurum participii, in quod *lin.* 11. consentiunt libri] pondus addere recepto ex schedis participio. Haec vero luxata et manca decernens vir eruditus, sua de penu in Mi-

scell. Lipsiensibus adstruit, καὶ γὰρ οἷοί τε ἔσεσθαι περιγενέσθαι συμφρονήσαντες, εἴ κως ἕν τι γένοιτο τὸ Ἑλλ., *posse enim periculum effugere, si conspirent, si unum quasi corpus fiat Graeca natio.* Quam quidem liberalitatem illi cupide redono, nihil contra tabulas innovandum opinatus, praesertim re plana et oratione iusto tramite eunte. WESS. — Qui locus difficilis et luxatus videbatur, aliis opinor facilis erit intellectu. Synedri *legatos mittere* decreverunt *ad Gelonem, ad Corcyraeos, in Cretam,* φρονήσαντες, hoc consilio, vel hunc in finem, *ut, si fieri posset, inter omnes Graecos coalesceret concordia, mutuisque viribus Persam repellerent.* Rarius illud συγκύψαντες [*lin.* 15.] supra lib. III. c. 82. restituit explicuitque Vir celeberrimus. VALCK. — Vide *Wessel.* ad III. 82, 22. *S.*

17. οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μέζω) Mirum laudationis genus. *Valla* expresserat, *nec multo minores quam Graecorum*, tanquam ex μείω. Quod si foret, praeferrem τῶν οὐ πολλῶν ex scriptis, ut *nullis Graecorum, modo ne admodum validi fuerint, vires* Gelo *habuerit minores.* Πολλὸν et πολλὴν eam admittere notionem, cognitissimum est. *Philostratus* Vit. Apoll. VI. 3. πολλὴν γὰρ ἡγοῦμαι τὴν θεόν, *potentem valentem*que, *Euripidis* pr. Hippol. exemplo, Πολλὴ μὲν ἐν βροτοῖσι κοὐκ ἀνώνυμος Θεὰ κέκλημαι Κύπρις. In *Pavii* etiam coniecturam μείω venit, talem utique mansuram, donec aliunde melior medicina. WESS. — At nulla opus est medicina: bene habent omnia. *Nullis non Graecanicis rebus longe maiores esse praedicabantur res Gelonis:* i. e. *Nullus erat Graeciae populus, cuius potentiam et opes non superare dicebatur Gelonis potentia.* Perspecte hunc locum cum eis contulit *Hermannus,* (Adnot. 29. ad *Vigerum,*) ubi οὐδεὶς ὅστις οὐ graece dicitur, ut latine *nemo non;* velut apud Nostrum III. 72, 13. et V. 97, 12. nec vero idoneam video caussam cur h. l. cum eodem doctissimo Viro aut καὶ ante οὐδαμῶν adiiciendum, aut μεγάλα delendum censeamus. *S.*

CAP. CXLVI. [5. βασανισθέντες *torti* reddidi cum *Valla:* et denotat quidem βασανίζειν *quaestionem habere* de reo, nec tamen utique *admotis tormentis.* Itaque repositum malim *interrogati convictique. S.*]

15. ταῦτα θηεύμενοι) Leve hoc, sed postulat scriptoris

mos. Supra cap. 44. θηεύμενος δὲ, et c. 212. λέγεται βασιλῆα θηεύμενον, quod redit lib. VIII. 88. *Apollon. Rh.* I. 436. γήθει δὲ σέλας θηεύμενος Ἴδμων. Merito autem generosum hoc Xerxis facinus laudibus a *Polyaeno* fertur lib. VII. 15, 2. et *Plutarcho* Apophthegm. p. 173. c., cui magnum illud et memorabile P. Scipionis apud *Polyb.* XV. 5. *Liviumque* lib. XXX. 29. concedit nihil. WESS.

Ibid. ἐπὴν δὲ θεεύμενοι ἔωσι πλήρεες) Hinc θεεύμενος a *Porto* receptum: sed more Nostri scribendum θηεύμενοι. A θάω, praeter θαύω, θαῦμα etc. fluxerunt θεάομαι, θαέομαι, et θηέομαι: hoc Ionicum et Herodoteum. Speculatores Xerxes dimitti voluit incolumes, postquam ista *spectandi satietate cupiditatem explevissent.* Non illaudabile superbi Regis factum *Polyaenus* enarrat lib. VII. c. 15, 2. et huius simile viri vere magnanimi P. Cornelii Scipionis VIII. 16, 8. *Livio* narratum XXX. 29., qui speculatores *per castra qua vellent circumduci iussit; percunctatusque, satin' per commodum omnia explorassent, datis qui prosequerentur retro ad Annibalem dimisit:* illud neutrius, sed factum memorat Valerii Laevini *Frontinus* lib. IV. c. 7, 7. VALCK.

CAP. CXLVII. 8 *seq.* παραδώσειν σφίας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην) Iubent *Pavius* et *Reiskius* σφίας καὶ τὴν ἰδ. ἐλευθ. aut σφέας τήν τε ἰδίην ἐλευθ. rescribi: quibus aliud non repono, quam pronomen ex redundantia quadam collocatum videri. Non esse insolitam utroque in sermone eam abundantiam viri eruditi ad *Livium* lib. XXV. 27. et ad *Lucian.* Dial. Marin. III. cap. 1. pleno horreo ostenderunt. WESS. — Scilicet, quoniam post ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας pluscula nonnulla verba interiecta sunt, perspicuitatis caussa deinde adponitur pronomen σφέας, ad ista superiora spectans. *S.*

20. τοῖσί τε ἄλλοισι ἐξηρτυμένοι καὶ σίτῳ) Iuvenes ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένοι lib. II. 32. ad huius tuitionem satis fuerant habiles. Accedet *Athenaei* lib. XII. p. 511. D. ὁ δὲ πᾶσιν ἐξηρτυμένος πρὸς ῥαστώνην: et *Menandri* Eclog. Legat. p. 124. ed. *Hoesch.*, ἐπεὶ οὖν ἅπαντα αὐτῷ -- ἐξηρτυμένα ἦν, ubi idem prius, quod in *Medic.*, peccatum. *D'Orvillium* confer ad *Chariton.* VI. 4. [pag. 535. ed. Lips.] Xerxis illam in Graecorum nautas et mercatores lenitatem *Polyaen.* VII. 15, 3. neglectam noluit. WESS. — In his, ut saepe,

sincerae deteriorem formam ἐξηρτημένοι supposuerat *Gronovius.* τἄνδον ἐξάρτυε, *Eurip.* Electr. 422. *Herodotus* II. 32. ὕδασί τε καὶ σιτίοισι εὖ ἐξηρτυμένους dixit. conf. *D'Orvill.* in *Charit.* p. 549. Quod hic narratur fecisse Xerxes, tradidit et *Polyaenus* p. 637. VALCK.

CAP. CXLVIII. 6. πειρήσονται παραλαμβάνοντες) Praeclarum e membranis auxilium. Quanto damnabilior Editoris *Genevensis*, suspicionem *H. Stephani* οὐ παρήσονται in orationem sine monitu, sine codice scripto, intrudentis, audacia: saltem *Porti* sui vestigia, adscito παρέσονται, *aderunt*, legisset: quamquam nec id laudabile. WESS. — Qui πειρήσονται temere olim mutarunt, hi non recordati esse videntur, construi id verbum cum participio, loco infinitivi, ex *Herodoti* quidem more. *S.*

Ibid. πειρήσονται) Hoc, quod in suo codice *Valla* legerat, recte restituit ex *Med. Gronov.* pro παρήσονται, cuius loco οὐ παρήσονται *H. Stephanus*, παρέσονται non absurde legebat *Ae. Portus.* Absque Codicibus non facile πειρήσονται alicui in mentem venisset, hac structura non temere obvium, et, quantum recordor, in duobus tantum *Herodoti* locis, huius libri c. 172. et cap. 139., οὐδαμοὶ ἂν ἐπειρῶντο ἀντιούμενοι βασιλέϊ. VALCK. — Immo vero vide l. 77, 4. et quae ibi a *Wess.* notata sunt. *S.*

14. εἴσω τὸν προβόλαιον) *Pavius* et *Reiskius*, viri Clar., τὸ προβόλαιον, *Eusebii* invito *Oenomao*, et schedis. Latine, liberius tamen et licentius, oraculum *Chalcidius* [vide *Var. Lect.*] dedit: *Vicinis offensa, Deo carissima plebes, Armorum cohibe munimina, corporis omne Discrimen sola capitis tutabitur umbra.* WESS. — Duo priores oraculi versus ex *Oenomao* habet *Eusebius* Praep. Ev. VI. p. 255. Quid per τὸν vel τὸ προβόλαιον intellectum poëta voluerit, non exputo. Per κεφαλὴν *arcem* forte designavit, Argis Λάρισσαν dictam, testibus *Strabone*, *Steph. Byz.* aliisque. VALCK. — Verissime, si quid video, CORAYUS in *Larcheri* ad hunc locum Notis monuit, προβόλαιον nihil aliud dici nisi *venabulum, hastam*, aut *verutum*, quod προβόλιον *Xenophonti*, Nostro VII. 76, 2. πρόβολος vocatur. Itaque τὸν προβόλαιον εἴσω ἔχειν equidem intelligebam *hastam intus premere, non exserere, quietum sese tenere.* Idem vero Vir doctissimus (collato *Xenoph.* Cyneget. c. x. §. 12. et 16. ed. Lips. 1778.)

eum intelligi censet statum venatoris aut militis, quo paratus est vel ad ictum ferae aut hosti inferendum, vel ad illius impetum sustinendum avertendumque. *S.*

17. ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ βουλευτήριον, quod in scriptis, Scriptor non abnuet. Sic enim lib. IX. 6. ἔλεγον τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους: et cap. 11. ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους. WESS.

[22. καί τοι κατά γε τὸ δίκαιον etc.) Ob veterem Argivorum, Agamemnonis aetate, eminentiam super caeteros omnes Graeciae populos, aequum esse censent, ut ipsis solis summum in consociatas cunctas Graecorum copias imperium deferatur. *S.*]

23. ὅμως σφι ἀποχρᾷν κατὰ τὸ ἥμισυ ἡγεομένοισι) Secundum *Diodorum* XI. 3. ipsi Argivi, missis ad commune Graecorum concilium legatis, ἐπηγγέλλοντο συμμαχήσειν, ἐὰν αὐτοῖς μέρος τὶ τῆς ἡγεμονίας συγχωρήσωσιν: quibus responsum refert praeter cetera, si barbarum habere mallent dominum, quam Graecum Imperatorem, ὀρθῶς αὐτοὺς ἔχειν ἡσυχίαν. VALCK.

CAP. CXLIX. 6. μηδὲ σπονδέων ἐουσίων ἐπιλέγεσθαι) Structura verborum anomala est. Exspectabatur, ἐπιλεγομένοισι σπονδέων μὴ ἐουσίων, *considerantibus foedere nullo percusso.* Mutata series est ex productiore, ut saepe aliàs, et interciso sermone. Bona hic *Porti* sollertia, [in Lexic. Ion. voce Ἐπιλέγεσθαι,] nimis tamen sollicita. Ἀνακόλουθος oratio in Musis frequentatur, qua de doctissimus *Raphelius* in Epist. ad *Galat.* cap. 2, 6. WESS. — Ἀνακολουθίαις utique quibusdam salebrosa quodammodo videri subinde potest mollissime alioqui fluens Scriptoris nostri oratio: at hoc quidem loco, lenissimà vulgatae scripturae adlatà medicinà, quam et res ipsa clamabat, et veteres offerebant libri, voculà μηδὲ in duas μὴ δὲ divisà, recte atque ordine nunc omnia procedunt. Infinitivus ἐπιλέγεσθαι, sicuti praecedentes ὑποκρίνασθαι et σπουδὴν ἔχειν, a superiore verbo λέγουσι legitime pendet: satisque perspicua est naturalis verborum structura huiusmodi, ἐπιλεγόμενοι δὲ, μὴ, σπονδέων μὴ ἐουσίων, τὸ λοιπὸν ἔωσι Λακεδαιμονίων ὑπήκοοι, ἢν ἄρα σφίας etc. De verbo ἐπιλέγεσθαι (quod proprie *secum reputare, perpendere,* significat) commode *Corayus* apud *Larcherum* docuit, haud raro illud *metus* notionem includere,

et idem fere ac φοβεῖσθαι sonare, provocans ad VII. 47, 13. 49, 22. 52, 11. 236, 18. Qui nimirum usus illius verbi hoc praesertim loco obtinet, ubi (quasi ipsum φοβεόμενοι hic esset positum) consequitur μὴ τὸ λοιπὸν ἔωσι etc. In *Var. Lect.* adnotare debueram, (quod meam tunc animadversionem praeterierat) divisis vocibus μὴ δὲ recte etiam in editione *Aldina* scribi; scripturam vero μηδὲ primum ab *H. Steph.* esse invectam. *S.*

[8. πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην) Haec *Larcherus* vertit *quelque échec de la part des Perses:* quemadmodum et *Reiskius* interpretatus erat, *si aliam cladem a Persis acciperent.* At hanc in sententiam πρὸς τοῦ Πέρσεω scriptum oportuerat. Itaque alii ἐν τῷ πρὸς τὸν Πέρσην πολέμῳ supplent; quos equidem in latina versione secutus sum. Verum si quaerimus, ἢν σφίας καταλάβῃ πταῖσμα πρὸς τὸν Πέρσην proprie significaverit *si in offensionem Persae incurrent:* sed, quoniam adiicitur ἄλλο πταῖσμα, consentaneum est ut *clades* simul intelligatur offensionem illa consecutura. *S.*]

14 *seq.* οὔκων δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγεμονίης *etc.*) Miror equidem quae Lacedaemonii legati Argivorum senatui respondisse traduntur de *Rege Argivorum* et *duobus Spartanis.* De duobus regibus Spartanis unus tantum hoc tempore ducebat exercitum post legem ante aliquot annos latam, quam supra commemorat lib. V. cap. 75. Libertatis et aequalitatis studiosissimi si hac tempestate Regem habuerunt Argivi, illius, in historia (quantum opinor) non memorati, vix ulla oportet fuerit auctoritas. *Pausan.* lib. II. [c. 19.] p. 152., Ἀργεῖοι, inquit, ἅτε ἰσηγορίαν καὶ τὸ αὐτόνομον ἀγαπῶντες ἐκ παλαιοτάτου τὰ τῆς ἐξουσίας τῶν βασιλέων ἐς ἐλάχιστον προσήγαγον. VALCK.

16. τὸν Ἀργεῖον) Solet τὸν Λυδὸν, τὸν Πέρσην, τὸν Ἀράβιον, τὸν Μακεδόνα, τὸν Σκύθην, nationum earum reges adpellare, et τὸν Ἀργεῖον respuerem? Adplaudo membranis, quae in κωλύειν egregiae itidem. *Diodori* in harum rerum commemoratione dissensum non tango, lib. XI. 3. WESS.

16 *seqq.* οὕτω δὴ οἱ Ἀργεῖοί φασι *etc.*) Hic ab Argivis traditam τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην illam equidem veram fuisse causam arbitror, cur bello hoc Persico neutri parti addicti quieverint, quin Persis potius faverint quam

Graecis, et de duobus malis ut levius praeoptaverint ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἄρχεσθαι, ἢ ὑπεῖξαι Λακεδαιμονίοισι. His quia Mycenaei miserant auxiliares octuaginta ad Thermopylas cum Leonida profecturos, Argivi τὰς Μυκήνας κατέσκαψαν, *Diodor.* XI. c. 65. *Pausan.* II. [c. 16.] p. 146. Oderant, nec immeritos profecto, superbos vicinos Lacedaemonios Argivi, a quibus semper vexati, et nuper adeo magna fuerant affecti clade, impia Cleomenis fraude decepti. Hinc, opinor, infra Noster c. 152. οὐκ Ἀργείοισι, ait, αἴσχιστα πεποίηται: et frustra *Plutarchus* excusare nititur Argivos tanquam οὐκ ἀπειπαμένους τοῖς Ἕλλησι τὴν συμμαχίαν, T. II. p. 863. B. Ob idem illud odium abstinuerunt postea bello Peloponnesiaco; quo Lacedaemoniorum socii fuerunt omnes Peloponnesii, teste *Thucyd.* II. c. 9. πλὴν Ἀργείων καὶ Ἀχαιῶν: solos Argivos excipit *Diodor.* XII. c. 42. Sed Achaei bello quoque Persico Argivorum sententiam sequuti videntur *Pausaniae* VII. [c. 6.] p. 536 seq., ut ille suspicabatur, quia Λακεδαιμονίους Δωριεῖς ἀπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι. Quiescentes Peloponnesiaco bello Argivi longae pacis primum commoda, postea perceperunt etiam mala; opibus enim ditati in sua saepe viscera saevierunt, intestinis agitati seditionibus: de pacis commodis *Thucyd.* vid. II. 28. *Diodor.* XII. 75. de incommodis *Is. Casaub.* in *Aeneae* Poliorcet. c. XI. et *P. Wessel.* ad *Diodor.* XII. 58. VALCK.

CAP. CL. 10. ἐπὶ τοὺς ἡμετέρους προγόνους) Non nemini, *fratres nostros ex diverso utero* explicanti, adstipulari non licet. Ἀπόγονοι, superius positi, προγόνους indicant, ut saepe his in Musis, *maiores;* in quis *Perses*, Persei filius de Graecorum et Persarum [ut quidem Graeci iactabant,] sententia, supra c. 61. et *Apollodor.* Biblioth. II. 4, 5. Congruit nonnihil Atheniensium ad Ionas scriptum, οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι, lib. VIII. 22. Etsi autem non nesciam ἀντίξους *Synesii*, *Agathiae*, *Procopii*, et ἀμφίξουν Epigram. apud *Suidam*, obtrudere [*lin.* 12.] *Herodoto*, ἀντιξόους ubique probanti, non ausim: ipse vir Celeber. eos ex *Steph.* margine c. 192. nullo honore dignatus est. WESS. — Nempe ἀντίξους ex *Med.*, cui etiam *F.* adsentitur, receperat *Gronov.* *S.*

10-12. οὔτε ὦν ἡμέας εἰκός) Οἰκός, Nostro familiare, hic ex *Arch.* iam recipi debuerat, et paulo post ἀντιξόους

servari. Haec vero, a Graecis ut suspicor conficta, comparari poterunt cum narratis lib. VIII. c. 22. VALCK.

14. *μέζονας ὑμέων ἄξω*) Fortasse aliis *ἕξω*, quibus paria non fecero, probabitur. Vetat Nostri lib. II. 172. *καὶ ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον*, tritissimumque eidem et *Pausaniae* *ἐν τιμῇ ἄγειν*. *Synesius* Dion. p. 47. A. *ταύτῃ δὴ τὸν Ἕλληνα τοῦ βαρβάρου πρῶτον ἄγω*. WESS. — *Οὐδαμοὺς μέζονας ὑμέων ἄξω*, id est, *οὐδαμοὺς τιμιωτέρους* vel *ἐν μείζονι τιμῇ ἄξω*. Hoc ego quidem anteponerem lectioni codicum *ἕξω*, tanquam usitatius ista aetate. VALCK.

14 *seqq.* *Ταῦτα ἀκούσαντας - - πρῆγμα ποιήσασθαι*) Sic lib. VI. cap. 63. *τοῦτο ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι, πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποιήσαντο τοπαραυτίκα*: id est *rem auditam παρ' οὐδὲν ἦγον*, vel *ἔθεντο*, *pro nihilo ducebant*; prout loquuntur *Sophocl.* Antig. vs. 34. et *Aeschyl.* Agam. 238.; hic contra *περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο*. VALCK.

16. *οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν*) Ultimum non absurde *Reiskius* in *μετιέναι* mutabat; mihi repetitum ex vicinia videbatur, atque idcirco delendum. Multa describit hinc *Plutarchus*, et malevolus accusat malevolentiae, de *Herod.* Malign. p. 863. VALCK. — Nihil nec mutandum, nec delendum. *Οὐδὲν ἐπαγγελλομένους μεταιτέειν* idem valet ac *οὐδὲν ἐπαγγέλλεσθαι καὶ οὐδὲν μεταιτέειν*. Potuerat dicere Scriptor *οὐδὲν ἐπαγγελλομένους οὐδὲ μεταιτέειν οὐδέν*: sed vulgatae scripturae eadem inesse videtur sententia. *Argivi* primum, ut *nihil de societate professi* aut *polliciti erant*; (nec enim cum aliis Graeciae populis ad deliberandum convenerant: cap. 145, 1. et 10. et cap. 148, 1-3.) *ita nihil* (vel ab aliis Graecis vel a Lacedaemoniis) *vicissim postulaverant*. In verbo *παραλαμβάνειν*, quod (*lin.* 17.) consequitur, ponitur (ut persaepe apud Nostrum) actio, pro voluntate et conatu agendi; *adsumere*, pro *conari adsumere*, *invitare ad contrahendam societatem*. Sic idem ipsum verbum *παραλαμβάνειν* ponitur cap. 168, 2. et 18. et cap. 169, 1. *S.*

19. *ἐπὶ προφάσιος*) Alibi *προφάσιος δὲ τῆσδε* [nimirum *ἕνεκα*,] lib. IV. 135. *ἐπὶ προφάσεως* *Aristaenetus* quoque lib. I. Epist. 18. monitore *Abreschio*. In his taxandis, tanto recentior, *malignitatem* non excusabit *Plutarchus*. WESS.

CAP. CLI. 4 *seq.* *ἀγγέλους Ἀθηναίων etc.*) Haec, quae de *Callia, Hipponici F.*, *Atheniensium ad Persarum regem Ar-*

taxerxem legato, cum anno Olymp. LXXXII. quarto concurrunt in *Diodori* lib. XII. 4. WESS.

8. *εἴ σφι ἔτι ἐμμένει etc.*) Scioli mihi videtur, insolentiora corrigentis, quod margo dat *Stephani* ἐμμένειν ἐθέλουσι. *Valla*, *an amicitiam - - - putaret adhuc durare*. Meo gustui satisfacit, velut Herodoteum, εἴ σφι ἔτι ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρξεα φιλίην συνεκεράσαντο. Graece doctis et Latine genus illud structurae notissimum est; sed inter exempla, quae sibi olim eam in rem collegerunt, ad haec perpauca respondebunt accurate; discrepant nonnihil ex. gr. et haec *Lysiae* p. 348. τὴν οὐσίαν, ἣν κατέλιπε τῷ υἱεῖ, οὐ πλείονος ἀξία ἐστιν ἢ *etc.* et *Sophocl.* Trach. vs. 687. ᾧ γὰρ ἔχριον - - πόκῳ τοῦτ' ἠφάνισται. VALCK.

CAP. CLII. 7-10. *εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκήϊα etc.*) Eximium *Eusebii* dictum, qualia multa sub hoc nomine solus nobis custodivit *Stobaeus*, ex huius florilegio cum his comparavit Cl. *Wesselingius* in Diss. *Herodot.* p. 122. Illud eodem modo emendaveram, nisi quod vocem πολλῶν in πολλῷ mutatam pertinere suspicabar ad ista, ἑωυτοὺς (πολλῷ) ἄμεινον πρήσσοντας. Totius dicti sic paucis expressit sensum *Plutarch.* T. II. p. 863, 29. ὅτι πᾶσιν ἀνθρώποις ἐστὶν ἐγκλήματα. Obscurius de industria loquens significatum voluit, opinor, quosvis alios Graeciae populos ea fecisse nonnunquam, quae graviorem reprehensionem mererentur, nihilque hac in re admisisse Argivos, quod videri posset turpissimum. Non itaque debuerat *Herodotus* propter haec de Argivis dicta in acerbam incurrere *Plutarchi* criminationem; qui Philosophus in isthoc libello ab aequitate philosopha, quam commendat, nimium quantum deflectit. Quam sibi praefixit *Herodotus* formulam, [*lin.* 11 *seq.*] se quoque sequutum scribit *Pausan.* VI. [c. 3.] p. 458. Ἐμοὶ μὲν οὖν λέγειν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη. VALCK.

8. *ἐς μέσον συνενείκαιεν*) Nollem substitutum συνενείκααν, mirifica verbi forma atque invisitata. Quod rediit, *Stobaeus* et scripti valide adfirmant, auctorque fragmentorum Pythagoreorum, haec manifesta aemulatione adumbrans, αἵ τινες τὰ αἰσχρὰ ἐκ τῶν ἐθνέων πάντοθεν συνενείκαιεν p. 716. ed. *Galei.* Cultius praeterea et aptius ἐγκύψαντες, [*lin.* 9.] quomodo *Stobaeus* et boni Codices, dicti quo-

que elegantis imitatores. Notissimi οἱ σφόδρ' ἐγκεκυφότες, dicterio Comici Nub. vs. 191. philosophi; quod *incurvi* rebus *attenderent*, talique viderentur incessu. Nihil autem congruum magis *Eusebii* Philosophi apud *Stob.* Serm. CV. p. 567. sententiâ, fonte Herodoteo progressâ: Εἰδέναι δὲ, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔς τι τὰ ἑωϋτῶν ἐγκύψαντες, καὶ τὰ ἐκείνοις παρέοντα ἐπιφρασάμενοι, εὑρήσουσι ἑωϋτοὺς ἄμεινον πρήσσοντας. Sic enim ex *Trincaveli* editione et *Gesneri* scholio conmode constituitur. *Socratis* simile effatum (videntur enim haec amasse, unde πάνυ ὡραῖον in *Pass.* adpostium cernitur) dabit *Plutarch.* Consol. ad Apollon. p. 106. B. WESS. — Suspicatus equidem eram, ex *prisci* alicuius *Sapientis* dicto, sententiam hanc mutuatum esse *Herodotum*, et, ita in suum usum convertisse, ut, quod ille de fortunae casibus et calamitatibus dixisset, quibus obnoxii sunt mortales, ad mala moralia, ad prava atque turpia facta hominum (conf. mox *lin.* 11.) transferret. Iam opportune video *Larchero* observatum, eam ipsam quam dico sententiam *Soloni* auctori adscribi a *Valerio Max.* VII. 2. ext. 2. sic scribente: *Aiebat* (*Solon*), *si in unum locum cuncti mala sua contulissent*, *futurum ut propria deportare domum*, *quam ex communi miseriarum acervo portionem suam ferre mallet. S.*

11 *seqq.* Ἐγὼ δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα *etc.*) Nobilem et sinceram professionem cum *Plutarchus* haud ignorarit, cur iterum iterumque repetuntur criminationes? Idem recentioribus dictum esto, tanta, qua ille, eruditione plerumque defectis. *Pausanias*, quod *Kühnius* et *Berglerus* viderunt, ad Nostri exemplum, Ἐμοὶ μὲν οὖν, ait, λέγειν μὲν τὰ ὑπὸ Ἑλλήνων λεγόμενα ἀνάγκη· πείθεσθαι δὲ πᾶσιν οὐκ ἔτι ἀνάγκη: lib. VI. 3. p. 458. WESS.

17. πᾶν δὴ βουλ. σφι εἶναι πρὸ τῆς) Apud *Plutarch.* de *Herod.* Malign. p. 863. vulgatur vs. 36. πᾶν δὴ βουλ. σφι προεῖναι τῆς παρούσης λύπης. Dubium scripserit-ne censor προεῖναι, an εἶναι πρὸ τῆς π. λ. Supra VI. c. 12. πρὸ τούτων τῶν κακῶν ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὁτιοῦν ἄλλο παθέειν ἐστί. *Euripidis* Praxithea in Erechtheo: Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ Ζῆν παῖδας εἷλον. Usitatius in talibus ἀντὶ verbo etiam προαιρεῖσθαι adiicitur. VALCK.

CAP. CLIII. 4. οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ) Laurentio Οἰκήτωρ nomen proprium fuit, scribenti praeterea *Epitriopio*,

haud nitide. Οἰκήτωρ ὁ ἐν Γέλῃ idem erit Γελῷος: articulus tamen, quae et *Reiskii* opinio, minus adconmodatus. Ceterum interpretes *Pindari* Pyth. II. vs. 27. Dinomenem ferunt, Gelonis patrem, τὰ ἱερὰ ἐκ Τριόπου τῆς Κύπρου in Siciliam deportasse, vehementer lapsi. Id bene, quod τοῖν θεαῖν ἱεροφάντην, sive Cereris et Proserpinae, sistant. WESS. — Vide *Var. Lect.* Ferendum fortasse fuerat οἰκήτωρ ἐν Γέλῃ: sed rectius cum genitivo construitur id nomen, sicut mox lin. 20. et IV. 34, 10. *S.*

6. καὶ Ἀντιφήμου) *Athenaeus*, *Stephanus Byz.*, *Pausanias*, *Etymologus*, Scholiastes *Pindari*, quos plerosque ill. *Scaliger* ad *Euseb.* Chron. Ann. MCCCXLIII. p. 80. perstricta praviore hac nominis scriptura, antestatus est, hominem ita adpellitant. Consentiet illis in posterum *Herodotus;* qui profecto οὐκ ἐλείφθη [non ἐλήφθη] reliquerat. WESS. — *Athenaeum* vide lib. VII. p. 297. F. et *Steph. Byz.* in Γέλα. *S.*

18. οὐ πρὸς τοῦ ἅπαντος ἀνδρὸς) Non mihi quis facile persuadebit, apud *Herodotum* similesque scriptores reperiri τὸν ἅπαντα ἄνδρα. Aut eiiciendus est articulus, aut in talibus etiam usitatum requiritur participium: dederat-ne forsan οὐ πρὸς τοῦ 'πιόντος ἀνδρός? Sophoclea Noster suaviloquus sapienter adamavit, et est illud *Sophoclis* Oed. Tyr. vs. 401. Καί τοι τόγ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν Ἀνδρὸς διειπεῖν: ubi *Schol.* οὐ τοῦ τυχόντος ἦν σαφηνίσαι. Hoc forsan argutum; sed si Codicibus abest articulus, verum videbitur, οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρός. *Cratinus Athenaei* II. p. 68. A. Οὐ πρός γε παντός ἐστιν ἀρτῦσαι καλῶς: sic enim, vocula γε tantum interiecta, corrigi malim, quam cum Viro magno [*Casaub.*] οὐ παντὸς ἀνδρὸς etc. [Vide et Animadv. in *Athen.* T. I. nuperae ed. p. 454 seq.] *Lucian.* T. II. p. 506. οὐ πρός γε σοῦ τὸ τοιοῦτον. Sed est tamen illud in nobili senario apud *Zenob.* Cent. V. pr. 37. Οὐ παντὸς ἀνδρὸς ἐς Κόρινθον ἔσθ' ὁ πλοῦς: *Non cuivis homini* etc. *Aelian.* de Nat. An. XIII. 9. ἵππον Ἰνδὸν κατασχεῖν - - οὐ παντὸς ἦν. Eleganter, ut Sophista scilicet, *Philostr.*, Vit. Soph. lib. II. c. XXXI, 2. εἶναι δὴ, ait, τὸ μὲν ζῶντα τὸν τύραννον ἐπικόπτειν ἀνδρὸς, τὸ δὲ ἐπεμβαίνειν κειμένῳ, παντός. VALCK. — Facile credo, alium auctorem οὐ πρὸς ἅπαντος ἀνδρὸς, absque articulo, scripturum fuisse: sed adiicere articulum non dedignatus videtur *Herodotus.* Sic quidem

idem I. 91, 29. τοῖσι ἅπασι scripsit, ubi alius satis habiturus erat nude ἅπασι scribere, quemadmodum idem ipse Noster I. 1, 8. *S.*

CAP. CLIV. 1. τοῦ Παντάρεος) Auctoritatem nomini Cl. *Gronovius* conciliavit, [nullum quidem alium testem, nisi *Mediceas* membranas, advocans,] neque ego defugio. Decessit *Cleander* de vita anno Olymp. LXX. 3. cuius successor *Hippocrates* Gelae tyrannidem in VII. annos continuavit, nactus dominationis succedaneum *Gelonem* Olymp. LXXII. anno secundo, quod *Dionysii Hal.* lib. VII. pr. et *Pausaniae* VI. 9. constat testimoniis. Plura *H. Dodwellus* Ann. Thucyd. p. 42. WESS.

[7. καὶ Αἰνησιδήμου) Huius nomen h. l. insignivit Herodotus, quoniam filii eiusdem infra (c. 165, 4.) mentionem erat iniecturus. *S.*]

Ibid. ὃς ἦν δορυφόρος Ἱπποκράτεος) His si adesset μετέπρεψε, series verborum hians optime coiret. Ὁ Γέλων - - - πολλῶν μετ' ἄλλων - - - μετέπρεψε· μετὰ δὲ etc. *Gelon - - cum aliis multis - - - excelluit; non multo vero post tempore etc.* Fieri certe potuit, ut ob consequens μετὰ similis initii verbum a librario transiliretur. Haec mera suspicio; quam qui recusant, tractam longius Scriptoris contra morem orationem vocibus ἀνὴρ ἐφαίνετο ἐν τούτοισι terminare, sublatis maioribus punctis, debent; quae Cl. *de Pauw* mens fuit. Ceterum praefecturam equitatus, ἁπάντων τῶν ἱππέων τὴν ἐπιμέλειαν, Geloni ab Hippocrate mandatam *Timaeus* quoque prodiderat apud Criticos *Pindari* Nem. Od. IX. prope fin. WESS. — Mihi expeditissima certissimaque emendandi huius loci ratio ea videtur, quam secutus sum. *S.*

18. ἐπὶ τοῖσδε καταλλάξαντες) Subvenire vitiosae καταλέξαντες lectioni Cl. viri versio *certis conditionibus, quas recensuerunt,* voluit. Quanto apertius et melius, quod in *Pass.* et *Reiskii* coniectura, *hac lege reconciliantes.* Conditio fuit, *ut* ob cladem ad Elorum (qua de in schol. ad *Pindari* Nemeon Od. IX. 96.) *Syracusani Camarinam,* nuper eversam, *Hippocrati* bona fide *restituerent, Thucydid.* VI. 5. WESS.

CAP. CLV. 5. καὶ Κλεάνδρῳ) *Cleander*-ne, an *Cassander*, iusto fuerit nomine, in Msstorum dissensu non assevero. *Gelo*, modo ne fallant ex *Timaeo* Schol. *Pindari*,

utriusque tutorem egit: specie tutelae, ut saepe similis ambitionis alii, pupillorum caussae studuit, reapse suae: quae quidem, ut alia in re Oedipus Sophocleus, λόγῳ μὲν ἐσθλά, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά, Oed. Col. vs. 816. WESS.

11. Κυλλυρίων) Propius verum Καλλικυρίων aut Κιλλικυρίων. *Hesychio* certe et *Eustathio*, leviter erranti, Κιλλικύριοι: *Suidas* Καλλικύριοι, ubi *L. Küsterus* et vir eruditus *Miscell. Nov.* T. I. p. 79. De Syracusanorum Γαμόροις sive Γεωμόροις *Valesius* ad *Diodor.* T. II. p. 549. erudite. WESS. — Pro vulgato Κυλλυρίων, in *Med.* est Κιλλυρίων: ex his duabus tertia lectio formari poterit Κιλλικυρίων, meo iudicio hic etiam sincera. Sic nomen et alibi scribitur, et apud *Hesych.* in sua serie: Κιλλικύριοι, οἱ ἐπεισελθόντες γεωμόροι· (γεωμόροις leg.) δοῦλοι δὲ ἦσαν οὗτοι, καὶ τοὺς κυρίους ἐξέβαλον. Praeter haec, ista quoque *Zenobii* IV. 54. syllabam firmant quae excidit apud *Herodotum*: ἡ αἰτία τῆς κλήσεως αὐτῶν, διὰ τὸ παντοδαποὺς εἰς τοῦτο συνελθεῖν, ὥστε τοὺς κυρίους (τοῖς κυρίοις leg.) ἐγκεῖσθαι: sed apud *Zenob.* dicuntur Καλλικύριοι, ut in *Plutarchi* sub nomine divulgatis a *Iac. Gronovio* proverbiis §. x. et aliquoties apud *Suidam*, qui testes excitat *Timaeum* et *Aristotelem* in Rep. Syracusanorum. De his notavit quaedam vir doctus in Misc. Obs. Nov. I. p. 78. conf. *H. Stephani* schediasm. IV. 15. VALCK.

CAP. CLVI. 1. Γέλης μὲν ἐπικρατέων) Si participium ad superius redeat structura παρέλαβε τὰς Συρηκούσας ἐπικρατέων, Γέλης μὲν *etc.*, nihil hic inconmodi: sin, non male ἐπικρατέειν aut ἔτι κρατέειν cum *Abreschio* pingetur. Clar. *Reiskio* aliud, sed violentius, remedium in *Miscell. Lips.* Vol. VIII. p. 486. WESS. — Γέλης ἐπικρατέων, id est, ἧς ἐπεκράτει. *Gelam quidem, quam tenebat, minoris faciebat: hanc cum Hieroni fratri commisisset gubernandam,* ὁ δὲ τὰς Συρακούσας ἐκράτυνε. In his non egemus correctionis. VALCK. — Naturalis verborum series haec fuerit, λόγον ἐλάσσω ἐποιέετο ἐπικρατέων Γέλης: ubi ἐπικρατέων idem valet ac ἐπικρατέειν, quemadmodum multa in Graeco sermone verba cum participio construuntur, loco infinitivi. *S.*

4. ἔσαν ἅπαντα αἱ Συρήκουσαι) *Reiskii* et *Pavii* ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκ. elegans, sed minime, cum pronomen tacitum intelligatur, necessarium. Multa docti viri ad III. 157. nominati. WESS. — Lenissima *Reiskii* mutatio,

legentis καὶ ἔσαν ἅπαντά οἱ αἱ Συρήκουσαι: ubi omitteretur forte rectius articulus: *et omnia erant ei Syracusae*: sic recte vertit *St. Bergler.* ad *Alciphr.* p. 237. Praeter illum multi hoc genus loquendi illustrarunt; locum huic simillimum protulit *G. Raphelius* Annot. in *Pauli* I. Ep. ad Cor. xv, 28. Atque haec nostra etiam valde accommoda *Dukerus* admovit his *Herodotum* imitantis *Thucydidae* VIII. 95. Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλῃσμένης τῆς Ἀττικῆς πάντα ἦν. Eodem casu comitante *Herodotus* alibi, [I. 122, 12. de quo quidem loco vide *Hermanni* Adnot. 95. ad *Viger.*] ἦν οἱ τὰ πάντα ἡ Κυνώ: et fortasse posuerat, omissa quae nunc adest praepositione ἐν, lib. III. c. 157. πάντα δὴ ἦν τοῖσι Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος. VALCK. — Vide *Var. Lect.* ad h. l. et Adnot. ad III. 157, 20. Parum interest: sed, ut expeditissima, sic verissima huius loci scriptura fuisse videtur, quae *Valckenario* placuerat, ἔσαν ἅπαντά οἱ Συρήκουσαι. *S.*

4 *seq.* αἱ δὲ παραυτίκα ἀνά τε ἔδραμον καὶ ἔβλαστον) Sic de Lacedaemoniis, ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα καὶ εὐθηνήθησαν, lib. I. c. 66. *Damascius* apud *Suidam* in Γέσιος: ἀνέδραμέ τε καὶ εὐθήνησεν. In Ἀναδραμεῖν, pro αὐξηθῆναι adhibito, *Homerum* imitantur. Herodoteam tmesin, Ionibus ferme solis et Poëtis usitatam, saepius usurpare non dubitavit *Eunapius*, in cuius Porphyrio p. 13. legitur: ἀνά τε ἔδραμε - - - καὶ ἐπίδωκε. VALCK.

8. τῶν ἀστῶν) Status his movetur, iniuriâ tamen, controversia; siquidem ἀστῶν id vocabulum, ubi abesse alii iuberent, in Musis saepe locum capessit. Hoc vide ex c. 170. αὐτέων τε Ταραντίνων καὶ Ῥηγίνων, οἱ ὑπὸ Μικύθου τοῦ Χοίρου ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν. Alia lib. III. 123. IV. 33. IX. 93. WESS.

19. συνοίκημα ἀχαριτώτατον) Spartani populum Atticum δῆμον ἀχάριστον, ob gratiam sibi, uti prae se ferebant, non relatam, traducunt lib. V. 91. Diversiore paullo usu plebs συνοίκημα ἀχαριτώτατον, quia tyrannis *insuavis* illa et *minime iucunda*; quippe qua οὐδὲν ἀξυνετώτερον οὐδὲ ὑβριστότερον, de Megabyzi Persae sententia, lib. III. 81. Instaurata vox memorem lib. I. 207. non anget. WESS.

CAP. CLVII. 3. καὶ Ἀθηναῖοι) Additis Atheniensibus, quos neglectos series et Mssti noluerunt, sermo nunc instructior: adfuisse autem Atheniensium legatum,

cap. 161. atque ex *Ephoro* scholiastes *Pindari* Pyth. Od. I. prope fin. clamat. WESS.

5 *seq.* τὸν γὰρ ἐπιόντα *etc.*) Non nescio quomodo γὰρ isthac in sede possit defendi, neque adeo ista lib. I. c. 163. πυθόμενος τὸν Μῆδον παρ' αὐτῶν ὡς αὔξοιτο: sed quia centenis, quae horum dantur similia, nihil inesse puto, quod ad haec respondeat, placet elegantissimi *Gisberti Koenii* nostratis coniectura, voculam γὰρ transponentis hoc modo: Ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι (has voces praebent Codd.) - - - παραλαμψομένους σε πρὸς τὸν βάρβαρον τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· πάντως γάρ κου πυνθάνεαι, ὅτι Πέρσης ἀνὴρ *etc.* VALCK. — Τὸν ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα (ne qui adhaerescant) repetit c. 177. Ceterum culte variegatam orationem sistunt, aliorum decursuram more, πάντως κου πυνθάνεαι ὅτι Πέρσης ἀνὴρ, ἐπιὼν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, μέλλει, ζεύξας *etc.* Non dissimiles figurandae dictionis modos Cl. *Abresch.* Diluc. Thucyd. p. 104. et ad *Aristaeneti* lib. I. Epist. 5. conduxit. WESS.

11. δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης) Sentio aliquid hoc loco turbati. Semper tali in re δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, aut etiam πόῤῥω. Edito geminum equidem haud reminiscor. Corrigitur a *Reiskio* ἥκεις μεγάλως, plaudente *Abreschio* Diluc. Thucyd. p. 121. sine exemplo tamen. WESS. — Emendandum censeo, σὺ δὲ δυνάμιός τε εὖ ἥκεις, καὶ *etc.* eiectà voce μεγάλης, quae forsan ex interpretamento, μεγάλην ἔχεις, nata contextum irrepsit. μεγάλως legenti *Reiskio* suffragatur *Abreschius* Diluc. *Thucyd.* p. 121., sed constans in hac formula repugnat usus: ἔχειν in talibus quaevis adverbia sibi patitur adiungi; sed ἥκειν ferme tantum εὖ admisit. Ut Graece non dicitur χρημάτων εὖ ἥκεις μεγάλων, sic neque δυνάμιος εὖ ἥκεις μεγάλης. Obmoveri non debet illinc diversum quod legitur lib. VIII. c. 111. Quinquies usurpatum *Herodoto*, εὖ ἥκειν, totidem vicibus *Aelianus* repraesentavit, cuius loca dedit L. *Bos* ad *Luciani* [Εἰκόνες, s. Imag. cap. 11.] μορφῆς μὲν εὖ ἡκούσας T. II. p. 469. [ed. Wetst.] Apud *Suid.* in Εὐτόκιος legitur et γένους εὖ ἥκων. Φύσεως εὖ ἥκοντα dixit *Philostr.* Vit. Apoll. VIII. c. 18. *Hyperides*, πιθανότητος εὖ ἥκει, iuxta *Demetrium Magnesium* apud *Dionys. Halic.* T. II. p. 179, 40. *D. Heinsii* coniectura in *Theocr.* XIII. 15. magis videretur probabilis, si scripsisset: Αὐτῷ δ' (id est

ἑαυτοῦ) εὖ ἥκων ἐς ἀλαθινὸν ἄνδρ' ἀποβαίη. Ἑωυτῶν εὖ ἥκοντες Assyrii dicuntur Nostro I. c. 102. *Thomas M.* in Ἔχω locutionem, Φρενῶν εὖ ἥκει, comparat cum Homerica τόξων εὖ εἰδώς, quam similesque nobis explanavit *Ti. H.* ad *Thom.* in Γεγυμνασμένος ῥητορικῆς. VALCK. — Rara utique et vix alibi reperiunda structura, quam h. l. communi consensu praeferunt libri omnes! nec tamen idcirco temere mutanda ab Editore. Multa passim in veterum scriptis reperiuntur ἅπαξ λεγόμενα, multae item formulae insolentiores, quae turbare quidem nos possunt, nec vero idcirco eliminari continuo debent. Immo vero, quum I. 149, 7. χώρην dixerit Herodotus ὡρέων ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως, non adiecta, sed subintellecta εὖ particula; quumque VIII. 111, 11. θεῶν χρηστῶν (non, nude θεῶν) ἥκοιεν εὖ scripserit; quidni idem h. l. δυνάμιος ἥκεις μεγάλης (quod aliquanto maiorem vim habere videtur, quam δυνάμιος εὖ ἥκεις) scribere potuerit? *S.*

CAP. CLVIII. 1. πολλὸς ἐνέκειτο λέγων) Latina *Vallae* inmutata a *Gronovio* sunt. Convenit ex parte πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξεῖνος lib. IX. 90. et lib. VIII. 59. πολλὸς ἦν ὁ Θεμιστοκλέης ἐν τοῖσι λόγοισι: plenissime *Dionis* hoc *Cassii* lib. XLII. [c. 24.] p. 221. ed. *Steph.* καὶ ὅτι πολὺς ἐνέκειτο τό, τε τοῦ Καίσαρος ὄνομα ἐπικαλούμενος *M. Caecilius.* WESS. — *Valla: multus in hac oratione fuit.* Commode ad sententiam *Gronovius: vehemens erat in urgendo.* πολλὸς adfectum et vehementiam exprimit: ἐγκεῖσθαι vero est *insectari, invehi, urgere. S.*

[2. λόγον ἔχοντες πλεονέκτην) *Gronov.* cum *Valla: Insolentem habetis orationem;* satis commode ad sententiam, cui quidem rite exprimendae adconmodatius aliquod latinum verbum desideres. Hoc enim *Gelo* dicit: *Vestris unice commodis intenti ab aliis ea postulatis officia, quae vos illis petentibus praestare dedignamini. S.*]

7 *seq.* τὸν Δωριέος - - πρὸς Ἐγεσταίων φόνον) De his, infeliceque *Doriei* interitu, lib. V. 46. Ex schedis ὠφελίαι, [*lin.* 9.] veluti eodem libro c. 98. placuerunt; neque damnabiles ἐπαυρέσιες, [*lin.* 10] usu *Thucydidis* II. 53. quamquam similis ibi scriptionis variatio, munitae. WESS.

8. ὑποτείνοντος) ἐλπίδα δηλονότι: prout recte supplet *Schol.* in *Thucyd.* VIII. c. 48. In *Aristoph.* Acharn. vs. 657. ὑπερ

τελέων μισθοὺς redditur ὑπισχνούμενος a *Schol.* et *Suida;* qui *Philostrato* tribuit, quae sunt *Synesii* Ep. 105. p. 247. A. In istis infra, [*lin.* 15.] οὕτω δὴ Γέλωνος μνῆστις γέγονε, locum invenit observatio *Demetrii* περὶ Ἑρμ. §. 57. Vid. Clar. *Io. Taylor* in *Demosth.* Midian. p. 299 seq. VALCK.

17. διηκοσίας τε τριήρεας) Armasse Gelonem διηκοσίας ναῦς καὶ δισχιλίους ἱππεῖς καὶ πεζοὺς μυρίους ex *Ephoro* Critici produnt ad *Pindari* Od. Pyth. I. longe infra catalogum, quem hic annumeravit. Si verum est, Dionysium lapsis aliquot annis ex una Syracusana civitate c. et xx. M. peditum, et xii. M. equitum, navesque longas cccc. in aciem emisisse apud *Diodorum* lib. II. 5., magnifica haec promissa inani iactantiae non erunt inputanda. WESS.

CAP. CLIX. 2. Ἦ κε μέγ' οἰμώξειεν) Manifesta adumbratio Homerei Ἦ κε μέγ' οἰμώξειε γέρων Ἱππηλάτα Πηλεύς *Iliad.* H'. 125. WESS. — *Homerici* versus est parodia ex Ἰλ. η΄. 125. Sententiae non illa multum dissimilis in Ἰλ. ά. 255. ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος. Ad *Homerum* Herodotea comparavit *Eustath.* in Ἰλ. η΄. p. 540. καὶ παρ' Ἡροδότῳ εὕρηται σχῆμα ὅμοιον τῷ Ὁμηρικῷ *etc.* VALCK.

3. ἀπαρχιρεῖσθαι) Quod ex *Med.* et aliis ἀπαραιρῆσθαι, qua tandem re vulgatum exsuperet, non video; incommode quoque coalita syllaba. WESS. — Immo nec vulgatum probum erat, nec id quod ex *Med. Gronovius* receperat. Ionica ista verbi forma non in praesenti tempore, solum in praeterito perfecto et plusquamperf. locum habet: quare unice vera terminatio h. l. ῆσθαι erat. *S.*

8. σὺ δὲ μὴ βοηθέειν) Premo vestigia probatorum Codd. ipsiusque Scriptoris lib. III. 134. σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι, et parili saepe modo. Vid. lib. IV. 128. WESS. — Restituetur βοηθέειν ex Codicibus. Videatur clar. Editor in p. 30, n. 98. et 336, 37. [*Wess.* ad I. 63, 13. et ad IV. 126, 6.] VALCK. — Ad infinitivum βοηθέειν pronum est aut βούλου (ion. βούλευ) intelligere, aut δικαίευ ex verbo proxime praecedente. *S.*

CAP. CLX. 1. ἐπειδὴ ὥρα ἀπεστραμμένους τοὺς λόγους τοῦ Συάγρου) Ἐπεστραμμένους τοὺς λόγους, *dicta aspera*, fuisse autumo: quo sensu λέγων μᾶλλον ἐπεστραμμένα Themistocles acerbius locutus lib. VIII. 62. et Demosthenis σεμνότης ἐπεστραμμένη, *asperior*, discrepans ab Isocratea, quip-

pe quae ἁβροτέρα καὶ ἡδίων in *Philostrati* lib. I. Vit. Soph. p. 504. ubi bene *Olearius*. WESS. — At ἀπεστρ. communi consensu exhibent libri omnes, quod et ipse *Wess.* in contextu tenuit: merito; commodam enim offert sententiam, *sermonem aversantem, cum indignatione respuentem propositam conditionem. S.*

2. τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε) τὸ τελευταῖον legi mavult *Koenius*. VALCK.

3 *seq.* ὀνείδεα κατιόντα ἀνθρώπῳ φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμὸν) Haec et seqq. prostant et ap. *Stobaeum* p. 171, 11. et p. 173, 32. *Aeschines*, de Falsa Leg. p. 48, 11. τὸ ψευδὲς, inquit, ὀνείδος οὐ περαιτέρω τῆς ἀκοῆς ἀφικνεῖται. Iuxta Xerxen *Herodoti* VII. 39. ἐν τοῖσι ὠσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ θυμός. Cum hoc Gelonis, dictum iratae Tomyridis comparandum est ex lib. I. c. 212. οὕτω μαίνεσθε, ὥστε, κατιόντος τοῦ οἴνου ἐς τὸ σῶμα, ἐπαναπλώειν ὑμῖν ἔπεα κακά. Nostro loco positum in medio pertinet ad utrumque, ni fallor, ἀνθρώπῳ: nam et ὀνείδεα dici possunt κατιόντα ἀνθρώπῳ, pro ἐς ἄνθρωπον: apud *Thucyd.* veram lectionem Codex optimus servavit [I. 78.] p. 53, 78. Non mirabor, si cui placebit ἀνθρώπων, ut convitia per aures immissa dicantur κατιόντα *in pectus* sive ἐς τὸν θυμόν. *Iram in pectore* Plato, *cupiditatem subter praecordia locavit.* VALCK.

5. οὔ με ἔπεισας) Praetuli hoc ex *Stobensi* et scriptis: neque enim de futuro sermo. WESS.

10. ἡμεῖς τι ὑπείξομεν) Sic scribendum vidit *Koenius*. VALCK.

14. τούτοισι ὑμέας χρεὼν ἐστι ἀρέσκεσθαι) *Haec vobis oportet placeat conditio.* Ἀρκέεσθαι, quod, *Vallae* lectum, dat *Arch.* plures si habent Codices, optio difficilis erit inter ista duo; ut et in his apud *Stobaeum* (p. 4, 27.) *Democriti*, ἐπὶ τοῖς δυνατοῖς δεῖ ἔχειν τὴν γνώμην, καὶ τοῖς παρεοῦσιν ἀρκέεσθαι, scribendum-ne totidem sit literis ἀρέσκεσθαι, an, una detrita, ἀρκέεσθαι; utrumque recepit usus. *Contentum suis rebus esse* vulgo certe dicebatur ἀρκεῖσθαι τοῖς παροῦσιν, ut in Ep. ad *Hebr.* XIII, 5. et in locis adscriptis a *Wetstenio.* Idem *Isocrati* saepe στέργειν τοῖς παροῦσι: ἀγαπᾷν τοῖς ὑπάρχουσι, *Lysiae;* si huius est ὁ ἐπιτάφιος λόγος, quod non opinor: aliis ἀρέσκεσθαι τοῖς παροῦσι. Postremum hoc veteribus ista structura multo est usitatius, quam ἀρκεῖ-

σθαι: *Thucyd.* II. 68. οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ ἐν Ἄργει καταστάσει: VIII. 84. *Lucian.* T. I. p. 648. II. p. 639. *Longin.* XXXIII. 5., ἥκιστα τοῖς πταίσμασιν ἀρεσκόμενος: quin ipsi *Herodoto*, IV. 78., διαίτῃ οὐδαμῶς ἠρέσκετο Σκυθικῇ: III. 34., οὐκ ἀρεσκόμενος τῇ κρίσει. [Adde IX. 66, 1. et 4.] At alterum illud apud Nostrum etiam invenitur lib. IX. cap. 32., οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι. VALCK. — Animus in ἀρκέεσθαι magis, quam ἀρέσκεσθαι vergit, motus istis lib. IX. 32. οὐδ' οὕτω ἔφη ἔτι ἀρκέεσθαι τούτοισι μούνοισι. Accedunt ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσι in *Teletis* fragmento apud *Stob.* Serm. XCV. p. 523. et Epist. ad *Hebraeos* c. XIII, 5. Nemini tamen praescribo. WESS. — Equidem tenendum ἀρέσκεσθαι putavi, ut paullo exquisitius, huicque loco aptius, et inprimis *Herodoteum*. *S.*

CAP. CLXI. 1. Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προετείνετο) Non male cepit *Valla*, [sic reddens: *Hanc Gelon conditionem offerebat.*] Sic lib. V. 24. τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι. Passivo significatu, δυοῖν πραγμάτων προτεινομένων, scripsit *Isocrates* in Panathen. pag. 257, A. VALCK. — Προτείνειν, activâ verbi formâ, significat *offerre*, (pacis conditiones) *proponere*. Vide Lexic. *Polyb.* p. 541. Προτείνεσθαι, verbo medio, est *pro opera alteri oblata vicissim certa iura aut mercedem postulare sibi*. Conf. IX. 34, 6 et 9. *S.*

3. ἀμείβετό μιν τοῖσδε) Aspernandum hoc non videbatur. Huiusmodi lib. I. 35. Κροῖσος δέ μιν ἀμείβετο τοῖσδε. WESS.

12. οὕτω ἔχει τοι) Laurentius vertit, ceu scriptum οὕτω ἔχε τοι invenisset, quod Codd. respuunt, minime tamen inprobum. Vulgatum vult, *ita sese res habet*; tum sequi debuit, ὡς οὐδ' ἦν, *ut etiamsi* etc. Eadem sentiunt *Reiskius* et *Abreschius*. WESS. — Potuit *Valla* id ipsum, quod libri omnes tenent, οὕτω ἔχει τοι, *ita habeto*, nec sic quidem male, interpretari. Nec vero necesse est ut ὡς sequatur; modo, loco commatis quod post ἔχει olim ponebatur, maiore distinctione interpungatur oratio, quod ante nos iam a *Schaefero* factum. *S.*

17. πάραλον Ἑλλήνων στρατὸν) Male παρ' ἄλλων *Valla* et consentanei. *Maritimas* civitatis suae *copias* orator Atticus negligere haud potuit. WESS.

18. εἰ Συρηκουσίοισι ἐόντες Ἀθηναῖοι συγχωρήσομεν) Super-

bum oratoris Attici dictum infregit, hinc meo quidem arbitratu alienissima, vocula εἰ, quae, ex vicino οἱ facile nata, quo hic ponitur modo construi non solet. Quae praecedunt, sic sunt iungenda: ἀλλὰ δὲ παρήσομεν οὐδενὶ ναυαρχέειν· μάτην γὰρ ἂν --- εἴημεν κεκτημένοι. Hic plena ponenda est distinctio. Novam periodum orator animosus sic orditur: Συρηκοσίοισι, ἐόντες Ἀθηναῖοι, συγχωρήσωμεν τῆς ἡγεμονίης; Nos, qui sumus Athenienses, *Syracusanis cederemus principatu!* Pendet modus subiunctivus, συγχωρήσωμεν, a suppressis, θέλεις, vel βούλει ἵνα. Vehementiam dicti sentient, qui vel ad similia, vel ad haec attenderunt *Demosthenis* p. 49, 8. [p. 78, 13. ed. Reisk.] ἀξιῶν Ἀθηναίους ὄντας πρὸς τὸν ἐκ Πέλλης ὁρμώμενον περὶ τῶν νήσων διαδικάζεσθαι. Pag. 126, 35. [pag. 197, 11. Reisk.] ὑμεῖς δὲ, ὄντες Ἀθηναῖοι, βάρβαρον ἄνθρωπον καὶ ταῦτα γυναῖκα φοβηθήσεσθε; Tale quid indicatum voluit *Thucyd.* VI. c. 59., ubi Hippias Acantidae filiam suam Archedicen, Ἀθηναῖος ὢν Λαμψακηνῷ ἔδωκεν. Quantam hic vim nomen haberet Ἀθηναίων, mox explicat Atheniensis: ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων: quae tractavit clariss. *Wessel.* supra p. 26. [Adnot. ad I. 56, 10.] *Plutarchus* de Exil. pag. 604. D. Τίς εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον τοιοῦτον οἷον Εὐριπίδης; Ἡ πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν, Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις, Πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς, Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν ἐξαγώγιμοι. *Euripidis* ista, nobis ex Erechtheo servata, minus sincera prostant in orat. *Lycurgi* p. 160. VALCK. — Quod abiectam voculam εἰ maluit Vir doctissimus, id commodissimum foret, si vera esset scriptura verbi συγχωρήσωμεν: sed terminatio subiunctivi modi temere primum in editionem *H. Stephani* posteriorem invecta est; et, ut voculam εἰ libri omnes agnoscunt, sic probatissimi codices cum ed. *Ald.* et *Steph. pr.* in συγχωρήσομεν consentiunt, quam scripturam non dubito in aliis etiam scriptis libris, si diligentius inspiciantur, iri repertum. Caeterum, quam vim inesse monuit *Valck.* in verbis ἐόντες Ἀθηναῖοι, ea etiam sic integra manet. *S.*

20. μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται) Vide lib. I. cap. 56. WESS. — Μετανάστης, *qui solum vertit*, Homericum vocab. Iliad. ί. 644. (al. 648.) et π'. 59. non ad thema ἵστημι vel στάω referendum, ut a nonnullis factum video; sed a ra-

dice ναίω, ναίω, *habito*, repetendum; ut cum *Eustath.* ad Iliad. π'. p. 1059. recte *Aem. Portus* monuit. *S.*

21. τῶν καὶ Ὅμηρος *etc.*) Menesthea indicari *Galeus* admonuit, Poëta consentiente, Iliad. Β'. 554. WESS.

CAP. CLXII. 2. τοὺς μὲν ἄρχοντας) Insertam vocem requirebant sequentia, in quibus Cl. *Gronovii* ex schedis opera eminet. [Vide *Var. Lect.*] Equidem ex iisdem ἀρχομένους non adversabar olim: at supra Laco ad Gelonem ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων c. 160. WESS.

3. οὐδὲν ἐπιέντες) Quod plures scripti οὐδὲν ὑπιέντες cum *Aldo*, laudibus docti viri fertur. *Suidae* Ὑφίει, συνεχώρει, nemo nescit, nemo quoque, gignendi plerumque casum id sibi sumere. Ἐπιέντες *Portus* illustravit. WESS. — Ὑπιέντες, ex *Arch.* enotatum, reciperem. Vim verbi propriam et translatam *L. Küster.* attigit in *Aristoph.* Ran. vs. 1251. Ubi *Aristides* pro Cimone T. III. p. 251., ὥσπερ ἂν εἰ πλέων, καὶ παρὸν ἐξ οὐρίας κομίζεσθαι, εἶτα ὑφιέμην ὑπὸ δειλίας. *Schol. MS.* εἰπὼν τὸ ἐξ οὐρίας, ἐπήγαγε τὸ Ὑφιέμην ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χαλώντων τὰ ἱστία. Ut ὑφίεσθαι τῶν ἱστίων, sic et dicebatur ὑφίεσθαι τοῦ τόνου, τῆς γλώττης, τῆς ὀργῆς: quorum primum est in *Aristoph.* Vesp. 336. secundum restituendum est *Philostrato* Vit. Apoll. lib. III. c. 25. tertium, ὑπίεσθαι τῆς ὀργῆς, habet *Herodot.* pag. 134, 18. et alibi. [II. 122, 78. conf. IV. 181, 18.] Qui vocatur *Phalaris*, Epist. 72., non ὑφήρηκα, sed scripserat, ut puto, πάντως που θαυμάζεις, ὅτι ὑφῆκα τῆς ὀργῆς. VALCK. — Sic vero etiam *Noster* activâ verbi formâ subinde utitur eâdem notione *remittendi*: ὑπεὶς τῆς ὀργῆς I. 156, 8. III. 52, 9. ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης IX. 4, 6. Similiterque h. l. ὑπιέντες unice verum arbitror: neque me movet quod cum accusativo casu (non cum genitivo) constructum h. l. id verbum videtur: potest enim verbum absolute positum intelligi, et οὐδὲν valere κατ' οὐδὲν, *nulla parte cedere, nihil prorsus remittere.* Quin immo suspicari licuerit, proprie cum accusativo casu construi verbum ὑφιέναι, gignendi vero casum nonnisi elliptica quadam ratione ei iungi, v. gr. ὑφιέναι τῆς ὀργῆς dici pro ὑφιέναι τὶ τῆς ὀργῆς, *aliquid de ira remittere*: quod si ita est, recte legitimeque dicetur οὐδὲν ὑφιέναι, *nihil remittere. S.*

[4. οὐκ ἂν φθάνοιτε *etc.*) Familiarem istam Graecis for-

mulam lata et ingeniosa disputatione tractans *Hermannus* in Adnot. 204. ad *Vigerum*, hunc quoque *Herodoti* locum citavit, tamquam talem in quo ista formula non possit interrogative accipi. Quod ut Viro doctissimo ultro largior, sic mihi videtur locutioni illi ubique primitiva et propria vis inesse huiusmodi, *non poteris nimis cito*, *nimis celeriter hoc facere;* id est, *ocyus* et *quam ocyssime hoc fac.* Et est hîc quidem plenior, quam aliàs, locutio, adiectis verbis τὴν ταχίστην: quasi diceret, *etiamsi quam citissime hinc abire properaretis, tamen non nimis cito abieritis. S.*]

6. ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαραίρηται) Errantem *Vallam* comiter in viam *P. Leopardus* reduxit, Emend. lib. VIII. c. 1. Dicto Gelonis, quod idem animadvertit, parilem, immo iocundiorem, praestat elegantiam illud *Periclis* ex Orat. Parentali, *iuventutem Atticam, bello peremtam*, τὴν νεότητα ἐκ τῆς πόλεως ἀνῃρῆσθαι, ὥσπερ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰ ἐξαιρεθείη, in *Aristotelis* Rhetor. I. p. 30. et, verbis parum mutatis, III. p. 134. ed. *Sylb.* Namque non eiusdem illud tumoris atque audaciae, sed translationis laudatissimae, cuius nullam merito, quippe obviae et cognitu facillimae, Philosophus explanationem addidit. Noster adiunxit, modo tamen ipsius haec declaratio, verum talem, quae maculam Graeciae adfricat. Quid enim? an δῆλον erat, Gelonis copias Graecorum exercitui tantum praestare, quantum ver potius et nobilius aliis anni tempestatibus est? Et talia Herodotum, Graecorum summum praedicatorem, litteris prodere? Doctissimi viri *Pavius* et *Reiskius*, ut historiae auctor ab ea inmunis esset culpa, δηλοῖ γάρ, Gelo nempe, maluerunt. Bene quidem, modo Herodotea forent. Puto Cl. *Valckenarium* omnia dispuncturum. [Vide mox Adn. ad *lin.* 6 *seqq.*] WESS. —

Perversam videtur in suo Cod. scripturam invenisse *Valla*, ἐξαναίνηται, et ἐξαναινημένον: vertit enim, *ver ex anno illi exaruisse. Hesychii* Ἐξαναίνηται est ex *Aristophanis* fragm. apud *Suidam* in Ἀναίνεται, qui descripsit istam notam ex *Scholiis* plenioribus in *Arist.* Ran. vs. 196. Ἐξαραίρηται, per se satis tutum, magis etiam adfirmat Periclis dictum, quod, *Leopardo* memoratum Emend. VIII. 1., cum his Gelonis compararunt *Ios. Wasse* ad *Thucyd.* pag. 118., et

P. Wessel. in Diss. *Herod.* pag. 46. Si verum licet fateri, mihi Herodoteum non valde placet Gelonis dictum, eleganter a Pericle correctum: *ver enim tanquam adolescentiam significat, Cicero* de Senect. c. 19. Ipsa *pueritia* recte dicitur ἔαρ παντὸς βίου apud *Stobaeum* pag. 453, 37. neque absurde *Demades* ὁ ῥήτωρ ἔλεγε (*Athenaeo* teste lib. III. pag. 99. D.) ἔαρ τοῦ δήμου τοὺς ἐφήβους. Iuventutem ex civitate bello sublatam (Φιλεῖ γὰρ ἄνδρας πόλεμος ἀγρεύειν νέους, *Sophocles* in Scyriis:) non inepte dixerit quis in funebri laudatione, ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαιρεθέν. VALCK.

6 *seqq.* οὗτος δὲ ὁ νόος *etc.*) Dicto Gelonis, sive verbo ἐξαραίρηται, proxima si subiungerentur ista: στερισκομένην ὦν τὴν Ἑλλάδα τῆς ἑωϋτοῦ συμμαχίης εἴκαζε, ὡς εἰ τὸ ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη: intermedia nemo, credo, requireret; quae mihi nec *Herodoto* neque huius lectoribus satis digna videntur; iuvenumque potius in gratiam hunc similemve in modum primitus scripta: οὗτος δὲ ὁ νοῦς τοῦ ῥήματος, ὃ ἐθέλει λέγειν, εἶναι τὸ δοκιμώτατον (δῆλα γὰρ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ ἔστι τὸ ἔαρ δοκιμώτατον) τῆς τῶν Ἑλλήνων στρατιᾶς τὴν ἑαυτοῦ στρατιάν. Recepta facile formam induerunt Ionicam. Obscuriora dicta, formulis etiam talibus nonnunquam adiectis, sed ad istam rationem nusquam, *Herodotus* interpretatur. VALCK. — Suspiciones doctissimorum Duumvirorum me quidem non admodum moverunt. *Wesselingio* suspectus iste locus erat, quod non credibile sit, Herodotum talia literis voluisse mandare, quae maculam Graeciae adfricent. At non suo ista nomine scribit Herodotus; sed, quid *Gelo* dixerit, magnifice de suis copiis sentiens, refert et interpretatur. *Valckenario* ipsa haec interpretatio tyronum in gratiam a nonnemine adiecta videtur, Herodotoque pariter et illius lectoribus indigna. Novimus tamen (nec ipse diffitetur Vir doctus) alibi etiam subinde Scriptorem nostrum acute et figurate dictorum aut proverbiorum nonnullorum vim et originem, unde ortum ceperint, aut a quo primum edita reperiantur, declarare; ut IV. 149. VI. 37. 84. et 138. Unum mihi in verbis, quae h. l. leguntur, nonnihil incommodi habere videtur, nempe verbum ἐστὶ *lin.* 8. quod verbum si abesset aut cum εἶναι permutaretur, (quae passim inter se permutata observare memini a li-

brariis) reliqua commodissime procederet oratio: δῆλα δὲ, ὡς (λέγει, vel ἐθέλει λέγειν) ἐν τῷ ἐνιαυτῷ (εἶναι) τὸ ἔαρ δοκιμώτατον, τῆς δὲ τῶν Ἑλλήνων στρατιῆς (δοκιμώτατον εἶναι) τὴν ἑωυτοῦ στρατιήν. *S.*

CAP. CLXIII. 3. δείσας μὲν περὶ τοῖσι Ἕλλησι) Excitans ista *Suidas* in Δείσαντες lectionem firmat *Med.* [Nempe, in citandis Herodoti testimoniis, Ionismum saepe negligit.] Δεῖσαι περὶ τινὶ, ad exemplum Nostri frequentarunt *Thucydides*, *Aristophanes*, *Philostr.* aliique Sophistae. VALCK.

9. Κάδμον τὸν Σκύθεω) Quem Delphos speculatorem misit, ut ob iustitiam sibi habuit Gelo commendatum, [cf. cap. 164, 9.] Κάδμον τὸν Σκύθεω: similiter *Scythen* Zanclaeorum Regem, secundum *Herod.* VI. 24., Darius ἐνόμισε πάντων ἀνδρῶν δικαιότατον εἶναι, ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἑωϋτὸν ἀνέβησαν. Hunc Cadmi Coï patrem esse censuit *Iac. Perizon.* dissentiente *Wesselingio* ad *Herod.* p. 448. [ad VI. 23, 2.] Quid si patris Cadmi fuerit ille patruus? ni enim ex eadem fuisset familia, mirum esset, Cadmum in Siciliam Zanclen habitatum concessisse, quam Scythes olim tenuerat imperio: cum Cadmo venisse traditur in Siciliam *Epicharmus*, *Suidae* in Ἐπίχαρμος. VALCK.

11. φιλίους λόγους) *Quibus*, si ita res ferret, Persam *regem comiter alloqueretur*, Gelonique conciliaret. Sic lib. VIII. 106. ἔλεγε πρὸς αὐτὸν πολλοὺς καὶ φιλίους λόγους. Namque διφασίους λόγους corrigi, necessum haud opinor, siquidem ad amicitiae illam testificationem διδόναι γῆν τε καὶ ὕδωρ manifesto spectat. De Cadmo ad lib. VI. 23. WESS.

CAP. CLXIV. 3. *Cadmus* primum dicitur a patre traditam accepisse τὴν τυραννίδα Κώων εὖ βεβηκυῖαν, id est εὐσταθῆ: *bene stabilitam*, recte reddidit *H. Steph.* Monitore fidelissimo *T. Hemsterhusio* apud *Lucian.* pag. 278. [ad Dial. Deor. XXV. 2.] βεβηκέναι significat *firmo certoque gradu nixum consistere.* [Satis erat, *stare.* cf. Lexic. Polyb. voc. Βαίνειν. Inde βέβαιος, *stabilis.*] *Cautus* Imperator, ἀσφαλὴς *Euripidi*, *Archilocho* est ἀσφαλέως βεβηκώς apud *Dion. Chrys.* p. 399. B. Fortunati *Sophocli* in Elect. vs. 985., et eidem dicuntur *Archilocho*, εὖ βεβηκότες, sic ut primam verbi potestatem proxime respiciat, apud *Stobaeum* p. 561, 53. *Saepe Dii*, ait, μάλ' εὖ βεβηκότας Ὑπτίους κλίνουσ': ita scribendum

est pro κινοῦσ'. Εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι βεβηκυῖαν, *florentem adhuc Graeciam* dixit *Pausan.* III. p. 222. De felici civitatis statu posuerat forte *Philostratus* Vit. Apol. IV. 8. εὖ βήσεται ἡ πόλις, μᾶλλον δὲ ἑστήξει: eidem p. 702, 8. restituisse dicitur *Salmas.* εὖ βεβηκότα, quod illinc forsan, ut e *Philostrato* plurima, *Suidas* enotatum reddidit εὐσταθῆ. VALCK. — Εὖ βεβηκυῖαν, *bene firmam* et fundatam. *Pausan.* III. 7. ὁ πόλεμος οὗτος εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι βεβηκυῖαν διέσεισεν ἐκ βάθρων. Hinc ἐχθροὶ εὖ βεβηκότες in *Sophocl.* Elect. vs. 985., explicante Critico, βεβαίως ἱστάμενοι: et μάλ' εὖ βεβηκότες *Archilochi* Florileg. *Grot.* ex *Stobaeo*, pag. 437. Contra ea ἐπισφαλῶς βεβηκότα, *infirmiter posita*, ut *Hieronymus*, Sapient. *Salomon.* c. IV, 4. At *Hemsterhusium* vide in *Luciani* Dial. D. XXV. pag. 278. et *H. Valesium* ad *Eusebii* Hist. Eccl. lib. X. 4. p. 192. WESS.

3 *seq.* Mox imperio se *Cadmus* abdicasse dicitur ἑκών τε εἶναι καὶ δεινοῦ ἐπιόντος οὐδενός, ἀλλ' ἀπὸ δικαιοσύνης. In his defendi poterit ἐπιόντος, legi tamen etiam ἐπεόντος: quae *Koenii* est coniectura. Lectionem *Mediceam*, ἀπὸ praebet *Thomas Mag.* in Ἑκὼν εἶναι: ubi quae proxima succedunt Herodoteis, γράφεται δὲ καὶ ἑκόντες ὄντες duas habent syllabas male repetitas: scripserat *Thomas* ἑκόντες εἶναι: quod bis reperitur et apud *Herod.* VIII. c. 30. IX. p. 511, 27. His rarius dat exemplum *Plato* T. III. p. 252. A. VALCK. — Ἑκών τε εἶναι, a *Thoma* in rarioribus ob negationis absentiam censitum, supra quoque c. 104. WESS.

CAP. CLXV. 3. ἐβοήθησε ἂν τοῖσι Ἕλλησι) Talia de Gelone *Ephorus* apud Interpretes *Pindari* Pyth. Od. I.; quem an *Timaeum* in Punico contra Siciliam (uterque id descripserat) bello ducem sibi legerit *Diodorus* lib. XI. 20 seqq., incertum manet. Iustum ex *Arch.* et *Vind.* videtur [*lin.* 6.] ἐπῆγε ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον, quae et *Reiskii* coniectura. *Diodorus* τοῖς αὐτοῖς χρόνοις eadem de re lib. XI. 1. WESS.

[3. ὑπὸ Θήρωνος τοῦ Αἰνησιδήμου) Huius *Theronis* laudes celebratas esse a *Pindaro* Olymp. Ode II. et III. adnotavit *Larcher.* De *Aenesidemo* conf. c. 154, 7. *S.*]

7. Ἐλισύκων) Bene habet. Ἐλίσυκοι, ex *Hecataeo*, ἔθνος Λιγύων *Stephan. Byz.* Apud alios silentium de illis. Equidem indicia *Helviorum* et *Helvetiorum* nominis agnosco; mirorque Cl. *Lud. de Bochat* Memor. Crit. de Helvet. T. I. p. 51.,

et quos ille laudavit, operam his tralaticiam negasse. Mox βασιλῆα [*lin.* 10.] in στρατηγὸν ad *Aldinam* meam mutavit vir doctus; oblitus Carthaginensium duces, quod alibi ostensum, *reges* adpellatos. Vid. *Polyaen.* I. 27, 2. WESS.

7 *seq.* Ἑλισύκων καὶ Σαρδόνων) Ex *Hecataeo* memorantur *Stephano Byz.* Ἑλίσυκοι, ἔθνος Λιγύων. *Sardorum* nomen addubito Σαρδόνων scripserit, an Σαρδονίων: hoc tamen praefero. Κύρνιοι notissimi sunt Sardorum vicini. VALCK.

CAP. CLXVI. 2 *seqq.* ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης *etc.*) *Aristoteles* περὶ Ποιητικ. c. 23. consentit; non *Diodorus*, qui eundem in diem hanc Gelonis et Leonidae ad Thermopylas pugnam contulit; male, ex disputatione Celeb. *Barbeyracii* ad Histor. Pactor. et Foeder. Tom. I. p. 90. WESS. — Quod dicitur *in Sicilia victus Amilcar quo die Salaminiam de Persis Graeci victoriam reportarunt*, accuratius traditur a *Diodoro* XI. 24. ubi vid. *Wesseling.* et *Perizon.* in *Aeliani* Var. VI. 11. VALCK.

CAP. CLXVII. 2. εἰκόνι χρεωμένων) Quid hoc? an *illius imaginem colentes*, quomodo olim *Valla*; an uti Latina nunc, *illius imaginem servantes?* Neutrum rei et sermonis genio respondet. Plausum abstulit meritissimum doctissimi *Galei* εἰκότι χρεωμένων, pro quo paullo plenius lib. III. c. 111. εἰκότι λόγῳ χρεώμενοι, *probabili ratione utentes*: nec differt supra c. 103. φέρε ἴδω παντὶ τῷ εἰκότι. In rebus obscuris quod signis certissimis, qualia Poenis deerant, cognosci quitum non est, ad τὰ εἰκότα, *vero similia* et coniecturalia, venitur. *Hyperides*, ἃ δ' ἐστὶν ἀφανῆ, ἀνάγκη τοὺς διδάσκοντας τεκμηρίοις καὶ εἰκόσι ζητεῖν, in *Clementis Alex.* Strom. VI. p. 747. et *Theodoreti* Orat. ad Graec. VI. pag. 102. WESS. — Εἰκότι corrigunt *Galeus* et *Reiskius*; utriusque ignarus οἰκότι legendum vidit et *Koenius*. VALCK.

11 *seq.* εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοι· τοῦτο μέν οἱ *etc.*) *Valla* legit ut est in marg. ed. *Steph.* ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκᾳ, τρόπῳ εἴτε τοιούτῳ ὡς Φοίνικες λέγουσι, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Καρχηδόνιοί τε καὶ Συρηκούσιοι, τοῦτο μέν οἱ θύουσι. Per *Phoenices* ego *Carthaginienses* intelligerem; quorum adeoque nomen in marginem malim reiectum, ut legatur, εἴτε ἑτέρῳ, ὡς Συρηκούσιοι: ut inventori stratagematis Geloni suo honorificam [an *parum honorificam* scribere Vir doctissimus voluerat?] narrationem de Amilcaris morte forte Sy-

racusanorum nobis exhibet *Polyaenus* I. c. 27, 2. VALCK. — Fieri non potest, quin aliquid turbatum hic sit. Superius enim ὡς Φοίνικες *Carthaginienses* includit, quippe eiusdem originis et meros Φοίνικας, lib. II. 32. et IV. 197. Si, *Carthaginiensibus* expulsis, legeris ὡς Συρηκόσιοι, qui in schedis nonnullis, opera frustranea erit; siquidem Syracusanis de Amilcaris (namque Gelo de eo sollicite quaerens nihil conpererat) interitu incerta atque inexplorata omnia. Sola praeterea *Poenorum* super eius exitu describitur narratio, alia nulla. Ista animum Cl. *de Pauw* adverterunt, opinati ὡς Φοίνικες aut alterum certe, ὡς Καρχηδόνιοι, ex scholio advenisse, negligentiaque scribarum sedem, quam non debebant, occupasse: qua quidem in suspicione quod vehementer offendat, nihil reperitur. Mihi, de his anxio, venerat in opinionem, neque eundem praeteriit, primitus fuisse, ἀφανισθέντι δὲ, - - - εἴτε τοιούτῳ, εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν *etc.*, articulumque ob praecedentia in ὡς conversum. Ut ut doctiorum corona istis de coniecturis statuerit, pati nequeo, τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων [*lin.* 14.] vim inferri. *Appianus* Bel. Civil. lib. III. [cap. 31.] pag. 887. πολλοὺς περιέπεμψεν ἔς τε τὰς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀποικίδας πόλεις. WESS. — Quam cum *Schaefero* adoptavi superioris loci emendationem, ὡς Συρηκούσιοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν *etc.* ei *Polyaeni* testimonium, narrantis *strategemate Gelonis occisum Poenum esse*, (quem ille quidem *Himilconem* nominat) speciem videtur conciliare. Caeterum denuo expendenti mihi Herodoteum locum per quam fit probabilis *Wesselingii* sententia, *Syracusios* hic non nominasse Herodotum, sed nude ita scripsisse, εἴτε ἑτέρῳ, οἱ Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν *etc.* Quod ad πόλεις ἀποικίδας, iterum hoc vocabulo usus est *Appian.* Bell. Civ. lib. V. c. 31. Videntur autem nimiae *Reiskii* argutiae monentis: „τῶν ἀποικίδων non repeto ab ἡ ἀποικὶς, τῆς ἀποικίδος, ubi „subauditur πόλεως: sed ab ἄποικις, τοῦ ἀποίκιδος, ut nomi„nativus plur. sit ἀποίκιδες, ut ἐπήλυδες.“ Vocab. ἄποικις graecus sermo, quod sciam, non agnoscit. *S.*

12. τοῦτο μέν οἱ θύουσι) *Regi Carthaginienses* ἀφανισθέντι θύουσι, tamquam Deo. Praeter cetera, haec nobis de Iuliano narrat Imperatore *Gregorius Nazianz.* Stelit. II. pag. 117. B. πολλοὺς εἰδὼς τῶν πρὸ αὐτοῦ δόξης ἠξιωμένων, ὡς ἂν ὑπὲρ

ἄνθρωπον νομισθεῖεν, τέχναις τισὶν ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισθέντας, καὶ διὰ τοῦτο θεοὺς νομισθέντας, ἔρωτι τῆς αὐτῆς δόξης ἑαλωκὼς - - - ῥίψαι κατὰ τοῦ ποταμοῦ πειρᾶται τὸ σῶμα. Huius rei sit penes oratorem Theologum fides: nostrae aetatis hominibus veraciora videbuntur de vanissimis philosophastris *Heraclide* Pontico et *Empedocle* narrata *Diogeni* quoque *Laërtio* V. 89. 91. VIII. 69. *Deus immortalis haberi Dum cupit Empedocles, ardentem frigidus Aetnam Insiliit.* VALCK.

CAP. CLXVIII. 9. Ὑπεκρίναντο -- εὐπρόσωπα) *Sic illi quidem*, prolixe polliciti, *ad speciem pulcre responderunt;* ἄλλα νοέοντες. *Sallust.* Bell. Iug. cap. 75. *Ad ea Rex, aliter atque animo gerebat, placide respondit.* Idem est εὐπρεπῶς: quod *honestum dictu* veritati praetenditur, τοῦ λόγου dicitur τὸ εὐπρεπές. αἰτίαν εὐπρεπῆ, *speciosam quae praetexitur causam*, ἀφορμὴν εὐπρόσωπον vocat *Pausan.* IV. pag. 288. VALCK.

13. καραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον) Ista obversabantur *Diodoro*, scribenti de Corcyraeorum hac simulatione, ὡς δέ τινες τῶν συγγραφέων ἱστοροῦσι, καραδοκοῦντες τὰς τοῦ πολέμου ῥοπάς, lib. XI. c. 15., sive καραδοκοῦντες τὸ τοῦ πολέμου τέλος, sicuti c. 3. *Timaeum* auctius hinc Lexicon suum fecisse, Cl. *Dav. Ruhnkenius* patefecit pag. 111. [p. 152. ed. sec.] WESS. — Excitat ista verba *Suidas* in Ἀνεκώχευον. In Καραδοκήσοντα descripsit ex c. 163. πέμπει ἐς Δελφοὺς Κάδμον - - - καραδοκήσοντα τὴν μάχην ᾗ πεσέεται: illic Gelo, hic Corcyraei, lib. V. 67. Parii ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον τῇ ἀποβήσεται: id est, περιεσκόπουν ὁποτέροις ἂν πρόσθωνται: *eventum exspectabant, ut fortunae adplicarent sua consilia; sive utrius partis melior fortuna belli esset, ut ad eius societatem inclinarent;* quomodo ferme *Livius* loquitur XXXII. 21. et XXXI. 32. conf. XXXV. 48. Hanc suam in ope Graeciae laboranti ferenda cunctationem, τὴν πρότερον ἀπραγμοσύνην, mitibus verbis excusare nituntur opem Atheniensium expetentes Corcyraei apud *Thucyd.* lib. I. c. 32. VALCK.

14. ἀελπτέοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέεσθαι) Haec *Suidas* profert in voce Ἀελπτέοντες. In *Hesychio* fluctuant incerti, Ἀελπτέοντες scribi debeat, an Ἀέλποντες, pro Ἀελπέοντες et Ἀελίσποντες. In his iudices desidero, qui Linguam Graecam tractarunt in sua amplitudine; hi negabunt Graecum esse Ἀέλπειν: [aut ἀελπεῖν:] fatebuntur ἀελπτεῦντες scri-

bendum apud *Homerum* in Ἰλ. η'. 310. quia hanc solam formam analogia monstrat esse legitimam. Non ab ἔλπω formatur Ἀέλπω: sed ab ἄελπτος formatum fuit Ἀελπτεῖν: sicut ab ἄβλεπτος, Ἀβλεπτεῖν: ab ἄσεπτος, Ἀσεπτεῖν: hoc, omissum Lexicographis, habet *Sophocl.* Antig. vs. 1350. Ἀβλεπτῶ restituendum est *Etymologo* in Λεύσσω, pro ἀποβλεπτῶ. Λοξοβλεπτοῦντες *Thomae M.* in voc. Διάστροφοι restitui debuerat ex Msstis. VALCK.

17. ἵνα ἔχωσι πρὸς τὸν Πέρσην λέγειν τοιάδε) Non obedio codicibus, in λέγειν τοιάδε conspirantibus. Pulcre *Gronovius.* WESS. — Consulto igitur Vir doctiss. cum *Gronovio* verbum λέγειν hic praetermiserat: itaque indictum velim quod in *Var. Lect.* imprudens scripsi „contra quam voluisse videtur Editor." Ego vero elegantiam suavitatemque non percepi, quae ex omisso illo verbo accedere orationi visa erat *Gronovio:* nec alioquin adeo verborum parcum video *Herodotum. S.*

31. διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας) Latina, *Graecos summoverunt*, inconmoda sunt, et *Porto* damnata. Corcyraeorum sane memorata σκῆψις aliud postulabat. *Dionysius Hal.*, eiusdem [*Porti*] indicio, Ant. Rom. X. [cap. 17.] p. 643. ταύτῃ διακρουσάμενος αὐτοὺς τῇ προφάσει, *hac caussatione eludens tribunos.* WESS. — Similia alia eiusdem *Dionysii* loca indicat *Reiskianus* Index. Sic eodem verbo (notione *eludendi* (*differendo* praesertim, *cunctando*, *tergiversando*) utitur *Demosthenes* et alii. *S.*

CAP. CLXIX. 5 *seqq.* Ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν *etc.*) Haec plana minime. *Reiskius* de coniectura εὖ τι μέμνησθε, *non meministis;* potuisset minore molimine οὐ ἐπιμέμνησθε. Sed scripti obviam suspicionibus eunt, vulgatum, aut illi simile, tutantes. Erit ergo ἐπιμέμφεσθε ὅσα, *conquerimini de omnibus illis quae.* Ita ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι, *de his conquerentes*, sive, *haec incusantes*, lib. II. 161. Tum congruum veritati ἔπεμψε μηνίων δακρύματα, quomodo *Arch.* Series enim, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν δακρύματα Μίνως ἔπεμψε μηνίων. Id *Pavius* perspexit; *Reiskius*, insuper, senarium Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα perfectum (sive Pythia eum effuderit, seu casu, ut saepe, fuerit natus) rotundare. WESS. — Apollinem Cretenses interrogabant: εἴ σφι ἄμεινον γίνεται τιμωρέουσι τῇ Ἑλλάδι: *si res sibi publica fieret melior*

opem Graeciae ferentibus. [*an ex usu ipsis esset futurum, si opem ferrent Graeciae.*] Erat haec Delphicum Deum adhibentibus consueta rogandi formula: εἰ πολεμοῦσιν ἄμεινον ἔσται· εἰ λῷον καὶ ἄμεινον εἴη: ad quam ille simpliciter nonnunquam respondebat, ἄμεινον εἶναι. *Livius* expressit XXIII. xi. *Si ita faxitis, Romani, vestrae res meliores faciliores que erunt, magisque ex sententia respublica vestra vobis procedet.* Et XXV. 12. *Haec si recte faxitis, - - - fiet res vestra melior.* Iuxta *Herod.* Pythia respondit Cretensibus: *Mala conquerimini, o insipientes, quae multa propter auxilium Menelao latum vobis Minos immisit, iratus quod* etc. atque adeo, οὐκ ἄμεινον ἔσεσθαι, isthoc vobis νηπίοις constet experimento: παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. In hanc ego sententiam Herodotea capienda iudico, quae sic, opinor, scripta nobis prodibunt ex Codicibus: Ὦ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεω τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα. μηνίων ex *Arch.* enotatum est: Μενέλεω forma Nostro est usitata: de ultione loquitur in proximis; hic τιμώρημα est βοήθημα. Infra c. 171. bello Troiano non pessimos fuisse tradit Cretenses τιμωροὺς Μενέλεω. Idomeneo Merioneque ducibus *auxilia Menelao missa, Herodoto* dicuntur Μενέλεω τιμωρήματα: sicut *Herculi dono missa* Ἡρακλεῖ δωρήματα *Sophocli* Trach. vs. 681. Deûm heroumque *irae* saepius *immortales* proprie dicuntur μηνίματα: neque sane dedecent Minoa, dum esset in vivis, plus aequo cupidum vindictae. *Minos* μηνίων dicitur *Graecis*, [*lin.* 7.] ὅτι οἱ μὲν οὐ συνεξεπρήξαντο (vid. not. in p. 425, 52.) αὐτῷ τὸν ἐν Καμίκῳ θάνατον γενόμενον. [Adnot. ad V. 94, 15.] Camicum cum venisset in Siciliam ad quaerendum exposcendumque Daedalum, illic tyrannus periit inhonesta morte: λουσάμενος ὑπὸ τῶν Κωκάλου θυγατέρων ἀνῃρέθη, ζέουσαν πίσσαν ἐπιχεαμένων αὐτῷ, *Zenob.* IV. 92. Hic [*Zenobius* paroemiographus] sua, quae de Minoë non trita tradit, *Ephoro* forsan debet, aut *Philisto;* quorum narrationes περὶ Δαιδάλου τῆς ἀφίξεως πρὸς Κώκαλον, ut exempla pueris legenda, commendat *Theon*, Progymn. pag. 16. Minois mortem, diverse narratam *Diodoro* IV. cap. 79. *Pausaniae* VII. [c. 4.] p. 531. et aliis, quos in Creta p. 133. *Meursius* citant et *Phil. Cluver.* Sicil. Ant. p. 31. et 221. quaeque veterem praeterea spectant historiam, probabiliter tractaverat *Sophocles* in perdito dramate Καμικίοις: bis qui-

dem apud *Athen.* legitur Καμικοῖς, sed ante hos xv. annos dedit ad me literas *A. Heringa*, in quibus significabat scribendum Καμικίοις. Satyrico quippe dramati nomen inditum a Choro, sicut Trachiniis, Troasin, aliisque: placebit, sat scio, doctis viris amici mei emendatio. VALCK. — De *Sophocleo* dramate vide *Athen.* III. pag. 86. B. et IX. p. 388. F. cum Animadv. T. II. p. 80. et *Brunck* in *Sophoclis* Fragmentis p. 17 seq. *S.*

CAP. CLXX. 1. Λέγεται γὰρ Μίνεω) Miram regii nominis formam, redituram c. 171., nolui repudiare: imperant praestantissimi Codices; ceteroqui τὸν Μίνω, τὸν Μίνωα, cum Poëta plures scriptitant. Caedem Minois, Cocali fraude patratam, exponit *Diodorus* lib. IV. 79. et *Conon* Narr. xxv. WESS. — Vide *Var. Lect.* h. l. et cap. 171, 5. *S.*

4. θεοῦ σφι ἐποτρύναντος) Veterem *Aldi Camerarii*que, propagatam in pleraque Lexica et Thesaurum *Stephani*, scripturam reduxi, quippe *Homeri* Odyss. Β'. 417. protectam auctoritate, Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν Ὅπλων ἅπτεσθαι. Qui θεοῦ σφίας optaverint, utantur schedis *Ask.*; res, modo turpis macula eluatur, levis erit momenti. WESS. — Quod in *Var. Lect.* nescire me scripsi quid spectans *Schaeferus* σφὶ revocarit, nunc et intelligere mihi videor, et recte a Viro docto factum arbitror. Scilicet quoniam frequenter apud *Homerum*, et constanter quidem alioquin, cum quarto casu construitur verbum ἐποτρύνειν, nihil caussae est cur Odyss. β'. 417. aliâ structurâ usum Poëtam statuamus: nempe Τηλέμαχος ibi ἑτάροισιν ἐκέλευσεν, ἐποτρύνας αὐτούς. Quare et hoc loco probum videri debet, quod codex *Ask.* offert, σφίας: sed recipi debebat id, quod ad vulgatum proxime accedens cum ed. *Ald.* duo codices *F.* et *Pb.* nobis servarunt, σφὶ, idem ac σφίας et αὐτοὺς valens, ut Iliad. λ'. 111. τ'. 265. *S.*

5. πλὴν Πολιχνιτέων τε καὶ Πραισίων) Cretae *Polichnitanos* et *Praesios* illustrat *Meursius*, Cretae suae lib. I. 14. A *Praesiis* discrepant *Stephani Byz.* Πριαίσιοι et Πριαισεῖς eiusdem insulae, quos ΠΡΙΑΝΣΙΟΥΣ *Holstenius* et *Edm. Chishull* Ant. Asiat. p. 127. ob priscas foederum tabulas esse iubent; fortasse, quam decebat, confidentius. Memini bene numum ΠΡΙΑΙΣΙΕΩΝ inter *Wildianos* videre, habuitque si-

milem *Harduinus*, Pop. et Urb. Num. p. 409. Verum obiter illud. WESS.

9. λιμῷ συνεστεῶτας) *Fame contractos* vox ista designat; λιμῷ πιεζομένους atque εἰς ἐλάχιστον veluti συναχθέντας. *Aridos*, et *fame contabefactos* dixisse quempiam veterum λιμῷ συνεσκλεῶτας non opinor; sed dixerunt certe λιμῷ ἀποσκλῆναι et κατασκλῆναι: vid. *Ti. Hemsterh.* in *Lucian.* p. 442., quique, si nobiscum mansisset, in arte Critica *Hemsterhusio* fuisset inter nostrates *longo sed proximus intervallo*, *Io. Pierson*, ad *Moer.* pag. 50. Alterum illud est *Herodoti*, qui lib. IX. cap. 88. dixit λιμῷ συστάντας καὶ καμάτῳ, *fame atque labore enectos*, *Valla*. Permutantur interdum καθεστηκὼς, κατεσκληκὼς et συνεστηκώς. *Hesych.* Συνεστηκὼς, συνηγμένος. Iustitia *Chrysippo* pingitur σκυθρωπὴ, καὶ συνεστηκὸς ἔχουσα τὸ πρόσωπον, apud *A. Gellium* Noct. Att. XIV. 4. VALCK. — Ut συνιέναι dicuntur non modo qui *amice coëunt*, sed et qui *hostiliter congrediuntur*: sic συστῆναι aut συνεστάναι dicuntur *qui iam* s t a n t *alter* c o n t r a *alterum*, *et inter se* c o n f l i c t a n t u r *pugnantque*. Vide I. 214, 10. VI. 108, 16. et Adnot. ad I. 208, 1. Itaque, quemadmodum latine dicimus *morbo*, *malis*, *doloribus* c o n f l i c t a r i, sic graeci dicunt λιμῷ, καμάτῳ, πόνῳ συνεστάναι. conf. IX. 89, 24 seq. et VIII. 74, 1. *S.*

13. Ὑρίην πόλιν) Quam a Cretensibus in Iapygia conditam narrat urbem, hic Ὑρίην cum dictam invenerint *Strabo*, *Steph. Byz. Eustath.* cur ex vitiosa sui Cod. lectione *Gronovius* Ὑρηΐην nobis effingit? VALCK. — Ex *Med.* et consentaneorum scriptura nihil extrico: Ὑρηΐην voluisse, anceps viri Celeb. suspicio est, ceteris praesertim Ὑρίην tuentibus. *Strabonis* enim Οὐρίαν mendose scribi consentiunt *Cluverius* Antiq. Ital. lib. IV. p. 1247. et *Meursius* lib. IV. Cret. cap. 5., tum maxime *Alex. Symmach. Mazochius* Comment. ad aeneas Tab. Heracleenses pag. 95.; verissime pag. 537. adscribens, τὰς ἄλλας οἰκῆσαι, continuo succedens, [*lin.* 16.] notare, *alias condidisse*, quomodo *Valla* ex οἰκίσαι sui libri, et probe quidem: namque οἰκεῖν et οἰκίζειν, quod ille persuadere nititur, tantundem valere Graecis, id vero sermonis habitus respuit. Illud a veritate quoque, *Cretenses*, *qui postea Iapyges vocati*, *tribus generationibus*, *h. e. annis trecentis Troiae excidium praecessisse*, ab-

ludit longissime. Et huc stupenda trahitur argumentatione, quod deinceps sequetur, τρίτῃ δὲ γενεῇ μετὰ Μίνω τελευτήσαντα γενέσθαι τὰ Τρωϊκά. Taceo, neque enim occultum est. τρεῖς γενεὰς pro Nostri more centum duntaxat annos absolvere lib. II. 142. At sunt in egregio Commentario plura, festinatius deproperata. WESS. — Videtur doctissimus Editor, οἰκῆσαι licet in contextu tenens, unice tamen οἰκίσαι verum iudicasse, quod et *Schaef.* recepit, quem et ego cum *Schulz.* et *Borh.* secutus sum. Nec tamen dissimulandum, scriptos libros omnes cum olim editis in οἰκῆσαι consentire. Conf. *Var. Lect.* VI. 33, 11. *S.*

20-22. οἱ ὑπὸ Μικύθου *etc.*) Malunt οἱ ὑπὸ Μικ., tum ἀστῶν vocem pravam videri, in primis οὕτω, e marginali cera temere ingestum. [Sic *Reiskius.*] Quas quidem suspiciones auctoribus non invideo: οἱ τῶν ἀστῶν [*qui ex civium numero,*] Scriptoris more *Rhegini illi* sunt, *a Micytho auxiliatum missi.* ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω non aliud, ac ὁμοίως *Hesychii*, sive, τὸν αὐτὸν τρόπον, uti opportune vir doctus Miscell. Observ. T. III. p. 145. WESS. — Οὕτω, *ita;* scil. dum a Micytho coacti opem ferebant Tarentinis; quod haud incommode *ea occasione* latine reddi posse putavi. De illo, τῶν ἀστῶν, vide Adn. ad c. 156, 8. *S.*

Ibid. ἀναγκαζόμενοι τῶν ἀστῶν) A *Valla* bene conversa miror, cur se vir doctus neget intelligere. τῶν περιοίκων ἀναγκαστοὺς dixit c. 58. *Venire coacti*, ἀπικέσθαι ἀναγκαζόμενοι, more scribendi, quem valde Noster adamavit, hic dicuntur ἀναγκαζόμενοι καὶ ἀπικόμενοι. Tarentinis a Micytho coacti auxiliares, *tria tum civium millia ceciderunt*, ἀπέθανον τρισχίλιοι οὕτω. Postrema vox, saepe sic adhibita, tentari non debebat. Non definit numerum caesorum, cladem tamen Tarentinorum Rheginorumque suo loco *Diodorus* enarrat lib. XI. c. 52. VALCK.

23 *seq.* ὁ δὲ Μίκυθος οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλεω, ἐπίτροπος Ῥηγίου) Donaria Olympica, quae dedicavit ex voto, variis locis memorans, decies virum optimum Σμίκυθον vocat *Pausanias*, cui lib. V. [c. 26.] p. 447. ex *Herodoto*, fuisse dicitur δοῦλος καὶ ταμίας τῶν Ἀναξίλα χρημάτων: sic ἐπίτροπον accepit *Herodoti*, qui I. 108. Harpagum scribit πάντων ἐπίτροπον τῶν Ἀστυάγεος: apud recentiores isthoc usu saepe vox usurpatur. De *tutela* filiorum herilium, quam fidelissime Mi-

cythus administravit, nihil *Herodot.* aut *Pausan.*, memoriâ dignissima posteris tradidit *Diodor.* lib. XI. c. 66. et c. 48. Ut apud *Herodotum*, sic *Iustino* dicitur et *Macrobio* (p. 238.) *Micythus*, qui Σμίκυθος est *Pausaniae.* vid. *Wess.* ad *Diodor.* l. c. et *H. Vales.* ad Exc. ex *Diod.* p. 550. Eidem *Diodoro* dux quidam Μίκυθος memoratur ad Olymp. 117. lib. XIX. c. 88. πρὸς Μίκυθον scribendum apud *Dionys. Halic.* II. p. 190, 20. vid. epigr. apud *Küster.* ad *Suid.* T. III. p. 267. Σμικύθου meminit *Demosth.* p. 241. et *Aristoph.* 'Εκκλ. vs. 293. Innotuerunt et Σμικυθίων· Σμικρίων· Σμικρίνης. A dialecto pendet in propriis etiam nominibus saepenumero scribendi diversitas. VALCK.

24 *seq.* κατελέλειπτο οὗτος· ὥσπερ *etc.*) Non displicet distinguendi in *Arch.* modus. [quem *Reiskius* etiam commendaverat:] nunc certe nexus minus adcommodatus cernitur. *Micythi, optimae fidei tutoris*, celebratissima in *Diodori* lib. XI. 48. et 66. et *Pausaniae*, cui Σμίκυθος, lib. V. 26. ubi et *statuae* [statuarum] *apud Olympiam ab illo dedicatae* [dedicatarum] memoria. *Iustinum, Macrobium*, aliosque hominis praedicatores non moror. WESS.

CAP. CLXXI. 2 *seq.* ἐς δὲ τὴν Κρήτην ἐρημ. *etc.*) Nihil habent ἐσοικίζεσθαι, et cetera, a quo pendeant. Quae τὴν παρενθήκην antecedunt, illa verbo nitebantur λέγεται: [c. 170, 1.] post illam vocula requiritur in talibus usitata. Videbatur amico meo ὡς in ὧν mutandum: idem et ego requiri suspicor, suo sic forte loco collocandum: 'Ες ὧν τὴν Κρήτην ἐρημωθεῖσαν λέγουσι Πραίσιοι ἐσοικίζεσθαι ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας: neque displiceret 'Ες δὲ ὧν, quod aliquando minus considerate reieci. Videtur mihi sic legisse *Valla*, dum vertebat: *In Cretam igitur desolatam Praesii aiunt* etc. *Praesiorum* erat ista narratio, qui 'Ετεοκρῆτες, non participes expeditionis in Sicaniam, domi manserant. VALCK. — Suspecta habens ista verba Vir doctissimus, ὡς λέγουσι Πραίσιοι *etc.* non recordatus erat, familiaris Nostro usus loquendi, de quo vide Adnot. ad I. 58, 7. et IV. 5, 1. *S.*

5. μετὰ Μίνεω τελευτήσαντα) Μίνω *Gronovius* hic in Μίνεω, supra in Μίνεων non debebat deformare: [vid. *Var. Lect.*] qui mox [*lin.* 8.] veram lectionem restituit σὺν ἀπονοστήσασι ἐκ Τροίης, quam tamen absque membrana *Flor.*

ex *Valla* didicissemus et *Arch*. Pro, *ἀπὸ τουτέων δὲ* [*lin*. 7.] ex iisdem legerem *ἀντὶ τούτου δὲ*, *et ob id*: hoc commendat responsum c. 169. VALCK. — Vide tamen *Var. Lect. S.*

10. *μετὰ τῶν ὑπολείπων τρίτους etc.*) Haec artissime, olim commate ante *τρίτους* divulsa, iunxi. Οἱ *ὑπόλοιποι*, qui famem et pestem evaserant, cum tertiis Cretam advenis postea incoluerunt. Stant mecum Cl. *de Pauw* et *Abresch*. Opinor autem in *Herodoti* oculis *Homeri* Odyss. T'. vs. 175. ubi de insulae habitatoribus et varia origine, fuisse. WESS.

